

John Carter Brown.

CASPARIS BARLÆI
Antverpiani

POEMATVM

PARS II,

ELEGIARVM

ET

MISCELLANEORVM

CARMINVM.

AMSTELODAMI,
Apud IOANNEM BLAEV,
MDCLV.

P.B

NOBILISSIMO

AC

MAGNIFICO VIRO

D. DANIELI SCHONCKIO,

Poelgeestæ Minoris Domino.

Ccipe, Nobilissime Vir, Poëmatum meorum Partem alteram, quorum priorem credidi tutelæ N. Zulechemii. æquum putavi vos jungi meis studiis & chartis, quos jungit cognatio. Quoties prædium istud tuum illustre ac peramænum, quod ad Rheni ripam surgit, cogito, quo me ægrum, quo incolumem excepisti sæpius, in Tusculo mihi videor aut Formiis tecum vixisse. Hic non semel barbitum tetendi, & inter avium matutinos cantus cantillavi non segniter, veluti in Delo sua Phœbus, in Tibure Flaccus, in Avenionis ad Rhodanum montibus Petrarcha. Invitat me eò aëris mira salubritas, & ad poëticas commentationes comparatus planê loci situs. qui inter arborum doctos ordines & hortorum spatia ac pulvillos, sub salicis vel tiliæ umbra, eas elicuit meditationes, quas à litterarum & philosophiæ cultore minimè alienas censes. Placent sua singulis studia, & uti vitæ aliquod genus quisque sibi eligit, vel χρηματιστικὸν, vel ἀπολαυστικὸν, vel πολιτικὸν, vel θεωρητικὸν, ita in postremo hoc gene-

re, contemplationum artiumque delectu gaudemus. Mihi duæ maximè arrisere: Philosophia & Poësis. illa seria & ad vitæ hujus usum faciens, hæc magis ad delectationem. Illa ἔργον meum, hæc πάρεργον. Ea ferè hominum conditio est, ut quotidianam sapientiæ professionem, suaviore otio diffindere ament, & postquam serii fuere, cupiant in amœniora secedere. Huic in deliciis exotica sunt, & ex alio orbe allatus simius, psittacus, bacilla, capsulæ. illi testacea, conchæ, turbines, cochleæ, rombi diem trahunt. alios veterum Græcorum vel Romanorum utensilia occupant, lychni, fibulæ, pelves, secures, urnæ. sunt qui felicitatis suæ summam putant canibus imperare & felibus. Quare non ægrè à Te veniam impetravero, si furore poëtico plusculum commotior, hanc insaniam pergam insanire, quæ prima veterum philosophia fuit & sapientia. Nec enim fero illos, qui acerrimis impetiti convitiis, nullo offenduntur magis, quam poëtæ nomine. quod adeò venerabile arbitror, ut omnium dignitatum & appellationum titulos transcendat. Sane quanta fuerit horum æstimatio, Augusti Cæsaris exemplo constat, qui à reip. negotiis feriatus, duorum poëtarum gaudebat contubernio, Maronis & Flacci. licet alter lachrymis & oculis lippis, alter suspiriis & tussi Imperatori gravis esset. Fas est artifici suam artem prædicare, sine aliorum insectatione. Poëtices laudes nemo capit, nisi poeta. Nemo propius ad Deos accedit, nemo cum iis familiarius agit, nemo indolem divinam magis refert. Invocamus Apollinem, Musas, modo omnes, modo singulas, etiam Minervam, & ad nutum adsunt. licet invita interdum

terdum accedat Minerva. Ioves, Martes, Veneres, Mercurios loqui nobiſcum facimus, quod nec Iuriſconſulto, nec Medico, nec Philoſopho conceſſum. Non minus ubique ſumus, quam Superi. & licet habitemus in terris, in intermundiis Epicuri, cum libet, ſcribimus Eſt Deorum omnia noſſe, & ſupra vulgus ſapere. nec minus per univerſa oculos mentemque circumfert poeta, quam ob cauſam poeſin Plato τὸ ὅλον vocabat. Commendat Superos juſtitia. etiam vatem, qui verſibus numeros, dictionem, decorum ſuum magna religione diſtribuit. tumultuamur cum tragicis, cum comicis incedimus lenius. jocamur cum Venere, cum Iove ſupercilium tollimus, crudeles ſumus cum Marte, cum canimus *Bella per Æmathios plus quam civilia campos.* Et quàm illud excellens. cum mechanicorum vix ullus, niſi ad Solem & lucis beneficio ſuum munus obeat, poëta ſpiſſis in tenebris & intempeſta nocte Muſis vacat, ſimilis aviculis iſtis, quæ deſioculæ melius canunt. Cum novem virginibus nobis res eſt ſub ſtragulis, remotis arbitris. iis in locis, quæ nunquam adſpexit Sol, lineas poëticas ducimus. Vti Minos in inferiorum ſedibus vitas hominum & crimina diſcit, nos nocturna caligine circumfuſi eadem diſcimus & dicimus. Non impediunt Plutonis officia Furiarum flagella & latrans Cerberus. nec meditantem me turbant nocturni & horarii Stentores. Majoribus quoque fruimur indultis, quam mortalium ceteri. Cum mentitur civis & maledicit, vapulat presbyteris. cum idem facimus poëtæ, & *Omne vafer vitium ridenti Flaccus amico* di-

 cit,

cit, lauream meremur. Apud Ethicos plus dicere, quam res eſt, in vitio poſitum, apud nos in virtute. Platonicas ideas, humanitates, animalitates, bovinitates ridet & explodit Alexandri præceptor. Nos cum ideis aulicis turgemus, & Regalitates, Cardinalitates, Principatus, Ducatus, Comitatus ſomniamus, à Regibus, Cardinalibus, Principibus ungimur. Solus poſt Deos miracula facit Poeta: mortuis vitam reddit, & immortalitate donat Achillem, Æneam, Scipionem. Cæcis viſum dat, claudis greſſum, paralyticis robur, macilentis toros muſculoſque cum mediocriter doctos, proboſque ſuperlativis donat. Cum vellera aurea, mala Heſperidum, Chymæras, Geryones fabricat, cum ex fumo fulgorem dat, ex muſca elephantum facit, Nioben in ſaxum vertit, Daphnen in laurum, creanti ſimilis eſt. Nec abeſt à miraculo, grandem cœli machinam in Epigrammatis punctum contrahere, quod fecit Claudianus; numeroſos Græcorum & Phrygum exercitus claſſeſque terras omnes & inſulas paucis pagellis complecti, quod fecit in Iliade Homerus; Romanorum res geſtas jam inde à nutrice lupa ad Auguſtæa tempora, uni ſcuto inſculpere, quod fecit Maro. Qui ſaccarias artes excutiunt, fallunt ſpectatorem. Etiam poetæ, cum Trojam equus capit, Æneas Carthaginem appellit, Auguſtus Divûm genus eſt; Ilia ex Marte gravida eſt, fallunt noſtram credulitatem. Pictores cum Pergamorum incendium, raptam Proſerpinam, aut Deianiram pingunt, omnium in ſe oculos convertunt. at præivere pictores poetæ. Muſicis & cantoribus præbemus aures atten-

tiſſimas,

tissimas, at poëtis Orpheo, Amphioni, ipsi leones & lapides. Mercator merces suos conditoriis asservat, quæ magno precio conducit. nos saburram omnem nostram nobiscum absque impensis portamus. Agricolæ ætheris favore, statis temporibus, fruuntur. nec semper sementem faciunt aut messem. nobis nullo non tempore vacat vatibus esse. Miles non nisi hostem suum exercet. Nos hostes & amicos. Medici minus jucundè sanant ægros catapotiis ad fastidium ingratis. At nos μελοποιΐᾳ & carminum concentu furiosos ad se revocamus, quod noverat Asclepiades medicus. Philosophi in sectas abeunt. poetarum sectas nescio, quia ab eodem Numine agitantur omnes. Hujus ordinis cum sim, noli aversari, Vir præstantissime, hospitem & hospites Musas. Fuere hujus scholæ, quos Scipiones, Lælii, Polliones amavere. Si Lucanum non tulit Nero, ab invidia carminum fuit. Nulli graves sumus. delectamus & prosumus, dum bené factorum memoriam servamus. Amicitias bonorum magni facimus; loquuntur Elegiæ ad amicos. Sacra veneramur; loquuntur Sacræ. Principum vultus suspicimus, prout se res dant prosperæ vel adversæ, prout nascitur hic, denascitur ille, procantur Phyllides, nubunt Hecubæ, lustrantur urbes, prædia, agri, Epigrammata fundimus. Hæc amicitiæ veteris & nunquam intermorituræ novam tesseram habe. Plurima apud te, in tuis ædibus & agris nata sunt. quædam de te & tuis loquuntur. Ipse, cum serenus esse vis, spiritum per poetica commenta feliciter præcipitas. Me ea comitate, benevolentia, ac animi propensione amplect-

ctер

ςteris, ut ignorare hoc Batavos meos nolim, quorum uti plurium consuetudine fruor, ita tuâ respiro liberius. Vale. è Museo nostro Amstel. xx. Oct. cIↄ Iↄ cxlv.

Nob. Tuæ addictissimus,

C. BARLÆUS.

C. BARLÆI
ELEGIARVM
LIBER I.

Qui sacras habet.

ELEGIA I.

DE CREATIONE MVNDI.

Idera cum terris digestaque corpora mundi,
Claraque ter magni Numinis orsa canam.
Sat patriæ Batavisque datum; sublimior ausis
Accinit authori nostra Camœna suo.
Quæque levis toties cecinit præconia famæ,
Expendat fidei grandia verba meæ.
Magne Deus, dum cuncta creas, creor ipse poëta;
Quodque creor vates, muneris omne tui est.
Tu me igitur tanto pressum sub pondere rerum
Erige, & immensum pande creator opus.
Da mihi te facilem, timidæque illabere menti.
Ingenium nutu statque caditque tuo.
Non caneris sine te, nec fas sine numine numen
Dicere: quæque Deum vox sonat, illa Dei est.
Principio totum tenebris immerserat orbem,
Et poterat sibimet displicuisse chaos.
Nullus in orbe decor, non fulgens ignibus æther,
Aut spatiis dirimens secla die'que suis.
Non sua fraternis opponens vultibus ora,
Signiferi medium Luna secabat iter.
Non Helice pavidis fluctus signabat Achivis,
Visaque tum populis Parrhasis Arctos erat.
Imbiberat terram pelagus, nec flamma, nec aër
Seque suumque decus conspicienda dabant.
Semina naturæ nox intempesta premebat,
Officio nondum tunc patefacta suo.
Condiderat tantæ genitor primordia molis,
Atque aliqua saltem parte creator erat.

Solaque materies, faciesque informis abyssi,
Nec distincta rudis Thetye Vesta fuit.
Quis mihi perpetuo currentia secula motu
Suggerat? & nullâ corpora facta manu?
Cur numeros atomosque crepat delira vetustas?
Aut placitis turgent docta Lycea suis?
Cedant Parmenidæ veterisque oracla Melissi,
Cedat Anaxagoræ Democritique furor.
Cœca stupet ratio: nec, quæ nihil antè fuisse
Credimus, hæc fieri; nescia, posse putat.
Tota stupet Natura Deum, robustaque quamvis,
Viribus in nihilo deficit ægra suis.
Ars stupet, & tantæ spectans molimina dextræ
Hæret, & ipsa suas damnat egena manus.
Vna per immensum virtus diffunditur orbem.
Orditurque suum dextra creantis opus.
Namque ubi prima diem mundo concesserat Eos,
Emicuit vultu lux speciosa novo.
Non tenebræ mersere chaos, sed clara diei
Fax fuit, & nocti dissociata suæ.
Altera suspensum spatioso fornice cœlum
Vidit, & æthereas, corpora vasta, domos.
Volvitur, & magno moles libratur inani,
Et distincta suis orbibus alta ruit.
Quo colitur rectore domus, fulcitur ab illo.
Quosque sibi format, possidet ipse lares.
Et licet occiduis omnes mergantur in undis,
Tardius occiduis quilibet exit aquis.
Non subit alternas cœlestis machina mortes,
Nec variæ versant ista theatra vices.
Vna manet cunctis facies, decor omnibus idem;
Et stabili pulchrum fœdere perstat opus.
Tertia spumantis diffusa palatia Nerei
Adspicit, & vasti regna profunda maris.
Adspicit è medio nascentes æquore terras,
Quæque prius latuit mersa, resurgit humus.

Ipse

Ipse suas, magno quas non comprenderat alveo
Oceanus, vario gurgite clausit aquas.
Pars Gades Calpenque subit. pars Caspia pulsat
Littora. pars Gothici verberat arva soli.
Ilicet Ægæos fluctus absorpserat Helle,
Et Tanai propior mixta Propontis erat.
Pars hæsit concreta gelu, suppoſta Bootæ:
Forsitan ut Batavis sola negaret iter.
Pars Arabum terras, calidos pars alluit Indos,
Pars subit ingenti Persica regna sinu.
Nec tamen ignotos fluctus sulcaverat Argo,
Aut fragili Tiphys puppe magister erat.
Nec primæva truci livebat sanguine tellus,
Aut spatiis stabant regna dirempta suis.
Sponte sua fruges, nullis vexata colonis,
Nesciaque attriti vomeris arva dabant.
Iam coryli, & nondum feralia signa, cupressi,
Et salices petulans exeruere caput.
Floraque purpureos pratis expandit honores,
Luxuriansque novo gramine risit ager.
Creverunt virides ventura in præmia lauri,
Palmaque Olympiacis præripienda rotis.
Aurea per laxos radiabant lilia campos,
Nondum virginea lilia carpta manu,
Et violæ, & regum signandi nomine flores;
Iamque recens factæ plus rubuere rosæ.
Quarta coruscanti flammas insparsit Olympo,
Et tremulæ radiis emicuere faces.
Explicuit roseos lampas Phœbeia vultus,
Et vaga spumantes exit & intrat aquas.
Per duodena suos impellens sidera currus,
Metitur spatiis tempora fluxa suis.
Quæque per obscuræ tranquilla silentia noctis
Cornigero niteas lumine, Luna venis.
Subdidit ipse suos Veneri Cyllenius ignes,
Cessit & ingenti Martia stella Iovi.

Hunc Saturne prais, & terris dira minatus
Ingrederis lento per tua regna gradu.
Nec minus innumeris illuxit ab ignibus æther,
Cœpit & obliqua signifer ire via.
Hic pluvias fundebas Hyas; spirabat Orion,
Parte aliâ rabido torruit igne Canis.
Altera Hyperboreas spectabant sidera terras,
Altera in Australes versa fuere plagas.
Cuncta creatoris conformia legibus ibant,
Et sibi præscriptis quæque stetere locis.
Quinta luce vagi verrebant æquora pisces,
Et Venus in gelidis fervere cœpit aquis.
Grandia terribiles agitarunt corpora phocæ,
Et pistrix spinis horruit ipsa suis.
At medium aligeræ sulcabant aëra turmæ,
Argutaque loquax voce strepebat avis.
Sed, nondum humanas edoctus reddere voces,
Psittacus indocili gutture cantor erat.
Sexta dies totum fœtis animalibus orbem
Donat, & innumerâ pascua prole beat.
Hic quadrupes lascivit equus, spirasque retorquens
Gramineo fallax delitet hydra thoro.
Lanigerique greges ibant custode remoto,
Nec Corydon timidas pastor agebat oves.
Non lupus imbelli ferus insidiatus ovili est:
Ambulat innocuo tigris & agna gradu.
Tunc mundi sublimis apex, & cura laborum
Vltima, totque operum gloria factus Homo est,
Oceani terræque potens moderator, & hæres;
Cui data nascentis sceptra stupenda soli.
Cujus ad imperium placidi tremuere leones,
Et posuere suas horrida monstra minas.
Nulla venenato nocuit cui vipera morsu,
Et scelerum nondum pœna cicuta fuit.
Quæque ferax thalamos numerosa prole bearet,
Ipsa thori consors portio facta viri est.

Fece-

Fecerat ista Deus, perfectaque machina mundi est,
Et placuit vastæ nobile molis opus.
Iamque opifex magno dedit intervalla labori,
Et lux inceptis septima finis erat.

ELEGIA II.

ADAMUS PECCANS.

CErnite me, me degenerem spectate nepotes,
Principium miseræ posteritatis ero.
Sanguinis hæredes, pariter quoque criminis estis,
Atque reum quæ me, vos quoque causa facit.
Cum ruerem, mecum ruitis, me stante stetistis;
Vnus ego vestrûm morsque salusque fui.
Viximus insontes, & vos: peccavimus, & vos:
Nec sine patre boni, nec sine patre mali.
Sic placuit pepigisse Deo, lex prima parentem
Et sobolem simili conditione ligat.
Et potui peccare miser; voluique; quod unum
Fas erat arbitrio me potuisse meo.
Et potui non esse miser; nec velle; quod unum
Dum volui, potui qui miser esse, fui.
Libertas facit ista reum. si cogerer, essent
Tuta patrocinio crimina tanta suo.
Quid malus obtendam sceleri? tua, maxime rector,
Nota fuit menti lex veneranda meæ.
Novimus & Superûm pœnas, & labile cœlum
Exemplum spretæ relligionis erat.
Quem peccasse pudet, didicit peccasse priores;
Debuit & tantis cautior esse malis.
Sprevimus audaces magni mandata parentis,
Et potuit vetitum plus placuisse nefas.
Nec mihi simplicitas, nec causæ proderit error:
Mens sapiens major simplicitate fuit.
Credulitas scelerata mea est: & crimine in isto
Livor, in hoc species impietatis erat.

Quin mihi divinæ sortis speratur imago,
Et vanâ superos ambitione sequor.
Ingrato peccare libet. cui vasta patebat
Machina, prælatum non tulit ille Deum.
Stultitia cœlum petii, magnique Tonantis
Progenies cœlo noluit esse minor.
Mille modi scelerum facto sociantur in uno,
Et miser haud unâ sum ratione nocens.
Femina seduxit miserum decepta maritum,
Et mulier tanti criminis orsa facit.
Auscultasse meum scelus est, thalamoque Deoque
Debitor, illius falsus amore fui.
Suaserat Eva malum; cur non dissuaserat Adam?
Cur conjux facti facta magistra mei est?
Cur magis illa dedit? cur tu minus abnuis Adam?
Aut minus hoc vetui, quò magis illa jubet?
Illa prior Ditis monitis: ego credulus illi
Obsequor, & titulo deteriore cado.
Ordine peccatur; concessaque femina vitæ,
Prima mihi mortis facta ministra fuit.
An tanti pomum fuit, & prælata voluptas?
Et potuit pomo vilior esse Deus?
Cur frugum rerumque ferax mihi sorduit hortus?
Et gula mandenti luxuriosa fuit?
Quæ concessa mihi est, vitam produxerat arbor;
Accelerant vetitæ funera certa dapes.
Me natura reum poscit, cœlumque, Deusque,
Et furit in nostrum conscia terra caput.
Quæ placido nuper ridebant sidera vultu,
Intentant rigidas, jam truculenta, minas.
Quæ tot sponte prius fundebat munera tellus,
Vix eadem assiduo fracta labore dabit.
Incolumis qui nuper eram, jam languidus erro,
Extremumque vehet pigra senecta diem.
Quæ mihi mansuetæ domino parere solebant,
Turba ruunt in me, sed nocitura, feræ.

Mergor

Mergor aquis, uror flammis, sublimia terrent,
Nascitur ad pœnam qualibet herba meam.
Ipsa quoque emoritur decoris cœlestis imago,
Et melior nostri pars scelerata nocet.
Me tenebræ, mentemque frequens obnubilat error,
Et periit priscus relligionis amor.
Exulat & pietas, candor, probitasque, fidesque,
Et subeunt animum crimina mille meum.
Peccati vexilla sequor, sum verna malorum:
Totus & imperio sordidiore regor.
Heu pudet, & tanti sceleris mihi conscia mens est,
Dumque pudet, membris tegmina quæro meis.
Quin Deus ultor adest, Nemesisque fatigat euntem,
Dum fugio, tacito me pede pœna premit.
Quæ latebras mihi tesqua dabunt? quò noxia vertam
Lumina? quæ vultus nox teget atra meos?
Cor tremit, occultusque quatit præcordia lictor,
Et mea perpetuus pectora tortor habet.
Ante oculos Styx ipsa subit, manesque profundi,
Quasque nocens potui promeruisse neces.
Præcipitat mors sæva gradum: gladioque coruscans
Arcet vivifico limine dextra reum.
Sic perii peccans, & rupto fœdere mundi
Irruit in sontes terra polusque duos.
Ipsaque posteritas fatis innexa parentum
Flagitio debet velle perire meo.

ELEGIA III.

ORATIO CAINI, occiso fratre Abele.

PEccavi, Superûm rector, primique parentis
Crimina flagitio deteriore sequor.
Imbibimus partem sceleris, veniensque propago
Hos etiam fructus impietatis amat.

Fraterno ſontes maduerunt ſanguine terræ,
Et nova germanus polluit arva cruor.
Dextra nocens mea facta mihi eſt, me me aſpice ſon-
Hæc manus, hæc primi ſica latronis erat. (tem,
Nec ſolum manus iſta nocet. peccavit Olympus,
Et partem culpæ tu quoque Numen habes.
Cur mea ſpectanti ſordent altaria cœlo?
Primitiæque meis diſplicuere focis?
Cur magis hic Superis potuit, minus ille placere?
Et Deus in partes, arbiter orbis, abis?
Sors eadem genuit geminos, ſors extulit una,
Debebam ſimili poſſe favore frui.
Hinc ſubiit gravis ira mihi, nutrixque furoris
Livor & ultrices invaluere minæ.
Addita vis ſceleri eſt, & dum furor arma miniſtrat,
Auſibus ingemuit conſcia terra meis.
Dicat poſteritas, fratrum quoque gratia rara eſt;
Hæc etiam mundi culpa ſequentis erit.
Senſimus invidiam, venturus ſentiet orbis;
Qui veniet poſt me, fecerit iſta nepos.
Tunc quoque, qui ſtricto minitetur vulnera ferro,
Et madeat diro ſanguine, frater erit.
Alteraque Auſonia mulier ſubvecta quadriga,
Per patris attonitos corpora ducet equos.
Et teneræ victrix occurrens dextra ſorori,
Crudeli Latiam funere tinget humum.
Tunc quoque terribiles recoquent aconita novercæ,
Et ruet in patrios ſæva puella thoros.
Non hac cæde furor, non hac ſatiabitur umbrâ,
Horreſcent alia ſecla futura nece.
Culpam culpa trahet, creſcent fecunda malorum
Semina, mille dabit noxia dextra reos.
Nunc mihi, quod vitæ ſupereſt, fit mortis imago.
Promittit jugulo vulnera quiſque meo;
Inviſuſque mihi, ſuperis inviſus, & orbi,
Anxius huc, illuc, & trepidanter eo.

Tolle

Tolle reum, Rex summe, vel hæc mihi terra dehi-
Diluat hoc nostrum gratia nulla nefas. (scat;
Non locus est veniæ, nec sperat causa favorem.
Esse nocens credor, tu minus esse bonus.
Vota nec in ventos nil proficientia fundam.
Nil superest, præter posse timere, mihi.
Cum cernuntur aquæ, vicinaque flumina, nobis
Flumina cuncta notas insidiantis habent.
Occursant silvæ: silvis nocitura figura est.
Si scopulus: præceps cum ruit ille, tremo.
Iamque truces fremitu terrent immane leones,
Et, mea quæ laniet viscera, tigris adest.
Suspicio cœlum. cælo diffidimus ipsi.
Quæ repetet fratrem, vox gravis una mihi est.
Fulmina me terrent, me rauca tonitrua terrent,
Conscia terra mei signa pudoris habet.
Nunc pluviæ capiti, nunc horrida grando minatur:
Sæpius exanimem vel levis aura facit.
Nunc magis astrorum, nunc sum metuentior undæ,
Cogit & insanus cuncta timere timor.
Omnia subscribunt offensi numinis iræ,
Meque, premente Deo, machina tota premit.
Nuper & ad tremuli trepidabam graminis umbrã,
Quoque jacet frater, crimina dixit ager.
Quos dabat hic gemitus moriens, exasperat Echo:
Clamor adhuc aures personat iste meas.
Inde sub aurora, & surgentis luce diei,
Ora cruore madens est mihi visus Abel.
Lumina cum primo defessa sopore remitto,
Hæc iterum facies, hæc mihi forma subit.
Crudeles somni vigilem tenuistis, & ægrum,
Quem semel æterna nox premet atra die.
Omnia cum timeam, plus hoc fortasse timebo,
Funere lædatur ne manus ulla meo.
Conscia mens tacito præbet fomenta dolori,
Incitat & morsus pœna scelusque pares.

Quid facias terror? torquet sua culpa Cainum,
Et Nemesis celeri me pede justa premit.
Has fugiam terras? fugiam per saxa, per undas?
Terra alibi dicet, dicet & unda reum.
Sic miser & trepidans erro, sceleratus, & exul,
Et latrocinii signa natosque gero.
Latro fui fratris, fateor, jam latro Cainus
Ipse sui, pœnas exigit usque suas.
Illum dextra necat præceps, me lentior ætas,
Suppliciumque mihi vita diesque trahunt,
Dum superesse sinor, sinor huic superesse dolori,
Longius & vivo, longius ut moriar.

ELEGIA IV.

ORATIO NOACHI

Ad mundum Diluvio periturum.

Improba gens, ignara Dei, secura malorum,
Et nimium fati nescia turba tui;
Ad mea, degeneres animæ, præcepta venite,
Quas scelerum ex omni parte cupido tenet.
Discite sanari, qua fas est voce moneri;
Optima virtuti proxima quæque dies.
Dum licet, insani subeant fastidia secli,
Me duce mens aliud vestra sequatur iter.
Publicus assertor lapsam reparare salutem,
Et tantis veni pharmaca ferre malis.
Discite, quæ maneant sceleratas præmia terras,
Extremumque vehat flebilis hora diem.
Crimina dum vobis, pariter discrimina surgunt,
Et socio vadunt pœna scelusque gradu.
Si peccare juvat, fuerit punire voluptas:
Iudicis hæ partes, sed tolerantis, erunt.
Lenta licet properent ad pœnam numina, crescet
Irritata suâ numinis ira morâ.

Cernite,

Cernite, quæ pando texuntur ventre carinæ,
Hæ tabulæ Superûm signa furoris erunt.
Hæc ratis, hæc domus est, quã desuper imbribus æther
Perpluet, hæc mediis tuta feretur aquis.
Hæc est diluvio mundi pereuntis imago,
Hæc eadem terræ scena natantis erit.
Nil aliud toto reliquum servabitur orbe,
Quasque vehet clausas unica puppis opes.
Qui videt hanc, discat prudens sua fata necesque,
Et causam luctus colligat inde sui.
Dividet hoc cœlum vitas & funera ligno,
Dividet hæc fontes, dividet arca pios.
Distabit probitas vitiis secura profanis,
Quique bibit fraudes, mox bibet author aquas.
En Superûm laxo pandentur cardine portæ,
Inque caput vestrum dira procella ruet.
Sideraque & fontes aderunt ultricibus undis,
Effundent pluvios nubila fœta sinus.
Nec sibi præscriptis subsistet finibus æquor,
Quamque scelus latè, sternet & unda viam.
Irruet in populos pelagus, camposque subibunt
Flumina laxatis exspatiata vadis.
Alteraque Oceani facies erit, altera terræ,
Obruet invisam jam modò pontus humum.
Tunc aliquis thalamo pavidus properabit amator,
Obvius & subitis fluctibus ibit amor.
Dumque volet solitis flammas exstinguere flammis,
Exstinguent vetitas æquora tota faces.
Tunc aliquis celsam mœchus sublatus in ulmum,
Pellicis in mediis corpora cernet aquis:
Dumque tumescentem circumspicit undique pontum,
Ingemit exitio cuncta parata suo.
Quaque ferent oculos mendax, perjurus, & exlex,
Præcipites adiget mors inopina gradus.
Ah, tenebris frustrà raptor se condet opacis,
Non locus, aut timidæ spes erit ulla fugæ.

Quique suas tinxit crudeli vulnere dextras,
Sanguineum vasto gurgite credet onus.
Dumque videt fessis se desperare lacertis,
Occidet, & nullo subveniente natat.
Tunc, quæ læta suo meretrix porrexit amanti,
Iactabit liquido brachia lassa mari.
Æmula quid celso struitis fastigia cælo?
Hæc spolium & pelagi præda furentis erunt.
Cur picturatis fulgent aulæa columnis?
Splendidaque è solido marmore tecta nitent?
Sedibus illa suis rabies convellet aquarum;
Auferet avulsos ventus & unda lares.
Iubitis, atque vagi scelerata licentia lecti est,
Vestraque non unum gaudia crimen habent.
Cornua cur tollis dives? quid spernis egenum?
Mox simili dabitur conditione mori.
Cur lasciva, salax, petulans, improvida, deses,
Immemor, indocilis, perfida facta gula est?
Quid juvat infami luces producere luxu?
Distentisque fluunt ebria vina cadis?
Turgida pampineos transcendent stagna racemos,
Opplebuntque truces ora bibentis aquæ.
Tunc serò similes vobis optabitis alnos,
Nec, quæ vestra vehet corpora, puppis erit.
Votaque discutient, & inania verba procellæ,
Et levibus tradent diripienda Notis.
Hæc toties dixi: vitiis patientia victa est.
Quæ fecisse pudet, dicere sæpe pudet.
Languet, & indocili silet auditore magister,
Et fugit insanum spreta medela virum.
Scilicet asserui jam me, victorque pericli,
Tutus in hoc, socia conjuge, lintre vehar.
Effugient nati, fugient discrimina natæ;
Rarus & à tanta clade redibit homo.
His pauci tabulis, tectoque vehemur in isto,
Parvaque naturæ portio sospes erit.

Æquore

Æquore sic facili ventisque ferentibus utar,
Moxque iterum nobis sicca resurget humus.
Non meæ detrectant placidi mandata leones;
Hic aper, hic elephas ad meæ jussa venit.
Cernitis, ut lenes conscendant carbasa tauri?
Et parili vadant femina masque gradu?
Ipsa fatiscentis metuens incommoda mundi,
Ad monitus properat reptilis hydra meos.
Quæque sibi patulo diffidit in aëre, compar
His latebris etiam tutius hæret avis.
At non illa movent stolidas præsagia mentes,
Et præfracta suum pectora marmor habent.
Omnia mox fient, fieri quæ posse negatis,
Nec mea falsiloqui vox monitoris erit.
Improba gens, celeri casus circumspice mente,
Et tua vicinis subtrahe fata malis.
Ah propera, nec te venientes differ in horas.
Dum differs, sceleri das alimenta tuo.
Sit monuisse satis. nos hanc conscendimus arcem.
Fallor? an irato Numen ab axe pluit?

ELEGIA V.

ABRAHAMI è CHALDÆA abeuntis

ORATIO.

IBimus, & quò fata trahunt, retrahuntque, sequemur:
Nec profugum tellus vel remorantur aquæ.
Chara vale Chaldæa, vale mea patria; quicquid
In patria potuit dulce fuisse, vale.
Thariades procul exul abit, properamus amici,
Quò Deus & Superûm jussa verenda vocant.
Nec via, quà ducar, nec quas ferar hospes in oras,
Exilii vel quæ meta futura, scio.

Hic

Hic pater, hic tribus est, & nomina blanda, nepotes:
Ludit & ante oculos turba propinqua meos.
Hic domus, hic veteri congestum cespite culmen:
Hic patrios colimus, numina prisca, lares.
Hic mihi vicinâ præceps admurmurat undâ
Tigris, & Euphratis lene sonantis aquæ.
Hic ager aërii mellis cœlestia dona
Sufficit, & multo lacte capella tumet.
Linquimus hæc, quæ certa domi, non certa sequentes;
Et tamen hæc eadem spes mihi certa facit.
Forsitan Assyrias Nilo mutabimus undas,
Atque alibi Euphrates, Tigris & alter erunt.
Forsan in Eoo figam tentoria mundo,
Forsan in occiduo me manet orbe locus.
Omne solum natale piis, non semper iisdem
Nubibus hæret avis, piscis inerrat aquis.
Officii parere mei est: sunt cetera cœli.
Auspiciis magni Numinis ibit Abram.
Hoc duce si tutus fuero, non ulla morabor
Damna, nec invisum pes mihi sternet iter.
Ille mihi currus, mecumque erit ille viator,
Et comes, & tantæ duxque reduxque viæ.
Quæ mihi vox dixit; Patriis è sedibus exi;
Hæc eadem dicet, quæ mihi terra vacet.
Qui jubet, ut chara procul hinc à gente recedam,
Leniet ignotis barbara corda viris.
Innumerasque inter tollet mea nomina gentes,
Nec sinet aut cultus, aut sua verba mori.
Erige me non fracta Fides, da robur eunti;
Atque animo subeant altera secla meo.
Hic pereunt anni, pereunt hic regna, domusque;
Vitaque, quam miseri vivimus, ista vaga est.
Cessit in hospitium mundus, novus advena veni;
Vespera cum fati venerit, ibo foras.
Vita data est utenda, alibi meliore fruemur;
Patria non hic est; quæritur illa mihi.

Non dabit hanc Babylon, non hanc dabit Assur, & Haram,
Non Canaan semper, non Pharos ipsa placet.
Æthereas speramus opes, speramus & arces;
Et quæ non teneo sidera, vota tenent.
Quam non fessa manus, sed condidit arbiter orbis,
Ista mihi sedes, ista futura domus.
Hic vagor incertus, nunc huc, nunc avocor istuc,
Quæque viæ, vitæ circulus ille meæ est.
Nec tamen extorrem crimen facit, aut malus erro
Indignus patriâ cogor abire meâ.
Te sequor, ô Superûm rector; quò jusseris, ibo.
Gaudeat hoc tellus hospite, cive polus.

ELEGIA IV.

ABRAHAMI filium Isacum immolaturi Oratio.

QVam mea me variis virtus exercita fatis
Intrepidâ nixum relligione probat!
Liquimus Assyrios; Chaldæas liquimus urbes,
Et procul externo jam lare tutus ago.
Deserui patriam, nec tot charissima nobis
Pignora mandatis prævaluere Dei.
Altera nunc cœlum fidei documenta reposcit,
Altera jam pietas imperat ausa mihi.
Cur Deus hoc mandas? cur non sinis esse parentem!
Cur dominum vacuâ me cupis esse domo?
Cur soboles jugulanda placet? cur funere tali,
Cur his exequiis expedit esse pium?
Mille mihi patulis errant in montibus agni,
Multaque per Syriæ prata vagatur ovis.
Sunt juga taurorum, sunt victima crebra, capellæ;
Et, qui te placet, pinguior hœdus adest.
Cur tua non istis fumant altaria donis?
Nec cadit ante tuos icta juvenca focos?
Cur potius nostro das argumenta dolori,
Et repetis vitæ gaudia sola meæ?

Cur

Cur lex naturæ contraria legibus ista est?
In jugulùm nati cur ruet ipse pater?
An mihi peccanti vindex irasceris æther?
Vtque luam culpam criminis, ista jubes?
An aliquis superos, vel me, malus abstulit error,
Et vana legis credulitate fruor?
An Abrahæ tentanda fides, totiesque probatum
Robur, & obsequiis officiosus amor?
An, quod velle potest, juste voluisse putabo
Numen, & hoc facti regula velle mei est?
An mea vis seri repetant exempla nepotes?
Et pater invictæ relligionis ero?
Quicquid erit, tua, magne Deus, mandata capessam.
Hæc est servitio dextra parata tuo.
Hic puer est, hæc ista strues, bustumque, rogusque,
Hic locus, hoc soboles hostia monte cadet.
Stringimus, & nati jugulo sic abdimus ensem.
Heu nimium cur es tarda reperta manus?
Si pater appellor, mihi cur mactaberis Isaac?
Et cur, si placeas victima, sospes eris?
Cum genitrix effœta subit, mihi dextera languet,
Cum subit obsequii gloria, dextra ferit.
Si pereas, perit Abramidum sperata propago;
Ni pereas, fidei laus violata meæ est.
Si jugulem, non te, fili, præsumar amasse.
Ni jugulem, minus, hic credar amasse Deum.
Suadet amor, dissuadet amor natique Deique;
Spes tamen & curas & fugat una metus.
Spes superat, superat grandis fiducia cœpti,
Et quæ non cernit, credit adesse fides.
Tu præstare Deus poteris promissa clienti,
Tu facies verbis pondus inesse tuis.
Tu cineres animare pios, tu reddere vitam,
Secula tu soboli reddere rapta potes.
Quin mihi progenies busto nascetur ab ipso,
Et fuerant vitæ quæ bona, mortis erunt.

Vidimus

Vidimus hanc sobolem, te solùm dante, Creator;
Reddimus hanc iterum, te repetente, tibi.
Illa tuum munus, tuus est labor; accipe donum,
Primitiasque mei rursus amoris habe.
At tu nate, meæ vires, mea sola voluptas,
Delicium patriæ subsidiumque domus,
Exue sollicitas, num sit mihi victima, curas,
Autorem solum res habet ista Deum.
Ille potest longe positum spectare futurum,
Et certum dubiis casibus urget iter.
Illius ante oculos, quæ non sunt, esse videntur,
Ille diem mediis fenerat è tenebris.
Quam memini, tunc cùm reges & castra fugarem,
Auxiliatrices accelerasse manus!
Quam memini Pharium mihi conciliasse tyrannum,
Cum conjunx thalamo reddita Sara meo est!
Quam memini nostrâ suspensam gente salutem,
Fœderaque in populos continuanda meos!
Quare age nostra truces jam nunc manus imbuat aras,
Et pater in fœtus sæviat ipse suos.
Aut sua, qui dederat, mandata refinget Olympus,
Aut iterum, fili, mox redivivus eris.

ELEGIA VII.

ORATIO IOSEPHI ad uxorem Potipharis.

QVid malesana meos princeps exposcis amores
Femina? quid vetitas expetis ægra faces?
Exigis officium? scelerum mandata retracta.
Obsequium tanti criminis odit amor.
Vis famulum? meliora jube. vis esse ministrum?
Servitii ne sit pars scelerata mei.
Debetur mens casta Deo, pietasque petitis
Abnuit, & fœdas respuit illa preces.

Hanc

Hanc dum sector amans, dominam detestor amantem,
Alteriusque faces discutit alter amor.
Hospitii sum verna tui: sic credar adulter,
Nec thalami custos, sed violator ero.
Non ego, si tellus careat rectore, vel æther;
Negligat aut tantum terra polusque nefas:
Tam grandis reus esse mali speremque, velimque,
Aut fidei violem jura decusque meæ.
Non velit hoc Potiphar: nec fœdus improbus ausis,
Ut placeam dominæ, displiceam domino.
Quem premit ille thorum, pudor est conscendere servum:
Nec patitur socios nupta pudica viros.
Tristia si subeant vacui fastidia lecti,
Quæ mihi Sponsa fidem libera juret, erit.
Fœta puellarum Pharos est, fecundaque Nili
Ostia, virgineos quæ peperere sinus.
Hic castas adamare licet; tibi crimine jungar,
Et precium sceleri perfidus addet amor.
Improba quid juvenem, quid me lasciva lacessis?
Egelidum prorsus me tua flamma facit.
Qui te acuit Veneris furor, in me totus hebescit:
Petraque sum, quo tu mollis ab igne liques.
Ac velut adversis scopulus non frangitur Euris,
Surduit ad voces mens generosa tuas.
Cur aliena meis conjux amplexibus hæres?
Longius amplexu me facis ire tuo.
Basia si speras, referam suspiria mæstus,
Excipiet noster gaudia vestra dolor.
Brachia tu stringis, mihi virtus brachia solvit:
Nec mea respondent ausibus ausa tuis.
Non mihi cæsaries, non compti lege capilli,
Collaque, non facies, non placet ille decor.
Dissuadent hæc ipsa nefas. formosior esse
Dum cupis, hoc ipso turpis amore mihi es.
Dum subeunt vultus, vultus subit ecce creator,
Et timidum tanti numinis horror habet.

Con-

Conjugis omne decus ſolo cenſetur honeſto,
Nec, niſi quæ caſta eſt femina, pulchra nitet.
Rideat, & noſtris inſultet vocibus aula,
Et dominæ ſpretos exprobret illa ſinus.
Gens ſecura Dei ſcelerum mala nomina ſpernit,
Et pietas iſto judice victa cadit.
Me Deus, & patrum veneranda exempla meorum,
Invictæque movet relligionis amor.
Ite Dionæi legum poſt ſacra catelli,
Cedite Acidalii turba profana chori.
Tu quoque, tu noſtrum mulier contingere corpus
Deſine, nec lachrymas, nec ſuperadde minas.
Non flector lachrymis, nec amantum cedo querelis:
Cur? ſpeciem lachrymæ decipientis habent.
Quin potius reſtingue feros ploratibus ignes,
Iſtaque flagitium diluat unda tuum.
Nec promiſſa moror, nec quæ mihi ſæva minaris:
Sis mala, ſis facilis, luxurioſa noces.
Conſcia mens proprii nutrit fomenta doloris,
Pœnaque peccatis it comes illa ſuis.
Luxuries, prædulce malum, blanditur & angit:
Quemque jocis reficit blanda, ſevera necat.
Non hoc, non magno narrabis fama Iacobo,
Audiet aut nati facta nefanda ſui.
Sufficiat laſciva Thamar, non alter avitæ
Gentis & Iſacidum ſtirpis adulter ero.
Non ego debebo Phariis ludibria terris
Improbus, aut faciet me mea culpa reum.
Te redamem? ſubeam potius ferale ſepulchrum;
Membraque dem rapidis dilaceranda rotis.
Te redamem? tunc cum fontes remeabit ad ipſos
Nilus, ero propriæ ſervus amator heræ.
Inſtat amans mulier, ſequitur, trahit, urget, inhæret;
Excipit & longas vis rabieſque preces.
Invitum quid iniqua trahis? cape pallia, non me:
Iſtaque ſervati ſigna pudoris habe.

ELEGIA VIII.

ORATIO IOSEPHI

fratres in Ægypto agnoscentis.

Ille ego sum nuper patriis extorris Iöseph
Sedibus, & nostræ portio spreta domus.
Ille ego sum vestro frater de sanguine, quem rex
Imperio latè vult dare jura suo.
Cura patris nocuit puero, patrique placere
Cui nocuit, curæ plus fuit ille Deo.
Extulit hujus amor, quem fratrum presserat ira;
Vna salus vobis displicuisse fuit.
Quàm mea dissimili se judice caussa tuetur!
Quam distant studiis terra Deusque suis!
Vos mea, vos rigidis strinxistis brachia vinclis;
Ille meum claro cinxit honore caput.
Quæ Pelusiacis fecistis serva colonis,
Reddidit illa mihi libera colla Deus.
Non hic cæca suos jactet Rhamnusia vultus,
Aut rotet instabiles ficta puella vices.
Casus abest, nec sors venturi incerta vagatur,
Aut hominum nullis finibus errat opus.
Dirigit hæc, totum nutu qui temperat orbem,
Rector, & occulto numine corda movet.
Ac veluti tacitis subterlabentia terris
Flumina, cœca quidem, sed tamen apta, fluunt:
Permeat ad fixos Superûm sapientia fines,
Quæque latent, magnâ cum ratione facit.
Illa nefas, scelerumque vias vestigat, & ortus,
Quo ruat & quantum possit iniqua manus.
Iam vitio sapiens laxat, jam stringit habenas:
Quæque vetat, fieri provida sæpè sinit.
Impedit, & prohibet: pœnas infligit & aufert:
Dura malis, precibus flexilis, æqua bonis.

Inclusi

Inclusi spatiis frendent sceleratus & exlex,
Nec se posse dolent, quæ voluisse queunt.
Cernite me, variæ exemplum memorabile sortis,
Cernite me, vitæ cernite fata meæ.
Qui modo pauper eram, regum palatia scando:
Quem puduit fratrem dicere, sceptra colunt.
Quem modo captivum mulier lasciva tenebat,
Emicat, & decori redditus ille suo est.
Dum furit improbitas, dum fratrum gratia rara est,
Nostra per augustum gloria tendit iter.
Me beat exilium, me vestra opprobria tollunt,
Et meus è turpi carcere crevit honos.
Heu lachrymor, fratres, & conscia pectora cernens,
Injiciam timidis pectora pectoribus.
Oscula defigam trepidis, sed blandula, labris:
Non alius vestri criminis ultor ero.
Quos gerimus, vobis etiam debentur honores,
Pars etiam vestræ nostra salutis erit.
Sumite congestis Cerealia munera saccis,
Isacidamque meo vivat amore domus.
Ne pereant tanti miseranda morte nepotes,
Prævius hæc adii regna beata nepos.
Vos titulos natique vices narrate Iacobo,
Decrepitumque levent nuncia læta senem.
Nos genitor fecit miseros, sed fecit amando:
Nos rapti miserum fecimus esse patrem.
Nunc amor ille mihi, nunc sors adversa parenti,
Nunc vobis in me profuit esse malis.

ELEGIA IX.

ORATIO IEPHTHÆ filiam immolaturi.

CVr victor mea nata vocor? cur vincitur Ammon?
Si tua sunt laudi funera juncta meæ.

Inclyta quæ patrios investit laurea crines,
Hæc eadem fati nuncia facta tui est.
Quos meruit plausus, meruit quos dextra triumphos,
Dedecorat voti prodiga lingua sui.
Castra foris sunt salva mihi, milesque, ducesque.
Vnica non sospes tu mihi nata domi es.
Quam mihi blanda Duci peperit fortuna salutem,
Eripuit misero vox malesana patri.
Nunc hostes periere mei, plus tu hostibus una es:
Dumque peris, tecum victor & ipse perit.
Vincimur imbelles ambo, qui vicimus armis:
Ammonios gladius, te mea vota necant.
Vota necant, sed stulta; necant improvida. nec cum
Stulta sient, ausim facta negasse Deo.
Cur aliquid dixi? cur lumina noxia feci?
Et victrix titulos polluit hora meos?
Teque Deumque inter dubius decernere cogor;
Impius, an cupiam perfidus esse pater.
Si peragam promissa; meis mactabere jussis,
Et dilecta mihi victima nata cades.
Si Domino promissa negem: perjurus habebor.
Et repetent nostram numina læsa fidem.
Altera lex sobolem; commendat & altera votum:
Et geminâ pietas lege, quod odit, amat.
Te mactasse odii est, te non mactasse favoris;
Hîc illic species relligionis inest.
Lex sobolem mactare vetat: sed vota reposcit:
Sic premit ambiguus pectora nostra dolor.
Irrita vis faciam, quæ vovi nescius? at me,
Inconsulta licet, solvere vota decet.
Irrita vis faciam, quia vovi turpia? multò
Turpius est Domino vota negasse suo.
Si natam mactare nefas cur busta rogumque
Thariades nato conficit ipse suo?
Iusserat omnipotens: sed me quoque reddere vota
Iussit, & hæc magno vota probata Deo.

Illius

Illius obsequium sero celebrabitur ævo:
Nunc etiam mundo nostra probanda fides.
Quod vovi, scelus esse scio: sed vovimus illud;
Vovimus, & voto nulla medela meo est.
Dum miser atque orbus vivo, mea vita scelesta est,
Dumque scelus præsto, sum magis ipse miser.
Quod facio, patior facinus: cædensque trucidor:
Mortua tu, Iephtes hostia viva cadam.
O utinam, tunc cum bello succumberet Ammon,
Hostili genitor cæsus ab ense forem.
Non jam barbarici spectator funeris essem,
Ingemeretque meis flebilis ara malis.
Nec, si me reducem mersissent tartara patrem;
Stultitiæ lueres præmia dira meæ.
Phœbe tuos, vestros abscondite sidera vultus,
Nec videat fœdas lux speciosa neces.
Ite procul famulæ; satis est spectare parentem,
Solus ego tanti funeris author ero.
Da veniam Iudæa mihi; patriæque, tibique,
Hoc etiam constat tuta cruore salus.
Quid genitrix irata doles? tibi debeat illa,
Debebit patri plus tamen illa suo.
Nata tua est? magis illa mea est. ego perdere possum
Qui genui; nostri filia juris erit.
Si renuas, me perjurum amplexare maritum:
Si renuas, facies me magis esse reum.

ELEGIA X.

EPISTOLA AMMONIS

Ad Thamaram Sororem.

SÆpius hæc scribo, nec sum tibi, femina, tanti,
Vt mihi rescribas, plus minus ipsi faves.
Quo titulo scribas, placeam quo nomine frater,
Non moror, hoc unum, te redamasse, moror.

Quò germana magis fugis, hoc plus diligit Ammon;
Accendunt vetitæ pectora nostra faces.
Vror, at osculto stimulum tu subdis amori,
Vôtaque dum spernis, plus voluisse facis.
Te facilem simula, potero te segnis amare:
Difficilis cum sis, cogor amare magis.
Nam licet infestis percussa bipennibus ilex
Perstet, ad extremum sæpius icta ruit.
Tu quoque, dura licet, poteris prece dura moveri,
Et cupies sorti condoluisse meæ.
Non formosa tibi es, nobis decor iste creatur;
Forma tua est, soli cernitur illa mihi.
Pulchra soror fueris, vultus vilescit imago,
Ni liceat vultu luminibusque frui.
Alterius dos ista viri est: plus fulget amando,
Et decus in thalamis exerit illa suum.
Quos solers natura tibi formavit ocellos,
Non dominæ, verum lusus amantis erunt.
Quæque tibi frons est, nostro festiva furori
Annuit, éque tuo corpore vita redit.
Quæ debes aliis, fratri invidisse scelestum,
Da mihi, da formæ gaudia prima tuæ.
Elige, si cupias, juvenem de gente tuorum;
Non tibi, qui Thamaram sic amet, ullus erit.
In facie pallor, macies in corpore toto est,
Inque dies te dum deperco, pereo.
Genua labant, crebrisque madent ploratibus ora,
Nec mihi nox vultus subtrahit atra tuos.
Membra mihi querulo recubant exanguia lecto,
Hoc unum credor sanus, amare queo.
Redde precor vitam, vel si mihi reddere non vis,
Per populos lethi causa ferere mei.
Tunc tibi, sed serò, tot verba precesque subibunt,
Et lachrymæ, & fratris tristia fata tui.
Tunc aliquis dicet: Iacet hic despectus amator;
Causa soror miseri funeris una fuit.

Ante tuos mea tunc oculos verſabitur umbra,
Nec tibi tranquillæ noxque dieſque fluent.
Si tibi virginitas curæ eſt; quot ſorduit illa
Matribus? hæc poterit cura nocere tibi.
Si fratris te terret amor, vetitique hymenæi:
Non aliter frater, quam peregrinus amat.
Eripe fraternum mihi nomen, & altera finge
Nomina. ſæpe ſibi ſomnia fingit amor.
Quos horret natura thoros, invidit amanti.
Nec tibi quæ genitrix, hæc fuit una mihi.
Eſt pater ambobus non alter, at altera mater.
Hoc ergò poteris non ſoror eſſe modo.
Quæ vetuit noſtros lex inviolabilis ignes,
Dat veniam juſſis ſæpius illa ſuis.
Callida magnanimum quondam Thamar arſit Iudam,
Et tamen hic illi tunc ſocer, illa nurus.
Ipſe pater thalamos Vriæ conſcendit adulter;
Cur mea, cur juvenum crimina tanta putas?
Haud puduit Lothum natarum amplexibus abdi:
Affinis tali non mea culpa malo eſt.
Regia res ſcelus eſt; levius peccare putatur,
Auguſto quiſquis ſanguine natus erit.
Scilicet hæc teneram comitantur fata juventam,
Nec poſſum flammis non caluiſſe meis.
Cogor in obſequium Veneris, te cogor amare,
Imperat arbitrio tuque furorque meo.
Si formoſa fores minus,en,minus Amnon amarem,
Audacem vultus me facit eſſe tuus.
Audacem faciunt greſſus, & eburnea colla,
Quæque meo cupiam membra jacere thoro.
Vidimus Hebræas, ſed non placet ulla, puellas.
Femina præ Thamara ſordida quæque mihi eſt.
Aut mihi te cupiet jungi fortuna, vel artem
In vultus fruſtra contulit illa tuos.
Da breve ſævitiæ ſpatium; lenire furorem
Sola potes; noſtri ſola medela mali es;

Non decet invitæ fieri, quod dulce volenti est.
Armatas fugiunt oscula blanda preces.
Si fratrem redamas, pergam te frater amare,
Si renuas, forsan pejor amator ero.
Quod nequeo precibus, docto tentabimus astu,
Crede soror. valde est ingeniosus amor.
Et licet incuses, fuerisque irata minanti,
Nil moror, in tanto crimine fructus adest.
Damna libens patiar. nostras veniemus ad artes;
Iratâ satis est posse sorore frui.

ELEGIA XI.

RESPONSIO THAMARÆ
Ad Amnonis epistolam.

HÆc tibi rescribo, quamvis diversa petenti:
Crimine te nolo demeruisse meo.
Te possum redamare soror, sed dispare lecto:
Consortem thalami te redamare nefas.
Scire cupis causam? titulo tibi denegor uno.
Sum soror; hoc caream nomine, amare velim.
Sim tibi difficilis; talem nunc expedit esse.
Argue morosam; dum tibi casta vocer;
Si tibi forma placet Thamaræ, si vultus & ora,
Cur hæc flagitio vis temerare tuo?
Tolle decus famæ; periit vultusque colorque,
Nulla est amissæ forma pudicitiæ.
Pulchra tibi videor; quam vellem fœda viderer!
Quam vellem arbitrii res foret ista mei!
Pulchra tibi videor; pulchrâ tu disce carere;
Quæ tanto constant crimine pulchra, nocent.
Cum subeunt animum temeraria vota petentis,
Ingenuæ nobis erubuere genæ,
Conjugium, thalamique fidem, non improba posco
Fœdera; nulla tibi basia lena dabo.

Me pudor absterret timidam, te terreat idem.
Convenit ille mihi, convenit ille tibi.
Heu meminisse pudet, factique in imagine pecco,
Et rea fit tanti mens memor ipsa mali.
Non mihi tu frater, non crederis amplius Ammon,
Nec mihi qui pater est, debuit esse tibi.
Quæ non Davidicis infers opprobria tectis?
Quam tua tot proavûm crimina sceptra luent!
Et tamen hæc cœptis præfers exempla profanis,
Ipsaque peccato quæritur ansa tuo.
Qui te morbus habet miserum, febrisque calorque,
Astuti fraudes forsan amantis erunt.
Aut tibi si veri dissolvunt membra dolores,
Iste nocens poterit sic periisse dolor.
Non scelus est ægrum proprio jacuisse cubili,
At scelus est thalamo te jacuisse meo.
Non hic blanda quies fessis irrepat ocellis,
Præbeat aut placidas nox scelerata moras,
Ipsa suos à me vertant ultricia vultus
Sidera, & attonitos Cynthia flectat equos.
Virginitas intacta mihi est, totoque Sione
Illæsa colitur virginitate Thamar.
Præstat ut alterius flagres sine crimine flammis,
Quàm ruat infando noster amore pudor.
Sit mea virginitas ignoti præda latronis,
Solabor casu deteriore malum.
Tu rapere innuptæ cupias, fraterque sorori?
Et scelus incestu conduplicare tuum?
Improbe amor, quo non mortalia pectora cogis!
Nec tamen hæc eadem pectora cogit amor.
Dum tibi vim simulas, dum cogi dicis amantem,
Prætextum vitio quæris; amare cupis.
Ista licet teneras depascat flamma medullas,
Obruere hanc sola relligione potes.
Aut canibus sectare feras, venabula torque,
Aut procul à Thamara rus geniale cole.

Colla doma ſpumantis equi, frenabis amorem,
Officiique tui pars erit iſte labor.
Otia dum captas, ſcelerata negotia tractas,
Quodque velis, ſupereſt, præter amare, nihil.
Si tibi non parcis, patri, generique, mihique,
Flagitii vindex Abſalon unus erit.
Tu mihi ſi fraudes, ſi perfida vincula nectis,
Excipiet fraudes forſitan ille tuas.
Non fallax tu ſolus eris, ſcit fallere & ille,
Materiemque dolis dat dolus ipſe novis.
Intereà, quam turpis amas, te caſta monebit,
Ne Thamaram poſthac frater & Ammon amet.

ELEGIA XII.

IOBI QVERELÆ.

MUlta diuque tuli: tandem patientia victa eſt:
Et labat innumeris mens mea preſſa malis.
Culpa minor vitio eſt, graviores crimine pœnæ,
Pluraque, quam potui promeruiſſe, fero.
Nil mihi jam reliquum tellus facit; omnium egenus
Mitia quæ fuerant, aſperá fata queror.
Cuncta mihi dederat cœlum, jam cuncta repoſcit;
Et dolet hoc, donis tot potuiſſe frui.
Plus miſer eſt, quiſquis vixit ſine labe beatus,
Nec, niſi quæ fluxit proſpera, vita mala eſt.
Hac mercede Deo longos ſervivimus annos?
Eſſet ut exitii cauſa, fuiſſe pium?
Et mihi ſimplicitas nocuit, candorque, fideſque?
An ſcelus audenti gratia major erit?
Proderit eſſe malis, quam ſic coluiſſe Tonantem.
Ah, piget intactas cædibus eſſe manus.
Si latro, ſi raptor fuerim, placabitur æther.
Integra ſi fuerit mens mihi, pœna ſubit.
Et potius mendax, potius laudabor adulter,
Si minus à culta relligione probor.

Cur

Cur toties sacras humilis prosternor ad aras?
Inque meis fumat pinguior agna focis?
Si pietas gravis ista mihi est: peccemus inulti;
Impietas cœlo judice tuta viget.
Bella gerunt Arabes, & gens inimica, Sabæi,
Et spolium de me quilibet hostis habet.
Assur adest, raptorque meos populare penates
Venit, & immisso milite vastat agros.
Mille mihi nuper tondebant prata capellæ,
Plenaque tardigradis pascua bobus erant.
Ingemuere meo centum sub vomere tauri,
Lanigerique gregis copia magna fuit.
Vndique triticeæ complebant horrea messes,
Et latices tellus officiosa dabat.
Ad mea veloces properabant jussa ministri,
Hic agili dextra promptior, ille pede.
Sidonioque mihi redolebant murice vestes,
Tinxerat & nostras purpura rara togas.
Turba salutantum foribus fervebat in ipsis,
Ibat in Eoas didita fama plagas.
Omnia qui tenui, non hoc supéresse fatebor,
Vt possim sanus dicere: dives eram.
Non bos in stabulis, non taurus mugit in agris,
Nulla mihi tremulo gutture balat ovis.
Et pariter pueri, pariter periere puellæ,
Et superest tanta è posteritate nihil.
Despiciunt dominum famuli, famulæque; miserque
Tot careo, potui quot satur esse, bonis.
Afflictum fugiunt omnes, nec noscor ab illis,
Tempore qui fuerant candidiore mei.
Nudus inopsque vagor, sine nomine, tegmine, cultu;
Et scabies toto corpore fœda riget.
Membraque liventi sordent languentia tabo,
Nec satis est uno me periisse modo.
Deseror amissis opibus, soboleque, domoque,
Conjuge. quæ nobis omnia sola fuit.

Conſpirant in me tellus, Acheronque, poluſque;
Viſcera noſtra, meæ diripiuntur opes.
Improba nunc Eliphas loquitur, nunc frendet Eliu,
Et Baldad fatis aſperat ora meis.
Ipſa thori conjunx, &, nomina blanda, nepotes
Vltimus accedunt ad mea damna dolor.
Numen ubi eſt? ubi ſunt Superi? contendere poſſum.
Ingentis ſpeciem ſors mea juris habet.
Vive pius, patiere tamen; colo ſacra, colentem
Sors tamen in lachrymas invidioſa trahit.
Quod ſi fata bonos vexant, magis æqua profanis,
Penè loquar, nullum dicere jura Deum.
Iſta manus pœnas, hæc ponderet altera culpas,
Diſſimilis culpæ pœna futura mea eſt.
Et loquar hoc: Tantæne animis cœleſtibus iræ?
Vt cupiant uni bella parare viro?
Egregiam verò laudem & ſpolia ampla reportent,
Si luteas ſternant fulmina celſa domos.
Stringitur in teneras gravior cenſura columbas,
Et facilè innocuum vaſtat ovile lupus.
Perdere me facile eſt, ſi ſit nocuiſſe voluptas,
Et quæ me fecit, tollere dextra poteſt.
Vt ſtipulæ Boreas, foliis iraſcitur Eurus,
Irruit in noſtrum numinis ira caput.
At facies, at dextra tua eſt, quæ ſanguine livet;
Dedecoris partem, magne Creator, habes.
Sunt tua quæ fœdâ ſordent mihi corpora cruſtâ:
Aut mihi dic, quanam ſim tibi lege reus.
Crimina dic. dic quæſo meæ deliria vitæ.
Quod ſcelus eſt, vel quo ſum tibi teſte nocens?
Cur premis inſontem? cur non placaris amico?
Cur tua ſint noſtris lumina clauſa malis?
Tu ſcelerum formas, numeroſq; expendis ad unguem,
Et potis es greſſus & numerare pedes.
Cur mihi perpetuâ involvis caligine luces?
Et Stygios vivum cogis adire lacus?

Vita vices morientis habet, tumuloque superstes
Claudor, & exstincti sum levis umbra rogi.
Quo pede per terras, gradior Phlegethonta per ipsum,
Deficit ad funus præfica sola meum.
Cruda renascentes præbent alimenta querelæ,
Et reliquum vitæ nox tegit una diem.
Hæc si non merui, mihi cur succenset Olympus?
Si merui, causam vindicet ille suam.
Heu cæli terræque pudor! vixisse perisse est,
Totaque supplicio vita parata meo est.
Quis mea præteritis expunget tempora fastis?
Atque istum poterit surripuisse diem,
Quo me fatales genitrix produxit in auras,
Primaque principium funeris hora fuit.
Non erat, ut tantæ lux hæc prænuncia cladis,
Flammiferis populos irradiaret equis.
Hanc chaos antiquum cæcis mersisse tenebris
Debuit, & fœdum detinuisse Nihil.
Cur qua sum genitus, non sum detentus in alvo?
Quæque domus, tumulus non fuit illa mihi?
Cur me læta sinu mater, cur fovit in ulnis?
Hoc ipso poteram tunc periisse sinu.
Brachia quæ toties puero supposita fuere,
Hæc artus poterant dilacerasse meos.
Oscula cur fixit? cur lumina blandula dixit?
Lumina tot lachrymis, tot miseranda malis.
O utinam tunc cùm teneræ per colla parentis
Reptabam, collo pondera lapsa forent!
Non ego jam longo traherem suspiria luctu,
Nec quererer miseros lentius ire dies.
Nec mihi quærenti facilis solatia somni,
Turbaret noctes cura dolorque graves.
Sæpe dolens inopes atque ora famelica pavi,
Pauperiesque mea sæpe levata manu est.
Me vidui coluere lares, ego pronior illos
Solatus studiis alloquioque fui.

Non amor argenti, nec habendi sæva cupido
Subdidit infami pectora nostra jugo.
Hoc studui: sacros opibus non tradere mores,
Totque Dei donis auctior, esse bonus.
Ad mea cum fessus properaret tecta viator,
Hospitis officiis obsequiosus eram.
Objice, qui poteris, falsæ perjuria linguæ,
Nostra fuit laudis lingua ministra tuæ.
Exige, qui poteris, servilis præmia dextræ,
Iratum credam justius esse Deum.
Tu quoque læse pudor, si læsimus, exige pœnas,
Fœdera si thalami nos solvisse putas.
Has Iobum meruisse vices dixistis amici.
Dicitis: in culpas area lata patet.
Causa mea est melior: nec enim tam dira peregi,
Aut par delicto est numinis ira meo.

ELEGIA XIII.

ORATIO DANIELIS in lacum leonum detrusi.

MAgne maris cœlique Deus, dum vota supersunt,
Excipe, quos querulo fundimus ore sonos.
Neve precor tanti regis subscribe furori;
Sit satis Assyriis Principis ira mihi.
Tu Deus Isacidum toties pro gente stetisti,
Cum Pharios ultrix mergeret unda duces.
Tota tibi patuit Canaan, concessit Idume,
Quotque aderant, hostes tot cecidere tui.
Sæpe ferox petiit Iessæum Saulus alumnum,
Sæpius ille tuo numine tutus erat.
Ingreditur medios pietas secura per ignes,
Nec poterant flammæ vel nocuisse faces.

Te

Te cecinere viri : rabidâque intacta favillâ,
Tunc fuit in laudes lingua diserta tuas.
Respice me, famulique tui miserere creator :
Subveniant fatis altera fata meis.
Quam ferus est Assur, tam sis mihi mitior illo.
Perdere quem vellet, ne periisse velis.
Orat opem Daniel, vastum demissus in antrum,
Et media veluti de Styge verba facit.
Vndique me Libyci terrent immane leones,
Et tot Marmarici monstra stupenda soli.
Iam timeo rictus, & murmura sæva ferarum,
Lumina sunt oculis ista tremenda meis.
Terribilesque jubas, atque ora famelica cerno,
Quaque rigent toto spuma cruorque specu.
Iam metuo villos, & tenta verbera caudæ,
Quæque meo recubant barbara membra thoro.
Hîc mihi terrificis aliquis rugitibus instat,
Hîc alius tunicâ contegit ora meâ.
Ille truces capiti dentes, hic admovet ungues,
Lambit & imbelles horrida lingua manus.
Cum subeunt pugnæ, cum bella immania surgunt,
Quam metuo, ne mox dilacerandus agar !
Nec mihi tuta quies : omnes vigilamus in horas,
Et placidus tenero corpore somnus abest.
Atque ego dum nequeo, lætor dormire leones,
Et recreat miserum, tunc timuisse minus.
Vivimus hos inter comites : hac vivimus aula :
Istaque supplicio scena parata meo est.
Sanguine cuncta madent : & squallent limina tabo,
Quæque famem nequeant ossa domare, jacent.
Tu Deus indomitis compesce leonibus iras,
Ingentesque tuo numine frange minas.
Tu loquere : & rabies stomachi sedata fatiscet,
Induet & mores bellua jussa novos.
Non fortuna reum, non sors facit illa nocentem,
Ista tuus fidei præmia cultor habet.

Non ego fallacis colui ludibria Beli,
Nec stolida supplex cum Babylone fui.
Sprevi ligna Deos, & inania nomina mystas,
Nec reor in saxis numen inesse tuum.
Omnia qui condis, non es pars condita rerum,
Artificique suo tam rude distat opus.
Quem nec terra patens, nec machina claudit Olym-
Non faber augusto claudat in ære Deum. (pi,
Lumina cur venerer cæcis damnata tenebris?
Exanimesque pedes, & sine mente caput?
Cur aures venerer? non est vigor auribus ullus:
Nec capit humanas machina tanta preces.
Os vidi, sed voce carens: sine robore nervos,
Nec rigidæ motus dant documenta manus.
Stat super excelsum moles erecta colossum,
Stat lapis, & cultus non capit ipse suos.
Hunc gentes populique furor malesanus adorat,
Et demens tangi credit amore sui.
Regia majestas vetitis advolvitur aris,
Et scelus exemplo splendidiore probat.
Gensque sacerdotum paribus se polluit ausis,
Hosque habet auctores fabula ficta suos.
At non ista meæ placuit vesania menti,
Nec lapidi dixi: Tu mihi numen eris.
Frangere quod possum, vel sævis urere flammis,
Cur ego, cur pietas officiosa colas?
Nec coluisse libet squamosi colla Draconis:
Cur? potuit nostris occubuisse dolis.
Et jam strata jacent mediis immania templis
Corpora, disrupto bellua ventre patet.
Sic gemini periere Dei. jam ringitur Assur,
Et veteri excussus relligione dolet.
Et dolet insana vacuus mercede sacerdos,
Solamenque mali funera nostra putat.
At tu præsidium misero es, tu sola salutis
Anchora, promissi tu memor usque tui es.

Sunt

Sunt mihi jam faciles, sed te mandante, leones,
Ludit & antè meos effera turba pedes.
Africa terribiles mansuetior exuit iras,
Et soboles terræ degener ista suæ est.
Sic ubi se nondum vitiis involverat orbis,
Credibile est æstus detumuisse feros.
Et mihi nescio quis peregrè pulmenta ministrat,
Et recreant subitæ corpora fracta dapes.
Ite procul curæ. vati famulatur Olympus,
Nec, qui non possunt non nocuisse, nocent.

ELEGIA XIV.

Iuditha è castris Assyriorum redux, interfecto Holoferne.

VIcimus, atque uno patriam defendimus ictu,
Istaque Iudithæ gloria, nulla viri est.
Vidimus, & tanti, Cives, dux femina facti,
Materies doctæ posteritatis ero.
En caput, en dira vultus cervice recisos;
Hæc sunt militiæ primæ trophæa meæ.
Hæc mihi victrici pars cessit, at altera castris:
Dividit Assyrium dextera nostra ducem,
Hoc munus ferale damus. cape patria sacrum:
Plus tibi, quam cæsi Principis ora, damus.
Hoc precio victas iterum mercabimur urbes,
Hoc spolium trepidis hostibus horror erit.
Ite viri, properate duces, cape tela juventus,
Excipiant ausus prælia vestra meos.
Nec jam terribilis faciem spectate tyranni;
Non poterunt veteres plus nocuisse minæ.
Cernitis, ut tumeant hesterno inflata Lyæo
Lumina? adhuc tepido Bacchus in ore natat.
Cernitis adspersos nocturnâ cæde capillos?
His mihi correptus Barbarus iste fuit.

Quæ sitiit nostrum rabies vesana cruorem,
Pocla suo moriens sanguine plena bibit.
Callida me volui capiti promittere diro,
Pollicitisque meis ingeniosa fui.
Basia dum quærit, stricto persolvimus ense.
Quam sunt concubitus aspera fata mei!
Quot miser à nostris speraverat oscula labris,
Vulnera tot validæ certa dedere manus.
Quique meo caluit modo vespertinus amore,
Iam calet, atque suo membra cruore fovet.
Arsit amans, nos flagrantes restinximus ignes,
Quæque caput, pariter sustulit ira faces.
Dum mihi philtra parat, mihi dum propinat amator,
Funus amatori femina sæva paro.
Esset ut officii merces celeberrima tanti,
Et veniens, abiens, hospes & hostis eram.
Quemque thorum mecum Princeps pressisset iniquus,
Solus, & infelix, exanimisque premit.
Ἀκέφαλος *mediis Venerem jam quærat in umbris,*
Atque aliquam ex imis manibus Assur amet.
Non mihi Manassis subiere oblivia chari;
Dum putor Eunucho sordida, casta fui.
Nec precio venalis eram, nec veste, nec auro:
Et tamen hæc probitas dissimulanda fuit.
Integra fama mihi est, vici sine crimine Medum,
Nec læsi titulos ille pudoris habet.
Peccassem fateor, si delinita fuissem;
Nunc volui verbis pondus abesse meis.
At corpus scelere intactum, pectusque pudicum
Cum mihi servarim, perdere verba leve est.
Peccavi mentita? fui mentita tyranno:
Hoc dudum Phariæ me docuere nurus.
Cui nocui mentita? Duci. sic vicimus hostem.
Hæc bona sunt dubiis anteferenda malis.
Patria salva mihi est: tota est Bethulia sospes;
Discedent muris impia castra meis.

Hac

Hæc dixi mercede aliquid, quod dicere nollem
Libera: sic culpâ lingua carere potest.
Causa subest facto, causâ mentimur honestâ,
Invidiam noxæ detrahet illa meæ.
Isacidæ laudate Deum, puerique, senesque,
Et celebrent ausus secula sera meos.
Clara fuit Deboræ virtus, plus fortis Iaël,
Accedam tantis ultima nominibus.
Vos illud librate caput, procul horreat hostis:
Et discant dominum castra timere suum.
Inveniet reliquam, partem dum spectat ademptam
Barbarus, & lacero Principe terga dabit.

ELEGIA XV.

ORATIO

Matris Iudaicæ, crudeli supplicio una cum filiis septem sub ANTIOCHO extinctæ.

STabat, & excoctas mater Iudæa favillas
Dum videt, & natis busta parata suis,
Talibus immitem dictis fuit ulta Tyrannum,
Suppliciumque suum leniit ore dolor.
Quid furis? & nostris acuis cruciatibus ignes?
Barbaricasque ferâ protrahis arte neces?
Hæc patiar pro lege libens. non flamma, nec ensis,
Me poterunt Domino surripuisse meo.
Vre; pium flammæ rabies accendit amorem.
Vre; Deum noster fortius ignis amat.
Vre; sacrosanctas subdunt incendia flammas.
Vre: sacer diro crescit ab igne calor.
Iam miseræ licet esse mihi, licet esse beatæ;
Et subeunt animo morsque salusque meo.
Huc tua jussa vocant; aliò mandata Tonantis;
Et dispar voto rexque Deusque suo est.

Obse-

Obſequor Antiocho: flammas minitabitur æther.
Obſequor huic: flammas rex truculente paras.
Obſequor Antiocho; patriæ ſum transfuga legis.
Obſequor huic: miſerè dilacerata trahor.
Libera ſi reddar: Iudæis perfida credar.
Libera ſi non ſum, jam rea facta ſecor.
Suadet amor vitæ vitium: diſſuadet honeſti.
Ira Ducis terret, ſed magis ira Dei.
Plus Superûm potuere minæ. cape, magne Creator,
Obſequio tantum dedita membra tuo.
Corpora quæ lacerat lictor, tu tota creaſti;
Reddimus hæc eadem jam mutilata tibi.
Cùm nihil ipſa forem, fecit tua dextra quod eſſem;
Colliget hæc artus poſt mea fata meos.
Impietas, diſcinde manum: mihi ſecula reddent
Altera; nec flammis deſinet eſſe tuis.
Scinde pedes: citius cunctos penetrabimus orbes,
Dum miſeram prohibes ire, volare facis.
Exime, quæ Superûm cecinit præconia, linguam,
Accinet autori mox rediviva ſuo.
Exue me proprio nudatam tergore matrem:
Hac iterum cœli filia pelle tegar.
Fruſtatim laniaſſe juvat: ſed tota reſurgam,
Tota loquar ſceleri verba ſevera tuo.
Hos mihi relligio reddet ſervata triumphos,
Et vitam pietas intemerata dabit.
Vos quoque, vos ſeptem noſtro de ſanguine nati,
Reſpuite inviſas, pignora chara, dapes.
Diſpliceant epulæ, quæ diſplicuere Tonanti,
Nec violet patrum juſſa priora nepos.
Non ego peccantes, infartaque viſcera porcâ,
Aut rea flagitii nomina mater amem.
Plus ego diſcerptos mater venerabor; & ille,
Regia qui fugit crimina, natus erit.
Ah, miſeros jam flamma coquit. miſerere tyranne,
Redde meos, ſobolem rex mihi redde meam.

Reddere Rex noli; rursum mea vota retracto.
Et pia quod genitrix nolo, miserta volo.
Ambiguis luctatur amor pietasque querelis,
Ille dolens sobolem diligit, illa Deum.
Ite mei partus, medios descendite in ignes,
Septemplex Domino victima cæsa cadet.
Sic decet Isacidûm veros periisse nepotes,
Qui renuet, stirpi degener ille suæ est.
Vos mea, vos eadem nascentes edidit alvus,
Et mater vitæ munera prima dedi.
Nunc eadem cunctis facta est sartago sepulchrum;
Unaque victuros concoquit urna viros.
Una dies iterum cœlo vos reddet, & astris.
Et decor eximiis fratribus unus erit.
Non lachrymor: majora malis quia gaudia restant;
Elidunt gemitus spesque fidesque meos.
Non lachrymor: quia vestra sequar vestigia mater.
Me quoque sors poscit, quæ modo vestra fuit.
Quæ patiar, scindar, coquar, urar, sola supersum.
Heu quàm martyrii sera corona mei est!

ELEGIA XVI.

RACHEL

Plorans Infanticidium Herodis.

Crudeles Solymæ, (quid enim, nisi dira, precabor)
Accipite hæc luctus conscia verba mei.
Et veniam nostris concedite questibus; isto,
Non alio, possum læsa nocere modo.
Ulciscar gemitu facinus, ploratibus enses,
Nec fuerit soboli condoluisse nefas.
Quam tua jussa necant, luget, Rex improbe, mater,
Materiamque meis dant tua sceptra malis.
En lachrymis funesta rigor, præcordia planctu
Verbero, & extinctum brachia pondus habent.

Oscula

Oscula vulneribus, jam basia figo labellis,
Effigies miseri cernitur una rogi.
Abluitur sanies, & quod latus hauserat ensis,
Occupat officiis obsequiosa manus.
Hæc est Abramidos natum plorantis imago,
Sic iræ videor posse placere tuæ.
O utinam tanti sceleris spectator adesses,
Herodisque oculis conspiceretur opus!
Induerem furibunda virum, jamque ora tyranno
Femineus posset dilacerare furor.
Et quererer coram, propiusque irata minarer,
Quaque ferat secum frusta cruenta darem.
Et qui Sidonio totus discumbit in ostro,
Impia sanguineis tingeret ora notis.
Purpuraque hunc ipsum biberet vesana cruorem,
Signaque sævitiæ cerneret ista suæ.
Improbe, (sic loquerer) tibi non mansuescere docta
Mater, at immani tigride nata fuit.
Vberaque admôrunt Hircanæ dira leænæ,
Aut si quid sitiens Africa pejus habet.
Latrantesque inter scopulos & saxa Charybdis,
Edocuit mores horrida Scylla suos.
Sævior Antiocho es, dominoque ferocior illo,
Qui rabido sacros torruit igne viros.
Quid puer hic meruit, tam paucis editus horis?
Quî potuit sceptris noxius esse tuis?
Prima dies vitæ, mortis fit prima cruentæ,
Et moritur lucis nescius ipse suæ.
Nec te vagitus, nec feminei ululatus
Flectere, non lachrymæ, non potuere preces.
Non teneri infantis risus, sine fraudibus ætas,
Membraque non ullo contemerata malo.
Quin meus arrisit missis latronibus infans,
Autoresque suæ nesciit esse necis.
Risit, & ut gladios vidit fulgere coruscos,
Credidit ista sibi gaudia posse dari.

Cur

Cur miserum genui? vel cur improvida nupsi?
Cur steriles cœlum non dedit esse sinus?
Non hos te, fili, in casus, & fata tulissem;
Esset ut exitio vita parata tuo.
Triste patris nomen, nomen miserabile matris,
Flebile plus nostro nomine, nate, tuum.
Nec tamen aut genitrix ultrà genitorque supersunt;
Nomina tu nobis, dum cadis, ista rapis.
Nubite Iudææ meliori sorte puellæ,
Sideraque in vestros sint magis æqua thoros.
Vnica crudeles Bethlemia sentiat enses,
Solaque regales eximat illa metus.
Scilicet hunc potuit regi suasisse furorem
Sceptrorum rabies, imperiique furor.
Quique suis latè populis, non imperat iræ.
Et pueri metuit sceptra verenda Dei.
Ille tamen Phariis vivit securus in oris,
Exitioque Deum vindicat ipse Deus.
Nec fera barbarici manus huic nocitura tyranni est;
Aut fodiet sacrum dextera jussa latus.
Insontes petimur, nec regnis nata juventus
Clara Redemptoris nomina morte luit.
Ah infelices cunas nascentis Iësu,
Tot quibus & matres & doluere patres!
Felices iterum cunas, obitusque beatos!
Hæc est martyrii gloria prima mei.
Illa per æthereos soboles spatiabitur hortos,
Et referet mortis præmia clara suæ.
Illa salutiferos Christi spectabit ocellos,
Angelicisque ibit consociata choris.
At mihi nunc orbæ subeunt mala plurima matri,
Pluraque, dum nequeo mœsta silere, queror.
Cur hæc fatidicis oracula prodita chartis,
Esset ut his nostris rex oriturus agris?
Parvula cur laudes Bethlem servaris in istas?
Et simul una meis crederis apta malis?

Cur

Cur ſinit hoc cœlum, cur non fera militis ora
  Inter terrificas obriguere neces?
Cur non fulmineum ſtringentia brachia ferrum
  Ilicet ad plagas obſtupuere ſuas?
Fulmina cur ſervat vitiis levioribus æther?
  Nec furit in tantum numinis ira ſcelus?
Cum ſubit illius facies triſtiſſima lucis,
  Qua ferus in noſtros irruit ille lares,
Cum ſubeunt planctus, & tot lamenta parentum,
  Sparſaque per cunctas membra tenella domos:
Has ipſas inter mortes, & funera verſor,
  Atque iterum ante oculos miles & enſis adeſt.
Iamque loquor: ſine me Deus hanc effundere vitam,
  Aut mihi tu vitæ ſtamina rumpe meæ.
Vivere qui cupiam mater, ſine prole ſuperſtes,
  Aut miſeros optem ſæpè redire dies.
Parve puer, quoties hoc noſtro corpore corpus
  Teximus, atque iſta fregimus arma manu.
Occului gremio, gremio tu raptus ab ipſo es,
  Biſque mihi victo milite raptus eras.
Ipſa cruentatos decuſſi fortior enſes,
  Maſculaque iratus robora ſumſit amor.
Tunc animus fuit ire mihi tela omnia contra,
  Et nocui, potui quot nocuiſſe modis.
Sanguine permixtæ lachrymæ per tecta fluebant,
  Et duplex gladios tinxerat unda feros.
Vidi ego, quæ fugiens per inacceſſas ambages
  Præcipiti mulier ſederat alta domo.
Vidi ego, quæ puteos ſobolem demiſit in ipſos,
  Immunem hunc gaudens cædibus eſſe locum.
Vidi ego, quæ ſylvis latebriſque recepta ferarum,
  Plus faciles illic ſenſerat eſſe feras.
Atque aliqua, ut potuit palmarum frondibus abdi,
  Arboreis texit pignora chara comis.
Sæviit in reliquam crudelis dextera turbam,
  Et meus, heu, periit cæſus ab enſe puer.

Hunc

Hunc adigas, dixi, mea per præcordia, miles,
At soboli clemens obsecro parce meæ.
Me ferias matrem, minus hic crudelis haberis,
Istaque mors nobis muneris instar erit.
Ille tamen teneris atrox cervicibus instat,
Ceu rabidus pavidum vastat ovile lupus.
Quosque ego mox fovi, furibundus dissecat artus,
Ferrea nec poterant corda movere preces.
Sic mihi posteritas, venturorumque nepotum
Spes ruit atque animo damna futura sequor.
Hoc fuit, hunc dixit mihi nox præsaga dolorem,
Signaque tristitiæ prævia multa dedit.
Somnia turbabant placidam funesta quietem,
Visaque, ceu vigili, trux Libitina fuit.
Funereos audire sonos, lessosque videbar,
Ingemuitque meo præfica mœsta thoro.
Hic vidi tumulos, illic sine veste cadaver,
Et supposita suis fulcra cadaveribus.
Incubuit querulo mulier non una feretro,
Quaque oculos flexi, mortis imago fuit.
Non ultrà vanas immittere Morphea curas
Crediderim; somni fabula vera mei est.
Quem vidi tumulum, nati fuit ille cadentis;
Illius hi gemitus, ille cadaver erat.
Nuper & in cunis (nunc omnia læva recordor)
Visa est sanguineis culcitra tincta notis.
Nec, velut antè, leves placidis vagitibus auras
Traxit, at hos subiti corripuere metus.
Tollite me Superi, cupio comes ire sepulto,
Forsitan adventum sentiet umbra meum,
Afficietque pios matris præsentia manes,
Et mala sic levius, vel mala nulla feram.

ELEGIA

In Nativitatem Salvatoris nostri

IESV CHRISTI,

Ad

D. EWALDVM SCREVELIVM,

Medicinæ Professorem.

NOn tibi Bilbilicæ vilissima munera chartæ;
Et, quamvis multum leminata docta, dabo.
Tessera, turriculæ, graphiaria, theca, coronæ
Vilia sunt; sordent scrinia, pecten, acus.
Mattiacæque pilæ, venabula, fistula, follis,
Corvus, pica loquax, psittacus, accipiter.
In precio fuerint tunicæ, manicæque, togæque
Et cervical olens, strataque pluma thoris.
Omnibus his præsepe tuum plus præstat Iesu;
Plus precii Cunæ nos redimentis habent.

ELEGIA XVII.

ITe procul veteres, Parnassia numina, Musæ:
Ite procul studiis turba profana meis.
Sola salutiferum destillent pectora Christum,
Et latices sacro nunc Helicone fluant.
Cyrrha vale, Phœbique domus, non Castalis amnis,
Non levat ipsa meam Phocidos unda sitim.
Tu mihi virgineos aperi sanctissima partus
Calliope, & pueri tempora prima Dei.
Dic mihi Musa virum, celso qui missus Olympo,
Isacidûmque satus sanguine, factus homo est.
Mutatur jam terra polo, & venerabile cœli
Depositum mundi machina vilis habet.

Quas-

Quas æther servabat opes, sibi servat Idume:
Accipit authorem gens malesana suum.
Ne pereas peccator homo, sunt numina præsto:
Læsaque pars culpæ subvenit ipsa tuæ.
Ecce patris magni soboles, consorsque Tonanti
Filius, humana conditione meret.
Ipse hominem, nostrosque Deus superinduit artus,
Et duplici clarum nomine nomen habet.
Cœlo terra coit, nec pars æterna caducam,
Aut sociam Superûm gloria spernit humum.
Quique Deus fuerat, Deus est, nec desinit esse:
Aut decori gestat noxia membra suo.
Et caro qui nunquam fuerat, vestitur ab illâ:
Nec Deus huic, ipsi nec gravis illa Deo est.
Vna Redemptoris facies, rex unicus orbi est;
Quemque hominem, pariter dixeris esse Deum.
Occulitur sub carne Deus, dumque adspicis illam,
Regia majestas dissimulata latet.
Magne Puer, tibi natales gratamur, & ortum,
Et canimus cunis carmina fausta tuis.
Ingredere auspiciis nostrum felicibus orbem,
Et redeat tanto vindice parta Salus.
Quà Deus es, patrium potis es lenire furorem,
At caro mortales sentiet ægra vices.
Crux hominem, Ditisque Deum certamina poscunt:
Vt quibus ille malis succubat, ille levet.
Mors hominem, mortemque Deus calcabis, & illi
Eripies spolium funeris ipse tui.
Sunt divisa Dei, divisaque munia carnis,
Nec socias renuunt ille vel illa manus.
Sic terris promissus ades, sic tota vetustas
Emicat, & legis clarior umbra tuæ est.
Hæc Patribus sperata dies, hæc secula vidit
Eminus, & multum tunc oculata fides.
Tu, quod Tartarei diffringet colla colubri,
Magnaque fatorum robora, semen eris.

Thariades te vidit ovans: tu virgula Iessæ,
Tu leo, Iudææ spes rediviva tribus.
Virginei tu ventris onus, tu stella Iacobi,
Davidicaque puer progenerate domo.
Te dominum supplex, te regem nata Sionis
Nuncupat, & prisco non sine teste venis.
Cum sua morigerus portaret busta puellus,
Illa tui species busta fuere rogi.
Sanguineis cum læta Pharos sua limina guttis
Tingeret, illa tuæ mortis imago fuit.
Crebra Palæstino cecidisti victima templo,
Et typus effusi sanguinis unus eras.
Tu sanctum penetrale subis; tu vota sacerdos
Excipis, & populi tristia verba tui.
Quique dator vitæ serpens trabe tollitur altâ,
Prævia venturæ tollitur umbra crucis.
Sancte puer, non te genitoris conscia mater
Edidit, aut patrio sanguine fœta parens.
Non Mariæ thalamum adspersit fœcunda voluptas;
Qui genuit, cœli Spiritus ille fuit.
Sic tibi natales alii sine matre supersunt;
Hos tibi natales dat sine patre pater.
Nasceris intactâ melior de virgine proles,
Abluat ut cunas rex sine labe meas.
Nasceris, & Latiæ gustas longa otia Romæ.
Auspicium pacis pax fuit ista tuæ.
Altera bella silent, Sathanæ dum bella resurgunt:
Et domito Stygius vincitur orbe Deus.
Nasceris, & tuguri congestum cespite culmen
Servitii pandit limina prima tui.
Hæc cælum tibi fata parat, sed, maxime Iesu,
Paupertas alias spondet egena vices.
Sic Patri placuisse cupis; dumque atria spernis
Splendida, cælestes Christe mereris opes.
Respice peccantem, frater sine crimine, fratrem:
Nec pigeat sorti condoluisse meæ.

Reſpice, meque tui conſortem ſanguinis audi,
Nec pudeat carni condoluiſſe tuæ.
Quas tibi tendo manus, quæ ſupplex lingua precatur,
Quod tibi flecto genu, ſanguinis omne tui eſt.
Sic tibi quæ vitam, mihi lux feret iſta ſalutem,
Mixtaque erunt cunis gaudia tanta meis.

ELEGIA

ad CHRISTVM in Cruce pendentem:

Ad

ARNOLDVM BVCHELIVM,

Iuriſconſultum, Vltrajectinum.

DOcte ſenex, quæ ſacra fero, cape fœderis arrham;
Quam meus è caſto pectore mittit amor.
Non ſcopulo fixam Andromedam, pœnaſque Promethei,
Hippolytiq; obitus, raptaque membra leges.
Non Tityi jecur, aut rapidos Ixionis orbes,
Titanumque graves, Enceladique vices.
Illa meis aberunt vatum mendacia chartis,
Exhibet afflictum pagina noſtra Deum.
Si qua tibi tulerint humiles ſolatia Cunæ,
Diſcutiet cunctos Crux veneranda metus.

ELEGIA XVIII.

NVnc, ô Chriſte, tuas humilis proſternor ad aras,
Et veneror mortis celſa theatra tuæ.
Tu pateris, ſed culpa mea eſt: tu criminis expers
Supplicii pendis triſtia fata mei.
Se peragit natura ream, tu victima luges;
Alterius ſcelus eſt, alteriuſque dolor.

Nomina debemus, ſed tu vadimonia præſtas,
Noſtraque ſat facilis debita ſponſor habes.
Dextra tibi perfoſſa riget; mea ſola ſceleſta eſt;
Nec ſentit pœnam noxia dextra ſuam.
Innocuum qui mucro latus transfigit, aberrat.
Debentur lateri vulnus & haſta meo.
Improbus immiti linguam tibi lavit aceto
Miles; at hæc noſtram proluat unda ſitim.
Spinea regalem tibi cingit adorea frontem.
At pudor humani nominis illa fuit.
Cur ſecat immeritâ tergus vibice flagellum?
Et cruor è ſacro corpore fuſus abit?
Hoc tergus Iudæe feri. mea perfida vita eſt,
Perfida mens, ſtudiis perfida lingua ſuis.
Exſpuit in ſacros vultus ſceleratus Apella.
Conſpue me; frontis gloria nulla meæ eſt.
Heu, ſtrinxere tuas adamantina vincula palmas,
Brachia erant vinclis noſtra liganda tuis.
Quid captive gemis? damnati carceris umbra
Me tegat, & fraudes abdat opaca meas.
Latro datur ſocius, miti lupus aſſidet agno,
Et numerum impietas cum pietate facit.
Iſte latro collega mihi, conſorſque malorum eſt,
Talis ego merui parte ſedere chori.
Iudicis ipſe tui toties abſolveris ore.
Sum ſceleris judex, teſtis & ipſe mei.
Heu miſer, infamis libras mala pondera ligni,
Et proprii portas buſta futura rogi.
Me grave laſſat onus; vitiis ſuccumbere doctus
Debebam meritæ ſuccubuiſſe cruci.
Chriſte, quid exanimi ducis ſuſpiria planctu?
Verberat & patrios mœſta querela lares?
Me me, adſum, qui feci, in me converte furoris
Fulmina, me media deſere morte Pater.
Quid pia, quid moriens claudis tua lumina Ieſu?
Sola fuit ſonti hæc debita pœna mihi.

Crux salve veneranda, mei medicina doloris,
Spes mea, peccantum portus, & ara precum,
Præsidium miseris, fidei tutela labantis,
Vnica Christiadum gloria, vita, salus.
Hoc ligno nos Christe beas, altare, sacerdos,
Victima: cuncta unus jam minor ipse Deo es.
Ora tibi prono pendent proclivia vultu:
Oscula vis populo figere blanda tuo.
Sunt expansa tibi totum amplexantia mundum
Brachia; & hic speciem gestus amantis habet.
Dextera Iudæes invitat, at altera gentes:
Sic moriens cunctos vivere posse cupis.
Destillat madidis lachrymarum flumen ocellis,
Abluat ut lachrymas flebilis unda meas.
Et qui fœda lavat peccantis crimina mundi,
Sanguinis ex isto corpore rivus abit.
Gaudia nostra dolor, peperitque infamia famam,
Et mea captivus libera colla facis.
Quæ te flagra premunt, flagris me absolvere possunt,
Et ne cædar homo, cæderis ipse Deus.
Cingit spina caput, sed quæ marcescere nescit,
Facta meo capiti spina corona fuit.
Gestat arundineum regalis dextera sceptrum,
Ne desint titulis sceptra futura meis.
Desereris, ne me pereuntem deserat æther;
Et tua sit questus meta querela mei.
Mors tua vita mihi est, atque isto funere nascor,
Quemque tibi rapiunt, dant mihi fata diem.
Cur timeam? fidei una meæ fiducia Crux est.
Cur timeam? rigidas crux fugat una minas.
Cur peccem? tanti Sponsoris morte redemptus?
Cur peccem? gemitus cum subit hora tui.
Hæc facies, hæc mæsta Dei pendentis imago
Nec me peccantem, nec sinit esse reum.

ELEGIA XIX.

ORATIO
Iudæ Iscariotæ suspendium sibi parantis.

QVisquis in hac cernes infelix arbore pondus,
Me fuge, nec propius flecte, Viator, iter.
Forsitan & poterit dirum nocuisse cadaver,
Solaque te faciet corporis aura reum.
Ite procul scelerum ignari, neque conscia fraudum
Pectora, nec sacram fallere docta fidem.
Cedite matronæ, castæque avertite vultus,
Ne sontis videant ora nefanda viri.
Hoc virtus pietasque loco candorque facesse,
Et quicquid laudem relligionis habet.
Non una sum lege nocens; Dominumque Deumque
Prodidit, & facto perfida lingua suo est.
Quique mihi vultus fuit, & qui gestus amantis,
Cuncta notæ famuli decipientis erant.
Ipse dedi summis multum per amica labellis
Oscula, sed tacitis insidiosa dolis.
Auximus ingenio facinus, docteque fefelli,
Ne crimen levius simplicitate foret.
Vendidimusque Deum precio, servique redemtor
Ipse sui factus merx scelerata fuit.
Traditur infami mercabilis ære creator,
Et cedunt lucro nomina tanta meo.
Polluit una meos obscœna pecunia mores,
Et sacer argenti suasit iniqua furor.
Tristis avaritiæ rabies dum colligit aurum,
Hunc quoque cum posset vendere, vendit herum.
Dicite Pontifices, sacrisque operate sacerdos,
Flagitio semper turba pudenda meo:
Cur placuit vobis cœlum venale, Deusque?
Quæque reum faciant, annumerastis opes?

Si

Si volui peccare prior, quoque culpa probantum est;
Et precio facinus qui fovet, ille facit.
Heu quid agam? durum est sortis meminisse prioris:
Hinc timor, hinc sceleris me premit ipse dolor.
Iamque animo dulces monitus reminiscor Iesu;
Actaque cum domino vita diesque subit.
Nunc fora, nunc ædes, nunc publica templa revolvo,
Omnia quæ sacris personuere sonis.
Nunc in gramineis pendentem oracula campis,
Et pia littoreis verba recordor agris.
Hæc audire mihi fuit & didicisse voluptas;
Vocibus his licuit colloquiisque frui.
O quoties dixi, vox hæc placidissima cœli est;
Vive, nec extremum dent tibi fata diem.
Heu scelus, ista silet nostra facundia culpa,
Illa meo solum crimine muta stupet.
Vosque mei quondam, charissima turba, sodales,
Non ultra vestri cernitis ora ducis.
Hactenus esse piis licuit: nunc cæde magistri,
Et dispar titulo proditionis ero.
En caput, en Dominum vinclis ac compede strinxi,
Indicioque meo proditus ille latet.
Tinximus innocuo sceleratas sanguine dextras,
Nec sine me Solymæ miles ad arma ruit.
Squallida nunc illum tenebrosi carceris aula
Abdit, & immensum vilior umbra Deum.
Iam gemit, & patriis infert suspiria tectis.
Et famuli queritur facta nefanda sui.
Tuque parens dilecta tui crudelia nati
Funera nequitiæ pignora crede meæ.
Sit funesta dies, qua me dignatus amicum est;
Et voluit sociis annumerare suis.
Ah graviter cecidi: quid enim mirabile, si quis
Tactus avaritia vulnus amoris habet.
At mea nunc ultor commercia devovet æther.
Et malè sollicitum numinis ira premit.

Desperasse juvat: nec enim placabile cœlum est,
Ignoscique meum cor mihi posse negat.
Non Styx una mihi, Phlegethon non sufficit omnis,
Nec satis ad pœnam est tota gehenna meam.
Mitior est Acheron, nec crimina nostra piabunt
Tartara, nec flagris sæva Megæra suis:
Nec quæ perpetuis Nemesis cruciatibus instat,
Flammarumque dolor, præcipitesque rotæ.
Hæc ego cum timeam, potui majora mereri,
Quodque malum fingat mens mea, majus habet.
Sæviit in proprium quondam fera dextera fratrem,
Et sceleris pœnas pertulit illa sui.
Qui toties puero fuit insidiatus Iëssæ,
Vincitur, atque suo cæsus ab ense cadit.
Sæviit in patrem sceleratis Absalon ausis,
At miser è quercu triste pependit onus.
His quoque jam Nemesis miserum suspendit Iüdam
Frondibus; hæc testis criminis arbor erit.
Adsum lictor, & ipse mei libitina sepulchri,
Exequiasque mihi præfica nulla canet.
Non nova me circum protrudet gramina tellus,
Nullaque purpurei gloria veris erit.
Non stillante mei madefient rore capilli,
Ipse meum fugient ventus & aura caput.
Vmbra loco feralis erit, frigusque tremorque.
Hinc radios Phœbus, Cynthia flectet equos.
Aëre librabor, terris secretus & astris,
Fabulaque & lusus prætereuntis ero.
Quæque reum occulto tellus irata fatigat
Verbere, suspenso non erit illa gravis.
Cur ultra vitæ custos invisus amaræ,
Contineam pronas in mea fata manus?
Cur doleam? pudor est Superûm sperare favorem,
Aut numen precibus flectere velle meis.
Cur doleam? cerno præsens hac arbore funus,
Istaque jus fati fascia vilis habet.

Culpa mea est: in me commissi pœna redundet:
Sint capitis damno damna soluta mei.

Clarissimo Viro
D. ARNOLDO BVCHELIO,
Iurisconsulto apud Vltrajectinos.

Primæ tibi magni scripsit cunabula Christi,
Nascentemque Deum, & reparantem federa mundo
Calliope perculsa virum. stupuere superbæ
Pauperiem cunasque nurus, & conscia fastus
Terra sui solito timuit splendescere cultu.
Alteræ languidulis Christi morientis ocellis
Indoluit lachrymans, & chari luxit Iesu
Funera, fatalemque trabem, & violabile letho
Terrarum sublime caput. nos crimen in illo
Quisque suum, & veteris mœsti vestigia culpæ
Flevimus, infandosque gulæ ploravimus ausus.
Nunc idem plorare vetat, quem flevimus. atros
Discussit lux ista dies, quâ tartara victor,
Et Phlegethontæas acies, ipsosque profundæ
Perdomuit mortis thalamos, & sidera scandit
Induperator ovans. magno cœlestia plausu
Templa sonant, aliumque Deus subvectus in orbem,
Aërios suprà tractus, & nubila cœli,
Peccantem fastidit humum. tibi conscia rerum
Illustres repetit, Bucheli venerande, triumphos
Mens afflata Deo, & languenti læta reponit
Verba seni, vastique fores jam pandit Olympi:
Quaque per æthereos tandem defessa quiescant
Membra domos, animæque tuæ sincera bonorum
Sors erit, æternique fluent in secula menses,
Fatidicæ monstrant, Christo præeunte, Camœnæ.

ELEGIA XX.

I

Ascensum CHRISTI in cœlum.

MAgne triumphator Stygis, & pallẽtis Averni,
Qui novus extincto victor ab hoste redis;
Maxime fatorum domitor, quem Tartara, manes,
Et Phlegethontæi pertremit aula Dei:
Scande redux Superûmque domos, patriosq; penates,
Et repete imperii pristina jura tui.
Exue languentes crudeli funere vultus,
Exue flagitio membra cruenta meo.
Exue, queis frontem spinis redimivit Apella,
Exue purpureæ ludicra spectra togæ.
Iam tibi cœlestis circumdat laurea crines,
Et turgent titulis regna paterna novis.
Iam tibi promissos Genitor largitur honores,
Sceptraque dat sceptris subjicienda suis.
Talis, ubi invisi fugeret consortia mundi,
Primævus petiit tecta beata pater.
Talis siderei flammantia mœnia templi
Thesbius, humanis sedibus exul, adit.
Quique Palæstinum subiit penetrale sacerdos,
Clara salutiferi principis umbra fuit.
Quid mihi prisca tuos objectas Roma, triumphos?
Quem canimus, cœlo judice, victor ovat.
Tu facilem vinci Cimbrum, Persenque superbum,
Et subigis frameis barbara castra tuis.
Hic trucis exuvias Erebi, noctisque profundæ,
Et spolium victo de Phlegethonte refert.
Tu currus tumidasque paras generosa curules:
Hunc dominum nubes officiosa vehit.
Illa leves tantum recreant spectacla Quirites:
Hic sua Christigenûm gaudia mundus habet.

Illic captivi plorant sua vincula reges:
Hic captiva gemunt Crimina, Mors, Phlegethon.
Immoriturque suis fati violentia bustis,
Et proprios ridet mors superata rogos.
Tunc sua gavisus fremuit præconia miles:
Nunc strepit Angelicis turba beata sonis.
Excepere Duces prono Capitolia vultu:
Excipit hic reducem clarior aula Deum.
Succubuere truci veterum tot nomina letho,
Et tumulus magnos condidit Æmilios,
Scipiadasque duos, & , Martia fulmina, Drusos,
Tantaque victorum corpora terra tegit.
Hic ubi calcati damnavit jura sepulchri,
Sub pedibus terras, & sua busta videt.
Larga triumphator diffundit munera Cæsar:
Munera sed brevior sustulit ista dies.
Hic mihi divitias, totumque reclusit Olympum,
Et, quæ cuncta ferant secula, fundit opes.
Sic abiens, Salvator, ades. sic magne redemptor,
Non moritura tibi gloria sternit iter.
Viderat obsequium, jam confert præmia cœlum.
Metaque servitii lux fuit ista tui.
Mox humilis, jam clarus ovas; contemptaq; pridem,
Alta supergressus sidera, colla levas.
Arripis imperium, toties parere paratus;
Dividit officium terra polusque tuum.
Sic servus, dominusque places: magnique parentis
Iussa jubes major, quæ minor ipse facis.
Macte anime: hæc etiam tibi per vestigia currat,
Et fidei constans permeet astra labor.
Macte anime: & vilis spernens proscenia mundi,
Æthereas toto pectore scande domos.
Hac penetra: quæque ille tuus palatia sponsor
Occupat, hæc eadem lumina mente subi.
Indivisa colit sponsæ penetralia sponsus,
Et pudor est membris dissociasse caput.

ELEG. XXI.

De Iudicio extremo.

Vix tuba terribili sonitu dispersa coëgit
Agmina, & ingentes perstrepuere plagæ,
Christe redis, tandemque tuos visurus amicos,
Clara triumphantis judicis ora refers.
Scilicet hæc abiens dederas promissa redemptor,
Solatus reditu tempora nostra tuo.
Nec jam vilis ades, vel iniqui victima mundi,
Abramidumque odiis dilacerande venis.
Quin trepidi adspicient clavo transfixa trabali
Brachia, & invidiæ tot documenta suæ,
Transfixumque latus, quod militis hauserat hasta,
Vltoremque tremet gens scelerata Deum,
Quam facies mutata fori est! quem fecerat antè
Terra reum, partes judicis ille tenet:
Fitque reus judex; testesque coarguit ipsos,
Qui modò mendaci pressus ab hoste silet.
Occupat augustum cum majestate tribunal,
Quæque prius latuit regia forma, patet.
Stat Caiphas, tantosque stupet perculsus honores.
Iamque suas discit nil valuisse minas.
Pontius Ausonii postponat Cæsaris iram,
Et serò innocuum vult abiisse caput.
Cum subit illius tristissima noctis imago,
Somnia, sollicita conjuge, spreta dolet.
Omnis in adversas secessit machina partes,
Totaque stat facto terra dirempta suo.
Opposita est virtus sceleri, gens turpis honestæ,
Et lateri pietas impietatis abest.
Quos tegit una nocens, hos lætior altera vultus
Explicat; hæc cœlos suspicit, illa timet.
Conscia mens ut cuique sua est, vel præmia gaudens
Concipit, aut taciti signa doloris habet.

Vna

Vna dies fati est: sed non tamen omnibus una.
Dissociat trepidos flebilis hora viros.
Non reges sua sceptra juvant, milesque, ducesque,
Et, quæ terruerant nomina, victa pavent.
Hic sua crudeles deplorant fata Nerones,
Et queritur fraudes trux Catilina suas.
Ille memor pavidæ versans incendia Romæ,
Illæsum fœdo cernit ab igne Deum.
Hic patriis dum dira focis arisque minatur,
Iam dolet infandos plus patuisse dolos.
Non Marium jam Sylla timet, reus adstat uterque:
Nec genero indicit perfida bella socer.
Tarquinii Brutique silent: ultrixque pudoris
Femina flagitio tristior ipsa suo est.
Et qui tela Iovis flammasque imitatur Olympi,
Iam nimis insanæ despicit ausa manus.
Quique dies Latium Cæsar digessit in annum,
Longius hunc fastis optet abesse diem.
Hic quoque cui domitus regi non sufficit orbis,
Iam miser in toto possidet orbe nihil.
Spernit opes pauper Crassus, Capitolia Paulus,
Nec Cato se solitâ jam gravitate tegit.
Respicit, & spatiis aquilas desiderat amplis,
Nec, quæ succurrant, agmina Drusus habet.
Spreta prius, serò metuit jam numina Pœnus,
Torvaque contempti Iudicis ora videt.
Stant dites inopesque simul, doctique rudesque,
Miscentur tituli sordibus, arma togis.
Stant Strumæ, juxtaque Solon; cum consule fullo,
Nec sors ingentes disgregat ulla Duces.
Non hæc audaces perturbent rostra tribuni,
Aut rigidum flectat lingua diserta forum.
Non hic fallaci judex subvertitur are,
Aut poterit causâ plus valuisse favor.
Tros Italusque Deo nullo discrimine habetur,
Nec titulo pauper deteriore venit.

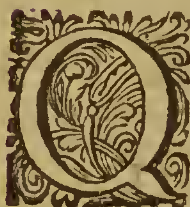
Qui vitas ſcelerumque modos & crimina diſcit,
Nec prece, nec precio conveniendus erit.
Felices animæ, quas fratrum flexit egeſtas.
Pauperies totum fœnerat illa Deum.
Felices animæ, captis miſereſcitis ultrò.
Iſtaque jam pietas æthere tuta manet.
Quæ ſitiens quondam petiit ſibi pocula Chriſtus,
Præbuit illa libens pocula veſter amor.
Præbuit ille dapes, nudoſque inveſtiit artus,
Primaque laus, ægris condoluiſſe, fuit.
Nunc vos turba domos Superûm, ſedeſque beatas
Scandite, & Angelicis vivite mixta choris.
Profuit eſſe bonis. iſta mercede laborat,
Hoc precium facti relligioſus habet.
At vos immites, agreſtia pectora, turbæ,
Qui miſerûm ſurda ſpernitis aure preces,
Ite procul: vos Tartarei domus atra profundi,
Vos manet inferni triſtior aula Dei.
Sic fuit, & totus meritis diſcernitur orbis,
Quoſque capit fines, hos ſine fine capit.

C. BARLÆI ELEGIARVM LIBER II.

Ad Amicos.

ELEGIA
Ad Nobilissimum Virum,
D. GODEFRIDVM HAESTRECHT,
quâ causas dat auctor, cur ob grassantem Leydæ pestilentiam, Vltrajectum non concedat.

Vem toties docto vatem sermone salutas,
Cogitur ad plausus esse poëta tuos.
Excitat ignavas virtus laudata Camœnas,
Atque animos tanto præside Musa capit.
Sic, ubi Myrmidonum bellator classibus instat,
Acrior Iliadum laudibus Hector erat.
Sæpè Venusino sonuerunt barbita plectro,
Cum facilis magni Cæsaris aura foret.
Altior in pugnas, hoc ipso Principe, surgit,
Romano Phrygium qui canit ore ducem.
Tu quoque cum Zephyris adflas mea carmina blandis,
Erigis Aonias, numina lenta, Deas.
Vera loquar, neque enim fas sacros fallere vates.
Me tua, quod possum, gratia posse facit.
Ne tibi dispiceam, merear vel nullus haberi,
Pieriis conor reddere verba sonis.
Et licet hanc fugiant doctorum insignia frontem,
Ambiat aut nostras laurea nulla comas:
Non tamen aversis hæc fallimus ocia Musis.
Atque aliquis nobis proluit ora Deus.
Quin tibi cum placeant sterilis commenta poëtæ,
Autori poterunt fortè placere suo.

Sed

Sed vatem cur poscis amans, Batavûmque relictis
Sedibus ad sedes vis properare tuas?
Fortius absentem constans amor optat amicum,
Quoque frui semper non datur, acer amat.
Cur Ithacum toties coniunx poscebat Vlyssem?
Scriptaque cur toties littera? lentus erat.
Sestus Abydenos non sic arsisset amores,
Ni geminos Helle dissociasset aquis.
An metus, ne pestifera malè lædar ab aura?
Et tibi dilectum vis superesse caput?
Incidat in Scyllam, cupiens vitare Carybdim.
Hic mea nos tollunt sidera, vestra necant.
Vis fugiam pedibus? pedibus mors ocius instat.
Vis fugiam penna remige? & illa volat.
Vis abeam rapidis in mœnia tuta quadrigis?
Præcipites adigunt fata severa rotas.
Vis mea lethæis subduci carbasa stagnis?
Ipse Charon celeri carbasa lintre premet.
Qui fugit, hunc sequitur. timidos furiosius urget;
Ipse timor certus funeris autor erit.
Spreverit hanc quisquis, fugiet securior, auram.
Sed pavido fugiet qui pede, læsus abit.
Nec quam tuta sient istis habitacula terris,
Quin potius, quam non sint ea tuta, scio.
Hic Batavas conscendo frequens auditor Athenas,
Et percussa meâ pulpita voce premo.
Hic spectare libet doctæ certamina turbæ,
Verbaque in alternas jussa redire vices.
Non illic placidæ fixere palatia Musæ.
Non Helicon isto Cyrrhaque sacra loco est.
Hic mea purgatis figo vestigia plantis,
Nullaque quò vadant dant documenta pedes.
Tu nisi magnanimas circumdes tergore suras,
Cruraque terribili mascula pelle tegas;
Iam tua viscoso librabis pondera cœno,
Occiduoque illic Sole lutosus eris.

Illic

Illic in vacuo traherem ſuſpiria lecto,
Hîc recreat feſſum Barbara noſtra latus.
Tu trahis, illa trahit. ſed quæ me pertrahit, illa eſt;
Obſequio ſervans proximiore virum.
Tu calamo, trahit illa manu; tu ſerius, illa
Riſibus, & madidis, quum volet ipſa, genis.
Æſonidem Medea ſuum, Briſëis Achillem,
Andromache Phrygium ſic remorata virum eſt.
Hîc, quæ ſola meas laxant ſolatia curas,
Ante meos ludit parvula turba pedes.
Hi veneranda mei trepidant ad ſceptra Quirites.
Hîc aries tanti dux gregis agmen ago.
Huic leges, huic jura damus. ſic Cæſaris umbram,
Sic ſpeciem auguſti cernimus imperii.
Tu doctos illic verſas induſtrius enſes,
Certaque venturis hoſtibus arma paras.
Nil mihi cum gladiis, vel acuti fulmine ferri,
Horret ad armatas mens ſtudioſa manus.
Muſa meos, Bellona tuos prolectat amores.
Hæc tibi, ſed genio convenit illa meo.
Cum Muſæ placuere, rotat tibi circinus orbes,
Et toties ſciſſum littera ſignat opus.
Aut ſuper æthereos raperis ſublimior axes,
Et propior ſummo crederis eſſe Iovi.
Aut numeros ſtatione locas: vel mœnia pingis,
Quæ valeant Marti dicere bella ſuo.
Non mea tam grandi fulta eſt doctrina cothurno.
Nec meus ad curas ſurgit Apollo tuas.
Carmen amor meus eſt, elegi labor, enſis iämbus,
Pes numerus, campus laus tua, mucro ſtylus.
Cur veniam? pudor eſt doctæ concedere menti.
Cur veniam? ſcelus eſt obſtrepuiſſe tibi.
Vis veniam? cedant pluviæ, mala frigora, peſtes.
Verna mihi reddas tempora, jam veniam.

Nobi-

Nobilissimo Viro, ac Domino,

IACOBO DYCKIO,

Civitatis Gottenburgicæ in Suecia Præfecto.

BAttaviæ dilecte meæ, dilecte Batavûm
Vatibus, & Regi, vir generose, tuo,
Cujus Hyperboreis loquitur facundia terris,
Et procul externo poscitur orbe labor:
Si tibi, qui quondam, placeant, gens sacra, poëtæ,
Atque aliquod precium carminis esse putas,
Nec tibi Parrhasio sordent sub frigore Musæ,
Quæque mari, genio non nocet aura tuo:
Hos lege Barlæi numeros, clarissime Dycki,
Paucaque Battavici carmina vatis habe.
Mittimus hæc Chaucos ultrà, Cimbrosque, Getasq;,
Balthica quà Gothicum verberat unda solum,
Altaque veliferos adspectant culmina portus,
Et nova regalis mœnia lambit honos.
Nec mora longa viæ, fluctusque vel æquora terrent;
Quò magis hinc distas, quò magis urget amor.
Dumque silent veteres, jam turba elinguis, amici:
Obstrepit officio nostra Thalia suo.
Forsitan & poterit gelidum transmissa sub axem
Littera porticibus gratior esse tuis.
Et quæ rara venit, potius tibi Musa placebit:
Scriptoris novitas non leve pondus habet.
Non tua Grotiades exul, non limina pulsat
Heinsius. ingentes conticuere tubæ.
Hic famæ laudumque satur, satur ille malorum.
Quàm dispar vates causa silere facit!
Sic dum thura negant illi, laticesque Sabæos,
Vile tuis cogor far adolere focis.
Quin & parva placent Superis, modò casta; nec illis
Semper inauratâ victima fronte cadit.

Et

Et licet ingenium vatis vel sordeat author,
Respice, quos cecini, nomina magna, Duces.
Bella leges totum latè cantata per orbem,
Clara per Eoas Occiduasque plagas:
Auriacos cineres, & magni Principis umbram,
Et mœsta ad celebres verba ululata rogos.
Altera magnanimo debetur pagina Fratri,
Et patrio crescens cingit honore caput.
Nassovios canimus: præreptaque laurea fato
Rursus in alterius vertice ludit ovans.
Imus, & immensum audaces transcendimus æquor,
Atque alibi Musis personat aula meis.
Nec pudor est nobis Regi dixisse salutem,
Et mea sunt Caroli *carmina tacta manu.*
Materies augusta mihi est: involvimus ostrum
Versibus, & Regum sceptra superba cano.
Sic mihi, sic plausum potuit meruisse poëtæ,
Et facit ad laudes purpura dicta meas.
Haud aliter Procerum vultus, & lumina regum;
Ac Latios sculptor fingit in ære Deos.
Scilicet illa rudes commendant nomina merces,
Et precium nugis Cæsaris ora dabunt.
Dum faber efformat preciosi dona metalli,
Sæpius indoctum spernitur artis opus.
Nec tamen hæc rutilo prorsus vilescit in auro:
Perplacet augustæ frontis amicus honos.
Dum canimus vili Heroum præconia cantu,
Musa rudis titulo splendidiore placet.
At tu, qui geminam spectas vicinior Arcton,
Accipe Battavico carmina nata solo.
Dumque procul vasto jactatas æquore puppes
Adspicis, & Gothicâ fallis in arce diem;
Nassovios mirare duces; fascesque Britannos,
Quosque colis, chartis jam venerare meis.
Forsitan & trepidos exarmans dextra Borussos
Materies nostri digna laboris erit.

Ad
GREGORIVM PLASSIVM,

Medicum Harlemenſem, qua Heemſtedii amœnitates deſcribuntur.

SI vacat à morbis noſtras audire Camœnas,
Nec nimius medicam poſtulat æger opem,
Accipe, quæ faciles ſcribunt tibi carmina Divæ,
Nec mihi quæ levis eſt, ſit tibi Muſa gravis.
Scilicet hoc precio doctos mercamur amicos,
Et dilecta mihi nomina jungit amor.
Tu quoque Niliacæ domitor fortiſſime gentis,
Nunc etiam in leges & mea jura venis.
Fervidus arentes dum torret Sirius agros,
Et ſociam Phœbo gaudet inire viam,
Te duce vicinas, animi ſolatia, villas
Vidimus, & veſtri gaudia rara ſoli.
Arx ubi ſublimes aperit validiſſima portas,
Lataque Romanum foſſa laceſſit opus.
Mirabar celſas expanſo culmine fagos,
Grataque populei tegminis umbra fuit.
Mirabar fecunda ſuis pomaria donis,
Septaque quæ docta flexerat arte manus.
Hic ager innocuos paſcebat fertilis agnos,
Illic Spara ſuis lene fluebat aquis.
Inde frequens ſparſis exurgens collis arenis
Præbebat timidis ſubdola tecta feris.
Parte aliâ nigros ſulcabat navita fluctus,
Et patrium ſtreperâ voce canebat epos.
Najades hic, illic ducebant agmina Fauni.
Hic Corydon, illic Thyrſis agebat oves.
Læta Pales herbas pecori, lac Theſtylis agnis,
Agricolis Ægon pocula plena dabat.

Fla-

Flaventes à Sole Ceres ſtringebat ariſtas,
Triptolemuſque ſuo munere dives erat.
Crede mihi, Bajis locus hic prælucet amœnis,
Nec meliore jacet Theſſala terra ſitu.
Terra famem, levat unda ſitim, fugat umbra calorẽ,
Currus agros, vitreas cymba pererrat aquas.
Si juvat in viridi veſtigia ponere prato,
Eſt via, quæ faciles ducat ab urbe pedes.
Si juvat audacis rabiem frenare caballi,
Huc quadrupes curſu liberiore ruat.
Si juvat infeſtis leporem mactare moloſſis,
Hîc quoque, quà campos tranſeat, Argus habet.
Si juvat aligeræ voces audire catervæ,
Hîc vaga dulciſono gutture vernat avis.
Si juvat expanſis Nymphas laſſare lacertis,
Hîc, quæ docta regat brachia, Najas erit.
Si juvat aut naſſâ, vel arundine fallere piſces,
Hîc reficit tetricas ſpes opulenta moras.
Adſpicis è tumulis, mediis ut Tiphys in undis
Solerti fragilem dirigat arte ratem.
Vt modo pacatis ſubſidant ſtagna procellis,
Præbeat & placidus tergora plana lacus.
Hic aliquis ſociâ vadens cum Phyllide paſtor,
Audeat amotâ matre ſuave nefas.
Hic aliquis Clariâ vates ſe proluat undâ,
Et procul à ſtrepera concinat urbe melos.
Hoc Helicon, hoc Cyrrha ſitu, Parnaſia rupes
Non alio certè debuit eſſe loco.
Iuppiter ipſe ſuos hic tutò celet amores,
Nec Veneris rutilans detegat auſa Deus.
Hic Ledæa Parin ſoboles, hac ſeriùs umbra
Detineat Phrygium mollis Eliſa ducem.
Huc Cytherea ſuum ſecura invitet Adonin,
Nec ferus infeſto dente nocebit aper.
Pyramus hìc fugiens Thisben exoptet amantem,
Non dabit hic triſtes viſa leæna neces.

Elyſios

Elysios mendax miretur Græcia campos,
Oenotrios tellus Itala jactet agros.
Nil ista regione prius. quæ divite cornu
Præbet Amalthææ dona benigna capræ.
Non ego crediderim morbos hac sede morari,
Membraque quæ frangant fervidiora faces.
Nescio num medicæ poscat solatia dextræ,
Audiat aut Coæ tristia jussa scholæ.
Ipse sibi medicina locus. quin fata moratur,
Pocula cum pressi lactis Alexis habet.
Pharmaca sunt molles offenso abdomine malvæ,
Betaque, vel propriis mella coacta favis.
Non hic ventosæ tulerint fastidia sennæ,
Vel procul ignoto semina nata solo.
Pocula contemnit centum decocta maniplis,
Et mixtum adversis viribus odit olus.
Simplicitas in rure placet. nimis anxia mundum
Cunctaque terrarum gramina cura bibit.
His ego tunc tecum, Plassi, spaciabar in oris,
Dum calidi fallo tempora longa Canis.
Ocia nostra comes docto sermone levabas,
Signaque amicitiæ non temerata dabas.
Quid referam ? cape sinceri leve pignus amoris,
Atque aliquod precium carminis esse puta.
Si placeant elegi, vates tibi jure placebit.
Displiceant, non tu displicuisse potes.

Ad
IACOBVM vander BVRCH,
ET
IOANNEM BROSTERHVYSIVM,
quos à Belgicæ Poësios studiis ad Latinam & Græcam hortatur author.

PAlladii Iuvenes, gratissima pectora Phœbo,
Quos toties scripti junxit amoris amor:

Par,

Par socium, sine felle probum, sine lite modestum,
Et nunquam rupti biga sodalitii;
Dicite, cur Batavis tantum placet esse Poëtis,
Nec nisi Teutonicæ plectra movere lyræ?
Cur nimium tritas loquitur Venus aurea voces,
Ludit & in nostris vester Apollo sonis?
Credite, non nostro genita est Cytherea sub axe,
Fervida nec gelido sidere nata Dea est.
Orta alibi Venus est, multum cantata Pelasgis
Vatibus, & Grajâ nobilitata chely.
Hanc cecinit Latiæ celebris facundia linguæ:
Hoc etiam nobis gestiat ore loqui.
Quis calidos olim Leandri dixit amores?
Invida quis scripsit flumina? Grajus erat.
Quis Venerem Anchisæ, Æneám quis miscet Elisæ?
Quis Paridis cecinit furta? Latinus erat.
Quis canit iratum raptâ Briseïde Achillem?
Quis canit Andromaches vota? Pelasgus erat.
Quis tragico narrat crudelia fercla cothurno,
Hippolytique docet fata? Latinus erat.
Quis magicas doctis donavit versibus artes,
Quas docuit Colchis femina? Græcus erat.
Quæ cæli thalamos, superæque exordia gentis,
Totque Deûm stirpes expedit, Ascra fuit.
Palladium claræ despondet Musa Serenæ,
Attamen hæc vatis Musa Latina fuit.
Flaminius Strozzæque suos cecinere furores,
Sed fuit Ausoniis dicta puella modis.
Battavico petulans cantata est Iulia vati,
Et sua quæ laudet colla Secundus habet.
Lernutius blandos Hyados commendat ocellos,
Nec tamen hæc eadem carmina scivit Hyas.
Heinsius argutæ transcribit basia Rossæ,
Nec tamen hæc eadem basia Rossa leget.
Non decet indoctam vatum sapientia turbam,
Et nimium vestro vulgus ab ore sapit.

Cerni-

Cernitis, ut viles scandant Helicona puellæ?
Femineumque riget Castalis unda chorum?
Anna facit versus, & quos facit Anna, probamus;
Quodque viris proprium credimus, Anna facit.
Vos decus Aonidum, Latiæque arcana Camœnæ
Panditis, & quicquid Roma vel Hellas habet.
Gloria nulla viri est: feriunt quoque barbita matres,
Simplicibusque datur laurea virginibus.
Mittat amans lepidæ modulamina docta puellæ,
Reddet amatori nostra puella suo.
Heu, scelus est omnes Charitum patuisse lepores,
Tot sine dente sales, tot sine fraude jocos.
Est aliquid, solos quod vult scivisse Poëtas,
Est aliquid, rarum quod cupit esse Venus.
Nempe nurus Batavas facere hoc, non dicere, præstat;
Quod vates præstat dicere, vel facere.
Quod si digna novæ captatis præmia famæ,
Vestraque succrescens nomina poscit honos:
Major ab Ausonio consurgit gloria cantu,
Clarius Oenotrio nascitur orbe decus.
Sic Verona suum jactat facunda Catullum,
Non alia fari voce Tibullus amat.
Vivit, & æterno Flaccus memorabitur ævo,
Lydia Romano cui pede juncta fuit.
Quid loquimur Belgæ? peregrinæ verba loquelæ.
Edita Cattorum semine turba sumus.
Nescio quæ profugos sors has perduxit in oras,
Rhenus ubi æquoreis flumina junxit aquis.
Quin potius placeat veterum vox sacra Quiritum,
Dictaque, quæ prisco perplacuere Numæ.
Hic hic Romulidæ posuerunt castra potentes,
Et toties Latio carmine miles ovans.
Victricesque aquilas, fidibusque aptata Latinis,
Hoc nostro voluit signa sub axe legi.
Quæ canitis Batavi, Latiis sunt debita Musis;
Quæ canitis, Grajæ sunt documenta scholæ.

Tithoni sociam rythmis includitis arctis,
Et fessos longo tramite Solis equos:
Neptuni spatia, & vasti vada cœrula ponti,
Vndivagasque rates; Naïadumque domos:
Vt sua jam sumat, jam ponat cornua Phœbe,
Pictaque fecundas imbibat Iris aquas.
Nunc calamos inflat Corydon, nunc Phyllis amica est,
Nunc teneras aliquis pascit amator oves.
Nunc canitis Faunos, &, agrestia numina, Panes,
Semivirosque capros, semicaprosque viros.
Illa sed Andinam sapiunt commenta Poësin;
Omnia sunt Latii docta reperta soli.
Quare agite, & patrios tandem dediscite cantus,
Et numeris currat vestra Thalia meis.
Scribite fœmineis aliquid sublimius ausis;
Pangite, quod virgo non queat ulla, melos.
Agnoscat precium Romanæ Belgica linguæ,
Quæ Romæ dominos est venerata suos.

Ad doctissimum Iuvenem, D. IOAN. de IONCHERE, De Publicis Iudiciis disputantem.

AVrea cum primis flueret mortalibus ætas,
Lætaque Saturno secula rege forent:
Candida simplicitas teneris eluxit in annis,
Nec sceleri Iudex aut gravis ultor erat.
Ignorare suas voluit facundia laudes,
Nec fuit in trepidos lingua diserta reos.
Curia tunc strepitu, tunc aures lite vacabant,
Et nondum cupidas senserat aula manus.
Non Tabulæ scripsere minas, pœnasve Decemvir,
Vinxerat aut sontes sæva numella pedes.
Mox ubi sub duro mores riguere metallo,
Cœpit & adversa crescere lege nefas:

Curia,

Curia, rostra, forum, carcer , vadimonia, lictor,
Nomina temporibus nata fuere malis.
Ilicet iratæ Metium rapuere quadrigæ,
Subditaque infami colla fuere jugo.
Iura dedit populis posito vix prætor aratro,
Et poterant lapides & placuisse fabæ.
Signantur presso miserandæ stigmate frontes,
Bestiaque in pœnas sæpè vocata fuit.
Aut damnata truces expectant corpora Scalæ,
Clauditur aut Gyaro femina virque brevi.
Hunc celeres torsere rotæ, & crudelibus uncis
Rapta fuit medio purpura sbreta foro.
Vibravit rigidas Manlî censura secures,
Fasciaque in jugulo stricta Cethege tuo est.
Exulat, & pœnas Naso persolvit Amori,
Et potuit vates versibus esse miser.
Atque alibi celebres dictant consulta Lycurgi,
Et vitiis scribit verba severa Solon.
Improbitas irata dolet, legumque catastas
Horret, & ultores credit adesse Deos.
Hæc Batavos, Ionchere, *doces, sociosque Sicambros,*
Et patriæ præstas sceptra tremenda tuæ.
Nec tamen aut duri laudas Busiridis aras,
Aut sævum Phalarim, Tantalidasque probas.
Temperat Ausonias facilis Clementia leges,
Et tua delicto est credita pœna minor.
Debeat excellens aliis sua præmia virtus:
Per te securis non licet esse malis.

Ornatissimo, Doctissimoque Viro
D. IACOBO PETITIO,
I. V. Doctori,
SPONSO.

CVi placuit nullo violata Cupidine Pallas,
Et potior casta Pallade diva Themis:
Cur jam virgineos, cœlestia numina, cœtus
Despicis, & possunt displicuisse Deæ?
Cur Phœbo præfers thalamos, cur basia chartis,
Et victrix de te præmia sponsa capit?
Scilicet aërias nuper subvectus in Alpes,
In Paphio recreas corpora fessa sinu.
Qui calidos perfers Rhætorum in montibus æstus,
Nunc quoque, sed flamma fervidiore, cales.
Qui miranda stupes veteris vestigia Romæ,
Sola stupes dominæ lumina blanda tuæ.
Non juvat ingentes ultra spectare colossos,
Nec spolia invisi temporis exul amas.
Laocoon docto torsit tibi brachia flexu:
Jam, tua quò flectas brachia, dicet Amor.
Dicet Amor, Dircen simul atque Amphiona sperne,
Et varium Rhodiæ sordeat artis opus,
Hîc, tibi quam format solers natura figuram,
Adspice, & Amsteliæ candida colla Deæ.
Adspice Romanis aliquid præstantius ausis,
Mobile quod toto corpore pondus habet.
Fortia quid spectas domitoris membra ferarum?
Herculeas damnant jam tua bella manus.
Perfacilis labor est ægram domuisse puellam:
Lenior hoc monstrum subdere cura potest,
Exuvias quoq; Cypris amat, clavamq; manumque,
Blanda sed obsequiis commodat arma suis.

Maxi-

Maxime lustrator terræ, cœlique marisque,
Adspice, quæ possint perplacuisse domi.
Iam peregre vixisse satis. solatia tandem
Sufficiat gremio sponsa Batava suo.
Vasta nimis mundi jam contrahe regna, tuamque
Includas circo, sed breviore, viam.
Sic, ubi ab Hesperiis rediit Tirynthius oris,
Hæsit in amplexu Deianira tuo.

Ad

BALDVINVM HAMÆVM,

Medicum, Britanniam repetentem.

DVm procul opposito divisos orbe Britannos,
Regnaque jam Carolo *rege beata petis:*
Accipe, quæ medicus subscribo carmina chartis;
Carmina Barlæi signa futura tui.
Forsitan Oceani, forsan fastidia terræ
Discutiet vatis charta notata manu.
Aut placidos inter relegens hæc disticha fluctus,
Adspicies famæ scripta trophæa tuæ.
Quin etiam, veteris si fas meminisse magistri;
Hos elegos mediis pignus habebis aquis.
At vos Æolii fremitus compescite fratres,
Ne violet charum dira procella caput.
Qua vehitur meus ille rati, servatur Apollo;
Depositumque poli nobile puppis habet.
Cui sua Phillyrides, Amythaoniusque Melampus,
Cui sua Pergameus credidit ausa senex.
Sacraque præclarus pandit consulta Machaon,
Et veteres Grajûm terra reclusit opes.
Parcite bellaces Morini, dum transeat hospes,
Nuncupet & patriis debita vota focis.
Innocuæ repetunt Brittonum littora Musæ,
Nec manus Hesperii sanguinis ista rea est.

Cur noceant placido belli solennia Phœbo,
Martiaque imbelles exigat ira viros?
Non onerant nostras Eoa monilia dextras,
Fulva nec aurifero pondera rapta Tago.
Doctorum fatale malum sat parvula dos est,
Pauperiesque bonæ mentis iniqua soror.
Audiat Austriacus; debentur libera nobis
Æquora, nec Pallas partibus æqua studet:
Audiat Auriacus: scelus est vincire Camœnas;
Hic speciem Mavors impietatis habet.
At tu læta tuum generosa Britannia civem
Excipe, Battavicæ nomina prima scholæ.
Quales Cecropiis redeuntes Roma salutat
Sedibus, & plausus commodat ipsa suos.
Si caruisse dolor fuerit, matura rependet
Consilia, & celeres protrahet arte colos.
Opprobrium fatis faciet, nec vindice tanto
Negliget in leges Atropos ire novas.
Morborum genus omne potens Medicina fugabit,
Quos Tamesis refluis in mare mittet aquis.
Sic ubi Tarpeias serpens Epidaurius arces
Appulit, afflictâ cessit ab urbe lues.

IN OBITUM THOMÆ ERPENII,
Linguarum Orientalium in Academia Lugdunensi Professoris eximii.

QVi medicos nuper ploravi carmine manes,
Et magno solvi debita justa seni;
Nunc iterum in lachrymas, iterum in suspiria cogor;
Nec potuit simplex, qui nocet, esse dolor.
Nulla caret mors morte, nec est sine funere funus,
Plorantesque trahunt spissa feretra viros.
Quo superis jam thure miser placabitur orbis?
Quæ pia difficilem leniet ara Deum?

Gens

Gens vitæ ſecura ſumus, mactamur iniqui,
Nec rea quod juſtè terra queratur habet.
Lurida terribili latè graſſata flagello,
Peſtiferas quaſſat trux Libitina faces,
Quà latiis quondam ſteterat gens Martia caſtris,
Æquore iſque bibit Rhenus anhelus aquas.
Nunc ubi Thymbræo fumant altaria vati,
Et veneranda ſibi limina Pallas habet.
Non flectunt rigidas doctorum nomina Parcas,
Nec juvat in tantis plus ſapuiſſe malis.
Lugent Pierides, & magnis orba magiſtris
Iam tacitos mœrent pulpita muta ſonos.
Occidit Eoi interpres facundia mundi,
Notaque Barbarico lingua ſub axe ſilet.
Quæ Batavûm populis Arabas confudit, & Indos.
Atque uno patriam noluit ore loqui,
Illa Caledonios ſuper exaudita receſſus,
Neſcivit ſpatiis Belgica ſtare tuis.
Illa per Heſperias fundens ſua commoda terras,
Clarius inviſo nomen ab hoſte tulit.
Tota renaſcentes ſtupuit Germania voces,
Et decus hoc doluit non peperiſſe ſibi.
Adſpice, quà geminas jaculatur Cynthius umbras.
Cunctaque quà ſurgunt ſidera, cuncta cadunt.
Adſpice, quà Cancri chelis ſuppoſta Syene
Siſtit Apollineas, ultima meta, rotas.
Aut ubi Feſſanos Numidaſque amplectitur Atlas,
Crebraque Erythræis puppis inerrat aquis.
Hic potuit vox illa loqui, neglectaque primum
Scripſit in Occiduo Turcica verba ſolo.
Iamque procul poſitum Rhenus compellat Orontem,
Et nova miratur nomina factus Arabs.
Iam ſua Sultano transmittit fœdera Belga,
Et ſocias jungunt Punica regna manus.
Iam Mahumetanæ proſtant deliria ſectæ,
Et male conſutæ relligionis opus.

Quaſque vafer fuerat commentus Sergius artes,
Mixtaque Idumæis dogmata noſtra ſacris.
Quæ ſapimus reliqui, ſapimus vulgaria multi:
Quæ ſapuit mens hæc, rarior illa fuit.
Illa Palæſtinis accendit lampada chartis,
Et docuit punctis verba notata ſuis.
Edidit Hollandis recutitum pervigil orbem.
Atque Syros alio fecit in orbe legi.
Cur moreris vir magne, tuoſque incidis honores?
Cur leve nos Batavos deſeruiſſe putas?
An ferus & jaculis fatalibus acer Apollo
Hac etiam nobis parte nocere cupit?
Quod potuit mea Leida nefas? quo numine læſo
Tam grandis culpæ credimur eſſe rei?
An meliora rapit rigidi inclementia fati?
Seraque quos optent ſecula, prima necat?
Non trahit in levibus pelagi ſuſpiria damnis
Navita, ſed magnas naufragus optat opes.
Memnona Dardanidum pubes dum plorat adem-
Incolumi perſtans Hectore bella gerit. (ptum
Tu moreris, pariterque tuo cum funere condis,
Proh dolor, ingenii pignora rara tui.
Sed qui tanta novis jam libret pondera curis,
Vix aliquem mœſtæ das ſupereſſe ſcholæ.
Abſtulit Occaſus, quas linguas protulit Ortus,
Et tumulus laudes nunc Orientis habet.
Scilicet unus Arabs potuit te ſtante renaſci,
Vnus Arabs voluit te moriente mori.

IN OBITVM PETRI PAVWII, ANATOMICI.

Proſopopœia Mortis.

ILla ego, quam fari mirabile, vivere falſum,
Non tamen è tumulo Mors rediviva loquor.
Credite mortales, fingunt contraria vates,
Inque caput noſtrum jus quoque Phœbus habet.
Mutarunt en fata vices. loquor ipſa; ſiletque,
Cui precium laudis non leve lingua dedit.
Ille triumphatâ toties de morte diſertus,
Cum ſpolium pelles, oſſa, cadaver erant,
Hac dextrâ cadit, & fatalibus occubat umbris,
Nec potuit noſtræ fallere tela manus.
Sævus in imbelles toties qui ſæviit artus,
Et ſpectacla meas publica fecit opes,
Exuvias miſerorum, & ſiccâ morte cadentum,
Iamque ſemel pœnam corpora paſſa ſuam.
Vidi ego, cum plenis portaret cruda caniſtris
Fercula, crudeli dilacerata manu.
Vidi ego liventes extracto viſcere dextras,
Vtque jacens ſtanti fabula factus homo eſt.
Parcite, Dî, dixi, defunctis parcite membris,
Et pereat ſolers in mea fruſta caput.
Terra tegat totum; poſt vitæ damna, cadaver,
Supplicia à miſeris poſthuma nulla peto.
At quoties vivos, licet arte, reſolveret artus,
Raptaque de calidâ matre catella foret,
Non ſecus ac placidam tigris Gangetica cervam
Diripit. aut proprium perfida mater Ityn:
Indolui tam dura ſcholis documenta parari,
Et tam barbariâ commoda cæde peti.

Ipsa ego, quæ toti sum terror maximus orbi,
Facta viro risus publica causa fui,
Dum me ridiculi moderantem frena caballi,
Aut bovis in pigro tergore stare facit.
Vera loquor, quæ visa sibi testabitur hospes,
Ossea ubi circis clauditur aula suis.
Desine mirari. ridet, quæ seria, mundus,
Ludicraque attonita cum gravitate stupet.
O utinam tantum nesciret fama magistrum,
Quæque tenet cineres, clauderet urna virum!
Nunc super Ausonios, super exauditus Iberos
Nominis augusta nobilitate viget.
Effugit fecunda meum Mens sola furorem,
Et post exequias clara superstes agit.
Stat decus ingeniis. fateor, cogorque fateri;
Non habet in tantum jus Libitina caput.
Morborum vel mille vices, tot dædala terræ
Gramina, naturæ luxuriantis opes,
Quæ Coï docet arcta senis, quæ fusa Galeni
Pagina, quæ medicus pharmaca scripsit Arabs,
Quicquid fatales potuit tardare sorores,
Lentius & nostrum jussit adesse diem,
Et quid quæque ferat regio, quid ferre recuset,
Norat, in exitium cuncta reperta meum.
Sed quoniam invidia major post fata perennat,
Vindictæ in solo corpore signa dabo.
Quique meos toties doctè excoriavit alumnos,
Deque cadaveribus rapta trophæa tulit,
Hac pœnam mihi parte luat. quæ dextera cædes
Fecit in exuvias ingeniosa meas,
Rursus Anaxagoras atomos dissolvat in omnes,
Et secet in similes singula particulas:
In causas facunda meas quæ lingua locuta est,
Democritus Plenum findat & in Vacuum.
At caput, invisas nuribus quod prodidit artes,
Pythagoras denos dissecet in numeros.

Vosque

Vosque animæ, quarum luxavit corpora Doctor,
Infesti vobis cor resecate viri.
Rarum aliquid, ni fallor, erit. quæ membra super-
Terrigenum sectrix excoriabit humus. (sunt,
Sorte pari pereat. Nemesis justissima vox est:
Æqua refert, quisquis, quod facit ipse, refert.

IN
Anum nubere parantem.

ECquid adhuc tenero petulans illudis amori,
Et Paphio tentas bella movere Deo?
Oscula poscis anus, legesque invertis amantum,
Et cupis exemplo nubere monstra tuo.
Duceris in mœstum, gressu titubante, cubile,
Sponsaque sis, nunquam quæ potes esse parens.
Non præeunt tibi lætus Hymen, lætæque puellæ,
Deserit accensas arida flamma faces;
Non Lucina tuis aderit placidissima votis,
Nec gemitus, quales parturientis, erunt.
Et cur hoc nequeas, possum tibi dicere causam,
Delassare virum, non redamare potes.
Te Paris adspiciens laqueo se stringat amator,
Leander mediis mergier optet aquis.
Ipse tuis furias flammis præponat Orestes,
Te nisi spe mortis Protesilaus amet.
Eligat in rabidum Theseus descendere taurum,
Quam gremii indignâ parte jacere tui.
Amphitryoniades Nessi sibi toxica poscat,
Quam te victori succubuisse sibi.
Quin ruere Æneas malit per saxa, per ignes,
Saucia quam telis pectora ferre tuis.
Si tales fuerint, Briseida spernat Achilles,
Hippolytus Phædram, Phyllida Demophoon.
Te Linus adspiciat, mox detestetur amorem,
Nec sua basiolis polluat ora tuis.

Ridet Amor, ridet stolidos Cytherea labores,
Et sua prostitui sacra Cupido dolet.
Miratur calidâ Veneris flagrare favillâ
Pectora Sithoniâ frigidiora nive.
Et stupet obtusas tantum valuisse sagittas.
Et vulnus nulla cuspide posse dari.
Nunc arcus periere mei, nunc tæda laborat,
Nunc precium nostri sordet honoris, ait.
Oscula libantur fœdis graveolentia labris,
Aptaque candidulis basia virginibus.
Brachia lasciuæ circumjicienda puellæ,
Proh dolor, extinctum penè cadaver habent.
Prensantur putres, exanguia pondera, mammæ,
Collaque mendaci vix speciosa luto.
Vivere vult alios de se, quæ proxima morti est,
Et thalamos optat, debita quæ tumulo est,
Quam plorare gravi debebat præfica lessu,
Nunc mea sed moriens carmina cantat anus.
Non hanc aurifero redimat sibi Iuppiter imbre,
Heu, nimis ignavos sperneret ille sinus.
Non illam viridi Daphne commutet Apollo,
Si fugiat ; jam mox arida quercus erit.
Non foliis illam cingit viridantibus ætas,
Aut tenerum facies ornat honora caput.
Omnia marcescunt, oculi, frons , colla, lacerti,
Tempora, pes, gremium , pectora, lingua, genæ.
Exequias hæc festa puta, Sponsamque cadaver,
Quoque thoro flammas expetit, esse rogum.

Ad

CONSTANTINVM HVGENIVM EQVITEM,

Cum è castris reduci Epithalamium Blyenburgianum ipsi offerret.

IAm dudum lituis, belliqùe immixte periclis,
Spectasti patriæ castra Ducesque tuæ.
Et circum horrisono strepuerunt classica cantu,
Præliaque imbellem detinuere virum.
Sit satis Auriacis oculos donasse triumphis,
Exigit ad curas te tua nupta novas.
Quosque legas blandos offert Barlæus amores,
Carminaque in molles officiosa thoros.
Bella gerant alii, Veneris nos scribimus ignes,
Quosque velim ludos dedidicisse, cano.
Ne tamen hæc facili noceat facundia vati,
Aut toties dictos credar amare jocos:
Scribimus inviti Paphiæ popysmata matris,
Et canit in thalamis non nisi jussa chelys.
Cogimur & blandè cupidis parere maritis,
Iamque petit versus iste vel ista meos.
Sic oneri mea Musa mihi est. sum verna Diones,
Et totum imperio mancipat illa suo.
Adspicit emeritus, quæ quondam exercuit, arma
Miles, & insolitum narrat & odit opus.
Sæpè senex cunas puerique crepundia versat,
Et Veneris tremulâ prælia voce canit.
Nos quoque languentes in nostro pectore tedas
Tollimus, & dudum gaudia spreta damus.
Stat chartis conclusus amor. non urimur ultrà.
Crede, procax non est, garrula Musa mihi est.
At tu, sanguineo Martis subducte theatro,
Mascula Barlææ basia fige tuæ.

Qualia in Andromaches defixit basia labris
Hector, in Æmonio Laodameia viro.
Forsan & hoc reduci carmen conducet amanti,
Et stimulos addet pagina nostra tibi.
Dumque legis rigidi teneros Prætoris amores,
Officii poteris mox meminisse tui.

Ad Doctissimum Iuvenem, HVGONEM BOXELIVM, Artium magistrum.

DVm patrios circum frendet Bellona penates,
Iamque minax etiam Breda nocere potest;
Dum resonant mediis Mavortia classica portis,
Et rediens belli præmia jactat eques:
Otia, Boxeli, *& Batavi secreta Lycæi,*
Et studium placidæ nobile pacis amas.
Phœbus amor tuus est, faciles solatia Musæ,
Ipsaque dum damnas prælia, docta paras.
Succubat exutus titulis fallacibus error,
Et verum specie jam meliore nitet.
Ingreditur prisco Grajûm sapientia fastu,
Et sua purgari dogmata Stoa stupet.
Docta Cleantheam lassat solertia turbam,
Socraticasque vigil cura reformat opes.
Sic patriæ vixisse cupis, sic aspera bellis
Ingenio fiet mitior Heusda tuo.
Audiet Odrysius teneræ præcepta Minervæ,
Nec rigidâ solùm casside tutus erit.
Audiet indomitus tanti documenta magistri,
Atque tuâ mores leniet arte suos.
Ilic innocuo si pinges pulvere vallos,
Fictaque dimensis castra locabis agris:
Ipse suum perdiscet opus. si mœnia scribas,
Exstruet auspiciis mœnia scripta tuis.

Prælia si timidi fugiant, hortabere dictis;
Fervida si tentent prælia, jussa dabis.
Iam patris Æneæ laudes, nunc Hectoris arma,
Æmathioque canes bella peracta solo:
Vel quibus Ausonios Cattus spoliaverit ausis,
Spreverit & Latios Belgica terra Deos.
Omnia doctrinæ flectes sub legibus. ipsos
Bellorum fas est subdere colla duces.
Formant arma Scholæ: nec Martia Palladis hasta
Negligit officii discere jura sui.
Crescite Battavicæ tantis virtutibus urbes,
Et galeas Clario condecorate Deo.
Si neget æternos belli fortuna triumphos,
Continuant vestrum pulpita nostra decus.

Ad amplissimum virum, MATTHIAM OVERBEKIVM, ruri, ad castra Albiniana, viventem, qua vitæ urbanæ & rusticæ discrimina describuntur.

ACcipe, quæ doctâ tibi littera mittitur urbe,
Rhenus ubi fessas sistit anhelus aquas.
Accipe, nec nostræ precium aversare Camœnæ,
Et mea sint studiis otia grata tuis.
Vrbis egò, tu ruris amans, jam dispare vita
Vivimus, atque alium ventilat aura Iovem.
Illic celsa novo surgunt tibi culmina saxo:
Et propius Superûm limina lambit apex.
Hîc mihi vicino domus est non æmula tecto,
Nec meus excelso vertice fumus abit.
Illic cœlicolum spacioso fornice templa,
Hîc eadem nobis, sed magis arcta, patent.
Illic demissam radunt tibi sidera terram,
Hîc oriens nunquam stella, sed orta micat.

Illic æquoreis citius Sol surgit ab undis,
Atque Aurora suum deserit alma senem.
Tardius hic vehit illa diem, lucemque moratur,
Et tenebras citius vespera mœsta refert.
Non illic querulas tollit vicinia voces,
Aut hærent lateri garrula tecta tuo.
Hic anus, invalidis licet enervata lacertis,
Improba clamosâ jurgia voce serit.
Illic innocuâ figis vestigia plantâ,
Hic Niobe teneros lædit iniqua pedes.
Illic molle suos tibi ver ostentat honores,
Hic nova purpurei gloria veris abest.
Illic flaventes æstas protrudit aristas,
Hic eadem sterilis munera nescit humus.
Illic fecundos Autumnus parturit hortos,
Hic Pomona suas rara ministrat opes.
Illic bruma nives terris aspergit, & agris,
Hic eadem vultu sordidiore riget.
Illic tardigradis incedit gressibus Io,
Flexipedi calcans pascua læta pede.
Illic lanigeris Corydon irascitur agnis,
Atque aries tanti dux gregis agmen agit.
Illic quadrupedum latos ferit ungula campos,
Et patiens duri vomeris hinnit equus.
Illic mane diem, & fugientis lumina Phœbi
Nunciat in medio garrula rana lacu.
Hic neque balat ovis, nec tristi vacca boatu
Ingemit, aut placidis rana coaxat aquis.
Non hic Neptuni tellus percussa tridenti,
Horrida qui spirent prælia, fundit equos.
Illic aërii mellis cœlestia dona
Ingeniosa suis sedibus abdit apis.
Illic candidulum plenâ lac verberat urnâ
Thestylis, & mixtas seligit arte dapes.
Illic grata vocant fessum mulctralia Mopsum,
Gramineoque jacet Nysa petulca thoro.

Hæc

Hæc loca damnat apis, faſtidit Theſtylis urbem;
Et quærenda foris fabrica lactis erit.
Illic ſublimi volitans ſtrepit ardea quercu:
Hic petulans celſa paſſer in æde ſalit.
Illic prata virent, Zephyruſque tepentibus auris
Florigeros pulchrâ veſte coronat agros,
Hic aliquis Tyrio maculavit murice veſtes,
Quodque alibi felis rara cacavit, olet.
Ruri garrit anas, limoſaque trinſat hirundo,
Mœſtaque jam moriens carmina cantat olor.
Vndique dulciſonis reſonat concentibus æther,
Et modulos docili gutture reddit avis.
Hic ſua vocalis vendit jentacula piſtor,
Aut merces diro carmine laudat anus.
Tiſiphonem ſimili credam mugire boatu,
Et Stygius latret talia verba canis.
Aut qui Caucaſea damnatus rupe Prometheus
Supplicii queritur triſtia fata ſui.
Illic grata quies, tacitique ſilentia ruris
Ocia dant Muſis inviolata tuis.
Illic cornipedes, agreſtia numina, Faunos,
Et timidas juxtà cernis Hamadryadas.
Hic neque Pan calamos inflat, nec gramine fuſi
Virginei fugiunt, Pane ſequente, chori.
Illic empta tuas fugiant opſonia menſas,
Hic varias præbent cara macella dapes.
Illic peſtiferam difflat locus amplior auram,
Hic eadem, ſpatio ſed breviore, furit.
Cum tot ruricolis, cum ſint tot gaudia vobis,
Cur mea ſors diſpar cogitur eſſe tua.
Scilicet Attalico turgent tibi ſcrinia cenſu,
Attalicæ nobis non numerantur opes.
Nulla gravant inopes vatum ſeſtertia ciſtas,
Quæque natat medio dives arena Tago.
Tu tibi rus geniale facis. ſi tinniat aurum,
Ipſe tibi poterit Caucaſus eſſe domus.

In nomen uxoris BARBARÆ.

Barbara nunc mihi tu, nunc sunt tua nomina lusus;
Hic mihi, sed forsan gratior ille tibi.
Barbara Pyramidum sileat miracula Memphis,
Sic tua Bilbilicus verba poëta canit.
Barbara dicta fuit Latiæ gens nescia linguæ,
Barbara gens, quæ non Græca, vocata fuit.
Barbara forma potest vero distinguere falsum:
Barbara perfectæ fit rationis opus.
Barbara virgineos inter celeberrima cœtus,
Romana meruit relligione coli.
Sub juga jam Seres, jam barbarus isset Orontes,
Æmathii doctus carminis auctor ait.
Nec moritura canit divini Musa Tibulli
Barbara gypsatos stringere vincla pedes.
Barbara narratur venisse venefica tecum:
Hypsipyle charum scripsit ad Æsonidem.
Barbara respersa est puerorum sanguine Colchis,
Insontem jugulat barbara mater Ityn.
Barbarus est Phasis: studiis quoque barbara Thrace
Barbaraque Eoas vectat Erythra rates. (est.
Barbarus est Atlas: sunt barbara mœnia Byrsæ,
Barbarus est Phalaris, barbaricusque Scinis.
Barbara Barbariæ loca sunt, vocisque ferinæ,
Totaque barbarie barbara terra riget.
Barbarico viguit Latii facundia bello,
Barbarus attonita sævit in urbe furor.
Ausonias audax cum frangeret Hannibal arces,
Moribus & victu barbarus ille fuit.
Barbara se peltis pugnans defendit Amazon,
Barbara Bellona est, Barbarus Antiphates.
Sunt & Barbaricæ chlamydes, ensesque togæque,
Barbaraque in Phrygio crine tiara nitet.

Barba-

Barbara Romulidûm recreant spectacula mensas,
Barbaraque in Caveis bestia bella parat.
Barbara magnanimum timuit Germania Drusum,
Sensit barbaricos Martia Roma Getas.
Dardanidæ vincunt, dum restat barbarus Hector.
Sternitur astrictis barbarus Ister aquis.
Est ubi barbaries, & barbarus infremit horror.
Luxuriat lætis barbara Persis agris
O quoties doluit Rhenus, qua barbarus ibat!
Ponitur ad patrios barbara præda Deos.
Est quos sævities accusat barbara; sunt quos
Naufragii damnis barbara Syrtis alit.
Barbara Romanæ discussit verba loquelæ,
Reddidit & priscas Valla latinus opes.
Turba, Camœnarum Phœbique perosa lepores,
Nec quibus ingenium mite Minerva dedit,
Crudelis, nullaque ferox placabilis arte,
Barbara Palladiis creditur esse viris.
Pannonios crebrò populantur barbara fines
Agmina, Cæsareo gens inimica solo.
Littera frendentis rabiem testata molossi,
Bis mansueta tuum Barbara nomen habet.
Littera quam patulo gens Dorica damitat ore,
Pandit vocali ter tua verba sono.
Barbara regali celebrat convivia luxu
Magnificas jactans Persa superbus opes.
Barbara Idumæas jugularunt agmina cunas,
Barbara dum jussus miles in arma ruit.
Barbarus has segetes & culta novalia miles,
Et Melibœe tuos depopulatur agros.
Barbara crudeli satiantur viscera pastu,
Barbaraque Indorum funera ventre latent.
Quas sacer ille feras modulando leniit Orpheus,
Cædibus & victu barbara turba fuit.
Barbara Barbariam, & diffusos terminat Afros
Gadibus, & calidâ terra perusta Pharo.

Bar-

Barbara ſic Grajis, ſic Barbara nota Latinis.
Barbara, te vates ſcribit, & hiſtoricus.
Barbara, per cunctas reſonant tua nomina terras.
Barbara, quàm ſævæ crederis apta rei!
Barbara ſed toto quamvis ſis nomine, ſolum
Oſcula cum non ſint barbara, mitis eris.
Barbaries nihil iſta nocet. ſi blandula frons eſt,
Blandula ſi vox eſt, Barbara nulla mihi eſt.

EPITHALAMIUM

In nuptias

IOHANNIS BOR,

Medici.

QVem Batavis nuper medicum formavit Athenis
Phœbus, & Aonides excoluere Deæ,
Iam proprium ſibi Cypris habet. procul ite Camœnæ;
Alter in Idalia poſcitur arte labor.
Borriades dominæ ſubdit ſua colla Dionæ,
Atque alia Muſas virgine damnat amans.
Reddita pro Cirrha Paphos eſt, Helicone Cithæron,
Quemque Claros tenuit, mollior Ida fovet.
Omnia ſordeſcunt, herbæ, medicamina, morbi;
Iamque aliquis Veneris præmia morbus habet.
Vna fugat veteres conjunx lepidiſſima curas,
Et facit egregias victa puella vices.
Gallia Daphneum capiti circumdedit orbem,
Nunc decorant pexas myrtea ſerta comas.
Scilicet iſta manent doctas redimicula frontes;
His Paris, his petulans cinctus Adonis erat.
Horrida Pergamei calcantur ſcripta magiſtri,
Et nova, quæ doceat, dogmata dictat Amor.
Qualia inexpertam docuit Leander amicam,
Cum tumidis primùm ſoſpes abiſſet aquis.

Qualia in Hypſipyles thalamis recitavit Iaſon,
Aut Paris Oenonæ dixit amica ſuæ.
Blanda placent, riſus, oculi, thorus, oſcula, tedæ,
Et ſi quid charum tectius eſſe ſolet,
Expetiturque Deûm toties dignata cubili
Fabrica, & in vultu diſpare ludit Hymen.
Illa, graves quamvis, expugnat forma Catones,
Illa vel armatos cogit amare deos.
Illa Panomphæum celſo pellexit Olympo,
Et ſummum aurifero miſcuit imbre Iovem.
Illa ſuum tacitos virus diffundit in artus,
Et placido tetricos faſcinat ore viros.
Pelias Argolicis cantata eſt vatibus haſta,
Fabula mendacis ſed fuit iſta ſoli.
Quæ ferit, & læſos eadem perſanat amantes,
Forma puellarum Pelias haſta fuit.
Hanc petit, hanc circum ſpacioſius volvitur orbis,
Non hærent alio pondera noſtra loco.
Hæc quoque, Sponſe, tuis defixit ſpicula venis.
Eque tuo certam vulnere ſperat opem.
Nec tibi jam prodeſt veteris ſapientia Coi,
Coctaque millenis pharmaca ſimplicibus.
Quid centum miſces uno cratere maniplos?
Imbibet hæc medicum læſa puella ſuum.
Quid lenire paras totidem, mala nomina, febres?
Te quoque jam febris, ſed reditura, tenet.
Cur modò derivas, modo fluxus arte revellis?
Crede mihi, hac ipſa ſanior arte fores.
Nunc ægrum fodis enſe latus, nunc lumina tractas,
Nunc illi tremulo corde mamilla ſalit.
Nunc aliis lento pectus torretur ab igne;
Et tamen his etiam partibus ipſe doles.
Plurima dum ſanas, dum totos porrigis hortos,
Dic mihi, cur dominum negligit herba ſuum?
An quia mollis amor ſolis ſua gaudia ſaxis
Invidet, atque hominem vult ſupereſſe ſibi?

An

An quia majorum ſequimur veſtigia nati,
Et patrias artes nos quoque ſcire juvat?
An quia cum toto delirent numina cœlo,
Dedecus eſt puerum plus ſapuiſſe deum?
An quia Acidaliâ volupe eſt caluiſſe favilla,
Et tibi plus flamma hæc, quam medicina, placet?
An quia cum ſerus tibi deſeret Heſperus Oetam,
Pharmaca Machtildis non violenta dabit?
Sic tua non doctæ tranſcribis jura maritæ,
Hippocratiſque tui neſcia ſanat amans.
Nec peccare puta; magni ſecura Galeni
Nupta Machaonium ſi tua tractet opus.
Tu titulos, tu jura dabis, tu pilea confer.
Hoc quoque Doctorum nomina juris habent.
Interea medius dum turbat fercula vates,
Et mea feſtivus carmina ridet amor,
Spumantem puerorum aliquis prælibet Iacchum;
Nam poſuit ſiccis omnia dura Deus.
Tuque animæ pars magna meæ, dulciſſime Borri,
Excute Machtildi vela recincta tuæ.
Scande thorum, at qualem poſita gravitate Catonem
Conjugis in gremium credimus iſſe ſuæ.
Ipſa favens primas nox longius explicet umbras,
Et veniat rutilo lentus ab axe dies.
Surgat progenies non inficianda parenti,
Patricias cingat crebra corona fores.
Sic quoque languentis reparas diſpendia mundi;
Incola nec noſtri degener orbis eris.
Fortè aliquem, ſævum Belgis qui avertat Iberum,
Deque tua Martis fulmina ſtirpe dabis.
Adſpicis, ut cunctis annixus viribus hoſtis,
Iam patriam ſummo margine radat humum?
Objice, quæ pugnent, animas, nova robora creſcant;
Ne pereat belli gloria, Cypris amet.
Pergama quod ſteterint, armis debetur, & ulnis;
Hectoris hic, Hecubæ laus quoque magna fuit.

Ni toties viduos auxiſſet Romæ penates,
Victor in hos colles Hannibal iſſet ovans.
Baſia ſi ceſſent, fecundaque prælia vitæ,
Auriacus nullo milite tutus erit.
Solve fidem, tantus nec ſubtrahe pignora civis.
Cum pater es, magni nominis orſa tenes.
Tolle moras, ſpondet faciles Machtildis amores,
Et ſua non ultrà vota timere cupit.
Nec tamen ex illa redeas malè notus arena:
Nec nimium timidus, nec nimis acer ama.

EPIGRAMMA
in eoſdem Sponſos.

SI Probitas unquam caſto ſociata Pudori,
Iunctaque ſi Pietas cum Pietate fuit:
Si Gravitas potuit blandos non ſpernere vultus,
Formaque præclaræ præmia mentis amat:
Si Venus & parili nectuntur fœdere Pallas,
Et recubant uno Phœbus Amorque thoro:
Adſpice, quos geminos ſociarunt Numina Sponſos,
Exemplum dictæ nobile pacis habes.

Ad Ampliſs. Doctiſſimumque virum,
D. IACOBVM PETITIVM,
I. V. D.
vitreorum munerum datorem.

QVas mittis Venetûm, gratiſſima munera, merces,
Accepit facili Barbara noſtra manu.
Nunc erecta nitent mediis anathemata tectis,
Et ſibi bis genitus ſacra Lyæus habet.
Tu fragiles tranſmittis opes, & dædala quantum
Artifici poſſit pollice dextra doces.

Cerni-

Cernimus inflexum sinuosis orbibus anguem,
Qui totum diro vertice fulcit opus.
Scilicet hic nimii damnat carchesia Bacchi,
Vinaque vipereum virus habere monet.
Ne sapiens mediis cedat prudentia mensis,
Insanum prudens bajulat hydra Deum.
Et velut implicitus sua miscet corpora serpens,
Sic mixto socios agmine Liber amat.
Lucida dispersi depingunt membra colores,
Vinaque dissimili sæpè colore placent.
Sunt hæc mundanæ fallacia gaudia vitæ,
Nec nisi, quæ frangant numina, vitra sumus.
Hæc mecum quoties cernis, dilecte Petiti,
Natales fragili è pulvere disce tuos.
Flamma levis, levior genuit tua munera fumus,
Et levis has Itali dextra rotavit opes.
Flamma eadem, cautusque minus tua disjicit hospes;
Munera, nec magno nata labore cadunt.
Sic vitreâ natus pariter de stirpe misellus
Occidit, & morti se quoque debet homo.
Altius ad dignas animo consurgere curas
Nos decet, & superis figere corda locis.
Te neglecta Themis, spretus te poscit Apollo,
Et quondam studiis Pallas amica tuis.
Sat Venetis Gallisque datum. jam Curia supplex
Atque tuam meritò Patria sperat opem.
Hoc age, & iratis tandem placare Camœnis,
Et vitæ studeas præmia ferre tuæ.
Sic tibi perpetuos virtus decernet honores,
Quosque negat cæcus jam favor, illa dabit.
Sic quæ misisti, sed inania, pocula Bacchi,
Huc veniens isto numine plena bibes.

Eximiæ eruditionis viro,

QVIRINO à CANKEBEER,

I. V. Doctori.

DVm natura suos effœta recolligit ausus,
Fessaque nascendo tempora trudit Hyems,
Iamque suos abiens Autumnus damnat honores,
Et pudor est nudum veste videre latus,
Frigora dum gelidâ Boreas invitat ab Arcto,
Et laxat famulas languida bruma manus;
Ecce triumphales agitat Sapientia currus,
Egregiasque vices cum Iove diva facit.
Ipsa novos animos Pallas capit, ipsa labores
Explicat, & laudes virgo patrima suas.
Panduntur curarum ædes, panduntur honorum,
Vtraque, sed socio limine, templa patent.
Abditus ingeniis gliscit calor, ardor honesti
Inclyta magnanimæ pectora pubis agit.
Vix transit sine vate dies. lux altera, rursum
Altera Pegaseas lassat honora Deas.
Æmula Battavicas virtus exercet Athenas.
Invidiam credo nomina magna pati.
Qualis Olympiacæ miratus præmia palmæ,
Instat equus, si, quos occupet, ante videt:
Hunc alius super, atque alius sequiturque premitque,
Et rapidis fervent concita plaustra rotis.
Viderat hæc dudum plaudentis signa Lycei;
Meque trophæa manent illa, Quirinus ait.
Ibimus, & si quis meritis locus, ibimus, inquit;
Materies laudis sit Themis una meæ.
Hac Minos, justasque Solon, hac arte Lycurgus,
Nec moritura meus nomina Cæsar habet.
Hac Decius Paulúsque vigent, & maximus Azon
A serâ titulos posteritate refert.

Inve-

Invenit mens docta viam. patet omnis eunti
Iustitia, & vastos explicat illa sinus:
Innumeras legum facies, & flexile verum,
Iuraque clamosi litigiosa fori:
Quid juvet hæredem, quid spes eludat habendi,
Vt trepidi possit causa placere rei:
Quanta fides tabulis, & quali teste probentur,
Quidque queat socios dissoluisse thoros:
Temperet ut juris ratio decreta severi,
Quæ maneat sceleri debita pœna suo:
Cunctaque Cæsareis veneranda volumina sceptris,
Aptaque bellantum litibus, apta togæ.
Suspice Læida virum, & tantæ da debita fronti
Præmia, ne proprium sit sine teste decus.
Ad te tota redit plenis spectata theatris
Gloria; communi semper honore meres.
Sunt tua, quæ defert insignia; quæque coronant
Tempora, sunt curæ Pilea signa tuæ.

In Mausoleum GVLIELMI AVRANSIORVM Principis, quod Delphis visitur.

ADspice Nassovii saxum regale sepulchri,
Quisquis ad Auriaci nomen & arma stupes.
Hæc memor Austriacum patria indignata Philippũ,
Erigit Auriaco posthuma busta suo.
Surgit in invidiam pulsis hoc marmor Iberis,
Seraque virtutum præmia Belga parat.
Lustra oculis spectator opus, vultusque pererra,
Quos labor & solers sculpsit in ære manus.
Incubat Auriaco Auriacus, sed eburneus illi,
Qui priùs Albanum terruit ense Ducem.
Sic jacuit dirâ stratum mercede cadaver,
Cum manus innocuum sterneret emta caput.

Cernis,

Cernis, ut insideat lapidi fortissimus heros?
Illa Patris patriæ prisca figura fuit.
Talis erat, cum jura daret, cum vindice ferro
Solveret Hesperio Belgica colla jugo.
Suspice Pyramidum surgentes more colossos;
Hoc æterna Ducum gloria culmen habet.
Vndique funestæ fera Mortis oberrat imago,
Exuviisque suis imperiosa riget.
Disce triumphantes Parcis succumbere dextras,
Armaque, sed fatis præripienda, geri.
Stat Pietas, sacrumque manu veneranda volumen
Gestat, & æthereas diva recludit opes.
Hoc Pietas Duce tuta fuit. potuitque sub illo
Non timidâ cœlum relligione coli.
Stat juxta Herculeo circumdata tergore virgo,
Fortiaque invicto pectora Marte gerit.
Hesperios sic ille Deos & castra fugavit,
Et valida fregit Bætica sceptra manu.
Tuque serenato Libertas aurea vultu,
Hoc libertatis vindice, pulchra nites.
Parte alia adversum sceleratis exerit ensem
Iustitia, & læva ponderat æra manu.
Talis Arausiades media inter prælia ductor
Asseruit Batavi jura verenda fori.
Vnaque dum Marti, Themidi manus altera servit,
Et geminos stricto vindicat ense deos.
At quæ per cunctas fundat præconia terras,
Belligeras inflat Martia Fama tubas.
Hinc puer atque illinc lachrymis indulget acerbis,
Et dolet extinctas, quas gerit ipse, faces.
Diffluat in lachrymas & acerbos Belgica planctus,
Dum subit extincti tristis imago Ducis.
Quis paria Hispano faciet? tu maxime Fili,
Ne moriare prius, quam moriatur Iber.

Illustrissimo
DOMINICO MOLINO,
Senatori Veneto, cum Hymnum in Christum, & Argo Batavam ipsi mitterem.

Vivis, & externum celebras, Moline, poëtam,
Et tibi dilectum pergis amare caput.
Nec tua Barlæi prælustris purpura cantus
Despicit, & Musæ dona pusilla meæ.
Prima salutiferum depingit pagina Christum,
Ingentemque pio personat ore Deum.
Altera barbaricis oneratas mercibus alnos,
Hesperiique canit grandia damna soli.
Sic modo me tellus vatem, modo possidet æther:
Nunc hominum laudes, nunc habet ipse Deus.
Iamque feror medios acer bellator in hostes;
Iam cano tranquillæ nobile pacis opus.
Iam me ficta juvant veterum mendacia vatum;
Iam modulos adflat sanctior aura meos.
Artifices distincta petunt. hic incubat auro,
Et Venetûm rutilo sculpit in ære Ducem;
Ille rates aptat pelago; docet alter amores:
Eligit ingenio quilibet apta suo.
Nobis cuncta placent, tellus, Acheronque, polusque;
Ludicra cum gravibus; tristia cum salibus.
Omnia sunt vatum, sunt unius omnia Phœbi,
Militat ad nutum machina tota meum.
Imperium Veneti, spatiis diffunditis amplis;
At meus in cœlos altius Hymnus abit.
Terminat Euganeos Rhætusque & Dalmata fines,
Quæque jacet medio Candia vestra mari.
At mea in Occiduis dominatur finibus Argo,
Et spolia ex ipso Sole stupenda refert.
Tu quoque, qui vastam curis prudentibus urbem,
Consi-

Consiliisque regis transtra, ratesque tuis,
In carmen Moline venis. tu magne Senator
Cogeris ad leges arctius ire meas,
Quæ tibi si placeant, & si ventura placebunt,
Aonias toto fonte bibemus aquas.
Et mea, Molini nimium proh sera voluptas,
Diffluet in laudes ebria Musa tuas.

Ad Doctissimum Virum
BALTHASAREM
BONIFACIVM,
Archidiaconum Tarvisiensem.

EVganei Patres, mediis qui scribitis undis
Carmen, & Adriaco tingitis ora mari;
Et tu Pegaseâ vates redimite coronâ
Balthasar, ô Musæ gloria sera meæ:
Dicite, cur viles pretium meruere libelli?
Et Veneto nostrum teste probatur opus?
Laurigerasque inter fertis mea nomina frontes,
Et favet applausu purpura vestra suo?
Ausonii laus ista soli est, donasse poëtas.
Illo Helicon totus, totaque Cirrha loco est.
Hic Naugerii faciles in carmina Musas,
Et faciles in se sensit Hyella Deas.
Hic Virgilio certasti, Bembe, Latino;
Et clara Hippolyte Castilione fuit.
Hic Cotta suam cecinit risitque Lycorim,
Flaminiique fuit dicta Turunda jocis.
Ionios meruit Latio Toscanus honores;
Et potuit vestro Carga sub axe legi.
Hic Fracastorios, Zanchos, doctosque Camillos,
Et geminos Strozas, Capilupos que tulit.
Quæque Sadoleto, quæ Lascare terra superbit,
Quæ dedit Ascanios, Itala terra fuit.
Hic, Arioste, tuos petulans modularis amores,

Et placido reges carmine Vacca canis.
Hîc per Apollineos Palearius ambulat hortos,
In que suâ mores virgine Tonsus amat.
Quos ego si taceam, Romam spectate canentem,
Et quæ Tarpeia carmina rupe fluunt.
Lauriger Vrbanus media Pater urbe Quirini
Pectora Phœbæo tacta furore quatit.
Hic hederæ, & sacræ coëunt in Præsule mitræ,
Quique Dei, vatum præsidet ille gregi;
Communesque mihi versat mens ardua curas;
Et studiis dispar non cupit esse meis.
Vestra est Callio pe, Veneti, Tritonia vestra est.
Numina tot vestris plus viguere locis.
Desinite in Batavum conferre encomia vatem,
Qui rude Hyperboreo sub Iove pangit epos.
Longius Aoniis, quàm vos à fontibus absum,
Longius à Cirrha, Castaliisque vadis.
Longius à priscis vivo semotus Athenis,
Mœoniique procul patria vatis abest.
Sum procul à magni cunis tumuloque Maronis,
Nec fluis in nostros Sulmo diserte lares.
Me Vahalis, me Mosa pater, me Rhenus inundat,
Flumina Pegaseis non satis apta viris.
Hinc Permessus abest. vobis vicinior ille est.
Imminet Iönio Græcia tota mari.
Phocidos amnis abest. vobis cum deficit ille,
Totus Castalias Adria fundit aquas.

AD EVNDEM,

Inmodicum Carminum meorum
Encomiasten.

NOn ego cum vestris ausim certare Camœnis
Balthasar, aut Batavis vatibus ire comes.
Parce meis claras hèderis postponere lauros,
Aut hominem tantis æquiparare Deis.

Parc

Parce precor graciles ad sidera tollere Musas.
Nec studiis dona grandia verba meis.
Accola Tarvisi, sit fas mihi dicere, parce
Invidiam famæ conciliare meæ.
Tutius est humiles inter reptare myricas,
Tutius Heroum nomina ponè sequi.
Cymbula, quæ tumidis pelagi confisa procellis
Navigat, has audax mergitur inter aquas.
Non ego in Ægæo pandam mea vela profundo;
Navita, qui littus seligit, ille sapit.
Non ego nubivagas Alpes, non Pelion altum
Scandere, non istâ molior ire viâ.
Præcipites metuo scopulos livoris iniqui;
Ne noceant iterum, cui nocuere semel.
Tutius in tacitæ gradiar convallibus Idæ,
Et mea depressam pagina radet humum.
Me Bavii terrent, spretique opprobria Mævi,
Et levis in tota Marzus Amazonide.
Terreor indoctâ rauci Theseide Codri,
Terrent Mygdonii tristia fata Midæ.
Et nunc Icarei subeunt discrimina fastus,
Et malè servato lapsus ab axe puer.
Plurima cum timeam, plus hoc fortasse timebo,
Ne ruat in nostrum turba diserta caput.
Turba poëtarum, secli, proh, tacta veneno,
Impatiens ulli cedere, ferre parem.
Sit satis ingenti non displicuisse Molino
Carmina, & applausus emeruisse tuos.
Sit satis, hoc gemino me dictatore probari,
Sit satis ad laudes gloria vestra meas.
Testibus his poterunt de me dixisse nepotes:
Spreta domi potuit Musa placere foris.
Dicet posteritas: inter Rhenumque Silinque
Aonias blande concinuisse Deas.
Dicet posteritas: facili modulamine Mosam,
Medoacumque sua perstrepuisse chely.

Dicet posteritas eadem: Rhenumque Athesinque,
Et Vahalim cantus consociasse suos.
At brevius: vicina Pado permixta fuisse
Carmine Battavicis flumina fluminibus.
Denique dicet & hoc: serò coiisse suavi
Barlæum & magnum federe Balthasarem.

IN SATYRAM
quæ inscribitur Hieromastix,
AD
DOMINICVM MOLINVM.

FAllor? an hoc nostro frendet Lucilius ævo?
Pacuviosque iterum secula sera ferunt?
Horridulum quiddam dura de nare locutus
Persius, haud alio carmine censor erat.
Quique suis risit scelerum popysmata sannis,
Et tot Romanæ probra nefanda togæ:
Perfudit simili Latium Iuvenalis aceto,
Nec potuit populi crimina ferre sui.
Mœchus, & obscena ceventes parte Quirites,
Alpheus, indocto cum Labeone Glyco,
Infamesque lupæ, & precio nonaria prostans,
Et quæ Socraticus membra cinædus amat,
Pamphilus, Hermogenes, & discunt templa pædere.
Hæc mordax Bavios pagina dente notat.
Hic Superos Divosque gerens in fronte sacerdos,
Hic luit haud nimium Vesta perosa virum.
Ne mirare novum, prudens Moline, poëtam,
Et Satyras vestro posse sub orbe legi.
Difficile est Satyram non scribere. desipit orbis.
Materies Satyræ plurima quisque sumus.
Pantolabos, Verres, Nomentanosque nepotes
Cantaber, Ausonius, Belga, Britannus habent.
Fabula decrepitò non luditur altera seclo,
Nec nova stultitiæ est scena, sed actor abit.

IN HISTORIAM
Clarissimi doctissimique viri
ISACII PONTANI,
De rebus Danicis.

GEntis Hyperboreæ dominos, populosq; Trionũ,
Sceptraque per Regum continuata manus:
Et formidatam Tarpejis sedibus Arcton,
Et tot Vandalico prælia gesta solo,
Posteritas, te teste, leget Pontane; nec illud
Nesciet, Augusto judice, Cimber opus.
Ingenio per regna, Duces, urbesque vagaris;
Totaque jam Thetys, totaque Vesta patent.
Sic studiis diversa placent. nunc ætera spectas,
Et procul errantes contrahis arte Deos.
Nunc patrios memoras intorto crine Sicambros,
Et seclum tenebris eruis omne suis.
Ipse etiam, Occiduis nuper bellator in undis,
Amstela, tam grandi vindice lætus ovat.
Hæc scribis, vir docte, tuis. Iam longius actus
Parrhasiæ celebras littora vasta plagæ,
Codanumque sinum solers metiris, & arces,
Et quondam Batavis noxia rura meis.
Scilicet hunc Regi juvat impendisse laborem,
Oceanique Deos demeruisse tibi.
Vt si terra neget precium, submurmuret æquor;
Nec si Belga satis, plus tamen Arctos, amet.

In Historiam Belli Belgici
PETRI BOR.

QVid toties vexata, furens quid Belgica possit,
Quantum pro patriis audeat illa focis:
Sustineat quam dura pati mens conscia recti,
Albano stupuit sub Duce sævus Iber.

Mitius ingenium regalibus addidit armis
Italus, & docta profuit arte magis.
Cessimus Hesperiæ, nostrisque erepta triumphis
Oppida Cantabricæ succubuere manu.
Et mox percusso Libertas principe mœrens,
Indoluit populi fata suprema sui:
Cum nova de patriis soboles augusta favillis
Surgit, & Auriaci funeris ultor adest.
Mauritiumque sequi nostræ cœpere cohortes,
Istaque collapsum dextra capessit opus.
Gaudet Breda capi. devictas reddidit urbes
Isala, stant Frisio castra subacta solo.
Alta triumphanti paret Groninga Leoni,
Cæsareæque vetus concidit urbis honos.
Bruclerus & Salii nostræ sunt nomina partis,
Et Batavûm laxis finibus arma ruunt.
Iamque prior victis redit in præcordia virtus,
Austriacasque ferox despicit illa minas.
Hæc venerande tuos, Borri vis scire nepotes,
Bellaque tam claro plurima teste legi.
It Ducibus tua dextra comes. tu prælia reddis,
Pingis & in chartis Pergama nostra tuis.
Quam cuperem sociis tua currere secula seclis
Nassovii, & junctis gressibus ire duos,
Vt victrix quem nulla Ducem Bellona fatigat,
Tu quoque non cesses, maxime Scriba, loqui.

Eximiæ probitatis ac eruditionis Iuveni,
ARNOLDO BEAVMONTIO,
de Vltima voluntate disputanti.

VLtima, Beaumonti, morientum verba Quiri-
Tuta patrocinio vidimus esse tuo, (tum
Et morti mandata dari, legesque sepultis,
Et dominum dubiis scribere jura bonis.

Scili-

Scilicet hæredum dextras frenasse rapaces,
Et tanta dites expedit arte mori.
Non hîc ad curas homini sua sufficit ætas,
Prospicit in seros anxia cura dies.
Et jam scire juvat, quæ sit fortuna nepotum,
Ac nimis ingratæ posteritatis opes.
Venturasque vices tabulis spectamus in illis,
Quas pater, aut titubans scribere jussit anus.
Solliciti morimur, quales quoque viximus ante,
Filia sit quantum, quantum habitura nurus.
Dumque graves loculos longos partimur in annos,
Credimur in terris hoc superesse modo.
Insanire libet. sequimur, quod linquimus, aurum,
Exanimesque ipso in funere jussa damus.
Et, ne de rapto dubitet mors corpore, septem
Testibus æternæ mortis adimus iter.
Nec minus ex ipsis surgunt mox jurgia bustis,
Et querulos fratres charta relicta facit.
Et dum certa alibi poscunt oracula stulti,
Egregios census curia lenta vorat.
Tu meliora tuo suades, Arnolde, clienti,
Iuraque non multum litigiosa probas.
Sed causas ratione regis, pietate tribunal,
Et fallax socia relligione forum.
Quam colis, illa Dea est. patria est, cui vivis, & æther:
Ad laudes præeunt nomina tanta tuas.
Et super hæc animum clari genitoris imago
Dum subit, hac sobolem fas erit ire viâ.
Sæpius hos monitus, Beaumonti, in pectore versa:
Hoc tibi postremum Velle *poëta loquor.*

Ad Doctissimum Iuvenem THOMAM HONERDUM, Licentiatum.

QVi thalamos laudesq; ducum, regumq; tiaras,
Et numeris cecini busta superba meis,
Et Tartessiacis fumantia littora flammis,
Et tot Belgarum diruta transtra manu:
Nunc, Honerde, *tibi fessis præconia Musis,*
Paucula que in laudes præcipitata loquor.
Materies non una mihi est. nunc inferor astris,
Æthereasque alto vertice rado domos;
Nunc humilem me terra capit. sic partior orbi
Carmina. nec solum terra, nec astra placent.
Vatibus ingenium est in multas flexile partes,
Nec sacer hic una stat regione furor.
Nunc nova transactis. nunc miscent sacra profanis.
Nunc homines gaudent, nunc celebrare Deos.
Castra, duces, litui, fasces, diademata, reges,
Busta, rogi, cineres, fœdera, sponsus, amor,
Relligio, pietas, & tot cantantur amici,
Et venit in modulos femina virque suos.
Ipsa etiam heroo jam nunc mihi fulta cothurno
Depugnat pedibus Martia Sylva meis.
Nec Schola, nec nostris abeunt indicta Camœnis
Nomina, quæ Themidi, quæ placuere mihi.
Tu quoque jam pulchro, Iuvenis, spectande theatro,
Ingenii lusus cogeris esse mei.
Dumque per egregias legum diffunderis artes,
Consiliumque gravis præcipis omne fori:
Pilea cum titulis, cum majestate triumphos,
Et non invito carmina vate refers.
Quæ tibi si placeant patriis virtutibus aucto,
Non poterunt docto non placuisse patri.

In disputationem DE HYDROPE.

Belgica, quæ mediis vivis tranquillior undis,
Belgica, quæ solis regna tueris aquis;
Belgica, quæ Vahalim, & bellacis pocula Mosæ,
Et latices Rheni prætereuntis amas;
Adspice Battaviæ juvenem. cui docta papyrus
Acria funestis prælia dicit aquis,
Fatalesque obitus occultis imputat undis,
Quasque probas, dicit displicuisse sibi.
Dissidet à domina soboles, à matre propago,
Nec loquitur votis congrua verba tuis.
Scilicet objectis hosti servamur in undis,
Tantaque sed fluxis regna tuemur aquis.
At qui nostra premunt immoti corpora fluctus,
Materiem lentæ perditionis habent.
Mille modis morimur. bibimus feralia vivi
Pocula, nec lethi longius autor abest.
Funereas haurimus aquas, immergimur undis,
Fataque distento proxima ventre latent.
Et pariter nobis urnæ sumus atque cadaver,
Quique tumet, funus bajulat ipse suum.
Hæc, vir docte, doces, & quæ tibi tanta paratur
Gloria, damnatis tota paratur aquis.
Sic aliis tellus, aliis bellacia debent
Æquora, & exuto carbasa rapta mari.
At gravis & tacitis crescens successibus Hydrops
Invenit ingenio præmia digna tuo.
Dumque sibi latices sitiens, tibi pilea poscit,
Nec tamen aut titulis, aut saturatus aquis.

In honorem
FRANCISCI VOSSII, I.V.D.
Ad Clarissimum Virum,
GERARDUM VOSSIUM
Patrem.

Tandem etiam Batavæ subeunt palatia Musæ,
Atque aliquis, Vossi, crederis esse foris:
Præmiaque ingentes solantur regia curas,
Et precium, Carolo *judice, grande refers.*
Sic scripsisse juvat; chartis cùm purpura dives
Annuit, & fulgens otia donat ebur.
Altera nunc iterum tibi gaudia parturit æther,
Dum patrium soboles æmula calcat iter.
Stat Iuvenis, totasque viris edisserit artes,
Et tetrico loquitur congrua verba foro.
Qualia legiferæ dictant consulta tiaræ,
Aut Latiæ rostris exposuere togæ.
Per titulos, laudesque tuas, natique vagaris,
Inque tuum coëunt dissita regna decus.
Auriferis alibi Tamesis tibi labitur undis:
Hic tua, quæ celebret, pignora Rhenus habet.
Diversa ratione places. prodesse paratus
In natis toties nasceris ipse tuis.
Supputet innumeras Romana potentia terras:
Supputet immensas Tullus & Ancus opes:
Hic sua diffusis numeret tentoria castris:
Hic vocet in censum jugera, rura, domos.
Vilescunt omnes numeri. cui docta propago
Personat Aonidum limina, plus numerat.

C. BARLÆI
ELEGIARVM
LIBER III.

Ad Varios, & varii argumenti.

Clarissimo viro
ADOLPHO VORSTIO,
Medico & Botanico, jam jam Leida abiturus.

Vm fecundæ novas tellus tibi parturit herbas,
Et solitas fundit Palladis hortus opes;
Iamque tuas vernans poscit Facundia voces,
Verbaque vel toto vere diserta magis:
Nos aliò Fortuna vocat, Batavûmque Lycæo
Surripit, & charis invida nominibus.
Et veluti Pyladen charo subduxit Oresti,
Longius à vultu me cupit ire tuo.
Imus, at hoc, Vorsti, tibi dicimus, ire coacti.
Exilio similis sors mea pene mihi est.
Dumque dolens suetis vates avellor Athenis,
Ceu profugi speciem credor habere rei.
Non mihi jam placidis Rhenus pater obstrepet undis,
Sævior ad fluctus murmurat Ya suos.
Non virides circum dabitur spectare Napæas,
Quosque Pales campos, quos habet alma Ceres.
Non, quos Leida fovet, doctis permixtus Achivis,
Palladiæ potero gentis honore frui.
Pandet inexhaustam nummis Cyllenius urbem,
Et studiis dispar diva moneta meis.
Omnia vendentes inter, nunc inter ementes
Omnia, nil habeo vendere, nil emere.
At tu, dum patriis animum virtutibus imples,
Hippocratisque tui verba severa legis,
Auguriis votisque juva mea vela secundis,
Et sorti cupias non gravis esse meæ.

Quam-

Quamvis in geminas fatis dispescimur urbes,
Et geminis distent Rhenus & Ya scholis;
Attamen unanimes societ concordia mentes.
Sic schola, sic sedes una duobus erit.

Responsio ad Elegiam Nobilissimi viri
D. GVILIELMI BARDESII,
Domini in Warmenhuysen, &c.

VEnit, & Amstelios subiit tua litera portus.
Venit & hac nostrâ tacta benigna manu est.
Pierides, dixi, crescentem ornate poëtam,
Atque hederæ doctum cingite fronde caput.
En, novus ingreditur Phœbi delubra sacerdos,
Et mediis vatum gloria surgit agris.
Stemmata jam sordent, proavûmque ex ordine vultus,
Et numerat versus, qui numerabat avos.
Ingenio sociantur opes, fortuna Minervæ,
Et precium ex ipso sanguine Musa capit.
Quid mihi degeneres objectas, Belga, poëtas?
Quæque canunt, vatum nomina nulla putas?
Quid totum laceris habitari Helicona puellis,
Aut turba quereris sordidiore coli?
Abstulit hunc nobis Bardesi Musa tumultum.
Nunc titulo vates splendidiore sumus.
Nos quoque jam villas, nos prædia, rura tenemus.
Hic famulis, illic imperitamus equis.
Terrarum domini terras metimur & undas.
Pandimus augustis limina porticibus.
Lambunt æthereas vatis fastigia sedes,
Vt Iove jam possit proximiore frui.
Dumque elegos scribit, pariter sua jugera scribit.
Et patrio nitidum sidere condit epos.
Desere pauperies Batavos invisa poëtas.
Nobilitas versus ingeniosa facit.

Et gaudent elegis, soliti gaudere caballis,
Frena quibus Persei splendida mordet equus.
Quique rotant celeres per rura, per oppida currus,
Per Tenedon curru liberiore ruunt.
Maxime Bardesi, dudum mihi culta poësis,
Exemplo poterit plus placuisse tuo.
Nec tecum posthac elegas scripsisse pudebit.
Quæque tuæ, laudis sors erit illa meæ.
Nobilibus compar gradiar. communia magnis
Heroum geniis sacra Deosque colam.
Sic aliquis tandem Batavis populoque videbor,
Cum dicent studiis me cöiisse tuis.
Cum lateri comes ire tuo per compita cernar,
Et pariter gressus & sociare manus.
Mox ubi per steriles ibo venator arenas,
Et canibus dabimus jussa verenda tuis,
Qualis ero. Dominum me Thestylis esse putabit,
Basiolumque meo dividet ore suum.
Cum mihi suspensa pendebit arundine piscis,
Gaudia piscanti piscis & unda dabunt.
Quà resonant avibus circum virgulta canoris,
Irruet in casses præda petita meos.
Nunc spolium mihi terra feret, nunc altior æther,
Nunc vitreæ nobis dona feretis aquæ.
Tota suo vati facilis natura patebit,
Quam toties cecinit versibus ille suis.
At tu, cum Sponsâ cupies & amoribus uri,
Irruet in thalamos nostra Camœna tuos,
Quique mihi donas cœlum, terrasque lacusque
Heroo referes carmina fulta pede.
Quæ si non capiet Musarum nescia virgo;
Quæ capiet roseis basia fige genis.
Aut si basiolis quid gratius esse putabit,
Officii nolis immemor esse tui.

SVPER OBITV
Nobilissimi Iuvenis
ARNOLDI vander MYLE,
Domini in Alblas,

Ad Nobilissimum virum
D. CORNEL. vander MYLE,
Patrem.

Maxime vir, patriis clarum decus addite terris,
Tot Batavos inter conspiciende Patres.
Cujus Apollineos illustrat Fama penates,
Scriptaque non uno nomina vate tument:
Pone modum lachrymis. nimium plorare recusat,
Cui pietas lachrymas sufficit ipsa suas.
Fles natum genitor. non vult Sapientia flere,
Cum, quæ non patimur funera, fata probant.
Quem luges, mundi spatiis sublimior, annos
Calcat, & æterna lege beatus agit.
Non moritur, quisquis vixit bene. vivere solus
Desinit, ignavi cui periere dies.
Qui genuit, dolet exstinctum. sed dedolet ille,
Mortalem qui se scit genuisse sibi.
Hoc ipsum lachrymat, quod non lachrymatur ab illo,
Funera qui nati credit acerbâ sui.
Si periit, nec jam terris ostenditur ultrà;
Virtutum memorem jam juvat esse patrem.
Qui miserum sese esse putat, miser incipit esse,
Et dolor ex ipsa pabula morte capit.
Quem si nulla premit ratio; premit ille dolentem,
Et propius tacito vulnere corda ferit.
In stabulis raptâ matrem mugire juvencâ
Cernimus. ad pastum lætior inde redit.

Luget

Luget avis, quoties nido surrepta propago est;
Attamen huic ipsi lux satis una malo est.
Quid querimur miseri? nequeunt ablata reponi.
Despicit humanas ferrea Parca preces.
Et citius deerunt lachrymæ, quam causa. dolendi
Materies nunquam justa deesse potest.
Plus homines inopina dolent. quodcunque futurum
Novimus, hoc ipsum plangere velle nefas.
Imus, magne Virûm, quo dives Tullus & Ancus.
Imus, & hac orbis vadit in orbe viâ.
Nati lege sumus; quæ desinat esse, quod esse
Cœpit, & exitio gaudeat omne suo.
Cui semel accubuit mensæ, se subtrahit hospes;
Et tolli gaudet, quas amat ipse, dapes.
Agricolæ sectis tandem lætantur aristis,
Et sua mox avidâ munera falce metunt.
Nec periit tuus ille, Pater, Myliusque puerque.
Quem tibi terra negat sordida, Numen habet.
Hunc dederat prius, hunc repetit: concessa parenti
Poscit inoffenso pignora jure Deus.
Debitor es. sobolem cum reddis, nomina solvis.
Quique tuus fuerat, plus erat ille Dei.
Non repetit properè, sua qui, non nostra, reposcit.
Non repetit propere, qui moritura rapit,
Sat vixit, cui vita proba est. cui pessima fluxit,
Ah, nimium mundo vixerit ille diu.
Vivimus errones cuncti. quid longius illum
A patriis luges occubuisse focis?
Crassum Parthus habet, peregrinaque littora Magnum,
Et peregre ad Trojam tot cecidere duces.
Si puncto stat terra brevi, jam patria ubique est.
Nec moriens potuit non obiisse domi.
Vixit, & ingenium claras diffudit in artes,
Et scivit, poterant quæ latuisse senes.
Per cunctos animosa gradus doctrina cucurrit,
Et stupuit gressus ocyus ipse suos.

Secu-

Securum nunc astra tenent. formidinis expers,
Peccandi didicit dedidicisse modum.
Sub pedibus Circenq; premit, fœdamque Calypsum,
Totque catenato crimina juncta choro.
Adspicit hinc dantem patriæ responsa parentem.
Adspicit hinc faciles fratris ad arma manus.
Hic atavos mediis rutilantes adspicit astris,
Et fulgentis Avi suspicit ora nepos.
Lux æterna beat juvenem. sors nescia sortis
Implet inexhaustis pectora læta bonis.
Et si quod Vatum precium est, soletur & illud:
Arnoldum Batavo non sine Vate mori.

Reverendo clarissimoque viro
IOHANNI WTENBOGARDO,
Ecclesiastæ quondam Hagiensi,
nunc exuli.

MAgne vir, & patriæ quondam florentis ocelle,
Mitior Auriaci quum foret aura ducis;
Tota cui faciles porrexit Curia dextras,
Et favit studiis nobilis Haga suis.
Cum lituos, mediique inter fera classica belli
Panderet æthereos lingua diserta sonos;
Et procul expansis figens tentoria castris,
Victoris cuperet Mars meminisse Dei:
Disce vices rerum, & placidæ solatia menti
Suffice, neve tuis sis minor ipse malis.
Excute cœlestes fœcundi pectoris artes,
Nec desint domino mitia verba suo.
Quæ legit, atque avido servat studiosa colono,
Sæpius ipsa sibi mella ministrat apis:
Nec quæ plena suis fundunt carchesia donis,
Muneribus cupiant rura carere suis.
Tu quoque, cui totum tonuit facundia Christum,
Imbibe doctrinæ tot documenta tuæ.

Sacraque sollicitam recreent oracula mentem,
Et leve sit, Christo sic didicisse pati.
Num peregrè novus exul agis, qui debitus astris
Exulis in terris non nisi nomen habes?
Cogitur ingentis rector secedere mundi,
Quemque domi potuit pertimuisse, fuit.
Exulat, & medio quærit cunabula Nilo,
Exitioque Deum subtrahit ipse Deus.
Assyrios exul sedit Iudæus ad amnes,
Et bibit insolitas advena tantus aquas.
Seu tibi Mosa pater, seu flexus pocla ministrat
Sequana, num tanti fecerit ista Cato?
Nec tibi nox gravior, nec lux minus æqua diei est,
Seu Druidûm spires aëre, seu Batavûm.
Omne solum natale piis. nec semper iisdem
Nubibus hæret avis, piscis inerrat aquis.
Sors gravis exilii est, fateor. sed nescia culpæ
Quæ fuit, illa tibi sors levis exilii est.
Non tua communes præcîdit dextera census,
Publicaque infamis diruit æra manus.
Non tibi fallaci subrisit Iberia quæstu,
Aut sacer argenti suasit iniqua furor.
Non tibi Batavici quæsita potentia regni,
Aut potuit Christus displicuisse minor.
Causa favet. solusque fugæ prætexitur error.
Si tamen hic culpam criminis error habet.
Candida simplicitas nostro proscribitur orbe,
Et sapuisse minus, creditur esse nefas.
Sobrietas invisa fuit, potuitque probari
Ardua conscripto judice tuta fides.
At tu magne senex, secli contemptor & ævi,
Hæc animo sapiens suggere dicta tuo;
Iam moriens adsuesce Deo. tibi Belgica tandem
Sordeat, atque emptâ mobilis aula fide.
Sperne leves Procerum vultus, trabeasque, ducesque,
Sperne paludatæ mollia verba togæ,

Nec te falsiloquæ moveant convitia turbæ,
Aut nimis in laudes lingua diserta tuas.
Sufficiat Christum populo monstrasse, nec ultra
Hæc mea vota tuis addere vota velis,
Te recti soletur amor, me solor eodem.
Convenit ille mihi, convenit ille tibi.

PETRO BRVGMAN,
cum
I. V. D. publicè renunciaretur.

Continuant nostræ Iuvenum præconia Musæ,
Nec residem patitur Leida jacere chelyn.
Poscimur ad cunctos, Phœbo indignante, triumphos.
Iamque petit versus ille vel ille meos.
Calliopes sum verna meæ, & liberrima quamvis,
Attamen officio mens mihi serva suo est.
Sicelides Divæ, si me fecisse poëtam
Non pudet, hanc artem dedidicisse velim,
Autori gravis illa suo est. vilescimus ultrà,
Et facilis vates arguor esse nimis.
Sæpè, per Elæos meruit qui præmia campos,
Liber ab Elæo pulvere currit equus.
Herculis ad postem fixis Veianius armis
Otiaque & longæ tempora pacis amat.
Non semper gravibus taurus desudat aratris,
Et reficit fessas languida bruma manus.
Solve fatiscentem, rector Thymbræe, poëtam.
Sacramus foribus barbita nostra tuis.
Reddo chelyn, reddo fidibus tibi plectra remissis,
Relliquias istas vatis & artis habe.
Dum, Brugmanne, *tuo applaudā postremus honori,*
Amplius hoc Musas nolumus ore loqui.

Nobilissimo viro
FREDERICO GVNTHERO,
Daniæ Regi à Secretis.

Maxime vir, quem Gallorum stupuere docentem
Pulpita, & antiquo Cecropis ore loqui,
Quàm tibi diversis nunc currit moribus ævum,
Quàm placidis distant turbida sceptra scholis.
Quàm tibi prælectus jam plus adamatur Achilles,
Dum similes format mens generosa Duces.
Quàm sunt dissimiles Regum Phœbique labores.
Quàm titulis surgit celsius aula suis.
Nos tamen ad Cimbros imus, tenuisque professor
Arctoum sterili carmine limen adit.
Inter ebur, trabeas inter, proceresque Ducesque
Ista leges curis inferiora tuis.
Nil moror. hæc etiam regni majoris imago est,
Ad mea Pegaseas jussa venire Deas.
Scribere quæ cupias totumque effingere Phœbum,
Et numeros castris disposuisse suis.
Hæc mea nobilitas, hæc nostræ gloria Musæ,
Hæc sortis species ambitiosa meæ est.
Iam ride, vir summe, meus nugatur Apollo,
Vt Boreum lepido leniat ore Iovem.
Vt Batavûm discant salibus mansuescere Cimbri,
Et mea non tristi carmina fronte legant.
Si tua tot passim vacat indulgentia doctis,
Barlæo liceat te quoque posse frui.

PVLEX

duorum amantium ſanguine ſaturatus.

Pulex parve, meo toties inimice cubili;
Pulex terribili Rhinocerote minor;
Pulex Socraticis olim celeberrime chartis.
Metiri ſaltus quæ potuere tuos;
Qui celeres matrum fallax ſubterfugis ungues,
Iamque oculos, ſævas jam fugis arte manus.
Nuper acuta meis fixiſti roſtra labellis,
Et ſaturum noſtro ſanguine corpus erat.
Nuper acuta meæ fixiſti roſtra puellæ,
Innocuoque iterum ſanguine paſtus abis.
Bis latro, me miſerum primò, mox lædis & illam.
Ac gemini alternum vulnus amantis amas.
Corpore ſic noſtrum corpus miſcetur in uno,
Alteriuſque aliquid ſanguinis alter habet.
Cogimur amplecti propius propiuſque cöire,
Concubituque in te proximiore frui.
Tangor & hic tango charæ ſecreta Neæræ.
Vrimur hic, ſpatio ſed breviore, duo.
Baſia, complexus, luſus, captiva tenentur.
Quo fugiat nuſquam feſſus amator habet.
Tu leve proſtibulum, tu dulce lupanar amantum es;
Occultant Paphias membra puſilla faces.
Parvule tu pulex, ædes templumque Deorum es.
Quo ſocià colitur matre tenellus Amor.
Tu fieri amborum poteris ferale ſepulchrum.
Poſſumus hic ambo, te moriente, mori.
Tu niger es, nigrique refers palatia Ditis.
Totaque fulgenti corpore gemma micas.
Cum bibis, alteriuſque trahis de ſanguine ſanguen,
Vah, Anthropophagi, te ſitiente, ſumus.
Cum bibis, ulteriuſque meo de ſanguine ſugis,
Vah facinus, ſio potus & eſca mei.

Cum

Cum lascive salis, ego tunc & amica salimus.
Miramurque duos nos saliisse pedes.
Cum scelerate lates mammis, genibusque sinuque,
Credimur his etiam nos latitare locis.
Parvule tu, parvis pedibus subnixe viator,
Bajulus es gemini corporis, ipse levis.
Parvule, cum caperis capimur, terimurque miselli.
Quæque tua est, eadem sors quoque nostra manet.
Quam vereor, vitro ne mox claudamur in uno,
Corpora quo cerni turgidiora solent.
Tunc ego, tunc fiam spectanti fabula mundo,
Tunc poterit cerni mixta puella mihi.
Qualis cum Venerem vinclis strinxisset ahenis
Mulciber, illa Deûm fabula facta fuit.
Quisquis es, hoc precor avertas à pulice cædem,
Hoc pignus digitis dilacerare cave.
Qui saxis, geminos audax homicida trucidas.
Exime nos primum, mox homicida neca.
Si nolis, me latro neca. pars illa supersit
Pulicis, in qua vel sola puella latet.
Sic aliquid nostri forsan restabit in illa,
Et vitæ potero reddier ipse meæ.
Omen habet casus. thalamo sociabimur uno,
Claudere quos uno pulice fata volunt.
Parte aliqua juncti, totis jungemur amantes
Corporibus. totos pars sua quæque trahet.
Pronubus hic pulex nostro præludit amori.
Hic juncti salva virginitate sumus.
Laxius expandam, cum lectus amabit, amorem,
Qui nunc angusta pulicis æde latet.
Lætius expandam mea brachia, brachia quæ jam
Se vix exili sede movere queunt.
Tunc erimus veri, non ficti in pulice, amantes.
Basiaque expansus mascula quæret amor.

In Hollandiæ Auſtralis, à Doctiſſimo viro IACOBO vander EYCK, I. V. Doctore deſcriptæ, partem aquis merſam.

QVi legis hæc lector; Batavæ diſpendia terræ,
Et proavûm mœrens grandia damna legis:
Tot merſas pelago terras, populoſque domoſque,
Et malè terrarum jugera tuta Deis.
Viderat has clades, & priſci incommoda ſecli
Eyckius, & patriæ naufraga buſta ſuæ.
Nominaque ut ſenſit tenebris & fluctibus abdi,
Et rerum memores vix ſupereſſe notas,
Surgite, ait, veteres, Faunorum prædia, villæ,
Alteraque exſtinctis vita reſurgat agris.
Quos merſiſtis aquæ, chartis ſignantur in iſtis,
Præteritoſque legunt ſecula noſtra dies.
Si quid in has juris Thetys habet improba terras,
Imperium tantæ diluet hora Deæ;
Temporaque amiſſas reddent venientia ſedes,
Quæque natant, lucrum poſteritatis erunt.
At liber hic tarde gradientes occupat annos,
Et decus antiqui contrahit omne ſoli.
Non ultra Neptune noces. quodcunque relictum eſt,
Aut periit, vultu non pereunte damus.
Scribimus hic Mervæ dominos, Mervæque fluenta,
Totque paludati jura ſuperba Ducis;
Quiſque capit fines, Roveri ſub faſcibus, Auſter,
Multaque Battaviæ regna ſepulta meæ.
Sic pelagi rabiem, ſic Divûm eludimus iras,
Et proſunt chartæ, dum nocuiſtis aquæ.

EPIGRAMMATA.

Nobilissimo Viro
D. CORNELIO vander MYLE,
Equiti, &c.
Cum libelli mea fata & casus enarraret.

Dum mea ad Euganeas transmittis carmina sedes,
Sola patrocinio carmina tuta tuo:
Invida vix natum damnat fortuna libellum,
Et foliis virus credit inesse meis.
Et jam pestiferâ Venetûm malè clauditur aulâ,
Sordidaque Aonias umbra recondit opes.
Quid primum, Vir magne, querar? gens Martia bello
Non unà nobis fit ratione nocens.
Dumque timet Superûm pœnas, incusat eosdem,
Et stolida Musas suspiciòne gravat.
Quàm mea non facili se judice causa tuetur,
Quàm sunt ingenio fata severa meo!
Impurus Batavo credor, Venetoque: priorque
Indignè dominum vexat, at ille librum.

Nobilissimo Viro
D. CORNELIO vander MYLE,
Equiti, &c.

Magne vir, & Batavi celebris tutela Lycei,
Quo duce Palladiæ floruit artis honos:
Qui genus & proavos claris virtutibus anteis,
Et laudem doctæ nobilitatis habes:
Accipe sed facili Parnassia munera vultu;
Innocuumque tui protege vatis opus.
Si Venetûm spectasse patres regumque tiaras
Laus fuit, & magnos visere Borbonios;

Iamque

Iamque serenatâ Princeps tibi fronte Batavus
Annuit, & tantos pergis amare Deos:
Hoc precor: ut, voces inter Regumque, Ducumque,
Cum Musis etiam sit tibi cura loqui.

In nummos argenteos, Cæsarum imagines exhibentes, nuper Voorburgi in ruderibus repertos.

DVm rudis effossæ scrutatur viscera Vestæ
Rusticus, & ditem versat anhelus humum,
Eruit antiquo celebrata numismata seclo,
Nesciaque occultas dextera prodit opes.
Adspicit ignotum priscis mortalibus orbem
Infami squallens Martia Roma situ.
Invida Cæsareos fœdarunt tempora vultus,
Et Latios caries rasit iniqua duces:
Sordent Phœbææ, victricia signa, coronæ,
Et fugiunt spatiis nomina trusa suis.
Non Princeps vultus ostendit Nerva serenos,
Nec nativa senex ora Severus habet.
Cernitur exesâ Batavis gens Flavia lauro,
Et patrio dispar Commodus ingenio:
Helvius imperii dudum aspernatus honores,
Polluit invisis tempora canæ notis.
Explicat ipse suos etiam Trajanus honores,
Atque alium post se non sinit esse parem.
Quos venerata fuit dominos urbs celsa Quirini,
Cernimus, & nostro sceptra inimica solo.
Repperit hos Batavus, quondam quos horruit orbis,
Victoresque stupet Belgica terra suos.
Hos metuens aliquis speluncis abdidit atris,
Et secum voluit nomina tanta mori.
Non patitur Fortuna nefas. quo claruit orbe
Italus, hoc iterum cernier orbe cupit.
Debebit nummo precium, cui Cæsar amatur.
Quantula Romulidûm præmia ductor habet.

I. NEOPORTIO
in Galliam abeunti.

CVi gravitas perspecta domi est, moresq; severi,
Verbaque Belgarum digna supercilio;
Celtarum jam adsuesce sonis, faciliquue loquelæ,
Aptaque amatorum gestibus ora refer.
Quàm distat Gallo Batavus! levis ille, celerq; est:
Hic sua sed pigrâ pondera librat humo:
Et numerat lentè voces, quas Sequana fundit;
Quæque rapit Ligeris nomina, Mosa trahit.
Ille suis fecunda petit carchesia mensis:
Huic super angusto garrula lingua mero est.
Ille miser vacuam multum suspirat ad arcam:
Hic salit, & quamvis sit levis ære, canit.
Ille sacer Bromio, sacer alter Amoribus ardet.
Et geminos perdunt vina Venusque viros.
Hunc furor, illum armat ratio. morosior ille est,
Blandior hic mores perficit arte suos.
Nec leve discrimen faciunt braccæque comæque,
Et caligæ, & doctâ barba resecta manu.
Cunctorum Batavi mimi sumus: extera multum
Gens placet: & sordent, quæ placuere domi.
Iamque redux patrios ignorat Belgica mores,
Paucaque dedidicit quæ mala, plura refert,

Ad
EVERARDVM VOSCVYL,
ex Theologo Medicum.

LÆta salutiferi docui præconia Christi,
Primaque res Superûm pendere cura fuit.
Crimina dissecui, populo peccante, Machaon;
Et medicam sensit plebs malesana manum.

Tunc

Tunc animæ curator eram; divinaque nostro
Affulsit miseris civibus ore salus.
Languida nunc poscant nostræ solatia dextræ
Corpora, & humanam plurimus æger opem.
Sic sanare mihi semper, propriumque mederi est,
Et, dum sors medicum non sinit esse, creor:
Altera scripta placent, atque altera pharmaca. cœli
Arbiter ex tardis fecibus optat opes.
Quid rides Fortuna? juvat concedere fatis;
Solamenque mali non leve, posse pati.

Ad Doctissimum Iuvenem

HENRICVM THIBAVTIVM,

I. V. Doctorem.

CVr rapidos, Natura, stupes Hyperionis ignes?
Totque per æthereas sidera rapta domos?
Cur rapidum Tanain, rapidum miramur Araxem,
Quasque ciet celeres grandius æquor aquas?
Isthmia cur jactant veloces compita currus?
Quoque ruant Hiero, Strepsiadesque gradu.
Cur celeres medio miramur frigore Finnos?
Missaque Parthorum tela retorta manu?
Hæc sua mirari miracula desinat orbis:
Quo spatio velox mens quoque currat, habet.
Adspice, per vastas rapitur Thibautius *artes,*
Et celer ingenio fervidiore ruit.
Quem vix carceribus dimissum vidimus ipsis,
Palladio adspersum pulvere meta capit.
Tempora sedulitas, ipsos prævertit & annos,
Satque habuit studiis annumerasse dies.
Non hunc currentem fallax remorata Calypso est.
Sirenumque leves detinuere chori.
Nec sua Titanis porrexit pocula Circe,
Aut Paphos in curas traxit amica suas.

Fraudibus Hippomenes rapidam Schœneida tardat,
Ille suum rectus passibus urget iter.
Quoque prior virtus, properat jam gloria cursu,
Cæsareoque Themis cingit honore caput.
Accipe præclari specimen, Toxander, Ephebi,
Quemque tibi format terra Batava virum.
Quæ distincta fluit, juveni confunditur ætas,
Quique puer sapuit, prævenit arte senem.

In Nisam, pro Nisa, elatam.

DVm fera Palladiam latè grassata per urbem
Ipsa suis crescit mors furibunda malis,
Accipe posteritas lepidos in funere casus;
Materiam risus sufficit ipse dolor.
Mortua funesto recubabat Nisa feretro,
Et pullis aderat pompa vocata togis.
Iam Nisæ loculos fervens excusserat hæres;
Servatasque alibi sollicitarat opes.
Quæ facerent lætas Cerealia pocula mensas,
Clauserat in serum provida cura diem.
Iam Nisam tumulus, Nisam vespillo petebat,
Poscebat pretium præfica mœsta suum.
Cum pater extremùm visurus funera Nisæ,
Attonitus Nisam pernegat esse suam.
Altera defertur, simili sed nomine, Nisa,
Alteraque exequias turba secuta facit.
Ipsa thoro recubans, fallacis funeris offas,
Et mortis gustat posthuma dona suæ.
Ipsa bibit vivens, quas hæres emerat, undas;
Quemque suo tumulum scripserat ære, fugit.
Error habet gemitus, errant in funere sumptus,
Falluntur tumulus, præfica, pompa, togæ.
Creditus abscedit: fit, qui non creditus, hæres:
Hic gaudet factus lautior, ille dolet.
Sic tristem socco commutat Nisa cothurnum,
Et tragicum læto fine coronat opus.

Invida si vivos mors fallere novit amicos,
Miraris vivis, Lector, abesse fidem?

IN PHYSICAM GILBERTI IACCHÆI ad imitationem istius Claudiani:

Iuppiter in parvo cum cerneret æthera vitro, &c.

IVppiter ut parvo descriptum in cortice mundum
Vidit, & immensas, quas habet orbis opes,
Ardua miratus docti molimina sensus,
Dixit ad indigetes talia verba Deos:
Huccine mortalis progressa scientia curæ?
Iam meus, heu, vili venditur ære labor.
Naturam, causæ genios, motumque, locumque,
Et semper fluxos temporis articulos;
Mistaque, & aërio nascentia spectra theatro,
In tabulas sapiens transtulit arte suas.
Æmula decertant foliis elementa sub iisdem,
Alternantque suas morsque salusque vices.
Sanctius hic animal mentisque capacius altæ
Præsidet, & rerum sceptra capessit Homo.
Infima cum superis coëunt, æterna caducis,
Vastaque naturæ corpora lector obit.
Iamque novi spectans Ratio compendia mundi
Gaudet, & exiguo tempore cuncta capit.
Quid miror solos humeris qui fulsiit axes?
Qui cælum & terram fulsiit unus, adest.

In
METAPHYSICAM
Clarissimi Viri
GILBERTI IACCHÆI.

QVi modo Naturæ ſpatium dimiſſus in amplũ,
Hanc dederas ſpatio, ſed breviore, capi,
Nunc ſuper ingentis flammantia mœnia mundi,
Vaſtaque Naturæ corpora raptus abis.
Ignea vis animi major ſe attollit in annos,
Nec deſiderii ſtat ſatur ipſa ſui.
Faſtiditur humus, nec tantis ſufficit auſis,
Et novus in Superûm quæritur arce labor.
Angelicos regina choros Sapientia pandit,
Et cœli tacitas diva recludit opes.
Pulchra Boni facies, & ſponte adamabile Verum,
Cunctaque quæ craſſa nomina mole carent,
Hic referunt obſcura ſuos te vindice ſenſus;
Vixque aliud, quod jam mens meditetur, habet.
Vnus adhuc toto reſtabat in orbe Creator,
Et tua quod caperet pagina, Numen erat.
Scribitur ecce Deus, ſed non niſi nomen & umbra;
Diſcitur, at quid ſit, neſcia terra ſtupet.
Qualis ad illuſtrem cœcutit noctua Phœbum,
Quemque videt clarum non capit ægra diem,
Omnia veſtigas mortali pervia curæ,
Atque, aliqua ſaltem qua datur ire, ruis;
In tua dum Iacchæe redis primordia, quique
Principium eſt, Sophiæ ſit quoque meta tuæ.

Ad

Ad
CONSTANTINVM HVGENIVM,

cum itinerarii sui Italici copiam mihi fecisset.

QVas tu cunque vias pedibus, sum mente secutus,
Et potui peregrè lector, & esse domi.
Vidimus externas nullo discrimine gentes;
Nec mihi vel currus, vel fuit unda gravis.
Non coram infido tremui latrone viator,
Aut nocuit capiti roscida Luna meo.
Visa fuit mediis suspensa periscelis astris,
Illa Palatini fascia clara ducis.
Nec tamen aut gressus mansere pericula nostros,
Aut fessum timidi detinuere gradus.
Tecum Teutonicas etiam conscendimus Alpes,
Alpinæ nobis nec nocuere nives.
Et tetigi Allobrogas, nec noxia nomina Rhætos,
Nec fuit infestis Adria sævus aquis.
Ora mihi videor Venetum spectasse Senatus,
Nec tamen absentes erubuere genæ.
Hæc ego dum lustro Batavis tranquillus in oris,
Et tua securum pagina monstrat iter,
Exili spatia ampla mei, Vir magne, tuique,
Et procul à patria dissita regna lego.
Vivimus extorres pariter, Superûmque remoti
Sedibus, in terris gens peregrina sumus.
Restat iter magnum. Cœlum properamus ad unum.
Hæc patria, hæc totum possidet aula Deum.
Illic perpetui current in secula menses,
Nec breve fastorum dextera scribet opus.

Illic sub pedibus, tellus, mare, sidera, reges,
Oppida, terra, duces, aula, Senator erunt.
Quique mihi narras levium spectacula rerum,
Adspicies vitæ non pereuntis opes.
Ipse ego, dum sedes istas & limina verso,
Alterius moneor jam meminisse viæ.

In effigiem Caroli Quinti Cæsaris à CONSTANTINO HVGENIO metallo donatam.

QValis laurigeras, victricia tempora, frontes
Exhibuit populis urbs Tiberina suis,
Seu fusum fuit illud opus, seu malleus artis
Autor adoratos pressit in ære Duces:
Talis apud Batavos veteres Hugenius artes
Reddit, & hoc seclo deteriore sapit.
Ingenium nuper torni rapuere, rotæque,
Et phialam doctæ disposuere manus.
Ipsa suas stupuit formas mutabilis arbor,
Lignaque tum poterant plus placuisse sibi.
Iam cœptis animosa suis mens ista metallo
Incubat, atque novis artibus æra domat.
Dextera Praxitelis, Polycleti industria, solers
Mentor in hoc uno nunc coïere viro.
Adspice cælato nostratem Cæsara plumbo,
Adspice, materiam nobile vincit opus.
Quos timuit vultus Germania, Gallus, & Afer,
Quos timuit vultus Roma superba, vides.
Constantine, tibi Carolum debemus. at illum
Fingere tu solus cum ratione potes.
Scilicet ingentem qui Cæsara nomine reddis,
Hoc titulo proprios reddi in ære Deos.

Ad

Ad Ornatiss. & Matheseos peritissimum Iuvenem,

D. IOANNEM HEVRNIVM, I. V. D.

Heurnius æthereos studio dum permeat orbes,
Totque Deos gestit noscere, totque Deas;
Iamque hic Erigonen, hic clarum Cephea spectat,
Quasque micans numerat Cassiopeja faces,
Et medio pulchram Andromedam miratur Olympo,
Proximaque Arctois Gnosia serta locis,
Plëiadum jubar, & radiantes nocte capillos,
Sideraque in celebres officiosa nurus:
Totus in Astræa defigens virgine vultus,
Substitit ad Dominæ præmia tanta suæ.
Teque sequar Grajæ gentis decus, inquit: & illos,
Quos colis, affectat mens studiosa lares.
Ibimus, &, Decios illac, Paulosque secutus,
Hos etiam gressus per tua regna feram.
Quà pater Alciatus, justi dictator, & æqui:
Marsilioque suum gloria stravit iter.
Quaque paludati referens decreta Senatus,
Curtius applausu posteritatis ovat.
Dixerat, & spacium Iuris dimissus in amplum,
Cæsareas leges, magnaque verba capit.
Nec minus æternis gradientes legibus ignes,
Cælicolûmque domos lustrat, & ora Deûm.
Dumque per immensos Themidos diffunditur hortos,
Alter in Vraniæ poscitur arte labor.
Sic geminæ placuere Deæ. nunc colligit unus
Præmia doctrinæ non peritura suæ.
Quique laboranti patriæ suffragia reddet,
Tandem etiam, cælo judice, sidus erit.

In Appendicem ORTELII & ATLANTIS editam à GVILIELMO BLAEV.

Astra Deosque suis quondam cervicibus Atlas
Fulsiit, & tantum vertice gessit onus.
Herculeæ juvere manus, jamque iste duobus
Nixa fuit cæli machina semideis.
Ex illo tremuere humeri, cervixque duorum,
Roboraque heroas destituere suos.
Tertius accurrit portando Blaeuius *orbi,*
Et gemina librat maxima regna manu.
Quod Mauri potuere leves, quod sedula Grajûm
Pectora, non Batavus, non sibi Belga negat.
At Batavo jam crevit onus. pars altera mundi,
Addita terrarum portio magna fuit.
Addidit Occasus Parium, Chilenque, Peruque,
Trusaque in immensos æquora tota sinus,
Guianæque domos, dorsisque immanibus Andes,
Victaque jam nostrâ littora vasta manu.
Sustinuit mundum rector Maurusius unum,
Hic mundos audet sustinuisse duos.

Egregio ac Docto Iuveni D. NICOLAO BOGARDO, Cum I. V. Doctor, circa Caniculæ exortum, crearetur.

Magne minorque Canis, quorum jam lucida surgunt
Sidera, & arentes flamma perurit agros;
Torrida dum vestris precium fervoribus æstas
Accipit, & vultus induit illa novos:
Cernite Battavicâ juvenem de gente renasci,
Splendidaque in patrios nomina ferre lares.

Hunc

Hunc etiam ſuus ardor habet, doctamque per urbem
Nobilior laudum ventilat aura facem.
Vritur Aſtrææ ſoboles, nec diſſidet aſtris,
Diſſimileſque ſibi non ſinit eſſe Deos.
Reſpondet natura ſcholæ, mens fervida cœlo,
Alter & alterius flagrat in igne calor.
At poſtquam ingenio magni ceſſere labores,
Actaque per Themidos templa juventa fuit:
Præmia reſtabant, & claris debita factis
Pilea, & auguſtæ ſyrmata longa togæ.
Quæ tibi dum lætis confert, Bogarde, *triumphis*
Patria, & hos plauſus, non ſine vate, probat:
Suſpice, quos ardens Procyon tibi temperat, ignes,
Et, quos jam cecini, plus venerare Canes.
Nos decus in terris aliquod muſſamus; at illi
Latratu titulos per ſua regna ferent.

Ampliſſimo doctiſſimoque Viro D. IACOBO vander STRATEN, fervente mercatu Valckenburgico.

STat ſonipes, laxiſque ferox ſpectatur in agris,
Multaque virtutis dat documenta ſuæ.
Curritur, & quamvis nullo fera buccina cantu
Præcinat, audacis terga premuntur equi.
Ille jubas, aliuſque annos examinat emtor,
Collaque & argutum cum brevitate caput.
Eſt cui lenta placent alto veſtigia greſſu,
Quæque tegit totos pendula cauda pedes.
Diverſa ratione placent. merx ipſa caballus
Hinnit, & hinnitu ſe probat ipſa ſuo.
Fervent in ſtabulis operæ, per compita fervent,
Fitque forum pridem vomere ſciſſus ager.
Imus & immixti denſis, Stratene, catervis,
Grande tuæ paſſim cernimus artis opus,

Quadrupedum rabiem, nec duris sueta lupatis
Ora, nec in gyros currere docta suos.
Cernimus, at rerum ignari, tantique laboris,
Ignari quâ sint frena regenda manu.
Tu propera, gnarusque forum spectator oberra;
Et medios inter sis mihi doctor equos.
Tu mores geniumque doce, quid turpe, quid aptum,
Quam bene venalis vel male currat equus.
Quem deceant maculæ, cervix erecta, minaxque,
Quem pes, quem feritas, quem sua crura probent.
Quæ benè si discam, potero mox Castor haberi,
Si malè, Bellerophon pulverulentus ero.

In Psalmos Epico Carmine redditos
à Doctissimo Viro
IEREMIA HOLTZLINGIO,
exule.

IEssæi numeros, & sacri carmina vatis,
Et quondam profugi flebile Regis opus:
Otia sceptrorum, facilesque in vota tiaras,
Aptavit fidibus Scotia docta suis,
Et cecinit seris victura poëmata seclis,
Qualia majestas postulet ipsa Dei.
Submisere suos Alpina cacumina cantus,
Et voluit præstans se quoque Beza legi.
Barbita quin etiam Lesboa tetenderat Auson,
Flaminio dulces tunc iterante modos.
Vltima ne tantis desit Germania curis,
Fatidicum, Holtzlingo vate, resumit opus.
Et sancto cum Rege dolet, queriturque, gemitque,
Et sortis repetit tristia fata suæ,
Regnorumque vices, raptumque è crinibus aurum,
Verbaque sollicitum quæ pia fudit ebur.
Exulis autoris liber est. ne spernite Belgæ,
Materies domino convenit illa suo.

Iam

Iam quoque proscriptis cedunt diademata sceptris,
Et vates, profugo Principe, mœsta canit.

IN NVPTIAS
Nobilissimi viri,
D. ADRIANI MYLII,
Domini in Bleskens-grave, &c.
Et Nobilissimæ
AGATHÆ RAEPHORSTIÆ.

Belligeræ cessate acies, cessate cohortes
Barbaricâ crudas tingere cæde manus.
Poscit Amor belli veniam. non moribus istis,
Non opus ingenio, Mars furibunde, tuo.
En, Dux vester amat, placidique satelles amoris
Sub Paphiâ nullo militat ære Deâ.
Ducitur, armatas solitus ductare phalangas,
Et Veneris supplex poscit amator opem.
Imperiosa duci dux est. dominumque Dione
In sua, neglecto Principe, castra vocat,
Hîc ubi basiolis cedunt imbellibus enses,
Terribilesque domant murmura blanda tubas.
Pugnat ubi pellax oculus, sunt fulmina risus,
Tela joci, lusus prælia, signa fides;
Campus ubi laudum thorus est, victoria victi,
Et nutus speciem belligerantis habent.
Hac meus insolitâ Mylius *desudat arenâ,*
Hic alias partes conjugis acer agit.
Non hîc ad sævæ Mavortia mœnia Sylvæ,
Aut portas pugnat, Mosa superbe, tuas.
Non latus Auriaci *jam claudit, & illa fatigat*
Oppida, quæ magno succubuere Duci,
Non illi bellator equus, non spicula cordi,
Quæque tegat clausum cassis ahena caput?

Hasta jacet, marcetque ferox rubigine ferrum,
Nec gladios acuit, qui solet antè, furor.
Diluit hos ipsos Raephorstia *sola furores,*
Et Martem facili mitigat arte suum.
Vna cataphractos virguncula lætior artus
Exuit, & dicit, sic placuisse ducem.
Qualis cum domita rediit Tyrinthius Hydrâ,
Ivit in amplexus, Deïanira, tuos.
Tunc arcus periere, truces periere sagittæ,
Pigraque sub primo limine clava stetit.
Talis, devictæ post fata miserrima Trojæ,
Demophoon pulchram Phyllida victor amat.
Quam dispar, generose Myli, *sors versat amantem,*
Quam distant studiis miles amorque suis.
Nassovio *parere labor ; labor alter, amori.*
Hic jubet ; & fieri quod volet, ille jubet.
Ille focos patriamque tibi commendat & urbes,
Hic causam timidæ virginitatis agit.
Ille suos ciet ære viros, ciet ille procando,
Ille minax cuneis imperat, ille salax.
Ille suos armatus obit, obit alter inermis.
Nec timet has ipsas, quas timet ille, faces.
Cum vigiles gaudet Fredericus *ducere noctes,*
Horret ad audaces Cynthia mœsta manus.
Cum tibi præscribit vigiles Cytheræia noctes,
Ridet ad audaces Cynthia læta manus.
Mane ubi purpureo Palantias exit amictu,
Belliger obsessas verberat ille domos.
At tibi formosos cum Phosphorus advehit ignes,
Otia tranquillus pronuba lectus habet.
Sæpius Odrysiæ rubuerunt sanguine dextræ,
At Veneris nunquam sanguinolenta fuit.
Nil huic cum gladiis vel iniqui cuspide ferri.
Tela quatit facili non violenta manu.
Quos tibi componit genialis cura capillos,
Threicii turbat sævior aura Dei.

Quæ geris in thalamis jam serica pulcher amator,
Sunt nimium castris hæc speciosa tuis.
Hic tibi fulgentem succingit baltheus ensem,
Horridaque excelso vertice crista riget,
Hic tibi magnanimum circumdant vilia corpus
Tergora & impavida pectora pelle tegis.
Secula venturis Bellona nepotibus aufert.
Vnus amor curam posteritatis habet.
Hoc precio bellator amas. non busta petuntur,
Sed recubans lecto digna puella tuo,
Sed faciles in amore oculi, risusque salesque,
Atque aliquid, tacitus quod veneratur amor.
His studiis Myliæ *repara dispendia gentis,*
Et veteres soboles noscere discat avos,
Mirarique senem, quo Præside Curia quondam
Publica pro rostris verba locuta fuit;
Mirarique senem, quo nuper vindice felix
Floruit in mediis terra Batava malis;
Mirarique patrem, qui nunc Patriæque suisque,
Qui mihi, qui Musis, Nassovioque *vacat.*
Illa renascentes pelago sibi surgere terras,
Et priscæ videat nobilitatis opes,
Submersosque Deos, eversaque templa procellis,
Et super infuso rura sepulta mari.
Illa per ingenuas animum circumferat artes,
Et discat, voluit quæ didicisse pater.
Cum tibi facundi voces mea cura Lycæi
Panderet, & Grajæ dogmata multa Scholæ,
Nunc mores hominum, nunc actos nubibus ignes,
Quæque capit laxo machina vasta sinu,
Et dubiæ rationis opus; quæ regula verum,
Quæ notet argutos ingeniosa dolos.
Hæc tua progenies cum noverit omnia, dicam:
Ille studet pulchrè filius, ille sapit.
Hic reget egregiis patrium virtutibus orbem,
Et populis reddet jura severa suis,

Aut

Aut formidato frameas opponet Ibero,
Et tumidi spernet jussa superba Tagi.
Sic tua venturi relegent exempla nepotes,
Quæque domus series, hæc probitatis erit.
Descendent Mylio Mylii, *quos ipse probabit*
Livor, & in Batavûm commoda nata fides.
Interea totis Agatham *complectere votis,*
Et dic: illa mei summa laboris erit.
Illa Neæra mea est. aliam non poscat Achilles,
Hanc sibi Priamides postulet Andromachen.
Hæc prudens Tanaquil, hæc est formosa Lacæna,
Hæc erit amoto conjuge Penelope.
Hæc mihi per galeam libabit basia, tunc cum
Fessus ab hostili strage redibo domum.
Hæc thoraca gravem digitis dissolvet & arma,
Et gladios condet, barbara tela, meos:
Et dicet: mihi quem salvum jam redditis hostes,
Salvus in imbelles involet ille sinus.
Quique alibi pugnavit, amet securus amantem,
Et spolia in labris quærat amica meis.
Sic discerne Myli *lituos, & amator amores.*
Non est hostis idem vulnus, amoris idem.
Non acies, non palma eadem: diversa putantur
Præmia militiæ, præmia conjugii.
Hoc unum simile est. amat intervalla Cupido,
Nec benè Mars semper, nec benè pugnat amor.
Et Bellona suos amat & Cytherea receptus,
Ista novos animos sumit, & illa novos.
Quid jocor? expectant Sponsam pilenta rotæque,
Totus & à vestro currus amore calet.
Rura calent, ipsæ circum torrentur arenæ,
Et ruit in Veneres cerva lepusque suas.
Qua graderis veherisq;, chorus subsultat amantum,
Ille rapit Dryopen ocyus, ille Chloën,
Mopsus Cymothoën, Galateam diligit Ægon.
Flamma verecundæ conjugis urit agros.

Afflat

Afflat equos domini furor, & fervente magistro,
Acrius ad visam Cyllarus ardet equam.

In obitum Clarissimi Viri

PETRI CHRISTIANI BOR,

Historiarum belli Belgici scriptoris.

S*Cripserat in cunctas dispersa volumina terras*
Borrius. *exanguis scripserat ista senex.*
Bella, Duces, calamoque trucem titubante Philippum
Scripserat, & tanti semina prima mali:
Vexatamque fidem flammis, despecta Potentum
Fœdera, quasque tumens respuit Aula preces;
Et conculcatas Albano Præside leges,
Et quæ vana sibi regna parabat Iber;
Scripserat Auriacos & abacti Principis arma,
Et Patriæ sensim colla levantis onus;
Oppida victa manu, manantes sanguine campos,
Et quas justa sibi subdidit ira faces:
Restabant placidæ mitissima tempora pacis,
Quæque breves Martem detinuere moræ.
Dum scribit, dum bella procul proscribit & enses,
Dum pacata fluit pagina multa viro:
Dum properat, speratque malis fixisse quietem:
Et Patriæ lætos commemorasse dies:
Labitur è manibus calamus. jam jamque fatiscens
Tranquillæ nequiit scribere pacis opus.
Nempe vetant Superi. nec, quæ concessa senectæ
Pax fuit, hanc chartis impetrat ille suis.
Sic decuit, fluxæ meditantem tempora pacis,
Æternâ fessum velle quiete frui.

IN NVPTIAS
Amplissimi viri,
D. IACOBI BICKERI,
Præstantissimæque Virginis
CHRISTINÆ de GRAEF.

Procedit cum Marte Venus. servamur utroque.
Hæc thalamos Batavis asserit, ille solum.
Dum Princeps Dux castra movet, Bickere,*procaris,*
Ordinisque novum lætus amator opus.
Hactenus Eois duxisti tempora curis,
Et fuit officiis India tuta tuis.
Defensique lares Phœbi messesque Sabææ,
Quæque Moluccarum fundit opimus ager.
Publica curasti. jam, quæ non publica, curas.
Et privata tibi Sponsa Venusque placet.
Extera curasti & peregrinis nota sub oris.
Nunc Sponso conjux quæritur apta domi.
Qui victam vidit Sol, te moderante, Malaccam,
Iam videt Arctoo te recubare thoro.
Blandaque Christinæ *defigere basia labris,*
Basia vel summis invidiosa Diis.
Quæ ratis Amstelias pelagi per cærula merces
Vexit, amatorum jam tibi monstrat iter,
Et terras alias aperit, Cyprumque Paphumque,
Quæque pharetratus possidet arva puer.
Non hic thura Arabum, gemmasque aut cinnama (spera,
Sed teneræ gratas posteritatis opes.
Seu puer Ascanius primis tibi ludet in annis,
Oscula seu matri parva Creusa dabit.
His opibus mox dives eris. sunt illa cubilis
Præmia, & hoc voto credimur esse viri.
Patritios veneror thalamos. hinc Filia magni
Consulis, hinc frater Consulis alter amat.

Exi-

Eximiique thoro fasces sociantur in uno,
Laudataque diu nunc cöiere domus.
Non solum vestra est hæc copula. jungimur unà,
Spemque suæ cives utilitatis habent.
Nubere, privatum est. sed cùm nupsere regentum
Pignora, præsidium publica causa capit.

IN NVPTIAS

Amplissimi viri,

D. IOHANNIS.

HEEMSKERKII,

I. V. Doctoris, Poëtæ eximii & Scabini,

& lectissimæ Virginis,

ALETHÆ BEVNINGIÆ.

I*Am Venus,* Heemskerki,*celebrem respexit aman-*
Deq; suo tandem vate triumphat Amor.(tem,
Vinceris Arcadiæ scriptor, thalamique professor
Discis & in dominæ proficis ore tuæ.
Quæ monstrasti aliis nunc sunt tibi norma procandi.
Doctor amatorum regula facta sui est.
Quos risus sibi finxit, amat. quæ basia chartis
Pinxit, ab insigni virgine vera capit.
Quam mutat Citherea viros. laudata poëtis
Libertas toties, displicuisse potest.
Me sequeris, vir docte. faces accendimus ambo.
Et gessi, quæ jam tu geris arma, prior.
Expetit optatis stringi Doctrina catenis.
Et miser est sapiens, quem puer odit Amor.
Si Tibi Nasonis placuit, si blanda Catulli
Pagina, si potuit Lesbia grata loqui;
Si Fido Pastore tuæ fax subdita flammæ est;
Si Petrarcha suis jussit amare modis;

Iulia

Iulia si Batavi docuit te verba Secundi;
Si docuit modulos Rossa Britanna suos;
Omnibus his plus est Beuningia, *Cypride virgo,*
Vnica tot vatum syrmate plus Aletha *est.*
Cujus in amplexu Venus omnis & omnis inerrat
Gratia, nec pulchra dote Minerva gravis.
Prælusere thoro tituli, tedæque tribunal,
Et Themis in laudes officiosa tuas.
Iudicis hæc partes, partes dedit illa procantis,
Et permixta togæ nomina Sponsus habes.
Sic das jura reis, sic das responsa maritæ,
Nec simili cunctis conditione places.
Vivere vult aliis, quisquis bonus audit. amando
Prosumus. & patriæ commoda nupta juvat.
Quàm cuperem, Sponsum quàm tu benè semper amabis,
Tam te peccantes semper amare reos.

Ad Præstantissimum Doctissimumque Iuvenem,

D. IOH. ab HELLEMONT,

Cum I. V. D. publicè renunciaretur.

Sic Schola Arausiaco prædudit nostra Lyceo,
Formandisque vacant Rhenus & Ya viris.
Primitias tibi, Leida, *damus. Tu præmia messi*
Sufficis, & toto das Helicone frui.
Amstelii pressis subsidunt sedibus artes;
At tua sublimis culmina Pallas habet.
Hîc prætexta sapit. Tibi plenos imbuit annos,
Et sua persuadet jura forumque Themis.
It gradibus Doctrina suis. succeditur illi.
Ingenioque puer, fit ratione senex.
Talis in antiquas missus Romanus Athenas,
Creditur in Grajis plus sapuisse Scholis.
Quem Iuvenem Sophiæ monitis præstruximus; illum,
Leida, *facis titulo splendidiore coli.*

Cæsareum munus, præstans Helmonde, *tribunal.*
Ausoniosque aptas ad tua rostra Duces.
Sic tibi, sic magnæ Batavûm bis nasceris Vrbi;
Dum prodesse bonis vis, nocuisse malis.
Ipsa tui testis jam nunc Astræa laboris,
Imponit capiti pilea digna tuo,
Et cupit hæc cunctis augusta in luce videri,
Quæ poterunt patriis perplacuisse focis.
Est sua Majestas studiis, lux, pompa, triumphus.
Doctoresque vehunt Famæ rotæque suos.
Consul ades, doctique vides, Bickere, *nepotis*
Præmia, & hoc natum grande sorore decus.
Cum Tibi nutabit fessis cervicibus æther,
Fas erit, hunc humeros substituisse novos.
Et veluti mediis volucris Phœbæa favillis
Surgit, & ex ipso pulvere vita redit;
Post cineres Fax illa tuos clarescet, & ipsis,
Verticibus laudum, celsior ibit avis.
Exemplis serpit probitas, cognataque virtus
Hæredes etiam gestit habere suos.

Ad Amplissimum, præstantissimum doctissimumque Virum

D. CORNELIVM GRAEF,

cum secundis nuptiis uxorem duceret castissimam lectissimamque Virginem

CATHARINAM HOOFT.

O*Ptime, quique tuis,* Gravi, *mea tempora lenis:*
Vocibus, & jam nunc candidiora facis;
Quam levis est fluxa de virginitate triumphus.
Quam leve non tactas bis tetigisse genas.
Quam res parva suæ vectigal solvere Sponsæ,
Femineaque virum simplicitate frui.

Hoc

Hoc Corydon cum Rege poteſt. hanc calluit artem,
Qui rudis indoctas pavit Alexis oves.
Multorum eſt, preſſiſſe thorum. ſunt obvia cunctis
Oſcula. nec multum ponderis Hymen habet.
Ludit in audaci facilis natura cubili,
Quodque facit, nulla cum ratione facit.
At thalami leges, & caſtæ noſſe maritæ
Munia, quidque viro debeat illa ſuo:
Et momenta domus & perſpexiſſe labores,
Hic Rhodus, hic ſaltus creditur eſſe tuus.
Cuncta vides, Vir docte. vides permixta ſerenis
Triſtia, nec Zephyris jugiter ire ratem:
Non ſemper ridere Deos, aut dura minari,
Sed nitidos aliqua nube rigere dies.
Scis, ut frena manu geſtet ſtimuloſque Cupido,
Nunc Veneris laxet, nunc remoretur opus.
Scis, quàm blanda novæ placeat facundia Sponſæ,
Quàm non auſteri verba Catonis amet.
Nec dominam ſervamque petis. partiris habenas,
Sit tamen, ut titulo ſplendidiore regas.
Cum laudanda facit, dices majora videri.
At mala ſecurus diſſimulabit amor.
Scis, quæ cura piæ ſobolis, qua flectier arte
Debeat Aſcanii vis animoſa tui.
Scis, lecto nuptiſque ſuum conſtare decorum,
Præſentemque thori partibus eſſe Deum.
Eſt thalamis ſua relligio, ſunt ſacra preceſque.
Et Paphias adflat ſanctior aura faces.
Adſpice. ſubridet tali Catharina *marito,*
Et tacito ſecum, quæ loquor, ore probat.
Quam benè ſe tenero prudentia junxit amori.
Ut quæ gignet amor pignora, cura regat.

IN NVPTIAS
Doctissimi Viri
D. IOHANNIS COLINII, I. V. D.
Et Lectissimæ Virginis
IDÆ ANTONIÆ.

Chare mihi semper, placidæ nunc charior Idæ,
Scande maritalem, docte Coline, *thorum,*
Nec tua Cæsareæ remorentur tempora voces,
Verbaque consultis imperiosa suis.
Instituit *te Sponsa virum,* Digestaque *format*
Altera, quæ Veneris comprobet ipse puer.
Illa tibi mandata dabit, legesque cubili
Sat faciles conjunx figet & accipiet.
Pandectæ *sordent veteres. nova jura resurgunt,*
Qualia in Idaliis dat Citheræa jugis.
Codice *jam misso, Paphias ducenda per artes,*
Mitius in Batavis explicat Ida *forum.*
Sunt regnis sua jura, rei, tutela, tribunal.
Omnia quæ thalamis cernis inesse tuis.
Sponsa rea est. Sponsæ tu tutor amabilis. ipsa
Conjugii gratum forma tribunal habet.
Tu judex simul & gemini patronus amoris,
Pro te, pro socia virgine verba facis.
Ambo victores, ambo te præside victi,
Sic vinci cupitis, vincere sic cupitis.
Lis brevis est, totam dirimunt cum basia litem,
Et causam coram conjuge sponsus agit.
Optima causidici sors est, ubi sponsa clientis
Nomine causidicum nuncupat ipsa virum.
Cum precium dictæ non sunt sestertia causæ,
Sed precium lecti tota marita datur.

Cum Cæsar prætorque silent, & Baldus & Azo,
Solaque fit dubii regula juris Amor.
Nil hæc rostra timent, aut si timuisse putantur,
Hoc unum, gaudent quod voluisse, timent.
At vos, qui geminos læti aspectatis amantes,
Hæc mecum thalamis ingeminate novis.
Ida. Themis *sociant dextras, & fœdera jungunt:*
Hæc laudata fori vocibus, illa thori.

IN NVPTIAS

Amplissimi viri,

PEL. à GROOTENHVYSEN,

Et Lectissimæ Virginis

ELISABETHÆ DVNIÆ.

Q*Vem pridem patriis juvenẽ nutrivit in undis*
Amstela, *quem nostræ mox docuere Scholæ;*
Quem Themis immensos Iuris deduxit in hortos,
Et valuit Latii Cæsaris ore loqui:
Iam nobis das, Haga, *virum. sic serpere virtus*
Gaudet & ex magno nata parente trahi.
Non satis est vixisse sibi. sic vivimus orbi.
Quisquis obit partes conjugis, ille sapit.
Cœlibe nil vitâ pejus. nec terra nec æther,
Nec pia posteritas, quod tibi debet, habet.
Conjugis officium præstas? jam sperat Olympus,
Quem beet, & civem Patria læta novum;
Curia, qui lites dirimat; qui castra sequatur,
Mars pater. & causam posteritatis agis.
Vinceris exemplis, Pelegromi, *grandibus. & jam,*
Ecce, tuus, socio Principe, gliscit amor.
Non sequeris pugnando Ducem, sectaris amando.
Obsequiique gravem non cupis esse modum.

Dunia si poterit formâ placuisse maritæ,
Non poteris formâ displicuisse viri.
Quin decus Astrææ thalamis fulgebit in ipsis,
Splendidiorque Patris nomine Sponsus eris.
Inter rostra capis Sponsam. at ferventior optet,
Te Sponsi partes expediisse, cliens.
Causa thori potior. fas expectare clientem.
Hoc quoque, jus nuptæ reddere, juris opus.
Tolle faces, Prætor, *Paphias. jam pone secures.*
Ambulet Amstelia liber in urbe reus.
Dum Venus amplexu gaudet, dum vita paratur
Basiolis, homines non cupit illa mori.

IN NVPTIAS
Amplissimi Clarissimique Viri,
CORNELII BOYI,
Advocati, & Poëtæ,
Et Præstantissimæ Virginis,
ANNÆ de BLOCKLANDT.

SAt rostris Themidique datum. Nil litibus ultrà
Est opus, aut querulo, Boye *diserte, foro.*
Nil nisi mite decet Sponsos. Præscribat Adonis,
Quæ placeant nuptæ mollia jussa tuæ.
Cæsareæ sileant voces. procul ite severi,
Nomina per terras imperiosa, Duces.
Non agitur jam causa rei, non scena clienti
Panditur, aut dubium disputat Aula nefas.
Certè alium virgo te Dordracena salutat,
Quæ Paphie tecum fœdera pacis amat.
Lex amor est, lex cura thori, lex cura nepotum.
His titulis surgunt altera jura tibi.
Patria consulto Paphos est, Astræa Dione,
Pro prætore Venus, Cæsare lætus Hymen.

Mutat verba fori Blocklandia, *mutat honores;*
Et tantæ columen te cupit esse domus.
Hæc tibi dum nubit, Phœbo nupsisse videtur,
Et Themidis pariter virginitate frui.
Nubite vos aliæ, vulgari sorte, puellæ;
Sit satis hoc, homini se sociasse viro.
Quæ Phœbi Themidisque hæret complexibus Anna,
Una Deo conjux jungitur, una Deæ.

IN NUPTIAS
Præstantissimi Viri,
D. IOHANNIS vander POL,
I. V. L.

Et Laudatissimæ Virginis,
ELISABETHÆ VOCKESTAERT.

POllio, *doctorum titulis involveris, & te*
Altius eximii gloria tollit Avi.
Cujus adorandum loquitur facundia Christum,
Et decus assertæ relligionis habet.
Pollio, *nobilium titulis involveris, & te*
Kerckhovius *clarum nobilitate facit.*
Cujus Arausiacâ virtus sese explicat Aulâ,
Et Batavos pergit demeruisse Duces.
Hæc aliena putas. viridi nunc pulcher in ævo,
Luminibus fulges, Sponse beate, tuis.
Et propriis lætam thalamis inducis Elisam,
Et decus à tanta virginitate capis.
Dum Sol in Iaculis, tuus est in Virgine Titan.
Scilicet hoc hominum sidere gaudet amor.
Stat Venus, & nuptis geniales porrigit ignes,
Et sponsum propius vellet adesse sibi.
Luna jubet faciles vobis procedere menses,
Et mutet flammis Endymiona tuis.

Iuno favet, vobisque volet Lucina vocari,
Et sobolis castos implet amore sinus.
Ipsa Themis, Iurisque tui germana sacerdos,
Hunc tibi ab æthereo conficit axe diem.
Dumque suo legum lances suspendit alumno,
Intus Acidalias vibrat amica faces.
Optime, tot superos inter jam Sponsus haberis,
Et tuus ipsa Deûm limina tangit amor.
Cœlicolum sunt festa, quibus tibi ducitur uxor.
Nomina virtutum numina quæque reor.
Relligio, doctrina, fides, candorque, pudórque,
Hæc sunt conjugii sidera clara tui,
Dîque Deæque omnes. quos inter ludere vates
Carminibusque adsum dicere læta meis.
Distinguunt nos, Sponse, Scholæ. distinguimur ambo
Fluminibus, geminos Amstela Rhenus habent,
Sed Sponso tibi gratari, bene velle, precari,
Vnius officium credimus esse Scholæ.

IN NVPTIAS

Clarissimi Viri,

IOH. FRED. GRONOVII,

I. V. D. Historiarum & Eloquentiæ in Illustri Daventriensium gymnasio Professoris.

NOn tibi jam celebris lustrantur pulpita Romæ,
Aut legitur scriptis Bibliotheca suis.
Impiger occultas non jam scrutaris in artes.
Aut dubii petitur lectio rara loci.
Non veterum cippos spectas & saxa viator.
Quæque oculos fugiat littera cæca tuos.
In sponsa labor & notis natura libellis
Sudat & hîc novitas officiosa placet.

Casta, decens, facilis, res est rarissima, conjunx.
Et sua femineus gaudia cippus habet.
Gronovi, *tabula est ingentis femina mundi.*
Ingenio terras, sidera mente gerit.
Iupiter est & Luna suo mutabilis ortu,
Nunc aliquid Veneris, nunc Phäetontis habet.
Saturnum non læta refert, lætissima Phœbum.
Mercurio similis lingua diserta Deo est.
Tellurem secunda refert. nunc ignea flammis
Æstuat & socio conjuge fervet amans.
Æquora sunt iræque breves & murmura.cùm vult,
Blanditias nobis tota serena facit.
Lactea flumen habet. gemini sunt ubera montes,
Cùm sobolem genitrix parturit, hortus erit.
Sic, cùm sponsa Tibi, totus simul obtigit orbis.
Hæret in amplexu machina tanta tuo.
Cum sponsus, mundi Dominus rectorque crearis,
Et nova, sed sociæ conjuge, sceptra capis.
Docte Vir, hæc fruere. & mundum dum perspicis il-
Nunquam lecta aliis, optima multa leges. (lum,

IN OBITVM

Generosissimi Herois

MARCHIONIS de GESVRÆS,

ictu lapidis, in obsidione Theonvillana infeliciter exstincti.

Qvalis in Æacidem quondā mors invida Pyr-
Sæviit, & letho saxa dedere Ducem;(rhum
Cum debellatam rueret moriturus in urbem,
Sterneret & tantum sors inopina caput :
Talis in obsessas dum virtus Gallica portas
Fulminat, & trepidâ bella Theone gerit,
Victorem fortuna rapit. non succubat hosti
Gevrius. *infelix verberat ora lapis,*

Quod

Quod nequiit Bellona, facit casusve Deusve.
Fracta silex magno perniciosa Duci est.
Iam Mavors rationis eges. florente juventa
Grande decus belli surripis ipse tibi.
Ante annos Fabiumque necas, Deciumque trucidas.
Et coeptum famæ sistis iniquus iter.
Luge Atrebas, Fontarabiæ lugete peremtum.
Nuper ubi Getici cruduit ara Dei,
Vulneraque illustri bis sex in corpore fixit.
Vulnera, Romanus qualia miles amet.
Non fregere Ducem carcer, non vincula Gandæ.
Libera mens, ipso in carcere, Regis erat.
Succubuere Duces Ducibus. gravis Hector Achilli,
Hic Paridi. Paridi, Pyrrhe, cruentus eras.
Turno Troïus Æneas. tua gloria Gevri *est:*
Nullius in terris succubuisse manu.

IN NVPTIAS
Clarissimi Viri
D. MATTHÆI VOSSII,
Historiographi, & Bibliothecarii.

QVàm tibi se Fortuna probat: quàm justior ætas
Nuncupat ingenio nomina digna tuo.
Crescis & in nostri laudes attolleris ævi,
Et varius docto vertice ludit honor.
Iam tibi Palladiæ creduntur scrinia turbæ,
Tutaque stat curis Bibliotheca tuis.
Mox Batavûm annales & priscis eruta seclis,
Totque Ducum, dubio judice, fata notas;
Et Procerum mandata facis. qui gesta suorum,
Et Proavos cupiunt, te memorante, legi.
Et Regum Comitumque dies & libera scribi
Imperia, & validas in sua bella manus.

Historici partes imples, calamumque disertus
Per veterum tabulas & monumenta rapis.
Nec pateris cæca mersum caligine verum,
Publicaque infami facta jacere situ.
Hos titulos Doctrina dedit. nunc munus amantis,
Et placidi partes Sponsus amoris obis.
Alteraque indulget per amica vocabula Cypris.
Qualia Sponse tibi Protesilae dedit,
Andromacheque viro, & Thetidis gavisa marito,
Vel tibi Laërta, vel Menelaë tibi.
Historiam jam nupta facit. virguncula mollis
En, locuples, Vossi, *Bibliotheca tibi est.*
Vultus ubi, facilesque oculi, risusque jocique,
Basia & amplexus pagina grandis erunt.
Qualibet officium tibi pars præscribet amandi.
In sola vastum fronte volumen habes.
Hic antiqua leges: quam sint sine lite maritæ,
Cum cupidos aperit Vespera prima thoros.
Quàm sit blanda moræ impatiens & temporis uxor,
Nec velit ex Ithaca longius ire virum.
Quàm cupiant pulchrâ matres de prole vocari,
Et natâ de se posteritate frui.
Hic nova multa leges: seriemque & grata nepotum
Nomina, basiolis lucra petita novis.
Vt se casta, decens, verâ virtute Iohanna
Explicet, & Frisio ventilet igne tuum.
Nec sexu, nec stirpe, suæ nec degener urbi,
In celebres Soceri digna venire lares.
Hæc, Vossi, *tua sunt. hæc volve volumina pernox.*
Sponsa tibi Flaccus, Sponsa Catullus erit,
Et facilis Naso & lepido sermone Tibullus,
Cumque voles dulci carmine Callimachus.
Felix, cui facit annales amplexibus uxor.
Felix, cui tota est Bibliotheca thorus.

IN ANATOMIAM
Clarissimi Viri
ADRIANI SPIGELII,
Patavini Professoris.

Horrida mortalis spectacula cernite scenæ,
Frustaque, queis miserè dilaceratur Homo.
Vita Salusque istis habitant in partibus, & qua
Vita hominum, sese mors quoque parte locat.
Adspice, qui temet nescis, ferale cadaver,
Nexaque centenis ossibus ossa stupe.
Illa tuæ sunt fulcra domus, tabulata trabesque.
Hæc sunt ingenii stamina dura tui.
Exuviæ tantæque rigent velamina molis.
Et quæ cuncta tegit molliter ossa, cutis.
Carnea compages sequitur, motusque magister
Musculus & facili pondera lege movet.
Currunt innumeris venarum flumina rivis,
Et membris præbent pabula læta suis.
Viscera visceribus famulantur & ordine pulchro
Officium varia quodlibet arte facit.
Summa tenet Ratio, tunicis secura cerebri,
Et quia sideribus proxima, sola sapit.
Palpitat æterno Cor implacabile motu,
Et media prudens se regione locat.
Est, quæ bile tumet statio, quæ nutrit amores,
Est, ubi ren salsas ejaculatur aquas.
Fecundos matrona sinus ostendit. & illa
Humani generis capsula prima patet.
Quæ reges Priamosque habuit, Brutosque Ducesque,
Et quos fullo suos dixerit esse lares.
Singula miramur. stomachi jecorisque labores.
Et distincta suis viscera mille locis.
Hæc supplex Natura vide, fabrumque potentem
Suspice & artifices hic venerare manus.

 Pin-

Pingite pictores tabulas, & pascite vestris,
Deliciis domini, lumina imaginibus.
Hæ mundum sanant tabulæ. diversa Creator,
(Vera loquor, gentes) Spigeliusque *facit.*
Totum hominem Deus hos ipsos compegit in artus.
Totum hominem nostro destruit ille bono,
Et tantum dissolvit opus. ne spernite, quavis
In tabula cerni se cupit ipse Deus.
Has ubi scæva, dolens, lævis conspexit ocellis,
Credidit Impietas, se ratione regi.

IN NVPTIAS

Amplissimi Viri,

D. IOHAN. ab HELMONT,

I. V. D.

Et eximiæ Virginis

MARGARETÆ RAEPHORST.

I*Am ridet pharetratus Amor. devicta puella est.*
Non arcus Puero, non periere faces.
Vince arces, Frederice *pater, castella domosque.*
Victoris Sponsi gloria major erit.
Invitos hostes subigis. Raephorstia *sponte*
Vincitur, & gaudet sic minor esse viro.
Ingentem nuper complevimus ignibus Vrbem,
Gaudiaque innumeris incaluere focis.
Nunc thalamis, Helmonde, *tuis satis una duorum*
Flammula, nec facibus pluribus ardet Hymen. (est
Flandria surreptas queritur sibi flebilis arces.
Margaris *exultat se tibi Sponsa dari.*
Margaris *Amstelia sidus geniale juventæ,*
Et patriæ primus Virginitatis honor.
Adspice, ut ignotas Veneris suspiret in artes,
Vt timeat casta simplicitate pudor.

Vt gravis innocuos morum reverentia vultus
Ornet, & illecebris forma decora suis.
Talis magnanimi quondam fuit Hectoris uxor
Andromache, Phrygios jam subitura thoros.
Talis erat clari conjux illustris Vlyssis,
Talis erat Latio Porcia nupta Duci.
Sint fuerintque Duces illæ. meus æquat amantes
Amstela Cecropidûm Romulidûmque nurus.
Omnia concurrunt, virtus, fortuna, venustas.
Capsula multijugi Margaris *ista boni est.*
Hæc est forma Pudicitiæ, candoris imago.
Emicat hoc ipso nubilis ore fides.
Maxime, qui tantæ meruisti, Sponse, maritæ
Oscula, legales dic procul ire Deos,
Iuridicosque patres, & vestræ arcana Minervæ,
Murmuraque ingrati litigiosa fori.
Hæc aliena suis credit Cytheræa puellis.
Longè aliud poscit pronuba virgo forum.
Cæsar ubi nullas leges, sed dictat amorum
Mater, & admota basia fronte capit.
Quisque suæ est actor causæ, non judice litis
Hic opus, aut dictis, Triboniane, tuis.
Omnis in amplexu vis est & gratia juris.
Et titulos faciunt basia mille novos.
Pandectas alias legis, insuetasque Novellas,
Et Digesta tuus mollia versat amor.
Verbaque amatorum repetit tibi. qualia quondam
Hypsiphyle charo scripsit Iäsonidæ.
Penelopæ princeps Ithacus, Briseïs Achilli,
Aut Grajo nubens Laodamia viro.
Gallia te pulchras nuper deduxit in urbes,
Perque Britannorum regna viator eras.
Lustrabas non visa foris. nunc extera sordent
Omnia. quæ possit sola placere, domi est.
Illa comes lateri, cupidis te adspectat ocellis.
Et toto cupiat te generosa frui.

Nunc niveos in te mores, nunc ſuſpicit ipſam
Pallada. nunc, veluti Cypris Adonin, habet.
Iam Themidi nupſiſſe putat. jam forma procantem
Afficit, & pulchri membra Phaonis amat.
Tot fulges, ſpecioſe, bonis, tot cernis honeſti
Nomina, & à proavis ſtemma decuſque capis.
Vos titulos laudeſque ambo confundite, donec
Poſteritas illas ſentiat eſſe ſuas.

IN NVPTIAS
Ampliſſimi viri,
D. HENRICI IONCQVERS,
Et Præſtantiſſimæ Virginis
MARIÆ de GEER.

DVm tibi promiſſus bellacem puppibus Arcton
Inſtruit, & Sueoni porrigit arma, Socer;
Balthicaque adverſis depugnant æquora tranſtris,
Et minus à Batavo milite Cimber ovat:
Te Veneris, Ionquære, *puer, te mitior afflat*
Aura & in amplexus trudit inermis Amor.
Nec te pugnantem tua Geeria, *poſcit amantem,*
Et Paridem propius gaudet adeſſe ſuum.
Bella gerant alii. nobis jam, Sponſe, Cupido
Ventilet Idalias, te præeunte, faces.
Nil furias Regumque minas iraſque moramur,
Et bellatrices fulmineaſque rates.
Suavius ingenium Sponſis. ſi fulmina nuptis
Poſcimus, haud atrox oſcula fulmen habent.
Arrident tibi vernantes in amoribus anni,
Et peragit partes Gratia quæque ſuas.
Cypris tota tua eſt. oculi, vox militat illi.
Et foculus primo flagrat ab igne tuus.
Ipſa Iuventa ſuis ardet generoſa favillis,
Non opus hic flabris, Æole ſæve, tuis.

Tenditur in nervos arcus jaculiſque pharetra
Turget, & officium ſponte puella facit.
Conſpirant cunctæ Veneres. ſua quælibet arma
Sufficit, in nullas inſidioſa neces.
Hæc placidos donat mores, hæc pabula amori
Porrigit, & doctis riſibus illa fovet.
Illa verecundum ſuadet pingitque pudorem.
Hæc nimios thalamo mandat abeſſe metus.
Quæque docet, quæ vos ambos neſcire negamus.
Et tamen hæc jam vos ſit ſimulare ſatis.
Albis *in inſignes alibi conſentit amores,*
Et totam vobis ſe volet eſſe Paphon.
Longius in Sueonum terras celeberrima vadunt
Baſia & abſenti perplacuere Patri,
Qui dum ſe ſceptri curis & juſſibus uſque
Occupat, hos optat lætius ire dies.
Et genero Sponſam facilem, me Vate, precatur.
Quæque loquor tacita gaudia mente probat.
Optime, non Italûm terras nec Gallica luſtra
Regna, nec in longas, Sponſe, vagare plagas.
In Maria *totum tua ſors jam poſſidet Orbem.*
Quæ ſpectaſti alibi, ſunt tibi cuncta domi.
Sponſa tibi cœlum eſt. quod fas tibi volvere ſemper.
Sponſa tibi centrum, cum volet, Orbis erit.
Lumina ſunt ſtellæ, queis te perſtringet amantem.
Luna, Venus tibi ſi quæritur, illa tua eſt.
Terrarum ſinus in gremio eſt. monteſque mamillæ,
Et fontes facient lactea membra ſuos.
Hoc cœlo, his terris habita. fœcunda nepotum
Pullulet hoc ipſo ſidere poſteritas.
Et me, qui viduus vagor & ſic jactor, in Orbe
Perſimili tecum vivere velle, puta.

Ad Nobilissimum
ADRIANVM PLOOSIVM,
cum filiam ipsi peperisset uxor.

SI te magne patrem, Ploosi, natura fefellit,
Et spes elusit filia nata tuas,
Non tamen illa tuum fallet sors læva poëtam.
Possum etiam cunis Virginis apta loqui.
Femina masque mihi nullo discrimine habetor.
Convenit hic Musis, nec minus illa, meis.
Filiola est. gaude genitor. fortè illa Catonis,
Forsitan hæc Læli nobilis uxor erit.
Filiola est. ride genitor. pulcherrima res est,
In thalamis illam basia posse pati.
Filiola est. lætare pater. nubente puella,
Mox profuga fies virginitate socer.
Tu quoque jam pridem victuris aucta gemellis
Ploosia, femineæ nomina gentis ama.
Non illam tumidis mergent irata procellis
Æquora. nec sævi militis ense cadet.
Matris cura suæ charis adolescet in ulnis
Tutior, ad jussus officiosa tuos.
Turba salutantum foribus præludet in ipsis.
Teque volent centum demeruisse proci.
Illa tuo incedet lateri comes. illa labores,
Et placido curas diluet ore tuas.
Torva viris frons est. in blandis læta puellis
Frons nitet, & formâ nos meliore juvant.
Hanc cum conspiciet Veneri maturus amator,
Illa meis, dicet, moribus apta Venus.
His oculis patriæ radiat virtutis imago.
Omnis in hac fulget virgine matris honos.
Temperat innocuos generosa modestia mores,
Et facili mixtus simplicitate pudor.

Talis,

Talis, summe virûm, voveo tibi filia crescat.
Sic, studeat patri, sic placuisse Deo.
At cum filiolum, Ploosi, genuisse vacabit,
Scribam filiolo mascula verba tuo.
Lusimus ob natam plectro leviore puellam.
Gigne marem. gravius moliar autor epos.

Ad Illustrissimum
D. IOH. OXENSTERNIVM,
cum Legati munere apud Batavos & Anglos fungeretur.

OXsterni, mediis venit tua missa Britannis
Litera, amicitiæ nuntia fida tuæ.
Venit, & ut tetigi, ac cera labente reclusi,
Illa novi dixi pignus amoris erit.
Hic radiat clemens Gothicæ virtutis imago,
Ingeniique fidem pagina docta facit.
Ter legi, & quoties legi, defixa tabellis
Oscula, ne dubita, terque quaterque dedi.
Sic ubi Mecænas Flacco respondit amicè,
Multa Venusini gaudia vatis erant.
Scriberet ingenti quoties Augusta Maroni
Dextra, Maronææ plus sonuere tubæ.
Tu me, tu tepidas jam pridem ad carmina Musas,
Alloquio recreas, vir generose, tuo.
Iamque aliquis videor, quem tu dignaris amare,
Et melior, tanto judice, fama mihi est.
At mea qui facili perlustras otia vultu,
Et malè quæ nobis nata fuere, legis,
Excusa scriptum fato pejore libellum,
Cum fluerent studiis tempora dura meis.
Iam princeps me Belga colit. nunc inclyta magni
Axelii soboles carmina nostra legit.
His ducibus feriam sublimi sidera vates
Vertice, & ulterius fortè poëta ferar.

Sce-

Sceptriferos cecini reges, diademata, fasces,
Et Carolo potui non aliena loqui.
Ivimus in laudes nobis morientis Iësu,
Materiesque fuit carminis ipse Deus.
Gustavi tumulos & grandem flevimus umbram.
Et lauris crevi, dux Frederice, tuis.
His tetricas fessi studiis discussimus horas,
Hæ nobis artes, hæ placuere scholæ.
Bella gerant alii, nos Martis scribimus iras
Tutius, & Phœbi dulce probamus opus.
Belligeras pernox exercet cura coronas.
Oppida nunc rapiunt, nunc sibi rapta dolent.
Oppida nulla capit vates, nulla oppida perdit.
Securus Musas invocat ille suas.
Cumque vocat veniunt, illoque loquente loquuntur,
Cumque cupit magna relligione tacent.
Sic mihi vita fluit sic currunt suaviter anni,
Et videor fato liberiore frui.
Calliope regina mihi est, sunt carmina census,
Regna joci, calamus sceptra, corona favor,
Et modicæ famæ precium. si laurea desit,
Sufficiant fronti quercea serta meæ.
Tempus erit, cum te thalamis & virgine pulchrâ
Et Paphiis vinclis illaqueabit amor.
Tunc tibi Barlææ trans æquora vasta Camœnæ
Federa conjugii prosperiora canent.
Tunc tibi blanda loquar, spatiisq; immanibus absens,
Arcessam Clarias in tua vota Deas.
Tum memorem mittam sinceri pectoris arrham,
O tibi si veniat lætior ista dies.
Interea Legate redi, missisque Britannis
Ad Sueones remea, cum favet aura, tuos.
Illic si pigeat Batavi meminisse poëtæ,
Non tamen hîc potero dememinisse tui.

Ad
ADRIANVM TOLL, MEDICVM.

QVisquis in humano defigis corpore vultum
Sospes, ab humano corpore disce mori.
Vivimus, & vita miseri torquemur ab ipsa.
Et dolor haud una nos ratione necat.
Iam caput afflictum est, jam tinnit iniquior auris,
Nunc oculos grando, nunc premit uva gulam.
Hic gemit, hic presso gravius sub pectore tussit,
Ille putrescentes bajulat æger aquas.
Huic titubans lingua est. illi vestigia nutant.
Hic riget, hic sitiens æstuat, ille tremit.
Nunc natura foris, nunc intus fracta laborat.
Et domino adversa est pars sua quæque suo.
Corpus iners trahimus centum cruciabile morbis,
Membraque diversus singula tortor habet.
Adspexti miseros, Tolli studiose, sagaxque
Opposuit tantis se tua cura malis.
Tu fera morborum sapiens examina pellis,
Et vita nobis das meliore frui.
Tu pœnæ nos parte levas. tu tempora mortis
Fatalesque tua protrahis arte dies.
Nempe, cupis certis decurrere legibus ævum.
Et nos, neglectâ conditione, mori.
Sic sapis, & magnis sanas rationibus ægrum,
Et medici suades jussa probare sui.
Hinc veterum libros attritaque verba repurgas,
Consiliisque juvas secula pigra tuis.
Ecquid opus Coüm mediis excire procellis,
Pergameoque senem sollicitare solo?
Ecquid opus Batavos Epidauro arcessere numen?
Ista tuus per te numina Rhenus habet.

Ad
MARTINVM TOLL,
Iurisconsultum.

Siccine selectos, gratissima munera, flores
Mittis & in bulbis numina clausa suis?
Qualia ab Eöis transmisit barbarus oris,
Et Phrygio primùm nata fuere solo.
Qualia per rigidam distincta coloribus Hellen
Hellespontiacis luxuriantur agris.
Allobrogas tetigi, preciosaque verba Coronas,
Quique Gigantea flos gravitate tumet.
Aut titulis Sol magne, tuis radiisque superbit
Æmulus, & tantis vult comes ire Diis.
Singula dum lustro propriis distincta figuris,
Sollicitæ Gemmas mox tetigere manus.
Et dixi, non has dives mihi donat Hydaspes,
Sed Tollì bonitas officiosa mei.
Quæ cum sæpè mihi profundet gemmula gemmas,
Barbara non emptas nostra stupebit opes.
Per te dives ero, Pelopasque Midamque lacessam.
Et strepet ad flores lingua diserta tuos.
Inde loquor: qui mente capis cœlumque Deosque,
Sideraque ingenio liberiore notas,
Qui numeros dubiique tenes tot dogmata quanti,
Et Themidos juxta jura severa legis,
Iam Superos Divosque tuis scrutaris in hortis,
Atque oculis coram numina picta vides.
Quotque mihi donas, non uno nomine, Tulpas,
Tot per te missos credar habere Deos.

In Historiæ Belgicæ
PETRI BOR,
Tomum IV.

QVid longum vexata, furens quid Belgica possit,
Quantum pro patriis audeat illa focis:
Sustineat quam dura pati mens conscia recti;
Albano stupuit sub duce sævus Iber.
Mitius ingenium regalibus addidit armis
Italus, & docta profuit arte magis.
Cessimus Hesperiæ, nostrisque erepta triumphis
Oppida Cantabricâ succubuere manu.
Et mox percusso Libertas Principe mœrens
Indoluit populi fata suprema sui;
Cum nova de patriis proles generosa favillis
Surgit, & Auriaci funeris ultor adest:
Mauritiumque sequi nostræ cœpere cohortes,
Istaque collapsum dextra capessit opus.
Gaudet Breda capi, devictas reddidit urbes
Isala, stant Frisio castra subacta solo.
Alta triumphanti paret Groninga Leoni,
Cæsareæque vetus concidit urbis honos.
Bructerus & Salii nostræ sunt nomina partis,
Et Batavûm laxis finibus arma ruunt.
Iamque prior victis redit in præcordia virtus,
Austriacasque ferox dispicit illa manus.
Hæc Venerande tuos Borri, vis scire nepotes,
Bellaque tam claro plurima teste legi.
It ducibus tua dextra comes. Tu prælia reddis.
Pingis & in chartis Pergama nostra tuis.
Quàm cuperem sociis tua currere secula seclis
Nassovii, & junctis gressibus ire duos.
Vt victrix quem nulla Ducem Bellona fatigat,
Tu quoque non cesses, maxime scriba, loqui.

In prælium Flandricum ab eodem PETRO BOR descriptum, Tomo V.

FLandria, fatalem Morinûm reminiſcere cladem,
Sparſaque per campos buſta cruenta tuos.
Cum pater Auriacus, cum toto littore turmas
Cantaber, adverſis oppoſuere globis.
Cum levis auguſto belli Fortuna theatro
Viſa fuit gemino ſumma fuiſſe Duci.
Hinc tumulos inter, (nos Belgæ vidimus) inde
Æquoreos inter caſtra ſtetere Deos.
Non patuit pelago fuga. Vaſtis ſiſtimur undis,
Et Batavos juſſæ deſtituere rates.
Cogimur in pugnam. & ſic deſperaſſe ſaluti eſt.
Quamque negat Tethys, monſtrat arena viam.
Oceano dum miles abit, ſibi vindicat agros.
Et ſatis eſt, terra belligerante frui.
Certavere acies, denſiſque hæſere maniplis,
Et pedes immiſſis obſtitit acer equis.
Signa meant remeantque, premunt eademque premuntur.
Et partes obeunt ordo furorque ſuas.
Linquimus à tergo ſolem ventoſque ferentes.
Obruitur nimio Flander Iberque die.
Vincimus, & tantis Mavors ſucceſſibus hærens,
Colligit Auriaco ſparſa trophæa ſuo.
Ante pedes vexilla jacent, aquilæque duceſque,
Totaque dant victas caſtra ſubacta manus.
Stat ſonipes, Alberte, tuus. ſalvoque magiſtro,
Se victi pignus Principis eſſe dolet.
Iamque aliquis terras dum vomere ſcindit, in iſtis
Oſſa notat proavûm ſemiſepulta locis.
Hæc memorat noſtri bellatrix pagina Borri,
Hæc memorat ſenio deficiente ſenex.

Redde

Redde dies, primamque refer Medea juventam.
Expedit, hoc veri vindice, bella geri.

Ad Senatorem
R. HONERDVM,
cum Epigrammatis suis in Nummos Belgicos patrocinium nostrum posceret.

NE pete Barlæi, vates clarissime, plausum.
Ne pete de nostro lumine, Phœbe, facem.
Quā tu summa putas, quæ nubibus æmula censes,
Sunt humili nobis carmina nata loco.
Ludimus hæc inter medias, Honerde, paludes,
Hic ubi pro Clariis stagna bibuntur aquis,
Tu potius propior Superis, nunc prælia regum,
Nunc canis Auriaco parta trophæa Duci.
Aut Tartessiaci convellis jura tyranni,
Et patriæ memoras spemque metumque tuæ.
Tu canis æternis inscripta poëmata nummis,
Quæ mea sunt, charta mox pereunte legis.
Non ego Tyndaridûm sum sidus amabile fratrum,
Tyndaridûm potius sum malefida soror.
Si sequeris, Syrtes inter peritura voraces
Damnabit cursus naufraga Musa meos.
Tun' Boream metuis? si carmina Zoilus afflat
Optima; tu flatus, Æole, sperne leves.
Qui totam recreas vatum concentibus aulam,
Vere novo spiras dulcius & Zephyro.
Sit tua, patroni, & Barlæi causa, clientis.
Sic potero à populo simplice fortè legi.
Si mihi sufficiet faciem sumsisse patroni,
Non ero. non satis est officiosa loqui.
Vera loquar. post te Batavos Honerde, relinquis,
Et tua quid vates carmina grande sonant.
Si regeras, hæc me nimis officiosa loquutum,
Inveniam, nummo vera loquente, fidem.

Ad

Ad
DOMINICVM
ABRAHAMI FEENSTRA,
cum I.V.D. renunciaretur.

QValis ab accenso volucris Titania busto
Eoum nitido suspicit ore jubar,
Et patriis surgit vultu meliore favillis,
Et vegetum ex ipso pulvere robur habet:
Talis in hoc, Frisii, genitor redivivus alumno
Fulget, & ex ipso funere lucra capit.
Excipit exstinctum soboles erecta parentem,
Excipit atratos lux speciosa dies.
Si cineres; si busta, gemens si præfica sordet,
Nunc comes ingentis gloria lætitiæ est.
Iam gemitus compescit honos, tituliqùe dolorem
Et Themis, in laudes officiosa novas.
Tu, qui jura reis & magna edicta loqueris,
Hoc age, ne dicant te tua jura reum.
Illas sperne manus, quæ dant, ut plura reportent.
Nec causæ, Doctor, sit tibi cara malæ.
Ne dominis studeas fari responsa duobus,
Nec limen pulsent actor & inde reus.
Dic justum, seu sceptra velint spretique ligones.
Paupertas zelo stet quoque tuta tuo.
Iura etiam miseris majestas scripsit, & unum
Divitibus pandit pauperibusque forum.
Sic sanctæ poteris Themidi placuisse, Feenstra.
Et studium juris, relligionis erit.
Sic coram magno cum dices Iudice causam,
Te Pietas ultrà non sinet esse reum.

In

In
ATLANTEM NOVUM
GUILIELMI BLAEU.

CLauditur angustis terrarum machina chartis,
Et faciem mundi parva papyrus habet.
Contrahit immensos hominum solertia fines,
Quæque patent spatiis grandibus, arcta notat.
Incubat in Vestam Nereus, in Najada Faunus,
Areaque adversos continet una Deos.
Sol oritur, tabulisque iterum demergitur istis,
Et Zephyros læva respicit Ursa suos.
Discordes coiere plagæ. non prælia gentes,
Aut posita Mavors casside bella gerit.
Diffideant quamvis populi, non diffidet insons
Pagina, nec diro sanguine charta madet.
Ambulat hic profugo placidus latrone viator,
Et sicco tumidas tramite calcat aquas,
Dumq; domi est, Rhodopen & celsas transilit Alpes,
Et procul ingenio liberiore ruit.
Cuncta videt, scriptumq; vigil dum permeat orbem,
Hinc hominum curas suspicit, inde Dei.
Æquora portari manibus miratur & urbes,
Et mundum digito totaque regna geri.
Atque ait: illa Deus fecit, manus æmula sculpsit;
Mens stupet, extrudit venditor, emptor habet.
Non solum nunc terra Ducum est, pervenit ad omnes,
Tot precio terras jam quoque pauper emit.

Pro-

Propempticon ad IOACHIMVM WICHEFORTIVM, cum Hamburgum peteret.

ÆOle parce meo, nec ſis crudelis amico,
Per vada, per fluctus, Æole, ſterne viam:
Parcite præcipites, (ſunt vatum vota,) quadrigæ,
Nec dilecta mihi lædite membra rotæ.
Quem vehitis, meus eſt. præſens hic delitet abſens.
Irruet in geminum ſors nocitura caput.
Sin minus iſta movent, moveat te blandula conjux.
Improba res, teneras lædere velle nurus.
Parcite Boſchardo. Boreæ ſi flabra nocetis,
Quid meruit nullo tacta Maria viro?
At tua cum, Smitthi, venient ad tecta ſorores,
Oſcula cum dederis plurima, plura dabis.
Sin renuas, in te ſtringam mea carmina vates,
Et malè te dicam parcere baſiolis:
Si renuas, quæcunque minus tu baſia figes,
Poſt reditum, ſalvis omnibus, ipſe dabo.

Ad Legatos Federatorum Ordinum, componendis bellis inter Poloniæ & Sueciæ reges miſſos.

PArcite Nereides, noſtro dum littore ſolvunt,
Quas placidæ pingit pacis oliva, rates.
Neve procelloſos in carbaſa trudite fluctus,
Ne violet ſacros dira procella viros.
Legatos, Neptune, vehis, dilectaque Belgî
Corcula, tot patriæ lumina clara meæ.
Ne celebres exſtingue faces. ſi murmurat unda,
In Morinos potius murmuret unda tuos.

Quos

Quos vectas, si jura capis, læsisse profanum est.
Lex etiam summos obligat ista Deos.
Cum Latiæ veherent Epidauri numina puppes,
Composuisse suas dicitur æquor aquas.
Has quoque, cum blandæ promittant commoda pa-
Fac, Neptune, Notis mollibus ire rates. (cis,

Ad Illustrissimum Virum

ROCHVM HONERDVM

Senatorem, Legatum.

MAgna minorque feræ, dubiis sperata carinis
Sidera, & ambiguo lumina fida mari,
Pandite fulgentes meliori lampade flammas,
Et mediæ clarum reddite nocte diem.
Depositum prælustre damus. jam noster Apollo
Navigat & toto cingitur Oceano.
Et terras urbesque videt cessisse suorum,
Littoraque ex oculis longius ire suis.
Si Thamaræ vos fata movent, hoc vindice vivunt,
Et precium tanti criminis Ammon habet.
Si tabulas frangi Superûm vidistis ab alto
Æthere, qui tabulas reddidit author, adest.
Dum suus antennis labor est, dum mugit Orion,
Et petulans summos verberat unda foros,
Scribit, & Aoniis permiscet fluctibus undas,
Et Zephyros vates tensaque vela canit.
Quæ mare, quæ moveant immania corpora causæ,
Quis ratibus timidas sollicitarit aquas,
Cur regat attentam virtus magnetica puppem,
Cur ruat adversis pontus & aura plagis.
Dum scribit, dum vela elegis spirantibus implet,
Currit inoffensa læta carina viâ.
Et properat gaudetque suis successibus, & se,
Castaliis credit leniter ire vadis.

h *Nulla*

Nulla ratim sentina premit, nec nautea sordet.
Cur? fontes aperit Pegasus ipse suos.
Carmina prora facit, jam dictant carmina puppes.
Iamq; aleam scandunt carmina, rostra legunt.
Versiculos tabulata sciunt, in funibus hærent,
In tremula varium pyxide carmen habes.
Ludunt in transtris numeri: capit anchora vatem.
Ipse etiam tersum navita carmen olet.

Illustri Viro
ANDREÆ BICHÆRO,
Legato ad Vistulam.

Vistula, si nostras Cererem transmittis in oras,
Si Batavûm toties fert tibi lucra fames,
Si tecum Eoas mutat meus Amstela merces,
Et piper à nobis & pia thura refers,
Excipe pacato venerandum flumine pignus,
Et vitreas coram consule sterne Deas.
Dic: mea præclarus tendit per regna Senator.
Dic: illo Themidis pectore sacra latent.
Dic: magnam placidis moderari legibus urbem,
Dic: studiis illum pandere templa piis.
Ingeniis monstrare viam, decernere Musis
Otia, nec Batavi spernere vatis epos.
Non alio magnus poterat sub judice causam
Sarmata, non alio dicere teste Gothus,
In quo candor, amor patriæ coiere fidesque,
Consilium prudens, sollicitusque timor,
In quo sacra trucem objurgat concordia Martem,
Non poterunt reges non coiisse duo.

Illuſtri Viro
IOACHIMO ANDREÆ,
Legato.

SArmata, qui laxis habitas fortiſſime campis,
Et nunc Moſchorum cæde recente cales,
Et vos, qui magno Sueones ſub Principe nuper
Alpinas clypeis penè bibiſtis aquas:
Huic Cyneæ manſueta precor date tempora fandi;
Et tanti memores pendite verba viri.
Si pacis decreta placent, pro pace loquetur.
Et gladios raſtris obruet, arma togis.
Sin rigidi placet illa ferox Mavortis arena;
Scribet in hoc ipſo pulvere: bella cave.
Bella cave, quicunque cupis tibi tuta manere,
Regna diu, & ſceptris conſuluiſſe tuis.
Vos reges ſapite, & dubiis ne credite fatis:
Ancipites jactus alea Martis amat:
Certius imperii majeſtas pace tenetur,
Libertas armis quæ venit, arma timet.
Hæc Friſii conſulta dabunt. advertite, Regum
Qui volet alterutri cedere, victor erit.

Ad Illuſtrem Virum
R. HONERDUM,
Legatum.

CUm pelago terraque tuas jam divide curas,
Docte ſenex, pelago dum meditaris iter.
Æquora te credant, quamvis minus apta, poëtam.
Conſiliis ſapiat Sarmatis ora tuis.
Hic ludas, ubi Naiades cum Phorcide ludunt.
Et Siren lepidos audiat æqua ſonos.

Hic ſapias, ubi regali ſapit aula paratu,
Et niveum fulgens purpura ſcandit ebur.
Quà graderis, tanti duplex perſona Batavi eſt,
Seu vatis partes, ſeu ſapientis obit.

AD

P. HOOFDIVM,

Satrapam Muydenſem.

IAm me Rhenus habet, jam me deſerta Creüſa
Detinet, & vultu faſcinat una ſuo.
Illa mihi menſam ſternit, non empta reponit
Fercula & innocuas officioſa dapes.
Dat lapathum, Samiaque fabas opprobria menſæ,
Et coctum lentè læta miniſtrat olus.
Prandeo lactucas, quas parco adſperſit aceto,
Et quibus illecebras pinguis oliva facit.
Odimus hic madidas animantum ſanguine carnes,
Nec teneras ſævi dilaceramus oves.
Non petit inſontis jugulum trux ſica columbæ,
Aut gallina meæ victima cruda gulæ eſt.
Pythagoræ normâ ſolis hic vivitur herbis,
Nec mea barbarico menſa cruore madet.
Hic ego verſiculis horas diſtringo, meæque
Hoſpitis optato parcius ore fruor.
Teſſela cum veſtros intrabit magna penates,
Teſſela cum veſtrum ſollicitabit ebur,
Teſſela cum docti referet tibi carmina Taſſi,
Teſſela cum dicet, quid ſit amare, Tibi,
Teſſela cùm virides nectet de fronde coronas
Atque artes cupiet promere docta ſuas:
Accurram, viduæque manus amplectar amicè,
Baſiolumque tibi Teſſala blanda, dabo.
Baſiolum, quod Iuno mihi, quod Cypris & ipſe
In cœlis magnus Iupiter invideat.

In

In masculos versus

ANNÆ MARIÆ SCHVVRMAN,

quibus Trajectinæ urbi novum Academiæ decus gratulatur,

PArturiunt jam bella scholas, lituosque tubasque
Inter, Apollineas fabricat Aula domos.
Nascitur, & mediis Sapientia gliscit in armis.
Nec Iove, sed Getico patre renascor, ait.
It Ducibus doctrina comes, cum milite Phœbus
Ambulat, & Clarias vindicat hasta Deas.
Ipsa novos juxta gradiens Bellona magistros,
Mitigat ingenii vim rabiemque sui,
Et cuperet pugnare minus; nisi templa focosque
Acer & indomitus sollicitaret Iber.
Exorsa est jam mitra loqui. ruit æmula laudum,
Et validâ pubes ambitione calet.
Migrant in terras Superi, pietasque Themisque,
Ingentemque sonant pulpita sacra Deum.
Nec cessat Medicina loqui. formantur in artes
Pectora & effigiem cuncta scientis habent.
Nos fecit natura rudes. cultura, laborque
Expolit. hæc hominem cura secunda facit.
Bis gigni debet Sapiens. bis reddier orbi.
Nec nisi cum poterit se genuisse, sapit.
Quod stamus Batavi, Phœbo debemus & armis,
Hanc geminam supplex Belgica poscit opem.
Auriacus quod servet, habet; quod servet, Apollo.
Hic animos nobis asserit, ille lares.
Trajectine, tuis cœptis intervenit Anna.
Annuit augurio nobilis Anna suo.
Iam redit & virgo. redeunt miracula terris.
Pone videt vates ire puella suos.

Desinimus nos esse viri. fit virgo, quod olim
Nos fuimus. vatum nomina virgo rapit.
Iupiter hanc dona sexu meliore puellam.
Vel dic, attonitis omnibus, esse Deam.
Pallada dic. non quæ tremebundam concutit hastā,
Sed quæ nascentem concutit ore Scholam.

In prædium Amplissimi humanissimique Viri LAVRENTII BAECKII.

PRædia felicis, Batavo sub sidere, Baeckî,
Prædia carminibus nunc celebranda meis,
Ruricolæ salvete lares, salvete penates,
Queis superûm cunctas gratia donat opes:
Hic locus, hic divûm domus est. hæc regna Napææ,
Hæc sociâ petulans Phyllide Faunus amat.
Hic Corydon, hic apta viro Galatea procatur,
Et grave fastidit virginitatis onus.
Alma Ceres circum tumidis se tollit aristis,
Triptolemus totis luxuriatur agris.
Ipsa Pales herbas pecori, lac sufficit agnis,
Atque aries tanti dux gregis agmen agit.
Turgida fecundis Pomona virescit in hortis,
Et niveum verno pingit honore caput.
Flora nitet, foliisque suos inscribit amores,
At Venus in propriis hæret amica rosis.
Quas dum mœsta videt, veteres reminiscitur ignes,
Exitioque dolet pulcher Adoni, tuo.
Lenes æquoreis descendunt collibus undæ
Et streperis torrens labitur inter aquis.
Torrens Naiadum labor & nutricula somni,
Quo cupiat cerni nuda Diana sibi.
Nec procul Arctois Tethys admurmurat undis,
Nereaque amplexu basiolisque fovet.

Fun-

Fundit Tya lacus & priscam verberat urbem,
Quæ vetus à Bavarûm nomine nomen habet.
Hæc inter, venerande senex, dum numina vivis,
Et senio donas otia tuta tuo,
Dum spectare tuos concedis Vatibus hortos,
Et tuus Aoniis rivulus exit aquis,
Vive diu, nec enim fatis concedere fas est,
Cujus habent cunctos rura beata Deos.

Ad Senatorem R. HONERDVM.

CVjus Hyperboreum nuper facundia Martem,
Et reges potuit composuisse duos:
Ad Batavos Honerde, redis, & Apolline plenus
Sub Batavo placidum sidere condis epos.
Plus me vate cales. nobis nunc omnia languent,
Cum viduo jaceam sarcina pigra thoro.
Barbara cum fatis cessit, cessere Camanæ,
Pieriæque simul disperiere faces.
Friget amor. frigent veteres sub pectore flammæ.
Stringitur insolito mens thalamusque gelu.
Hæc vatis fortuna tui est. cum conjuge surgit.
Imperat ingenio conjugis aura meo.
Ite Senatores, Barlæo quærite sponsam.
Sic poterit vobis, sic caluisse sibi.

In tumulum Nobilissimi Viri GVLIELMI de BEVEREN, Consulis Dordrechtani, Toparchæ Strevelshouchii, Quæstoris Australis Hollandiæ, mortui xv. Kal. Sext. 1631.

COnditur hoc tumulo probitas, prudentia busto,
Et cineri pietas ingemit ipsa suo.
Quæ toties patriæ juvit facundia causam,
Hic silet, & Beverî plus volet ore loqui.

Stant urnæ juxta proavûm : quin marmore in isto
Hæredem priscæ nobilitatis habes.
Quam, si stemma neget, poterat virtute mereri.
Non solum titulos invenit illa, facit.
Nunc Quæstura viro, nunc dives traditur Auster.
Nunc fasces offert urbs veneranda suos.
Lustra decem attonito dictat consulta Senatu,
Vitaque Battaviæ, non fuit acta sibi.
Legatis responsa refert. per castra, per enses,
Auriaco vadit belligerante comes.
Iam pia civiles placidè mens temperat æstus,
Publica mox monitis mollibus æra juvat.
Iam petit à sociis Marti stipendia terris,
Nassovioque parat robur & arma Duci.
Tempora sic belli, sic flexit tempora pacis,
Et modo plus lauri, plus placuere togæ.
Ipse fatiscentes Batavus cum cerneret annos,
Flevit, & hæc tumulo posthuma verba dedit :
Quam leve collapsis patriæ decedere rebus!
Hic voluit Patriâ non nisi stante mori.

In Barbari floris, quem Tulipam vocant, variam fortunam.

STultitiæ gens sacra sumus. vilescimus omnes,
Dum precium vanæ credimus esse rei.
Nil magnum jam Persa dabis, nihil accola Gangis.
Sordet in Eoo gemma reperta mari.
Heliadum crustas grandi suspendimus auro,
Visaque quanti vis conchea bacca fuit.
Sardius in digitis micuit, preciosaque regum
Vicit honoratos purpura chrysolithos.
Nunc herbæ florisque decus prægrandè putamus,
Et citius nobis interitura placent.
Barbara res omni Batavis preciosior auro est,
Barbara res cunctas una lacessit opes.

Barbara res monadum siliqua leviore valorem
Ponderat, atque atomos æstimat ære suas.
Linea, segmentum, maculæ, color, area, thyrsus
Invidiam titulis nominibusque creant.
Non ignota loquor. census brevis adspicit in se
Hortulus, & Pelopum more talenta locat.
Invenit in foliis miros facundia sensus,
Et loquitur florum verba superba pater,
Scipiadasque Duces & tanta vocabula jactat.
Et venit in partes discolor Otto novas.
Quin numerat, qua luce cadat, qua creverit; & quot
Fecundâ trudat pignora matre solum.
Dediscit textrina suas, quas noverat, artes.
Caussidicus non vult floris amore loqui.
Cum fabro lapicida vacat. delirat arator,
Et mediis fullo segnis oberrat agris.
Nauta ratem damnat. pereunt tot munia civi.
Dum furor hos omnes unus & error habet.
Scilicet in vili crescunt sestertia testâ,
Et multum ignavis, ditibus esse licet.
Quæ dum cuncta videt fallax Rhamnusis in hortos
Exspuit, & dominos perdidit una suos.
Et flori precium & cunctos decussit honores,
Depositumque Deûm nobile, vile fuit.
Mutantur cum flore togæ, textrina, labores,
Et resides lassat sordida lana manus.
Tum ridens ait; ô cives, flos vota fefellit,
Non alia est fluxi scena futura boni.
Excidit è precio flos barbarus. excidit auro,
Qui stolida dives conditione fuit.

Ad Amplissimum Virum IOACHIMUM WICHEFORTIUM, lætitiæ datorem.

Nunc alios, Ioachime, capit tuus Amstela fasces,
Nunc alio nobis Consule rostra patent.
Cessant terribiles, vacuo Prætore, secures,
Nec trepidos poscunt jura severa reos.
Adspice, Pieriæ claudunt delubra sorores.
Nec sua jam fessus verba professor amat.
Delassata graves damnat Sapientia voces,
Et mea, VVicforti, pulpita muta silent.
Quid faciam? jam mensa tibi, jam sternitur, ecce,
Inter Apollineos sobria mensa viros.
Tu mea, tu facili recrea convivia vultu,
Tu cupias cœtus Tullius esse mei.
Laxet inoffensam locuples facundia linguam,
Et lentum docto murmure falle diem.
Sic noster diceris amor. sic gratior hospes
Pellicies Clarias in mea vota deas.
Lætitiæ vinique dator, tua dona pitissa.
Muneribusque velis lætior esse tuis.
Dant superi, gaudentque datis. quæ vina Lyæus
Et dedit, & primus repperit, ipse bibit,
Quid mihi tu totum spumantia pocula Rhenum
Sufficis & Bromio turgida vasa Deo?
Blanda placet vindicta. tuis mergeris in undis,
Inque tuum flectam munera missa caput.
At mox, cum sociâ discedes conjuge, dicam:
Maxime vir, carò stat tibi noster amor.

IN NVPTIAS ANTONII MATTHÆI IVRISCONSVLTI,

Et Lectissimæ Virginis

ANNÆ PONTANÆ.

EN, gelidas inter fervet Citherea procellas,
Nec Veneris Flevi temperat unda faces.
Et licet invisis rigeat sub Piscibus æther,
In medio gliscit Cypriæ flamma gelu.
Ipse sacer Themidis custos effeminat annum,
Et toto quamvis frigore cinctus amat.
Sic exlex grassatur Amor. non tempora brumæ,
Non rabidi tardant pronuba cœpta canes.
Omnia tempestiva putat. glaciemque nivesque
Officiis credit non aliena suis.
Scilicet exacuunt Paphias contraria flammas,
Et calor opposito fortius hoste calet.
Dumque foris frigescit amans, plus æstuat intus,
Et magis in læva parte mamilla salit.
Ite laboratæ tetrico sub Consule leges,
Ite procul streperi verba severa fori.
Præsul vester amat. dicit jam jura Cupido,
Et Venus à docta fronte tributa petit.
Curia fit thalamus, præses festiva Dione,
Materies litis basia, sponsa rea est.
Actoris partes sponsus capit. exigit Annam,
Et titulo dicit conjugis esse suam.
Non hic sollicitus differt responsa Senator,
Aut lento repunt improba jura gradu.
Prævertit Citherea moras. quam postulat, actor
Occupat, & cœlo judice victor habet.
Quam benè Palladii jam nubit filia patris,
Quam benè Palladio jungitur illa viro.

Spes erit, ut, docti sociant dum federa, causas
Progenies nolit dissimulare suas.

In Artem Nauticam
ELIÆ HERCKMANS.

QVos terras habitare Dii voluere, solumque,
Et sicca Numen vivere jussit humo,
Terribiles habitamus aquas; audaxque propago
Iapeti medio degimus Oceano.
Exprobrare Iovi libet, atque illudere fatis,
Et formidatæ quærere mortis iter.
Fluctus habet terræ dominos, adspergimur undis,
Nostraque (prô) fragili pondera lintre natant.
Inter monstra, feras, & diri pignora Nerei,
Et tot vasta truci corpora nata mari,
Tot scopulos Syrtesque inter, dum sævit Orion,
Et Notus adverso turbine bella gerit,
Iactatur securus homo, & formidinis expers
Sideribus cingi se videt & pelago.
Trabs domus est, unda hospitiũ, ferus accola Triton,
Flabra viam monstrant puppibus, astra regunt.
Sic procul à patria longinquis sistimur Indis,
Et populi nobis & nova regna patent.
Hic pugnare juvat, totisque occurrere castris,
Hic modicis bellax Mars furit in tabulis.
Hic Bellona tonat, mergitque & mergitur unà,
Et fragiles sorbet flamma inopina rates.
Adspice tantarum coram spectacula rerum,
Natalesque tuos, nauta severe, lege.
Dum grandes scriptor populis narrare labores
Incipit & puppis fata stupenda tuæ,
Dic mecum, quanta est humana industria mentis?
Quis labor & mediis vis animosa malis?
Per fluctus inventa via est. hoc restat, ut ipsos
Tandem aliquis pennâ tentet adire Deos.

In Librum
IOH. BEVEROVICII
de Termino vitæ.

NAscimur & morimur, longos peccamus in an-
Et tamen hos annos Parca severa secat. (nos,
Succedit miseræ tandem sua Vespera vitæ,
Et fugiunt ævo deficiente dies.
Bulla sumus, levis umbra sumus, ludusque Deorum,
Quæque fluit, tacitis clepsydra fluxit aquis.
Materiam lethi bibimus. cum vescimur, ecce,
Pabula quæ vitæ, dant alimenta neci.
Ipso mors sub dente crepat. quaque ambulat orbis
Incola, se circum busta rogosque videt.
Cuncta ruunt, gaudentque suis nascentia fatis,
Et circo redeunt vitaque morsque suo.
Hæc inter magnas agitat discordia mentes,
Et totas lassat fabula docta Scholas.
Hic sua fatali suspendit stamina filo,
Inque suas partes numen & astra vocat,
Nec moritur sine lege Deûm. metuentior alter
Contrahit has ipsas amplificatque moras.
Huic fati modus arbitrium est. moriturque caditq;
Cum libet & vitam conditione tenet.
Insignes animæ, tantam decidere litem
Queis vacat, & doctæ pandere mentis opus:
Vivite & extremæ calamum donate senectæ.
Nec grave sit vobis talia sæpe loqui.
Vivite concordes & ab ipsa discite morte,
Optatæ toties pacis inire viam.
Desinat adversas sectari Ecclesia voces,
Atque animos Christo jungat amica fides.
Seu fatum seu culpa diem determinet, æquum est
Hæc quoque nobiscum jurgia posse mori.

IN OBITVM DIONYSII VOSSII, ad Patrem.

IAm tibi Scaligeri donant solatia patres,
Docta quibus soboles occidit ante diem.
Iam sua prælustres objectant funera Douzæ,
Et præmaturâ pignora rapta manu.
Magnorum sors illa virûm est, clarissime Vossi,
Et lachrymas jungunt nomina tanta suas.
Sat vixit, misero quem virtus eximit ævo,
Nec memor ingenii fama latere sinit.
Cœperat huic ingens Latium debere juventæ,
Et Taciti rerum maxima more loqui.
Græcia solertes tali sub vindice voces,
Priscaque dictabat verba disertus Arabs.
Vna Palæstinos versans industria patres,
Nunc tibi Iudæum, nunc dabat illa Syrum.
Chaldæusque senex isto sapuisset alumno,
Maimonidesque suum mox stupuisset opus.
Confudit linguas Lachesis, quæque omnibus æque,
Et poterat fari dissona, muta silet.
Quid juvenem fletu decoras? qui redditus astris
Iam propior Iunî suspicit ora nepos,
Et jam sub pedibus quicquid mortale beatus
Calcat & hoc ipsum, te lachrymare, vetat.
Si talem genuisse juvat, concede Tonanti.
Et magno pignus nobile crede Deo.
Præsecuit spes ille tuas. sed spondet, eodem
Patre tibi rursum crescere posse novas.

Ad

Ad
I. WILLICHIVM,
Equitem Palatinum & poëtam Cimbrorum.

Willichi, medios inter qui carmina Cimbros
Scribis, & Arctoæ frigora sæva plagæ:
Insere te vatem populis, rigidoque sub axe
Palladiæ pergas gentis honore frui.
Si tibi regali bellatrix purpura vultu
Annuit, & precio nobilitatis ovas;
Iura Palatinæ si dantur splendida terræ,
Et mores Equitum regula prisca docet:
Majus erit vatis precium. plus esse poëtam,
Thymbræoque patri perplacuisse, reor.
Illa tibi possunt regum donare coronæ.
Hæc sunt magnorum munera sola Deûm.
Vatibus occultum gliscit sub pectore numen,
Et sua cœlesti semina stirpe trahunt.
Sunt nobis Phœbus genitor, Musæque sorores.
Castaliis vates ora rigamus aquis.
Vina bibant reges. nobis Permessidos unda,
Et toto lapsus fons Helicone fluit.
Emineant sceptris reges. hæc gloria nostra est,
A nobis regum sceptra Deosque cani.

IN NVPTIAS
PETRI BOR,
Reip. Vltrajectinæ à secretis.

Dic mihi, cur sociam, Borri, de rure maritam
Poscis, & in mediis basia quæris agris?
Nec, quæ turrigeras graditur matrona per urbes,
In thalamis patitur gaudia prima tuis?

An,

An, quia desertas habitarunt numina silvas,
Credis in his ipsis sedibus esse Deas?
An, quia rura colit pulchrâ cum Phyllide Thyrsis,
Hic quoque formosam Phyllida Thyrsis amas?
An strepitus aviumque inter modulamina censes
Vestra magis tuto murmura posse tegi?
An tibi lascivus formam monstrabit amandi
Passer & ad leges te volet ire suas?
An, ubi permiscent hederæ sua brachia, disces
Brachia in amplexus illaqueare tuos?
Fortè vides illic cupidas errare capellas,
Aut aries tanti dux gregis agmen agit.
Aut sua dum nectunt insontes rostra columbæ,
Exemplum raptæ virginitatis habes.
Iudice me, vir summe, sapis. per rura, per agros,
Frondes inter amet, quisquis amare volet.
Seria scribe domi & pleno discussa Senatu
In tabulas alibi publica verba refer.
Illic nota fides patribus, prudentia, virtus,
Et partes obeat dextera docta suas.
Ruri sterne thorum, ruri tibi debeat Anna,
Omnia sunt illic lusibus apta magis.
Hic hîc terra ferax & tot nutricula frugum
Conjugibus mira fertilitate præit.
Ambulet in clausa Consul vel Episcopus urbe.
Liberior patulo sub Iove sponsus eris.

IN NVPTIAS DANIELIS ARMINII Medici.

LEgerat Arminius medicæ secreta Minervæ,
Et res Hippocrati sex placuisse suo.
Has inter Venus alma fuit. Tu blandula, dixit,
Tu mihi naturæ filia prima places.

Abdita

Abdita discutiant modici contagia motus,
Et sua sit fessis partibus apta quies.
Aura fuget morbos, alimentaque seligat æger,
Et potu cupiat conveniente frui.
Insanas hebetet somni clementia febres.
Et sit quæ gignat, quæ levet ira malum.
Vna mihi poterit Sponso Citheræa mederi.
Vna mihi medio restat in igne salus.
Vulneribus sanor, sævique Cupidinis arcu:
Nec, nisi sic læsus convaluisse queam.
Vt flammis Salamandra, meis in amoribus uror
Integer, & quanquam fractus amore, levor.
Cum mihi virginitas, cum flos arescet amanti,
Ordiar excussâ virginitate virum.
Cuncta placent, tedæ, thalami, cum matre Cupido,
Basiaque è teneris sæpe petita genis.
Dixerat hæc Sponsus. cum cincta potentibus herbis
Affatur medicum sic Medicina suum:
Longum vive tuis, Iuvenum doctissime, fatis,
Et Mariæ studeas sæpe placere tuæ.
Sed Veneri diffide, precor. quæ lenta, probatur.
At brevis est, nimium quæ violenta fuit.
Interdum spectator eris, non actor amoris.
Hæc sunt doctrinæ dogmata prima tuæ.
Si longi poscunt placidissima pharmaca morbi,
Hic quoque rem poteris restituisse morâ.
Fabula fit populo medicus, cum factus amator
Ipse suæ jam mox postulat artis opus.

SOCIETAS INDIÆ OCCIDENTALIS CHRISTOPHORO ARTISOSKIO,

militiæ in Brasilia Præfecto, ob res feliciter gestas gratias agit.

Pugnasti, Dux magne, domi, & te milite sensit
Sarmata Rex istas prævaluisse manus.
Te duce succrevit nostro fiducia Marti,
Et potuit per te vincier hostis Iber.
Pro Batavûm imperio, pro libertate stetisti.
Quæque mihi, melior credita causa tibi est.
Hæc Europa tibi loquitur. nunc latius exit
Nuncia militiæ fama corusca tuæ.
Per mundos vexilla rapis. per sidera victor
Arma quatis totis dissita sideribus.
Expandis cum Sole decus. quibus occidit ille,
Altius Artisoski gloria surgit aquis.
Per te aliis terris, aliis habitamus in undis,
Atque alio patriam cernimus orbe dari.
Auspiciis patuere tuis portusque sinusque,
Et dominos arces deseruere suos.
Per te succubuere duces, castella, domusque,
Et veterem famulans despicit ora Tagum.
Te ductore rudis populus, te præside recti
Barbaries cœpit displicuisse sibi.
Littora, rura procul, fluvios amnesque tenemus,
Qua spatium sibimet fecit iniqua fames.
Iam Tartessiaco per te deciditur auro.
Et tua regales cura flagellat opes.
Addita sunt nobis, perierunt lucra Philippo.
Non ultra Hispanis dulcibus esse licet.
Sacchara sunt juris Batavûm. non hostibus illa
Verna parat. Belgis colligit illa meis.

Hinc

Hinc tua in Occiduis ſcribuntur nomina lignis,
Et peregrina tuum canna ſuſurrat iter.
Trans mare, trans fluctus extremâ vivis arenâ.
Si poſſent, cuperent te quoque ſaxa loqui.
Se victos gaudent populi. metuendus amaris.
Quæque prius timuit Barbarus arma, probat.
Sic ſuperaſſe pium eſt. ſic regnaviſſe decorum.
Cum pietas illum, qui regit, ipſa regit.
Aſt ego tantorum moderatrix ſumma laborum,
Ante tuos pono fulgida dona pedes,
Virtutis monumenta tuæ. circumdaris auro.
Condecoratque ſuum Curia noſtra Ducem.
Sis felix. Regique tuo dum redderis, arma
Fac placeant illi, quæ placuere mihi.

In Hiſtoriam Geldricam, à Clariſſimo viro D. IOH. ISACIO PONTANO deſcriptam.

EN, vetus intorto rurſum ſe crine Sicamber
Explicat, & Latiâ cæde cruentus ovat.
Auſoniaſque aquilas & formidata Quiritum,
Signa legens chartis erigit illa ſuis.
Pugnant ad Vahalim populi, Rhenuſque bicornis
Aſſerit antiqui jura verenda ſoli.
Si cadit, Auguſti dextra cadit. inclyta gaudet
Geldria Romano ſuccubuiſſe Duci.
Et mundi Domino faſces ſubmittit & arma,
Nec niſi devicto vincier orbe cupit.
Qui Cimbros ſcripſit calamus, regeſque Trionum,
Iam terræ ſcribit ſceptra Duceſque ſuæ.
Et vultus regni varios mutataque narrat
Nomina & autores Gelduba priſca tuos.
Scilicet haud uno celebris ſub Principe tellus
Paruit. illa Ducis, Cæſaris illa fuit.

Im-

Imperio differt populus. Tu, maxime scriptor,
Prælia, fortunas, tempora, gesta notas.
Vincitur, & toties victrix inclaruit armis
Geldria, sed Geldro defuit, illa legi.
Cum Mavorte decus famæ partiris. & urbes
Expugnasse Ducum est, scribere posse Tuum.

Ad Illustrem nobilemque Virum
IOHANNEM SCOTVM
Tarvasium, Cancellariæ Scoticæ directorem, cum Poëtas Scotos edi curaret.

SCote, Caledonii sidus venerabile regni,
Celsior, hoc dici, quod minus esse putas,
Os Caroli, Borei locuples facundia sceptri,
Quo tria vel possent regna loquente loqui:
Quam tua nunc nostris illuxit gloria terris,
Quam volupe est Batavo te quoque teste legi.
Ecce, renascentes coëunt, ceu federe, Musæ,
Et vario pulchrum carmine surgit opus.
Quod loquitur, natale solum est. tua Scotia Cirrha (est.
Exulat hoc omnis vox peregrina libro.
Per te Parrhasiis Helicon conscenditur oris,
Aoniique faces ordinis Vrsa quatit.
Tu Phœbi delubra moves. tu pectora vatum
Concutis, & motu fervidiore rapis.
Permessis se lympha tuis abscondit arenis.
Barbara nec veterem Græcia Delon habet.
Transfers, Scote, Deos. transfers loca, numina, mon-(tes.
Te propè jam Tenedon quærit Apollo suam.
Ac veluti Dictynna vagis prælusitat astris,
Ducis Apollineum Phosphorus ipse chorum.
Quam gaudent se regna regi. cum Regis & uni
Credita Pegasidum causa laborque viro est.

Ad

Ad Ampliſſimum Virum
ROCHVM HONERDVM
Senatorem.

Vivimus & medios inter juveneſcimus hoſtes,
Et veteri Danai ſtamus, Honerde, loco.
Nil rabies me ſacra movet. nihil officit illi,
Qui geminum triplici muniit ære latus.
Sum paſſus graviora. leves ſpreviſſe libellos
Quam leve. cum chartis tot periere minæ.
In foliis furor eſt. hærent in cortice pugnæ,
Tantaque deficiens bella papyrus habet.
Fulminet & totis cumulet convitia plauſtris
Bruclerus, inque meum dirigat arma caput.
Succedant Troës Rutulis, Batavoque Sicamber,
Hic gladios frendens porrigat, ille faces.
En, galeâ tegor, & defendor caſſide recti.
Quo mea mens ictus arceat, intus habet.
Allobrogas minus eſſe puto. non iſta moramur
Nomina. ſunt ſordes, docte Lemanne, tuæ.
Cum mea larvati proſcindunt nomina Fabri,
Denſaque conglomerant ſcommata, non moveor.
Quæ Trajectinis loquitur petulantia ſcamnis,
Rideo. non ad me pertinet iſte labor.
Invidiæ cum tela petunt, virtutibus obſto:
Quæque nocent linguas relligione domo.
Tota cataphractum cingit patientia vatem.
Illa ſales nigros diſcutit, illa metus.
Sum cautes, ſum dura ſilex. non ſentio ſperni.
Hoc quoque quod ſperni dicor, Honerde, placet.
Sic diſco nihil eſſe. nihil tibi velle videri.
Quodque meum eſt, merito, ceu triviale, legi.
Tu modo tot nixus veri jam teſtibus, aude
Dicere, Barlæum nil niſi trita loqui.

Tot

Tot titulos revocate viri, damnate poëtam.
Dicite me Marsum, dicite me Bavium.
Sim levior vates. alium vos esse putastis.
Iudicibus tantis Musa superba fuit.
Curia deliquit. potuit peccasse Senator,
Erravere Scholæ, pulpita, rostra, togæ.
Nesciit Auriacus, cui se donaret. & omnis
Prona suo vati purpura, cœca fuit.
Seiani fortuna mea est. nunc tollor in altum,
Nunc titulo rursum deteriore cado.
Magne virûm, jocus est, quodcunq; hic degimus ævi.
Ludimus, est scenæ pars sua quisque suæ.
Quod sumus, haud sumus. aut saltem male credimur (esse.
Longe alios species ambitiosa facit.
Vexamus, vexamur. amat serviliter alter.
Quemque amat hic, studiis omnibus ille fugit.
Non una est persona foro. disforme theatrum est.
Et partes obeunt livor amorque suas.
Hic calamo, ferit ille manu. sunt bella potentum;
Ipsa piis etiam fratribus ira subit.
At mihi mens istos inter secura labores,
Blanda serenatæ tempora pacis agit.
Nec pugnare parat. silet, æternumque silebit.
Hoc quoque quod sileat, se siluisse volet.
Quod non ira valet, peraget tranquilla potestas.
Heu malè discordem Mænada Mænas agit.
Aut formidato Pentheus occurrit Oresti;
Aut ruit in Bacchas Baccha cruenta suas.
Cum crepitant nimbi; tumidum cum murmurat (æquor;
Fluctibus & nimbis obstrepuisse, furor.
Displicuisse malis, laudi est. quæ recta putantur,
Crede mihi, paucis perplacuere bonis.
Et licet hic justas aliquis mihi suggerat iras,
Et rigidas repetant ille vel ille minas,
Quamvis ultores spirent responsa libelli,
Et vindicta novum mascula dictet opus:

Te

Te sequar, ô venerande senex, quem dira cicutæ
Sustulit & patriæ vis scelerata suæ.
Vlcisci me Stoa vehat, vult ferre, quod ægrum est.
Illa manu calamos excutit una meos.
Iam sileo. at tibi si videar dicenda silere,
Do veniam, pro me fas tibi plura loqui.

Nobilissimo Viro
IOACHIMO VICKEFORTIO,
Equiti, ab Illustrissimo Wimariæ Duce reduci.

QVem procul armatas inter, Ioachime, cohortes
Detinuit longâ Martia terra morâ,
Et rutilis fulgens bellator Rauracus armis
Ingenio vidit dispare castra sequi;
VVimario dilecte Duci, cui Gallia pridem
Nomina pro meritis splendidiora dedit;
Cujus honorato pendent regalia collo
Munera & æthereo victus ab ense Draco:
Expectate veni; veteresque revise penates,
Hic ubi se refluis Amstela miscet aquis.
Nuper ubi Regum genitrix & fulgida tædis
Mater adoratos duxit in urbe pedes.
Cum fora, cum vicos Medicæis curribus omnes
Vidimus atque Italis incaluisse rotis.
Hic tua Penelope, tua te fidissima conjux
Exigit & propius te volet una frui.
Qualis ab hyberna mœrens caligine tellus,
Longius absentem gaudet adesse diem.
Illa tuis reddi thalamis & amoribus optat,
Et sobolis tecum spem rediisse cupit.
Allobrogum si regna tibi, si castra, phalanges,
Classica si dudum, si placuere tubæ,

His

Hîc tua pacati properant ad limina fratres,
Nec fera Barlæi conspicis ora tui.
Si volupe est Celtas illic Gallosque tueri,
Seu quos bracca tegit, seu toga, sive comæ;
Hîc Batavos spectare datur populumque potentem,
Quem tremit amissis urbibus acer Iber.
Si te Liligeri capit admiratio Regis,
Et divinum aliquid Rex Lodovicus habet,
Hîc quoque magna vides. hîc bello clarus & armis
Auriacus famæ militat usque suæ,
Hesperiasque premit castris bellacibus arces,
Et victi spoliis sæpius hostis ovat.
Hîc inter veterum vultus & marmora vivis,
Et Latios vario cernis in ære Duces.
Hîc tibi Romulidûm patet admiranda supellex
Vrnula, cos, culter, fibula, testa, stylus.
Cumque libet, Macetas monstrat tibi Græcia Reges,
Quæ grandes Asiæ Græcia sorpsit opes,
Pellæos, Pyrrhosque & nomina magna Philippos,
Oraque Perdiccæ Lysimachosque truces.
Si caperis pulchrâ nascentis origine Rheni,
Exonerat fessas hîc tibi Rhenus aquas.
Si Ligerim procul & Rhodanum novus advena potas,
Hîc poterit pleno gurgite Mosa bibi.
Si celer excelsis subsidit Sequana ripis,
Hîc Vahalis planos undique lambit agros.
Si placuit Basilea tibi, domus hospita Musis,
Et nostræ poterunt hîc placuisse Scholæ.
Ferrea si vinci Brisaci mœnia speras,
Hîc quoque quod vinci Belgica speret, erit.
Gallia dat segetem, & Cereris tot munera læta,
Hîc eadem pandas occupat alma rates.
Gallia non uno torquet sua prela Lyæo,
Et tamen hic nullæ, crede, bibuntur aquæ.
Illic purpureæ frueris sermonibus Aulæ,
Et Richeli missus respicis ora senis.

Hîc

Hic Richeli voces non uno Consule mutas,
Et celebris dominos exhibet Ya suos.
Amsteliis perchare veni: plus charior illi,
Quæ thalamis reddet gaudia prisca tuis.
Illa tibi dulci modulamine leniet aures,
Et canet arguta voce suave melos.
Illa tibi Druidum voces & verba reponet,
Ante abitum non hæc docta marita tuum.
Hæc nova discessus capies nunc commoda. plenum
Artibus insternet doctior Anna thorum.
Euterpen cupis? Euterpe est. vis esse Thaliam?
Huic modulus par est ingeniosa suis.
Vis Sapphum? pia Sapphus erit. vis esse severam
Penelopen? talis vult tibi nupta mori.
Vis matrem? vis esse pater? quid amice, moraris?
Præsentem poscunt munia tanta virum.
En tibi sat faciles promittunt sidera ventos,
Et Zephyri velis annuit aura tuis.
Condolet uxori Tethys, & cærula sternit
Æquora, nec tumidis fluctibus atra fremit.
Disjecta luget Morinus jam classe, nec audax
In solitis hostis navita sævit aquis.
Quin Batavos puppesque timet. quassasque carinas
Dum reficit, nostri suspicit ausa Ducis.
Assurgunt tibi Naïades, clavumque gubernans
Trudit in Amstelios te Panopæa sinus.
Et tandem cupit esse domi. rerumque viæque
Tædia & invisas rumpit amica moras.
Te fora & effusis capiunt tua limina votis,
Totaque se nescit, te redeunte, domus.
Conjugis adventu conjunx stupet, ipsaque possent
Gaudia dilectæ sic nocuisse tuæ.
Non uno fervent nunc mercatore penates,
Et soror & frater, quo tibi plaudat, habet.
Hoofdius excelsæ sidus venerabile Muidæ,
Quem tragico constans carmine fama vehit,

Obvius occurrit reduci, desuetaque fatur
Verba, cataphractis suspicienda sonis.
Hoofdia magnanimas inter memoranda maritas,
Hoofdia amicitiæ digna corona tuæ,
Obvia gratatur reduci, & se blandula coram
Sistit, & agnatas vult tetigisse manus.
Sic Ithaco in rupes Ithacæ post lustra reverso,
Vndique gratantes exsiliere sui.
Tunc Ithacum montes, Ithacum sonuere cavernæ,
Obviaque incolumi rura fuere Duci.
Inter gavisos etiam Barlæus amicos,
Accelerat faciles in tua tecta pedes.
Quæque tuum lecto nuper quartana sodalem
Fixerat, ad reditum cessit iniqua tuum.
Noluit illa mihi gravis & funesta nocere,
Dum tu spes nostræ certa salutis ades.
Tu morbos, Ioachime, fugas, suspiria, luctus:
Dumque redis, mihi me restituisse potes.
Cum mihi te reddis, reddor Phœboque tibique,
Officiumque vetus Musa benigna facit.
Te procul amoto, me respexere Camœnæ
Parcius, & Clariæ conticuere deæ.
Te præsente loquor. laxataque fibula linguæ
Forte tibi nimium creditur esse loquax.
Nil moror. hoc dico: post brumam, frigora, febres,
Nunc toto dabitur te, Vicoforte, frui.

Ad
D. LEONORAM HOOFT,
cum à febre convaluisset.

IMproba fax, pulchro grassantes corpore flammæ,
Magna quibus carpi se Leonora dolet,
Ocyus in Stygias Muidâ secedite valles.
Tartareis febris convenit ista locis.

Cur palles Leonora? tui quæ conscia sexus
Ora verecundo sæpe rubore notas.
Cur langues Leonora? tuo quæ blanda marito
Otia & illecebras officiosa facis.
Cur ferves Leonora? pii quam flamma caloris
Egregiæ sobolis spe caluisse velit.
Cur præstans Leonora sitis? sitis illa decori est,
Illa sitis cælos appetit, illa Deum.
Dum queror, abscedunt malesanæ è corpore febres,
Et rediit matri qui fuit ante vigor.
Tabificæ periere faces. audita poëtæ
Leniit iratos vox miseranda Deos.
Hoofdius uxori jam solvat debita. verùm
Quod possit, debes hoc Leonora mihi.

In disputationes Anti-Socinianas Clarissimi Theologi

IOHANNIS POLYANDRI.

QVi tutela tui Deus est, portusque, salusque,
Hunc, Polyandre, Deum religiose colis.
Asseris æterni titulos & nomina Iesu.
Nec cupis hunc caussis vilibus esse Deum.
Par magno natura Patri est, de lumine lumen.
Nec tamen hæc luci cedit imago suæ.
Quà se parte suo testatur patre minorem,
Hæc partes hominem pars redimentis obit.
Quà Deus est, ipsâ victor de morte triumphat.
Cetera, mortalis succubuisse potest.
Stat totus pro labe mea servator, & unus
Captivum nullo vindicat ære reum.
Ara laborantis crux est. cadit hostia mundo,
Et verum meriti victima nomen habet.
Non satis est, monstrasse viam normamque salutis,
Ipse viam fuso, Christe, cruore facis.
Has voces, Socine, quatis. venerandaque cæli

Gratia sub signis stat labefacta tuis.
Tu celsis, vir clare, suum decus asseris astris,
Vimque sacerdotis protegis ore Dei.
Vera loqui forsan facile est. sed ab hoste tueri,
Intrepidi laudem præsidis esse puto.

Ad Illustrissimum
D. NICOLAVM de BAVGII,
Regis Galliarum ad Ordines Legatum.

GAllia, quæ magni veneraris nomina Regis,
Sceptraque Borbonio sanguine clara colis.
Quæ dudum Batavis animos pugnantibus addis,
Nec sinis, ut nobis sit metuendus Iber,
Accipe depositum, nostris quod reddimus oris,
Quodque alibi fulsit, jam tibi sidus habe.
Inclita facundas mirata est Austria voces,
Cum stetit attentis barbarus Ister aquis.
Obstupuit pro Rege suo Bruxella loquentem,
Et cuperet Scaldis plus sibi posse loqui.
Nos quoque Legati titulos & nomina Baugi
Novimus, & tanti verba diserta viri.
Gallia cur revocas? abeunt tot commoda nobis,
Commoda quot patriæ præstitit ille meæ.
Gallia cur revocas? ista dum voce tremimus,
Destitui jam se vindice Belga videt.
Gallia cur revocas? vestri facundia regni,
Assertrix nostræ lingua salutis abit.

ARNOLDO BVCHELIO
Advocato Vltrajectino, ſeptuagenario.

INconcuſſe ſenex, cui poſt tot luſtra, tot annos,
Decurrit vegetis littera ſcripta notis:
Qui curas inter ſenii vitæque labores,
Barlæi non vis immemor eſſe tui:
Vive precor, Pyliæque dies tranſcende ſenectæ,
Et placido Superûm munere perge frui.
Mens tranquilla tibi eſt, nec grandis conſcia culpæ.
Non gravis hæc patriæ, non fuit illa bonis.
Vixiſti tibi, vixiſti ſine crimine Muſis,
Et placuit nullo fenore culta Themis.
Rimari ſecreta, tuæ primordia gentis,
Et veterum chartas volvere, cura fuit.
Vita data eſt privata. minus placuiſſe videtur
Publica, vel titulis ambitioſa ſuis.
Non odio tua fama labat, ſervitque favori.
Involvis precio teque tuoſque tuo.
Sic bene compoſitis ætas quæ ducitur annis,
Si moritura tibi eſt, non moritura Deo eſt.

In mortem acerbam præſtantiſſimæ
Virginis
IOHANNÆ BICKERS,
Ampliſſimi Viri
ANDREÆ BICKERI
Conſulis Amſtelodamenſium filiæ.

CHara patris magni ſoboles, chariſſima matri
Filia, & Amſteliæ virginitatis honos,
Cur moreris faſces inter tituloſque tuorum?
Nec patriæ pergis laudis amore frui?
Bickeræ ſpes prima domus proh occidis. & dum
Occidis, illa tuæ gratia frontis obit,

Et nitidi mores placidique modestia vultus,
Et quicquid pietas contulit ipsa tibi.
Si passa est te terra mori, jam celsior illa es,
Et propius summi Numinis ora vides.
Consulibus nasci decus est. sed gloria major,
Qua pudor & probitas ambulat, isse viam.
Astra tenes, dum fama patrem sublimis Olympo
Inserit, & narrat regibus apta loqui.
At quæ virginitas nulli libata marito est,
Pura creatori redditur illa suo.

In Curtium à Cl. viro IOAN. FREINSHEMIO editum.

QVi populos, qui regna ferox sibi subdidit orbis
Primus & incubuit gentibus, Assur erat.
Prævaluit mox Persa potens: & Martia tandem
Persarum tumidas Græcia vertit opes.
Gens genti ceu latro fuit. raptoque triumphans
Quilibet, in socios miles & hostis iit.
Iste furor Pellæ dominum succendit, & enses
Strinxit, Alexander sanguinolente, tuos.
Noluit Emathiis claudi tua gloria terris.
Effera trans Hellen castra Ducesque rapis.
Non satis Europa est juveni. Troësque Phrygesque
Et debellatos subruit ira Syros.
Imperii sitis Euphraten trajecit, & ipsa
Visa minus Babylon ambitiosa tibi.
In Carram Petramque furis, Medosque Scythasque,
Et spolium dextræ Bactra fuere tuæ.
Iam Darium Porumque premis. Regumq; Ducumq;
Purpura vesano rapta furore fuit.
Iamque Clytum rabies, nunc suspiciosa Philotam
Mens necat, & vivo Parmenione vales.

Exstin-

Exstincto minus. in terras grassaris & urbes,
Sceptraque piratæ plurima more rapis.
Lysimachus Phythonq; favent, Perdicca, Seleucus,
Antipatrumque tui flamma furoris agit.
Arrogat insanas augusta superbia voces,
Et sobolem summi te cupit esse Iovis.
At moreris, Iove nate tuo. discerpitur Orbis,
Inque novæ partis nomina mundus abit.
Hæc facundæ refert laudati pagina Curtî,
Nec Macetûm ingentes vult latuisse vices.
Eripit hæc fato veteris solertia Rheni,
Et gemino gaudet vindice Pella legi.
Decedunt verbis tenebræ, & caliginis umbrâ
Non cupiunt tanti Principis arma tegi.
Rege triumphavit magno res Thessala. magni
Scriptoris fastos belliger orbis habet.
At tu, qui Curtî purgas tot scrinia, Regem,
Freinshemi, fama est restituisse tuis.

IN NVPTIAS
Amplissimi Viri
D. CORNEL. BAMBEECKII,
Et Præstantissimæ Virginis
LVCRETIÆ BALDVINÆ.

Q*Vam tua se pulchro,* Bambeecki, *exporrigit anno*
Cypris, & ad Geminos pergit adultus amor,
Serius in Veneris recipis stipendia castris,
Et tamen illa Deæ serius arma quatis.
Omnis inoffensis arridet amoribus æther,
Et natura tuo plaudit amæna thoro.
Adspice, turgidulas trudit tibi vinea gemmas,
Et tiliæ virides explicuere comas.

Adspice, quàm vernent rubicundis floribus horti,
Et juxta roseis æmula Sponsa genis.
Lætior affulget thalamis Aurora. diesque
Iam magis erecto dat tibi Sole frui.
Non Sponso strictum ostentas, Lucretia, ferrum;
Nec cupis afflicto sæva pudore mori.
Sed dici pudibunda minus gaudesque cupisque.
Basia, non gladios, vis tibi nupta dari.
Virginitas ratione perit. vis effera Regum
Bataviæ dudum finibus exul iit.
Nubis & insonti se libertate cubile
Asserit; & pateris libera Sponsa virum.
Non tibi nunc ultor Brutus, non ira mariti
Expellet regnis impia sceptra suis.
Hîc potius rapto multus conviva pudori
Annuet, & grates dicet amica Venus.
Longè alia hic thalami facies. candorque, fidesque,
Et probitas Sponsos relligiosa facit.
Hæc novit Bamæstra. patris matrisque voluptas.
Quæ vestris miscet gaudia basiolis.
Hîc tibi plus lætis taurus mugitibus auras
Verberat & plus jam vaccula lactis habet.
Plus Corydon & Nisa furit. tibi rustica ludit
Fistula; & amplexus blandaque vincla canit.
Vivite, & in primis dum vernat amoribus ætas,
Dum sobolis vobis spem facit acer Hymen;
Si tantum est otî, vobiscum hæc volvite, Sponsi,
Gratam conjugibus sæpius esse moram.

In IOCASTÆ & TRYPHOSÆ NVPTIAS,

De quibus Rhadamanthus mollior latius loquitur.

Virginitas geminis periit male rapta puellis;
Hæc Tryphosa dolens, illa Iocasta fuit.
Prægreditur passis mærens Tryphosa capillis,
Et rigidas spirat sanguinolenta minas.
Vult Iuvenem præfracta mori. stant lictor & ensis.
Hæc, ait, hæc rapti pœna pudoris erit.

TRYPHOSA.

Hic legis violator adest, & criminis ultor.
Vindictam facinus poscit & ira suam.
Cur vivat? per quem mihi facta miserrima vita est.
Cur vivat thalami pars scelerata mei?
Cur vivat? quem damnat amor facilisque Cupido.
Et quicquid speciem suave procantis habet.
Dispereant oculi, mihi qui nocuere videndo.
Dispereant, miseram quæ rapuêre, manus.
Basia, quæ dedit invitæ, violenta fuerunt
Vulnera, & exitio dona paræta meo,
Quos tulit amplexus, quæ collo brachia circum
Vis dedit, irrisi signa fuere thori.
Occidimus, genitor, genitrix. fraterque sororque.
Funera tot secum sors mea juncta trahit.
Plus, Iudex, latrone vides. plus funere, stuprum
Bis cogor, rapta virginitate, mori.
Quid rides, vitioque cupis favisse Iocasta?
Et pulchrum sceleri condoluisse putas?
Qui ferale cadet, poscis vesana, cadaver.
Corporaque horrendi turpis amantis amas.
Et cupis amplecti, quem lex cupit optima plecti.
Ah nimium facili simplicitate mala es.

Poſcis amatorem petulans. vis parcere culpæ,
Et Sponſum titulo deteriore vocas.
Si corrupta places, poteris non caſta videri,
Et laudem nuptâ de meretrice feres.
In thalamum deſcendet amor violentus, & exlex,
Quæque tua eſt, fiet pellicis illa domus.
Effuſo madeat, Iudex, mihi ſanguine, cujus
Crimine virginei bis doluere ſinus.
Dixerat. & juſti vindex Tryphoſa doloris,
Hinc ſociam frendens, hinc videt ægra reum.
Tum gradiens, pulchriſque caput redimita corollis,
Orſa fuit tandem læta Iocaſta loqui.

IOCASTA.

Crimen idem nocuit geminis. ſum paſſa, quod hæc
Atque uni doluit ſuccubuiſſe viro. (eſt.
Attamen in facto miſeræ diſtamus eodem,
Et mihi culpa rei creditur eſſe minor.
Qui modò me rapuit, cuperem nunc eſſe maritum;
Oſculaque hac poſſem conditione pati.
Si nimis inſano juvenis ſum læſa furore,
Corriget hunc placidi lex veneranda thori.
Nec conjunx patiar nolens, quod fecit inique,
Cum, nondum facto conjuge, virgo forem.
Quæ mihi fama labat, tædæ reparate jugales,
Damnaque compenſa virginitatis Hymen.
Quæ cupit humano mulier ſe ſanguine paſci,
Heu mihi, quàm ſexu diſſidet illa ſuo.
Femina ſum, flecti facilis, blanda arbitra legum.
Longa viris, nobis aptior ira brevis.
Non cupio, Tryphoſa, mori, qui læſit, amantem.
Ille tuus factus crimine & ille meus.
Si vis in geminas diſcerpi corpora partes,
Non erit ille meus, non erit ille tuus.
Si totum ſtricto juvenem vis enſe feriri,
Pars mihi quæ fuerat debita, nulla mihi eſt.

Hoc

Hoc satius, totum juvenem mihi cedere, Iudex
Annue, & ingenium plus muliebre proba.
Sum polluta, tamen veniam debetis amanti.
Naturæ vehemens crimine peccat amor.
Sum polluta, velim nunc impolluta vocari.
Sponsa scelus vultu diluet omne suo.
Hinc hilaris, redimita, nitens & comptula veni;
Conveniunt thalamo gaudia, non tumulo.
Audiit, &, votis judex contraria vota
Dum videt & dubium partibus esse reum,

IVDEX.

Virginei, dixit, raptor sceleratus honoris
Debuit exemplo, crimine, lege mori.
Flagitiumque duplex pœna graviore rependi,
Bisque reus stupri, bis quoque posse mori.
Non sinit hoc res ipsa. vetat sententia dispar,
Quæ Tryphosa tua est, quæque Iocasta tua est.
Vis Tryphosa mori, quem vis superesse Iocasta,
Vtraque pro rapto justa pudore petit.
Hæc urget voces & legis verba severæ;
Altera sed famæ plus studiosa suæ est.
Emollit dubiam facilis clementia mentem,
Incolumique datur Sponsa Iocasta viro,
Et quæ mœsta dolet, rapto, Tryphosa, pudore,
In medio cœtus invenit illa virum.
Iamque ambæ thalamis, ambæ lætantur amando,
Vnaque non sonti nupsit, & una reo.

IN NVPTIAS CORNELII BLAEV,

Mathematici & Typographi.

QVi toties doctos excudis in ære libellos,
Et veteres cogis per tua prœla loqui;
Qui vastas aperis tabulæ sub imagine terras,
Et laxas arcto compede stringis aquas:

Iam teneræ, Blaevvi, vis arrisisse puellæ,
Et tibi præ tabulâ dulcis Eliza placet.
Quin Tabula esse cupit, qua tot cudantur amores,
Basiaque & Paphiæ tot sine lite faces.
Non hîc terra tibi, non sculpitur æquor & unda,
Sed Cytheræa suos ordinat ipsa jocos.
Quin totam gaudet tibi depinxisse maritam,
Labra, genas, ipsis lumina grata Deis,
Brachiaque, amplexu cupidum complexa maritum,
Et Veneres, blando quas fovet illa sinu.
Hîc domus, hæc patria est. hac tu regione moraris,
Non alio mundi sidere Sponsus agis.
Hæc tabula est, quam pingit Hymen, telisque Cupido
Impetit, & specie bella gerentis amat.
Hæc tabula est, de qua poteris sperare nepotes,
Et generi toties lucra parare tuo.
Sic Tu, qui tabulis decoras illustribus Orbem,
Hanc Tabulam soli vis famulare tibi.

Nobilissimi Viri CONSTANTINI HVGENII, Eq. & Zulechemi Domini &c.

OPERA & DIES.

NVnc sordent, Ascræe, tuæ sine lumine luces,
Et tua, nox nobis creditur esse, dies.
Excurrunt prisci densa caligine Soles,
Et tenebris horrent sidera Graja suis.
Hoc, quod scribis, opus, nihil est, nisi ruris & otî,
Et sterilis vanâ relligione labor.
Instruis agricolam, dictas facienda colono,
Officiumque legunt bos & aratra suum.
Sudant defessæ pigro sub vomere dextræ,
Quodque manus verset sedula, vile lutum est.

Nostra

Nostra sibi pandunt meliores tempora luces,
Metiturque suum dignior hora diem.
Aula sapit, formatque virum. se perficit ipsa,
Et socia recti conjuge, recta facit.
Illa Deo Christoque suos pia nuncupat annos.
Illa sacrosancta verberat astra prece.
Sic prior in cælos rapitur. mox Principis audit,
Et bellatoris dicta severa Ducis.
Prandia formantur monitis, & currus, & uxor,
Et puer, & medio fabula nata foro.
In leges liber, in leges coguntur amici,
Stringitur ad normam prodiga turba novam.
Ascultant tanto stomachus, splen, lingua magistro,
Quasque premunt partes crimina, jussa regunt.
Vapulat obscuri malesanus carminis autor,
Vapulat abjectæ simplicitatis epos.
Fit schola totus homo, mundus, domus, aula, poëtæ.
Quaque prais, decus est, te Zulecheme, sequi.
Exemplo mandata paras, fax, lumen honesti,
Dirigitur studiis quilibet ordo tuis.
Tu Pharos es, vitæ lex optima, regula morum.
Dum comes it Phœbo stella Susanna suo.
Qua tu luce nites, nitet hæc. qua vivis amussi,
Vivit, & exactum quod facis, ipsa facit.
Quodque bonum gemini facitis, jam discimus omnes.
Flectimur ad tantos femina virque duces.
Tam pia cum scribas Aulæ præcepta minister,
Hoc loquar : Hanc subeat, qui volet esse pius.

Ad Victorinum Advocatum.

SI me Cæsareæ cuperes accumbere mensæ,
Hoc tibi sustineam dicere : non veniam.
Si mihi victores apponant fercula Reges,
Regibus hoc ausim dicere : non veniam.
Pontificis si jussa vocent & pocula fundant,
Pontifici possem dicere : non veniam.

At tibi, qui lepido me, Victorine, reposcis
Carmine, relligio est dicere: non veniam.
Convivam tua Musa trahit. facundia Catzî
Pertrahit, & Iunî vultus & ora tui.
Quique gravis Batavas Vondelius intonat aures,
Et patriæ loquitur verba severa suæ.
Hos ego Pontificum mensis Regumque Ducumque,
Hos ego Cæsaribus præposuisse queam.
Omnis festivis majestas cedit amicis.
Hos ubi Barlæus possidet, illa jacet.
Funde merum. siccos calices odere poëtæ.
Et Cereris Baccho munera junge tuo.
Funde Deos nobis. & dic: ô cæca vetustas;
Quæ quos esse deos credidit, ipsa bibit.

In mensam Anatomicam.

STernitur & toti præbet spectacula mundo,
Qui jacet afflictæ conditionis Homo.
Exponit nudos miseris mortalibus artus,
Et quia peccati labe, pudore vacat.
Mensa Thyesteæ similis stat cruda, rotatque
Corpora, flagitiis irrequieta suis.
Frons, digitus, ren, lingua, caput, cor, pulmo, cerebrum,
Ossa, manus, vivo dant documenta tibi.
Adspicis hîc coram sanum quodcunq; vel ægrum est,
Et mala naturæ deficientis habes.
Quo vitio pars quæque ruat, qua lege resurgat,
Discis & humani fata stupenda fori.
Huic gula, vel funesta fuit malesana libido.
Hunc furor, hunc potæ perdidit humor aquæ.
Mille modis morimur, nec causâ lædimur unâ.
Nunc mare, nunc tellus, nunc gravis aura nocet.
Quæ nos cuncta fovent, obsunt elementa saluti.
Et vario vitæ rumpitur hoste tenor.
Hæc cum defunctis lustras spectator in extis,
Disce Deo sospes vivere, disce Tibi.

Ad
IACOBVM BAECKIVM,
de turdorum captura.

QVid meruistis aves, gelido quas trudit ab axe
Æolus & Boreæ sævior aura plagæ?
Cur meus & laqueos vobis & vincula nectit
Baeckius, & fœdâ vult periisse nece?
Magnanimo moriens ictu procumbit humi bos.
Innocuam jugulat culter & ensis ovem.
Cum lepus aut cum dama cadit, cadit ore molossi:
Et timidas vincit vis generosa feras.
Dejicit excelsam velox ballista columbam,
Dumque ruit fato nobiliore ruit.
Viminibus se claudit anas, cum fistula ludit,
Iucundo saliens carmine sturnus obit.
At vos fœda manent mediis suspendia sylvis,
Et speciem turpis funera mortis habent.
Hanc suus illaqueat salices pes inter & umbras,
Prædaque subjectam pendula spectat humum.
Hanc cervix, hanc ala tenet. pendentia latè
Cernimus ex ramis corpora prona suis.
Hæret adhuc medio fatalis gutture bacca,
Et quæ causa mali funeris esca fuit.
Forsitan Arctois fures fugistis ab oris,
Atque alibi plenos depopulastis agros:
Forte fames terris dum vos exegit iniquis,
Horrida nec vestræ sufficit Vrsa gulæ;
In nostros ruitis domini sine jussibus, hortos,
Nec concessa sibi pabula quisque rapit.
Quare, cum Batavos maneant suspendia fures,
Civili fas est vos quoque jure mori.

Ad

IVSTVM VONDELIVM,

cum à

CONSTANTINO & HELENA

ad amores ipſum revocarem.

Vondeli, mea quo toties interprete Muſa
Teutonico populis geſtiit ore loqui:
Vondeli, Batavæ decus & laus prima Camœnæ,
Fontis inexhauſtum flumen Apollinei:
Sperne truces vultus, tibi quos Maxentius offert,
Geſtaque per Latium bella cruenta ſolum.
Cur Licini cantare minas & caſtra laboras?
Aut Helenæ ſacras ante ſepulchra faces?
Cur Conſtantino gaudes comes ire per orbem?
Et magnum mundi ſiſtere ſede Ducem?
Da veniam bellis. ſatis eſt ſcripſiſſe renatum,
Exſtincta veterum relligione, Deum.
Pauliſper jam vive tibi. tibi quære maritam,
Et poſt caſtra, velis mitia caſtra ſequi.
Quin aliam thalamis Helenam genialibus infer,
Verbaque quæ recites mollia dictet amor.
Ipſe tuos canta plectro leviore furores,
Et viduæ loculos ingeniumque tuæ.
Sic tibi Conſtantinus eris, ſic conjuge lætus
Finge Minervinam te ſociaſſe tibi.
Invenies ſignum, quo poſſis vincere. verum
Ne tibi ſit conjux crux, ſapienter ama.

Ad

Ad Ampliſſimum Virum D. THEODORVM van OS, Aggerum Bamæſtræ Præfectum, cum prædio ſuo me peramanter excepiſſet.

VIximus in mediis totique reviximus agris.
Hic ubi pandit opes pulchra Bamæſtra ſuas.
Vidimus Arctoæ paſſim miracula terræ;
Vidimus humanæ facta ſtupenda manus,
Et campos, ubi pontus erat; fluctuſque, lacuſque,
Et pedibus magnæ Tethyos arva teri.
Stant villæ, ſurguntque domus & prædia, qua ſe
Abdidit in gelidis plurima Naias aquis.
Prata virent, ubi vela ſuis Palinurus in undis,
Intrepiumque ferox navita fecit iter.
Pro rate jam curru vehimur, pro puppe caballis,
Et ſonitu quatimus quadrupedante ſolum.
Terrarum Batavi fabri ſumus. æquora freno
Stringimus, & ſtagnis jura ſuperba damus.
Hic tutis habitas, Oſſi lepidiſſime, pratis,
Iugeribuſque tuis aggeribuſque præes.
Deliciiſque facis blandis facundus amicis.
Et ſocio neſcis triſtia vate loqui.
Vive Bamæſtra tuo ſub præſide, vivite campi,
Vive Domus, Domino ſed minor ipſa tuo.
Vive Domus, quæ tunc poteris fœcunda videri,
Cum Dominæ cupies baſia ferre novæ.

IN OBITVM IACOBI BAECKII, I. V. L.

GRande decus Iuvenum, Baecki, quo ſoſpite candor
Vixit & erectæ ſimplicitatis amor,
Lingua meæ concors linguæ, mens congrua menti,
Et lateris toties aſſecla fide mei.

Cui curæ fuit, apta loqui; sapuisse, decorum.
Nec sine delectu res didicisse, labor.
Seu per Apollineos raperet nos fabula colles,
Et celerem traherent otia docta diem:
Seu nos Auriacæ recrearent prælia dextræ,
Fataque Nassovii prosperiora Ducis:
Cur moreris, dilecte, prior? gaudesque beatus
Thesea Pirithoo dissociasse tuo?
Cur moreris? cui se pietas devovit alumno.
Cur moreris Iuris regula viva tui?
Ah, marces, solidæque labat structura Iuventæ,
Et calor exucco corpore totus abit.
Cui Doctrina suos pandit non una penates,
Occidis, & minus hoc, plurima nosse, putas.
Dum membris flammæque suus subducitur humor,
Parte tui sospes nobiliore, viges.
Sic tereris, viresque capis; surgisque cadisque.
Et socio vadunt morsque salusque gradu.
Permutas terrâ Superos, mortalibus astra.
Et Christo volupe est, jam propiore frui.
Stat genitor, stat mœsta parens, fratresque sororque,
Et stupet ad vultus turba propinqua tuos.
O felix! sua cui facies mundique bonorum
Displicuit, facies sufficit una Dei.

AD HVGENIOS
Fratres Strena.

IAnus adest bifrons annumq; inspectat utrumque,
Quem lapsum egreditur Phœbus & ingreditur.
Hoc precor, ut faciles vobis ex ordine menses,
Astra, dies, quotquot permeat annus, eant.
Qui madidam præceps effundit Aquarius urnam,
Imbuat officiis pectora vestra piis.
Quique premunt muti Ganymedis proxima Pisces
Sidera, vos doceant verba diserta loqui.

Cornibus

Cornibus insurgens Aries dum fronte minatur,
Pugnaces prohibet fratribus esse manus.
At qui pandit humum Taurus, Parnasia pandat
Atria & ingenii liberioris opes.
E Geminis si Castor equis, vel gaudeat armis,
Nemo tamen Pollux aut velit esse pugil.
Hi sunt Tyndaridæ, quorum concordia monstrat,
Non alia fratres vos quoque lege dari.
Cancer in excelso radians sublimis Olympo,
Illustrem vobis monstrat ad astra viam.
Magnanimos acuat Nemeæ leo. nolit ephebos
Virgo Themis semper virginitate frui.
Libra pares omnes videat virtutibus. annus
Posterior, studiis gestiat esse prior.
Scorpius Autumnos faciles promittit, & unà
Vos animi fructus, corporis ille dabit.
Phillyrides Chiron magni præceptor Achillis,
Imbuat armorum relligione viros.
At cum se gelido lux contrahit in Capricorno,
Tot diffusa boni semina quisquis amet.
Quot cælum vobis facibus, quot signifer ardet,
Tot patriis omnes dotibus este pares.
Phœbe, quibus pueris tu sidera dirigis, illos
Belga sibi natos credat & esse tuos.

IN OBITVM
Amplissimi Clarissimique Viri
D. GVLIEL. STAECKMANS.

Sic patriæ vixisse juvat, cum funus & umbram
Plorat & emeritum patria tota virum.
Sic rexisse Scholas decori est, Phœbumque Deasque,
Cum dolet extinctum Palladis aula ducem.
Talis eras Frisii lumen, Staackmanne, Senatus,
Qui tua, sic moriens, publica busta facis.

Quæ

Quæ tanti fuerint Belgis exordia belli,
Quis furor in tumidum ſtrinxerit arma Tagum,
Et quam juſta truces excuſſerit ira Philippos,
Seminaque ingentis principiumque mali,
Scripſerat æternis labor & ſolertia chartis,
Et per te poterant abdita multa legi:
Cum te finis habet. ſupremaque linea rerum
Implicat exorſis ultima fata tuis.
Dum ſcriptor Mavortem aperis, in tempora pacis
Incidis, & Superum regna beatus adis.
Nullus ubi patriis terris inſtabit Iberus,
Aut gravis innocuis civibus hoſtis erit.
Nullus ubi Granvella Patrum ſuffragia ſpernet,
Calcarique volet nobilitatis apex,
Aut inſcripta novas monſtrabunt pilea partes,
Aut Dominos ſannis ſibilat aula ſuos.
Hos, Staackmanne, ſupervectus motuſque viceſque
Exoptas Friſiis otia læta tuis.
Iamque Deo propior, gaudes cognoſcere, Belgam
Placatum in medio figere roſtra Tago.

IN NVPTIAS

ſecundas Clariſſimi Viri, IOHANNIS POLYANDRI Sacræ Theologiæ Profeſſoris.

QValis cum ſocia magnus Iunone jocatur
Iupiter, & vultum ſuave procantis habet,
Aut ſua Veſtales componunt ora ſorores,
Cum cœpit ſpreti forma placere viri;
Talis amas Polyandre ſenex. nec miles amoris
Faris Apollineæ verba ſevera ſcholæ.
Nec tua jam ſacras fundit Facundia voces,
Aut ſolita myſtam te gravitate probas.

Omnia

Omnia concedunt Veneri, gelidæque senectæ
Exuvias conjunx officiosa rapit.
Vt novus Æetes possis, alterque videri
Alloquio, forma, virginitate Phaon.
Sic dudum desueta placent. tedasque reposcis,
Quæque micant flammâ languidiore faces.
Si tamen æqua minus sobolem Lucina negabit.
Nec poteris, quicquid mox potuisse voles,
Sufficiat saltem castum tepuisse cubile.
Sufficiat sobolis spe caluisse senem.

Ad Illustriss. & Generos.

CHRISTOPHOR. à DHONA

Præfectum Principatus Arausionensis.

DVm tua bellaces armat Germania Finnos,
Cæsareumque potens Suecia calcat ebur,
Lappionumque novis adsuescens vultibus Albis
Invitat profugos in sua regna duces:
Auriacas, Dhonæe, tenes tranquillior arces,
Et Rhodano gaudes proximiore frui.
Hinc procul, ut Gothicis victor Gustavus in armis
Militet, & pavidis horreat Ister aquis,
Et formidatæ trepident sub rege tiaræ,
Fluxaque mutato principe sceptra vides.
Vltoresque Deos, pavitantesque adspicis arces,
Victaque regali Martia castra manu.
Interea lætos tibi subdit Arausio fasces,
Præsidioque cupit tutior esse tuo.
Nescit Dhona dolos. ista se gente maritas
Cum bellatrici nobilitate fides.

Ad Amplissimum exactissimique ingenii virum

D. CORNELIVM GRAVIVM.

DVm mea, vah, lentæ depascunt corpora febres,
Et bilis studiis incubat atra meis,
Tu mihi, tu fracto, toties solatia vati
Sufficis, & luces officiose trahis.
Tempus erit, cum nostra tuis Respublica curis
Crescet, & optabit te superesse sibi.
Si titulum meruit probitas, prudentia fasces,
Et populo sapiens consuluisse potest;
Deberis, Gravi, patriæ. me judice, jam nunc
Amsteliis posses verba severa loqui.
In te docta senem mens prævenit. optima suades,
Et juvenes inter nil juvenile sapis.
A magno genitore fluis. virtutibus hæres
Nasceris, & digno seminæ patre trahis.
Qui cùm defessâ senior cervice quiescet,
Donabit patriæ pignora tanta suæ.

De

CONCHIS.

OCeani spolium, quales Tritonia conjux
Sub vitreo sensim gurgite format opes,
Tot procul Eoo detritas æquore conchas,
Pulchraque tortilibus corpora turbinibus,
Adspice non lævis oculis Barlæe, tuoque,
Quæ repsere prius, pollice tange domos.
Exuvias animalis habes, vacuosque penates,
Et picturatis limina tincta notis.
Mutus in his nuper vixit penetralibus hospes.
Et graciles illic delituere feræ.

His

His lituis, his ipse tubis sua prælia Triton
Inchoat. hoc Nymphas convocat ore suas.
Hæc medios inter strepuerunt classica fluctus,
Hæc tumido ventos increpuere mari.
Non hæc Lucrinis veniunt conchylia ripis,
Littoribus Catthus non habet illa suis.
Misit in Arctoum Ganges locupletior orbem,
Auriferisque vomit torridus Afer aquis.
Quid tectis Dis Haga tuis trabibusque superbis,
Aut precium celsas credis habere domos?
Plus nitidos cochleis tribuit natura penates.
Splendidior spretis piscibus aula patet.

In observationes Politicas

IACOBI ZEVECOTII,

Ad L. Annæum Florum.

D*Vm formidatos extollis, Flore, Quirites,*
Et genti loqueris grandia verba tuæ;
Excussos soliis audaci Consule Reges;
Et quæ pro populo jura Tribunus amat;
Rapta procul calidos victricia signa per Afros,
Rapta per Eoas Sarmaticasque plagas;
Imperiumque sua tandem sub mole fatiscens,
Et tot civili bella cruenta manu:
Roma stupet, tantoque tumens scriptore triumphat;
Et precium famæ non morientis habet.
At tu, qui propius moniitis civilibus aulas
Instruis, & reges dogmata magna doces,
Egrederis Flori spatium; casusque potentum,
Et plenum exemplis grandibus edis opus.
E factis præcepta capis. fit regula recti
Miles, & hac clypeos utilitate probat.
Arma juvant sic lecta domi. Bellona magistra est,
Et totas formant effera castra Scholas.

Ite

Ite procul steriles doctorum ex ordine linguæ,
Et qui jejuna faris in historia.
Hoc pulchrum est, monuisse duces. hic explicat arma,
Qui fugienda suis & facienda notat.

Ad Amplissimum Virum

GVILIEL. BARTELOTTVM,

Mercatorem, Sponsum.

NOn tibi Erythræo petitur jam gemma profundo,
Aut procul Eoæ sollicitantur opes.
Triptolemi jam cura jacet. jacet Indus & Auster,
Quasque tibi merces advehit unctus Arabs.
Hetrusci mandata silent & jussa potentum,
Nec calamos lassant extera regna tuos.
Anchora mordet humum, & positis tot carbasa velis
Gratantur domino federa pulchra suo.
Quem ratibus premis Oceanus, quem Nerea sulcas,
Pro te, pro Sponsa Virgine vota ferunt.
Bartelotte, novæ melior vectura maritæ est,
Vna peregrinas Harpia vincit opes.
Illa tibi ratis est, & amabilis aura Favonî,
Illa tuo Tethys apta reperta thoro.
Illa, (poëtarum vox est) faustissima surget
Tyndaris, & thalamis inferet astra tuis.
Tyndaridas quin ipsa dabit, materque leporum
Basiolis duros leniet æqua dies.
Tu Triton, tu Tiphis eris, tu rector amantis
Conjugii fluctus cum ratione reges.
Qui rate, quæ tali vehitur per nubila mundi
Remige, securum per mare currit iter.

BEVERORVM ELOGIA.

I.

GVLIELMVS de BEVEREN,

Dan. F. Guliel. Conf. N. Senator.

Continuat veteres Beverûm Gulielmus honores,
Et genus à prisca nobilitate capit.
Quæ Bavaros Fortuna Duces, exercuit illos;
Et Comites potuit demeruisse sibi.
Præluxit Rudolphus Eques, titulisque nepotum
Prætulit & stirpi Martia scuta suæ.
Bellaces nostis Frisii; cùm sceptra Batavûm
Asseruit tantæ provida cura domus.
His noster se tollit avis. hæc inclyta gaudet
Stemmata non dubio se tetigisse gradu,
Quin Doctrina comes claris natalibus ivit.
Hoc majus precium credidit esse sui.
Ille tuus meruit dici, Dordrechta, Senator.
Cui tua libertas debeat, ille fuit.
Huic debes obsessa viro. Brabantia cùm te,
Et signis promerent undique castra suis.
Quod si Burgundo laus est placuisse Philippo,
Et voluit civi Dux Bonus esse bono:
Exemplum cape posteritas. bella inter & arma
Et mediâ Patriæ profuit ille togâ.
Pro Belgis pugnent alii. qui tempore duro
Pugnanti Batavo consulit, arma juvat.

II.

GVLIELMVS de BEVEREN, Iacobi F.

MErserat Australes funestis fluctibus agros
Totque ferox latè sorpserat unda lares.
Deseruêre domos Satyri; trux undique Nereu,
Vndique crudeles incubuistis aquæ.
Quæque solo nocuistis aquæ, tot stemmata juxta,
Et veteres undis occuluistis avos.
Emersit Beverûm genus, Oceanique furores
Sprevit & æquoreas stirps generosa minas.
Hic vir, hic est, qui certa suæ vestigia gentis
Vindicat, & fatis eximit illa suis.
Arcta nimis patria est. Asiam perlustrat & urbes,
Pressa peregrino Barbara regna pede,
Pergamaque, & quondam Priami domus, Ilium, & ingens
Inter Achilleos diruta Troia rogos.
Calcati Solymæ colles, venerandaque Christi
Limina, quæ passum detinuêre Deum.
Excepit reducem Batavus, totque inter honores
Secretis voluit consuluisse suis.
Austriaci coluere Duces, & Saxonis Aula.
Iamque domi potuit, jam placuisse foris.
Tu Dordrechta potens sidus venerare sepultum,
Nec cineri cupias nolle favere pio.
Hoc precio mœret Probitas. tunc posthuma gliscit,
Cum famâ gratæ posteritatis ovat.

III.

CORNELIVS de BEVEREN PETRI F. Conſul.

TE, Beveri, magno natum genitore Batavus
Suſpicit, & famâ non moriente vehit.
Tu Ducis Albani rabiem, tu tela repellis
A Dordracenis ſanguinolenta focis.
Efferus in ſociam cùm ſe Boſſuſius urbem
Funderet & trepidis Rottera fleret aquis.
Ipſe tuis Batavûm nixus cervicibus Atlas
Fulſiit afflictæ relligionis onus.
Te præeunte aperit ſacras Eccleſia portas.
Conſule te, purum reddidit illa Deum.
Dumque ſerenatos, reduci ſub Principe, vultus
Belga capit, ſtudiis militat ille tuis.
Quid toties Marii jactas Vrbs Martia faſces?
Quid toties Sullæ vota preceſque facis?
Sæpius hoc redeunt ſub Dictatore ſecures.
Et quater hoc uno Conſule civis ovat.
Sic vixit. neque mox diſpar morientis imago eſt.
Excipit extremos Curia mœſta ſonos.
Hic moritur; languenſque inter ſubſellia ſenſim
Deficit, & gaudet Conſulis ore mori.
Si medias inter Decii cecidere Phalangas;
Hic inter Patriæ munia rector obit.

IV.

CORNELIVS de BEVEREN EQVES.

GVLIELM. Conſ. F. CORN. Conſ. N. IV. Conſul & Auſtralis Hollandiæ Quæſtor.

QValis in Eoum volucris Titania Solem
Verſa, renidentes diſſipat igne focos;
Vt poſitâ redeat ſoboles, poſt fata, ſenecta,
Extincto ſoboles non aliena patri:
Talis ab eximio proles laudata parente
Naſcitur, & magnum nomine reddit avum.
Hæc Batavûm patriis implet virtutibus orbem,
Et ſerum docta prævenit arte ſenem.
Huic rigidas præfert lictorum turba ſecures,
Et Latii ſpeciem ſuſtinet imperii.
Publica congeſtos referant æraria cenſus,
Et Beveri creſcunt uberiora fide.
Induit ille Deos animo, Phœbumque, Theminque,
Et titulis addit numina tanta ſuis.
Delitium, Dordrechta, tuum. quæ pectore in iſto
Iam modò defuncti cuncta parentis habes.
Cui gravis exactam format Prudentia mentem;
Et non fucatæ relligionis amor;
Iam Patriæ donat mediis ſuffragia bellis,
Iam pia, ſed tutæ, nomina pacis amat.
Iam procul externum defert mandata per Albim;
Iam Batavâ tangit Cimbrica ſceptra manu,
Aut gelidâ dictat Regi ſua verba ſub Arcto,
Extera dum prudens regna ſequeſter adit.
Huic Lacheſis annos lentè ſi neverit, in ſe
Virtutes generis colliget Ille ſui.

EPI-

EPITAPHIVM,

Sacrum memoriæ Nobilis Summique viri,

LAVRENTII REAEL,

Equitis, non uno munere domi forisque functi.

HIc recubant magni cineres & busta Reali,
Martia quem coluit Memnonis aula Duce,
Et formidatæ Dominum sensere Moluccæ,
Cum procul Eoo sub Iove jura daret.
Mercurium Phœbumque rudes transmisit ad Indos.
Illius auspiciis vendidit, hoc sapuit.
Ivit Musa comes bellis, interque sarissas
Nobile bellatrix dextera scripsit epos.
Quin superis cœlique plagis astrisque vacavit.
Sideraque ingenio vidit amica suo.
Hoc emptore Arabum vexit pater Amstela merces,
Persarumque gravis messibus Ya stetit.
Legatus Reges adiit. jussuque Potentum
Hesperio posuit castra Britanna solo.
Asseruit pontum ratibus, virtutibus urbem,
Rostra, reos justis vocibus, arte Scholas.
Quo rectore foris crevit Respublica, crevit
Hoc etiam patriæ res moderante domi.
Pro Batavis toties & libertate locutus,
Hæc eadem vellet jam quoque posse loqui.

ALLOCVTIO FVNEBRIS

Ad Nobilissimum Dominum, D. CORNELIVM MYLIVM, Equit. Dominum vander Myle, &c,

QVi Patriæ flos nuper eras, tutela Minervæ,
Et fulgens Batavæ Nobilitatis honos;
Auriaco dilecte Duci, dilecte Poëtis,
Omnibus erecta simplicitate placens;
Insontis mensura boni, mens nescia frangi,
Et conjuratis succubuisse malis:
Has terras, ubi fastus habet sua regna, relinquis,
Invidiæque senex pallida tecta fugis.
Non Reges legatus adis, donaris Olympo.
Post Venetos, Superis fas tibi posse loqui.
Borbonii tactus radiis, jam tangeris astris
Altior, & vultu splendidiore nites.
Inter sceptra Deûm graderis, turresque potentum
Despicis & nostros, verba remissa, Ioves.
Non hic rura atavûm numeras, sed præmia recti.
Atque aliquid majus Principis ore vides.
Differt Fama decus. partem capit Adria, partem
Sequana. plus tanto Præside Rhenus ovat.
Vnius sic terra viri est. quia scriberis omni.
Excitat hæc vates laudis arena tuos.
Obruimur rerum cumulo. facundia Phœbo
Deficit, & grandes conticuere tubæ.
Iungitur Heroum privato caussa dolori.
Et gravis est Celso tanta ruina Duci.
Nobilium marcent apices. ferale Lycæum est.
Palladis exstinctæ stant sine luce faces.
Mœret equus, lesique memor nunc Ordinis, exit
Tristior, & guttis grandibus ora rigat.

Quin procul hinc lachrymis Alpina cacumina stillāt.
Purpuraque Euganeis Patribus atra riget.
Quæ Mylii chartasque meas vectare solebant,
Funeris ad famam dispериere, nives.
Me luctus jubet esse brevem. suspiria fontes
Et latices siccant publica damna meos.
Adstringor, velut acre gelu. neque fusa vagantur
Carmina, per laxas præcipitata vias.
In cumulum dolor unus agit Phœbumque Deasque.
Et tuus in punctum truditur amplus honos.
At vos, qui cineres, etiam me tollite vatem.
Nunc animæ possim prodigus esse meæ.
Dum squallent Schola, civis, ager, cum Principe Pa-
Omne solum tumulus creditur esse mihi. (tres.

IN NVPTIAS

Præstantissimorum Fratrum, & lectissimarum Virginum,

RODOLPHI BICKERI,

ET

AGATHÆ FLAMINGÆ:

NEC NON

IACOBI BICKERI,

ET

ALETHÆ BICKERÆ.

O Valis si socio germanus Castore Pollux
Issent ad Paphii pronuba templa Dei,
Vndique Tyndaridis plausissent compita Sponsis,
Et gavisa soror Tyndaris ipsa foret :
Talis amas fratri socius, Bickere, manusque
Idaliæ Fratres jungitis æde pares.
Illuxere faces thalamis, matrumque virûmque
Agmina jam toto perstrepuere foro.

Convenere domus magnæ, stirpesque, patresque,
Amstela queis fasces debet & Ya suos.
Si genitor Sponsis non est rex Iupiter, ecce,
Mox socer ambobus, pro Iove, Consul erit.
Nubunt egregiæ geminis sine labe puellæ,
Sorte, pudicitia, virginitate pares.
Nubunt, & sterilis proscribunt oscula lecti,
Hac etiam geminæ conditione pares.
Altera facundi proles generosa Flamingi.
Altera Bickero patre modesta placet.
Vtraque vestitur propriis insignibus uxor,
Vtraque se pulchro lumine sponsa probat.
Nobile par Fratrum, pariles opibusque domoque,
Moribus, & dignæ gentis honore pares,
Cetera cuncta pares, discordes vivite in uno:
Basiolis Fratres vivite disparibus.

AD POELGEESTAM

Minorem, cum me valetudinarium ibidem perhumaniter excepisset Nobilissimus

D. SCHONCKIVS.

PArvula, quæ magnā titulis, Poelgeesta, lacessis,
Parvula, sed feudis clarior una tuis:
Villa, sub irrigui ripis gratissima Rheni,
Proxima quam placido lumine Leida videt:
Alter ubi nasci cuperet cum Pallade Phœbus,
Natalesque volet Iupiter esse suos:
Salve villa, meis requies placidissima curis.
Salve villa meis certa medela malis.
Tu rigidas toto depellis corpore febres,
Nec sinis has ultrà vatibus esse graves.
Tu vires animumque mihi, tu robora reddis,
Et stimulum Musis subdis amica meis.

Æter-

Æternùm Poelgeesta vire. nec iniqua beatos
Inficiat pravis febribus aura lares.
Sospite sis sospes Domino. tectisque sub istis
Alma Salus sedes deligat ipsa suas.
Æger ubi vates vitam sibi reddidit, illic
Febribus & morti non cupit esse locum.

GENETHLIACON
in Natalem Filioli, Nobilissimi viri D. DANIELIS SCHONCKII, Poelgeestæ minoris Domini.

NAscere parve puer, non inficiande parenti,
Nascere patris amor, nascere matris amor.
Felices ordire dies, & nomina Schoncki
Fac alio per te sæpe nepote coli.
En tua Pegasides circum cunabula Musæ
Vota ferunt vitæ prosperiora tuæ.
Agnoscit te Leida suum. te magnus Apollo
Vult etiam doctos inter habere locum.
Nasceris Aonides inter Phœbumque Deasque
Castaliosque bibit cæca juventa lacus.
Ipsa tuo iam nunc Pietas se pectore totam
Abdit & in tenero Gratia corde latet.
Quæ placidos formet. generosa modestia mores,
Iam volet indiciis emicuisse suis.
Cresce puer, curaque dies præverte viriles,
Et cum vir fueris, fac videare senex.
Quæ patriæ soboles, quæ cælo devovet annos,
Nascitur illa sibi, nascitur illa Deo.

Ad Nobilissimam pulcherrimamque Virginem, D. WENDELAM BERCHEMIAM, Doesburgi ad fossam Drusi habitantem.

WEndela, quæ cirris faciem circundata pulchris,
VVendela, quæ roseis stas speciosa genis,
VVendela, quæ recto libras tua corpora gressu,
Qualis iit sociis Deïanira procis;
VVendela, quæ niveas abscondis veste mamillas,
Et timidâ gaudes virginitate frui;
VVendela, quam gratis generosa modestia pingit
Moribus, at gratam plus facit ipse pudor:
Cur Drusi fossas habitas pugnacis & urbem,
Mœniaque armatis sanguinolenta viris?
Nil tibi cum Mavorte rei est, telisque tubisque.
Arma gerant alii; VVendela, semper ama.
Vultus, amor, vestis, fluidi per colla capilli,
Omnia sunt Veneris lusibus apta magis.
In Batavis habita. disces tunc VVendela amari.
Hæc Venus & Veneris possidet arva puer.
Ne Druso placuisse velis. amplectere Phœbum,
Et te Leucothoën mox volet esse suam.

In insignia IOH. SCOTI TARVISET, Cancellariæ Scotiæ Directoris, salinis insculpta.

QVi procul Arctoas bellator vergit in oras,
In tenebris modico lumine Scotus agit.
Parrhasiamque videt longis sub noctibus Vrsam,
Et procul à Phœbo solstitiisque jacet.

Hos inter populos, illustris Scote, refulges
Totque faces inter Cynthius ipse micas.
Discutis ingenio tenebras. nomenque solumque
Irradiat famæ lux veneranda tuæ.
Publica si loqueris, luces ceu Cynthia regno.
Si privata, tuum Scotia sidus amat.
Si vatum decus & Musarum sacra laborant,
Pierios vates Pieridasque foves.
Annulus es, gelidumque tuis virtutibus axem
Percutis, & duro sub Iove gemma nites.
Quosque jacit radios adamas, sunt fulgura recti.
Ingeniique, senex, fulgida signa tui.
Hæc jam cuncta tuis splendent insculpta salinis.
Meque jubent Borei plus meminisse soli.
Das Lunam mihi, das stellas. insignia gentis.
Num dare quid majus Iuppiter ipse queat.

In librum epistolarum Clarissimi Viri REINERI NEVHVSII, Rectoris Scholæ Alcmarianæ.

MAgne vir & Frisiis nuper celeberrime terris,
Cujus Apollineum Musa lacessit ebur.
Qui Cirrham colis & plena Permesside Belgas
Proluis & toto das Helicone frui:
Mutasti cum gente solum, cum sidere terras,
Et propior Batavis vis habitare meis.
Ingenio, quod dulce tibi est, non una voluptas
Sufficit, & latè mentis arena patet.
Iam teneræ rector moderaris frena juventæ,
Barbariesque tuo discit ab ore loqui.
Auspice te prætexta sapit, gestitque renasci
Almerius vestra sedulitate puer.
Iam sua, Neuhusi, pandunt tibi templa Camœnæ.
Et Clariis vates cingeris ordinibus.

Iam, quàm blanda suo Pylades perscribat Oresti,
Pirithousque suum Thesea scriptor amet,
Voce simul calamoque doces. stat littera testis:
Federis & fidei pandit operta suæ.
Te duce felices animis sociantur amici,
Quosque locus dirimit, jungit amantis amor.
Te duce facundi permutant verba sodales;
Dissimilisque licet dextera, sentit idem.
Debet amor tibi & indomitæ cultura juventæ,
Debet inoffensam magnus Apollo chelyn.
Audiat hoc Batavus, Batavoque hoc dicat: Athenas
Atque aliam Almeriis surgere Phocin aquis.

Ad ARCEM HEEMSTEDIAM,

cum prandio excepisset Serenissimam Augustissimamque Reginam,

MARIAM de MEDICIS.

Splendida quæ mediis Heemstedia surgis arenis,
Iam titulo surgis splendidiore, Domus.
Divertit Medicea tuis in turribus, & se
Hîc patitur genitrix suspicienda coli.
Hospite præluſtri frueris. dum regia conjux,
Dum tua tot Regum limina mater adit.
Quâ graditur, vadunt Cosmi. quâ cernis euntem,
Austriacos illac conspicis ire Duces.
Dic: mea rura placent Mariæ, sceptrisque suorum
Fulgida Majestas se cupit esse minor.
Quæ Batavas ivit nuper Regina per urbes,
In Batavis mecum prandia sumit agris.
Imperio quæ jussa dedit legesque potenti,
Agricolam vultu respicit æqua meum.
Hoc credam fecisse Iovem. cum Creta Tonanti,
Et fesso viliæ tot placuere Deo.

Ponite

Ponite mortales fastum. Dîs proxima Princeps,
Hic numen potuit dissimulare suum.

IN PARNASSVM,

Ex Autumni fructibus ingeniose congestum,
in secundis mensis Nobilissimi viri

IACOBI CATSII,

studio sagacissimæ matronæ

CORNELIÆ HAVIÆ.

ADspice nascentes mensis genialibus hortos,
Adspice in Arctoo totum Helicona solo.
Græcia Parnassum Grajis mentitur in oris.
Parnassum in Batavis Havia docta facit.
Græcia Parnassum monstravit vatibus olim.
Havia Parnassum conficit una mihi.
Eminet in media generosa paropside laurus,
Et surgunt gradibus poma nucesque suis.
Pruna rubent & corna aliis pendentia ramis.
Turgent appositis Persica mala locis.
Berberis & coctis felix vindemia botris
Cernitur, & vultu discolor uva suo.
Quæ variis ornant florum redimicula sertis,
Carptaque prudenti permeat herba manu.
In Tenedo vivat Phœbus. nunc altera Pallas
Nascitur & mensis gaudia rara parat.
Hic ubi Dædelius lepido cum vate Senator
Prandet & innocuos fert sine bile jocos.
Hic ubi, cum Boio, pulchris Barlæus inerrat
Matribus & vidui conditione dolet.
Inter Dædelidem medius Boiumque locatus,
Ceu geminas inter magnus Apollo Deas.
Tum tacitus dixi mecum: hæc sunt altera Tempe.
Hic cuperem dentes sæpè locare meos.

Hîc aliæ Aonides habitant, hic alter Apollo est,
Hîc Musas explet Dædelis una novem.
Grajus amat versus. noster Parnassus apricis
Fructibus Autumni fercula plenus habet.
Carmina sunt risus lepidi, ludique salesque
Basiaque & tactæ, sed sine labe, genæ.
Catsius hic aulas differt, Themidisque sacerdos
Rostra, scholas doctor negligit ipse suas.
Omnes Parnassum pariter per frusta voramus.
Hic aliquid vallis, culminis alter edit.
Omnes Parnassi natos in collibus, æquum est
Parnassi saturos fructibus ire domum.

In prædium
IACOBI van NES,
Pictis undique tabulis insigne, ad
Sparam.

PArva domus, speciosa domus, quæ cincta tabellis
Delicias oculis ingeniosa facis;
Quàm mihi grata tuæ præbent spectacula partes,
Vndique quàm vario picta colore nites.
Cerno peregrinas nostro sub sidere terras,
Tot loca Battaviæ dissociata meæ.
Hic gelidos Boreæ montes & inhospita regna,
Saxaque Barlæi non adeunda pede.
Est ubi sublimi tollit se ponte viator,
Difficilique suum tramite ductat equum.
Est ubi tranquillis pauper piscator in undis,
Retia, sed sola spe lucalenta, trahit.
Est ubi suspenso spolium fit casse scolopax,
Et tetrico Mœrim Tityrus ore videt.
Est ubi prata rudis pecori prædudit Alexis,
Et junctam lateri Phyllida Thyrsis amat.

Iamque

Iamque alibi ex altis descendunt montibus undæ,
Præcipitatque suas Suecia celsa trabes
Tolle oculos, volitat volucrum genus omne per auras,
Aeriasque secat discolor ala vias.
Hîc ferus accipiter pedibus prædatur aduncis,
Hîc modulos iterat dulcis alauda suos.
Passer amat. fringilla timet. se nuntia veris
Exhibet & mediis nubibus acta strepit.
Spara rates, virides monstrat vicinia campos.
Parte alia colles tollit arena suos.
Tum dixi: Bajis locus hic prælucet amœnis,
Nec meliore jacet Thessala terra situ.
Maxima sed pictus fecit ludibria bubo,
Quem circum volitans plurima ridet avis.
Sic sapiens, Nessi, populo ridetur ab omni.
Sic vates vulgi fabula sæpè sumus.
Sed cum Pallas amet vates ululasque, decorum est?
Sic nos bubones plebs male sana putet.

IN ARCEM PVRMERENDANAM,

ad arcis ejusdem, urbis ac territorii Præfectum,

FREDERICVM RICCIVM.

HÆ sunt in Frisiis exstructæ finibus arces.
Hæ tuus illustris Kermera limes erant.
Barbaricas sensere faces Cimbrûmque furores,
Cum nostro Boreæ incumberet ira solo.
Pulsavit geminum Tethys latus. inde Bamæstra,
Parte alia tumidis Purmera fluxit aquis.
Mutasti, Neptune, domos, & Nerea circum
Et madidos pepulit Vesta Dryasque Deos.
Fecundis cinguntur agris tot cuncta procellis
Mœnia; quaque fuit pontus, arena viret.

Quisquis saxa vides, veteris vestigia secli,
Bellacesque Patrum suspice, Belga, manus.
Tunc quoque pro patria stetimus, templisque focisque,
Iustaque in adversos torsimus arma duces.
Asseruisse suos, laus est non unius ævi,
Libertas proavûm non sine cæde stetit.
Turribus his habitas, Ricci placidissime, nec te
Bella vel atroces hîc posuere tubæ,
Sed vigil Astrææ facies, ultorque malorum
Ensis & audaci lanx metuenda reo.
Scilicet humanis peccantem legibus urbem
Instruis & populum vis tua jussa sequi.
Et quam Nortmannæ potuerunt perdere flammæ,
Restituis decori jam, Frederice, suo.
Dirue Barbaries Batavos irata penates.
Hoc rectore domus redditur ista sibi.

In natalem Ducis Andegavensis, LODOVICI GALLIARVM Regis Filii secundo geniti.

INclyta progenies & magnus nascitur infans.
Adspicit hæredem Gallia læta novum.
Sequana Borbonios numerat; recturaque serò
Lilia jam Dominis tuta duobus habet.
Si Delphine cadis, stant salvæ in fratre coronæ,
Si cadit hic, nondum Gallia regis eget.
Sic fati lethique vices, Lodovice, coërces,
Et Druidum gemino sidere fulget apex.
Atrebates cessere tibi. devictaque nuper
Mœnia bellaci succubuere manu.
Nunc augusta domus crescit. laurisque triumphans
Regia nascentes sufficit alma Duces.
In laudes Bellona tuas conspirat Amorque,
Vnaque Mavortis gloria & una thori est.

Te rectore ruunt urbes & regna. tuoque
Belliger intrepido vincitur ense Tagus.
Te genitore alios fundunt palatia reges,
Nec sibi, quæ regnent, sceptra deesse volunt.
Patris obis partes & digni Principis, & te
Inter bellorum fulmina Cypris amat.
Desine Gallorum terris instare, Philippe.
Quem regina ducem parturit, hostis erit.
Rex in te populos. at magna puerpera cunas
Armat, & Atridas fulgida mater alit.
Vive pater, patriisque tuos informet Iulos
Artibus & tota relligione Deus.
Vive parens regina, & dum tibi regna parantur,
Imperiis gignas fulcra verenda tuis.
Vivite Borbonii fratres, tot crescite votis,
Et veteres post se quisque relinquat avos.
Gallia quæ vobis cumulet præsagia, gestit
Iam validò junctus fœdere Belga loqui.

In infelicem primò, mox felicem Leporum, circa prædium Barlæi, capturam.

VEnimus & laxis Leporem quæsivimus agris.
Vidimus attentis gressibus ire canes.
Edidimus miris strepitus barritibus, & qui
Nusquam erat in campis, terruimus leporem.
Calceus & multo caligæ mihi rore madebant.
Ocrea nam pedibus deerat Achiva meis.
Ivimus in partes, divisaque turba latentem
Quæsivit, sed non repperit ægra feram.
Hîc tribulos, illic filicem pulsamus eundo,
Et tamen è latebris noluit ire lepus.
Quàm sapit hic, quam desipimus nos pone sequendo.
Qui nullâ dominos nos regione præit.
Fallimur. & dictis insunt mendacia verbis.
Ecce fero leporem detinet ore canis.

Et

Et mox altera per campos fera capta molosso est,
Et duplici spolio dens furiosus ovat.
Dicite iö vates, Batavæ gaudete Camœnæ,
Barlæus leporem lentus amator habet.
Qui Venerem lentè, citius te Cynthia sector,
Tardigradusque domi, in gramine sum levipes.
Non possum viduam, possum venando tenere
Quadrupedem. causa est, hic timet, illa timet.
Dum timet hic, fugit & capitur. timet illa sequentem,
Iamque fatiscentem spernit iniqua virum.
Ite procul viduæ. lepus est captura poëtæ.
Hæc jacet antè meos victima grata pedes.
Hanc sortem, Barlæe, tibi debemus, & istas
Schonckì delitias officiose facis.
Ambobus Dryades benè dicite. numine vestro
Ille mihi campos commodat, ille canes.

In reditum Amplissimi viri D. GVILIELMI BORELII, Domini in Duynbeecke, postquam legatione apud Suecorum Reginam defunctus esset.

IAm satis Arctoæ remoratus finibus oræ,
Iunxisti Batavis sceptra Ducesque tuis.
Audiit unanimis Belgi Christina labores,
Et tua Parrhasium verba notavit ebur.
Dixisti patriæ causam & bellacis Iberi
Robora, & à tacitis hostibus esse metum.
Libera deberi cunctis commercia terris,
Nec pelagi proprias regibus esse vias.
Quam Sueoni se Belga probet, quam consonet Arcto
Auster & alternis mercibus annus eat.
Tethyos & Vestæ pro libertate stetisti,
Et tua vox populi publica Suada fuit.

Obsta-

Obſtupuit regina poli, Scritofinnus amavit,
Lappioque his nequiit vocibus eſſe ferox.
Enſifer Orion ſtrictum tibi condidit enſem,
Et certam pugnax Vrſa ſpopondit opem.
Guſtavi ſe terra tibi devovit & æquor,
Tutaque non uno Belgica rege manet.
Auriacis ſecura domi gens vincimus armis,
Invictoſque foris purpura crebra facit.
Maxime Boreli, tua quid facundia poſſit,
Diſcimus, & ſceptris, te præeunte, loqui.
Neſtore te, ſacrâ ſolvit ſe lite Viſurgis,
Bremaque pacatum cœpit habere Ducem.
Nunc etiam Gothicæ repetunt ſua fœdera rupes,
Et tibi quod longè debeat, Arctos habet.
Quod facimus, ſuaſiſſe tuum eſt. legatus ad axem
Eloquio fulcis arma Duceſque tuo.
Sic ſtamus Batavi. nam quod non perficit enſis,
Aut fera Mavortis dextera, lingua facit.

IN OBITVM

Nobiliſſimi præſtantiſſimique Iuvenis,

HENRICI PLOOSII

ab Aemſtel, in Galliis peracerba ſuis morte exſtincti.

GAllia, quæ noſtris uniris fœdere terris,
Et Batavo validam porrigis una manum,
Quæ bellum commune geris, fortiſque Philippi
Arces à ſociis arma minaſque tuis;
Cur immanſuetæ Belgarum in pignora Parcæ,
Inque tuo ſævit trux Libitina ſolo?
Cur rapis heroum ſobolem & ſurgentia nobis
Sidera, Battaviæ fulcra futura meæ?
Amſteliæ ſtirpis juvenem cur invida tollis,
Et cupis his fatis illachrymaſſe patrem?

Fœde-

Fœderis hæc pars est, tantos servasse nepotes,
Et patriæ dignas asseruisse domos.
Peccasti. luctum genitor vix decoquit. ipsa
Quod de te genitrix mœsta queratur, habet.
Hæc tamen, hæc magnis præbe solatia damnis,
Et facili crimen, Gallia, solve modo.
Si Pietas augusta tibi delubra recludit,
Hac pia defuncti corpora sede loca.
Si templum Probitatis habes, hoc fornice bustum
Virtutis reserat præmia justa suæ.
Si sacros reserat fulgens Astræa recessus,
Hæc quoque sint illo limina clara rogo.
Si placidas aperit generosa Modestia portas,
Hic generosa, precor, molliter ossa cubent.
Si spes, si pandit superis Sors læta penates,
Æde sub hac cineres Spes bona, Sorsque colant.
Aut si quas habitat, Pallas tibi condidit arces,
Non aliis claudi nobilis urna potest.
Omnibus his condi meruit penetralibus, in quo
Certatim junctæ tot viguere Deæ.
Sic, Ploosi, tibi fata favent, virtutibus ut jam
Exstinctis etiam congrua reddat humus.

Ad Amplissimum, humanissimumque Virum D. IOHANNEM LOTVM, cum me prædio suo in Bamestræ agro excepisset.

PRædia felicis Boreali sidere Loti
Pressimus & facili rura beata pede.
Hic ubi cum madidâ mutavit Naiade sedes
Faunus & excussis siccus inerrat aquis.
Stant turres surguntque domus, ubi navita nuper
Veliferâ potuit puppibus ire viâ.

Quadru-

Quadrupedesque solum quatiunt currusque rotæque
Grandis ubi quondam piscibus aula fuit.
Naturam domuit labor, atque industria terras
Fecit & aggeribus jugera tuta suis.
Panduntur pulchri spaciis immanibus horti,
Celsaque fecundus culmina cingit ager.
Arboribus suus ordo placet. silvæque recessus
Et Musis præbent otia grata meis.
Ipsa Pales circum pecori vacat. assidet agnis
Testhylis & patulo sub Iove mulget oves.
Fraga rubent, pendet ramis Pomona recurvis,
Et damnata Samo dant mihi fercla fabæ.
Hinnit equus, custos Romæ strepit anser in herbis,
Et matutinæ tot modulantur aves.
Est canibus statio. pendent cassesque deliquæ
Retiaque & miseris tela parata feris.
Iupiter hic sociâ vellet Iunone vagari.
Hic juvenis Daphnen optet Apollo suam.
Pyramus & Thisbe cuperent his vivere tectis,
Contiguasque velint hic habitare domos.
Omnia, Lote, tibi dedit indulgentia cœli,
Et tua nunc inter rura beatus agis,
Hæc discis debere Deo. sine numine tellus
Horret & ætheræ fertilitatis eget.
Quid loquor? una deest & blanda penatibus uxor.
Quàm miserum in vidua dicere jura domo.
Turtur habet sociam. ludit cum passere passer.
Et sua magnanimus gaudia gallus habet.
Vlmum vitis amat. pisces sine lite maritant.
Flexibilisque hederæ brachia jungit amor.
Quæ tua sunt, passim præeunt. spectantur ubique
Oscula. num Dominum fas erit illa sequi?

ITER

ITER

Per Trajectinos, Batavorum Insulam & Sicambros.

Vix roseos terris Titan patefecerat ortus,
Sidereasque dies truserat alma faces;
Et portis effusa frequens cum Phyllide Thyrsis,
Lanigeras post se mane trahebat oves:
Cum thalamis excita suis insignis Aleida
Surgeret & socio vate pararet iter.
Ivimus. at duce Nieudalio, cui pulchrior uxor
Sollicito tenerum ventre ferebat onus.
Sic geminum par præcipites vexere quadrigæ,
Et quadrupes frenis mollibus ivit equus.
Linquimus à tergo portas murosque domosque,
Et patulis latè panditur orbis agris.
Adspicimus rutilo radiantem lumine Solem,
Quodque serenato fundit ab axe jubar.
Et totum immenso suspensum fornice mundum,
Et nitidum pulsâ nube patere diem.
Vndique frondifera volucres ex arbore, nostris
Vocibus argutis accinuere sonis.
Et viduos spectans viduatus compare turtur,
Visus erat tantis plus gemuisse malis;
Et vatis pro sorte loqui. Pomona Cereque.
Et vario stabat picta colore Pales.
Mollia pendebant tenerâ lanugine mala,
Prunaque vicinis nos tetigere comis.
Quin celeri decerpta manu nux obvia risum
Movit, Alethææ ludicra furta meæ.
Sæpè mihi visa est ramis suspendier altis,
Dum spolium rapidis præripit ipsa rotis.
Sæpè manus fallens errorem objecit Amyntæ,
Dum quæ captabat, noluit ille capi.

Turge-

Turgebant fœti donis Cerealibus agri,
Et matura, Deûm munere, messis erat.
Hic Corydon, hic Damœtas, hic fessus Alexis
In tumulos segetem disposuere suos.
Non operi Galatea suo, non defuit Ægle,
Quæ regeret currus, visa Neæra fuit.
Vidimus hæc, lætoque viam sermone levavi.
Nunc hæc, nunc lepidos miscuit ille sales.
Queis super effusis passim strepuere cachinnis
Compita, & attentos fabula fecit equos.
Intereà se Lecca mihi placidissimus offert,
Et facili fessas transvehit amne rotas.
Mutamus cum gente solum, Batavûmque rotamur
Sedibus & terris, Bato vetuste, tuis.
Quas Vahalis Rhenusque pater bellator oberrat,
Et quondam Latii tot tenuere duces.
Vidimus antiquas bellacia mœnia turres,
Visaque semoto Principe, Bura fuit,
Auriacique domus, dominisque habitata superbis
Oppida, majorum fulgida imaginibus.
Hic bona per fraudem sellis constringitur arctis,
Et similis captæ risit Aleida dolum.
Hic tota vix pisciculus restabat in urbe,
Prandia qui faceret delitiasque mihi.
Iamque dies celso se subducebat Olympo,
Cum subii portas, Martia Tiela, tuas.
Hic tabulas dum fortè meas contemplor & urbem,
Atque oculos per tot non mihi visa fero,
Advolat extemplò miles, cingitque legentem,
Suspectumque malæ proditionis habet.
Risimus, Auriacoque orsus pro principe fari,
Laudavi patriæ prospera fata meæ.
Et Tielæ proceres & amici nomina Vighi.
Totaque in Hispani ferbuit ira caput.
Evasi, liberque omni custode recessi,
Et tantas Bacchi diluit unda vices.

Mox

Mox dum cœna levis nobis mensæque parantur,
Adfuit è medica vir quoque gente bonus.
Qui propius pulchræ se jungere cœpit Aleidæ,
Utque viri mos est, mollia verba loqui.
Sed matutino rapti per Geldrica curru
Iugera, disperiit vix benè cœptus amor.
Dum per rura vehor, (credas) terrorque pavorque
Nec vanus circum me metus hostis erat.
Sed risere metum comites, timidoque poëtæ
Illusit lepidis suavis Aleida jocis.
Vrbs jacet ad Vahalim, priscis celebrata Salinis,
Illa juventutis prima magistra meæ.
Quæ patrios servans cineres & busta meorum,
Immemorem nunquam me sinit esse sui.
Ivimus hac, notamque mihi peragravimus urbem,
Et loca Cantabricum nescia ferre jugum.
Trajicimus Vahalim reduces Leccamque, per agros
Currimus, & totum mente tenemus iter.
Oscula quàm memini, (non sustulit oscula ventus)
Singula stant animo nunc inarata meo.
Quàm memini voces (nec enim nocuere quadrigæ)
Quas mea mellifluo fudit ab ore Chloë.
Quàm memini tactam sine vi, sine crimine dextram.
Quàm memini tactas, sed sine labe, genas.
Illa Niendali tibi gaudia debeo. testis
Sera licet nostræ sit mea Musa viæ.
Quicquid diximus unanimes, & fecimus omnes,
Tandem etiam, vatem commemorasse, juvet.

Gratia-

Gratiarum actio ad Nobilem Dominam
IOHANNAM à ZYPESTEYN,
Nobilissimi Viri,
IOANNIS LEDENBERGII,
conjugem, pro missis pyris.

SIc vatem vatumque melos, Iohanna, mereris.
Et tua dum mittis munera, nostra refers.
Quæ tua sunt, Batavis aliquis decerpsit in hortis.
Quæ mea, sunt Clario carmina nata solo.
Tu pyra, Pomonæ faciles das, optima, fructus.
Nos tibi, quæ facilis lusit Apollo, damus.
Permutamus opes gemini. quas parturit æther,
Quasque suo fundit Calliopea sinu.
His donis oculos, his donis pascere gustum
Dulce fuit. vestris gratia tanta pyris.
Vt tetigi, risere genæ. dentesque manusque
In pyra mox vires exacuere suas.
Cedite, dicebam, Paridis feralia dona.
Scilicet hæc litis causa fuere malæ.
Hæc pyra amicitiæ sunt symbola. cedite, dixi,
Quæ remorata tuos sunt, Atalanta, pedes.
Non opus hic celeri (nec enim sunt aurea) cursu.
Quæ mihi largiris munera, morsa placent.
Digna Ledenbergi conjunx, si vivere pulchrum est,
Post obitum missis vive, Ioanna, pyris.

In mare clausum Cl. viri,
IOANNIS SELDENI.

NOn littus, Tamesine, tuum est. non pontus & æther.
Hoc superûm gestit munere quisque frui.
Nulli divisas pariter calcamus arenas.
Publica nec Dominis subditur aura suis.

Non solis patet Oceani fortuna Britannis.
Nec generos Tethys hos sibi sola velit.
Per freta, per Scythicas, sine legibus, ivimus undas.
Herculeæque patent, & patuere viæ.
Imus in Ægeas nullo remorante procellas.
Et Siculum radit nostra carina latus.
Per mare nos alio positos sub sidere vidit
Indus, & Occiduæ barbara terra plagæ.
Tot populos domus una capit. distincta culina est.
Commoda nec vitæ qualibet unus habet.
Hac ratis urget iter. quærit longinqua viarum.
Navigat, in fluctus imperiosa, fames.
Cur prohibes, Seldene? cupis, quæ pessima res est,
Tot populos dura sorte perire domi?

Aliud.

LEcta fuit cunctis Seldeni pagina Divis,
Et Superi chartis obstupuere novis.
Quis, Neptunus ait, nostro dare jura profundo
Audeat, & regnis ponere claustra meis.
Oceanus mihi sorte datus. sunt cetera fratrum.
Hic titulo solus liberiore color.
Assensit Citherea seni. nam fluctibus orta,
Non passa est Tamesi subdere colla Deum.
Mnemosyne veterum tabulas & scripta revolvens,
Hac, ait, intactas isse, redisse rates.
Phœbus, ut audaces Carolo favisse poëtas
Audiit, imminuit vatibus ipse fidem.
Tũ Themis. omne patet, me judice, gentibus æquor,
Inquit, & hæc nostri lex veneranda fori.
Vltimus intonuit strictis Mars horridus armis,
Et superos inter talia dicta dedit:
Non terrent Batavos chartæ. non æquora voces,
Non vitreas teneat pagina scripta Deas.
Inveniet gens ista viam. qua flectere vela
Charta vetat, clausas ira recludet aquas.

Ad Clariſſimum Virum, D. THEOD. SCHREVELIVM, Cum Gymnaſii Lugdunenſis moderamine ſe abdicaſſet.

CVi toties muſæ, toties recitatus Apollo eſt,
Et trivii numerat plurima luſtra labor,
Læta ſenectuti facis otia. diſplicet audax
Efferaque indomitæ turba furorque Scholæ.
Solvis anhelantem, Schreveli docte, caballum,
Ilia nē ducat fractaque membra ſenex.
Palladis ad poſtem ferulas ſuſpendis & iras,
Sceptraque ſuppliciis jam ſaturata ſuis.
Ceſſant terribiles, juvenum ſuſpiria, virgæ;
Iurgiaque in trepidos præcipitata reos.
Gaudet Grammaticis dudum conſtricta catenis
Barbaries, melius te duce docta loqui.
Exulat è Batavûm fœda ignorantia portis,
Doctrinæque tuo lumine fulget apex.
Curia, templa, lares ſapiunt, aulæque potentum,
Caſtraque Romanis vocibus arma gerunt.
Diſcipulos patria omnis habet. per rura, per urbes
Doctorum per te ſpargitur ampla ſeges.
Qua graderis, documenta tui fructumque laboris
Adſpicis, & curæ publica ſigna tuæ.
Dux tuus eſt, Conſul tuus eſt, grandiſque Senator,
A te, qua loquitur, verba profeſſor habet.
Cunctorum pater es, & pulchri doctor honeſti.
Totam ſe probitas devovet ipſa tibi.
Deſine, chare ſenex, fragilem laſſare ſenectam.
Canities placidos impetret ægra dies.
Hactenus aſſiduum volviſti pervigil orbem,
Perque graves abiit vita rotata vices.
Siſte gradum. & quà ſe manſuetis Spara fluentis
Explicat, exactæ ſtet tibi meta viæ.

Hic veteres inter solatia quære propinquos.
Hic modulis Orpheus tempora falle novis.
Aut per vicinæ spatiare umbracula silvæ,
Et quid agat Corydon, quid Galatea, nota.
Talis, ubi patrias Chiron impleverat urbes
Artibus, ad lusus Thessala terra fuit.
Ausoniusque sui formator Cæsaris, otî
Imposuit studiis gaudia sera suis.
Emerito, pia Leida, fave. quod docta vocaris,
Huic etiam debes, Vrbs veneranda, viro.
Egregiis totam struxisse penatibus urbem,
Res levis est. urbes qui docet, ille facit.

Ad Nobilissimum Virum,

D. TILEMAN. STELLAM,

B. de M·OVRIMONT.

STella, procul posito, precor, exoriaris amico.
Stella, patrocinii fax inopina mei.
Stella, Ducis magni quem Purpura diligit, ô si,
Stella, trahar post te, luminis umbra tui.
Stella salutaris Phœbo Musisque mihique,
Sæpe tuo nobis sidere, Stella, fave.
Saturnique fuga radios, Veneremque Iovemque,
Et Druidum faciles effice, Stella, Deos.
Muneris hoc Stellæ est, sic arrisisse Camœnis;
Et placidos vati seposuisse dies.
Stella, decus nostrum, (quid enim, nisi vota, super-
Perge mihi vestros conciliare Duces. (sunt?
Et medias Regum vatem rape, Stella, per aulas,
Absentemque tuis laudibus effer humo.
Nil sumus. hoc forsan, quod dicimur esse poëtæ;
Si sumus, hac cupiam lege placere tibi.
Sæpè meos venit ad modulos, Rex, purpura, mitra,
Sæpè meam feriunt nomina tanta chelyn.

Hoc

Hoc juvat; augustis titulis attollere fastum
Carminis, & Reges ire per & superos.
Et patriæ jam bella loqui. jam subruta ferro
Oppida, jam medio carbasa victa mari.
Iam mea facundis transmitto carmina Gallis.
Et malè nata domi, perlegit Aula foris.
Non mihi vel Rheni latices, Vahalisque vel Ya,
Aut satis ad Musas est mea terra meas.
Exul abit vatis furor, & longinqua pererro.
Imbibit hoc pronis Sequana carmen aquis.
Et Stellas audax adit, & compellat amicè,
Et Domino Stellas quærit & astra suo.
Invenisse mihi fingam. dum, Stella, refulges,
Crede, tuo potero gratior esse Iovi.
Annue Stella. juvet vestræ me gratia linguæ,
Et tibi quem sentis, fac benè velle mihi.
Maxime vir, viden' ut se laxet libera vatis
Pieris, officiis garrula facta tuis?
Nil moror, affari fas est, quem vidimus olim.
Prandia cum multis disperiere jocis.
Cum meus ad lectas epulas Vicfortius ambos
Posceret, & læto tingeret ora mero.
Ex illo mediis vultus hæsere medullis.
Accensæque morâ plus valuere faces.
Quàm memini, cum bella mihi Sueonasque referres,
Cæsaque Teutonico castra ducesque solo.
Gustavumque patrem & bellacia prælia Finni.
Et fusas alibi Cæsaris esse manus.
Quàm memini, cum doctorum rapereris in orbem,
Iudicio signans scripta virosque tuo.
Tunc etiam lusus nostros & amœna probabas
Otia, & heroum, quod modulamur, epos.
Excitat hæc faciles rursum fiducia Musas,
Et totum Stellæ me tibi tradit amor.
Dic, manda, mihi, Stella, jube, fecisse, quod optes,
Fortunæ fuerit sors satis ampla meæ.

Nunc tibi præludunt elegi. mox impete raptus
Ingenio pandam totum Helicona tuo.

IN NVPTIAS
Amplissimi Viri
IOHAN. WTENBOGARDI,
Quæstoris, &
LVCRETIÆ van HOORN.

QVi Batavo, Quæstor, numeras stipendia Marti,
Et bellatrices erigis ære manus;
Publica qui loculis imples æraria nostris,
Et sortem usura pauperiore juvas;
Nunc aliud tibi, quod numeres, cum matre Cupido
Imperat & thalami debita poscit Amor.
Basia jam numera, & Sponsæ cum basia centum
Fixeris, hæc centum non satis esse puta.
Basia sed centum ter centum millibus auge,
Et tunc illorum plus superesse velis.
Mox totidem amplexus numeris tot millibus adde,
Et totidem Paphiis lusibus adde jocos.
Adde Cupidineas inter tot basia voces.
Sic voti crescet Summa benigna tui.
Quam das usuram populis, tibi redde. tuoque
Vsuram, Quæstor provide, quære thoro.
Posteritas usura tua est. cum conjuge sors es.
His quæ nascentur pignora, fœnus habe.
Quàm melior quæstura thori est. res vilior, aurum.
Nil moror argento scrinia fœta suo.
Nil hortos, Luculle tuos, nil jugera Crassi,
Aut quas congessit rex sibi Crœsus opes.
Basia, quæ dignos gignunt fecunda nepotes,
Basia, nec noctu nec numeranda die,
Basia & amplexus & dulcia murmura amantum,
Attale, divitiis sunt potiora tuis.

Horum

Horum cum Quæstor jam sis Bogarde bonorum,
Ne cupias summi Consulis esse loco.
Nec tibi Præturæ placeant. una omnia Sponso
Cypris erit, blandis officiosa jocis.
Sic Quæstura duplex tibi contigit. una laboris,
Vna Cupidinei dulce furoris opus.

In Poëmata

LAVRENTII NIENDALII,

Iurisconsulti & Poëtæ.

QVam leve rancidulis nitidas conspergere chartas
Versibus, & vatis nomine vana loqui.
Quam leve, Pieriæ genti debere cachinnum,
Et nugas seclo deteriore legi.
En, vates turbam facimus, strepimusque frequentes.
Ipse sui Phœbus præda futura chori est,
Iamque poëtarum Parnassus mole laborat,
Castaliosque bibit turba profana lacus.
Docte Niendali, appropera. & meliore Camœnæ;
Hinc procul ignarum carminis agmen age.
Et vulgus raucum & streperas sine lege cicadas
Pelle & Apollineis castra molesta scholis.
Ordiris plus dulce melos. patriamque serenis
Vocibus & Latio jam facis ore loqui.
Post Themidem Musas repetis. post jura furores,
Causidicusque tuis ingeniosa canis.
Præstat Cirrha foro. præstant hæ litibus artes,
Mitior est querulo carminis aura reo.
Nos nobis judexque sumus legesque forumque.
Arbitrio vates vivit agitque suo.
Nos nobis rubrica sumus, decreta, Senatus.
Nil juris nostra in carmina Cæsar habet.
Cogitur in nostras Princeps cum Cæsare leges.
Et faciunt nobis nomina tanta pedem.

Hæc quoque cum possis, facias, peragasque poëta,
Dic, Themidis titulis, hunc placuisse magis.

In domum

ANATOMICAM,

quæ Amstelodami visitur.

VIderat excelsas in se pater Amstela turres
Surgere & ingenti templa dicata Deo.
Viderat immensum dispargi vela per orbem.
Et portus ratibus tot patuisse suis.
Tot pandos naturæ opibus turgere penates,
Quas Oriens vel quas Vespera dives alit.
Viderat hic tragicis aptari tecta cothurnis,
Et nova diverso pulpita vate loqui
Viderat omnigenas librari pondere merces,
Officiisque aptas talibus esse domos.
Armaque disponi spaciis Mavortia magnis,
Arma, quibus duri frangitur ira Tagi.
Cum sic sospes ait: minus est, quod fecimus urbi,
Nec decor ad laudem sufficit iste meam.
Erige funereos præstans Respublica circos,
Erige, quos habitet trux Libitina, lares.
Vivimus incolumes alibi: hac penetralia morti
Condimus, hac raptis pellibus aula riget.
Cernimus hic avidi, quicquid sumus intus, & illa,
Quæ latet, in media fabrica luce patet.
Hæc animæ locus, hæc mentis veneranda taberna est,
Hæc minor occultum capsula numen habet.
Quod fuimus, non jam sumus. En, defloruit ævum.
Et lacer extincto lumine sordet homo.
Adspicite hæc cives & dicite Fascibus: hic vos
Posse modos mortis discere, nolle mori.

In Librum
DANIELIS MOSTARTII,
Amſtelodamenſium Reip. à ſecretis, de ſcribenda Epiſtola.

SCribite vulgares animæ. tunc ſcribitur aptè,
Cum genio loquitur litera quæque ſuo.
Decurrit gravibus regalis epiſtola dictis,
Et tetricæ dictant verba ſevera togæ.
Acer honoratum ſermo compellat Achillem.
Acrius ad Phrygium ſcribit Eliſa ducem.
Mitius Oenone Paridem formoſa ſalutat.
Mitius Ægidem Creſſa puella ſuum.
Intererit multum, Davuſne loquatur, an ipſe
In tabulis duro litiget ore ſenex.
Purpura grandiloqua eſt, lenis prætexta, ſeverus
Miles, amans facilis, vir gravis, æqua parens.
Vt difformis honos, ſic diſpar forma decori eſt.
Atque aliis ſcribi vocibus illa cupit.
Hæc populos, Moſtarde, doces. hæc, optime ſcriptor,
In mediis præſtans Amſtela diſcit aquis.
Scripſimus ad normam pueri. te præſide vocum
Diſcimus exactâ ſcribere lege viri.

Ad Nobiliſſimum Virum
CHRISTIANVM MOLLIVM,
de Feudis aliquoties cum laude diſputantem.

NVper in Advaticis, Molli doctiſſime, campis,
Victrices Batavûm tot ſonuere tubæ,
Cum puer Auriacus grandævos ſterneret hoſtes,
Captivaſque Duci ſigna dedere manus.

Tu (si bella licet Themidis conferre cruentis)
Bella geris studiis non aliena tuis.
Lis pro Iure tibi est. pugnax fit arena Lycæum.
Et sua jam vernans arma Iuventa quatit.
Omnis ab ingenio labor est, ratione triumphus.
Et partes peragit lingua diserta suas.
Non alio, Astrææ miles, tua Feuda paratu
Asseris & Gothico nomine victor ovas.
Munera prisca Ducum Legum virtute tueris.
Nosque reos spreta conditione facis.
Dat Princeps, terrasque suis largitur & agros.
At memores tanti nos cupit esse boni.
Libertas quæ nostra fuit, donantis habetur.
Et redit in Dominum gratia sola suum.
Totaque posteritas fatis innexa parentum,
Non alia proavûm præmia lege capit.
Hæc, Molli, dum cuncta doces, pro Principe faris,
Et tua magnorum pagina causa Ducum est.
Imperet obstrictis Majestas gentibus. illud
Grandius, Imperiis scribere jura Scholas.

Ad Nobilissimam Dominam
ANNAM TRESLONG,
Viduam, cum à me jussu Zulechemii & Hoofdii Muydam invitaretur.

ANna veni, quò te vernans invitat Aprilis,
Verque suum gestit fallere vere tuo.
Vere tui vultus & centum vere leporum,
Queis magis innocuum nil habet ipsa Venus.
Anna veni, summisque viris adsuesce vocari,
Quos Zulechemus ager vel mea Muda colit.
Ecce suis Helmanna tuis arridet ocellis.
Basioloque tuum læta coronat iter.

Ecce

Ecce tuæ Satrapæ miſcetur dextera dextræ,
Teque ſalutiferi ſideris inſtar habet.
Occurrit Mariæ inſolitis amplexibus Anna,
Nec tamen hæc utero, vel venit illa gravis.
Occurrunt viduæ & captæ novitate loquendi,
Negligit illa mihi, negligit iſta loqui.
Nil moror. aſſurgam geminis, venerabor utramque.
Sufficiet digitis fimbria tacta meis.
Forſitan hæc noſtras accendet fimbria Muſas.
Et poteris per me nobilis Anna cani.
Non virtutis eges. famæ matrona litandum eſt.
Quanta ſies modico carmine Belga ſciat.
A te ſimplicitas mores, reverentia geſtus,
Temperiem Cypris, ſeria diſcit amor.
Adpropera & tantis Mudam virtutibus imple.
Teſſelaque ad veſtram fulgeat ipſa facem.
Non petit hoc ſolus vates. ſed feſſa procellis,
Mitior, ut venias, ſupplicat aura tibi.

In Laudem IVBALIS, primi Muſicorum inſtrumentorum inventoris.

LÆtitiæ primæve dator, clariſſime Iubal,
Melliſluum cujus fluxit ab ore melos,
Cum tua tot rerum laudes vocalis arundo,
Et ſummum caneret tibia docta Deum,
Cum citharam digitis, cum pollice tenſa ferires
Barbita, cum numeris flaret avena ſuis,
Cum calamis diſtincta fuit tibi fiſtula, cum te
Cymbala inauditis detinuere ſonis:
Quam potuit bis vita tibi placuiſſe canendo,
Et nimis atrati diſplicuiſſe dies.
Quam tua per longas duxiſti gaudia luces,
Quam tibi nulla fuit noxque dieſque gravis.

Sollicitæ quoties premerent præcordia curæ,
Discussit curas fistula prima tuas.
Et tua cum validæ torrerent viscera febres,
Solamen tanti plectra fuere mali.
Terruit iratam Lachesin lituusque tubæque,
Velocesque chelys traxit amica dies.
Ad cantus lususque tuos, ceu nescia fati,
Mors stetit, & potuit dememinisse sui.
Buccina vix nati cecinit cunabula mundi.
Classica pacificis insonuere modis.
Pecten, chorda, fides, nervi, moduliqué, lyræque
Verticuli, ingenii sunt monumenta tui.
Quæ pia posteritas quoties miramur, amantes
Dicimus, hoc magni Iubalis audit opus.
Ille dedit voces cannis linguamque salicto,
Et lepidum è buxi cortice finxit epos.
Magne pater Iubale, tuæ præconia prolis
Collige, & à sero præmia vate cape.
Si tua nascenti placuerunt carmina mundo,
Nostra fatiscenti sit placuisse satis.

In Hinnulum missum à IOHANNE POLYANDRO à KERCKHOVEN, Heenvlietæ Domino, & Saltuum Hollandiæ Præfecto, &c.

HInnule, qui Batavûm silvis nutrite, tot inter
Diceris agrestes gloria prima feras:
Hinnule, qui toties saltus emensus & undas,
Liquisti celeres post tua terga Notos:
Hinnule, qui rapidis subduxti crura molossis,
Donec amatori victima facta meo es:
Iam Batavo præbes illustria fercula vati,
Et spolium nostris dentibus esse cupis.

Scilicet

Scilicet est sua nobilitas & stemma poëtis,
Et genus ex alto nomina tanta trahunt.
Nos genio studiisque Deum contingimus Aulas,
Et genitor Phœbus fingitur esse mihi.
Hinc epulas, hinc fercla Ducum, Polyandre, meremur.
Et tuus hæc nobis vult tribuisse favor.
Hinnule, convivis dissecte in frusta voraris,
Qui viridi saliens gramine totus eras.
Hinnule, nos multo peraratas sumine costas
Vidimus in mensis ordine stare meis.
Hinnule, nos lauros costis infiximus illis.
Hæc decora, hæc vatis signa fuere tui.
Hinnule, te Satrapæ, te discerpsere poëtæ.
Te meus insontem dilaceravit Eques.
Hinnule, non hæc res odii est, sed testis amoris.
Hoc facit ad laudes, hinnule cocte, tuas.
Hinnule, qui propriis pedibus decurrere nescis,
Iam discis pedibus currere posse meis.
Hinnule, dic grates Domino. dic Hinnule, dentes
Esse mihi cicures, nec minus esse feras.

Ad Amplissimum virum D. BARTHOL. MVLLERIVM, Reip. Hamburgensis Senatorem.

ACcipe laudatos cineres & funera magni
Consulis, & scriptum post sua busta senem.
Quos meruit nuper vivus, quos gessit honores,
Post obitum poterunt jam quoque saxa loqui.
Succedis, vir magne, seni. & cervicibus urbem
Consiliisque levas publica vota tuis.
Te cives patriæque vident tot lumina. certè
Iudice me, tantis nasceris exequiis.
Atque alium vestris donant te Nestora terris
Numina, in applausus officiosa tuos.

Seu Batavos legatus adis, nostrique Senatus
Et coram Auriaci Principis ora vides:
Seu tua Stormarias flectit facundia gentes,
Et volupe est cives demeruisse tibi.
Fallor? an exstincto, quem dixi, Consule, spes est,
Vt novus in Patriæ commoda consul eas?
Hac virtus tibi sternit iter. sic auguror absens.
Hoc cupiant cives, hoc voluisse Dii.

Ad Nobilissimum D. IACOBVM CATSIVM, cum suffitus mihi Lusitanicos misisset.

NOn Arabum jam thura moror messesque Sabæas,
Ipsaque Panchaicis balsama missa jugis.
Nulla ab odoriferis veniant mihi dona Moluccis,
Non recreor fumis dives Iäva tuis.
Catsius Hispanos plena mihi mittit odores
Pyxide, & officii nomina scire cupit.
Pastillosque Tagi & suffitus donat Iberûm,
Illecebrasque meis naribus arte facit.
Iam vestis nidore placet, nidore capilli,
Et viduo melius lectulus intus olet.
Fumea delectant nentes hypocausta puellas,
Et sub veste latens fit medicamen odor.
Discutiunt fœdas fragrantia ladana nubes.
Illa potest segnes aura juvare viros.
Quanta mihi mittis, Catsi, secreta Diones,
Quam tibi nostra salus, quam tibi debet amor.
Quam fumis me multa doces. nos vivere fumis,
Et similes fumis ocyus ire dies.
Fastum fumus alit, fumi ludibria luxum,
Ventilat ancipites fumus & aura scholas.

Fumant

Fumant magnificæ vanis ſuffitibus aulæ,
Fumat diſſidiis curia tota ſuis.
In bellis fumant mixtis incendia flammis,
Cunctaque fumigiis gloria paſta Ducum eſt.
Nos etiam vates fumos divendimus orbi.
Et cum carminibus res peritura ſumus.
Sic mihi dum fumi donas tot nomina, fumos
Accipe pro fumis, magne poëta, tuis.

Ad Ampliſs. doctiſſimumque virum

D. SILVESTRVM TANCKELMANNVM,

Iudicem territorii Lingenſis.

QVos mihi menſarum mittis, Sylveſter, amores,
Accepit cupidis noſtra culina focis.
Sylveſtres donas pecudes & cruda Cheruſci
Fercula, grunnitu non metuenda ſuo.
Das animal, ſine mente placens, poſt funera ſolum
Vtile, cui ſumen pingue ſaburra facit.
Das mihi, quâ cæſa junguntur fœdera, porcam.
Scilicet hoc veteris relligionis habet.
Agnoſco natale ſolum. pecus ilice paſtum,
Victima VVeſtphalico quæ cadit icta ſolo.
Qualia Bæotûm rudibus paſcuntur in agris,
Qualia in Arcadicis clara fuere jugis.
Qualia mandatis ſuperûm faſtidit Apella,
Qualia liberior præputiatus amat.
Hæc mihi in hybernos ſervantur dona Decembres,
Cum ſua Saturnus feſta Batavus aget.
Tunc epulas lentis torrebimus ignibus iſtas,
Gloria ſympoſii ſus erit una mei.
Totus in hac acuet dentes animoſior hoſpes.
Exſtimulat ſævam cum mora longa famem.

Sic

Sic fervere focos facit & tua perna lebetes,
Et medias inter stat speciosa dapes.
In perna latices, in perna vina Lyæus
Laudat & in pernæ parte viator ovat.
Nunc etiam vates. & dum mihi pernula fumat,
Non sat cocta tibi carmina perna facit.

In observationes Medicas Clarissimi Viri

NICOLAI TVLPII.

QVam miseri morimur, Tulpi. quàm plurima nostri
In dominum pars est perniciosa suum.
Conspirant dens, lingua, caput, cor, pulmo, cerebrum.
Membraque jam tibi sunt, jam malefida mihi.
Prodimur & tacitis jurant in funera causis
Viscera, in humanas officiosa neces.
Nunc capitis fatale malum est; nunc gutturis arctas
Claudit & obvallat longior uva vias.
Turget venter aquis & cœcis fluctuat undis,
Et vivus tumulum bajulat ipse suum.
Labimur exanimes, membrisque ferocia crescit,
Convulsasque rigat lurida spuma manus.
Vt lapides sumus ingenio, sic fervida renum
Temperies lapides saxaque dura fovet.
Hæc nos scena manet. tantis tortoribus ægri
Vivimus & querulo corpore vita dolet.
Talia dum memoras doctis spectacula chartis,
Pagina quæque mihi carnificina fuit.
Ærumnæ facies crudique doloris arena.
Et lachrymis undans flebilis urna suis.
Hæc, scriptor præclare, docent. eademque malorum
Charta mali causas, crimina nostra, notat.
Peccamus luimusque simul. Venus improba morbos
Parturit & rabies exitiosa gulæ est:

Ira

Ira nocet sanis. vitalem suffocat ignem
Luctus & excussa religione dolor.
Quæ mala si cessent, possent cessare libelli,
Morborumque ferax Ilias esse minor.
Et tuus ægrorum properans ad limina currus,
Attonitis posset stare quietus equis.

IN PRÆDIVM IACOBI CATSII,
Equitis, & Hollandiæ Ordd. Syndici, quod Hagam & Scevelingam inter, in arenis conspicitur.

IAm Batavus securus agit; dum turribus insons,
Et sterilis vallis ludit arena suis.
Mœnia conspicimus, nullis metuenda Philippis.
Tot fossæ, nullo bella movente, patent.
Circum gleba riget spinisque exasperat arces,
Quas viridi natas cespite fudit humus.
Catsius hic totos muris accommodat agros,
Et campos speciem Martis habere facit.
Mutantur planis sublimia, summa profundis,
Miraturque suas terra subacta vices.
Arida se liquidâ distinguit Naiade Vesta,
Torridaque æternis jugera tingit aquis.
Insertis pulchrè frondent arbusta salictis,
Ordinibusque suis conspicienda virent.
Hic piger acclivi glebâ decumbit Iacchus,
Et medio tangi Solis ab igne cupit.
Hic, ubi Pan timida lateat cum Phyllide fessus,
Silva verecundis surgit opaca comis.
Hic Italûm poterunt Baiæ Cumæque locari,
Et meliora mihi fata Sibylla canet,
Seu Schuurmanna volet fieri, seu Tessela vates.
Seu cupiet Princeps carmen Eliza loqui.

Scilicet

Scilicet hæc Phœbi domus est. hæ Palladis arces.
Hæc nova non unum mœnia numen habent.
Claudunt innocuas hæc propugnacula Musas,
Ne tersas violet barbara turba Deas.
Arcentur Momi tribulis, & scommata pungit
Vndique marginibus spina cruenta suis.
Arcentur portis curæ, livorque dolorque.
Quisquis amans recti non eris, hostis eris.
Vna Helicona refert, Parnassia culmina turris
Altera, & has geminas adspicit Haga Pharos.
Scandimus hos apices gradibus. qui celsior exit,
Æquoreos propius monstrat adesse Deos,
Et latè tot rura aperit, Superûmque penates
Pandit & Auriacas culmina pulchra domos.
Hæc quicunque vides solertis prædia Catsî,
Et nondum fessi grande ligonis opus,
Dic: Labor hæc fecit. similis jam Belga creanti est.
Cum desunt terræ, fabricat ipse solum.

In Theophrasti Herbarum Historiam à IOANNE BODÆO à STAPEL, Medicinæ Doctore, luculentis notis illustratam.

ADspice Græcorum tabulas & prisca renasci
Secula, naturæ parturientis opes.
Cecropidum patuere scholæ, patuere recessus
Dogmataque ingenii tot, Theophraste, tui.
Hic herbas fruticesque suos vetus explicat Hellas.
Pagina pulvillum qualibet ista facit.
Quicquid in hoc felix genuit natura theatro,
Singula stant spatiis conspicienda suis.
Iugera sunt chartæ; viridaria tota libelli,
Area quæ mundi est laxior, arcta patet.

Mira

Mira loquar. durant isti sine solibus horti,
Non opus hic Zephyris, Æole blande, tuis,
Non arbusta rigant pluviæ, confundimus anni
Tempora; quod carpas bruma vel ipsa dabit.
Nullum gleba facit, nullum discrimen arena.
Prostat in hoc nostro Græcia tota solo.
Distincti coëunt grandi discrimine fructus,
Germinaque adversis dissociata plagis.
Vna Arabum Cilicumque graves hic fascia messes
Colligit, una gerit gramina mille manus.
Vna domus, capit unus ager, quæ dividit orbis,
Et mundi exiguo venditur ære labor.
Hoc sapiens Theophraste, tuum est. Bodæus honores
Addidit, & voces tersius ire facit;
Et longa mersum secli caligine verum
Eruit, & vultu dat meliore legi.
Marcebant veteres herbæ; decesserat illis
Et vigor & formæ gratia prisca suæ.
Nunc melius fragrant, tanto sub vindice, plantæ,
Pulcrius, incultæ quæ jacuere, virent.
Balsama, thus, alios aloë diffundit odores,
Tollit inoffensum palma superba caput.
Quam prius ignavi zizania presserat ævi,
Invenit hic laudes, laurus amica suas.
Cauliculi, radix, calices, fibræque, striæque,
Omnia conspectu splendidiore placent.
In Dominum natura redit. cedrumque perennem
Conficit his ipsis officiosa notis.
Vt, quem non valuere herbæ servare labantem,
Post obitum possint semina salva loqui.

IN DIATRIBAM
Nobilissimi Viri D.
CONSTANTINI HUGENII,
Equitis, Zulechemi Domini &c. de Organorum in Templis usu & abusu.

SI pia Seraphicæ modulantur carmina mentes,
Excelsumque canit maximus ordo Deum:
Si sua cœlorum series concentibus aptat
Corpora & exactis incitat astra sonis;
Regia si summum cecinerunt plectra Tonantem,
Et Solymæ modulis perstrepuere suis;
Si mediis olim sonuerunt organa templis,
Cum pietas pressum tolleret alma caput,
Nec fureret Martis rabies in sacra Deumque,
Otiaque assertæ relligionis erant;
Cur nostro tetrici damnabimus organa seclo?
Aut grave crediderim carmina sancta cani?
Materies laudum Deus est, tot gloria rerum,
Omnis in hunc hominum plausus & horror abit.
Hunc naturæ stupes & vis & norma canendi.
Plena suo nunquam numine lingua silet.
Cur sileant digiti? cur non facundia vocis,
Atque attentæ manus nobile pulset ebur?
Dummodo mens digitis, digitus comes incubet arti,
Et quæ sunt auris gaudia, sint animi.
Constantine, Dei si nos Sapientia totos
Condidit, hunc quavis impero parte cani.

IN OBITVM
Nobilissimæ & eximiæ Dominæ,
ANNÆ IONCQVERS,
Conjugis Nobilissimi viri
DANIELIS SCHONCKII,
Poelgeestæ Minoris Domini.

VIx thalamos, Ioncquæra, tuos & federa lecti
Scripsimus, & patriæ vota benigna tuæ;
En, vocor ad tumulum lachrymas, mæstosq; penates
Ruptaque conjugii vincla fidemque queror.
Excipit officium teneræ Libitina Dionis.
Attonitusque tuo funere plorat Amor.
Exstinctasque faces dolet eversamque pharetram,
Et subito impatiens vulnere læsus obit.
Venisti ad Batavos conjunx, ut mater abires.
Et moreris, titulo sed meliore parens.
Ereptamque sibi te servat in obside Natâ
Schonckius. hoc pignus possidet ille tui.
Virtutesque tuas hac vellet prole renasci,
Nec tibi dissimili posteritate frui.
Cur Natura facis matres, ut perdere possis?
Et cupis hanc, istâ conditione, mori?
Cur socias par dilectum, & sejungis amantes?
Copula cur nexu solvitur ipsa suo?
Cur, Lucina, thoro facilis, jam facta noverca es?
Cur tantis illam vis peperisse malis?
Et fieri lætam tristi mercede parentem?
Gaudiaque ingenti prima dolore premi?
Scilicet humanis defuncta puerpera curis,
Spes alias vovit relligiosa Deo.
Et potuit sprevisse levis dispendia mundi,
Quæque nimis volumus nos, voluisse minus.

Sic

Sic gignens, Christo genita est. partusque labores
Finiit, æternæ facta quietis amans.
Dumque sui nusquam vultus atque ora mariti
Conspicit, his discit posse carere bonis.
Optima tot gemitus genitrix ignorat in astris.
Nec speciem misere parturientis habet.
Lætior in vultu species divina renidet.
Gaudiaque à summo Numine plena capit.
Quam suus implicuit castis complexibus Albis,
Flebile nunc nobis, Rhene, cadaver habes.
Et nuptis tantæ veneranda exempla maritæ
Objicis & velles sic adamare tuas.
Tu, Schoncki, tua damna doles. mihi divide luctum.
Parte dolet, quisquis condoluisse potest.
Destitui consorte, grave est. plus illud, amari
A Superis, quam non semper amare queas.
Sin oculis, hæc ipsa geri, minus adspicis æquis;
Non alia est, homini quæ tibi scena patet.
Insanum est, ipsi voces opponere cœlo.
Et tecum Pietas officiosa silet.
Ne pete in amplexus, quam nunc amplectitur æther.
Non tua dos, cœli est; mutua facta tibi.
Quæ pia, quæ cunctis vixit peramabilis, illi
Debuit in pacis sedibus esse locus.
Maxime vir, solos non hic affligit Atridas
Iste dolor. quæ nunc sors tua, nostra fuit.
Ex æquo dolor ille nocet. sine compare possum
Verba tibi à lætis valdè aliena loqui.
Quos animos gerimus, libret Prudentia. fas est,
Majores Fati casibus esse viros.

Ad Doctissimum Virum,

D. GVILIELMVM PISONEM,

Ill. Comitis Mauritii Nassovii Archiatrum, cum ex orbe Americano in Europæum rediisset.

Sidera vidisti nostris non visa sub oris,
Pantagonumque truces, optime Piso, lares,
Barbaricasque domos crudique cubilia Martis,
Ludus ubi est, hominum dentibus esse hominem.
Suave fuit, gustasse graves dulcedine cannas,
Pisaque nominibus non aliena tuis.
Suave, tuas implesse novis concentibus aures,
Quos procul à Batavis discolor edit avis.
Et tetigisse feras & castigata veneno
Corpora & Occiduæ monstra stupenda plagæ.
Olfecisse suo manantes cortice succos,
Balsamaque effluviis luxuriosa suis.
Nunc cunctos Patriæ reficis dulcedine sensus,
Et post longa abitus tempora, Belga redis.
Et mores cum cælo alios & mite resumis
Ingenium & veteris verba benigna soli.
Induis hic Batavum, crudelemque exuis Indum,
Et melior prisco sub Iove civis agis.
Non hic nigra polo nubes, sed stella refulget.
Non hic thuribulum, sed cynosura micat.
Non Argo nunc visa, nec implacabilis Hydrus,
Sed propius pronis cernitur Ursa rotis.
Adspicis hic placidos cœlesti in Virgine vultus.
Forsan ut in terris Virgo placere velit.
Quique tibi tensum Chiron surrexit in arcum,
Ex oculis longè nunc abit ille tuis:
Et blandæ te vult Veneris perferre sagittas,
Et casto dominæ delituisse sinu.

Sic aliis astris regeris. tua flumina potas,
Et patrium comedis lætior hospes olus.
Quò trahimur Fatis homines. discernimur ipsis
Orbibus, immensis dissociamur aquis.
Hàc, illac, quà terra patet, cum Sole vagamur,
Nec spatium voti gleba pusilla capit.
I, Piso, jam Piso redi. quem conscia recti
Mens habet, & cui splen ridet, ubique domi est.

IN PICTVRAM
Eximii Pictoris
IOAC. SANDRARTI,
qua Apostolorum in terras omnes abitionem exhibet.

ADspice Apostolicos vultus spectator & ora,
Totque sacrosancto nomina sacra Deo.
His potuit peccans famulis resipiscere mundus,
His ducibus mores induit ille novos.
Hi sunt, qui fœda mersas caligine terras,
Nosque reos certæ surripuere neci.
Hi sunt, quos Stygii tremuere palatia Regis,
Impietas quorum concidit icta sonis.
Sal terræ, lux isto hominum est, & buccina veri
Plurima, & ætheræ signa facesque viæ.
Agricolas, testesque vides, patresque piorum,
Et celeres in tot nuntia læta pedes.
En, abeunt missi per rura, per oppida. quisque
Intrepidus Christi voce vocatus abit.
Dant dextram dicuntque vale. mentemque Tonanti
Quilibet & cœlo pectora tacta vovet.
Nil restat, nisi flagra, cruces, tormenta, secures.
Sustinet hoc precio spes animosa loqui,
Regnantumque minas populique opprobria spernunt.
Et volupe est Christo sub duce cuncta pati.

Si tabulam excellens Sandrarti dextera pinxit,
Si templis altè cernitur illa tuis,
Res levis est. illud majus: si Cæsar & Orbis,
Quæ sacri vates nos docuere, velint.

In Poëmata Cl. Viri

CORNELII BOII

Zelandi, Iurisconsulti.

QVi Leo Mattiacis medium se tollit in undis,
Emergens Patriæ prisca figura fuit.
Nunc vatis nova forma sui est. qui primus in illis
Fluctibus è salsis dulcior exit aquis.
Attollitque caput clarusque emergit & ipsum
Obruit Aoniis fontibus Oceanum.
Et tetricam absorbet Tethyn lenitque procellas;
Neptunoque facit mitia vota suo.
Barbaries sic mersa perit. lepor ille resurgit
Atticus & Latii carminis exstat apex.
Boyus verba facit Batavoque à sidere robur
Concipit & pergit nil nisi grande loqui.
Seu Famæ ostentat Belgas & consecrat ævo
Bella Ducum & socio Principe scriptor ovat;
Seu thalamis miscet tumulos, funesta serenis,
Iamque illum Veneres, jam Libitina vocant;
Seu Phœbum per sacra rapit Christumq; Deumque,
Nomina per terras relligiosa, sonat.
Carmen res non una facit. patet omne theatrum
Vatibus & passim, quod venerentur, habent.
Ipsa Themis tetricas Boyo mitescere leges
Imperat. absolvit Cæsaris ira reos.
Indulget veniam miseris, facilique poëtæ
Vult faciles etiam dicere jura togas.
Femina cantatur, nec displicuere modestæ,
Irruit in doctos noster Apollo sinus.

Quique unam colit, has laudes unius amori
Devovet. & vati gratia nata domi est.
Tu quoque te portasque tuas Zelandia debes,
Magnaque gens isto surgis honore foris.
Adspice, Mattiaci incipiunt ridere Leones,
Caudaque præconem mulcet amica suum.
Et qua lingua trucem solita est irata cruorem
Lambere, mansueto verbere lambit epos.

In Novam P. VIRGILII MARONIS Editionem, curante doctissimo viro D. CORNELIO SCHREVELIO, Gymnasii Lugdunensis Rectore vigilantissimo.

HOc est grandiloqui Carmen sublime Maronis.
Hæ voces Latii detinuere Deos.
Sceptra probant vatem, damnataq; pagina flammis
Vivit & Augusti Cæsaris ore placet.
Ista poëtarum norma est. tunc surgimus omnes,
Fimbria cum nostrâ tangitur ista manu.
Hic cunctos super exstat apex. hæc lambit Olympum
Gloria, nec seclis tot finit esse parem;
Posteritas desperat. amat, quem suspicit unum,
Et radiis tanti sideris ægra jacet.
Tu, Schreveli, reddis Soli sua lumina & illas
Cernere das flamma fulgidiore faces.
Scena novum nuper per te Tarpeia soccum
Induit & nitidis vestibus Afer iit.
Nunc tua magnanimum Æneam solertia nobis
Vindicat & Phrygius Dux sine nube micat.
Cingitur Andinus non uno interprete vates,
Romaque jam melius Martia verba sapit.

Debet

Debet Troia tibi, debet Sichæia Dido,
Ipse repurgato carmine Turnus ovat.
Sic Ducibus castrisque Ducum bellisque tubisque,
Sic comites audent regibus ire Scholæ.

IN NVPTIAS
Amplissimi Viri
HARALDI APPELBOOM,
Serenissimæ Suecorum Reginæ res in Batavis curantis,

Et Præstantissimæ Virginis,
SVSANNÆ ROGEAV.

IAm Ver molle tuum est. jam ridet amoribus annus
Quique dies mundo, plus placuere tibi.
Optima tempestas Veneris descendit ab astro,
Et Geminos fratres pronuba signa facit.
Scilicet in thalamis Pollux cum Castore fulgent.
Inque tuas jurant sidera tanta faces.
Et cui Maja dedit Romana vocabula, mensis,
Principium vestri dulce furoris amat.
Nec vanum reor hoc. genitrix fuit illa loquentis
Pro Iove, pro Superûm Numine Mercurii.
Vt tibi Suecorum pro Majestate loquenti,
Idem sufficeret verba diserta Deus.
Adspice Naturæ, præstans Haralde, favorem.
Omnis in hac tecum conjuge vernat ager.
Adspice Christinæ tibi suffragantis honorem.
Illa tuo Princeps quæ cupit ore loqui.
Sceptra favent, studiisque favet genialibus æther.
Hæc sunt conjugii prospera signa tui.
Et si quod vatis precium est, nos jungimus istis
Vota poëtarum dextera Numinibus.
Ambiat Haraldum lætis amplexibus uxor,
Basiolisque neget posse carere tuis.

Tu quoque, dilatis Sueonum, suavissime, jussis,
Ne numera sponsæ basia, funde lubens.
Si nimium gelida & rigida est tua Suecia, cautè
In Batavis astro fervidiore cales.
Et dum Regales committunt prælia partes,
Prælia jam terrâ, jam metuenda mari,
Vos geminos thalamus, concordes lectulus abdit,
Et speciem belli nil metuentis habet.
Hic hominum in terris furor est. Mars, oscula gli-
Incubat ille ferox Regibus, hæc tua sunt. (scunt.

IN NVPTIAS
Ornatissimi doctissimique Viri
D. STEPHANI vander HAGEN,
I. V. D.
Et lectissimæ eximiæque Virginis
MARIÆ REAEL.

OPtima quæ toties Virgo, puerilibus annis,
Tempora fecisti candidiora mihi,
Cum gravitas hæc nostra tuo penderet ab ore,
Attonitusque suo carmine staret Amor,
Gratiaque in labris (memini) facunda nataret,
Et summos traheres blanda puella Ioves:
Tunc ignota tibi poteras, dulcissima, fari,
Et Venus insonti fabula sæpè fuit.
Tunc Phyllis, Cassandra, tibi cantata revixit,
Et placuere tuis nomina ficta jocis.
At nunc se veri testem Barlæus amoris
Præbet & à grato carmina vate refers.
Seria jam loquimur Sponsæ. mentita facessunt
Oscula, & ad Veneris limen adulta venis.
Et jam vera probas, quæ quondam ficta probabas,
Lectaque amatorum pagina, tota tua est.

Iam

Iam quid tela, faces, jam Sponsa Cupidinis arcus
Discis & officiis Cypridis ipsa vacas.
Dum Sponsus partes Daphnis, tu Phyllidis imples,
Inque Cupidinea luditis arte pares.
Interea circumvolitat gens omnis amorum,
Inque tuo gaudet pulchra juventa thoro.
Et tenerum quodcunque, recens, imbelle, venustum
Invenit, & quicquid triste, senile, fugat.
Verna nitet facies geminis, facundia verna est,
Vernantes oculi. nil in amore grave est.
Talis juncta fuit Sappho formosa Phaoni,
Non alio vultu nupta Creusa fuit.
Æmula se Paphiis acuit fervoribus æstas,
Et Sol à vestro concipit igne facem.
Sic Superos attingit amor. Geminisque sub ipsis
Hagius exuviis virginitatis ovat.
Conveniunt doctrina, Themis, probitasq; pudorque,
Formaque præclaræ semina mentis amat.
Scilicet his sobolem dabitis virtutibus ambo.
Et pater in natis conspiciendus eris.
Tunc aliquis dicet, Mariæ frons ista, parentis
Ista, refert oculos ille vel illa tuos.
Hæ sunt conjugii voces, hæc præmia lecti,
Illa suo genitrix personat ore Venus.
Vivite felices & ab ipso discite vate,
Illecebram flammæ nubilis esse moram.
Vivite concordes, & veram credite vocem,
Quod facitis, quondam perplacuisse mihi.

C. BARLÆI
POEMATVM
MISCELLANEORVM
LIBRI II.

Ad Illuſtriſſimum Dominum,

D. DVDLÆVM CARLETON,

Magnæ Britanniæ Regis apud Federatos Ordines Legatum, poſtquam regium mihi munus exhibuiſſet.

Alvete puppes, quæ Britannicum pignus,
Et Carletoni ſanguinis decus clarum
Portatis undis; cujus Albion curis
Suffulta curas fulciet Batavorum,
Et bellicoſos Belgici ſoli patres
Sororiante lenis eriget ſceptro.
Salvete puppes: Tuque Nerei conjunx,
Et qui patenti rector incubas ponto
Neptune: ſeu jam Carolo favens regi
Claſſes adornas lætus, & rates quaſſas
Bellis adaptas: ſive tranſtra Flandrorum,
Hoſteſque Morinos, mobileſque prædonum
Invadis arces, victimaſque Cattorum
Vltor cruenta rurſus expias cæde:
Expone terris creditum mari magno
Illuſtre nomen, cui vices dedit fandi,
Facundiæque celſa jura tranſcripſit
Princeps Stuartus, ille triplicis regni,
Boreique ſplendor orbis, alma majeſtas
Populi potentis, imperîque majorum.
Miteſcat æquor omne, nec ſacrum pondus
Violent procellæ, donec ora Toxandrûm
Aut Moſa tanto gratuletur Heroi,
Coëatque dextræ dextra Federatorum.
Stamus Batavi, vivimuſque non victi,
At Rege ſocio. cur ſatur triumphorum

Turges trophæis Belga? cur tui Martis
Stupescis ausus? poscit hic sibi partem
Laudum Britannus. his Eliza vexillis
Involvit ensem, Cantabroque nobiscum
Cruore tinxit. Hæc Ibericam classem
Demersit undis, hujus ultimæ Gades
Arsere flammis. sola nec tui facti
Vis tanta rerum est. cur superba despexit
Ostenda Batim, messibusque plus ternis
Attrivit hostem? leniit famem Britto,
Illaque arenâ miles occubans Scotus,
Formidolosi spretor inclytus lethi,
Terram momordit; quoque constitit vallo,
Patriæ trophæum fixit, & sibi bustum.
Ille obseratis victor irruit portis,
Mauros fugavit, acer institit Flandris,
Stravit Varaxum, totque laureas junctis
Divisit armis. ipsa pressa libertas
Injuriosa servitute latronum
Redintegratæ debet huic decus sortis.
Nec bella solum, & gentis Asturum diros
Domuit furores, exulemque Gradivum
Ferociente nuper exuit parma.
Cum rex utrique jura dictitans Phœbo
Victas sub ipsa cerneret rates Calpe,
Tartessus atros fumigantibus transtris
Spectaret ignes, Herculisque vicini
Tremerent labores, jamque fessus armorum
Philippus acri posceret moram bello,
Iterum phalanges scribit, & suas Rheno
Sociat cohortes, Martiasque despumat
Tamesis procellas. Vnus hostis ambobus,
Commune bellum est. Tu Deos Batavorum
Proceresque nostros, Belgiique custodes,
Affaris, Heros magne, tu Rosas læto
Donas Leoni, regiosque facundus

Iussus recludis, consilique momentis,
Latè patentis flectis imperî frena.
Talis feroces voce flexit Atridas
Nestor disertus, & duces Mycenarum
Affatus olim est. talis arce Tarpeia
Cyneas Quiritum Patribus dedit pacem,
Doctè locutus. Et velut mari vasto,
Postquam furentes stella lætior Cauros
Fugavit undis, emicantque perculsis
Ledæa signa, terror exulat ponto,
Dimissa rursus vela Tiphys expandit:
Tu sidus almum, tu jubar salutare,
Heliceque fulges, vindicesque belgarum
Dexter secundas: quo loquente bellorum
Horror facessit, Hesperique regnator
Ferale rebus augurat suis signum.
Sublimis anima, magne Regis interpres
Dudlæe, qui me purpuræ Britannorum
Donis inauras, pessimoque tot vatum
Offers stupendum munus optimi Regum,
Musisque nostris censor æquus applaudis:
Has sume gratæ mentis obsides chartas,
Arrham clientis, candidique libamen
Castum poëtæ. Sorte si meâ dignum est.
Placuisse sceptris, jam benignus indulge,
Placuisse vobis. cur iniqua sit Phœbe,
Favente Phœbo? cur neget serenatos
Aurora vultus: quem serenus adspexit
Titan, tuæque gentis editum Numen?
Me si favoris compotem tui faxis,
Excelsus ibo, quà super Deûm sedes
Mundique tractus, fornicesque flammantes,
Superûm theatris destinaris, & cœlo
Præmittis amplum splendidæ decus famæ.
Sic læta semper Carolo fluant secla,
Vivat beatus, veritatis assertor,

Et

Et Christiani nominis potens robur.
Sic gratus illi, particepsque curarum
Sospes superfis. Patriæque jam fare,
Quæ verba laudet Belga, damnet Hispanus.

Ad Nobilissimum virum,

LAVRENTIVM REAEL,

rerum Indicarum nuper in India Orientali Præfectum, nunc Matheseos studiis vacantem.

VIr magne, cujus dexteram calens pavit
Eoius orbis, fervidoque supposita
Imperia Phœbo, cujus Occidens ductu
Latè potentis fregit arma Castellæ:
Quem fama belli, Martiique conatus,
Tidora supplex, Cantaberque depulsus,
Totiesque Belgis impetita Ternate
Vexere cœlo, quà latus per Arctoum
Delapsus Indus exteras rates vectat,
Gangesque lato Bengalæ sinu latrat:
Iam pacis almæ cultor, & procul fusi
Satur cruoris, exiliique majorum
Laudatus ultor, victimis Iberorum,
Patriæ, tuisque plus satis parentasti.
Post bella Phœbum, barbarasque post cædes
Cyrrham capessis, & furore Mavortis
Tandem expeditus, subdis ocio Martem,
Hastam Camœnis. pileoque commutas
Placidaque olivâ lauream triumphalem.
Non jam tremendus vindicem Moluccarum
Ensem coruscas, nec tuas Batavorum
Curas lacessit miles, aut minax classi

Instat Malacca. rapta Cantabro regna,
Victum cubile Solis, æquor Eoum,
Tuæque laudis spatia vasta metiris.
Non jam superbas Amsteli fori gazas
Bellator auges, scriniisque mercantum
Infers avaræ dulce pabulum mentis.
Non ventricosas mercibus rates lassas;
Non federatas regibus manus jungis;
Valloque castra cingis, aut struis muros.
Quid Banda vectet, auribusque protentis
Malbaricus hospes, Borneumque, securus,
Stellata mundi templa, siderum lapsus,
Ortusque rectos, & tueris obliquos.
Deûm penates jam placere cœperunt,
Cui domita tellus; quaque parte terrarum
Emergat Arctos, occidatque, vel rectus
Volvatur orbis, & moras tenebrarum
Titan adæquet lucibus, vel extendat,
Scrutaris, alti municeps novus cœli.
Quæ causa priscis astra sedibus trudat,
Cur Spica fugiat Virginem, & minans cornu
Medio remotus orbe frigidum spectet
Aries Booten, cur suos trahat currus
Borealis Æthon, plusque pellat Australis.
Vt axe in isto, quo ferox Ducem sensit
Iberus, umbra dextra, vel sinistrorsum
Flagellet æstum, bisque torreat fruges,
Bis altus ipsum verticem premat Phœbus:
Toties quadrigas sistat; & dies nocti
Describat æquos: luminumque tot vultus
Attollat omnes, & mari lavet cœlum.
Quot vasta sese terra passibus pandat,
Vestigat animus, aut quibus sagax Chinæ,
Feraxque Timor santali, vel Ambona,
Spatiis Batavo distet orbe, metitur,
Discitque inermis, quæ subegit armatus.

Hac ipsa certe docuit accolam Nili
Chaldæus Abram. norat ista cœlorum
Librator Atlas, Herculesque suffectus.
Hac involutos arte temporum fastos
Cæsar recudit, & novum decus sceptris
Alphonsus addit: barbarosque crudeles,
Tenebricosos Cynthiæ notans vultus,
Flexit Columbus, quosque contumax Indus
Cibos negabat, eruditus extorsit.
Hac arte mundi suspicis creatorem,
Lustrator operum, machinæque solertis.
Quantumque possit numinis vigor summi
Nutu potente, mens quieta perdiscit.
Vices beatæ, ter quaterque felices,
Quæ te serenis hospitem Camœnarum,
Divæque templis reddidere doctrinæ.
Quam vita dispar, disparesque jam curæ
Pectus fatigant, spiritumque Bellonæ
Furias perosum, & sæva jura Mavortis,
Vel Archimedi mancipant, vel Euclidi.
Qui castra nuper, militemque lunari
Clausum figurâ, circuloque direxti,
Impune circos, angulosque jam formas
Levi papyro, & ficta castra depingis
Dux incruentus. qui suëtus armatam
Numerare gentem, filiosque Neptuni,
Quot Vrsa stellis, Pegasusve cœlesti
Micent theatro, supputare jam gaudes.
Nec trux machæra, fulminansque ballista
Profligat hostem. circinos rotat dextra,
Quæ strinxit ensem, perticæque chartarum
Se dissecantes arte dirigunt sulcos.
Sphæram volutas, hostiumque tot tractus,
Goam potentem, vasta regna Sinarum,
Ditesque Iavas: quasque adire non sivit
Hispanus oras, tutus undique adspectas.

Sic fama duplex posthumum vehet nomen,
Patriæque Mavors te sacrabit, & Pallas.
Quantumque vires horruit tuas Bætis:
Defensa quantum vindici suo debet
Eoa tellus, insulæque non victæ:
Batava tantum, plusque terra debebit
Bellonæ alumno, præstitique Musarum.

In Poëmata
Amplissimi & Clarissimi Viri
HVGONIS GROTII.

PRæclare Groti, tota cui Caballino
Inebriata fonte provocat priscas
Thalia lauros, & prioribus seclis
Ligata verba; seu gradu cothurnato
Sublimis altum nubibus caput condit;
Seu succos humili lenis ambulat gressu,
Elegosque fundis, & necis Lycambeæ
Testes iambos: Ecce, semipaganum
Tuas ad aras sacra ferre vix ausum,
Iam ferre cogit horror ille divinus
Tuæ Camœnæ, & invidenda majestas,
Quæ me relictos rursus ad lares Phœbi,
Cirrhamque revocat, pallidamque Pirenen,
Vt post faventes Vossii tui voces,
Post vota Baudi, calculumque Iosephi
Tanto poëtæ, vinciciique Musarum,
Ineruditum serus accinam carmen.
Præclare vates, lux, decusque Belgarum,
Libitina cujus nulla nomen exstinguet:
Vt me loquentem perculit sacer Ionas,
Iam tertium renatus, & solo cœlum
Placans redemptor! Quis furor Deo dignus,
Quæ sancta Mænas pectori tuo sedit?

Cum per ſacratas myſticæ dapes menſæ
Rotas trochæos, altiuſque ſubvectus
Pia futurum mente concipis feſtum.
An Pallas aliqua præſidens Dei templo
Hæc ipſa ſuaſit? aut Apollo cœleſti
Afflatus aura ſacra Chriſtianorum
Didicit ſonare? vel receſſit in Cyrrham
Cyrrhæ creator, & ſcholas poëtarum
Neſcire non vult, quæ beare nos poſſunt?
Vileſcit omne, quicquid eſt profanorum
Vbique vatum. non Catullus, aut Naſo,
Vaferque Flaccus, Bilbiliſque laſcivæ
Dicax alumus pulpitum fatigabunt,
Te vate. longo linquitur gradu Vida,
Et Symmacho commiſſus ad pedes ponit
Faſces poëta, terreos ſuper quando
Raptus penates vota nuncupas Chriſto.
Cedit Iuvenci, cedit illa Seduli
Senis Camœna: dumque ſancta deſtillas,
Simul omne Clarium doctus artifex robur,
Helicona totum, & quicquid eſt venuſtatis,
Et eruditæ antiquitatis, expandis.
Beata tellus noſtra, quæ decus tantum
Oſtendit orbi. ſi quid accolæ Galli
Debent Thuano, ſi Caſauboni manes
Veneratur Anglus, plus vetuſta Cattorum
Gens, terror orbis, artiumque fecunda,
Plus tota paſſim turba laureatorum
Tibi debet, heros. Tu relicta Civili
Imperia Batavûm, bella tot per æſtates
Pugnata Belgis, dexteraſque commiſſas
Dextris Iberûm, tu vices laborantis
Terræ, gemenſque Belgium ſub Albano,
Cædes nefandas Principum, nurus raptas,
Exuſta templa, gentis improbæ motus,
Feduſque toties Marte vel dolo ruptum

Tran-

Transcribis ævo. Tu ferax triumphorum
Arcessis altè stemma Nassovæ gentis,
Dignumque sceptris Romuli genus cantas.
Tu, ne trophæa parta dextera forti
Arausiorum posthumus neget livor,
Aut sileat ætas, das nepotibus sciri
Ignara lethi. Quid per Isthmium littus
Florem virorum, ludicrosque victores,
Vilesque palmas, fervidasque quadrigas
Thebane jactas? alter hic triumphalem
Scandit quadrigam, victor efferæ gentis,
Regisque Iberûm, patriæ datus cædis
Mauritius ultor. quique Belgicæ testis
Virtutis esset, urbiumque captarum,
Hoc solus axe Grotius quatit plectrum.
Nec bella solum, militijque funesti
Depingit ora, sed furore Mavortis,
Patriæque damnis expeditus, infestos
Hostes adunat, exulemque Gradivum
Multum petitæ præco pacis exarmat.
O cygne Delphûm, non tuas Batavorum
Viris adæquant gesta, nec tuis una
Sat regio cœptis. transmarinus assurgis
Ad sceptra Regum; quaque duplicis regni
Iacobus hæres triplicem domat gentem,
Albiona, Iernen, & Caledonis lucos,
Festo recentem purpuram beas versu.
Quis non stupescat gratulantium voces?
Sic posse fari Galliam, loqui Scotos,
Et cum Britannis sedis incolas nostræ?
Tu lingua cunctis, Musa, vox, & orator
Tot subditorum vota solus exolvis.
His vectus oris Tethyos vias longè
Tranas poëta, radis Herculis metas,
Mixtusque duræ navigantium turbæ
Mersas Iberos. Vivis acer Heemskerki,

Et

Et iste quamdiu Solis occidet currus,
Carteia stabit, accolent fretum Gades,
Fatale nomen pertimescet Hispanus.
Sed mox severos, facta mitior, ponit
Thalia vultus, principum canens tedas,
Mixtamque sobolem. qualis ille Veronæ
Cecinit marinam Pelei ducis nuptam.
Aut qualis uno nexuit thoro sponsam,
Honoriumque Claudiana Pimpleis.
Exinde Latios posse jam Syracusas
Sonare cantus, Atticasque mirabar
Veneres amictus induisse Romanos.
Quid Græciæ jam proprium? refert sermo
Latinus illam, & si quod est decus Grajis,
Et oris ampli Doriensium genti,
Non æmulandus æmularis interpres.
Tandem gementis præficæ capis munus,
Et justa solvis. sequitur una defunctos
Laus sempiterna vatis, & trucis lethi
Sepulcra laxat. Scilicet fuit tanti
Nunc occidisse, præmiumque virtutis
Tulisse memores carminis tui fastos.
Hæc inter, ibam, quà per omne doctorum
Agmen faventes prodigus rapis Musas,
Nunc ora regum pingis, aut amicorum
Censes labores, nunc libris poëtarum
Præludis, amplum vel per æquoris littus,
Miracla Batavûm, mobilem Noto pinum
Velis adornas. navigat tibi currus,
Curritque navis. arguunt ratem venti,
Currumque tellus. arguunt ratem vela,
Rotæque currum. creditur licet currus,
Nec triga tamen est, nec quadriga, nec biga.
Risi subinde Lentulum, tui risi
Fallax amoris somnium; sed hærebam
Adstricta cernens jura Cæsarum versu,

Osque

Osque hîc disertum. donec illa me Crœsi
Midæque gazis, annulisque Gorlæi
Potior supellex voce pavit arguta.
Princeps poëta, mensque fœta doctrinæ,
Quo thure quæso, qua tibi novenarum
Chorus Dearum, aut quisquis est Caballinæ
Sititor undæ, victima dabit sacrum.
Tu major omni victima. placet solum,
Vt jura moto des Poëticæ Phœbo.
Et nos, tuarum vilis umbra virtutum,
Humiles myricæ, verba vincta conantes,
Qui farre tantum adoreo & molâ salsâ
Inopes litamus, te fatebimur proni
Vatum (facesse livor) Imperatorem.
Tantoque cunctis vatibus magis vatem
Quanto es Batavis omnibus magis charus.

Ad
CONSTANT. HVGENIVM, EQVITEM,

cum Panegyricum suum eidem mitteret.

QVi clara magni fata Principis luges,
Mihique lætus accinis parentanti:
Nunc vatis ausus alterosque conatus
Dignare veniâ; dum per inclytos raptor
Ducum labores, præpetique sublatus
Pennâ furentem Marte verticem stringo.
Hîc sceptra Princeps, & novos paludatus
Fasces capessit, & decus Batavorum,
Togæ secures, vasta regna Belgarum,
Et fœderati prisca jura Gradivi
Iussus tuetur. hîc parentium lauros,
Nomenque Adolphi, & tincta cædibus Thracum
Gentis suorum bella spectat Henricus.

Loqui-

Loquitur Loysa, perfidosque Francorum
Damnans amores, dexteraque venalis
Scelus nefandum, tanta fata solatur
Vltore nato. cui pueritiæ fervor
Porrexit ensem, Martiusque conspersit
Pulvis juventam : sive duplicis Rheni
Circum fluenta Cantabrûm globos sistit,
Vahalimque turmis asserit laborantem;
Seu pene victis Marte Cimbrico muris
Avertit hostem : sive dux Palatinas
Conscendit arces, & futurus assertor
Gaudente Nicro fessa castra disponit.
Cœleste magna stirpe defluit semen,
Originique mentis aura respondet.
Se donat orbi, nec sibi petit vitam,
Regnique poscit jura sanguis heroum.
Privata spernit, publico vacant curæ,
Mundique causa lassat arbitros mundi.
Quid non Batavûm terra speret, Hugeni,
Rectore tanto, quem Parentis excelsi
Invicta virtus, indomabilis Frater,
Et gesta claræ bella destinant famæ.
Quem cum creari vellet Imperatorem
Patrum voluntas, pronus annuit Mavors,
Plausere cives, federisque consortes,
Gallus, Britannus, Adriæque potator,
Et Scotus audax : solus horruit Bætis,
Et sævus Astur, & solo triumphantis
Quicunque nobis hostis invidet laudem.
Tu vota confer, quique Belgici scribis
Arcana regni, & tot petacibus chartis
Responsa reddis, sacculosque rixarum,
Et litigantis empta Curiæ verba,
Nunc decidentis vile jurgium stillæ,
Nunc derelicti triste murmur hæredis,
Nunc quæ molestus poscit æra consultor,

Sereniore Principis fugas vultu:
Applaude mecum. Nassavæ favet genti,
Defensus illa quisquis hic stetit dextrâ,
Non victus hosti. si per Elidis campos,
Olympicosque Pindarus ruit ludos,
Et æmulantum pulverem quadrigarum
Non æmulanda fert in arduum penna:
Si consulares Mullii canit fasces,
Romæque dominos altus invehit cœlo
Nili poëta, fervidoque qui debet
Cunas Canopo: nec pudebit audaci
Cantare cantu Belgici soli Patres.
Quod si superbus altiùs vehi credar,
Ceraque niti; mergar Icarus ponto,
Pereatque Musa pejor optimi civis.

IN OBITVM

Clarissimi Viri,

ÆLII EVERARDI VORSTII,

Medicinæ apud Batavos Professoris celeberrimi.

MAnes beati, tuque municeps cœli
Mens casta Vorsti, quæ negata jam terris,
Mundique fœdis expedita cancellis,
Tumultuantem cernis orbis orchestram:
Et nos tragœdos, fabulasque, quæ dantur,
Sublimiore tutâ sede despectas:
Si celsus hisce condolet malis æther,
Superosque tangunt mœsta verba viventum,
Hos sume questus, consciasque virtutum
Voces tuarum, nostra quas tibi Pallas
Inerudito tristis ingemit lessu.
Plorant dolores cæteri, stupet præsens;

Cyrrham-

Cyrrhamque claudens, pallidamque Pyrenen,
Haurire sacri fontis impedit lympham.
Quin ipsa frontes irrigans Poëtarum
Libethra rarâ labitur dolens guttâ.
Ereptus orbi est magnus arbiter fati,
Domitorque mortis, & labantium vindex,
Et restitutor, & peritus assertor.
Qui proruentis tela contudit lethi,
Iamque occidentes, jamque penè clamatas
Luces retraxit, staminumque director
Tardavit arte propera fila Parcarum.
Cui jura vitæ, seculique languentis
Imperia, Phœbo deferente, parebant.
Hæc sensit ipsa, quæ superstes excussit.
Hoc ore priscos Græciæ imbibit patres,
Senemque Coum, Pergamique doctorem
Studiosa pubes, & scholas Pelasgorum;
Et quicquid olim sapuit Hellas antiqua,
Traduxit ad se; totque damna morborum,
Vitæ labores, abditas vias lethi,
Attenta didicit. Hic senis Stagiræi
Oracla genti prodidit Batavorum,
Medicisque curis tanta verba præstruxit.
Quippe illa sacri fœderis ligat nexu
Doctrina prudens, nesciosque Naturæ,
Cæcosque turpis inscientiæ mystas;
Damnat Machaon. non medebitur rectè,
Sanare quisquis, quem volet, stupens nescit.
Nec fata solum, funerumque tot casus
Mens cauta flexit, ingeníque nascentis
Caliginosos voce dispulit vultus.
Hunc Federati Martis inclytum fulmen,
Arausiorum gentis & soli Princeps,
Humanitatis vindicem suæ scripsit.
Vt, quæ potentem cura lassat Hispanum,
Orbemque nostrum fulcit, ille fulciret.

Talis Lyceo, patribusque Musarum,
Sic vixit urbi, quodque laudis est summum,
Sprevisse potuit, quos stupemus, applausus.
Sed vixit, eheu, fidus ille morborum
Curator animus, & salutis antistes,
Recti satelles, & severus exactor,
Cultor bonorum, victor invidi dentis,
Industriæque pertinacis exemplum.
In quo benigno lenitatis adspectu
Gravitas verendæ miscuit decus frontis.
Abivit, eheu, speque plena natorum
Terris dicavit vota, spiritum cœlo.
Vbi beatis celsus accubans mensis,
Humum perosus, seculumque, quod fluxit,
Orditur aliud, nec salutis humanæ
Iam sospitator, corporisque quassati,
Felicitatis occupat suæ portum.
Vbi perennes vita protrahit luces:
Coram tuetur, quæ remota speravit:
Non luctus illi gaudio comes vadit:
Nec membra quicquam carnifex dolor frangit:
Morbi facessunt, febriumque tot turmæ,
Clarusque terris Vorstius, viget felix.

IN
DIATRIBAS SCHOLASTICAS
Cl. Doctissimique Viri
THEODORI SCREVELII
Gymnasiarchæ.

REctor Iuventæ, ductor efferæ gentis,
Scientiarum multiformium doctor,
Et arbiter perite disciplinarum;
Potens docendi, quum docentis ex ore
Ignara pendet palpitantium turba:

Potens

Potens monendi, quum monere te poſcit
Recalcitrantum dives aula Cyclopum,
Et inſolentis improbus furor ſecli:
Quis hic ſerenæ pulpitum quatit famæ
Novus Palæmon? porticuſque doctorum,
Et perſtrepentes maximi lares Phœbi
Redonat orbi? quis pueritiæ primos
Caſtigat annos? traduceſque dilectos,
Parentiumque tot propagines lætas,
Semen Batavum, patriæ renaſcentis
Perenne germen, ſpemque gentis invictæ
Sub jura cogit, & rebellis orcheſtræ
Retundit auſus? pandis ora, Schreveli,
Diſerta Rhetor, & ſcholaſticum Belgis
Regnum reformans, ſceptra pædagogorum,
Trepidoſque faſces, & tribunal auguſtum,
Totumque cœtus litterarii circum
Legum cataſtis vinculiſque conſtringis.
Hic oſcitantum nænias magiſtrorum,
Hic imperitos commatum latratores,
Ineptiarum ſerios rogatores,
Scabraſque voces, & ſuperba faſtidis
Elementa vocum, ludicroſque natales.
Hic ſparſa latè regna Grammatiſtarum
Arctas ephebis; dogmatumque congeſtos
Purgas acervos. hic nepotibus diram
Ferocientis Orbilì dicam ſcribis:
Coryliſque lentis, frondibuſque nodoſis
Præfers minacis acre jurgium frontis.
Hic Tulliaſtros verba more mendici
Ferruminantes, ſordiumque priſcarum
Quaſi oſtiatim luridos petitores,
Reos laceſſis: hic rudes ſolœciſmos,
Feceſque Euandri, Rhetorumque tot morbos
Arces Lycæis, puriorque præfaris.
Hic eruditæ pubis impigros greſſus

Vrges

Vrges triumphis, laudibusque suffulcis
Avara famæ pectora, & facem subdis
Virtutis œstro. torpidas pudor mentes
Incessit atrox, seculique despectum,
Vivumque rerum nesciis parat bustum.
Hic fœta vitiis induit repurgatos
Natura vultus, & docentium curis
Gaudet renasci, ne profana striblígo,
Illiterata mens, proterva vecordem
Analphabetis vita reddat ætatem;
Interque cœtus semifæminatorum,
Inersque vulgus langueat veternosa.
Quid prisca jactas Orpheum tuum Thrace
Flexisse tigres, amniumque veloces
Stitisse fluxus? horridas Hebri vatem
Stupuisse rupes? hic tigres Batavorum,
Rabidumque pectus fervidæ juventutis,
Osque illud audax, & jecur leoninum,
Furiasque docta voce mulcet orator.
Quid sponte grandes credis erigi Thebas,
Cantuque flecti lubricum pecus Nerei
Excors vetustas? quid laboribus fictis
Alcmena natum laurea poëtarum
Superba donas? sordibus repurgatum
Stabulum tyranni, sæviensque Stymphalis,
Et pullulantum fœta Lerna monstrorum.
Scholæ fuere, agrestiumque pugnaces
Iuvenum palæstræ, flagitique fœcundæ
Sodalitates. Tu Batavus Amphion
Has condis arces, urbiumque præmunis
Virtute portas. Tu renatus Alcides
Hydras fatigas, & potente doctrina
Nessum trucidas; frangis ora Centauris,
Et versipelles arte subdis Antæos.
Per te aleator, improbusque scortator,
Perjurus, exlex, cœlitumque contemptor,

Et

Et fastuosus, publicusque grassator,
Et qui superbas inflat impotens buccas,
Et qui bibaci vina gutture eructat,
Æris paterni nominisque decoctor,
Et quicquid usquam criminum atque monstrorum
Perdit venustum impuberis decus vitæ,
Mundo fugantur. Sanctitas, fides, candor,
Sororiansque veritas fatiscenti
Redduntur ævo. Tu velut mari magno
Flectens carinam Tiphys, ocium fesso
Donas ephebo, jam vigil truces ponti
Diffringis æstus, & minis procellosum
Componis æquor; mox severus obstantem
Hellen flagellas, exuisque Neptunos.
Vir magne, cujus insidens labris regnat
Vis tanta fandi, quo nec alter hoc cœlo
Aut jussa dictat rectiora cirratis,
Aut verba balbis aptiora præmandit,
Sive explicatos Rhetorum sinus pandis,
Seu sensa vinclis contrahis Stagiræis,
Vel in recessus grandium poëtarum
Doctor recedis: Iam Palæmonem Belga
Audit loquentem. dumque gymnasî priscos
Evolvit ortus, regibûsque calcatos
Legit penates, atriumque Pelidæ,
Sublime majestatis arduæ limen
Veneratur ultro, & fascibus tuis charos
Subdit Quirites. Ipse vocibus doctis
Recoctus infans, jamque plus sibi notus,
Fidem Tonanti, lumen ingenî famæ,
Consulta Patriæ, verba commodat rostris,
Seque esse gaudet; qualis haud potest nasci.

Ad ISAACVM DORISLAVM, quum Iuris V. D. crearetur.

Cui pulvis oci, & pedagogicum murmur
Ferulæque tristes, & recocta ter crambe,
Et elocati temporis dies lenti
Erectioris mentis indolem frangunt,
Animumque sellis mancipant magistrorum;
Isace, quin te seculo tenebroso,
Vmbraticoque nomen eximis ludo,
Et inquietæ prælegentium turbæ?
An illa Graji docta suada sermonis,
Orisque Latii prædicanda majestas,
Sophiæque sacrum pectus, & labor Phœbi,
Servire semper poscet? & fremet voces
Rudi Iuventæ, barbarasque purgabit
Illiteratis sordibus diu chartas?
Captivus istis quando liberè vinclis
Tibi vacantem spiritum trahes lætus,
Patriæ decorus? num Scholæ sacramentum
Illiberale, pertinaxque dixisti?
Nec sat superque laudis indigens fama
Attrivit ævi primulum tui florem?
Fallor. verendos en tibi lares pandit
Astræa virgo, & prisca Cæsarum jura,
Ac purpuratas expedit Themis voces,
Legesque regni, multiplexque sufflamen
Prævaricantis dictat ausibus mundi.
Hac arte nixus, altius Deûm sedes.
Fastigiumque laudis, & procul vulgo
Ignaviæque dissitas domos scandis,
Olidisque sensim pulpitis virescentes
Subducis annos. altioribus curis

Debe-

Debetur ætas ista, quæ sui juris
Spectare Soles, plusque candidos possit.
Non sat, Iuventæ profuisse; jam rostris
Virisque sacri sensa juris imperti;
Et ipsa tecum patriæ salus crescat,
Tuasque laudes commodis suis jungat.
Ecquid Palæmon, Orbilique clamores
Tardant euntem, ignobilique concludunt
Cœlestis auræ portiunculam circo?
Vir docte, vir venuste, flos amicorum,
Balbutientis hactenus scholæ verna,
Iam majus adflet impetus tuos Numen,
Tandemque vincta mentis expedi robur.
Servire nescit, quem Senatus augusto
Investit auro, pileoque libertas.

IN HONOREM LEONARDI SYPESTEYN, I. V. Doctoris.

PRæstans Ephebe, corculum Camœnarum,
Constans Batavæ humanitatis assertor,
Et Summæ cultor elegantiæ morum,
Vindex severi Iuris Imperatorum,
Quos vel superbis Romà collibus quondam,
Rerumque dominos Occidens salutavit;
vel quos Eoa parte vidit augustos
Helles sepulchrum, barbarusque Thrax pavit.
Seu jam profundos disputator illustras
Legum recessus, Italosque doctores,
Trucesque Baldi Bartolique rubricas,
Balbutientis seculi sacras voces,
Totque involutam nubibus Themin pandis;

Seu jam decorum verticem tibi lambit
Phœbæa laurus, Cæsarumque concedens
Indulta Pallas magna verba transcribit :
Exurge curis expedita morosis
Mens docta tandem, desidisque jamdudum
Spretor Vacunæ, ingloriique languoris,
Vocem Poëtæ gratulantis hanc audi :
Excelsa virtus indolesque non vilis,
Discreta vulgo, semet erigit semper ;
Novoque gestit ire celsior motu,
Contenta nunquam. vividæ focum mentis,
Ignesque sufflat laudis ora sopitos.
Nec precia spernit, anxieque nec poscit
Honestus ardor. illa spernit & damnat,
Majora meritis quæ sibi dari credit.
Quæcunque lenis gratiæ favor confert,
Aliena dicit, emta nec placet fama,
Veniamque sperat inscientiæ nullam.
Sic teste Leida, pectus ussit erectum
Fax ista laudum, gloriæque vis prima
Fastidiosas otii moras rupit.
Nec docta Phœbi templa lentus intrasti,
Aut te sequentum studia ponè spectasti,
Sed quà præibat turba litteratorum,
Sitiensque honoris alter, acer ivisti.
Et qualis ille fervidos rotat currus
Superbus Hiero, totque despicit retrò
Ducum quadrigas; quas vel Isthmium littus,
Vel vidit Elis, carceres tuos linquis
Gradu citato, terminique jam compos
Apollinari laureâ caput cingis,
Plaudentiumque vota colligis lætus.
At tu, beate, sive patriæ solves,
Quæ docuit ipsa, sive regna Gallorum,
Veteresque Celtas, Ausonasque spectabis,
Iusti memento, nec leves puta voces

The-

Themidos verendæ, & (ah) labantis Astrææ.
Tua scita præsta, sanctiorque commendet
Doctrina mores. alterum cave lædas,
Suumque Titius auferat, suum Cajus.
Non cura fallax pestilensve donorum
Decidat æquo, nec malus clientelam
Consultor unquam commoda improbæ causæ.
In lege jus sit. non diserta laudatur,
Effronsque jura mentientium lingua,
Vocisve multum differentis orator,
Sed recta suadens, nesciusque mercari.
Sic jura Minos gentibus dedit quondam,
Sic Sparta causas dixit è tribunali,
Sic gratiæ expers pallidique livoris
Tot inferorum versat Æacus sortes.

Clarissimo Viro,

PETRO SCRIVERIO,

novam Tragœdiarum Senecæ & aliorum Editionem paranti.

Dum luctuosi carminis tragœdiam
Molitur orbis, & cruentos induit
Bellona vultus, dum Thyestes, & novus
Tumultuantem pulsat orchestram Creon;
Dum sævus altis Pyrrhus instat artibus,
Et exsecrandi nurubus adventant dies,
Phryges fugantur, & maritis dissitæ
Lugent Creüsæ, prisca Troas luditur,
In se feroces tota convertit manus
Europa demens, & furentem pellicem
Imitata natis ipsa succenset suis:
Tu Martialis docte Scriveri jocos,
Pariterque grandes vatis Annæi sonos,
Et insolentes fœneras luci novæ

Veterum cothurnos, Delphicæque præsides
Quæsitor urnæ litteratorum gregi.
Exsanguis illa nempe conflictatio est,
In quâ triumphum victor & victoriam,
Victusque cladis percipit fructum suæ.
Stant bella calamo: nulla regnorum sitis,
Aut invidenda regibus cubilia
Materia litis. obsitos fœdo situ
Purgare sensus, involuta pandere,
Et impeditos lectionum compedes,
Erroneamque vindicare dexteram,
Hoc agitur omne. quisquis Oedipus fuit,
Aut Sphinx acuta, vel peritus arbiter,
Applaudit illi tota censorum schola,
Musisque amicis gloriæ palmam refert.
Hac arte lacerâ pelle fœdus Hercules
Nitet serenus. gaudet excuti suos
Atreus furores, & Thyestis ferculum.
Hac arte rursus Oedipus felicior
Lumen recepit; temporumque injuriâ
Distractus iterum Virbii currus ruit,
Sed restitutus. proximum Phœbo caput
Tiresia divûm clarius pandit fidem,
Oracla reddens. rapta filii manu
Redit Iocastæ vita, teque vindice
Adest petitus omnibus votis Creon.
Quin Hecuba multis involuta plexubus,
Vt dixit olim, filios plangit suos.
Fugiens Iason redditur, mater furens
Discerpta multis membra colligit locis.
Sed ille læso mollis Ægisthus thoro,
Et bellicosi conjugis conjunx latro,
Dolent nefandum litteris prodi scelus.
Alcmena gaudet obsitum caligine,
Lentaque secli tabe confectum decus
Redire nato. ringitur Cæsar Nero,

Octaviaque vellet occasum suæ
Oblivioso supprimi silentio.
Tu nil moratus monstra, pristinum decus
Scenæ redonas; dumque picta fecibus
Detergis ora, puriùs multo pater,
Tragœdiarum nostra pulsat pulpita.
Inimice vates gentis Hispanæ, tibi
Cur illud adeo gentis Hispanæ placent
Hostile carmen? cur iniqui litteris
Tractas Poëtas? an novenarum chorum
Non tangit ira, si qua Principes ciet?
Nec sæva Musas odia sceptrorum premunt,
Neuterque Apollo est? Omnis assurgit tibi
Recentioris docta seculi cohors,
Grataque fasces mente submittunt suos.
Sic dum sepultis vindicas scriptoribus
Priscos honores, posthumam laudem feres.
Non ille lethi dentibus teri potest,
Qui litterarum principes vetat mori.

Ad Nobilissimum virum, GODEFRIDVM de HAESTRECHT, varias Sciotericorum formas Astronomica arte delineantem.

TV, qui citato promoves cursu diem,
Sororiæque crederis lucis parens,
Auguste Titan, magne mensor ætheris,
Pelusiorum gentis admiratio,
Et sanctus horror, qui per obliquos sinus,
Chelasque Cancri. & fronte submissa Caprum
Gradu retorto fervidos currus rotas:
In quem vetustas primus annorum vias
Cæsar reduxit, Cynthiæque motibus
Inordinatos arte transtulit dies:

Subsiste paulum: sive jam recens mari
Emersus umbras contrahi sensim cupis,
Seu vectus altùm rectior gentes feris,
Seu fessus almum fluctibus mergis diem,
Fumansque vultus terra dispandit tuos.
Metitur orbem pertinax industria,
Cœlique spatia circulo claudit brevi
Proles Promethei, & temporum signat notas.
Tu per patentes ætheris vadis domos,
Raptusque verum scribis in cœlo diem;
Horasque paribus explicas vestigiis.
Hic in tabellis orbitam pingit tuam,
Et usitatas ponit horarum moras,
Cursusque rarus artifex, mimus tui.
Te prodit umbra, quòque cœli cardine
Curant jugales, monstrat humanus labor.
Stat plana, & æquo deserit libramine
Inflexa nulla parte terram lamina.
Quam recta tenuis lineæ secat via,
Mediumque Superis figit & mundo diem.
Hæc limes ille est, umbra quo brevissima
Septentrionis dexterum ferit latus,
Nullamque cernit bis quotannis machina
Obliqua nusquam, quo Syene torrido
Supposita Cancro nescia est umbræ semel.
Transversa rectis ducitur mox angulis,
Tangitque primam norma, quo distans pari
Statione tellus, hic cadentis lumina,
Nascentis isthic indicet Solis jubar.
Hanc umbra lambens parte quartâ circuli
Distat priori; & sexta mortales pigros
Vel poscit hora manè, vel sera expedit.
Quas inter alios scribit horarum situs
Mens arte certâ, qualis emensus polum
Colurus alter, doctus index temporis,
Terræ incubantem dissecat cœli viam.

Exinde gnomon fixus umbram projicit,
Tenebrisque spatia certa designat suis.
Indocta non hunc ponit in circo manus,
Sed gnara rerum. cernis ut celso micans
Cynosura cœlo, nec Batavis occidens
Hoc orbe justo surgat è terra gradu,
Axisque curvo permeet centrum situ?
Hac lege gnomon cuspidem tollit suam,
Austrumque spectat hinc, & hinc septem videt
Boreæ triones, horridumque Caucasum,
Vbi Solis expers mensibus sex incola
Tethyn perenni damnat adstrictam gelu.
Nec plana solùm dicit horas machina:
Erectus altis asser assurgens locis,
Terraque recto dissidens libramine
Partitur illas. flectit in muro calens
Pyrois habenas, terminosque conspicit
Motus diurni lucis aureæ parens.
Hic arctiore verus horarum situs
Regione distat, anguloque prominens
Angustiore pendet ad poli gradus
Stylus relictos. versat ætheris domum,
Totamque sphæræ obliquioris indolem,
Mens erudita. fabricat Gallis suum,
Suumque Iberis, accolisque Vistulæ,
Heterosciisque, fervidisque Amphisciis,
Perisciisque frigidis tempus notat.
Fluxere Græcis Solis indices aquæ,
Horasque mensa est discrepantes clepsydra.
Imitatur illas, & vetustis invidens
Hic Belga seclis vindicat palmam sibi.
Godefride, quò non igneus mentis tuæ
Perrumpit ardor, visque cœlo debita?
Quos Archimedes circulos duxit senex,
Et quos Pelasgus docuit Euclides sinus,
Trianguli que multiformis indolem,

Numeroſque doctis legibus coërcitos,
Tranſverſa quoties æquet orbem linea,
Quadrata quantum circulari diſcrepet
Figura, noſti. vaſta jugerum loca,
Preſſaſque valles, montiumque vertices
Metiris oculis. nec ſatis tellus tibi
Viliſque arena eſt. ſcandit editos Deûm
Animus penates, quaque ſervat Parrhaſin
Vrſam Bootes, & triangulum micans
Meruit locari, Siriuſque urit ſolum,
Spectator hæres. hic nefas viſum tibi
Neſcire, quantis paſſibus cœli ruant,
Vt ſummus orbis inferos trahat Deos,
Sequenſque lentè vadat adverſo gradu,
Stellaſque raptu vectet hærentes ſuo.
Quibus ille tardus exeat veſtigiis
Platonis annus, tertiuſque qui queat
Trepidare motus. cur propinquior premat
Diana fratrem, nunc remota deſerat.
Cur illa plenas porrigat mundo faces,
Conjuncta nullas, cur ſubinde cornibus
Adſpectet Ortum, Cynthium ſequi velit,
Moxque antevertat. cur Draconis horreat
Vterque nodos, cur petulantior Venus,
Nunc ire, ſtare, nunc retrogradi audeat.
Qua parte cœli noctibus minans dies
Aries adæquet, latiuſque non ſinat
Solam vagari Cancer. ut terram ſuper
Exorta ſerò Pleias Autumnum ferat.
Quæ zona radiis urat infeſtis caput,
Quæ temperatis gaudeat caloribus,
Quas non ſolutâ Iuppiter damnet nive.
Quantum Deorum tecta noſtris ſedibus
Semota diſtent: quotque dimenſus pedes
Titan coruſcans, Marſque ſupputet minor.
Hac arte fœdæ diſſides inertiæ,

Vulgumque spernis, sanguinique nobili
Nunquam labantis fœneras famæ decus:
Sic astra Cæsar didicit, & Solis vias
Ostendit olim gentibus. sic circulos
Arausiorum pingit, inter prælia,
Princeps stupendus. sic Olympi machinam
Atlas superbis fulsit Cervicibus.

Ad Clarissimum virum ARNOLDVM BVCHELIVM, In Huberti Goltzii libros de Vitis Cæsarum ex numismatis Romanis restitutis,

HENDECASYLLABI.

VVltus Æneadum, duces Quiritum,
Stantem curribus essedisque Romam,
Et Romæ dominos, & illa prisci
Secli nomina, Romulique stirpem,
Nobis Goltzius exhibet videndos.
Tu præbes mihi, Bucheli, legendos.
De votasque animas perennitati
Transcribis mihi, lege non loquendâ.
Specto Iuliaden, verenda qualis
Dictator tulit ora, vel remissâ
Obnubit caput infulâ sacerdos.
Agnosco phialasque, laureasque,
Et stellas, aquilas, decempedasque,
Vexillum, capedunculas, aratrum,
Cultros cum lituis, faces, patellas,
Vrnas, pilea, Flaminum secures,
Et quæcunque sibi poposcit augur,
Et quæ promeruit sibi triumphans.
Hic cernas patriæ decus parentis,
Cernas indigetem, suosque quali

Deducat genitore Cæſar ortus,
Æneæ Venerisque matris ora;
Seu victrix fuit illa, sive felix,
Seu malit Genitrix Deûm vocari.
Luget Gallia perditis trophæis,
Lugent Teutones, & pater bicornis
Romanas vehit invidus cohortes.
Ægypto domitâ ruunt carinæ,
Et frendet Crocodilus, ampla Nili
Roſtris oſtia permeat viator.
Vltor Brutus adeſt; trucesque ſicas
Oſtentat Latio, comesque Cimber
Tollit pilea faſcibus receptis.
Indignor caput improbum ferocis
Antonî, Lepiduſque me triumvir
Plus vultu reficit gravi, decoro;
Dum victor domat Aſturas ſuperbos,
Exarmatque Tagum, ferumque Bætin,
Aut grandi ſedet altior caballo,
Aut curru dominam pererrat urbem,
Aut vaſtos regit imperator Afros,
Aut ſævi exuviis furit leonis.
Riſi tergeminas ſodalitates,
Antoni, Læpidique, Cæſariſque,
Non hoſtes ſatis, aut ſatis benignos,
Non charos ſatis, aut ſatis malignos.
Vibrant Armenii graves ſagittas,
Vincit Ventidius, duplexque ſerpens
Hinc illinc capiti imminet, viroque.
Iungit caſtra manus, fides maniplos,
Ægyptum Latio; ſereniores
Expandit mulier ſuperba vultus,
Et ſculpto Cleopatra fulget auro.
At tu, qui titulis Deum triumphas,
Vatum grande decus, decus juventæ,
Iam Conſul toties, tribunus, augur,

Divi

Divi nate patris, trophæa prisco
Octavî tua colligis metallo.
Iam Trinacria, jam subacta Memphis,
Victrices tibi consecrant figuras.
Sacrat Bilbilis ipsa, Cantaberque,
Et qui signa gerit reducta Parthus.
Te Germanice posteri loquentur,
Dum Chaucos, Frisiosque, Saxonasque,
Catthos subdis, & impigri Visurgis
Accenses spoliis tuis pharetras.
Sub te Rhenus arundifer recumbit,
Lugent Vindelici, novisque victi
Præbent præmia pineam triumphis.
Aras intueor, bases, columnas,
Cippos, quercea serta, tot quadrigas,
Deductos peregrè tibi colonos,
Taurorum juga, quosque Græcus, Afer,
Europæque Asiæque latus orbis
Sculpendo tibi nuncupant honores.
Cedunt arma togæ, ferocientem
Claudunt templa Deum, tuosque felix
Ostendit mihi Capricornus ortus,
Ac lauri tibi militant perennes.
Mox fastos mihi Consules recludunt,
Et quæ Cæsaribus priora seris
Currunt secula, temporumque fasces,
Gallos, Semproniosque, Claudiosque,
Pictores, Rutilosque, Iuniosque,
Flaccos, Posthumios, Atiliosque,
Fortes Scipiadas, Paterculosque,
Cottas, Æmilios, truces Metellos,
Et claros domitis duces Faliscis,
Et claros Siculis duces subactis,
Captisque Insubribus duces ovantes,
Et victum Fabio morante Pœnum,
Pressis Sardibus inclytum Mathonem,

Imbelles Ligures, Getas, Cethegos,
Et Gracchos querulos, graves Catones,
Mixtosque omnibus alites galeros.
Quid Drusos referam? quid Africanos,
Pisones, Curiosque, Cassiosque,
Scauros, Cæcilios, Papiriosque,
Et capto Marium ferum Iugurtha?
Quos ne dicere singulos laborem,
Quotquot Romulidum duces fuere:
Quotquot Goltzius exhibet videndos,
Tu præbes mihi, Bucheli, legendos.

IN HONOREM IOHANNIS BODÆI à STAPEL, Medicinæ Doctoris.

VEteres Pelasgi, palliata natio,
Et vos togati gentis Italæ patres,
Veneranda senio turba, prisca gloriæ,
Et eruditi prima nominis parens;
Quos ipse quondam mille morborum vices
Gratasque vitæ Cynthius docuit moras;
Tunc, cum renatum Virbium mundo daret
Ars Æsculapî, territisque curribus
Discerpta membra redderet Phœbi puer.
Et tot cadentis Græciæ Phrygum manu
Sagax Machaon duceret lentè neces:
Spectate Batavos, Belgicæque porticus
Augusta templa, litteratorum domum,
Sedes amœno destinatas otio,
Circumque honoris, & bonæ famæ scholam.
Majora certè, nec probata Cecropi
Momenta laudum posteri persolvimus
Doctæ Iuventæ, quam laboris orbita

Ad summa rerum vexit, & scientiæ
Ardor profanis segregavit usibus.
Tollit superbâ sede præclarum caput
Phœbi sacerdos, & decus subsellii
Sublimioris altius mentem vocat;
Nec humile quicquam, seculique ineptias
Apinasque vulgi, futilesque nænias
Spectare suadet. laxat effusos sinus,
Virumque monstrat digna majestas togæ.
Et ille celsas pileus radens comas,
Insigne pulsæ servitutis, libera
Placitis magistri sensa doctorum expedit.
Semperque servum, semper obsequens pecus,
Et usque sectans antecedentum gregem,
Erectus odit; nec faventibus Diis
Didicisse credit, qui docere nesciat.
Digito coruscans annuli solers labor
Precium sciendi pensat, & tot artium
Tractus patentes, disciplinarum modos,
Totumque Phœbum circulo claudi docet.
Sociata dextræ dextra Musarum fidem
Adjurat obses, symboloque publico
Damnat Camœnas mentis indigas bonæ,
Sterilesque rixas litterarii fori.
Hic sævientes commatum super situ
Criticas cohortes & minaces paginas:
Hic obsoletis sordibus Pacuvii,
Vel discrepante lectionum indagine,
Blattæque morsu, dentibusque araneæ
Enata bella, rupta fratrum fœdera,
Odiisque fœta pectora, atque irâ gravi.
Nunc clausa celsis charta pulpitis jacens,
Hoc scire nos vult, quod reservat abditum.
Nunc ipsa celsis charta pulpitis patens,
Crebro labantis ingenî prodit vicem.
Dum nostra facili miscet ignorantiâ

Huma-

Humanus error ſcita, nec totam cupit
Aut ſe videri vel recondi veritas.
Non iſta Pallas ſedibus ſanxit ſuis
Monumenta laudum, nec nepotibus Remi
Corona doctum dignior cinxit caput.
Non ſic Lyceo, non Cleanthea domo,
Non Socratea gente prodiit puer.
Qualis ſub axe Belgico famæ vadum
Tentat Bodæus, invidique nominis
Decus reportat, & ſerenum verticem
Lætus paternis inſeret penatibus.
Habet omnis ætas æſtimatores boni,
Sapientiæque rarioris arbitros;
Non pretia recto defuere, non favor.
Suique magnis debiti virtutibus
Plauſus fuere, nec recentis ſeculi
Aut poſterorum cura ſegnior fuit.
Nunc vos favete, quotquot herbarum trahit
Inſons cupido. tu Camœnarum pater,
Latè patentis magne luſtrator ſoli,
Et tu virentes Flora diducens ſinus,
Maneſque, clarus quos beavit Atrebas,
Fovete Iuvenem, quem triumphali vehit
Doctrina curru. veſtra non ſegnis ſacrà
Veneratus hoſpes, graminum quidquid ſuis
Extruſit agris vaſta mundi machina,
Ter mille ſervat paginis reconditum.
Illi corollam dii, deæque, nectite,
Ter mille textam frondibuſque & floribus.
Sic doctus ille mille lector graminum,
Examinator mille fibrarum ſagax,
Cenſor colorum, mille promus nominum,
Herbaſque pernox interens & exedens,
Herbis tegatur vivus, herbis mortuus.

Ad
IOSEPHVM VORSTIVM,
I. V. Doctorem.

INusitatum cur mihi barbitum,
Situque fœdam tendere me chelyn,
Iosephe, cogis? cur triumphos
Dedecoras strepitu poëtæ,
Me vate famam, pilea versibus?
Cur invidendis clarus honoribus,
Nec testis expers, vile speras
Pauperis officium Camœnæ?
Dos ipsa virtus est sibi: quam sequax
Licet procetur nominis ambitus,
Se debet ævo, sola victrix
Invidiæ, immemorisque fati.
Crescis merendo, nec titulos tibi
Ignava scribit gratia; nec favor
Aut servit indignæ Iuventæ,
Aut vitium precio coronat.
Tu juris acri præsidio potens,
Inorta legum dogmata dissecas.
Tu Principum consulta gnarus
Excutis, & sinuosa Baldi
Præcepta pandis. Tu Decios sagax,
Accursiosque, & nomina labili
Erepta seclo, quæque terris
Sol Oriens dedit, Occidensque,
Edicta Regum digeris arbiter:
Gravesque jussus Cæsarei fori,
Et vindices recti secures,
Et scelerum recitas catastas.
Astræa tali præside latior
Terras revisit: jura legit reis;

Nec

Nec innocens causa vacillat,
Nec veniam meruere culpæ.
Privata cedunt commoda publicis;
Emptum tribunal displicet; & manus
Avara lucri, quæ nefando
Iudiciis famulatur auro.
Cives tueris: fraudibus obicem
Obdis profanis: te lachrymabilis
Pupillus exorat, rogantque
Te vidui gemitus patronum.
Præstat trophæis tuta domi salus,
Victisque Iberis justitiæ rigor.
Plus, jura condidisse Belgis,
Quam peregrè domuisse Calpen,
Formidolosis vel mare classibus
Stravisse totum. Scipiades pater
Plus cive servato superbit,
Quam domitis Numidûm sarissis.
Quin litterato nobilis otio,
Per Graja raptus compita, Græciæ
Fontes bibisti, nec Latinæ
Inferior studiis Minervæ.
Nunc vectus alâ præpetis ingeni,
Vatum beatos sollicitas choros;
Nunc voce facunda disertus
Attonito loqueris Lyceo.
Mox erudito das Venetûm patri
Chartas Philippi, & fluctibus Adriæ
Infers Batavorum labores:
Et veteris monumenta mundi.
Augusta nescit mens spacio capi;
Quocunque laudum fervida vis vocat,
Grassatur audax, impetuque
Insequitur generosiore.
At cuncta blandæ fama modestiæ
Momenta honorum transilit, & novos

Doctrinæ

Doctrina successus decenti
Dissimulat pudibunda vultu.
Beate Vorsti, Palladii decus
Diffunde regni; & Celtica dum petis
Illustris arva, vorticoso
Insinua titulos Garumnæ.
Ne docta Rheni pignora Sequanæ
Cedant alumnis. Laxius explica
Laudum theatrum, nec tribuli
Sufficiat placuisse Belgæ.
Sic Leida jactet Vorstiadem suum,
Sic tanta Patri gaudia divide,
Sic Ælium repone terris,
Et patrio cineri parenta.

In Vetulam libidinosam.

SVnt, quas dedecorant hiulca naris,
Obstipum caput, & retorta cervix,
Aut centum facies arata rugis;
Sunt, quas depreciant putres mamillæ,
Et fœdis recubans caper sub alis;
Illi dens veluti ferocis apri
Pando prominet ore, pendulumque
Labrum non sinit admovere labro:
Hanc gibbus populo eximit Quiritum:
Illa est cernua, & ista prona multum
Terram vel gradiens deosculatur:
Claudam spernimus, odimusque luscam,
Et balbam, tremulamque, garrulamque.
At tu Tartareo tremenda vultu,
Mater Tisiphones, soror Megæræ,
Orci filia, squallidum cadaver,
Impurissima sordium cloaca,
Dum pruris nimis, & libidinosa es,
Vno in corpore plus habes malorum.

Clarissi-

Clarissimo doctissimoque Viro,

D. THEOD. SCHREVELIO,

pro missis filiolo libellis scholasticis,
Gratias agit pater Hendecasyllabis.

Mittis munera, Schreveli, libellos,
Quæ possunt pueri placere patri:
Mittis munera, Screveli, libellos,
Quæ possunt puero placere patris.
Illic Grammaticos tonare casus:
Illic Rhetoricum sonare schema:
Illic dactylicum rotare carmen:
Illic verba referre Tulliana,
Et fraudes recitare disputantum
Addiscent pueri rudes, tenelli.
Quo Flaccus socios suos aceto;
Peccantes sale perfricet Quirites:
Quàm tristes elegos remittat exul
Vates, per Scythicas vagus pruinas:
Quo cantu Corydon, feroxque cultu
Tellus gaudeat: ut truces poëta
Gradivi lituos canorus inflet,
Et grandi tuba consonet Maroni.
Hîc voces repetunt suas Athenæ:
Pelidæ stomachum legunt Batavi;
Romanosque duces, & illa belli
Quondam fulmina Romuli nepotes.
Fastos Sulpicius sacros recludit,
Iudæosque patres redonat orbi.
Et postquam pueris misella terræ
Visa est gloria, & eruditionis
Tantæ portio vilior videtur:
Spectat pusio siderum meatus,

Spectat

Spectat retrogrados superbus ignes:
Atque inter Veneris, Iovisque cyclos,
Inter Signiferos, polos, triones,
Zonas, Andromedas, lyras, sagittas,
Et pisces, aquilas, canes, leones,
Fastidit ferulas, scholas, magistros,
Ipsis altior ipse jam magistris,
Cunctis doctior ipse jam Lyceis.
Hæc dum munera mittis, ac libellos:
Libros mittere dico, non libellos:
Quin grates toties loquor datori,
Quot donas puero meo libellos.
Quorum qui benè pondus æstimarit,
Nullos dixerit esse plus apertos,
Nullos dixerit esse plus disertos.

Ad

CONSTANT. HVGENIVM,

EQVITEM,

Poëmatum suorum libros Latino, Gallico, Italico, & Belgico sermone edentem.

O Celle Batavûm, sidus Itali soli,
Britanna Phœbe, Suada gentis Gallicæ,
Cultor Latini nominis, togæ decus,
Et inquieti digna portio fori,
Sodalitatis eruditæ corculum,
Omnisque plena pyxis elegantiæ,
Quem magnus ille triplicis regni pater,
Hæresque Elisæ regia tangens manu
Vulgi profanis segregavit cœtibus,
Et invidendo consecravit ordini:
Vt quum disertis implicaris vatibus,

Chartas-

Chartasque volvis, & levem Gnidi Deam,
Nixumque centum fraudibus Cupidinem
Doctè flagellas, nominis tanti memor,
Equitumque famæ, nobilisque sanguinis,
Dextram labanti commodares patriæ:
Quò te Poëtam raptat insolens furor
Tuæ Camœnæ? quæ Thalia, quis novo
Grandes cothurnos Phœbus aptavit pedi,
Nec usitatâ ducit in cœlum viâ?
Non sic priorum lingua Belgarum ferax
Sese locutam meminit, ipse quùm suis
Leges Cheruscis ductor Arminius daret.
Non victor isto VVestphali gentem soli
Affatus ore est, quum cruentis cædibus
Aquilas Quirini terra stravisset ferox,
Positumque longè Roma sentiret malum,
Tu barbarorum verba Celtarum sagax
Nobis recudis. tu propinquos Nereo
Populos virenti laureâ vates beas,
Latiumque reddis Belgio, Cirrham mari,
Helicona Cattis. tu Caballinos doces
Potare fontes salsa regna Tethyos,
Clariisque lymphis ora Teutonum lavas.
Seu quum stupendus vesperas amantium,
Vmbraticæque porticus deliria,
Nemorisque grati basia, & murmur sacrum
Cantu revelas: sive moribus juvat
Ineptientis seculi nasum dare,
Fluxasque semper vestium lacinias,
Et implicatos perfricas braccæ sinus.
O flos virorum, debitum cœlo caput,
Secretioris magne possessor Dei,
Animæque grandis hospes, & Iovis labor,
Quàm nos, & omne, quicquid est vatum uspiam,
Post te relinquis, totque scriptum gentibus
Nec æmulandum posteris cantas melos!

Est,

Est, cui perennis fœnerat famæ decus
Germana Pallas, & perunctus fecibus
Tumultuantis vultus ultor Velsii.
Fuit Secundus, quem venusta, quem jocans
Neæra blandis vellicavit osculis,
Suusque Latias traxit in Musas furor.
Sunt queîs suäves Sequanæ placent Deæ,
Ligerisque Siren. cunctà concessit tibi
Natura solers, dum quadruplici sono
Apollinaris plectra barbiti quatis.
Sic altiores usque spiritus gerens,
Affaris omnes, Belgiique terminis
Exis poëta, nunc Latinorum Albulam,
Nunc blandientis pocla Matronæ bibens.
Mox te Britannus verba conantem sua,
Et cernit Auson, Italoque Vandalus
Permixtus ori. nulla non civem suum
Te terra credet, nulla non vatem colet.
Quò plus laborum restat, & se latiùs
Diffundit Helicon, impetus urges tuos,
Novâque laudis pectus accendis face,
Nec scire non vis, scire quod quisquam volet,
Qualis per alta montium cacumina,
Libyæque valles impotens sui ruit
Ferox leæna, cui perurens Sirius,
Aut cura raptæ prolis indomabiles
Accendit iras. illa fontis limpidi
Vestigat ortus, omne scrutatur solum,
Nec antè cessat, quàm repertus dispulit
Insanientem Nilus aut Nigris sitim.

Ad

Ad
IACOBVM PETITIVM,
Advocatum Vltrajectinum.

Qui virtute petis Deûm penates,
Doctis omnibus expetis probari,
Nec quicquam petis, haud tibi petendum:
Non æris malefidus appetitor,
Non laudum malesanus expetitor:
Quem suum Charites, suumque Pallas,
Et suum Themis, & suum sodales,
Et conjunx petiit, petit, petetque,
Bonis omnibus expetite, qui me
Convivam toties petis petite,
Nomen conveniens habes Petiti.

In helluonem.

Heri vocatus venit ad meam cœnam,
Quo nil virorum Sol gulosius vidit,
Nec esitasse plus queat Saguntinus,
Mutinæque civis, aut Cyclopicus venter,
Orcique custos, & vorax Phari monstrum.
Lactuca primum sessilis gulæ cessit,
Præludiumque vile perna cœnanti.
Strinxit petaces pinguis offa gingivas,
Artocreæque transiere fumantes,
Armusque ovillus dentium minas sensit,
Etiam scolopax pasta, præda brumalis.
Moxque ore eodem pectus anseris condit,
Quin sex placentis una bucca distenta est.
Totque esculenta diluit tribus tandem
Vini lagenis, & liquoribus coctis.
Posthac Milonem ne suum Croton jactet,
Taurum vorare possit & Milo nostras.

D. WILHELMO HERBERTO

Comiti Penbrociæ, Supremo Aulæ Regiæ Præfecto.

SCAZON.

Heros, Britannæ sidus inclytum terræ,
Illustre regno nomen, & decus sceptri,
Qui penè spretis solus annuis Musis,
Batavoque precium grande feneras vati,
Fautorque laudes asseris poëtarum:
Seu jam tiaras purpurasque suffulcis
Nestor verendus: seu remissus à curis
Regum labores lubricamque perpendis
Sortem potentum: seu receptus in Cirrham
Vatum serenis cantibus diem fallis:
Hunc, qui per atros Nerei venit fluctus,
Viasque longè permeat procellosas,
Leni libellum, prædicande Mæcenas,
Continge dextrâ. laudibus tui Regis
Vacat, tuumque nomen exhibet Belgis.
Si plura poscis, consecrabo me totum
Tuas ad aras. quoque majus haud possum
Donare, dono, mancipoque Barlæum,
Tanto poëtis omnibus minus clarum,
Quanto es Britannis omnibus magis charus.

Honori Doctissimi Iuvenis.

HERIBERTI de BEAVMONT,

de Nummis creditis, mutuo, commodato, deposito, &c. disputantis.

Pallens Nummule, tinniensque numme,
Dati nummule pignoris redemptor,
Obses nummule, commodate numme,

Quem

Quem nec credere vult bonus libenter,
Nec quem reddere vult malus libenter:
Litis Nummule mater, & sequester,
Eversor male numme nummulorum,
Lucrator bone numme nummulorum,
Qui nunc hunc potes obligare, & illum,
Nunc fidem vadimonio revincis,
Nunc egentibus alligas penates,
Agros, prædia, & incubare mœstis
Noctes porticibus soles, diesque:
Quam tu per populos potens & urbes,
Regum maxime, verticem superbum
Circumfers, dominator Universi!
Quam te vocibus invocat disertis,
Argenti gravis esuritione
Aulæ cultor, & haurit usque ad ossa
Clientem penitissimis medullis!
Quàm te castra cohorsque pessimorum,
Et furti venerantur institores!
Quàm te templa colunt, & ære cunctos
Vendens sat modico Deos sacerdos.
Quàm te per Scythicas vagus pruinas,
Quàm te per Libycas vagans arenas
Mercator malesanus expetessit!
Quam te numina summa litterarum
Summi numinis instar osculantur,
Et seras tibi lucubrationes,
Et chartas tibi consecrant & artes!
En Toxander, & optimi parentis
Proles altera, gratulante Leida,
Causas exequitur pecuniarum,
Et leges tibi prælegit severas.
Format pignora, mutui patronus,
Docet depositum, tuosque casus,
Et tot nequitias maligniorum,
Et tot nequitias potentiorum,

Cona-

Conatur tribus explicare chartis.
Illam post operas laboriosas,
Curas multiplices, nec otiosas,
Post laudum titulos, licentiamque,
Iuris præmia, pileum, togamque,
Inter caussidicos tuos loquentem,
Inter virgineos choros amantem,
Et mox conjugis optimæ maritum,
Et pulchra sobole beatiorem,
Multis Nummule nummulis inaura,
Pallens Nummule, tinniensque numme.

Amplissimo doctissimoque viro,

D. IOHANNI SAECKEMA,

Curiæ Frisiorum Senatori.

AVlæ Senator, curiæque prælustris,
Cui verba Minos dictat, Æacus jussa,
Astræa sacras temperat fori leges:
Ocelle Frisonum, qui ferè unus in clarâ
Tellure Musas asseris suæ laudi;
Nec litterarum regna, nec veternosis
Sordere Phœbi templa vis magistellis:
Vindex leporis Attici atque Romani,
Omnisque tutor gratiæ ac venustatis:
En quæ verendis justa manibus scripsi,
Atrasque voces, funebremque discursum,
Laudantiumque grande syrma verborum,
Quæ fortè marmor poscet, aut dolens saxum,
Aut ambulator manè vel die serò
Cadaverosis cernet in sepulcretis.
Interpres adsum rancidus tuæ chartæ,
Tuisque verbis verba reddo, singultum
Quæ lectitanti syncopenque mox faxint.
Hic mos & usus optimæ vetustatis,

Et ſeculi, quod currit, ut rogi laudes
Aut ſcriptitet canatve poſthumus teſtis.
Si præficæ me deeſſe partibus credis,
Et invidendas ingredi per ampullas,
Encomiaſtem, ignoſce mœſta ſcribenti:
Si placeo docto judici ac Senatori,
Friſiæque ocellus illa non videt lævus,
Iuvabit hos expectoraſſe Scazontes.

In Tumulum Nobiliſſimi Viri, ERNESTI ab AILYA, Dongriæ Orientalis Præfecti.

VIator adſta, paululumque, ſi vacat,
Subſiſte, donec, quis ſit hic cinis, ſcias.
Quem fata cœlo, fama terris conſecrat,
Æternitati vita, patriæ fides
Prudentiæque vis & impiger labor:
Erneſtus Alua clauſus hac urna jacet.
Hiſpanus odit, terra dilexit ſua,
Amavit omnis qui bonus, fugit malus.
Præfectus agris jura, leges condidit,
Fecitque, quicquid imperaverat, prior.
Legatus aulæ juſſa pandit exteris.
Martem cataſtis Belgicum coërcuit
Bis ſex in annos. ſceptra fœdere illigans
Iunxit potentes, conſilique pondere
Sororiantis juvit imperi Patres.
At tu moneris, lenis ut ſis civibus,
Pernox honeſti cultor, æquus arbiter
Recti bonique, dantis oſor dexteræ,
Et juris empti. totus obſes publico,
Opum modeſtus æſtimator & tui.
Talis moneris eſſe, talis hic fuit.

DIRÆ
FRANCISCI PETRARCHÆ
in tumuli sui violatorem improbum.

QUis heu quietam parricida nocturnus
Lacessit urnam? quis manu Thyestæâ
Satelles Orci, barbarusque prædator,
Dudum sepultis manibus ciet litem?
An rursus orbi monstra parturit tellus?
An alter Atreus, artuumque discerptrix
Colchis resurgit? aut Lycaonis mensas
Dapibus nefandis hospes apparat quisquam?
An fas, pudorque, & lex verenda secretæ
Mortalitatis, pulverisque sepositi,
Cessere mundo? perditusque suffossor
Impune sacris ossibus dicam scribit?
Impure scurra, dedecusque naturæ?
Probrum Deorum, sorde concubinarum
Contaminate prædo, quid ferox audes,
Et latro pernox mortuum fatigare?
Petraque tectum seculoque subductum
Laceras poëtam? mortis archipirata,
Tyranne fati, subrutor sepulcrorum,
Terræque, nostrûm matris, exterebrator,
Princeps malorum, sceleris antesignane
Et primipile, quo minus venenator
Sicariusque peccat, aut malus mœchus,
Pecuniæ recisor, & bovinator,
Tortorque & expilator urbis ac fisci.
In te omne crimen majus, ô pater furti,
Cui spem cadaver improbæ facit prædæ,
Spoliumque busto, lucra morte quæruntur.
Super paternum Tulliæ furor corpus
Egit quadrigas. Fulviæ fuit lusus

Ludibriumque immane doctus Arpinas.
Furens Orestes matre pessima pejor
Crudelis audit. omne flagitî punctum
Tu raptor exples, lancinator exstincti,
Sacrique fœde funeris profanator.
An hac Quiritum dicta, facta taxantem
Mactas Petrarcham forte? vapulans quondam
Pœnas sacerdos hocce poscit à saxo?
Tam serus ultor. scilicet cui duplex
Fortuna scripta est, experitur adversam.
Et quem malignus livor horruit vivum,
Iam mortuo jam bella dicit exangui.
Gemoniarum compedumque possessor
Future, flagris enecande tercentum;
Non te nocentis ipsa Tartari mater,
Non trux Megæra, Cerberusque latrator,
Erebique sævus portitor, nec implexam
Quatiens Medusa mille ab anguibus frontem,
Aut contueri aut tangere ausit invisum.
Fuge impudice. terra, pontus & cœlum,
Quicquid deorum est, quicquid est deos infrà
Instant scelesto. quam mihi rapis partem,
Quod corpori eheu brachium revulsisti,
Ante ora crudum stabit, & minans furi
Occultiore pectus ungue discerpet.
Animumque pravi conscientia franget
Tortor perennis. Interim mei vivet
Pars ista melior, famaque inseret cœlo
Mortale nunquam nomen Itali vatis.
Tibi Patavî cultor, ac domus Phœbi,
Tibi Arqua nostri longa corporis custos,
Padique multus accola, atque Veronæ,
Euganea tellus, Adriæque potator,
Non expiandas imprecantur hîc diras,
Proque hoc scelestus scelere præda Campanis
Eris, lupisque provolutus Hirpinis.

At

At vita postquam cesserit, jecur nequam
Famelicus alter exedet tibi vultur,
Vel orbe raptus, quo rotatur Ixion,
Elumbis, exos, fractus & lacer totus
Rapti Petrarchæ brachii lues pœnas.

MANES
Illustrissimi viri,
DOMINICI MOLINI,
Serenissimæ Venetorum Reipublicæ
SENATORIS.

NEPTVNVS.

ABstulerant terris ingentem Fata Molinum,
Et populis visa est flebilis umbra suis:
Cum pater Adriacis regnans Neptunus in undis,
Dicitur æthereos increpuisse Deos.
Deserimur Superi. secedunt numina. vix jam
Adria, quo sese vindice servet, habet.
Non satis est præclara geri. Tritone caremus:
Scribere tot doctis dextera sueta, jacet.
Reddite patritium. vel, Fama teste, profabor:
Iam Venetos, post tot secula, posse mori.

MOLINVS.

PAtrum pompa gravis severiorum,
Civium quoque turba grandiorum,
Et vos quotquot adestis eruditi,
Et vos quotquot abestis eruditi,
Manes dicite posthumos Molini,
Sub quo purpura clarius refulsit.
Sub quo purpura latius rubenti

Sparsit lumine muricis favillas.
Qui rexit mare, classicum, triremes
Belli consiliarius togæque,
Sortis maximus utriusque victor,
Spretor invidiæque sibilique,
Iuris regula, viva lex honesti,
Æternum decus elegantis ævi,
Omnis arbiter eruditionis.
Quem prudentia floribus coronat,
Libertas lachrymis suis inundat,
Fides murmure lugubri reposcit.
Quem plorant Charites, Apollo, Pallas,
Rhetor, & Sapientiæ magister,
Et quotquot coluit pater disertos,
Aut illum coluere quot diserti.
Idem namque Molinus & Camœna,
Idem namque Molinus atque Apollo,
Idem namque Molinus & poëta,
Idem gloria, splendor Italorum,
Civis optimus, optimus Senator.
Quare quotquot adestis eruditi,
Et vos quotquot abestis eruditi,
Patrum pompa gravis severiorum,
Civium quoque turba grandiorum,
Manes dicite posthumos Molini.

VENETIÆ.

QVot me sceptra vident oculis vicina sinistris,
Non uno toties surgit ab hoste labor.
Nunc Ister, nunc arma parat vetus Albula, nunc me
Sollicitas jussis, magne Othomanne, tuis.
Hac inter secura steti. tot sprevimus iras,
Nec volui tantis succubuisse malis.
Si moritur pars magna mei, si terra Molinum
Condidit, & cessat purpura docta loqui;
Erigi-

Erigimur tamen, & quæ fatis restat ab ipsis,
Intrepidam me nunc sola vel umbra facit.

VRNA MOLINI.

ITaliæ prælustre decus, Patavique coruscum
Sidus, & in Veneto clarior orbe pater,
Tot cantate viris, tot delassate Camœnis,
Maxima doctorum gloria, cura, labor;
Cuius finitimæ strepuerunt laudibus Alpes,
Et volet à sero fama nepote cani:
Cui non una suas trivit facundia voces,
Cum flueret siccis Castalis unda vadis:
Hoc rogo, clare senex, Batavo concede poëtæ,
Vt tua sublimi pendeat urna loco,
Sidereosque inter Tumulus præfulgeat ignes,
Possit ut à cunctis vatibus illa coli.
Tunc dicet Venetus, Gallus, Germanus, & Auson,
Dalmata, Cres, dicet Sarmata, Belga, Ligur:
Illa Senatoris Veneti spectabilis urna est,
Nota domi, multo carmine nota foris.
Quem terras, pelagusque ultra, montesque lacusque
Scripsimus, ecce novis vocibus astra canunt.

Lachrymæ MYLII.

Myli, Batavo nomen inclytum solo
Myli, Senatus pars vetusta Belgici,
Myli, Lycei rector, & quondam Scholæ
Magnæ imperator, lumen ac decus meum,
Et tot bonorum fautor & solatium:
Illustre bustum lachrymis riga tuis,
Et purpurato adsperge pulverem rogo.
Molinus, eheu, vixit, & cultum Tibi
Cœleste pectus, vividique spiritus
Non æmulandum robur astris reddidit.

Rupere Parcæ fœdus, & tuum truces
Rapuere Orestem. destitutus Theseo
Pirithous erras, Scipione Lælius.
Quæque efficaci voce te nolunt sequi
Iam fata, mœrens triste submittis Vale.
Sic flesse Pollux creditur, cum Castori
Gravis incubaret ultimus vitæ dies,
Fratresque tantos Atropos divelleret.
Tecum omnis ordo luget, & sororibus
Luctu remissis næniâ Phœbus præit.
Quin ipse celsis devolutus Alpibus
Benacus, altus condolet singultibus,
Ripasque streperis tundit ejulatibus.
Euganea tellus, Tethyosque filiæ
Corcyra, Naxos, & crepundiis Iovis
Superba Creta, quique Veronam colunt,
Et Adduæ potator, & præfertilis
Civis Cremonæ, Antenorisque Troii
Clari nepotes, justa funeri parant.
At ille celsi rarus hospes ætheris
Inter beatos eminentior choros,
Mortalitatis expeditus vinculis.
Te flere non vult, questibusque prosequi
Manes amici; quem per ora gentium
Clangente semper Fama buccinâ vehet.
Dum turbulento fluctuabit in mari
Vrbs terror urbis. dum Deorum porticus
Marcique Fanum stabit, & frendens leo
Sacrum tenaci stringet ungue Codicem.

PVRPVRA.

DVm faciem mutat Venetus, moriente Molino,
Et secura diu sceptra ducesque timent;
Palluit, & veteres excussit purpura vultus,
Et riguere, prius quæ rubuere togæ.

Exan-

Exangui cum fronte dolet Respublica, fas est
Et vestes patribus condoluisse suis.

FVGA morientis Molini.

CVm ferus Ausoniis Totilas incumberet agris,
Flammaq; Tarpeias perderet una domos,
Et spolium foret omnis humus; cineresque rogosque
Adspiceret mœrens Itala terra suos:
Fit fuga, & Adriacis surgens Respublica stagnis,
Iura recollectis gentibus æqua dedit.
Adfuit, & magnam Nereus se fudit in urbem,
Tectaque Naïades disposuere Deæ.
Quàm metuo, ne cuncta ruant, fugiente Molino,
Et Venetæ gentis gloria prisca cadat.
Hic vindex fuit. hic animis suffulsit urbes,
Et profugos potuit detinuisse lares.
Italiæ fuga prima fuit. postrema Molini.
Illa Deos Venetis tradidit, hæc rapiet.

ADRIA.

QValis ubi immanes tollit ferus Adria fluctus,
Attonitasq; tumens verberat unda rates,
Ille silet, Zephyroque truces mandante procellas
Ponit, & attentis mitior exit aquis:
Non aliter motusque Ducum rabiemque potentum,
Fregisti monitis, clare Moline, tuis.
Fallor? an à Tyberi jam surrexere procellæ?
Cur? non flat Zehyri lenior aura tui.

BARLÆI Threnus.

O Qui fuisti vivus Adriæ fulgor,
Assertor urbis, & natantium latè
Tot insularum; juris horridi ac prisci

Et vindicator imperi senescentis,
Præstans Moline, exemplar elegans natæ
Divinitatis, cymbalumque doctorum:
Tibi dolentes versibus parentamus,
Et fata premimus fascibus querelarum.
Cur non amicis, ut soles, peregrinis
Scribis frequenter? litterisque Barlæi
Magni reponis litteras Senatoris?
Cessasque Phœbi missitare thesauros?
Seu Tiberis aliquid seculo movet dignum;
Padusve carmen Minciusque cantillat,
Sive Athesis undas imbibit Caballinas,
Seu Bergomas, sive Insubrum scholæ dictant
Æternitati verba, quique Tarvisî
Docta penates voce personat Vates.
His, te remoto, ferculisque donisque
Heros, caremus, & misellulí succo
Hoc destituti, rore vivimus nostro.
Quoties amœnis scriptionibus fronti
Detersa ruga est; quam serenus applausum,
Et densa vatum vota transmarinorum.
Calamosque legi dispares poëtarum.
Sensit verendi ponderis notas tellus,
Quacunque vexit, nec latrocinans dextra
Apollinare polluit sacramentum.
Quoties Molinum, non tamen mihi visum,
Potui videre, tot canentibus Musis.
Quoties nivosas nomen exhibens nostrum
Alpes papyrus transiit, nec invidit
Felicitati, quisquis obvius, tantæ.
Tu non merenti, nec memor tuæ sortis,
Responsa doctis sensibus remittebas
Ad semidocti vatis aridas chartas,
Quas in Batavis exaraverat stagnis.
Audi beate, & de domo tenebrosâ,
Hos sume questus, & superstitis lessum.

Qui

Qui luctuoso emancipatus è ludo,
Se sperat inter sidera atque securæ
Perennitatis regna Te reperturum.

Ad Nobilissimum

CONSTANT. HVGENIVM,

fatis Molini condolentem.

INgemit, & mediis Nereus singultit in undis,
Dum videt atratros tardius ire patres.
Mœsta Senatorum magno palatia luctu,
Dalmaticæque procul perstrepuere fores.
Trans Alpes iit iste dolor. quaque intonat armis
Auriacus Veneto condolet aula Duci.
Constantine doles. & quo sua federa mittit
Belgica, communis te quoque causa rapit.
Stas claros juxta cineres & busta Molini,
Et patrios spectas illachrymare Deos.
Vt se magnanimo frænet Constantia vultu,
Vt laceret tabulas publica cura suas.
Vt trahat informem titubans Prudentia pallam,
Ambulet excussa Musa Thalia chely.
Vt totas laniata genas concordia rerum
Marceat, & dubitet se superesse Fides;
Quæ dum mœsta vides, extinctum à sidere sidus
Hos Genios inter credis habere locum.

In Prædium

GVILIELMI BARDESII.

ARces turrigeræ, superba tecta,
Bardesî domus, invidenda tecta,
Crassi prædia, splendidi penates,
Tot villæ simul & domus Valete.

Cœlum non alibi magis salubre,
Nusquam lætius explicantur agri,
Aut fecundius excoluntur agri,
Non Fauni, Dryadesque non petulcæ
Vsquam luxuriant magis Napææ,
Non amœnior ullibi vel umbra est,
Non valles riguæ magis vel horti,
Non piscosior unda, stagna, fossæ,
Non colles tumulique plus ferarum,
Aut plus Thestylis exhibet leporum.
Amnes veliferi patent, profundi
Nerei pagina, Tethyosse campi.
Præbet delitias canora Procne,
Præbet mare strepitque suave sturnus,
Et tot grex avium facit poëtam.
At ne, quod magis est, premam silendo,
Nil usquam domino magis benignum,
Nil usquam domino magis venustum,
Aut facetius aut magis decorum,
Hæ vos delitiæ, domus, penates,
Agri, prædia, villulæ valete.

IN SCAZONTES CONSTANT. HVGENII

Zulechemi Domini, de Incendio Aulæ Hagiensis.

QVis ille recto Scazon ambulat talo?
Quis ille docto cogit ore Vulcanus
Fari poëtam? flamma parturit vatem
Facesque diræ grande carmen eructant,
Et insolenti pectus incitant motu,
Supraque celsas evehunt Ducum turres,
Cœloque miscent. incalescis Hugeni,
Et qua per atras Mulciber favillarum

Globos

Globos rotatur, nubila inter & fumos
Humi jacentes despicis poëtastros.
Sic sæpe tecta, sæpe sic ruinosi
Flagrent penates, porticusque lapsuras
Ignes adurant, dum tibi calescentem
Et claudicantem Vesta suscitet Phœbum,
Furorque nostri scribat illa Constantis.
Nunc Aula demum vivis. hi tibi vitam
Cineres redonant, sic perîsse, vixisse est,
Arsisse lucrum. clariore jam lucet
Palatiorum fama luce Scazontum,
Vatesque grande fenerat decus Musis.
Gaudete cives, quotquot efferos undis
Pressistis ignes. Vindicata jam laus est
Vestri favoris. si quis advocatorum,
Si quis reorum dexteram ministravit,
Si quis rogator, si quis attulit scalas
Apparitorum, scriba si quis aut juvit
Tabellionum, copiarius si quis
Properavit urnam, vel ducis pitissator,
Cellariusque, buccinator aut pistor,
Sartor coquusve, laneo aut trapezita,
Vel qui lupatis impetus caballorum
Equiso frenas, aulicisque pastillis
Collyriisque vel malagmate exactas
Nares focillas & pecunias mulges,
Venator & mirmillo, janitor, cursor,
Et iliceti sector atque sylvarum,
Et quotquot aulæ mancipes fames fecit,
Gaudete cuncti. gratiæ rependuntur,
Chartasque salvas & fidem tabellarum,
Delubra, turres, Principumque thesauros,
Servata per vos Aula nuncupat vobis,
Gratesque reddit. Scazon iste victurus
Vos donat ævo. quid loquar? fidem vestram,
Silente lingua, muta saxa clamabunt.

In

In ADRIANI TOLLII libros de Gemmis.

ERecte Tolli, cujus indoles gestit
Debere seclo, & otio fatiscentes
Castigat horas semifeminatorum,
Per eruditas ambulare doctorum
Suëta curas, extricare perplexa,
Purgare verum sordibus vetustatis:
Γαλληνικωτάτων decus perillustre,
Recentiorum lima tersa scriptorum:
Et nunc Eoos Indicosque splendores
Inter refulges & tuos smaragdorum
Radiis honores sapphyroque diffundis!
Ditemque Hydaspen gemmeumque derivas
In nostra Gangen regna! non tibi sordes
Et semicocta fercla ventris affecti
Molesta jam sunt, pituita vel putris,
Aut ore stillans turpe fœtido tabum,
Aut prave olentis vultus ater urinæ.
Quin transmarinis elegantiis totus
Nites decore & fulgetris lapillorum,
Gemmisque luces undique, & coruscantem
Beryllon ardes, succinumque lychninque
Onychesque nigras: ipse quas jacit flammas
Pyropus in te torquet, & virescentes
Notas iaspis lætior tibi pandit,
Carbunculumque & Sardium jubar vincit.
Preciosa scribis, ut cylindrus, ut baccam
Vndis latenter obstrepant Erythræis,
Adamasque duras nil moretur incudes.
Quàm multiformis lividas averruncet
Pestes Achates, languidamque Torcöis

Vene-

Venerem lacessat, vulsaque è mari magno
Coralla largas sanguinum vias sistant.
Et tu feracis munus inclytum Cypri
Cærulea Cyanos, seu Pharum magis laudas
Scythicasque rupes, Caucasique prærupta,
Per te fugari disce torva nocturni
Portenta Morphei & Incubum gravem lecto.
Cum ventre matris abditum latet pondus,
Pullus medetur & sonorus Ætites,
Aquasque magnes allicit putrescentes.
Electra mentem, margarita languentes
Vires redonat. quique friget, afflictis
Hyacinthus ægris somnolentiam gignit.
Quis splendor artis, quam superba majestas
Medici theatri est Æsculapidûm patres!
Queis apparatus cœlites parant tantos,
Famulantur astra format unda quod sanet,
Aër medelam sufficit, vomunt fontes,
Montes ministrant, & salubre quodcunque est
Arbusta stillant, saxa robur indulgent.
Hic Porphyriten, hic dat Alabastriten,
Illic Pyriten, hic bitumen aut gypsum,
Aurum, cerussam, nitra, sulphur, argentum,
Opesque cunctas mater alma recludit.
Centum juvatur, læditur modis centum
Humana vita, totus orbis objectat
Et damna & usus, commodusque viventi
Incommodusque est. causa mortis atque idem
Salutis author, qualis hasta Pelidæ.
Ante ora morbi fomes, & comes juxta
Medicina præsto est. quicquid obvium tangis,
Sanum flagellat, allevat laborantem.
Corpus vacillat sæpius remordescens,
Cadaverosis debitum sepulchretis,
Rursum resurgit, & valemus athletæ,
Vicesque servant sanitasque morbusque.

Quæ

Quæ cuncta dum nos impiger doces Tolli,
Æternitatis præmio ſupervive.
Et ſi nepotes nomen obſcitabundi
Tuum ſilentî nubibus tenebrabunt,
Lapides loquentur. & Boëtii famam
Tuaſque laudes gemmulæ recognoſcent.

Ad
P. HOOFDIVM,
Satrapam Muydenſem.

VAtum maxime, lima Belgiciſmi,
Orcheſtræ decus & pater cothurni;
Cujus grandia verba, grande carmen,
Seris Melpomene ſacravit annis;
Cujus dulcia verba, dulce carmen
Et tot blanditias facetiaſque
Et tot candidulas tenellulaſque
Pulchræ Phyllidis æmulationes
Suis ipſa Venus dicavit aris.
Cordatiſſimè ſcriptor acris ævi,
Et quondam patriæ tumultuantis,
Nec minus tamen, arbitris remotis,
Suäviſſimè baſiator Helmans:
Cur perdicibus obruis poëtam,
Et rurſum ſtomacho ſeveriori
Offas objicis elegantiores?
Quales rex edat aut Deûm miniſter,
Aut pincerna Ducum vel Imperator;
Cur menſæ violas meæ decorum?
Cur gulæ illecebras ſuperbienti
Vates objicis? imperaſque denti
Prædam dilaniare faſtuoſam.
Dudum paupere viximus ſalino,
Et victu tenui nec erudito,
Lactuca gracili, trucique porro,
Aut faba rudiore lentibuſque.

Fecit

Fecit prandiolum mihi minutal,
Pulmentum petasoque jusculumque
Ovi sorbilis optimum liquamen,
Vel cervix bovis impigrè saliti,
Aut buccella recocta brassicarum.
Nunc sordent vetera. & procax palatum
Spernit fercula pristini saporis.
Tot perdicibus efferata mensa est,
Et cara fames esuritione.
Venter prodigus ardens, palumbes,
Pavos somniat atque Phasianos.
Sic peccare facis tuum poëtam,
Et leges malè subruis culinæ
Hoofdi splendide. si tamen jocantem
Barlæum sinis eloqui, quod optat,
Fac, peccem semel hoc modo quotannis.

PASSER SVSANNÆ BARTELOTTÆ, artem nendi edoctus.

ALumne passer, virginis suavissimæ
Parasite passer, candidate passerum,
Tot artium magister & scientiæ
Pusille doctor, qui Susannulæ tuæ
Strepitu procaci insultibusque lenibus,
Et morsione ludicra blandissimos
Moves cachinnos, & protervis motibus
Nunc altus ipso ludis audax vertice,
Vittasque rostro vellicas tenellulo:
Nunc colla circum eburneosque subsilis
Dominæ lacertos, inde per mamillulas
Sororiantes hinc & inde lusitas,
Sedesque amoris quæris & Cupidinis
Fomenta monstras; o beate passerum,
Victure passer versibus perennibus

Perennis

Perennis Hoofdi; quæ Diana, quis Deûm,
Quis Arcas altis educatus in jugis,
Quis Pan Paleſve vel rapacior puer
Te mollicellæ Bartelottæ vendidit.
Vt invidendo viveres paſſer ſinu,
Vt invidendum tangeres paſſer genu.
Vt invidendam permeares dexteram,
Stares ſiniſtra, cum voles, & ſaltibus
Totam pererres parvulis puellulam.
Quod nec Menalcæ, non Adonidi licet,
Nec hoc vel illud expetentibus procis.
Tu lene roſtrum conſcius modeſtiæ
Propius pudicis admoves labellulis,
Primuſque labra virginis devirginas
Amator audax. tu ſuavis ſputuli
Exſugis undam, & ore de puriſſimo
Mel, nectar ipſum & dulcius quid imbibis.
Tu vectus humeris bajularis, & tibi
Videris Iſis eſſe, major virgine,
Major decora matre. Tu ſub auribus
Cies ſuſurros, & ſalacior licet,
Tamen verendis muſſitas hortatibus
Caſtos amores. Tu genis vicinior,
Quas oſculari vellet aulæ pronubus,
Aut Indicarum dives hæres mercium,
Baſiola figis, & caves prudentior,
Ne lædat unguis lacteas aſper genas.
Tu flammeos & amabiles ocellulos
Coram tueris, & vagum tibi caput
Obvertis illis, teque paſſer paſſerem
Vides in illis, & ſtupes paſſerculum
A te teipſum diligi ferventius.
Miraris illic vitream tibi domum
Ceſſiſſe Divos, & palatium dari
Charitum tabernam, qua latere mavelit
Vel Pyramus, vel ipſe merſus improbis

Leander undis, vel Phaon formosior,
Vel dux Achilles, aut amator Lesbiæ.
Tu dum per orbes gemmeos lætus salis,
Quos dis Hydaspes alveo vomit suo,
Altoque solers Indus invenit mari,
Mordes, remordes; irritisque morsibus
Iras feroces excitat mendax Ceres,
Famesque duris ludit in lapillulis,
Vexatque semet; nec, quod optat, accipit.
Petit, fugitque; dimovet, quod admovet,
Spretum reposcit. fallit alitem color,
Teresque gemma. deficit prudentia,
Vt jam Susanna credat esse passerem.
Tu lectulum audes, innubasque scandere
Lecti columnas. pervagaris omnia,
Vbi Bartelotta detrahit vestem sibi,
Vbi Bartelotta languidum ponit caput,
Vbi Bartelotta molle reclinat latus,
Vbi Bartelotta blanda claudit lumina,
Vbi Bartelotta somniat süäviter,
Vbi Bartelotta lenis expergiscitur,
Et te strepentem, te volantem cominus
Invitat ad se. Tu legenti seria,
Tu tu legenti mobiles Hylæ faces,
Heroidumque masculas epistolas,
Assistis unus. exulisque dum legit
Batonis ausus, ales alas concutis,
Favesque Cattho. Proh, volucrum numina,
Quæ, quanta, qualis parvuli sors passeris.
Iam passer esse fulminum speret pater,
Cœlumque mutet passeris cubilibus;
Queis Bartelotta vivit, ambulat, sedet.
Iam passer esse Phœbus, hanc Daphnen velit,
Et passer esse Phtius, hanc Briseida.
Et passer esse pastor, illam Tyndarin.
Et passer esse Mars, & illam Cyprida.

Et

Et paſſer eſſe Flaccus, illam Lydiam.
Et paſſer eſſe Naſo, & hanc Corinnulam.
Et paſſer eſſe Gallus, hanc Lycorida.
Paſſer Tibullus eſſe, & illam Deliam.
Et paſſer eſſe Stella, & hanc Hyantida,
Vt cominus ſit quiſque compos oſculi,
Vt cominus ſit quiſque compos lectuli,
Vt cominus ſit quiſque compos virginis,
Vt gaudiorum cominus nunc omnium
Compos, beatus ter quaterque paſſer eſt.
Dolete picæ & diſcolores pſittaci,
Dole coturnix, pavo, turtur, Daulias,
Gallina Numidûm & Adriana. plangite
Vos Phaſiani, & vos aquatiles aves,
Queis cavea domus eſt, arctiuſque ergaſtulum,
Cibuſque vilis hordeum vel granulum
Milii puſillum. noſter hic paſſerculus
Arces domoſque poſſidet, turres ducum
Liber pererrat, & Suſannulæ lares,
Dominæque menſa, ferculis, bellariis,
Et eſculentis delicatulis fruens
Aquilas Tonantis ridet & quas curribus
Veneris columbas Cyprius junxit puer.
Laudate paſſer, te ſupernis inſeri
Superûm theatris indoles, induſtria,
Et paſſerinæ perſpicaciæ volunt
Notæ celebres. Tu ſagax acus heræ
Moderaris ore, ferrulumque acutius,
Et fila roſtro gnarus artium trahis.
O docte paſſer, qui labores dividis
Cum Bartelotta, ſarcinantis virginis
Conſarcinator, tu ſuente dextera
Strophiola, vel ſubuculas, juxta ſuis,
Et flammeum vel ſupparum & pallam facis,
Quam Cinxiæ Thalaſſio donet tener.
Si quando capiti tegmen illa detrahit,

Tu sedulus, tu morsiunculis tuis
Acicularum prensitas fastigia.
Si quando capiti mane tegmen induit,
Tu sedulus, tu morsiunculis tuis
Acicularum promoves acumina;
Crinesque sparsos fasciasque colligis.
Quid nunc Arachne es? quid superbis stamine
Lanifica Pallas? quid tapetibus studes
Nurus Laertæ? passer ad leges venit,
Et disciplinas & scientias capit.
Passer venuste, corculum tot passerum,
Passerculorum rex, professor, satrapa,
Passerculorum prima laus & gloria,
Sartor tenelle, animula major passere,
Muydæ voluptas, gaudium, solatium,
Qui verba vati mille dictitas tuo,
Nec plus volentem scriptitare, deseris;
Vt te canentem, te fuentem laudibus
Sum prosecutus, fata prosequar tua,
Tumuloque carmen exarabo posthumum:
Passer. Susannæ. lusus. hic. situs. jacet.
Susanna. lusus. passeris. lusum putat.

Ad doctiss. Iuvenem
D. IOHANNEM HELMONT,
cum me prædio ampliss. Consulis
ANDREÆ BICHERI
avunculi sui excepisset.

HElmonde, pernox cura matris optimæ,
Helmonde, matris gaudium piissimæ,
Helmonde, dulce Diveræ solatium;
Qui moribus probissimis suavissimos
Misces lepores, ingenique flammulam
Sub me decoris artibus resuscitas;
Præstans Ephebe, candidate Palladis,

Alumne

Alumne Themidis & gravis scientiæ:
Iam Consulari prædio stamus duo,
Auditor & præceptor. hic vati tuo
Faves benignè, & pulveres Scholasticos
Multum venusta comitate discutis.
Totus renascor. scribimus divortium
Severitati. vos valete pulpita,
Scholæ, labores & gravissimæ vices
Tot lectionum. Nunc amœnis ambulo
Securus agris, & serenus dormio,
Vbi torva nuper innatavit fluctibus
Feroxque Najas. piscium cubilibus
Iacet poëta. quaque velis navita
Arctous ivit, Æolique turbidis
Vixit procellis, Musa sedes otii
Et eruditis invenit locum jocis.
Helmonde, quo me, quo rapis vatem tuum
Per rura, campos, trans arenarum juga
Venator acer? meque nescium cupis
Insitatis passibus sequi feram,
Canibusque & hinc & inde victimam gulæ
Captare leporem? pone tardus insequor,
Contentus illo mitior spectaculo.
Tu glande sæva dejicis fastigiis.
Guttur voracis & loquacis alitis,
Nec fata meritos tam cruenta passeres.
Te stagna propter garrulæ timent aves,
Anasque & anser planipes, & ardea
Intenta ranis, terra, cœlum, flumina
Prædam ministrant. nec tibi negaverit
Natura quicquam. quin caballis imperas,
Et me superbis curribus jubes vehi,
Longisque ferri lætiorem semitis.
Monstras amœnum quicquid aut fecit Deus,
Aut ars magistra: queis carere possumus,
Et non carere: quæ necessitas monet

Curare,

Curare, vel quæ ſuggerit mortalibus
Diſpar voluptas. Conſulis noſtri lares,
Avunculorum tecta, matris providæ
Vidi penates, villicos, novalia.
Vbi conſul urbis liber à negotiis
Vix nata rura bobus exercet ſuis.
Vbi conſul hortos ordinat, ponit pyros,
Salíceſque lentas, fraxinos quincuncibus
Diſponit æquis, & virentes adſpicit
Spatiis decoris arborum tot ordines.
Vbi conſul amplis educat vivariis
Genus natantum. & frena mordenti domos
Aptat caballo. qualis olim creditur
Duros Latinus Imperator vomere
Fregiſſe ſulcos, & famem cordatior
Sedaſſe menſæ vilioris ferculo.
Hæc vita noſtra eſt. excipit curas quies.
Gaudet remitti, publico ſi quis vacat,
Suuſque geſtit eſſe, quiſquis omnium eſt.
Hæc Læliorum vita, talis Tullii
Fuit receſſus. ſic Catones maximi
Vixere quondam, cum fatigatis darent
Villæ levamen, Formiæ vel Tuſculum
Vel ipſa Circes imminens mari domus.
At tu recentis chare luſtrator ſoli
Helmonde, ſi vis commodis ruris frui,
Nec vanus eſſe prædii cultor tui;
Magni benignam numinis ſtupe manum,
Quæ vis creatrix rura tot mortalibus
Donarit ægris. quis labor tot fluctibus
Subduxit agros, fabricaverit ſolum,
Terraſque nutu portet immenſas ſuo.
Hic cerne, nobis ut miniſtret Cynthius,
Sororque Phœbe & ſiderum fixæ faces.
Mirare ventos, aëris purgamina,
Mirare pluvias, lapſa cœlo flumina,

Mirare ſiccum jam latrare Sirium,
Mirare ſicco Pleiades interſeri.
Mirare ſenſim læta naſci gramina.
Mirare ſenſim læta pelli gramina.
Mirare primi candidum veris decus,
Brumamque & æſtus, & remiſſius decus
Labentis anni. ſic tuæ totus Deus
Menti patebit & potentiæ vigor,
Sapientiæque grandius miraculum.
Hæc cum ſerena monte cogitaveris,
Te cerne propius & tibi renaſcere,
Pectuſque pulchris nuncupa virtutibus.
Sic univerſi digna vives portio:
Sic inter agros ambulabis dignior:
Sic ſtirpe dignum ſplendida tolles caput.
Sic tot propinquis, ſic parenti Diveræ,
Avunculiſque, ſic mihi, ſic omnibus
Placebis unus unice. ſic oſculis
Te ſponſa tandem pulchra, dives, optima,
Crebris, pudicis, mollicellis obruet.

In
CONSTANT. HUGENII
Meteorologiam, ſive de Meteoris Epigrammata jocoſa.

Contra ambulonem maximi Stagiritæ,
Flagrum Lycæi, Græciæque cenſorem,
Nunc ſerium, nunc perfaceta ſcribentem
Legi poëtam, temperata jucundis
Severiorum verba diſciplinarum,
Saleſque mixtos ſenſibus gravis Stoæ.
Quos perſpicacis ſcripſit arbiter veri,
Et eruditi claſſica inter & vallos
Et caſtra & enſes fudit ardor Hugenî.

Vacat

Vacat omne Musis tempus. inter armorum
Strepitusque & iras, otiis Camœnarum
Mens læta gaudet, & movet quiescendo.
Nec tunc quiescit, cum quiescit insani
Palæstra Martis. inquieta per cœlos
Terræque tractus ætherisque discurrit,
Originemque cogitat suam pernox.
Dum miles umbræ Martium latus donat,
Segnisque cantat cantiunculas turpes,
Dum ganeoni lurco commodat dentes,
Et vinolentis ructibus calent hastæ,
Vel Thais hunc effeminat cataphractum,
Aut grande numen, ac Deos sacramentis
Ipsosque Divos ore miles infamat:
Dum sordidæ per vestis abditos calles
Turbat satelles divagantium turmas
Pediculorum, & quicquid invenit perdit:
Rubiginosos alter illinit pingui
Gladios amurca & vindicat situ parmam:
Hic pectit altos vertices caballorum
Iubasque stringit ordinatque nummos,
Nec una cura filios habet Martis:
Tu literarum lux inusitatarum
Per avios Libethridum volas campos,
Zulecheme noster. & Iovis Panomphæi
Sublimiore raptus altius penna
Sedes pererras, ac tonitruis imples
Delubra Phœbi, fulminasque per Chyrram.
Tuisque terres fulgetrisque flammisque
Cæcutientis pavida tecta Barlæi.
Tu sævientum cœca flabra ventorum,
Et Æolorum regna, pallidam Lunam,
Et nunc rubentem, nunc süave ridentem,
Faces, Dracones, lanceas, refulgentem
De sole solem, grandinesque saxosas
Nivesque doctè & horridum gelu cantas.

Tu ſigna prodis aëris ſerenati,
Tu ſigna prodis aëris procelloſi,
Pater ſereni ac nubili, pater rerum,
Quæ vel videntur Sole vel vident Solem.
Tu diſcolores pingis Iridis vultus,
Nunc Veſperæ cadentis aut renaſcentis
Faciem diei. te docente jam ſcimus
Cur verticoſis ſeſe hiatibus magnus
Diffindat æther, & Deûm ſalutares
Mingat procellas ſemipota majeſtas.
Cur macula Phœben turpet, & coruſcantem
Titanis orbem polluat latens ſtigma.
Cur diræ mœrens horreat cometarum
Oſtenta mundus, purpuræque peccantes.
Quis ventricoſam vibret impetus terram,
Eructet ignes, ſaxa, ſulphur & fontes,
Cur fatua flamma perſequentibus cedat,
Timidos ſequatur, ſtella decidat cœlo,
Et Tyndarin gemellus oderit frater.
Inter vapores halituſque fumoſque
In abditis receſſibuſque naturæ
Examinatum opinionibus verum
Rides, ſugillas & jocando caſtigas.
Nubivage ſcriptor, vade, quo rapit vatem
Vis tanta fandi. Perſeo comes vade,
Alioſque fontes mentis ungula pande,
Et Pegaſo per alta nubium vectus
Me linque feſſum, languidumque & exhauſtum,
Qui te ſecutus hactenus per & terras
Tumidoſque fluctus, æmuluſque cantanti
Nunc ire juxta, pone & ante deſpero,
Excors, remiſſus, plurimum eſcitabundus,
Expers caloris, conjugis, thori, luſus,
Quem concupivit Herculis pater valde,
Nec concupivit mater Herculis rarò.
Hirquitallire rurſus & catullire

Si siverint me fata, tunc tuum fulmen,
Tonitru, pruinas, fulgura & faces nostro
Aptabo amori. tunc tibi novos fontes,
Pluviasque & imbres, flammulasque dementes,
Terræque motus, & cubilium fortè,
Lambensque reddam basium, & tuas chartas,
Acuta verba, mustulenta commenta,
Mel Atticum & rorantis ingenî succum,
Verbis facetis, vinnulis, venustillis,
Amoris inter bella, castra, congressus
Redimam poëta, amator & Stagirita.

In prædium Boreale Amplissimi Consulis
ANDREÆ BICHÆRI.

MAgni prædia Consulis valete,
Horti, jugera, silvulæ, caballi,
Et vos quadrijugi valete currus,
Qui per rura, per aggeres poëtam
Vexistis, sociisque tot leporum
Helmondis, sociisque tot viarum
Charis fratribus, incitastis axes;
Et Plutonis equos, quibus dolenti
Posset Persephone rapi parenti.
Vos curas animi severiores,
Vos urbis strepitus patentioris,
Vos, ô prædia, sarcinas laborum,
Tot rerum grave dispulistis agmen,
Dum Bickærula molliter procatur,
Dum Bickærula suaviter jocatur,
Dum Bickærula basiis mariti
Adsuescit, bona, lenis & venusta,
Dum non virgo, sed esse mater optat,
Et jam nupta puellulas repellit,
Et conjux nova conjuges salutat:

Nos terras patrias agrosque læti
Emetimur equis, lacusque vastos
Calcamus pedibusque curribusque.
Hic cubilia piscium tenemus,
Domos Naiadum, domos natantum.
Hic per limina Tethyos vagamur,
Hic paludibus incubamus ipsis,
Postquam cedere trux coacta Tethys,
Et cunctos Satyri bibêre fluctus.
Hic vecti ratibus rotis vehuntur.
Aurigis patet aula navitarum.
Hic pandunt lepori viam procellæ.
Hic velox leporem premit Molossus,
Hic turdus laqueo misellus hæret.
Hic se retibus implicat scolopax,
Exertumque dolet nocere rostrum.
Hic cum Phyllide Thyrsin ambulantem,
Hic cum Thyrside Phyllidem jocantem,
Hic cum Chloride Pana lusitantem,
Hic cum Doride Pana saltitantem,
Et tot gaudia sensimus beati,
Quot tellus nova villulis abundat,
Quot tellus nova fructibus redundat.
Testes prædia tot facetiarum,
Hostes prædia tot molestiarum,
Horti, jugera, silvulæ, caballi,
Magni prædia Consulis valete.

In Prædium sive villam Nobilissimi IOHAN. HVYDEKOOPER, Equitis, Domini in Marsseveen.

AMæna villa, villa perplacens Diis,
Hominum voluptas villa, prædium meis
Vacans Camœnis; quale quondam Formiæ

Habuer

Habuere sedes, quale Tusculum fuit,
Tiburque fessis obvium Quiritibus,
Aut prædicandus usque Bajarum niter,
Salvete tecta. Vechta quæ strepentibus
Pulsat susurris, cujus irrigat sinus
Permixtus undis, Rhenus, & terras beat
Fecunditatis uberes testes suæ.
O villa Superûm, quam vel ipse Iupiter
Procator olim prætulisset Thessalis,
Vbi Phœbe Daphnen persequi velis tuam,
Vbi blande Thisben Pyrame optares tuam,
Formose Adonis Cypridem, Sapphum Phaon,
Mihi villa ride, meque amœnitatibus
Perfunde centum. gaudiisque percoque
Mentem severam, tetricamque grandibus
Curis Sophorum, Stoicisque jurgiis
Adsperge pacis spiritum lenem tuæ,
Et literatis otiis da perfrui.
Beata Villa, quam propinquam conspicit
Mitrata turris, urbsque tot Divûm sacris,
Tot clara templis, cœtuumque regulis;
Vt jam virescis, & tuum late jubar,
Vmbris inumbras, porticusque dædalas
Disponis aptè, & ambulantum vertices
Foliis coronas: ut ferax tot fructibus
Iam nunc superbis, & rubentibus rosis
Ornas Susannam & nubilis Constantiæ
Pectus pudicum, & lacteis mammillulis
Decerpta vati dona ridens ingeris.
Tibi læta circum prata porrigit Pales,
Pomona pomis hortulos pingit suis,
Avidasque cerasis mille provocat manus.
Pan ludit agris, Thestylis lac elicit,
Magistra mulctræ, fœna vectat curribus
Lentè Menalcas, in decembrem providus.
Tiliæ venustas explicant frondes tibi,

Et inter illas albiçantes populi
Sese proceris erigunt fastigiis,
Cœlo minantes. sensuum illices locos
Et ordinata spatia tot quincuncibus,
Fontesque vidi, fraudis humidas vias,
Et innatantes rivulis altè pilas,
Fluxasque semper mobilesque casibus
Regum coronas, stellulasque turbine
Natas aquarum, & nunc madentem Cynthium.
Hîc Taurus iste raptor Europam vehit,
Latrant Molossi, tendit arcum Cypridis
Salax puellus, saxa vortices vomunt,
Spuunt Dracones, infremit trux simius,
Bibunt olores, permadescunt Orphei,
Labentibusque plectra tingunt lymphulis.
Hic magna Tethys arte speluncam facit,
Marisque spoliis fornices condit labor.
Vbique fons est, undique è conchis scatent
Vndæ, ruuntque fistulatim flumina.
Tubisque longè Martiis volant aquæ.
Dynasta Marsi, tuque conjux conjugis
Coymanna tanti, quam beatos aspicit
Vos æquus æthèr, vestra si nostis bona.
Hic expedita mens tumultus Amstelæ
Fastidit omnes. hîc avaras spernitis
Dextras ementum & sarcinas vendentium.
Vnique grati, quicquid hîc est munerum,
Debere cœlo vultis. O par optimum,
Salvete vati. germinent vobis agri,
Non urat illos Sirius, non horridus
Imber flagellet, aut ferocior Notus.
Et qui Poëtam feriantem longius
Fovistis ambo, sic fovete crebrius.
Et hîc bibentem vina vestra suaviter,
Et hîc vorantem pruna vestra largiter,
Et hîc edentem fraga vestra fortiter,

Sic incubantem pernulis ferociter,
Sic ambulantem, ſic jocantem jugiter,
Sociis puellis, blandulisque matribus,
Sociis maritis, Hoofdiis, Vic-fortiis,
Vectum caballis, ſplendidiſque curribus,
Leone quamvis æſtuante cœlitus,
Latrante quamvis undequaque Sirio,
Vir atque conjux, advocate ſæpius.

In Capturam Turdorum, ad

IACOBVM BAECKIVM.

IAcobe Baecki, lene pectus, & feræ
Crudelitatis ac furoris neſcie,
Crudele quid me poſcis ad ſpectaculum,
Et vis videre ſemipendulas aves,
Laniata fœde membra, luxatos pedes,
Et præfocatas vinculis tuis gulas,
Suſpendiorum multiformium modos,
Quibus immerentes alites mortalium
Damnat libido. dum petita gutturi
Alimenta ſtrictis ſæva nectit nexibus
Roſtroque mortis ingerit trux pabulum.
Vidi alligatum Ixionem ſuæ rotæ,
Vidi voracis Tantali vanas dapes,
Vidi revinctum Caucaſo Promethea,
Saxoque ſemper incubantem Siſyphum,
Vidi Megæræ territantis verbera,
Suſpenſa ventis corpora & diras faces,
Laqueos Arachnes, queis pependit mortua,
Flammiſque toſtas filias Orionis,
Et quicquid ira Tartari in pœnam parat.
At ficta vidi. fabuloſum hoc credimus,
Quodcunque vates finxit & vatum furor.
Sed enecari & ſtrangularier genus

Late volantum, vera verba credimus.
Tuus hoc theatrum multiformis supplicî
Ostentat hortus, prædiumque Baeckii.
Orchestra cruda est & cruenta funerum
Palæstra, quam misellus implet lugubri
Clamore turdus, subdolisque retibus
Fringilla capta; cùm tyrannidem ferox
Exercet auceps, & superbo pollice
Caput tenelli exile frangit alitis.
Quod si dolores eloqui possent suos
Turdi voraces, dicerent mox Baeckio,
Injuriosa morte se cunctos mori:
Non legibus, non jussibus volatilem
Turbam teneri. jussa naturæ sequi,
Cœcosque motus. Velle liberum sibi
Negasse divos. ætheris laxas vias
Patere cunctis. nunc sub Arcto vivere,
Nunc ire in Austrum præscias malæ famis.
Volare passim, sic volentibus Diis;
Et victitare bacculis rubentibus,
Et morsitare, quicquid annus obvium
Aptumque vitæ serus Autumnus facit.
Non regna per se mutuis bellis premi:
Aut litigare litis arbitros sacræ:
Non æra posci nummulosque surripi,
Mercantiumque nomen expungi dolo:
Non advocatos esse, qui lucrum bibunt,
Non quadruplare parta fraudibus bona,
Non militare & oppidis dici graves,
Aut rusticantum nidulari in horreis,
Non ut pudicæ virginis lædant sinus
Thalamosque scandant & cubile conjugum
Huc advolasse. transitum solum peti
Alias ad oras, & quod hospiti vago
Vnquam negari jura naturæ vetant.
Non hæc mereri innoxios suspendia,

Laqueosque compedesque & altis vincula
Suspensa ramis. judici scelus Iovi,
Et expiandum crimen atrox Æaco.
Amice Baecki, condolere si licet,
Nunc condolere turdulis, perdicibus
Concede vati. vivit aula psittacus,
Et purpuratis χαῖρε dicit regibus.
Impune celsis clamat ulmis ardea,
Impune vultur sordidas vorat dapes,
Impune pennas arrigit pavus suas,
Impune latis innatat paludibus
Olor verendus. Eximit ciconiam
Pietas periclo. rusticæ quotquot volant
In montibus sylvisque vel stagnis aves
Suspendiosum nesciunt lethi genus.
Misello turde, tu sub ilicis lates
Suspensus umbra, te probrosa victimam
Mors sacrat orbi. stringitur tibi gula
Sicariorum more, vel furis mali,
Aut perduellis aut nocentis publico.
At si poëtas esse quid putas tuos,
Preciumque mœsti carminis magni facis,
Nec vile censes, versibus clarescere,
Hæc, crede vati, digna res suspendio est.

Incomparabili Iuveni
CONSTANT. HVGENIO
Filio, cum Adamum suum peccantem misisset.

MAgni parentis magne & elegans Puer,
Caput Camœnis omnibus sacerrimum,
Alumne Phœbi, dulce ver Libethridum,
Charitum Iuventa, prima doctrinæ seges,
Præstans honesti surcule, herba lætior
Messis futuræ, spes loquentis Patriæ,

Turgens leporum gemma, torrens carminum,
Tyro canentis eminens facundiæ;
Qui penè gressus es supergressus tuos,
Metamque vixdum carcere emissus tenes:
Legi ruentis improbas Adæ manus
Crimenque primi patris, & tristes vices
Mortalitatis & labantis seculi.
Sed illa mens est vatis & sensus tui:
Poëta, cujus lemma Adamus est Peccans,
Nunc lemma scribat hoc: Poëta non Peccans.

Ad Magnificum virum
D. PETRVM C. HOOFT,
SATRAPAM MVYDENSEM,

cum Invictissimi Galliarum Regis HENRICI Magni vitam & res gestas gravi oratione enarrasset.

SCriptor stupende, Belgici soli vates
Non æmulande, cujus incubat labris
Vocis Batavæ curiosa majestas:
Qui sceptra verbis, purpuramque transcendis,
Eburque tollis regium cothurnatus:
Sic perge Famæ, seculoque Belgarum
Debere nomen. non tuis leves curæ
Chartis inerrant, dexteramque cantatus
Hylas fatigat, pulpitisque Theseis
Pulsata cunctis. sed velut Iovi magno
Tonitru decorum est, fulminumque sublimes
Per summa jactus, arduumque quodcunque est;
Incedis altè, verticique regali
Excelsus hærens, fata scribis Henrici.
Vt ille clara Borbonum genus ducens
De stirpe, regnis debitus Navarrorum,

Titulos Olympo fixerit, fidem terris.
Vt per superbos hostium cataphractus
Grassatus enses, inter horridas noctes,
Inter minaces mortis obviæ vultus,
Vicesque Martis, mobilemque Bellonæ
Rotatus axem, victor ipse Fortunæ
Magnusque sortis improbæ triumphator,
Dignam potenti straverit viam regno.
Vt turbulento Galliæ mari Castor,
Vt mite sidus fulserit, cui frendens
Tumultuantes fregit impetus livor,
Longæque pacis pressit osculum Mavors.
Vt exterarum litium sequestrator,
Bellisque circum sævientis Europæ
Pacator, ipsos increpaverit Reges,
Tot partium, tot dissidentium judex,
Æquus potenti & impotentis assertor,
Cunctis tremendus, indomabilis cunctis.
Hic Federatus vindicem suum Belga,
Columenque discit. spectat Allobrox numen,
Quod infidelis horruit. quod augusti
Coluere Patres Adriæ laborantis;
Nec Roma sprevit, Austriæque regnator,
Non ipse ditis prævalens Tagi rector,
Qui dictat unus jussa duplici Phœbo.
Magne Imperator, cui suam comam Celta,
Braccata Narbo subdidit suos fasces,
Bullam togatus: vive posteris, Princeps,
Scriptore tali. qui tuæ facem famæ,
Iam voce, jam sententiis serenatis
Præfert tiaræ. Tu Quiritium laudes
Factis adæquas: hic Quiritium sensus,
Gravemque Taciti donat ausibus tantis
Mentem disertus. Te per orbis orchestram
Vexere pugnæ, bella, telæ, balliftæ;
Hunc rebus aptus grandibus tonans sermo,

Divinitatis particeps. tibi legem
Mortalitatis fixit efferus latro,
Æternitati lingua vindicat nostras.
„ Dignis coronæ laudibus parentatur,
„ Cum nil malignus detrahit, nihil donat
„ Favor benignus, gratiæque sectator.
„ Tunc regnat ostrum, cum nepotibus seris
„ Regnasse constat, seculisque venturis
„ Trophæa monstrat. tunc Ducum viget virtus,
„ Cum vivit ævo. fortitudinis merces,
„ Regisque sors est summa, non mori regem.
Sublimis Hoofdi, quem Garumna narrantem
Miratur, & decora Sequanæ sedes,
Et Matronæ potator, & Liger clarus,
Venerare Gallum. si tuos per annales
Borbonius ingens ambulat, per annales
Regisque gesta Maximi perennabis.
Regale crescit Lilium. Leo noster
Te sic loquente, lætior jubam quassat,
Socioque triplex ungue Lilium prensat.

IN NVPTIAS
Amplissimi Viri
D. IACOBI PERGENS,
Et laudatissimæ Virginis
LEONORÆ BARTELOTTÆ.

LEonora virgo, nec minus Cupidinum
Fecunda mater; pars puellaris chori,
Eademque princeps; casta formosissimæ
Neptis Diones, vera proles Cypridis,
Ocelle amoris; cujus è labellulis
Insons venustas, ore spirant Gratiæ,
Candor renidet & verecundus pudor;
Mensura pulchri, amussis elegantiæ,

Et

Et multiformis officina Palladis:
Leonora, Te nubente, priscus carminis
Resurgit ardor. Te calente, flammulæ
Vrunt poëtam. crede, crede, ab osculis,
Amplexibusque risibusque, quos loquor
Stillant iämbi. basiis tuis meos
Æquabo versus; quotque nictibus feris
Lacerasque amantem, quot marita vinculis
Stringis maritum, quot süavitatibus,
Leporibusque ludicrisque plausibus,
Procacibusque pulchritudinis notis,
Sponsum lacessis, tot ligabimus pedes,
Venerique referam par pari vates tuæ.
Leonora, perge, quò priores ivimus,
Cum me pudici cura tangeret thori,
Nec tunc carerem, quâ velim præsens frui.
Leonora, perge, quò tibi pergit Paphum,
Gnidique culmen & Dionæam domum
Monstrare Pergens, optimus ductor tui,
Vitæque fidus conjugalis assecla.
Leonora, Sponsa es. solve zonam virginis.
Leonora, nupta es. flammeo vela caput.
Leonora, Sponsa es. myrteas corollulas
Suspende lecto. lusitent passerculi
Turturque compar & palumbes ad fores,
Et sterile quicquid audit & fugit parem,
Proscribe nupta. nil nisi concordiæ
Exempla fas est cogitare conjuges,
Odisse tetricos solitudinis patres,
Sexumque quotquot disparem ferunt minus.
Leonora, cœlos cœlitesque suspice.
Omnes procantur, Te procante. Cypridi
Mavors adhæret, instat Hebe Phosphoro,
Apollo Phœben deperit, Iuno Iovem,
Bacchus Dianan. te procante, Cepheum
Astræa poscit, Herculique poscitur

Andro-

Andromeda virgo. flagrat impotentiùs
Perseus amator, & licet stet frigida
Regione cœli, trux Bootes uritur.
Leonora, terras adspice. ad famam tui
Vivunt amoris populi. manus ligant
Lascivientes pampini. tenacibus
Hederæ sequaces vinciuntur brachiis,
Et canna cannæ, & alnus alno assibilat.
Leonora, fluctus respice. ad tuas faces
Accensa Tethys languidum urget Nerea,
Squamæ calescunt piscibus, phocæ rubent,
Mulli jocantur, atteruntur ostrea,
Percæ liquescunt, ambiunt se rombuli.
Leonora, quàm tu tempora & dies tuo
Aptos amori seligis. Gemellulis
Fratrum sub astris, tu Lacæna, fulgidum
Iubar decoris explicas cubilibus.
Ver horridum renascitur, te conjuge,
Meliusque vernat. germinant tot herbulæ,
Florentque, te florente, mille flosculi,
Panduntque se, virente te, tot gemmulæ,
Truduntque lætas hortuli propagines,
Prolemque tecum cogitant tot bulbuli,
Quot matris horto Flora dis recondidit.
Sic totus æther incubat mundo procus,
Et terra Sponsa est; seque desponsant aquæ,
Maritat aër, nuptiis calens tuis.
Leonora, te ridente, pennas concutit
Ales Cupido, & dexterum thori latus
Plausu secundo verberat. gaudens puer
Quicquid leporum vel sagittarum sua
Clausum pharetra gessit, omne distrahit,
Venditque amorum filiis. quin ignibus
Circum crepantes æstuant viciniæ,
Volant ocelli amantibus, sororiant
Et hinc & inde nubiles mamillulæ,

Et hinc & inde Phyllidum molles genæ,
Et hinc & inde Thyrsidum susurruli,
Venerumque passim blanda conspiratio est.
Leonora, amores occupa. fuga diem,
Arcesse noctem. tristis expectatio est
Et dura lecti. bis dolet, præsentium
Carere fructu, & lactitari gaudiis,
Quæ ratio laudat. res amor sanctissima est,
Cœlique species. conjugum sodalitas
Lex prima mundi. non timet virgo mori,
Quæ mater optat esse. cuncta despicit,
Consors mariti. vendicat terram sibi,
Quam prole donat. perge perge in dulcius,
Causamque gaudi perge complecti tui.
Præclare Pergens, si superstitem mihi
Tanti furoris credis esse flammulam,
Et appetentem conjugis suavissimæ
Hærere mentem, quæ profabor mitius,
Vultu sereno, verba vatis accipe:
Quàm tu beatus Bartelottam repperis.
Quàm bis beatus Bartelottam deperis.
Quàm ter beatus Bartelottam amplecteris.
Et quàm beata Bartelotta te videt.
Quàm bis beata Bartelotta te cupit.
Quàm ter beata Bartelotta te capit.
Quàm vultis ambo, quod nefas non velle vos.
Quàm vultis ambo, quod decet jam velle vos.
Quàm vultis ambo, quod siletis strenuè.
Quàm vultis ambo, quod silebo non minus.
Quàm vultis ambo, quod silendo prodimus.
Quod ipse Brutus, quod Cato severior
Patrique similis concupivit Porcia,
Antoniæque & Iuliæ & Calphurniæ,
Cossutiæque & cum Mamæa Octaviæ,
Etiam Sabinæ & Arriæ & Corneliæ,
Gravisque quamvis molle cor Semproniæ.

Tu

Tu vir venuste, docte, comis, integer,
Dilecte nobis, Bartelottæ, & Amstelæ,
Quem regna, mores, gentiumque tot vias
Lustrasse dudum gloriosum credidi:
Si non adoras fata Consul tertium,
At nunc adora fata Sponsus tertium.
Compesce linguam Livor, obloqui cave
Votis secundis tertiisque conjugum.
Si res amica, si jucunda, si bona est
Puella conjux, cur vetas bonâ frui,
Bis hac carentes? nubimusque & ducimus,
Ne fœda sterilem vastitas mundum voret.
At hoc cavemus bis quaterve conjuges.
Bis æde Cypri, bis stetisse sub Papho,
Bis vulnerari, ter medullitus peti,
Ter igne carpi Romulæ possunt nurus,
Et cœlibatus nescii Grajûm patres.
Si suave rident liberi, si penduli
In ore matris lusitant tenerrimi;
In ore patris vagiunt tenerrimi;
Quis esse tales deneget ter conjugi?
Non flamma, pestis, non procella liberis
Conjux modesta est. non penatibus faces
Immittit atrox, cui noverca perplacet.
Noverca nulla est, quæ marito condolet.
Noverca nulla est, orphanis quæ subgemit.
Noverca nulla est, quæ mariti basiis
Placide fovetur. sunt amabiles thori,
Placabilesque, nesciæque litium,
Et jurgiorum, cùm leves cunæ rotant
Litis sequestrum pondus, & pacis vadem.
Primos amoris impetus ciet furor,
Ratio secundos. prima fax dementiæ est,
Sequens malorum consciæ prudentiæ.
Quin prima amantum studia sunt discentium,
Et nescientum conjugî miras vices.

Nos illa ſcimus, Sponſe; quis rebus modus,
Quæ vis amori, quæ fides, quæ gratia,
Quid expetendum, quid cavendum mutuò.
Si vidua turtur nuptias odit novas,
At optat illas Lesbiæ paſſerculus.
Soles redire cernimuſque & occuli,
Cur non amantes? ſolitudo peſſima eſt,
Cur non Creuſæ, poſt maritales rogos?
Vagos amores odimus. ſed & viri
Facti ſecundò tertioque. plus amant,
Experti amoris verba, rem, dulcedinem,
Et quicquid hic eſt ſeſami & papaveris.
Non ille Tiphys, qui ratem ſemel mari
Committere auſus, ſed frequentius, fuit.
Non Hector audit, qui ſemel vaginula
Diſtrinxit enſem. ſæpè miles militat,
Et enſe crebrò hoſtile perforat latus.
Nunc vos ſilete exucca, mœſta corpora,
Patres ſeveri, humanitatis & joci,
Et conjugalis vinculi hoſtes improbi;
Aut ſapite mecum. Te, virorum maxime,
Iam teſte, dictâ glorior ſententiâ,
Tuoque, Pergens, nixus exemplo loquor.
Leonora quàm te reſpicit, Britannicis,
Quas Tameſis effert, plus diſerta Nymphulis.
Leonora quàm te ſuſpicit Batavicis,
Quos Ya laudat, plus diſertum amantibus.
Leonora Sponſo porrigit flores tibi,
Quos docta jam nunc carpſit hortulo manus.
Dat illa myrtum, dat ſuavem amaracum,
Dat florem amoris, & venuſti Adonidis,
Violaſque molles, liliumque candidum.
Dat belidem, betonicam, & ſerratulam,
Calthamque & igne fervidam Daphnoidem.
Nondum caleſcis? redde tu Sponſæ, precor,
Veneris lavacrum, carduum, & fabas Iovis,

Lappas

Lappas tenaces, lychnidique subjice
Lapathi pusillum. redde nardi spiculas,
Oculumque Solis Parthenique surculos,
Crocum rubentem & smilacem volubilem.
Serpilla, & aptam pronubis atractylim.
Nondum calescit? Nos favemus nuptiis
Fecunditatis nuncii & propaginis:
Ne Bartelotta pergat esse, quod fuit.
At ipse Pergens pergat esse, quod fuit.
Forsan sequemur. sin minus, vati & seni
Amasse liceat, si potiri non licet.

IN NVPTIAS
Præstantissimi Viri,
D. GERARDI ab HELMONT,
Et Præstantissimæ Virginis,
MARGARETÆ BICKERÆ
à SVVIETEN.

PRæstans, modesta, blanda, casta Margaris,
Tot Gratiarum corculum,
Quam comitatis rore perpluit Venus,
Cupido mille basiis
Iocisque Sponsam fecit, & jam nubilem
Deduxit in Paphi domum;
Vbi limen omne densa myrtus obsidet,
Fragrant odores optimi,
Madet Sabæus, Persa fundit balsamum,
Seresque sericis thoros
Sternunt tapetis, tinniunt testudines,
Domusque tota lusus est.
Quàm te venustis, magna Virgo, ocellulis
Chorus tuetur Virginum,

Et

Et longa matrum turba. quàm candentibus
Gliscunt amoris impetus,
Latensque voti flamma sub mamillulis,
Ausúsque cogitat viri,
Secura damni. quàm pudoris consciæ
Genæ loquuntur Cypridem,
Et dulce murmur errat in labellulis;
Ac non loquenda mussitat.
Non Pelei olim pulchrior se nuptiis
Ostendit excellens Thetis.
Non risit uxor blandius Calphurnia,
Tactura Cæsaris latus.
Nec Cypris olim lætius pulcherrimo
Admovit os Adonidi.
Hebe fluentem pexuit tibi comam,
Gemmisque distinxit novis
Andromeda Virgo. vestis in talos fluens
Levante fulget Cynthia.
Adamasque medio pectori lumen facit,
Splendoris æmulus tui.
Veteres amorum fabulas, Apollinem
Daphnesque fatalem fugam,
Casus amantis Sestiæ, cum Pyramo
Thisben procantem, Acontii
Fallacis artem, basiantem Nerea
Et Amphitritem cærulam,
Deos Deasque & festa magna conjugum,
Tunicis Arachne intexuit.
Inter puellas eminens Iunonias,
Et ditis Yæ filias
Et tot potentis Amstelæ illustres faces,
Iuvenumque vultus illices
Laudata Sponsa consides. supra caput
Radiant coronæ pensiles,
Castæ character virginis. juxta tuos
Fovent amores Nymphulæ

Soro-

Sororiantes, fida custos utraque
Iam jam labantis zonulæ.
Accendit in te conjugis curam Fides,
Dat Suada leniter loqui.
Fomenta pellit litium concors amor,
Et innocentia tuos
Implet penates. exulat Superbia,
Fastusque nomen improbum.
Minus marito, conjugis partes putas,
Sapuisse velle conjugem.
Magis marito, conjugis partes putas,
Amasse velle conjugem.
Mansueta gressum dirigit modestia.
Virtus ocellis emicat.
Erecta mores ordinat prudentia.
Famam vereris & Deum.
Pandora nostra es, elegantiæ soror,
Suavitatum capsula,
Et promaconda, gemmularum gemmula,
Et margarita Margaris.
Helmonde præstans, quàm tibi lætas faces
Accendit ardens Hesperus,
Æterque pronis insusurrat ignibus
Arcana lecti gaudia.
Legesque Sponso præcipit facillimas,
Leges amandi jugiter,
Leges jocandi & osculandi jugiter,
Et ambiendi jugiter,
Et colloquendi, & annuendi jugiter,
Idem cavendi jugiter,
Idem volendi. Tu bonorum conjugum
Exempla prudens cogita,
Flammas Sichæi, Cepheique vincula,
Tedasque Porciæ graves,
Et sempiternis verba digna seculis,
Pæto loquentis Ariæ.

Cuiù

Cum Sponsa præsto est, dic, Creüsa tu mea es,
Dilecta tu Lavinia es,
Tu Sisigambis, tu Mamæa, & Olbia,
Metella nostra & Nysula,
Iustina, Manto, Maja, Phyllis & suo
Amica Doris Thyrsidi.
Perpende voces, Stoa quales edidit,
Graiûmque rumina scholas,
Et quæ Stagiræ doctor & Græci senis
Interpres olim tradidi.
Parum est, remotas nosse cœlorum vias,
Cœcasque causas fulminum,
Solis labores, astra, motus, tempora.
Non his amica nunc eget.
Res ad cubile venit. omnis in thoro
Nunc explicandus est labor.
Tuum hîc Lycæum est. altera his subselliis
Præcepta poscit Margaris:
Nil suspicari, conjugi blande obsequi,
Probare voces mutuas,
Damnare raro, sæpe amoribus frui,
Et non abuti basiis,
Illam vereri, quam potenter diligis,
Miscere gaudiis metum,
Favosque amaris melleos absinthiis,
Vtramque fortunam pati,
Sperare prolem, & nuptiarum germina
Magnæ vovere Palladi.
Helmonde, mensas talis inter ambulas.
Sic nuptiis datus tuis
Accede propius, Margarimque quam colis
Ardens amator exue.
Silent poëtæ. Tu, quod Hymen imperat,
Curabis intus sedulò.
Dum gratulantur Amstelæ cives tibi,
Faventque Curiæ patres,

Iurisque sellæ, quas socer tuus premit,
Regitque Consul maximus.
En, Divera æquos mater adspicit Deos,
Lætosque natorum dies.
Et hoc senectæ deputat solatium,
Curæque præmium suæ.
Quin illa pulchrè turribus surgens suis
Domus vetusta Suvietiæ,
Quæ tot celebrem gentibus Rhenum bibit,
Tot tollit agris verticem,
Tot populis involvit umbrosum caput,
Applaudit absens Margari.
Iterant columbæ Margarin, vocant aquæ,
Frondes loquuntur Margarin,
Horti, Menalcæ, fossa, rura, porticus,
Arbusta resonant Margarin.

DIRÆ IN CVLICES

BAMÆSTRÆ & Arcis MUYDENSIS.

Vetusta Muydæ tecta & annosi lares,
Et vos Bamæstræ fertilis novæ domus:
Cur culice crebro vatibus molestiam
Dirisque noctu cantibus facessitis?
Istis susurris rumpitis somni moram,
Istis susurris vatibus suavissimis
Obmurmuratis, & poëtarum melos
Cantusque molles Pegaseii chori,
Phœbique totos ordines explodiis.
Audite Culicum disparem concordiam,
Volucrisque magna parvulæ discrimina.
Tuus, ô diserta Muyda, fortius canit,
Minus Bamæstræ. Muyda, plus tuus ferit,
Tuus Bamæstra lenius. rostrum duplex

Acutius Muydensibus. Bamæstrii
Obtusiore me terebant cuspide.
Quin grandius corpusculum Bamæstriis,
Et literati sanguinis capacius.
Magis tenella membra sunt Muydensibus,
Magis canorum guttur, atque sibilum.
Vos mane solum lancinatis Beemstrii.
Quos Muyda gignit, ictibus sævissimis
Et nocte pungunt & ruente vespera,
Et plus micante sæviunt sub Phosphoro.
Scelesta turba, noctis horror optimæ,
Invisa turba, garrulæ, leves aves,
Sacræ quietis jugis execratio,
Seu dispares seu compares susurrilis
Et hic & illic obloqui vultis mihi,
Abite longè, Zoilosque pungite.
Et queis maligna bile torretur jecur,
Quos livor ater exedit. modestiæ,
Et Muyda sedes & Bamæstra, vos jubent
Procul exulare. quid moramini malæ?
En frigus adflat aëra, & ferox Notus,
Pluviæque vestros obruunt exercitus,
Finemque diro murmuri Autumnus facit.

In litem SATRAPÆ MVYDENSIS cum Domina VICOFORTIA, uter alteri facem præferret.

MOvit süavem nata Lis discordiam,
Placidumque fecit Anna Vicofortii
Satrapæ tumultum. num prairet Hoofdius
Facemque ferret ille, qui facem solet
Præferre Belgi vatibus vatum caput:
An hospes Anna, quæ facem modestiæ,

Et comitatis tot decoris matribus
Speciosa præfert. litigare Cynthium
Phœbenque credas, Phosphorum cum Cypride,
Cum Marte Vestam, cum sorore Castorem.
Vult ille, quod non illa. non volunt duo,
Quod urget alter. singulis sententia est,
Sed quæque dispar. compares virtutibus,
Hac lite nutant dispares. Apollinem
Præferre terris lucis usuram suæ,
Sequi Dianam, differebat Hoofdius.
At Anna fatur, hospiti sese hospitem
Debere tanto præviæ munus facis.
Dum litigant, dum fluctuant, dum lampadis
De luce rixa est; Ecce raptor Hoofdius
Attollit Annam; & brachiis circumdatam
Ostentat altè, & feminam facit Pharum,
Novumque sidus. portat ignes prævios
Marita victrix, lampademque exporrigit.
Et ille victor Annulam, quam vir gerit,
Obire famulæ vile munus haud sinit.
Sic nullus ordo est aut sequentis hospitæ,
Aut post sequentis hospitis. confunditur
Cum laude sexus, bajulusque conjugis
Fit ille magni bajulator imperi.
Subordinantur Hoofdius, conjux, faces,
Et pervenusto cernimus spectaculo
Præire nullum, pone neminem sequi,
Pedissequamque nec pedissequum dari
Famulamque nusquam. salva partibus manent
Honosque dignitasque. nec jam cedere.
Dum distribute suaviter victoria est,
Aut Anna dici, aut victus Hoofdius potest.

Illuſtri Viro

D. CONRADO vander BURCH,

Reipub. Amſtelodamenſis viro Conſulari, Scholarum Curatori, à Cimbrica Legatione reduci.

VIr magne, vir diſerte, vir potens fandi,
Doctrina cujus abdidit ſinu veri
Juſtique formas, & ſcientiæ ſummam,
Quâ civitatum jura faſcibus dictas,
Civeſque lege flectis & cupis ſalvos:
Qui ſub rigente nuper axe Ruſſorum,
Moſcho fuiſti verba noſtra præfatus,
Patriæque cauſam maximo Duci dixti.
Et nunc ab Arcto Cimbricaque legatus
Redux tiarâ ſoſpes Amſtelæ vivis:
Dum Tu remotis juſſa Federatorum
Sceptris revelas, Regibuſque præduris
Suadere tentas conſcientiam recti,
Sociiſque terris aſſeris ſuas merces,
Peculiumque liberum tui Belgæ:
Nos in ferocis Cantabri trucem claſſem,
Puppeſque magni Regis ivimus fortes,
Minaſque Oquendi & impetus Philipporum,
Fluidaſque turres & natantium ponto
Alvos patentes grandium carinarum,
Virtute ſola ſprevimus. nec immanes
Animoſa moles horruit manus Trompi,
Audaxque pectus. igne, glandibus, ferro,
Graſſata gens eſt noſtra, per foros, tranſtra,
Piliſque latera perforata luxavit,
Coſtaſque fregit navium furens nauta.
Tereſa merſa eſt. tot bibere Neptunum

Vstæ Britannis fluctibus rates celsæ.
Salamandra capta est, & ferox Alexander,
Et qui superbos vexit Asturas Feyus,
Lopeziumque sorbuit mari Tethys.
Meruere rostra tot Themistocles nostri,
Duilliique & Reguli renascentes.
Cecidisse Xerxen crede, & alteras ligno
Defendi Athenas, alteram peti frustrà
Salamina Medo. Tanta fecimus, Burchi,
Te longius per regna Saxonum & Cimbrûm
Vrbes loquente. Si juvat triumphantem
Spectare vatem, & magna bella narrantem,
Hæc legere gesti. Per tot hostium puppes
Tumultuatur Musa, pugnat imbellis
Apollo, cædit, mergit, urit, exurit,
Milesque factus credor in truci ponto,
Manusque Iberûm cædibus cruentasse.
Tu vive sospes Patriæ, mihi, Phœbo,
Et gratulantis prona verba Barlæi
Exosculare: sunt regentium curæ
Vrbes, Lycæa, bella, curiæ, vates.

In diem Anniversarium Nuptiarum,
Nobilissimi viri

D. PETRI HOOFDII,

Equitis & Goylandiæ Prætoris.

HÆc Nuptiarum sera sunt solennia,
Lætique Satrapæ dies,
Quibus venusta rursus Hellemantia
Virile passa basium est;
Tragicique princeps pulpiti pedem thoro
Novus procator intulit.
Famam creantis Vniversum dexteræ,
Diemque Iudæus colat.

Terrasque

Terrasque seclis exigant mersas suis
Noachidûm propagines.
Tu clara Macetæ fata Regis Græcule,
Olympicumque pulverem,
Longis celebra temporum quinquenniis,
Et festa curribus para.
Bellacis urbis Romuli natalibus
Epulum, Quirites, condite.
Tuque imperantis Caroli cunas mero
Adsperge Flander largius.
Plus dulce nobis lætiusque prandium,
Dapesque ponit annuas
Leonora mater, & cubantis ad latus
Benignus Hoofdii favor.
O lux serena, quæ severum vindicem
Effeminas Goylandiæ.
O lux amica, quæ vetustis ignibus
Subdis recentem flammulam;
Risusque primos, illices amplexuum,
Vocesque primas conjugum,
Alimenta quondam Cypridis, recogitas,
Et jam facetè ruminas.
Beate Vesper, dic mihi blandissima
Amantium popysmata.
Dic, quot sagittis læserit cor masculum
Chiron, Novembrium Deus,
Dic, quot sagittis læsa Bartelottula
Surrexerit vivacior.
Sin illa non fas eloqui; dic Perseo,
Dic Virgini, dic Cynthiæ,
Dic & Diones filiæ, quàm jugiter,
Quàm non remisse mutuum
Et osculentur & procentur & velint,
Par æmulandum posteris.
Dic, quàm modesta, matris ad normam suæ,
Cristina proles ambulet;

Virumque verbis mentiatur Italis
Puella, sexu dignior.
Dic, ut parentis candidum germen sui,
Arnaldus, illis vocibus
Puer loquatur, queis locutus est Cato,
Et rex Latinus & Numa.
Vt ille, Threcis instar ensem fervidi
Mirmillo vibret parvulus.
Saliatque, qualis inter agrestes suas
Diana lege subsilit.
Et illa postquam dixeris palatiis
Cunctis Deorum; ne sile,
Prandere mecum, fabulari, scribere,
Et disputare suaviter,
Et gratulari cantibusque & versibus,
Et Hoofdiis applaudere,
Helmansiaque, & nuptiis tantis frui,
Insigne Belgii decus,
Frisiaque ocellum, amœnitatis corculum,
Mensaque præsentis facem,
Nunquam canendam vatibus nimis, mihi
Semper colendam Tesselam.

IN OBITVM
Clarissimi Viri
IOHAN. ISACII PONTANI.

Pontane, quò me, quò tui colens dudum
Pectus relinquis! ætherisque transcendens
Vias beatus tot malis inerrantem
Mortalitatis sede desuper spectas?
Me sume socium, vallibusque subductum
Calumniantis seculi & suo more
Ineptientis, inter integras mentes,

Innoxiasque

Innoxiasque nesciasque livoris
Tecum repone. qua virile Cunæi,
Et os loquentis prisca verba Iacchæi,
Virtusque nullum vellicantis Erpeni,
Spernit malignæ virus improbum linguæ.
Illic per astra, per faces tibi scriptas,
Per regna Superûm fornicesque flammantes,
Tonitruumque fulminumque per tractus,
Geminumque mundi culmen ibimus læti.
Propiusque cœli signa, circulos, puncta,
Lunæque vultus & vagantium motus,
Ortusque varios luminumque tot casus,
Arcana mundi, permeabimus coram.
Hic nos moratur pigra corporis moles,
Animumque glebæ affigit & solo mentem;
Crepundiisque ludicrisque curarum
Vanisque miseri næniis fatigamur.
Tu, quem docentem porticus Sicambrorum
Flevique lambens stagna Geldrus audivit,
Iam multa discis; quæ negata sunt nobis,
Et multa nescis, quæ profana nos scimus.
Scrutator usque veritatis æternæ,
Saturque votis & Dei Redemtoris
Amore plenus, conscientiæ laudem
Infers Olympo, laureamque doctrinæ
Felicitatis luce clarus exornas.
Qui sceptra Regum purpurasque Cimbrorum,
Septentrionis numina, indicavisti,
Eburque Gothicum lineasque regnantum,
Rheni bicornis oppida & Duces priscos,
Et gesta Patriæ gnarus expedivisti;
Qui præpotentis Amstelæ domos dites,
Originesque, templa, fata mercantum,
Suffulta sylvis tecta; mobiles arces
Auri latebras, merciumque scripsisti,
Nunc alia regna, & tot regentium Regem,

Et civitatis jura perspicis magnæ,
Opesque lustras, nescias vetustatis.
At nos dolemus, quotquot hic sacri Musis
Monumenta seclo consecrata miramur.
Quæ nec malignus Livor afflat aut Momi
Furor flagellat. Te caremus, Isace,
Nec jam benignæ commeant amicorum
Voces, nec ales charta transvolat fluctus,
Testis salutis, & favoris illæsi.
Hæc summa vitæ est. hoc suäve solamen
Afflictionum, leniore conspectu
Sodalitatis perfruï verecundæ.
Amplecti amicos, literisque testari
Flammas honesti, candidique convictus.
O literarum splendor, ô senex docte,
Tot noctibus, tot hîc laboribus fracte,
Tot fesse scriptis, tot scholis fatigate,
Criticique düdum magna pars tribunalis,
Tot præmiis, tot Imperantium donis
Illustris, audi, & mœsta verba Barlæi
Sibi dolentis & tibi parentantis,
Tibi gratulantis, at sibi gemiscentis,
Lachrymas amantis, præficæ puta lessum.

Illustri viro

D. LODOVIC. CAMERARIO,

Suecorum in Batavis Legato, suam à prandio absentiam excusat.

VIr magne, vir serene, vir potens fandi,
Regina cujus ore fatur ad Belgas,
Batavumque patribus pandit imperî sacrum;
Quem terra quondam lætior Palatini
Ducis fidelem sensit & sibi charum:
Quid me poëtam poscis ad tuas mensas,

Epulisque

Epulisque Divûm vis frui professorem?
Et labra ferclis admovere Legati?
Nos inter umbras porticusque Musarum
Humiles moramur, vivimusque secreti
A luce tanta. me cathedra, non aula
Assuevit uti. nec dapes potestatum
Mereor sacerdos Palladis. Levi formo
Cœtus scholarum voce, & illa magnatum
Aulæa & arces rarus hospes accedo.
Tu jussa Regum Principumque promulgas,
Ego jussa acuti interpretor Stagiritæ.
Tu regna flectis, suggerisque vel belli
Vel pacis artes; me rudis Iuventutis
Cultura totum possidet. Ducum vox es,
Ego vox docentis Amstelæ. doces suasor
Facienda grandi purpuræ & tuum pergis
Sueonum probare munus Imperatrici.
Mihi parca vati spiritum dedit lenis
Clio Camœnæ, carminisque concessit
Exile robur. sorte, laudibus, fama,
Splendore dissidemus. hinc timet noster
Calcare honoris atrium tui Phœbus,
Pudorque magnis horret ingeri mensis.
Perite rerum publicæque fortunæ
Lodovice, gratæ mentis obsides sume
Testesque jambos, gratiamque conviva,
Quam nunc rependo maximo Tibi verbis,
Exosculare. mitto ferculum Cirrhæ
Apollinaris dulce ferculum mensæ,
Procul à diserto fonte Phocidis natum,
Ubi Rhenus arces & Quiritium castra
Subversa lambit, Schonckiique laudata
Humanitate lætus hospes involvor.
Vale ter ample vir, cui reflorescens
Germana tellus debet & Nicri Princeps,
Vultuque vestro prandioque semotum

Illuſtris, æquus & benignus excuſa.
Sic te potentis ſceptra diligant terræ,
Sueonumque rectrix Finniæque regina.
Sic Federatis Patribuſque regniſque
Digne colaris : fata prorogent annos ;
Pulchramque Superi ſoſpitent ſenectutem.

Ampliſſimo Viro
D. GVILIELMO BORELIO,
Duynbekæ Domino , Reip. Amſtelodamenſis Syndico.

PRæſtans Boreli, ſi qua vis Apollinis
Morbo ſuperſtes, priſtinos valet modos
Dictare vati ; nec benignum ſanguinem
Febris reſorbens, fontis Aonum ſimul
Exſuxit undas, torpidique ſpiritus
Sublimis auræ portiuncula vigent :
Id omne & unum gratias agit tibi,
Et me meaſque conſecrat Muſas tuæ
Humanitati, publicoque interpreti
Aſſurgit abſens, & favoris maximi,
Quo non merentem amplecteris, laxos ſinus
Audet remiſſis implicare verſibus.
Hac lege vivis ; non ſuis ſe commodis
Natum putare : publico ſe mancipat,
A plebe quiſquis diſtat, & ſcientia
Extendit annos. eſſe non cupit ſuus,
Vindex ſuorum. civium facundia eſt,
Quâ faris Hagæ. quod ſibi plures petunt,
Per te loquuntur. quicquid es, ſic Patriæ
Batavoque donas, & potentis imperî
Fulcis labores, conſilique pondere
Diſertus audis. Talis in Quiritium
Cyneas Senatu verba fecit, & ſui

Man-

Mandata Regis elocutus, os fuit
Et lingua Pyrrhi. talis Atridas Duces
Nestor trahebat, Herculesque Gallicus
Vocis catena Galliam flexit suam.
Qui barbarorum corda Thracum leniit
Orpheus canendo, muneris tui fuit.
Et qui superbas arte Thebas condidit,
Et saxa doctá movit Amphion chely.
Praire verba fascibus Tulli patris
Partes fuere. Talis Æschines forum
Vrbesque Grajas Atticosque principes
Formavit olim. Federata nomina
Talem salutant, Belgiique illustrior
Vrbs per patentes orbis excurrens plagas,
Famamque longæ Solis exæquans viæ,
Pro se loquendi copiam tibi facit,
Curisque crescit magna Civitas tuis.
Nec hic subactæ meta stat prudentiæ,
Aut Consularis jussa solum Curiæ,
Nobis profaris. Indiæ per te sapit
Potens Senatus, teque partem Concilî
Vult esse tanti. consulis domi sagax
Foris gerenda. quàque Titan curribus
Exsurgit undis, & Moluccas adspicit,
Calidamque Iavam, tuque mœnibus valens
Ambona serves, & Tidora præliis
Hostem fatigat, gentiumque messibus
Iacatra turget; optimis suffragiis
Moderaris orbem. sentit, ignarus tui,
Sua damna Bætis, & latens noces Tago,
Opesque suasor subruis Philippicas.
Hæc VValachrius audit. & tuis se laudibus
Vult esse testem. novit ingenî facem
Labor Metelli. destinaris exteris,
Venetisque dudum, ut Belga prosis Belgio,
Bellique fedus Alpibus persuadeas,

Et purpuratis fortis Adriæ togis.
Duynbeka gaude, quæque collibus jaces,
Clareſce Domino. dic propinquæ Tethyi,
Tibi imperare ſidus Inſulæ tuæ,
Columen bonorum, patriæ lumen ſuæ,
Exemplar æquæ mentis, Amſtelæ jubar,
Et comitatis & gravis prudentiæ
Specimen ſeverum. dic Borelio coli
Illuſtre Phœbi nomen & Phœbæios
Myſtas amari. dic alumnum Phocidis,
Biverticiſque montis atque Palladis
Regnare ruri. dic vetuſta ſecula,
Grajûmque geſta & auſa gentis Italæ
In hoc recondi: dic ſacerdotem piæ
Themidis vocari, conſcium Iuris ſacri,
Et quod profanum cauſa civilis facit.
At tu minore, Rhene, currens alveo,
Vbi caſtra quondam fixit Albini labor,
Domos Boreli prædiumque lenibus
Pulſa ſuſurris. gratulare ſoſpiti,
Agriſque dona perfrui feracibus.
Quos nec locuſta tondat, & zizaniæ
Steriles pererrent, aut adurat Sirius,
Aut ſævientis ira verberet Noti.
Si Roma ripis attulit decus tuis,
Vrbiſque Dominæ gloriaris arcibus,
Plus jam ſuperbi. dum tuos per margines
Orator habitat, Syndicique gloriam
Late decoris fama differt urbibus.
Quamvis carinis mille, mille mercium
Formis redundet Ya, & omnibus ferat
Vendenda terris, æra tranſmittat Gothus,
Pelleſque Moſchus, Indus advehat piper,
Electra mittant Sarmatæ, marmor Ligur,
Frumenta Gallus, ſævus enſes Cantaber:
In Te, Boreli, ſumma laudum colligit,

Vocesque præfert rebus utiles suis.
Quibus profundum tranat, exteris natat
Mercator undis, lucra conficit sibi,
Magis patescit civitas, condit domos,
Latisque cives ordinat pomæriis.
Sapuisse primum est. alterum, vitæ dies
Donasse cœlo. tertium, per publicas
Ivisse curas, civitatibus loqui,
Et eruditæ mentis otium bonæ
Dedisse causæ, totque doctrinæ modos
Formasque grandi commodasse Curiæ.
Per Te beamur, te favente crescimus,
Vir magne, & atras pellimus febres procul.
Per te valemus. Tu laboranti tuis
Verbis mederis, erigisque languidum
Spe, jam silendâ. pene nuper mortuo
Disrupta fila fortibus solatiis
Redintegrasti. sic meæ favor tuus
Certum salutis robur & fulcrum fuit,
Stygiisque vatem vindicavit manibus.
Poscis medelæ vile præmium tuæ?
Gratumque amici pectus? obsides cape
Testesque Iambos. meque credas non fore,
Cum te, Boreli summe, desinam loqui.

Nobilissimo viro
D. ANTONIO OETGENS,
Equiti, Domino in Waveren, &c.
Reip. Amstelodamensis viro
Consulari.

MAgnanime Consul, ditis Amstelæ rector,
Fortuna cujus Amstelæ è manu vestra
Et optima um, quos amamus hîc, pendet:
Germana proles undecunque virtutis,

Et non euntis per remissa doctrinæ;
Qui stemma digno patre maximum ducis,
Sortemque avorum fascibus tuis vincis:
Salve ter ample vir, meisque paulisper
Vaca Camœnis. æger, impotens, fractus,
Totusque languens, dulce barbitum invitus
Pressi tenebris. nunc alacrior reddor
Luci Tibique, & per vireta Musarum
Raptus, verendo pauca Consuli fabor.
Scripsere Flacci Principi juventutis,
Sceptris Marones, Claudiana Pimplæis
Honorioque fascibusque Romanis.
Sequar priores, imperîque nostratis
Facem decusque audentior salutabo.
In diligentem me, meique fautorem
Amo reflecti, vindicemque Phœbæum
Et literarum vindicare Parnasso.
Nefas sileri, quem benigna sceptrorum
Extollit aura, insignibusque Majestas
Arctoa donat. Aulæ purpuratorum
Quem sacrat orbi, consecrabimus Phœbo,
Libethridumque proluemus in lymphis.
Mercantis urbis rector & Senatores
Inter Senator, cujus ore jam pridem
Excepta gratum magna sensit adventum
Medicea mater; me favore, quo polles,
Involve totum, & gratiæ professorem
Innecte vestræ. Tu sacella discendi &
Novas juventæ porticus reclusisti,
Meæque jam tum gratulatus es sorti.
Qui VVaveræ das jura, qui Deus ruris,
Numenque agrorum maximusque possessor
Tibi faventis fata suspicis cœli:
Scholæ labores Palladisque non segnes
Fove ministros. Patriam gubernasti,
Motusque grandes pacis atque bellorum,

Regum

Regum Ducumque postulata flexisti,
Tot Federatos inter eminens patres.
Rerum peritus castra Principis celsi
Comitatus, Illi te fidemque vovisti,
Periculorum particeps. dies, noctes
Arma induentem prosecutus, Heroum
Adstes fuisti, ærarioque bellaces
Excire dextras, pars fuit tuæ laudis.
Deesse non vult, quisque osor Hispani est,
Patriæ parenti. Nassovæ favet stirpi,
Quicunque Belgæ liberas amat mentes,
Aras focosque. & sarcinas Philipporum,
Et jussa duri Regis odit, assertor,
Servire Ibero nescientis, Hollandi.
Ocelle nostræ gentis, ista qui curas,
Laudumque non labantium satur vivis,
Qui scæva mundi lividosque conculcas,
Malosque recti conscientiâ damnas:
Amoris in me ventila tui flammam,
Heliconidarum pallidæque Pyrenes
Cultor perennis. illa summa votorum est,
Placuisse vobis, & probasse me semper
Amore vestri. litterariam causam,
Inter Camœnas natus educatusque,
Et fonte tinctus affatim Latinorum,
Patrone grandis, vindica. sciat Cyrrha,
Clarosque docta, & quidquid ullibi Phœbi est,
Vel eruditæ gentis, his tuos divis
Lares dicari. Sic tibi perennantes
Diducat annos Fama; fata transcendas,
Cineri superstes, nesciumque contemptæ
Mortalitatis nomen inseras cœlo.
Quin filiorum quilibet, paternorum
Hæres honorum, semita patris magni
Vadat decorus, & suprema conari,
Batavisque studeat æmulanda moliri.

Vir

Vir ſumme, vir colende vatibus, ſalve,
Et vive felix patriæ, tuis, nobis,
Meæque partem gratitudinis cenſe,
Tibi mancipaſſe, quicquid eſt meum, Conſul.

PRÆSEPE CHRISTI.

CVnæ Tonantis, lectule Imperatoris
Præſepe, magni ſella ſoſpitatoris;
Cum te tuumque illuſtre dedecus ſpecto,
Sordent triumphi, ſceptra, regna, fortunæ,
Faſces, trophæa, veſtium venuſtates,
Auroque quicquid purpuraque ſplendeſcit.
En ipſa cœli prædicanda majeſtas
Sordeſcit, ipſo deſpicatior vulgo,
Egena rerum: vilibuſque ſub pannis
Crepundiiſque grande numen occultat.
Mundi Redemptor magnus incubat fœno.
Hac vagit aula, anhelituque brutorum
Blandè incaleſcit. O ſtupenda paupertas.
Creator orbis angulo jacet parvo
Pene exul orbis. veſtiumque donator
Faſtidit illas. ipſe regibus major
Rex univerſi, regios fugit cultus,
Opeſque neſcit omnium miniſtrator.
Non cinnama inter balſamique ſudores
Infans renidet, Perſicoſque ſplendores.
Non hîc iaſpis, margarita, beryllus,
Fulgens ſmaragdus tecta ſancta colluſtrant.
Puer ipſe ſplendor omnis & ſibi lux eſt,
Sibi ipſe fulgor, ipſe lumen & ſidus,
Omniſque pyxis elegantiæ rerum.
Auguſta proles, nate Patris excelſi,
Squallentis obſolete ſordibus tecti,

Vbi illa decoris sempiterna majestas?
Paresque patri gloriæ tuæ faces?
Vbi patentis imperî potens sceptrum?
Vbi tribunal cœlitum choro septum?
Ex quo per omnes jura dividis terras,
Mandata pontò: jussa manibus dictas.
Nempe illa tristis, mœsta sors egestatis
Pressit volentem. pauperesque paupertas
Focillat insons. sic modestiæ præbes
Exemplar orbi turgidosque despectas.
Te clara cœlo, clara gentibus cunctis
Benedicta magnum Virgo parturit Christum,
Intacta Iesum. plena gratiæ mater
Tot gratiarum læta gignit autorem.
Pastor stupescit & tuetur infantem.
Reges adorant. erudita Persarum
Ante ora vagit eruditor cunctis,
Scientiarum & omnis arbiter veri,
Ac dona pauper colligit Sabæorum.
Lætatur Anna. jamque proximus morti
Cæleste Simeon sanctus inchoat carmen,
Et nos beanti succinit juventuti.
Applaudit æther & Deum Cherubinæ
Canunt cohortes. solus horret Herodes
Timetque nostrum purpuratus infantem.
Puelle Iesu, particeps meæ carnis,
Agnosce fratrem, quem tibi redemptori
Fides adunat. condole tuæ genti,
Ecclesiæque tot malis laboranti.
Tibi gratulamur maximo sacerdotum,
Tibi gratulamur maximo prophetarum,
Regumque quot fuere maximo regi.
Post tot piorum gratulantium voces,
Audi pusilli Christe canticum servi,
Et verba veterum, quæ reponimus, Patrum:
Æternus horas supputas tuæ vitæ.

Immen-

Immensus alvo clauderis tuæ matris.
In matre totus, totus in sinu patris.
Nec hic vel illic segregatus in partes.
Nulli videndus, nunc videndus in terris.
Tot seculis præmissus inchoans seclum.
Deus perennis permanens, caro factus.
Patri coævus, nec coævus in carne.
Æqualis illi, nunc tamen minor Patre.
Pater Abrahami, semen Abrahæ sanctum,
Mariæ creator & creatus ex illa.
Mundi creator, nunc creatus in mundo.
Qui patre natus universa fecisti,
Et matre natus Spiritu refecisti.
Terrena servans & superna conservans.
Infans loquendi nescius, tamen Verbum.
Infans malorum nescius, tamen passus.
Cui mater una mater & simul Virgo est.
Virtute cujus facta mater est mater.
Quem nutrit illa, quæque vivit ex illo,
Quæ portat ulnis, cuncta qui suis portat.
Qui Sponsus idem est matris, & tamen proles,
Matri colendus & tamen colens illam.
Autor diei nocte proditus sera,
Et lucis expers, lucis autor æternæ.
Stabulo recumbens imperator augustus,
Fœno recumbens rector orbis immensi.
Obses salutis, autor & simul pignus.
Et victima idem Pontifexque mactandus.
Infans stupende, nascere & Deus cresce,
Infans stupende cresce, vive Servator.
Infans stupende morte crimen expunge.
Infans resurge, jamque celsior cœlis
Miserere nostri. redde gentibus pacem.
Et pace natus inquieta compone.
Patriæ labores magne subleva princeps.
Patriæ parentes vindica Deus fortis,

Araufiique nomen inclytum Patris,
Araufiique germen inclytum Patris.
Fac, ut per amplos nota Tethyos fluctus
Vrbs nostra, Cunis incubet tuis Iesu.
Vivant potentis Amstelæ Senatores,
Et civium quotcunque Christianorum,
Præsepe sanctum culcitrasque non grandes
Et te jacentem supplices adorabunt.

Ad illustrissimum
D. CORNELIVM HAGAM,
cum à porta Ottomannica redux legatus, me Turcicis ferculis excepisset.

ILlustris Haga, qui decus Batavorum,
Et Federati grande Belgii nomen
Latè extulisti ad Ottomannicas portas,
Fidemque patriæ patribus probavisti,
Tibique famæ præmium reportasti :
En hospes adsum, splendidæque vulgaris
Conviva mensæ, quem disertus orator
Dignaris admovere ferculo, quali
Dominator Helles Bosphorique regnator,
Durusque Thracum rector assolet vesci.
Sic Roma quondam gentium triumphatrix.
Asiæ magistra exoticas suis offas
Fecit culinis & dapes peregrinas
Invexit urbi. sic reversus è Bactris
Macedo apparatu Persico fuit pransus,
Paropsidesque balsamo Sabæorum
Arabumque mille lætus imbuit succis.
Creamur omnes unicoque rectori
Debemus illud, quod sumus creaturæ,
Deique germen. sed per orbis immensi
Tractus patellis diffidemus & poclis.

Si lingua multis barbarique sunt mores,
At erudita singulis gulæ mens est,
Sapiens palatum, & plenus ingenî venter.
Hac arte Finnus, Sarmata & ferox Hunnus
Scythæque sapiunt, Celta, Cappadox pauper,
Et dives Indus, cuilibet sua est mensæ
Dispar voluptas multiplexque decoctum.
Massylus unum civis expetit mullum,
Romanus apros, ostreumque Lucrinum,
Sumen Pelasgus, Memphis abstinet cepis,
Amat Batavus. Phasianus in luxu est
Colchis, nivosus expetit piper multum
Septentrionum filius, fugit Sole
Perustus Afer. secta carnium frusta,
Olusque sapidum Turcicamque miscellam
Apponis Haga, ferculisque permisces
Voces disertas, qualibus soles fari
Ante ora, quondam præpotentis Osmanni.
Humanitati victimam hanc tuæ macto,
Humanitatis conscium tuæ pectus,
Animumque vobis, crede, semper obstrictum.
Hæc ipsa dicit Satrapa & loqui jussit
Vatem benignus Vicofortii candor.
Tu quem recenti fœdere hîc adoptasti,
Interque calices fabulasque amicorum
Dixisti amicum, cui favente Brasserus
Batavi Senatus splendor annuit fronte.
Vt sospes hinc beatiorque discedam,
Verbis suetis Ottomannicæ genti,
Benedic poëtæ & hospiti professori.

Ad Amplissimum Virum
GERARDVM SCAPIVM,
Amstelodamensium Consulem & Curatorem Academiæ Leydensis.

Vir erudite, vir diserte, vir Consul,
Curator almæ Palladis, suis Rhenus,
Quam tingit undis, quamque mœnibus nostris
Te salutat Amstelæque potator:
Sepone curas, prævi'que lictorum
Vacent secures, dum tibi Camœnarum
Assurgit ordo, vindicique Musarum
Thalia claudos nostra consecrat Iambos.
Iam nuper epulis ferculisque tot Divûm
Conviva tecum non severus assedi;
Cum fabulanti prandia inter & mensas,
Mylius benignas Catsiusque præberent
Aures poëtæ, nec minus favor vester
Totum benigne involveret professorem.
Tunc frater alte è pulpitis perorantium
Laudes Pelasgum Cecropisque sermonem,
Et os rotundum dixerat juventuti.
Trivioque missus pulvere & satur tristis
Ferulæ celebri stabat in schola Rhetor.
Tunc ipse coram pristinam domum vidi,
In qua Sophorum verba, Græciæ lites,
Prisci Platonis dicta, Socratis leges,
Senisque dogma multiplex Stagirei,
Fui locutus. tunc tot ora doctorum,
Notosque vultus, pristinosque collegas
Patresque tetigi literarii cœtus:
Seu qui supremum voce detonant Numen,
Seu qui verendi arcana juris evolvunt,
Seu qui medelam corpori laboranti

Facit

Facit Machaon, seu per ætheris celsi
Vias vagantem ducit altus adspectum.
Salvere jussi hos ordines togatorum;
Sacrumque Phœbo literisque devotum
Miratus agmen: illa sunt Batavorum
Futura, dixi, fulcra, Curiæ voces,
Ecclesiarum lumina & renascentis
Spes certa Belgî. Sic docemur imberbes,
Et discit ætas prima, mox adultorum
Datura fructum & profutura tot Belgis.
Hæc magne Scapi, regna literatorum
Rector gubernas. hîc Apollo submittit
Fasces loquenti, præsidesque tot Musis.
Et imperator flectis ingeni motus,
Et sævientis sæpe perperam turbæ.
Sic sceptra gestas imperique diversi
Cives coërces. nec tibi favens solum
Assurgit ingens Leida, sed per immensos
Audita fluctus civitas & augustis
Superba tectis, atriumque mercantum,
Forumque ditis Mercurî, tuo donat
Titulos honori Consulemque promulgat,
Per quem modestis tuta civibus vita est,
Per quem decoris pax penatibus salva est,
Delubra gaudent & Scholæ reflorescunt.
Per quem Iuventa docta porticus surgit,
Sedes docentis & sacrarium Phœbi.
Vbi prisca narrat secula & vetustatum
Longos recessus Principumque regumque
Grandes labores eruditus orator.
Vbi nos labantem mille fraudibus mentem,
Ratione recta regulisque fulcimus.
Vbi nos per altos nubium procul tractus
Signamus axes, siderumque tot motus,
Rerumque causas indolemque scrutamur.
Vbi nos honestum quicquid & sibi pulchrum est,
Moresque

Moresque jussis tradimus verecundis,
Iuvenumque rectâ corda lege formamus.
His his, Senator, sedibus diu vive,
Hic Consul audi, Patriæque sedatæ
Largire mentis & scientiæ fructum,
Prudentiæque & candidæ venustatis.
Tuere Cirrham fontibusque Pimplæis
Adsperge lympham, Apollinisque cultores
Laresque sacros Palladi fove fautor.
Sic consulare nomen evehet civis,
Sic consulare nomen evehant vates,
Sic urbis amplæ plausibusque Musarum
Tutelâ nostri Scapius perennabit.

IN OBITVM
Clarissimi viri
D. ARNOLDI BVCHELII,
Advocati apud Trajectinos.

SEnex verende & erudite, Bucheli,
Dudum celebris lux decusque Trajecti,
Antiquitatum promecondè nostrarum,
Scrutator usque veritatis abstrusæ,
Propaginumque, & stemmatum vetustorum,
Quæ pene edaci dente roderant anni,
Cæcisque caries admomorderat saxis:
Tibi parentat, manibusque fert justa,
Tuæ senectæ cultor; & dolens vates
Fundit querelas, triste funeri donum.
Non jam per urbem, mira cui dedit famam,
Vetusque Rheni ripa, & Ordines sacri,
Tot templa divûm, porticusque turresque
Gradior sodalis, & severus auditor.
Cum prisca rerum absconditosque natales,
Diesque docte præsulum, & sacerdotum,

Fastos

Faſtos notares, Amſtelæque rectores,
Et jus potentis, impetumque VVoerdani,
Audaxque Velſi facinus, & duces pulſos.
Non jam tuorum bella, & horridas pugnas,
Iraſque narras, vel truces Sicambrorum
Batavûmque motus; nec perambulas mecum
Vultus Quiritum, & Albulam triumphantem,
Sculptas metallo Galliaſque Memphimque,
Trinacriamque, fibulaſque pelveſque,
Cultros, ſecures, lampadaſque Veſtarum,
Semeſa ſeclo marmora, & fatiſcentes
Ævo figuras, lineaſque labentes.
Non imus ultra, ut quicquid abditum ſervat
Mercantis urbis inſtitorque civiſque,
Luſtremus ambo, Cæſares paludatos
Vrnaſque triſtes, Iſidiſque portenta,
Aut quæ remotis Perſa ſedibus mittit,
Vel dives Indus, aut Hydaſpis extremus
Gangiſque potor, & ſuperbiens Eos.
Nec ſcripta monſtras, pulpitiſque diſpoſta
Monumenta centum, tot voluminum claſſes,
Diplomatumque tot cadentium ceras.
Rupere fata federis fidem tanti,
Commerciique literarii nexum,
Humanitatis Palladiſque contractus,
Sodalitatis jura longius cultæ.
Tibi per celebres editoſque doctrinæ
Mens gnara colles ivit, & ſalebroſas
Vectus per artes & vireta Muſarum,
Scientiæque multiformis ambages,
Phœbi profundis vallibus reſediſti,
Tota repletus Phocide atque Permeſſo.
Tunc juris almi prædicanda majeſtas
Aſtræa, alumnum maſculo imbuit ſucco,
Legumque ſtudiis Scævolaſque in exemplum,
Accurſioſque Bartoloſque Baldoſque,

Iasonasque objecit & Triphoninos.
Reis patronus, integerrimus tutor
Tui clientis, sanctitate pro rostris
Multa stetisti, judicique dictasti
Rescripta Regum Principumque responsa.
Sic dicta causa est, ut reus triumpharet,
Abiret actor, vindicemque pupilli
Pietas amavit, & severius rectum.
Osor superbæ mentis, & mali fastus,
Fœdique luxus improbique livoris,
Facilis minori, ferre doctus æqualem,
Majoribus cessisse, diligi cunctis,
Comis, benignus, lenitatis assertor,
Et æquitatis & modestiæ, summam
Cœlo intulisti conscientiæ laudem.
Mox jura Gangi Bengalæque scripsisti,
Arabumque terris portubusque Persarum,
Tostæque rexti Tethyos forum grande,
Interritamque Nerei senis turbam.
Cum tot senator inter assidens patres,
Classes Batavas Amstelaque mercantem,
Yamque Eois mercibus beavisti,
Pactisque Reges Principesque junxisti
Vel Marte crudo, & classico subegisti
Bellator absens. Sed serenior visa est
Sors ista vitæ, quæ cruenta Gradivi
Horrescit ora, seque mancipat paci,
Et incruento devovet diem Phœbo.
Et jam tenebris involutus & longo
Situ relanguens Heda, redditur luci.
Caliginisque conscius suæ scriptor
Totus patescit, præsulumque per fasces,
Episcoporum tempora & truces fastos,
Antistitum ferocientium bella,
Sacrasque mitras Beka tersius vadit.
Miratur ipsam se reconditam clare

Legi vetuſtas, impedita diſſolvi,
Arcana pandi, lumen invehi nocti,
Vmbramque veri veritate diſpelli.
Nunc jura lugent, ingemit tuus Codex,
Sordent Novellæ, deficitque Pandectis
Lector ſuetus. nummuli, ſepulcreta,
Archiva, chartæ ſyngraphæque donantum,
Exſcripta, tabulæ, ſymbola, & ſigillares
Ceræ, queruntur priſtinam ſui curam
Iam poſt haberi. ſanguiniſque cognati
Pars prima dignriorque Vorſtius mœret.
Quem quando amabas, eruditior virtus
Se paſſa amari eſt, & Machaonum germen,
Latiæque linguæ cultor & Pelaſgorum.
Fax veteris ævi & temporum ſeneſcentum
Redintegrator & lucerna, Bucheli,
Nunc occidiſti. ſeculoque ſubduxti
Intaminatam labe ſeculi mentem.
Et quicquid orbis hic fovet tenebrarum,
Et quicquid hic ſordeſcit, aut ſitu fœdum eſt,
Lux ſempiterna, lux beata diſcuſſit.
Cani reſidunt crinibus, vacillantem
Cœleſte fulcit robur, induit numen
Ipſum ſenecta, temporumque tranſgreſſus.
Iniquitates & vagas vices rerum,
Superbiæ theatra, criminum ſedes,
Calumniarum tecta, vim malignantum,
Regum furores, imperantium fraudes,
Cives profanos, invidoſque doctores,
Mundo remotus, ſic remotus immundo es.

THRENVS,
In obitum Nobilis Dominæ
CATHARINÆ
OVERBEECKIÆ,
DANIELIS SCHONCKII,
minoris POELGEESTÆ Domini,
CONIVGIS.

Poelgeesta luge, Schonckii domus plange,
Foribusque taxum lugubremque cupressum
Præfige mœstis. Ecce, quàm repentino
Aulæa pallent, rura personant luctu,
Palatiique prædicanda majestas,
Fulgensque culmen fornicesque sordescunt.
Lachrymis liquescunt marmora & rigens saxum
Plorat magistram. Rhenus ipse singultit,
Tanti doloris conscius. tremunt undæ,
Cubilibusque vitreis gemunt Nymphæ,
Dominæque tristes orbitate suspirant.
Circum penates turtur arbore excelsa,
Recensque natis turribus, gravi questu,
Sociam reposcit, exprobratque naturæ
Disrupta lecti vincla & horridos casus.
Batava Pallas, præstes alma Musarum,
Bellique mater, dum cadaver adspectat,
Innoxiumque funus & pios manes,
Irata fatis, tetricam ægidem læva
Excussit excors, dexteraque bellacem
Abjecit hastam, condolensque mitescit.
Catharina terris cessit, & satur mundi
Mortalitatis lege succubat morti.
Catharina felix occidit, laboranti
Subducta seclo, & tot doloribus mater
Vitæque semet expedivit ærumnis.

Animamque recti consciam Deo vovit,
Heres Olympi. digna conjugis digni
Conjux beatas inter altior mentes
Beata vivit, præmiumque virtutis
Felicitatis læta possidet summam.
Vidi cadaver, innocentiæ sedem,
Vidi cadaver, conscientiæ sedem.
Vidi cadaver, integerrimæ mentis
Insons sacellum, pyxidem venustatis,
Et lenitatis & pudoris & recti.
Flevi cadaver, comitatis exactæ
Nuper tabernam, capsulam verecundi,
Lares honesti, temperantiæ limen,
Et castitatis; maximæque non fictam
Pietatis aulam. Flete, flete vos matres,
Periisse in illa matris optimæ normam,
Periisse in illa conjugis probæ formam,
Domesticæque exemplar eminens curæ.
Ad hoc cadaver & modestiæ bustum
Iugulate fastum, quo decus maritorum
Virûmque sævæ jura sæpè calcatis.
Ad hoc cadaver, hanc amabilem cunctis
Ad pacis aram, fœda bella rixarum
Mactate lenes. hoc facessite à busto
Matres avaræ, inhospitæ, insolescentes
Rebus secundis, prodigæ improbo luxu,
Hirudines, scopæque divitis censûs.
Et queis proterva dat loquacitas famam.
Quas empta pulchritudo segregat turbæ,
Vacuna damnat, vel procacior Circe.
Catharina vobis grande fecit exemplum,
Lex viva morum, symbolumque concordis
In amore lecti, prolis unicæ custos,
Et educatrix fida. Tulliæ quales
Corneliæque Iuliæque vixere.
Non opibus illa fidit, usa prudenter.

Non spes iniquas fovit. illa possedit,
Quæ tribuit æther; pauperesque solata
Benigna dextras, alteri fuit dives.
Hoc timuit unum, displicere consorti.
Hoc voluit unum, perplacere consorti.
Hoc esse studuit, esse quod videbatur.
Cultus honesti, non vagantis à sorte.
Vocis modestæ, non euntis à vero,
Gressus decori, non euntis à recto.
Hoc Francofurta pignus, hanc facem mundo,
Hanc Mœne Batavis Schonkioque donasti.
Cui stemma virtus dignitasque majorum
Avita scripsit; elegansque doctrina,
Humanitatis lima, plebe secrevit.
Amice Schoncki, si dolere me persers,
Et condolere serio tuæ sorti;
Sum pars doloris. lachrymæque, quas fundo,
Tuis inerrant; quique te premit dolor,
Tangit sodalem, pristinique convictus
Memorem poëtam. mutua est amicorum
Fortuna. mœret, gaudet in vicem quisquis
Venerandum amici & dulce nomen usurpat.
Nunc forte pectus, teque grandibus muni
Causis quietus. Numini geras morem,
Cui cuncta parent. stat trabalibus clavis
Lex scripta lethi. mortis hora cunctorum est,
Eademque vitæ. singuli damur mundo,
Vt hospites reddamur. incubant Parcæ
Hac lege natis. occidit tibi conjunx,
Sed non Tonanti. deficit parens proli,
Et hæc parenti forsan (omen averte
Æterne rector.) perditam cave credas,
Præmissa tantum est. cur dolere vis? salva est.
Miserescere æquum est. si reposcis exstinctam,
Avertis astris, invidesque felici.
Non moritur illa, quæ Deo Redemptori

Fidem probavit, conſcientiam terris.
Non moritur illa, quam profundius ſervas,
Quæ vivit in te. ô quanta ſpes reſurgentum eſt.
Quàm poſt videbis, tot malis manumiſſam,
Plenamque Chriſto, & pulchrius triumphantem.
Hæc ſæpe tecum, ſæpe cogita ſolus,
Luctumque magnis frange fortis exemplis.
Sic te dolentem vincis, expedis mentem
Mortalitatis nube, ſic domas Fatum.

IN OBITVM MARIÆ

Filiolæ Ejuſdem, triduo poſt matrem exſtinctæ, & eodem, cum matre, fratre & ſorore præmortuis, tumulo Vltrajecti clauſæ.

HIc tumulus matrem pariter prolemq; recondit.
Nec potuit genitrix ſola, nec illa mori.
Rara urnæ facies. tribus hîc circundata natis,
Quas peperit, ſervat mortua mater opes.
Cauſa uno ſobolesque loco coïere. nec unus
Quæ conjunxit Amor, terra dirempta cupit.

Ad Illuſtriſſimum virum D. GASPAR. COCQVETIVM THVILLIRIVM, Regis Chriſtianiſſimi apud Federatos Ordines Legatum.

ILluſtris Heros, ſanguinis Thuilliri
Sublime germen, qui ſub axe Belgarum
Latè potentis verba Galliæ faris,
Et Federatos Rege Maximo Patres,
Populumque bellis totque adoreis clarum,
Fulcis benignus: nuper Adriæ grandis
Togis locutus; magne Regis interpres,

Et

Et liliorum: sume, quas tibi grates
Dignas Camœnæ vindici sui solvunt,
Et sempiterno nuncupant sacramento.
Tu per patentes Tethyos procellosæ
Campos, poëtam gratiæ tuæ flabris
Vexti libenter. tu Ducis celebrati
Laudes & illud Purpuræ sacrum carmen,
Apollinare munus, ah rudes Musas,
Zephyro serenæ vocis & tuis verbis
Aulæ intulisti, maximoque custodi
Tot Galliarum Præsidique Francorum,
Absens dedisti. splenduere tunc Musæ,
Audaciusque te favente, conscendi
Illustre limen Cardinalis Armandi.
Tunc Rector ille vatis exteri lusus
His legit oculis; imperî quibus molem,
Et hostium tot stragibus triumphantem
Gallum tuetur. nec moratus has laudes,
Fecisse gaudet, quæ recensui scriptor.
Hæc summa voti, Principumque Regumque
Donasse famæ gesta, & impetus Phœbi
Permiscuisse Martis horridis telis:
Cecinisse pugnas, bella, publicam pacem,
Mutata regnis fata, busta regnantum,
Casus potentum & quicquid acre & excellens
Mortalitatis lege solvit Heroas.
Hos inter ille est, cujus exhibes nobis
Gemmis coruscam pyxidem Thuylliri,
Aurique pulchris annulis coruscantem,
Munus Deorum, præmium Camœnarum,
Et præpotentis grande pignus Armandi.
Quàm Cirrha gaudet & superba se tollit
Fautore tanto Pieris renascentes
Cernas poëtas altius solo tolli,
Et magna fari. Iam canit deauratus
Phœbi sacerdos, ambulatque torquatus,

Seque ipse nescit, scire qui facit plures.
Quid secla vates fingitis beatorum?
Auroque tempus affluens & argento?
Feliciore vivitur mihi seclo.
Dum colla circum nostra fulget Eoi.
Adamantis orbis, gemmulæque flagrantes
Solis lacessunt lumen. aurei dudum
Fuere Reges Principesque gemmisque
Regum superbæ conjuges. decus tantum
Refert professor. quæ caput triumphantum
Circumdedisti laure, jam mihi possis
Vilis videri; dum meis fluunt fulvæ
Humeris catenæ, Galliasque curantis
Fulgens imago limen adspicit nostrum.
Præstans Coqueti, quam mea est Philipporum
Sors sorte melior. non mihi cavernosis
Abstrusa saxis rupibusque quæruntur
Pelopis talenta. nulla pallidus fossor
Metalla in ipso scrutor Indus Occasu.
Paratiores purpuræ mihi gazas
Aurumque mittunt & monile laudatis
Insigne baccis. qui nefarii peccant,
Horrent catenas. has volens pati possum,
Et ista Richeli vincla non reformido.
Apollo jam se gloriatur auratum,
Pimpleides sic aureæ magis fulgent
Et mons bivertex culmen aureum tollit,
Et aureis fons Castalis fluit lymphis.
Iam post Marones laureasque Flaccorum,
Mereor potentum gratia coronari,
Aulisque lætus inseror gubernantum,
Ducumque chartis litterisque compellor.
Qua voce gaudes publicas loqui causas,
Pro me locutus Cardinalium summo
Nuper fuisti; Nestoremque Gallorum,
Regni columnam, antistitemque Musarum,
Fecisti

Fecisti amicum vatis & lares nostros
Palatiorum luce plus beavisti.
His vive meritis. claudicant vacillantes
Pudore iambi; sed memor Thuilliri
Mens recta, & ille nominis tui cultor
Vates, tenebris invidet tuum nomen,
Regisque magni interpretem celebrabit.

Ad
ALBERTVM BANNIVM,
Iurisc. & musicum summum.

DIvine cantor, qui serenis vocibus,
Et ordinatis gutturum concentibus
Phœbum lacessis & beatam Cæcilin,
Modulis sepultam suscitas cœlestibus,
Linosque terris reddis atque Amphionas,
Cantuque Thraces barbarumque Strymona
Lenire possis more suavis Orphei,
Ipsisque silvis Nereique fluctibus
Afrûmque monstris imperes silentium:
Quos mittis artis indices tuæ libros,
Superis dicavi dulcibusque Gratiis,
Venerique sacræ, Palladi, Cupidini,
Dîs universis & deabus omnibus.
Debentur astris, cœlitus nobis dati;
Interque Soles Cynthios & Cyprides
Cylleniosque & Martis arduas domos,
Iovisque sedes & trucis falcem senis
Alte canuntur, orbium juxta sonos,
Divûmque voces, & loquentis Bannii
Cœleste carmen perficit divinitas,
Numerosque verbis ordinant tot numina.
Facesse luctus, cura & inquies dolor
Vultuque quisquis ægritudinem trahis.

Hic triste quicquid, inficetum & horridum
Enorme, durum dissonumque legibus
Proscribit insons Musa. reddunt paginæ
Ægris salutem, languidis robur novum,
Vitæ morantur fila & ipsis inferûm
Portas recludunt vindicantque mortuos.
Qui labe mille criminum sordet dolens,
Qui Thyrsis Æglen forsan ereptam voles,
Qui naufragus tot puppibus miser gemis,
Qui judicis decreta deploras reus,
Qui fata luges patris aut matris piæ,
Cui Mars iniquos militum immisit globos,
Qui purpuratis excedisti honoribus,
Et rapta quereris sceptra & iratum Iovem,
Solamen illic multiformis næniæ
Levamen illic inveni tuis malis,
Hymnisque tristes pelle suavibus dies.
Curasque calca & mortis ægrimoniam
Et ponderosi sanguinis motus preme.
Amice Banni, sic canendo jugiter,
Inter disertos Musici chori patres,
Inter sacrorum anhelitus Vestalium,
Et cultioris inter Astrææ probas
Sodalitates, inter ista murmura,
Modulosque vocum, & hoc Seraphicum melos,
Cherubina quale turba præcinit Deo,
Immensa quale format ætheris domus,
Philomela quale gestit æmularier,
Me teste, me fatente, non potes mori.

Nobili

Nobili & insigni viro
D. IOHANNI BRASETTO,
Regis Galliarum res apud Federatos Ordines agenti.

BRasette cujus ore fatur Gallia,
Et Federatos sæpe compellat Patres,
Brasette, cujus ore gaudet lectuli
Consors, remotis Federatis Patribus;
Brasette, nuper qui benignis auribus
Vatem jocantem pertulisti longius;
Vis nos amicis inseri tandem tuis?
Vis Celta Belgam sanctius jungi tibi?
Et pectus hocce nescium fraudis malæ
Tuis, Brasette, abscondier præcordiis?
Fac Gallicismis sæpe perfruar tuis,
Fac dulcibus me sæpe pascier favis,
Et quo disertas melle condis litteras.
Hîc unâ nobis Socratem & Democritum
Pagella monstrat, una Tullium & Numam
Refert tabella, ridet & frontem implicat,
Suumque prudens dulce miscet utili.
Hîc fata regum Principumque edisseris,
Momenta belli, grandis imperî vices,
Quid Allobrox, quid moliatur Cantaber,
Quid Lotharingus, quanta promittat vafer
Et lentus Ister. nec minus mei memor
Mittis salutem meque sospitem cupis
Vacare Musis purpuræ, palatiis.
Brasette, quanto munere obstringis tibi
Vilis Camœnæ & pauperis Phœbi hospitem.
Qui purpuratis, prodigus decentiæ,
Qui te inficetus nescit uti parcius.
Ignosce & illud crede; morbus est mihi,
Tacere de te. rumpimur silentio.

In Clarissimi Viri
ARNOLDI VINNII,
Iurisp. Professoris, Commentarium
ad Instituta.

IAm crimen Orbi luridos sui vultus,
Scelerumque formas gentibus renascentes,
Propaginemque ostenderat tot errorum :
Scenam Thyestes fecerat, Pelops torva
Et trux Orestes fronte parricidarum
Agmen trahebat, barbarusque in orchestra
Spectatus Atreus, impias fatebatur
Mensas parari ; adulter ibat Ægysthus,
Iugulum petebat conjugis Clytemnestra,
Furto Prometheus cœlites profanabat ;
Plutonis atri regiam Thyanæus
Ducebat Orco, Tulliæque carpentis
Patrium cadaver, Sole teste, calcabant.
Laxata Ditis atria & fores quicquid
Abominandum, barbarum, execrandumque,
Ferale, dirum, suaserant malæ menti :
Cum nata lex est, improbosque regnantum
Voces severæ & horridi tribunalis
Edicta pœnis terruere peccantes.
Tunc Rex timeri cœpit, & bonus Princeps,
Vt regna vallis, sic proterviam jussis
Scelusque quodvis sanctitate constrinxit.
Chaldæus alti interpretem Dei primus
Ægyptiusque audivit, hinc Magos Persæ,
Scythæ Zamolxin. Indus à Sophistarum
Tabulis pependit. horruit suum Pœnus
Exlex Charondam, mox Decemviros Roma,
Locri Zaleucum. porticus Athenarum
Rabiem Solonis & cruore liventes

Timuere

Timuere chartas. Tunc catasta, furcæque,
Numellæ, compes institere raptori,
Et parricidæ culeus, cruces servis
Virgæque viles. huic labor metallorum,
Huic bestiarum bella & impares pugnæ,
Aut frons inusta rectiora persuasit.
Æqui magister & modestiæ doctor
Carcer fuere carnifexque. tunc enses
Astræa virgo vindices ministravit
Deditque sceptris. jamque jura creverunt,
Paribusque lex & culpa passibus visa est
Gradi per urbes. quoque proruit noxa,
Nemesis secuta est, nec malos reformidans
Lictor prehendit. cura Cæsari duplex
Evenit, una juris, una Mavortis,
Vna hostis hosti & una perdito civi.
Et jam volumen adspicit Themis grande,
Illustre regnis, imperantium normam,
Vitæ magistram, præviam facem rostris,
Gravem Cethegis, arbitram mali moris,
Causæque jam nunc judicem vacillantis,
Causæque jam mox judicem triumphantis,
Scholarum arenam, & dives horreum recti.
Hic docte Vinni, quidquid est tenebrarum,
Informe quidquid, discutis novus Titan.
Hic sensa scriptor pandis Imperatorum,
Subselliisque Iudicum diem reddis,
Et quæ profaris, Bartholisque Baldisque,
Accursiisque Azonibusque sic munis,
Vt hunc vetustas tota muniat librum,
Tutumque vero livor unus horrescat.
Immixta passim barbaræ potestatis
Seclique verba, pulcrius Latinorum
Cultu renident & scholis Batavorum
Per te Quiritum purius sonant voces.
Hic multa liber discit & simul verna,

*Libertus, & qui tutor additur cunis,
Curator annis; qui peculii rector
Sui vocatur, improbusque possessor.
Commune quid sit propriumque, decîdis;
Quousque ripa commodis meis crescat;
Quando negentur. quæ profana, quid sacrum;
Quod jus ab ipso fas receperit cœlo,
Quod Gentium, vel quod sit arbitrî nostri.
Quo teste tester mortuusque decedam
Hærede rerum, quis futurus ex asse.
Quæ vincla stringant quæque conjuges solvant.
Quod jus ementis, quale mutui pactum,
Et commodati; quanta fœnoris labes,
Quis non ferendæ limes obstet usuræ.
Vitæ theatrum pervagaris humanæ,
Mortalitatis studia, facta, conatus,
Et discrepantis mille formulas justi,
Consulta Patrum, scita plebis & quicquid
Prætura sanxit vel rigor Tribunorum,
Salusque populi summa. intervenit cunctis
Censura dictis eruditior Vinni,
Et omne rerum ponderat sagax punctum,
Ac literatæ prælegit juventuti.
O Iuris almi Phosphore, ô gravis sanctæ
Themidos sacerdos, vindica reis causam,
Decus Lycæo, gloriam tribunali.
Iam vindicasti. cerne, cælitus chartis
Subscribit istis dextra grandis Astrææ.*

Ad
Nobiliſs. Clariſſimumque virum
D. IOHANNEM FORESTVM,
Curiæ ſupremæ Senatorem, cum Epigrammata mea in Incendium Templi Amſtelodamenſis Hagæ ipſi conviva offerrem.

HÆ ſunt Amſteliâ flagrantes æde favillæ,
Sic ſacer Aonio ferbuit igne focus.
Accendit fax iſta facem, Vulcania Phœbum,
Et dum templa, piis vatibus arſit apex.
Magne vir & gentis decus immortale Foreſtæ,
Nuper amicitiæ fax rediviva meæ,
Cui ſummos regina Themis conceſſit honores,
Seque cupit tanto vindice diva coli:
Hos lege funeſtos populis mercantibus ignes,
Signaque ab irato Numine mæſta cape.
Non tamen irati ſunt hæc documenta poëtæ,
Sed potius luctus publica ſigna mei.
Quem ſi non ratio, jam mox, te præſide menſæ,
Diſcutiet primo veſpere cœna brevis.

IN
BAMÆSTRAM,
quondam Lacum.

BAmæſtra, queis te laudibus veham cœlo?
Beata tellus, jugeriſque fecunda,
Et ordinatis in tuum decus pratis.
Cum fluctus eſſes Najadumque piſcoſis
Habitata tectis navitam fatigares,
Precii minoris unda navigabaris,

Iam puppium expers & lacus procellosi
Exuta nomen, terra dives excellis,
Terrestriumque facta Numinum sedes
Preciosa, Belgi principes praeis terras.
Quodcunque mundi est, quicquid est soli passim,
Creantis illud dexteræ labor fecit.
Te condidit vis grandis artis humanæ,
Et præpotentis fossor æmulus cœli.
Mutatus in te vultus, & domus Fauni
Pulchrè patescis horreisque ditescis
Tumultuosum nuper atrium Nerei.
Pro puppe plaustrum est, pisciumque per regna
Bos mugit & lac dant inutiles undæ.
Ceresque Tethyn pellit & Pales Nymphas.
Tibi jura scribit Riccius, tuos Ossi
Pernox ruentes munit aggeres cura.
Mercator illic portiunculam sortis
Demens profundit aut quadruplicat prudens.
Hic feriantes suavius canunt Musæ,
Vrbs rusticatur, convalescit afflictus,
Abest Machaon pharmaci pater tristis,
Adest amator Phyllidis suæ Thyrsis,
Silet advocatus litiumque nutritor,
Fessus cruentam miles abluit sicam,
Sacer severam doctor explicat frontem.
Omnesque, quotquot atterunt dies nostros,
Iniquiores exulant procul curæ.

C. BAR-

C. BARLÆI
POEMATVM
MISCELLANEORVM
LIB. SECVNDVS.
EPIGRAMMATA.

Vrbium præcipuarum

HOLLANDIÆ

ENCOMIA.

DORDRECHTVM.

Me Battavicus suffragia prima Senatus,
Consiliisque petit provida verba suis.
Quondam mersa mari mediis emergere nitor
Fluctibus, & siccos Vesta reducit agros.
Neptunus cedit Cereri, fluitantia Fauno
Numina, & æquoreus fit minor usque Deus.
Merva meis miscetur aquis: hoc Linga profundo
Labitur, & Vahalis flumina Mosa bibit.
Huc Tungri merces, & ferri munera mittunt,
Et Nemetes plenis mustea vina cadis.
Pomifer Autumnus mediam transmigrat in urbem,
Vastaque Eburonum marmora cæsa jugis.
Quisque suas largitur opes, & dona ministrans
Distrahit imperio munera tanta meo.
Virgo vocor, quondam furiis illæsa Brabantum.
Solaque libertas mœnibus hisce stetit.
Tunc Batavas inter vigui non victa sorores,
Vnaque dum mansi libera, prima loquor.

HARLEMVM.

VIcta Pharos, fractique obices, & vincula Nili,
Et Pelusiaco littore fixa ratis,
Serratique mihi recitant encomia dentes,
Et procul externo sidere surgit honos.

Invidet

Invidet excusas populosa Moguntia Musas,
Quodque meum est, laudis jactitat esse suæ.
In me alium solers Batavus miratur Apellem,
Pictaque Parrhasiâ subdola vela manu.
Inventis arguta meis accedit Arachne,
Dædaleoque suum pollice texit opus.
Arma Toletani sensi crudelia Martis,
Incubuitque meis civibus atra fames.
Nec satis est pugnasse viros. his mascula portis
Pro patria mulier stat cataphracta suâ.
At frustra me Delpha juvas. sum præda Philippo.
Barbaricus victa miles in urbe furit.
Hæc didici, voluique pati. nunc adspicis hospes
Tempora fortunæ prosperiora meæ.
Hîc mihi vicinâ Nereus admurmurat undâ,
Et propiùs colles tollit arena suos.
Illic umbrosis se condit Delia lucis,
Explicat & lætas arbor opaca comas.
Divisam me Spara secat, qui laxior undis
Fit lacus, & vastis luxuriatur aquis.
Arridet Natura foris. sed doctior in me
Æmula Naturæ crebra reperta manus.

DELPHI
in Batavis.

NOn ego fatidicis oracula suggero Delphis:
Aut mea falsiloquus mœnia Phœbus habet.
Ætherei responsa patris do civibus, & me
Relligio, Grajum non beat iste furor.
Infelix rapidis flagravi tota favillis,
Cum rogus, & simplex nil nisi flamma forem.
Condiderat tantos secura oblivio casus,
Cum patriæ media concidit urbe pater.
Quid rides Hispane? tui quoque nominis umbram
Cernimus, atque ista cæde Philippe cadis.

Venales

Venales animas in mortem insontis acerbas,
Venditur at precio regia fama suo.
Nunc tu Belga duos uno sub marmore Martes
Adspice, Nassoviæ nomina magna domus,
Mauritium Patremque Duces: hæc numina sensit,
Et tutelares terra Batava Deos.
Sed magis Henricum fuerit genuisse. quid horres
Cantaber? en patrii funeris ultor adest.

LVGDVNVM.

C Revit ab Ausoniis olim mihi fama triumphis,
Et victrix de me præmia Roma tulit.
Reddidit ereptos fugiens Hispanus honores,
Dum pro me totus militat Oceanus.
In me terra famem, querulos discordia cives,
Et falces acuit mors furibunda suas.
Vix nocuit securus Iber. quas struxerat arces,
Deserit; & pavidos excipit unda pedes.
Dum patriæ pars magna perit, conservor ab illa;
Totaque ne pereat, sic periisse cupit.
Nunc mihi Apollineos meruit sors ista recessus,
Martiaque imbellis mœnia Phœbus habet.
Præ lituis pax alma placet: præ milite Pallas,
Linguaque Romanos apta referre modos.
Sit bellum sensisse satis. jam prælia dicto,
Et mea facundis vocibus arma lego.
At mihi plus debet Pietas: dum pellitur exul
Flandria, & hoc gaudet vivere tuta sinu.
Hospitium cum dem profugis, atque otia Musis,
Vis dici doctam me magis, anne piam?

AMSTELODAMVM.

Vrbs spaciosa, potens opibus, tectisque superba,
Viribus invidiam, crimina lege domat.
Civibus aucta novis, nunquam stat finibus iisdem,
Latius expansis mœnibus hospes abit.
Invertas, fit tota nemus. quo condita fundo est,
Nuper Hyperboreo pinus in orbe fuit.
Quicquid mortalis fingit solertia curæ,
Vel natura suo parturit alma sinu,
Illa dabit, totoque parans commercia mundo
Nunc emere, & totam vendere semet amat.
Has adfert, has trudit opes. sic lucra parantur.
Quid valeat fraus, sors, ars, mare, terra, docet.
Moschus, Arabs, Persæ, Maurus, Iudæus, uterque
Quod ferat huc, rursusque auferat, Indus habet.
Hanc dum mundus adit, mundumq; hæc ipsa pererrat,
Non urbs fixa loco, sed vagus orbis erit.

GOVDA.

I Sala si cedat Vahali, Rhenusque bicornis
Hæc quoque nata suis flumina jactet aquis:
Attamen hunc tectis exornat Gouda superbis,
Læta situ, studiis æmula, clara viris.
Hinc natura ferax, illinc concordia cives
Nec sinit aut inopes, aut nocuisse malos.
Templa parat spatiosa Deo: nec quilibet illi
Horrendi culpam criminis error habet.
Bella premant alias, hæc est securior, urbes,
Nec placidos turbant tympana rauca lares.
Exulat Odrysius, litui, Bellona, triumphi:
Hæc mansueta piæ gaudia pacis amat.

ROT-

ROTTERODAMVM.

INclyta veliferus pulsat mea mœnia Mosa,
Parte aliâ placidis Rottera lambit aquis.
Occiduum late commercia porto per orbem,
Gallia quas poscit, quasque Britannus opes.
Hic meus Ausonii vindex sermonis Erasmus
Vagiit, & cunis abdidit ora suis.
Mæoniden jactet Colophon, Verona Catullum,
Sufficit ad laudes hunc genuisse meas.
Nunc tantum fragili veneror sub marmore numen,
Dum silet in medio lingua diserta foro.
Quem genui, Basilea tegit, Sapientia fatis
Eximit, & cineri vult superesse suo.
Me timet Hispanus, timuit grex barbarus ipsum:
Ille meis victus classibus, hic calamo.

GORICHEMVM.

ADspicit invictis hanc cinctam mœnibus urbem,
Quem Vahalis, vel quem flumine Linga vehis.
Adspicit Hesperiis quæ propugnacula bellis:
Quam fremat excussis machina crebra pilis.
Adspicit adverso quantum se opponat Ibero,
Invigiletque suis Martia dextra focis.
Sic didicit bellare sibi. nec milite solum
Tuta, sed ipsa suis civibus esse cupit.
Erkeliis quondam submisit sceptra Dynastis:
Hæc quoque jam damnans nomina, tota sua est.
Cur toties Batavum depingis Belga leonem?
Qui patriam custos asserit, iste leo est.

BRIELA.

ADspice vicinam nostro de littore Tethyn,
  Hîc ubi Mosa suis laxior exit aquis.
Briela vocor, fessis statio secura carinis,
  Nunc quoque Vorniaci gloria prima soli.
Najades hinc, illinc agrestia numina Fauni,
  Et fecunda meos spectat Eleusis agros.
Albano surrepta Duci crudelia sprevi
  Imperia, & fasces Bætica terra tuos.
Aprilis lætas fastis inscribe Calendas
  Belga, nec hoc optes non superasse die.
Scilicet illa dies, qua me vicere Batavi,
  Vlterius vinci noluit Auriacum.

ALCMARIA.

TOta paludosis Alcmaria surgit in undis,
  Pulchraque, Veronâ depereunte, nitet.
Ne Latium præfer Bajas, aut Thessala Tempe
  Græcia, vel campos Brixia terra tuos.
Proxima Nereidum spumantes adspicit undas,
  Proximaque umbrosas spectat Hamadryadas.
Serica Sidoniis decurrant stamina portis,
  Hîc lassant Batavas linea fila manus.
Quæque tegant nudos velamina sufficit artus,
  Et memores primi nos cupit esse mali.
Hesperios sprevit bellis infracta furores,
  Bæticaque affusis castra fugavit aquis.
Pugnavere viri. sed & hic (spectastis Iberi)
  Femina pugnanti porrigit arma viro.

HORNA.

HORNA.

Fortia, cantatus quondam, mea mœnia Flevus
Alluit, & portus verberat unda meos.
Æmula me vultu spectas Enchusa sinistro,
Et causam litis me cupis esse tuæ.
Accipe placatas æterno fœdere dextras,
Dum pereat junctis viribus hostis Iber.
En tecum commune salum, commune profundum
Navigo, & in mediis pabula sector aquis.
Iam mea Cimbrorum redimunt commercia terræ,
Fœtaque Gotthorum carbasa portus habet.
Nunc onerat nostras pelagi captura carinas,
Terrenosque fovet præda marina Deos.
Me ferit, & lædit: me servat ab hostibus æquor.
Sic servastis aquæ, sic nocuistis aquæ.

ENCHVSA.

Arcta frequensque domus nomen mihi fecit & urbem,
Primaque contemptæ tecta dedere casæ.
Navita me jactat pelago, mea rura colonus
Laudat, & hinc terra claudimur, inde mari.
Abscidit adversas à nostro littore gentes,
Et Frisios mediis dividit æstus aquis.
Albani sprevi furias, nec victa tyranno
Oceani proles intemerata steti.
Pandit vasta meis Neptunus regna carinis,
Et procul à patriæ sedibus exul eo.
Quæro foris, quæ parca domi natura negavit,
Quæque domi tribuit plurima, porto foras.
Belga tuos mirare Deos. dum munera mundo
Dividis, ex alio sidere plura refers.

GERTRVDIS MONS.

NEscio, num claris Brabantûm debear oris,
An me Battavici vindicet ora soli.
Quicquid erit, nostris sociavimus ora Batavis,
Nec procul à Mervæ belligeramus aquis.
Vendita sum sceleris precium: sed victa triumphi.
Quam distant meritis victor, & emtor Iber?
Magna suum quondam me dixit femina montem,
Nunc Martis potius Mons & arena vocer.

H A G A.

SEdes prisca Ducum, non urbs, tamen urbibus ipsa
Major, & à Batavo principe nomen habens:
Sto Tethyn Faunumque inter. latus inde procellis,
Parte alia umbrosum robore cincta latus.
Hic Themis, & sacras loquitur Prudentia leges,
Et trepidos insons excipit aula reos.
Hic edicta Patrum, & magni decreta Senatus
Colligit, & patriæ prospicit una suæ.
Auriacusque meis accedens laudibus heros,
Altius augustum tollit ad astra caput.
Quas aquilas, quæ signa vides, vexilla, triumphos,
Hæc sunt Nassovia parta trophæa manu.
Cum sociæ pugnant urbes, pugnantibus adsum:
Et partem pugnæ, consuluisse, puto.

In militum ducem peculatus reum, & nobilium insignibus elatum.

QVi patrios ficto defendit milite vallos,
Publicaque infami diruit æra manu:
Ficta suis moriens promittit stemmata bustis
Postque obitum vana nobilitate tumet.

Scilicet, ut scurræ furtum jam clarius esset,
Efferri claro funere scurra cupit.

In eundem lue Venerea extinctum.

QVi Batavum potuit bellator fallere Martem,
Et titulis simulat nobile stemma suis,
Iustior una Venus mutilatum corpore toto
Stravit, & ulterius noluit esse virum.
Ficta Deo, non ficta Deæ sacraverat arma,
Dumque nocet geminis, disperiit geminis.
Vlta fuit belli scelus officiosa cupido.
Debuit hoc Marti Cypris amica suo.

In amatorem superciliosum.

ACcedis Batavas, mi Bartholomæe, puellas,
Et tamen hoc audes dicere: Nulla placet.
Accedis Frisias, mi Bartholomæe, puellas,
Pergis & hoc iterum dicere: Nulla placet.
Accedis Valachras, mi Bartholomæe, puellas,
Pergis & hic eadem dicere: Nulla placet.
Nec tibi Brabantæ possunt placuisse puellæ,
Flandrica nulla tibi, Geldrica nulla tibi.
Virgine sic nullâ, mi Bartholomæe, potiris.
Vis causam? nulli tu placuisse potes.

In infelicem cuniculorum Venationem.

QVantus in æquoreis gradiar venator arenis,
Quà steriles longè semita sulcat agros,
Dicite Hamadryades: vester nam terror habebar,
Terribilis famulis, terribilis canibus.
Dicite crudeli toleratos sole calores,
Funereamque mihi dicite penè sitim,
Pocula cum siccæ peterent Acheloia fauces,
Et tamen hæc eadem pocla negaret ager.

Dicite mille feras, vestigia mille ferarum,
Et quæ mille suis vidimus antra locis.
Dicite quæsitam magno molimine prædam,
Dicite decursæ jugera multa viæ.
Omnia Hamadryades cum dicitis, ista silete:
Nulla quod in toto sit fera capta die.

In Taurum hospitem.

TAure pater; tecum tecto cur claudor in uno?
An quia vis mores me didicisse tuos?
Ah didici: multaque pater jam prole salutor:
Tempus erit mores dedidicisse tuos.

Ad GERARDVM THIBAVTIVM, artis gladiatoriæ Principem.

PYthius à citharâ, laudatur ab ægide Pallas,
Claruit ob pharetras Delia, Castor equos.
Cæstibus eminuit Pollux, Mars belliger hasta.
Clarus Olympiacis est Lycus in stadiis.
Et celebris temone Pelops, peltisque Camilla,
Arcu Phillyrides, cursibus Hippomenes.
Armat dente minax Neptunum fuscina, clava
Amphritryoniadem, fulmina sæva Iovem.
Laus sua cuique hominum, sit laus sua cuique Deo-
Laus tua, Thibauti, doctior ensis erit. (rum;

In eundem.

SÆpius immerito ſolvi ſeſtertia nautæ,
Dum mihi crebra tua littera ſcripta manu eſt.
Ne numerem poſthac nautæ, ſic, Aule, paciſcar:
Vt taceas, cupio plus numerare tibi.

D. M. OLDISWORTHO,

Illuſtriſſ. Penbrociæ Comiti
à Secretis.

LAurea grandiloquum cinxerunt ſerta Maronem,
Inque tuis luſit laurea, Naſo, comis.
Vilis honoratum redimivit laurea Flaccum.
Non aliud precium (crede) Catullus habet.
Laurea mellito gracilis decreta Meliſſo eſt,
Lauriger Auſonio ſub duce Strozza fuit.
Talia cantanti ceſſerunt dona Secundo,
Talia Lotichii præmia Muſa refert.
Laurigerum modulans Auratum Sequana vidit,
Cum folia & frondes munera vatis erant.
Oldisvvorthe, meæ melior fortuna Camœnæ eſt:
Circundant humeros aurea ſerta meos.
Errarunt veteres, nunc erravere Britanni:
Nobilius precium vilior autor habet.

In Laurentium ædium multarum
architectum.

DIruit, ædificat toto Laurentius anno,
Et tamen in tota poſſidet urbe nihil.
Centum tecta locat, famaque opulentus habetur,
Quaſque ſuas jactat, debet egenus opes.

At

At postquam factus celebris cornicula Flacci est,
Risit ob has ipsas ingeniosus opes.
Quæ fortuna rapis, non hæc mihi surripis, inquit.
Restituis dominis serius illa suis.

In Ponticum.

DEns tibi distorto tam grandis prominet ore,
Vt dentem Arcadici vincere possit apri.
Hoc tu dente voras, hoc ictus dente repellis,
Hoc te terribilem dente puella timet.
Et tamen in dentem quoties convitia torquet
Scopticus, imbellis Pontice, dente cares.

In cœcum, inter equos Valckenburgi ambulantem.

PEr fora magnanimis latè celebrata caballis
Ambulat, & streperis cœcus inerrat agris.
Inter equos graditur, laudatque ferocia colla,
Terribilesque comas, compositumque gradum.
Non oculis opus est ultrà tactuque probari:
Num sint degeneres, olfacit unus equos.

In hominem januæ suæ perpetuò incumbentem.

SEmivir adspiceris populo, nec cerneris ultra;
Dividit & dominum janua sæva suum.
Nescio num Siren, vel sis Nereia pistrix,
Absumatque tuos integra cauda pedes.
Nescio, num femur, & suras, & prælia talos
Abstulerint; num sis loripes, aut quadrupes.
Nescio num vir sis, num femina; si modo sexum
Corporis è media noscere parte datum,

Forſitan anguineos imitatur tibia flexus,
Cruraque ſerpentum languida more trahis.
Eſſe potes Minotaurus, Chironque caballo
Mixtus, & è Lapithûm gente creatus eques.
Eſſe potes Pan Arcadicus, Faunuſque vocari
Semicaper, quin & Cyllarus eſſe potes.
Pande fores; potero jam tunc cognoſcere quid ſis.
Aut te, ſi renuas, ſuſpicor eſſe Caprum.

In prætorium PRINCIPIS FREDERICI HENRICI quod in agro Delphenſi viſitur.

SPlendida Romano ſurgant Capitolia luxu,
Luceat æthereo vertice celſa Pharos.
Ammonii delubra Iovis, Triviæque penates
Afer & Argolicus tollat in aſtra labor.
Erigat ipſa ſuas generoſa Semiramis arces,
Feminaque exſtincto buſta ſuperba viro.
Adſpectent Siculos Cumana palatia fluctus,
Tectaque Bajano conſpicienda ſinu.
Ceteraque immenſo tumeant prætoria cenſu;
Ampla ſatis domino eſt quælibet aula ſuo.
Illa capit Circen, magnum capit illa Neronem,
Tectaque Lucullum, vel ſpatioſa, tenent;
Illa tamen, Frederice, tibi quæ ſidera lambit,
Virtuti domus eſt non ſatis ampla tuæ.

Ad Nobiliss. & Matheseos peritissimum Virum,

GODEFR. de HAESTRECHT

volantes aves balista dejicientem.

DVm medium tranant veloces aëra mergi,
Discolor & summis nubibus hæret avis:
Dejicis ærata volitantia corpora glande,
Doctaque suspensum machina sternit onus.
Icarus hoc faciat, vel fultus Dædalus alis;
Nil mirum, pennam penna secuta premit.
Prendat avem Stygia Dæmon virtute vel astu;
Res facilis: nullo corpore sulcat iter.
Tu volucres ima positus tellure reposcis,
Et via, quæ nobis invia, certa tibi est.
Nil tutum Natura tuæ jam subtrahit arti,
Aut proprias usquam provida servat opes.
Omnia rara facis. metiris sidera, terram,
Et victi spoliis ætheris unus ovas.

In effigiem Cl. Viri

PETRI SCRIVERII.

HÆc est Bataviam vatis scribentis imago,
Sic alibi poterit sic placuisse domi.
Ostia cui Rhenus, cui debet Corbulo fossam,
Et dominos dictat Belgica terra suos.
Bilbilicos legimus tali censore lepores,
Et lumen Senecæ grande cothurnus habet.
Tempora qui reddit, nulli sua tempora pendit,
Ingenioque cupit liberiore frui.
Scilicet Aonias gratis qui vindicat artes,
Præmia doctrinæ despicit empta suæ.

ELOGIA
aliquot
POETARVM LATINORVM.

Ennius.

DIc me, Naſo, rudem; quamvis tu cultior arte,
Te Scytha, me claudunt marmora Scipiadum.

Plautus.

Cur te Plaute legunt omnes? quia credimur & nunc
Materies cuncti carminis eſſe tui.

Nævius.

Qui potuit ſoccum verbis vincire Latinis,
Hunc audes vinclis ſtringere Roma tuis?

Pacuvius.

Prima cui debent ingentem ſecula famam,
Vltima ne ſpernant ſecula Pacuvium.

Lucilius.

Perſtrinxit primus Satyra Lucilius orbem:
Qui ſcribat Satyras ultimus, ecquis erit?

Lucretius.

Hic Phœbi furiis, furiiſque exarſit Oreſtis.
Quam præſtat ſolis verſiculis furere!

Virgilius.

Non magis auguſtus potuit ſub Cæſare vates,
Nec magis Auguſto Cæſare digna loqui.

Ovidius.

Iudice ſim quamvis damnatus Cœſare; pœna
Abſolvar, cauſam ſi modo dicat Amor.

Hora-

Horatius.

Omne vafer vitium ridenti dicis amico,
Sed dicet vitium Lydia sola tuum.

Catullus.

Si cantare Iovem proprios fas esset amores,
Hoc, & non alio posceret ore loqui.

Tibullus.

Cur tibi Sulpiciæ, tibi cur placuere Neæræ
Basia, quem Musæ deperiere novem?

Propertius.

Cynthia te vatem fecit, lascive Properti,
Ingeniumque tibi sola puella dedit.

Lucanus.

Cui minus historicus credor, minus esse poëta,
Me minor est vates, & minor historicus.

Persius.

Martia sub crudo tremeret cum Roma Nerone,
Incœpit crudo Persius ore loqui.

Martialis.

Ne Fescenninum, lector, contemne poëtam:
Nam, quæ non facimus, sit cecinisse parum.

Claudianus.

Te sequimur Phario vites celebrate Canopo:
Solaque laus nostri carminis, umbra tui est.

In Flardingam, Hollandiæ, ut fertur, oppidum antiquissimum.

OStia, quæ veteris spectas celeberrima Mosæ,
Et gemino fissas flumine jungis aquas,
Si domino, Flardinga, novo, dominaque superbis,
Amstelios que tibi præficis una Deos:
Hospitio Batavum nunc excepisse poëtam,
Pars fuerit famæ quantulacunque tuæ.
Det leges, det jura novus placidissima rector,
Tantaque non una commoda prole beet:
Advectet pelago quæsitas navita merces,
Et quadruplex narret fabula prisca decus:
Sis sapiens, sis dives opum, sine mœnibus audax,
Primaque Batavico constituare solo:
Addimus his precium titulis, totque inter honores
Laus erit à sero te quoque vate cani.

In obitum Clarissimi Viri GILBERTI IACCHÆI, Philosophiæ Professoris celeberrimi.

COnditur hoc tumulo magni facundia Scoti,
Linguaque, sed posthac non habitura parem.
Immoriturque isto rerum Sapientia busto,
Quosque viri, cineres hos ait esse suos.
Claudit Socraticos tellus Argiva magistros,
Clara Stagiræum Cecropis ora senem.
Ausonio recubat Samius sub littore doctor,
Eoosque tegunt Persica regna patres.
Sunt Druidum Gallis, sunt docta cadavera Nilo,
Et sua Aquinatem terra Bedamque capit,
Atque alibi adverso Cardani Cæsare manes,
Semideosque tenet nobilis urna duos.

Quos omnes, Gilberte, tuo dum pectore clausos
Subtrahis Auriacæ, te moriente, Scholæ:
Illorum pariter tumulos ac busta videmus,
Quæque tuo flagrant prisca Lycea rogo.
Sic dum justa facit Batavus, se flere fatetur
Funera funeribus tot sociata tuis.
Quin foetus claris rerum doctoribus unus
Dum moreris, cogis secula multa mori.

In ejusdem morbum cum mentis ac linguæ stupore conjunctum.

QVisquis in hoc fragili præclaram corpore mentem,
Et velut à magno Numine numen habes:
Ingenio ne fide nimis: facundaque quamvis
Sit tibi, cœlestes vox veneretur opes.
Ætheree mentis non delassata potestas,
Oraque in argutos præcipitata sonos,
Ingenii vigor, & virtus contermina cœlo,
Cuncta simul dominum destituere suum.
Ne fari tam grande putes. ne, noscere verum,
Materies laudis sit speciosa tuæ.
Quod loquimur, sapimusque, Dei est. si jusserit idem,
Ilicet elinguis stultaque turba sumus.

Amplissimo & eruditionis fama Illustri Viro
HVGONI GROTIO,
Cum Hymnum suum in Christum illi transmitteret autor.

CVi prius æquoreis vates demersus in undis
Materies sacri carminis ampla fuit:
Si vacat, ingentis præconia perlege Christi,
Quodque salutiferum jam modulamur opus.

Non hìc discordes, vario sub judice, voces,
Aut malè dissutæ nomina pacis habes.
Hoc canimus, quodcunque piis commune putamus,
Rixantesque queant asseruisse scholæ.
Non abit in partes mea pagina. dictat Iësum,
Qui potuit mundo conciliasse Deum.
Sustulit has partes, Groti facunde, Redemptor,
Ne faceret partes turba redempta novas.

In cubile Doctoris
STAPELII,
suspensis monstris formidabile.

INter monstra, feras, cœli, terræque, marisque
Tutus inoffensa simplicitate cubo.
Nil nocet innocuo virus, non toxica terrent,
Cui sua præsentem fert medicina manum.
Torqueat in spiras sinuosus corpora serpens,
Fulminet ignivomo pendulus ore draco.
Et Pelusiacis missus crocodilus ab oris
Immineat capiti bellua sæva tuo;
Illa minax acuat dentes, hæc acrior ungues.
Terribilis nulla est, nulla timenda mihi.
Quæ ratio vicisse potest, prudentia spernit.
Nec sua qui domuit crimina, monstra pavet.
Lectule, ne timeas. domino mens conscia recti est.
Illa metus omnes despicit, illa minas.

In Albo eruditissimi adolescentis,
SVFFRIDI SAECKEMA,
Gallias adeuntis.

GAllia, qui juvenis Frisiis tibi mittitur oris,
Vt placeat, titulo nobiliore venit.
Crede aliquid genitoris habes. pars illa Senatus
Dignior hoc vultus explicat ore suos.

Dilige

Dilige depositum. nec, si tibi nostra probantur
Federa, quem canimus, sit tibi Belga gravis.
At Druidum postquam voces & verba loquetur,
Restituas patriæ pignora tanta suæ.
Hæc laudis pars magna tuæ est, formasse juventam.
Gallia, post voces, vivere posse docet.

In Albo Nobiliss. Iuvenis,
LVDOVICI ab AISSEMA,
convictoris mei.

QVæ patriis, præstans Iuvenis, virtutibus absens
Debeo, te coram non pudet illa loqui.
Hospes abis. sed enim tanti generosa parentis
Ante oculos pernox ludit imago meos.
Hospitiò sic neuter abest. non distat amicis,
Non alio vivit sidere, quisquis amat.

In effigiem Caroli Quinti Cæsaris, à
CONSTANT. HVGENIO
metallo donatam.

QValis laurigeras, victricia tempora, frontes
Exhibuit populis urbs Tiberina suis,
Seu fusum fuit illud opus, seu malleus artis
Autor adoratos pressit in ære Duces:
Talis apud Batavos veteres Hugenius artes
Reddit, & hoc seclo deteriore sapit.
Ingenium nuper torni rapuere, rotæque,
Et phialam doctæ disposuere manus.
Ipsa suas stupuit formas mutabilis arbor,
Lignaque tum poterant plus placuisse sibi.
Iam cœptis animosa suis mens ista metallo
Incubat, atque novis artibus æra domat.

Dextera Praxitelis, Polycleti industria, solers
Mentor in hoc uno nunc coïere viro.
Adspice cælato nostratem Cæsara plumbo,
Adspice, materiam nobile vincit opus.
Quos timuit vultus Germania, Gallus, & Afer,
Quos timuit vultus Roma superba, vides.
Constantine, tibi Carolum debemus. at illum
Fingere tu solus cum ratione potes.
Scilicet ingentem qui Cæsara nomine reddis,
Hoc titulo proprios reddis in ære Deos.

In effigiem LAVRENTII REAEL, rerum Indicarum ad Orientem Præfecti, Equitis, è Dania post naufragium reducis.

CVi procul extremos nuper diffusa per Indos
Gloria cum socio Sole peregit iter:
Sic oculos, sic ora refert. hîc ille Reali
Vultus, & Aonii Martia forma viri.
Quos meruit virtus titulos, tribuere Britanni,
Et clarum tetigit Cimbrica dextra caput.
Si reduci nocuistis aquæ, plus additur ergo
Laudibus. Ænean hac quoque sorte refert.

Ad MAGNVM MOSCOVIÆ DVCEM.

MAxime Dux, qui Sarmaticæ moderamina terræ
Flectis, & Arctoæ sceptra tremenda plagæ,
Et Scythicos inter fluctus, Tanainque remotum
Grande Lycaonio sub Iove nomen habes:
Accipe quem Batavis Iuvenem tibi mittimus oris,
Imperio dudum pignora sacra tuo.

Ille

Ille Machaoniâ languentes voce tiaras
Eriget, & pallens mox recreabit ebur.
Vt quantum generosa tuæ Moscovia vitæ
Debet, & incolumi Russia tota Duci,
Debeat huic eadem tantum: pariterque salutis,
Et pariter regni fulciat unus opus.
Dat nobis Natura Duces, sed servat Apollo.
Vitaque sceptorum, cura laborque Deûm est.

Ad

IOHANNEM VOSSIVM,

Post habitam de Tutela & Cura, cum laude, disputationem, in Britanniam abeuntem.

Anglia, quæ magni veneraris nomina Vossî,
Scriptaque, posteritas quæ studiosa leget:
Hunc juvenem, quem cernis, ama; doctique parentis
Progeniem cupias demeruisse tibi.
Emicat hic noster patriis virtutibus orbis,
Inque tuas ardet clarior ire plagas.
Credere te fas est; Tamesi dum mittitur obses
Filius, & causæ dat documenta suæ.
Quo prius ingenii fuerant transmissa paterni
Pignora, nunc illo sanguine natus abit.
Non poterat totum genitor se tradere. corpus
Dividit, atque istâ jam quoque parte datur.

In effigiem
ADRIANI PONTIFICIS,
Vltrajectini,
Ad Nobilissimum Virum
ADRIANVM PLOOSIVM,
Vltrajectinum, Eq. Dominum in Thienhoven, Oudegeyn, &c.

CVlmen adorandum, triplicisq; insignia mitræ,
Sceptraque Apostolicis turgida nominibus,
Et sacrosanctos (sed Roma judice) fasces,
Gessisti timida, Papa Adriane, manu.
Scilicet hos Carolo titulos, hæc munera debes,
Præmiaque à grato Principe tanta refers.
At tua tam grandi turgescens patria cive,
Iactat Pontificem se genuisse suum:
Quemque dedit Rhenus, Tiberini ad fluminis urbem
Christigenûm latè dicere jura gregi.
Ecce tuos vultus donat meliore metallo
Ploosius, & tanti præsulis ora notat.
Quin gaudet donâsse aliis, & munere in uno
Nos geminos voluit demeruisse sibi.
At dum Pontificem totus te suspicit orbis,
Non hic Pontificem te volet esse suum.

In eandem.

PRæsulis adspexi triplex diadema Batavi,
Et Trajectensis nomina sculpta tui.
Patria communis vobis, communia deinde
Nomina, communis creditur ordo sacer.
Attamen imperio gemini differtis, & ille
Dum cœli librat pondera, tu patriæ.

Ad

Ad eundem ex Dominis ab Aemſtel oriundum.

DVm genus & proavos claro de ſanguine, Plooſi,
Ducis, & Amſtelio ſtemmate ſtemma trahis,
Totque fidem faciunt teſtes, inſignia, chartæ,
Secula quæ nondum paſſa fuere mori:
Nomina priſca tuis titulis, proceresque potentes
Inſeris, & cauſas nobilitatis habes.
Invide, quid dubitas? ſeriem numerare parentum
Non ſatagit, virtus cui ſua ſtemma facit.

Ad

CONSTANT. HVGENIVM,

trium natorum ex ordine patrem.

I.

NAtorum dum jura trium ſibi poſtulat ἄπαις
Bilbilicus, ſterili condolet aula thoro.
Quod natura negat, donat diadema poëtæ.
Et qui non fuerat, fingitur eſſe pater.
Conſtantine, tibi favit natura parenti,
Dum natos una conjuge tres generas.
Sic facilis Lucina tibi eſt, fortuna poëtæ;
Tu pater es, verum jus patris alter habet.

I I.

Cum tibi prima daret genialis præmia lectus,
Et ſoboles riſit maſcula, jam Vir eras.
Cum ſecunda marem conjunx ſuperadderet, ecce,
Te non difficili patre, Duumvir eras.
Tertia jam nato volvit cunabula nutrix,
Et me, ſi libeat, teſte Triumvir abis.

Sit

Sic tituli crescunt, veterum pro more Quiritum,
Et tuus à fœta conjuge surgit honos.
At cum Septemvir fueris, vel fortè Decemvir,
Optabis mecum parcius esse pater.

III.

Vnum Parmenidi placuit, tria Pythagoreis,
Attamen ingenti bis duo Aristoteli:
Infinita docent Leucippus, Anaxagorasque,
Pro numero sectam dum sibi quisque facit.
Constantine, tribus si stent tua basia natis,
Crederis Samiæ gratior esse scholæ.
Si quartum addideris, poterit Stagira placere.
Quintus, & hinc sextus, sed sine lege ruant.
Quod si Leucippi placeat sententia, tantum
Vt possis numerum gignere, gigne atomos.

Ad
IACOBVM BAECKIVM,
I. V. L. cum ad novos me amores hortaretur.

IAcobe Baecki, mentis exemplar probæ,
Et perspicacis ingenî,
Quem fovit ulnis sanctior Themis suis,
Iunctæque Themidi Gratiæ.
Cujus labellis Suada semet dedicat,
Et tot leporum formulas,
Et eruditi pectoris doctas notas,
Et quicquid ipsum Cypridis
Docuit puellum Cypris & Paphi domus;
Amare cur vatem cupis
Rursumque flammis cor aduri cereum?
Et intricari amoribus?

Ani-

Amplexus, eheu, noster implexus fuit
Charæ lacertis Barbaræ.
Hîc basiavi & osculis vixi meis,
Et prolis optimæ pater
Pressi cubile non molestæ conjugis,
Nec militavi inglorius.
Nunc marcet ævi flosculus, vetus thori
Resedit ardor, & faces
Moderatur ætas, & decens prudentia
Vult osculis me subtrahi.
Te, chare Baecki, poscit hic totum labor,
Te te Dione provocat
Citatque amantem. Tu labellis virginum
Plus grata figes basia,
Tu blanda fari & illices voces potes,
Ego severius loqui.
Tuis ocellis lusitant Cupidines,
Meis procaces exulant.
Tibi ver amorum vivitur, me mitior
Amoris afflat aurula.
Tibi pandit ignes lætiores Hesperus,
Mihi remissos destinat,
Viduasque noctes. Te tenellulæ patrem
Lucina prolis exigit.
Ego credor esse proletarius pater,
Septemviratu nobilis.
Mutare clypeos præstat. occupa thorum
Amator, & complexibus
Ambi puellam. mille fige basia.
Et mille super hæc ingere.
Et dic: amores Baeckiani crescite,
Et mox nepotes fundite.
Ego mœstus, excors & procandi nescius
Et Barbaræ meæ memor,
Defuncta bello tela consecro Diis.
Insaniisse sit satis.

TES-

TESSALICA.

Ad honestissimam & erecti ingenii matronam

MARIAM TESSELSCHADE, VIDUAM.

Tessela, Thessalicis non enutrita sub oris,
Tessela, Battaviæ gloria prima tuæ;
Tessela, quæ sexum studiis & moribus ornas,
Atticus è placido cui fluit ore lepor;
Tessela, cujus acus solertem vincit Arachnen,
Tessela, Apellæa pingere docta manu;
Tessela, quæ magni clarescis laudibus Hoofdî,
Et Constantino Tessela dicta meo;
Tessela, quæ cœlo posses deducere Lunam,
Et tetricos cantu demeruisse Deos;
Tessela, quæ viduo recubas castissima lecto,
Et procul à viduo vate remissa jaces:
Accipe Barlæi scriptos in imagine vultus,
Istaque non ficti signa favoris habe.
Tu generosa, tuos si nolis mittere vultus,
Quæ toties mittis carmina, vultus erunt.

In domum hortumque

MARIÆ TESSELÆ.

Lares diserti, Palladis sacrarium,
Phœbi penates, omnis elegantiæ,
Scientiæque & artium capax domus,
Augusta sedes, Principum palatiis
Regumque longè regiis illustrior:
Tuque erudita & sensibus dives tuis
Salve supellex pervenusta Tesselæ,
Quam fecit ipsa. sola qualem possidet,

Opum

Opum suarum mater, hospes, artifex.
Vidi tabellas Tesselæ pictas manu,
Psychen volantem, celsa Muydæ mœnia
Portusque & arces, eminentis Hoofdii
Celebres recessus. Tesselæ textos manu
Vidi tapetas. scripta Tesselæ manu
Monumenta vidi, versa Tassi carmina,
Italûmque amores, quosque Vatibus suis
Modulos dicavit. Tesselæ vidi chelyn,
Quam fidibus illa pulsat exactissimis,
Musisque sacrat. pendulum vidi mare;
Marisque spolia, totque concharum ordines,
Quos illa doctè sedibus fixit suis,
Placidaque junxit dispares concordia,
Te, Flora, vidi. facta Tesselæ manu
Hac æde fulges, sericâque discolor
In veste splendes. ipsa miratur nothos
Natura fetus, æmulamque dexteram
Irata damnat, & potentis feminæ
Stupescit ausu. tuque pulcher Hortule,
Amœnitatum prome conde plurium,
Vbi flos superbum barbarus tollit caput,
Precioque plorat excidisse se suo,
Index magistræ es. per gradus ivi tuos
Castumque juxta Tesselæ sedi latus.
Hîc Cirrha, dixi, est. hîc Apollinis Claros,
Tenedosque surgit altera. hîc limen suum
Calcant Camœnæ. non tuos Semiramis
Veneramur hortos, quosque Phæaces colunt,
Agrisque Grajus ordinat feracibus.
Hîc villa Superûm est. hîc vel ipse Iupiter
Optet morari, uxoris immemor suæ.
Hic præcinentis Tesselæ blandum melos
Attentus audit, & Duartæ vocibus
Captus, tremendi fulminis ponit faces.
Hîc esse cygnus, imber, aut taurus volet,

Nisi

Nisi impudicos Tessela horreret Deos.
Leander illic Sestiæ velit loqui,
Thisbæ procator Pyramus, Mars Cypridi,
Sappho Phaoni, Thescoque Gnosia.
Nis cura, livor exulant penatibus,
Mœrorque & ira, & quicquid infestum bonis,
Quicquid serenis permolestum matribus,
Quicquid puellis noxium tenellulis,
Quicquid decoris inficetum Gratiis,
Quicquid modesto displicet vatum choro
Cupidinique. cælitum salve domus,
Hominum voluptas, atrium modestiæ,
Et lenitatis, & pudoris & bonæ
Mentis sacellum. Tuque custos sedula,
Domusque lumen & decus clarum tuæ,
Quæ tanta nobis exhibes spectacula,
Quæ tanta nobis parturis miracula,
Quæ docta nobis scribis hic oracula,
Favente cœlo, vive, vive Tessela.

In Corollas & lemniscos, opus TESSELÆ, suspensos in atrio Satrapæ Muydensis.

ADspice pendentes, quos Tessela nexuit, hortos,
Translatosque sua suspice sede Deos,
Autumnum , Bacchumque patrem , sacrataque pomis
Numina, & arboribus pignora rapta suis.
Miscentur Superi. pendent Pomona Ceresque
Et socias Daphne nectit opaca comas.
Mille vides pulchra disponi lege colores,
Mille vides aptè frondibus esse locum.
Dispersis sua forma deest. sic juncta stupemus.
Quod commendet opus quodlibet, ordo facit.

Miramur

Miramur cuncti doctæ molimina dextræ,
Miramur viduas hæc potuisse manus.
Tessela, (dicebam) quæ jungis numina, digna es
Non homini, verum nubere numinibus.

Ad TESSELAM, turbató mari.

T*Essela dic ventis, dic Tessela fluctibus, ut jam*
Componant motus fluctus & aura suos.
Ni facias, non te Sapphum, bona Tessela, verum
Te sagam dicam, Tessela, Thessalicam.

Ad TESSELAM, placido mari.

T*Essela, per medios placato flumine fluctus*
Venimus in Muydæ tecta vetusta meæ.
Cum tibi sint placidi mores, facundia, vultus,
Imbibit ingenium ventus & unda tuum.

In lappam præfixam vesti TESSELÆ.

T*Essela, terribilem cur figis pectore lappam:*
Cur tribulos castis objicis uberibus?
Defendi cupis illa, quibus peccatur amando?
Et custos viduæ lappa pudicitiæ est?
An, ceu lappa minax pungit, tu pungis amantes.
Spinosumque aliquid sæpe minatur amor?
An, quia se in formam contorquet lappa rotundam,
Expers fraudis amas verba rotunda loqui?
An, quia se spinis distinguit pluribus illa,
Tu quoque distinctis artibus una sapis?
Dixi; terribilem jam decute Tessela lappam;
Non es, crede mihi, Tessela terribilis.

Quin

Quin potius mansueta, tuis virtutibus aptam,
Pro lappa, Violam fige vel Euphrasiam.

In TESSELAM cymbala in templo pulsantem & canentem.

IAm privata ferit, jam publica cymbala præstans
Tessela & ingentem personat ore Deum.
Lingua Creatorem laudat, digitusque manusque
Et quem parte canit Tessela, tota colit.

Ad TESSELAM & Duartam cantu nobiles.

MAtronæ matresque meæ miracula terræ,
Quæ canitis, quales non cecinere Deæ.
Si sinitis vatem vobis dare præmia, dicam:
Altera sit Seraphin, altera sit Cherubin.

In TESSELAM à venæ sectione exanimem.

LAbitur exanimis, nec jam sibi Tessela constat.
Totque favor vatum deficit una sibi.
Maxima quæ novit, non jam se Tessela novit.
Ingenii grandes debilis abdit opes.
Dextra jacet, pulchras toties dimissa per artes.
Linguaque cantandis versibus apta, silet.
In teneris hæret species fatalis ocellis,
Innocuoque gravis pallor in ore sedet.
Membra rigent, casto melius servanda cubili.
Sueta manus doctè scribere, tota gelu est.
Cujus inest numeris robur, sanguisque colorque,
Corruit & mœstam languida sternit humum.
Ah moreris, moreris, dicebam, Tessela. certè
Palladis effigiem deficientis habes.

Sic jacuit Sappho, Niobe sic pulchra rigebat.
Sestia sic visa in littore virgo fuit.
Tessela, si moreris, saltem his moriaris in ulnis.
Sic moriens poteris non sine vate mori.

In TESSELAM equitantem.

TEssela per terras equitat, per rura, per agros,
Et mulier freno liberiore ruit.
Qualis Volscorum egregia de gente Camilla,
Aut fera bellacem Clælia flectit equum.
Ecce tuis quadrupes incedit Tessela jussis,
Et bene composito verbere pulsat humum.
Crederis esse ferox, cum sis placidissima morum
Regula. dumque secas aëra, blanda canis.
Tessela equûm domitrix. grande est, domuisse caballos.
Grandius hoc: viduæ condicione mori.

Ad CONSTANT. HVGENIVM, de versibus Tesselæ in Vmbram.

QVam mihi ab Almeriis tua Tessela misit arenis,
Mittitur ad vestros pagina docta lares.
Vmbra facit carmen. sed quæ Titania vincat
Lumina. quæ rutilum provocet umbra diem.
Illa tuæ mulier venerabilis institit umbræ,
Deque tua solers lumina nocte capit.
Hugeni, cuperem fieri jam femina, postquam
Incipiunt matres versibus esse mares.

In læſum, grandi infortunio, in fabrili officina ſiniſtrum TESSELÆ ocellum.

OCelle, viduis imperans ocellulis,
Ocelle, ſacris annuens ſacellulis,
Devotionis facula & hoſpes candidi
Animique nullum vellicantis ſcrinium ;
Ocelle vatum, cujus ad nutum ciet
Helicona totum Muyda, Barlæus canit,
Zulechemus aulas principeſque poſthabet ;
Ocelle pellax, blande, mitis, innocens,
Et faſtuoſi neſciens ſupercili :
Quis te miſelle lædere & caliginem
Inferre Soli & nocte geſtiit diem,
Lumenque tantum cœcitate condere ?
Megæra qualis, qualis Alecto tuis
Ferale ocellis ſubdidit trux ſcandalum ?
Num nuda Pallas viſa Teſſelæ fuit ?
Aut hanc Lycurgum credidit Thrax barbarus ?
An lumina omnes Teſſelæ invident meæ,
Ob invidendum carminis Diis melos ?
An cœca cogitare quiddam grandius
Sublimiuſque poſſit ingens Teſſela ?
Num Veneris almæ Teſſela eſſe vis puer ?
Vt defiocula nos amicos reſpuas ?
Ocelle, tabo & pure ſtillans lurido,
Ocelle, circum diſcolor, pupillulis
Horreſcis intus improbè rubentibus,
Cruorque lenes crudus inficit genas.
Tument iniquis palpebræ faſtigiis,
Doletque pars, ſueta gaudiis dari.
Hoc Teſſela eſſe ſponſa vultu non potes.
Hac fronte Divûm mœſta menſas deſpicis.

Sic ambulare, sic jocarier caves.
Sic cellularia & domesticis tuis
Testudo lenta diceris, numen latens,
Auremque patiens fabulis donas meis.
Ne, Phœbe, specta Tesselam, dispar sibi est.
Ne Tesselam, Hoofdi, crede, non est Tessela.
Ne, candor, intuere Tesselam, rubet.
Ne crede, probitas, Tesselam, nam livida est.
Nil dic poëta Tesselæ, loqui timet.
Crudele ferrum, quod tenebrosum specus
Te genuit orbi? quis nocentior faber
Telluris altæ te refodit è sinu?
Vt innocenti vulnus inferres Deæ,
Et hos ocellos, queis superbit Almeris,
Superbit Ya, & potor Amstelæ frequens,
Queis lecta Tassi pagina est, scripti sales,
Pictæ tabellæ, floribus datus nitor,
Conchis figura, sculptus in vitris amor,
Fœdaret ictus? Nulla te posthac manus
Tangat nefandum. nullus his incudibus
Sudet Pyracmon. Semper erret ictibus
Fallatque nudum membra Brònten malleus.
Erravit hîc in Tessela, & non noxiam
Fecit nocentem. collabascit Tessela,
Humumque mordet Dìs propinqua femina.
Tristes tenebræ Vesperæque flebiles,
Quid meruit insons Tessela? excors Cynthia
Cur distulisti tunc præire Tesselæ,
Nostræque lumen commodare Palladi?
Cur occidisti, præscius discriminis,
Festine Titan? nulla cur in atrium
Se stella præceps fudit? ecquid Hespere,
Et tu Dione tuque tardior Venus,
Tui furoris negligis poëtriam?
Expugne fastis, scriptor annorum diem.
Hunc adde cannis Alliæque casibus.

Fabrile ferietur hoc die genus,
Non æra Steropes fundat aut flectat manu.
Non flamma ferro serviat, nec lancibus
Statera constet, quæ fefellit Tesselam.
Plorent ocelli, queis amatis Virgines.
Plorent ocelli, queis amatis conjuges.
Prorent ocelli, queis procamini viri.
Plorent ocelli, queis jocamini vates.
Ploremus omnes. quippe mitis Tesselæ
Dolente ocello, ocelluli cunctis dolent.

Ad
CONSTANT. HVGENIVM.

Venit & Amstelios prælustris Tessela portus
Appulit, illa Deûm Tessela facta manu.
Vatibus arridet mulier, subridet amicis.
Et geminos placida seditione movet.
Invidet Aula scholæ, schola nubilis invidet Aulæ,
Rivalesque facit frigida Vesta duos.
Fallimur Hugeni. nescit Vestalis amare.
Exstinguit Paphias Almeris unda faces.
Vesta canit, pingit, sculpit, net, Vesta precatur,
Et sua tot modulis barbita Vesta quatit.
Oscula & amplexus & murmura nescit amantum.
Et quidquid viduus dulce procator amat.
Tota Deo vacat, & grandis cœlestia mater
Cogitat, & Mariam spirat ab ore suam.
Constantine, tua est. legit tua sacra diesque
Tessela, carminibus relligiosa tuis.
Nos procul à sacris lituos & bella ducesque
Scribimus, & diro charta cruore madet.
Vincis Eques peditem. nostris tua culmina præstant,
Et tua plus loculis perstrepit arca meis.
Nobilitas sponsam titulo meliore meretur.
Noster amor nullis turget imaginibus.

Cedimus Hugeni. nam cum Rex Iupiter ardet,
Tempus erit minimos condere tela Deos.

Ad TESSELAM, cum fraga illi mitterem.

TEssela, fraga tibi mitto dulcissima, sed tu
Dulcior his fragis crederis esse mihi.
Tessela, fraga tibi mitto fragrantia, sed tu
Tessela tot fragis gratior esse soles.
Tessela, fraga tibi mitto sapidissima. sed tu
Tessela pro fragis millibus, una sapis.
Tessela, quæ mitto, sunt fraga salubria, nam tu
Tessela sollicito sæpè medela mihi es.
Tessela, si fragum fieres, tunc Tessela posses
Proximior labris tangere nostra tuis.
Tessela, si fragum fieres, tunc optima posses
In succum verti Tessela tota meum.
Si tecum hoc fierem, tunc, quæ miracula! posses
Tessela Barlæum sæpe vorare tuum.

Ad CONSTANT. HVGENIVM, suppositis Tesselæ cubilibus cubantem.

TEssela sublimis recubat, vicinior astris.
Longius à fœdi condicione soli.
Constantinus humi jacet & demissior illâ
Suspicit ex humili numina tanta loco.
Iupiter inferior vidua Iunone recumbit,
Et mulier sedes altitonantis habet.
Inversa est regni facies Venerisque theatrum.
Incubat insigni femina docta viro.
Tessela verte latus, tonitru Zulechemus Olympum
Credet & æthereis motibus astra quati.

Tessela sternuta leviter. jam fulmina credet
Te jacere & summo fulgura rapta Iovi.
Tessela collectis per noctem despue sputis.
Hæc pluvias dicet succubus esse tuus.
Tessela cum stertes & murmura rauca ciebis,
Has Superûm credet Principis esse minas.
Sed cum compositis membris tranquilla jacebis,
Iuno suo dicet conciliata Iovi est.
Maxime vir, tanti est viduæ disponere lectum,
Pingat ut inversos hæc tua scena Deos.

Pro pace & bello.

IAm Themidem laudat Cyneas, jam damnat eandem.
Adversum stupuit cum sibi Roma virum.
Belgica, quam mihimet jam sim contrarius, audi:
Sic tuba, sic peltæ, sic placuere togæ.

Pro bello.

SVccessus urgere suos, instare timenti,
Militis officium primaque cura fuit.
Vicimus, atque alios spondent jam fata triumphos.
Dum pacem poscit Cantaber, arma timet.
Sylva tua est, nostrisque patet Brabantia castris,
Austriacas alibi lassat Olinda manus.
Magnanimus trepidum Gustavus provocat Istrum.
Nec minus Hesperias Gallia sorbet opes.
Quid bellare times? laxant æraria cives.
Pauperies belli conditione placet.
En domus, en noster geminat stipendia fundus,
Officioque favent rura benigna suo.
Quod caput est, damnat tali sub Principe Mavors
Otia, nec segnes vult periisse dies.
Arma, duces, litui, rorantes sanguine campi,
Telaque fortunæ sunt magis apta meæ.

Ære ciere viros jam tempus postulat & res.
E ἰρήνην Batavus non volo, bella volo.

Pro Induciis.

Cur bellatrices acuis, mi Belga, sarissas?
Atque iterum irato cassis & hasta placet?
Nec formidati terrent te sceptra Philippi?
Regnaque per cunctas imperiosa plagas.
Viceris Occiduum, restat dominator Eous.
Quo steteris cœli cardine, pugnat Iber.
Quas tibi civis opes, illi peregrina ministrant.
Quasque domi censes, invenit ille foris.
Immensi fundunt illi sestertia montes.
Longaque bellorum pabula saxa vomunt.
Perpetuisque scatet locuples radicibus aurum,
Quod tibi nostra dolens præbet & ægra manus.
Si, vicisse, juvat; tecum Fortuna jocatur.
Cum favet hæc, vultum decipientis habet.
Bis vicit, qui victor amat concedere victo.
Sæpè animus læso major in hoste fuit.
Pugnandum est, ne sit semper pugnare necesse.
Pacem nec supplex postulo, nec renuo.

Ad BALTHASAREM WILLIVM cum SS. Theologiæ Doctor crearetur.

Dum fera Cæsareis ardet Germania bellis.
Et furit in patrios Martia flamma focos,
Barbaricos inter prælustris Brema furores
Ingemit, & speciem bella timentis habet.
Dumque cupit placuisse Deo, nec Cæsaris iram,
Austriacosque timet relligiosa Duces.

Quin simul officium cœlo partitur & Istro.
Et geminis magna se ratione probat.
Sic VVilli, tua Brema sapit. Tu vindice lingua
Doctor adorandum pande salutis opus.
Si dolet, Austriacis frangi conatibus urbem.
Laus erit, invicta relligione, mori.

In Comœdiam sacram I. MEYERI HOLSATI, de Virginibus prudentibus & fatuis.

HVmanæ vitæ speciem, vitæque labores,
Et multum variæ relligionis iter,
Quantis impietas spatiis, pietasque recedant,
Quantum sollicitâ virgine distet iners,
Meyeri nos scena docet. Tu, quisquis Olympo
Gratior, & Christo proximus esse cupis,
Disce laborantes studiis æquare puellas,
Perpetuoque tuus luceat igne focus.
Crimina sunt tenebræ, probitas pro lampade, Chri-
Effigiem sponsi nos redamantis habet. (stus
Ludicra si veterum meruit Comœdia plausum,
Debebit vatis plus placuisse pii.

Ad LEIDAM, abiturus AMSTELODAMVM.

LEida vale, nostris statio gratissima Musis,
Iam studiis facilis, jam minus æqua meis.
Leida vale, & multos qui se tibi credidit annos,
Iam, precor, augurio prosperiore juva.
Imus in Amsteliam, (sic fatis volvimur) urbem,
Quoque vocant Procerum vota Deusque sequor.
Vivere sic nostrum, non una sede morari, est.
Patria virtuti creditur omne solum.

In

In ædes meas inter meretricularum & rabidorum domum positas.

THaidas & rabidos inter jam verſor Oreſtas,
Et geminum cingunt nomina tanta latus.
Hîc ſua dediſcunt effrenes auſa puellæ,
Parte alia furiis æſtuat aula ſuis.
Vt magis hæc ſapiat, vivant moderatius illæ,
Non poteram poni commodiore loco.
Quas obeat partes ſapiens, hic invenit. illic
Proximus inſanus, proximus inde malis.

In Emblemata Politica
IVSTI REISENBERGII,
IVRISCONSVLTI.

ADſpice, quam paucis proſtet prudentia chartis,
Vt niteant pictis faſque nefaſque notis.
Adſpice Socratico manantes pectore voces,
Verbaque ab erecto digna Platone legi.
Quo valeant monitore Duces, reſpublica, faſces,
Quove eadem ſpreto mox monitore ruant,
Pingendo docet hic ſcriptor, pingitque docendo,
Atque animum pulchra faſcinat arte tuum.
Vt ſi non poſſit virtus, niſi viſa, placere,
Plus oculis poſſit picta placere tuis.

Genethliacon ad
IACOBVM PETITIVM,
IVRISCONSVLTVM.

HActenus imbellem fecunda puerpera ſexum
Edidit, & viſa eſt plus potuiſſe viro.
Maſcula nunc quantum valeant tua baſia, læti
Diſcimus, & quanti ſit genuiſſe marem.

Otia cum lentam traherent tibi languida vitam,
Pigraque plus pigrum duceret hora diem,
Ipsa Venus caruit stimulis & lentus amasti,
Et conjunx potior pars in amore fuit.
Iam tua cum volitent extremos jussa per Indos,
Et verbis egeant extera regna tuis,
Altera progenies non inficianda parenti
Nascitur, & melius te probat esse virum.
Macte animi. sic perge pater, sic perge Senator
Consuluisse viris, progenuisse viros.

In nummum Triumphalem victæ Sylvæ Ducis, ab ARNOLDO BVCHELIO missum.

DVm tibi devictum, Bucheli doctissime, Scaldin
Mittimus, & valida carbasa capta manu,
Tu mihi de victæ pulcherrima mœnia Sylvæ,
Et sculptum pulchro mittis in ære Ducem.
Permutamus opes gemini. dat Palladis alter,
Exuvias Indi divitis alter habet.
Quod Sylva est jam nostra, uni debemus Olympo.
At mea quod Sylvam possidet arca, tibi.

Ad eundem.

QValis in augusto Princeps stat fulgidus ære,
Victaque sub pedibus Martia Sylva jacet,
Castraque, belligerique Duces, vexilla, cohortes,
Et conculcati flebile Martis opus:
Talis in hoc ipso, Bucheli, mihi fingeris ære,
Sub pedibus Ditis castra videre tuis,
Et Phlegethontæas miles calcare phalangas,
Et Christum intrepida relligione sequi.

Concedant urbes Ducibus. quin tempora circum
Sæpius Auriaci bellica laurus eat.
Cum titulis marcent lauri. plus vicerit ille,
Præmia cui cœlum non peritura parat.

In filiolum
A. DOMINICI LEEVWARTI
exciſo calculo exſtinctum.

DVm miſero occultus laceraret corpora tortor,
Parſque mei in pœnam ſuppliciumq; foret:
Luctabar vitæque inter mortiſque dolores,
Et mihi quæ vitæ, ſpes quoque mortis erat.
Hærebant ſolitæ clauſis ſyphonibus undæ,
Viſceribuſque latens calculus hoſtis erat.
Quem ſimul ac Solers Sabauti dextra magiſtri
Suſtulit, & viſa eſt certior eſſe ſalus;
Extinguor, liberque malis adſcribor Olympo,
Atque opifex operi condolet ipſe ſuo:
Sic puero inverſis fluxerunt tempora fatis,
Vitaque mors, contrà mors mihi vita fuit.

In Prætorium
BARDESIANVM,
quod HEYLOÆ viſitur.

CIrcum terra patet, circũ patet æquor & undæ.
Hinc inde Almerius Caninefaſque jacent.
Alluit & placido me pulſat Scermera fluctu,
Et lateri juncta eſt Heyloa parva meo.
Otia quæ Domino, Batavo jam præbeo vati.
Bardeſi pariter Pieridumque domus.
Ampla licet celſas attollant atria turres,
Ingenio domini ſum minor una mei.

EPIGRAMMA
In Laudem Nobilissimi Viri
T. HVYGENS,
Centurionis fortissimi.

CRedite victores Belgæ, quid mascula virtus,
Proque suis possit Martia dextra focis.
Militat & patriam magnis Hugenius ausis
Asserit, & forti dat documenta manu.
Seu cum nocte tuos scandit Vesalia muros,
Et medio pugnans concutit arma foro.
Sive per æquoreos hostilia carbasa fluctus
Disjicit, & mediis belliger audit aquis.
Iam Ducis officium, jam partes militis implet,
Et quodcunque suis imperat, ipse facit.
Posteritas agnosce Ducem. qui judice terra,
Et pariter pelago judice victor ovat.

IN OBITVM
Nobilissimi Viri
GVILIELMI BARDESII,
Domini in Warmenhuysen.

BArdesi generose, jaces. jacet illa virilis
Gloria & ingenii nobilioris honos.
Nec sperata Venus, nec Dì juvere penates,
Nec patriis fulgens Heyloa porticibus.
Deseruere simul dominum fundique laresque,
Et medias inter busta parantur opes.
Efferris, qua terra tua est. quaque illa, recumbis.
Atque eadem vivi, quæ morientis erat.

Iugera

Iugera tot tumuli ſpatio metiris & urna,
Et brevior campos claudit arena tuos.
Turrigeraſque arces & tecta minantia cœlo
Deſpicis, & juſſis ſubdita rura tuis.
Nos tamen ereptum peracerbo funere nobis
Flemus, & ad cineres talia verba damus :
Quem ſpecioſa ſuis Alcmaria fovit in ulnis,
Cui Batavum circa pectora pectus erat,
Cujus in ore lepos, inerat facundia verbis,
Quem Charis & Pallas dixerat eſſe ſuum.
Quem frater, quem chara ſoror dilexerat unum,
Occidit, & thalami ſpem locat in tumulo.
Mortales ſapite & vitæ ſubducite ſummam.
Cum morimur, ſupereſt dicere cuique, fuit.

In libros Medicos

ZACVTI

Hiſpani.

CRedimus, haud ſolos Hiſpania ſufficit hoſtes.
Nec Batavûm terris ſemper iniqua nocet.
Quæ toties gladios, nunc ecce Machaona mittit,
Atque aliqua nobis non nocuiſſe cupit.
Scilicet Heſperiis veniens Zacutus ab oris,
Ad leges Lacheſin cogit adeſſe ſuas.
Et formidati protendens tempora fati
In populos aliquid cum Iove juris habet.
Quin jam naſcentes abeunt in ſecula libri,
Scriptaque poſteritas quæ ſtudioſa leget.
Seu generoſa novos ſtringit cenſura magiſtros,
Seu Coum recoquit pagina docta ſenem.
Belga, tibi faciles aude promittere ſoles,
Manat ab adverſo jam tibi vita Tago.

In IOHANNIS BODECHERI BENNINGII ETHICAM.

SOcraticas voces & prisci verba Lycæi,
Et veterum placitis dogmata mixta tuis,
Quo virtus radiet precio, qua luce coruscant
Fulgeat in mediis intemerata malis,
Benningi præclare, doces & scriptor honesti
Inter virtutes scriberis ipse tuas.
Non solum nos charta docet, tu perficis autor,
Quicquid inoffensa relligione jubes.
Plus valet exemplo probitas. bisque optima suadet,
Qui docet, & rectum, quod docet, ipse facit.

In natalem IOHANNIS BODÆI à STAPEL, Medicinæ Doctoris.

DVm tua fatidicæ circum cunabula Parcæ,
Omina, Stapeli, prosperiora darent:
Cresce puer, dixit Lachesis, populoque labanti
Hippocratis discas grandior ore loqui.
Vre, seca, vacuent crudos tua pharmaca ventres.
Et cupias morti proxima nolle mori.
Pulchra tepescentem recreet virguncula lectum.
Quæ Medico donet sæpius esse patri.
Mœsta thori facies in cœlibe. crede, mederi
Sæpius innumeris oscula posse malis.
Mollibus interea cunas adspergimus herbis,
Cingimus & teneris tempora blanda rosis.
Mille cui lætis arrident vultibus herbæ,
Protrahat huic unum quælibet herba diem.

In

In tumulum LAVRENTII PIGNORII, ab Ill. DOMINICO MOLINO inſcriptum.

Pignorî tumulos & magni verba Molini
Vidimus, & titulis inclyta buſta ſuis.
Quod meruit doctrina decus, generoſa rependit
Purpura, & officium relligione probat.
Laudat honoratos Venetûm prudentia manes,
Et docto pietas annuit æqua viro.
Vivite Laurentî cineres. tu vive Senator,
Præmia qui claro ſufficis ampla rogo.
Hac ego, vel, quotquot facilis reſpexit Apollo,
Non alia cuperent condicione mori.

In extractionem fœtus per Vncum.

Caſti concubitus, vos læti Cypridis ignes,
Quàm triſti Veneris fabula fine meat.
Parturit infelix genitrix & dulcia mater
Baſia quàm dura lege miſella luit.
Extrahitur moriens uncis crudelibus infans,
Et nondum natus dilaceratur homo.
Quàm cuperet nullos infans ſic tractus amare,
Aut alio naſci ſe potuiſſe modo.

In Poëmation
MARTINI PILII,
de Ambitione.

INter tot scelerum formas vultusque malorum,
Cur tibi sola, Pili, vapulat Ambitio?
An, quia cœlestes vesana superbia mentes
Perdidit, & sensit plus potuisse Deum?
An quia prima suo damnavit crimine mundum?
Et sceleri stimulum fixit, Adame, tuo?
An quia vix alio peccamus fonte nepotes,
Turbaque, proh, omnes ambitiosa sumus?
An quia calcatas turpi ambitione secures
Vidimus, & fastu subruta regna levi?
An quia per sacras repit malesana cathedras?
Et tumido calcat regia colla pede?
Quicquid erit, cœlum pariter quæ perdidit & nos,
Supplicium terris debeat atque Deo.
Exequitur pœnas vates. mundoque Iovique
Prostituit dirum carminis ira caput.

In Villam
HENRICI TWEENHVYSI,
I. V. D. in cujus portis depicta erat balenarum capturâ.

TErribiles nobis pandunt tua prædia portæ,
Et natat ante tuas bellua sæva fores.
Illic immanes expandunt corpora ceti,
Et grandes feriunt tela trisulca feras.
Optime Tvveenhuysi, quàm formidabile nomen,
Quàm villæ nimis est frons truculenta tuæ.
At mediis habitans doctrina & gratia tectis,
Nil domino dicunt mitius esse suo.

LIS

LIS

De gradibus comparationis, inter Ampl.

R. HONERDVM,

&

C. BARLÆVM.

Scripſerat BARLÆVS in margine quorundam Epigrammatum C. HVGENII, Bonum, melius, optimum, prout epigrammata ſuo ſapiebant palato.

Ad hanc cenſuram hæc reſcripſit Senator R. HONERDVS, ad HVGENIVM.

Cur ad Grammaticos gradus poëtam
Nunquam non ſimilem ſui vocemus?
Semper ſcilicet optimum poëtam,
Cur illud melius, bonum ſit iſtud,
Iſtud præcipuæ optimum monetæ?
Non recte Zulecheme, cenſor iſte
Hæc ad Grammaticum vocat tribunal.
Nam quæ nos bona ſimplices vocamus,
Nulla ſunt bona comparatione.

Aliud ejuſdem.

Pitiſſare tuos malè verſus ille videtur,
Omnes qui primæ non putat eſſe notæ.
Dixerit hoc lene eſt, hoc acre, ſuavius illud:
Diſcrimen faciunt, non tamen iſta gradum.
Diſparitas non eſt, niſi quam paritate probamus.
Optima ſunt & tunc ſingula, cum bona ſunt.

BAR-

BARLÆVS HVGENIO.

Optima jam tua ſunt Hugeni, carmina. neſcit
Excellens alio ſtare Thalia gradu.
Non bona, non meliora facis. ſunt ſingula vates,
Optima. quæque ſuum linea pondus habet.
Non primo medium, medio non diſcrepat imum.
Quodlibet eſt genio par Epigramma tuo.
Par Phœbo, Venerique facis paria omnia. verſus
Filiolis generas nonne pares paribus?
Talia cum ſapiens edat decreta Senator,
Hoc merui, potuit quod meruiſſe Midas.

Ad eundem.

Scripſimus ingenue, quæ me ſcripſiſſe volebas,
Scripſimus, & ſcripti plurima cauſa mei eſt.
Cogeris interdum non optima ſcribere: cujus
Arbitrio nunquam labitur hora ſuo.
Cogeris interdum non optima ſcribere, cujus
Crebrius occurſat verſibus aula loquax.
Cogeris interdum non optima ſcribere, cujus
Circum ſæpe latus quattuor ora ſonant.
Cogeris interdum non optimá ſcribere, cujus
Baſiolum interdum mollius uxor amat.
Cogeris interdum mediocria ſcribere, cujus
Dædaleum ſolers dextera tornat opus.
Aut iterat teſtudo melos, cum pollice tactus
Artifici mutus carmina bos loquitur.
Qui ſtudiis vates his ſufficis omnibus unus,
Optima nunc, bona tunc, mox meliora facis.

Ad Senatorem HONERDVM, de gradibus comparationis.

Sic est. Grammatica suspendi lance poëtam,
Et numeris dixi carmina stare suis.
Dicam aliquem, dicam, præstans Honerde, colorem.
Barlæus quo se jam tueatur habet.
Num gradus in vitio est? sic Dictatura paratur.
Perque gradus laudum culmina miles adit.
Num gradus in vitio est? sic Petro regna parantur.
Papaque fit, populo qui modo lector erat.
Num gradus in vitio est? gradus & mensura Deo-
Iupiter est. magno sub Iove semidei. (rum est.
Num gradus in vitio est? gradibus prudentia crescit.
Vitaque per plures currit anhela gradus. (dam
Num gradus in vitio est? bona sunt, mediocria quæ-
Vatibus. haud aliter surgit, Avite, liber.
Num gradus in vitio est? gradibus conscenditur
Perque gradus nobis ambulat ipsa salus. æther,
Num gradus in vitio est? qui causas sueverat olim
Dicere, num cunctis præsidet ille togis?

Ad Clarissimum HONERDVM, & HVGENIVM, Zulechemi Dominum.

Nil mihi cum gradibus vel cœpta lite negotî est,
Optima nil, bona nil, nil meliora moror.
Grammatici pulpam Latiæque crepundia linguæ
Sibilo, si gradibus vincor & arte, quid hoc?
Scandat fatales scelerata venefica scalas.
Et gradus hic vitæ sit mala meta malæ.

Ad

Ad generum Cereris gradibus descendat Orestes
Improbus. ad me non pertinet iste gradus.
Attollat gradibus peccantes furca. quid ad me,
De trabe si pendent ille vel ille suâ.
Scribat mille gradus metuendaque multa Senator.
Rideo. res alias jam mihi fata parant.
Irradiat vestrum melior fortuna poëtam.
Vngor, & insolito sacculus ære tumet.
Gustavi tumulum, bellacem flevimus umbram.
Nunc lachrymas tergunt regia sceptra meas.
Me novus insolito Legatus proluit auro.
Optima tempestas ex Aquilone venit.
Hic gradus, hic gradus est, gradibus quem præfero vestris,
Credite. plus gradus hic utilitatis habet.
Hic gradus est, quo, Plute, tuas conscendimus arces.
Expediet reges sic mihi sæpe mori.

Ad Senatorem
HONERDVM.

DO victas, Honerde, manus. contendere nolo.
Ne gradibus lapsu mox graviore ruam.
Ausa fuit summis Niobe contendere Divis.
Sed gravis audacem pœna secuta fuit.
Crudeles legi dantem Salmonea pœnas,
Dum studet infelix æmulus esse Iovi.
Et tu mentis inops Phœbumque insane lacessens
Marsya, detracta viscera pelle doles.
Qui tua componis domino, Lucane, potenti
Carmina, certando vinceris & moreris.
Ora Dares postquam totis cum viribus offert,
Cæstibus Entellus contudit ora senex.
Me terres, Narcisse puer. me improvida terres
Cassiope, Andromedæ mater iniqua tuæ.
Cur laqueo fauces animosa ligavit Arachne?

Ausa

Ausa fuit superos æquiparare sibi.
Cedere qui norit rostris, aulisque Diisque,
Salvus & incolumi tergore sospes abit.

In Poëmata Nortvicensia

VINCENTII FABRITII,

Hamburgensis.

FAllimur? an steriles inter Parnassus arenas
Surgit, & æquoreis proximus exit aquis?
Non Helicon, non Phocis abest. tellure Batava
Castalii fundunt pocula plena lacus.
Nobile Nortvicum, florent in pulvere Musæ,
Inque tuis scribunt carmina docta jugis.
Nec tamen exsuccos feriit levis ungula colles,
Aut latices ictu Bellerophontis habes.
Fabricius fontes aperit. novus accola vatis
Officio totis luxuriatur agris.
Hoc donat jam Saxo tibi, quod debuit Albi.
Invenit in sylvis, quod canat, ille tuis.
Quum magnos repetis, Batavum miracula, Dousas,
Post Dousas cupias hoc quoque teste loqui.
Si pius est, quisquis patriæ præconia solvit,
Bis pius est vates, qui peregrina canit.

In Ducem de

F E R I A,

in cujus cadavere desideratum dicitur cor, repertis solum in Pericardio aquis, fides penes autorem esto.

QVid Siculas cogis magno sub rege phalanges,
Bellaque moliris Feria? corde cares.
Non tibi Campanæ laudem peperere cohortes,
Insubriæque acies plurima. corde cares.

Non

Non Alpes timuere Ducem, non accola Rheni,
Horruit, aut victrix Suecia. corde cares.
Sprevit vesanos dudum Germania motus.
Vis causam? toto Feria corde caret.
Diffluxere globi, tot diffluxere catervæ,
Cur? gelidis solum Feria vixit aquis.
Obriguit pavidum fatali frigore pectus,
Et nulla in toto corpore flamma fuit.
Feria dux venit. Sueonas dux Feria vidit.
Non vicit. nullum Feria cor habuit.

In eundem.

AVspiciis, Romane, tuis qui credis & extis,
Ominaque in terris prodigiosa notas,
Hunc specta, sine corde Ducem. miracula narro.
Explerunt gelidæ munia cordis aquæ.
Ne jam Mœonides μεγαλήτορα jactet Achillem.
Bellator nullo Feria corde fuit.

In necem Ducis FRIDLANDIÆ.

MAxime Fridlandi, quis te casusve Deusve
Abstulit, & voluit sic periisse Ducem?
Cujus Hyperboreis dudum solertia castris
Restitit, & belli vim remorata fuit.
Si malesana tibi obrepsit scelerataque sceptri
Ambitio, & fœdæ proditionis amor,
Ponè premit te pœna reum. si Cæsar & aulæ
Sæva fides nimium suspiciosa fuit,
Hoc cavisse tuum fuerat. peccasse putaris,
Cum, minus audito Cæsare, bella geris.
De te sæva novum statuit Fortuna triumphum,
Et testem ingenii te cupit esse sui.

Quas acies, quæ castra tibi, vexilla, cohortes
Scripserat, heu dominum deseruere suum.
Irruit in jugulum audacis manus empta Photini,
Atque aliâ fraudes prævenit arte tuas.
Militet Austriacis, quisquis Seianus haberi,
Et titulo cupiet splendidiore coli.
Militet Austriacis, quisquis Seianus haberi,
Et titulo cupiet deteriore mori.

In vaticinium infelix de partu LOOSIÆ, filiæ Domini de LOOSE Centurionis.

Filiola est, Barlæus ait, quam Loosia gestat,
Contra, filiolus, Loosius inquit, erit.
Quid mirum est, solitos mentiri errare poëtas,
Nec benè de ventris pondere posse loqui.
Quid mirum est, si vera pater præsagia dicat.
Ipse suum melius judicat autor opus.

In societatem belli initam cum Gallorum Rege.

Quod benè Dî vertant patriæ, Regiq; Ducique,
Cum Batavis coëunt Gallica sceptra meis.
Nos magnus Lodovicus amat. bellique labores
Fessaque regalis ventilat arma favor.
Galle, tuas promittis opes. licet India desit,
Tu nobis Indi divitis instar eris.
Sic socio Belgæ pugnamus rege. quid hæres
Cantaber, & pacis federa lenta trahis?
Proscripsit dubiam Druydum facundia pacem.
En, sua Nassovius concutit æra pater.
Ne propera citius, dux Arschottane, reverti,
Non jam nostra tuæ Belgica vocis eget.

Cum

Cum victrix Bellona tuos pessumdabit agros,
Cum lentæ pacis condicione redi.

In numiſmata Belgica Senatoris

HONERDI

Epigrammatibus illuſtrata.

VIdimus in muto radiantia bella metallo,
Et quæ pro patriis ſtrinximus arma focis.
Vidimus Albani furias, decuſſa potentum
Colla ducum, ſævi flebile regis opus.
Vidimus ultorem Auriacum, celebriſque Batavi
Converſas in te, magne Philippe, manus.
Plorat in elingui libertas Belgica nummo,
Sculptaque Relligio, ſed ſine voce, fuit.
Crimen erat ſub rege queri. Mavortis imago
Sola oculos potuit paſcere picta meos.
De nummis nunc verba facis, vir magne. loquuntur
Funera, caſtra, rates, fœdera, bella, duces.
Si Dodoneæ fuderunt carmina quercus,
Si lapides fari, ſi potuere feræ:
Parturit hæc eadem Batavus miracula. per quem
Incipiunt doctis vocibus æra loqui.

In eadem.

NVmme laborantis teſtis celeberrime Belgi,
Numme triumphantis teſtis & arrha ſoli,
Nummule crudeli toties inſcripte Philippo,
Nummule Naſſoviis officioſe meis,
Quod negat æs precium, cupias debere poëtæ,
Majus ab Honerdi carmine pondus habes.
Quid centum ſudas Livi clariſſime chartis?
Troge, quid immenſa diffluis hiſtoria?
Dum meus ad nummos vates alludit, & æri
Accinit, en, nummus quilibet hiſtoria eſt.

In Albo
ERICI TORMII
Dani.

DAnia, cui miseris quondam nocuisse Batavis,
Et flammis urbes perdere cura fuit,
Mitius ingenium & mores jam culta serenos
Induis & Batavis redderis æqua meis.
Tormius exemplo est. quem doctæ gratia linguæ,
Quem placidi mores & sine felle probant.
Tales Arctois juvenes cum mittis ab oris,
Barbara quæ fuerat Dania, Phocis erit.

In vinum Syracusium & aviculas Cyprias.
IOACHIMI
WICHEFORTII.

NOstra Syracusio spumant carchesia Baccho;
Inque dapes Cypriæ suppeditantur aves.
Quæ bibimus, Siculis quondam placuere tyrannis,
Quasque voramus aves, fertur amasse Venus.
Si totis distant rarissima fercula regnis,
Sit satis hæc uni perplacuisse gulæ.

In captum Ducem Arschotanum & peractum fœdus Gallo-belgicum eopse die.

DVm procul infido Dux Arschotanus Ibero
Pro Belgis recitat mitia verba suis.
Et bellum lituosque & Martia nomina damnans
Otia vult patriæ restituisse suæ,
Gallia pro Batavis bellorum pondera fulcit.
Impertitque suas rex Lodovicus opes,

Quàm distant ambo studiis bellique togæque,
Gallus, & in pacis fœdera lentus Iber.
Quàm multum distant studiis rectique malique,
Quàm multum fidei perfidiæque notis.
Quæ lux Arschotane fidem tibi læva fefellit,
Hæc nos Borbonii testis amantis erit.
Lilia quâ nos luce beant, Iovis armiger ales
Irato missum detinet ungue Ducem.
Sic nos Gallus amat, sic te fastidit Iberus,
Sic juvat ille bonus, sic nocet ille malus.

Ad Nobilissimum

D. FOPPIVM ab AISSEMA,

Equitem, cum Venerem meam Cimbricam ipsi misissem.

AIssema, qui propius Reges & regia tangis
Limina, & augustos pellicis ore Ioves,
Cujus Hyperboreis pridem facundia terris
Mascula pro Belgis verba locuta fuit:
Accipe, quod celebri carmen devovimus ostro,
Et geniale tui perlege vatis epos.
Si generosa, tibi nunc flebilis, occidit uxor,
Et pietas charos ingemit ad cineres;
Hic amat uxorem Cimber. pro Principe Tethys
Cimbrica, pro regis conjuge verba facit.
Sic alterna ruunt permixtaque tristia lætis,
Et vicibus flagrant busta thorique suis.
Hæc obit, hæc nubit. si vis audire poetam:
Nunc homines condunt numina, nunc rapiunt.

In

In
HISPANVM,
cum ob subitas pluvias irrito stratagemate
BERKAM
impetiisset.

QVid miser invitis moliris prælia fatis
Cantaber, & nullo numine bella geris?
Cum virtute paras vel aperto vincere Marte,
Et tua per Valachras transtra feruntur aquas;
Dispereunt omnes subita caligine puppes,
Et Iovis audaces subruit ira rates.
Cum placuere doli, cum Berka reposcitur astu,
Pro nobis pluviæ belligerantur aquæ.
Tela madent. nescitque suum ballista furorem.
Et creber, iratis glandibus, ictus hebet.
Strata jacent celsis animosa cadavera muris.
Quamque nequit miles vincere, mordet humum.
Area quæ pugnæ fuerat, brevis urna cadentum est.
Quoque duces steterant, mox cecidere loco.
Scilicet Auriacis toties quæ cesserat armis,
Noluit indecori subdere colla dolo.
Quid mirum? Batavis famulantur sidera castris,
Ipsaque vel pluviis oppida tuta manent.
At tibi cum nebulæ, nunc irascantur & imbres,
Credimus adversos bella movere deos.
Vis me vera loqui. rursum de pace loquendum est.
Fortè tibi melius cesserit iste dolus.

FREDERICO GVNTHERO,

Sereniſſimo Daniæ Regi à Secretis.

MAxime vir, cui Pegaſei patuere receſſus,
Cui Clariæ valles totaque Cyrrha patet.
Græca Charis, Romane lepos, facundia cujus
Pro Cimbrum toties principe verba facit:
Si placet, auguſtis hæc carmina Regibus offer,
Carmina regales quæ cecinere thoros.
Quæ loquimur, poterunt ſceptris, te teſte, probari;
Et tanto invenient judice fortè fidem.
Si Te, ſi potero Iovis exorare miniſtrum,
Non potero Arctoo non placuiſſe Iovi.

In irritam obſidionem

TRAIECTI ad MOSAM,

tentatam ab Hiſpano, & Brædæ tentatam, ut videbatur, ab Auriaco.

QVod genus hoc belli eſt? quænam nova nomina Mavors
Parturit, & titulo deteriore favet?
Cinxerat attonito bellacia mœnia Tungro
Cantaber, & portus eſſere Moſa tuas.
Sederat ad Claræ Fredericus mœnia Bredæ,
Et patrias armis ſollicitabat opes.
Ne malè pugnet Iber, Tungros obſeſſaque linquens
Oppida, vult Bredæ conſuluiſſe ſuæ.
Ne Batavus malè pugnet, amat ſecedere Bredâ,
Et ſatis hoc, Moſæ conſuluiſſe, putat.
Hic ſpeciem fugientis habet, magis ille timentis.
Hic votis abiens excidit, ille tenet.
Exercet Bellona duces. abit, horret uterque
Ille urbi, caſtris dux timet ille ſuis.

Ergò

Ergo abeunt ambo. Tu dic victoria, cujus
Sit tanto rerum turbine causa prior?
Auriaci respondet. Iber, quam deserit urbem,
Non habet. Auriacus, quam sibi servat, habet.

In incendium, quo Aulæ
HAGIENSIS
pars una conflagravit, salva parte superiore & sacello.

DVm fera terribiles rapiunt palatia flammæ,
Et proprios mœrens aspicit Aula rogos,
Parcite, ait, flammæ Ducibus, nec lædite divos,
Ne geminos violet Vesta profana Deos.
Mulciber obsequitur. flammisque furentibus inde
Abstinuit Superûm sedibus, inde Ducum.
Prudenter nocuere faces, & proxima lambens
Effera vis jam tunc officiosa fuit.
Ne funesta nimis miseri portendite cives
Omina. nil casus sors habet ista mali.
Dum periit pars magna domus, pars restat utrinque,
Vna Dei celebris vocibus, una Ducis,
Sic Batavo salva est pictas & salvus Achilles.
Hic hominum tutus turribus, illa Deûm.

Aliud in Principem.

QVi belli flammas inter patriæque favillas
Accepit vitæ stamina prima suæ,
Qui validas flammis bellator subruit urbes,
Cui totum Odrysio pectus ab igne calet;
Quam benè natales flammis illustrat, & aulam
Insolito Princeps igne perire videt.
Nempe Ducem, per quem patriæ nova reddita lux
Altius ad Superûm limina flamma vehit. (est

In easdem flammas Culinæ & Templo aulico parcentes.

SI ant mediis illæsa Deûm penetralia flammis.
Stat medias inter salva culina faces.
Et superest, ubi venter edat, sua pabula quærat
Illa suo solum mens saturanda Deo.
Evasit totus Batavus. flammam inter & ignes
Vnica pars aras repperit, una focos.

In idem incendium natalibus Auriaci celebre.

NAtales rediere Ducis. concurrite cives.
Et bona solenni dicite verba die.
Dixissent una Superi. sed nubilus æther
Dum fuit & cœli sidera nulla forent:
Accendere faces alias casusve deusve,
Et Domino flagrans annuit Aula suo.
Quas Proceres, quas Haga patens, quas astra negabant,
Indignata sibi subdidit ipsa faces.

In alterum incendium ejusdem Aulæ.

COeperat in celebres grassari Vesta penates,
Tectaque Nassovio proximiora Duci.
Sed vetuere malum Superi. delusaque flammæ
Vis fuit, & rabidæ mobilis ira Deæ.
Flammarum rediere vices. turresque potentum,
Et bellatores corripuere lares.
Non tulit hoc Natura nefas. glaciesque nivesque
Totaque cum flammis prælia gessit hyems.
Damna levant cives. caduntque securibus undas,
Et novus adverso surgit in igne labor.

Ipse inter medios Princeps Mavortius ignes
Fatur, & hoc sævas increpat ore faces:
Nil agitis flammæ. vestras obtundimus iras
Imbribus. en, pluvias urna lacusque vomunt.
Si mihi Pleiades, si cœlum denegat illas,
Publicus in flammas flumina fundit amor.

In Archiva salva.

LEntius ut vidit lapides flagrare trabesque
Mulciber, & flammis pabula pigra dari,
Irruit in patriæ tabulas, & lædere saxa
Dum nequit, in siccis hæsit atrox foliis.
Hæsit, & ut teneras cœpit malè lambere chartas,
Imbibit affusas tacta papyrus aquas.
Najadesque locis coëunt & Lemnius iisdem,
Edomuitque ferum frigida Nympha Deum.
Vos quondam Batavos undæ servastis & urbes,
Nunc Batavûm per vos pagina salva manet.

Aliud in idem incendium.

NOndum prodigiis terret fortuna sinistris.
Hæc quoque, quæ nocuit flamma secunda, favet.
Inferiora vorant flammæ. dum summa supersunt,
Integra Battavicæ summa salutis erit.

In tripudium regium Parisiis à Rege & regni Proceribus saltatum.

CVr malè regales subsannas, Mome, choreas?
Et dicis reges ista decere minus?
Exercet Dictynna choros. totque inter & ignes
Et Superos saltus conficit illa suos.
Ipse per astriferi spaciosa palatia cœli
Sol speciem regis subsilientis habet.

Si fas est saltare Deos & legibus ire;
Fas erit ad leges currere semideos.

In Principem GVILIELMVM Iuniorem, Principis Auriaci filium, cum flammis ereptus in nives nudus incidisset.

PArvule cur diris Princeps erepte favillis
In gelidas prono laberis ore nives?
Cur, quem flamma nequit, lædunt contraria flammis
Corpora, & alternâ sors mala sorte premit?
Optima vaticinor. flammis vexatus & undis,
Spartani nobis militis instar eris.

Ad GVIL. STAACKMANS, cum Virginis Vltrajectinæ & incendii Hagiensis meminisset.

SIccine diversis flagrant tibi pectora flammis?
Dissimilique tuus lampade gliscit amor?
Sive cupis lepidos vates prævertere vates,
Et fieri nostris fabula blanda jocis.
Seu ruis in sævos, aulis trepidantibus, ignes,
Carminibusque levas publica damna tuis.
Quas cives urnis vix exstinxere favillas,
Exstinguis lachrymis, docte poëta, piis.
Dum flammas acuunt Cauri & nimbosus Orion,
Despuis in rigidas tristia verba faces.
Quare cum duplici per te succurritur igni,
Virgo tibi Veneres debeat, aula Ducem.

In tumulum Filioli mei Iacobi, allusio ad nomen Israëlis.

Hic situs est, fratris non supplantator, Iäcob;
Planta cui nullam languida pressit humum.
Quod puer haud potuit, jam vult me dicere: tactum
Hoc etiam Superis succubuisse latus.

Ad

CONSTANT. HVGENIVM,

cum Amstelodamum venisset.

Ite procul Pelopes Phryxæaque vellera Crassi,
Et turba in fraudes ingeniosa novas.
Mercantes procul ite viri, queis lucra voluptas,
Mundus avaritiæ semita, numen opes:
Nil mihi vobiscum est. cuncto dum charior auro
Hugenius vestra ponit in urbe pedem.
Ille forum solus faciet. pro pluribus unus
Ambulat, & variæ nomina gentis amat.
Hic Italis Gallisque loqui mercantibus audet,
Hac Latium, hac una Belgica mente latet.
Vendere si vestrum est merces, hic vendere nescit,
Nec precio vates sordidiore meret.
Non opus hic sponsore. suis se donat, & illud
Quod vadis est, ultro præstat amantis amor.
Vos casiam & pelles, vos coccina pendite magni,
Hic Arabum succos distrahat, ille piper.
Pluris ego risus facio vocesque jocantis.
Plus vobis, tunc cum desipit, ille sapit.
Vobis vile forum est. qua noster inambulat, illic
Pieridum cultu splendidiore forum est.

In libros Manassis Iudæi, de Creatione.

QVæ cœlos terrasque manus spaciosaque Nerei
Æquora & haud unum, quod capit orbis,
Condiderit, mersumque alta caligine mundū (opus
Iusserit imperiis ilicet esse suis:
Disserit Isacides, & facta ingentia pandit,
Et nondum exhaustum scribit Apella Deum.
Hic atavos patresque suos & verba recenset,
Sensaque Thalmudicæ relligiosa scholæ.
Vera placent, placet egregiis conatibus autor,
Et pietas fidei disparis ista placet.
Cunctorum est coluisse Deum. non unius ævi,
Non populi unius credimus, esse pium.
Si sapimus diversa, Deo vivamus amici;
Doctaque mens precio constet ubique suo.
Hæc fidei vox summa meæ est. hæc crede Manasse.
Sic ego Christiades, sic eris Abramides.

Ad Senatorem HONERDVM, cum HVGENIVM & BARLÆVM, post scriptos ab ipsis in incendium aulicum Scazontes, increparet.

EGregias artes, veteratoresque Poëtas,
Cur titulo, vates, deteriore notas?
Cur veteres, venerande senex, perstringis amicos?
Quos suus in flammas claudus iambus agit.
Cum cives pedibus calcant incendia rectis:
Cum tua stant pedibus carmina fulta bonis:
Cum fervent operæ, cum tot succurritur urnis:
Cum properant facili femina virque pede:
Cum pedibus scalæ figunt vestigia rectis:

Hic

Hic glaciem glomerat plurimus, ille nives:
Cum fugit insanos ignes Dux passibus æquis:
Non pateris claudos accinuisse duos?

CONSTANT. HVGENIO,

Zuylechemi Domino.

S*At flammis Vestæque datum. flagravimus omnes.*
Et facibus vates tres caluere suis.
Tu prior. inde meæ caluit vis improba Musæ.
Tertius hoc ipso ferbuit igne senex.
Constantine, petis versus? nil possumus ultra.
Aruit assiduis tosta Camœna focis.
Absumsere meos latices ignesque trabesque.
Et misera in sicco gurgite Musa sitit.
Post flammas friget Princeps Guilielmus & alget.
Et mihi, post flammas, carminis alget amor.

Ad Senatorem

R. HONERDVM.

T*V quoque carminibus tandem fax ultima nostris*
Adderis & flamma fervidiore cales
Excellens Honerde, & tantos ignibus ignes
Obruis & facibus busta facesque domas.
Vreris & toto lassas incendia Phœbo,
Flammaque Apollineis cedit anhela focis.
Sic ubi non magnæ lambunt alimenta favillæ,
Solis ab illustri vincitur igne minor.
Et postquam flamma incalui leviore poëta,
Extinguis nostras grandis Apollo faces.

In laudem IVBALIS primi Muſicorum inſtrumentorum inventoris.

Principio cœlum & terras fluctuſque patentes,
Et valido mundum fecerat ore Deus.
Gaudia gliſcebant totum diffuſa per orbem,
Primaque concordes aſtra dedere ſonos.
Seraphin & Cherubin cecinit. perque aëra vaſtum
Non uno modulos carmine fecit avis.
Tum Iubal, ne terra ſuo cantore careret,
Aptavit fidibus conſona verba ſuis.
Hinc ſeri canimus poſt ſecula multa nepotes,
Tanti progenies ingenioſa viri.
Vive voluptatum genitor, tot vivite Muſæ,
Queis ſine menſa, thorus, veſpera luxque gravis.
Cum canitis cœlum mihi terra eſt, numen Apollo,
Os Superûm, cantus vita, medela chelys,

In obitum chariſſimæ uxoris.

Scribere chara tuos cupiebam Barbara manes,
Cum mediis cœpi verſibus ipſe mori.
Ne pergas, clamat ſoboles; ſupereſſe parentem
Sit ſatius, quam te, me moriente, cani.

BALTHAS. BONIFACIO, Canonico Tarviſano.

Qui mihi dilectæ deploras fata maritæ
Balthaſar, & viduo condoluiſſe potes,
Plus doleas, ſi ſacra thori, ſi gaudia noſſes,
Baſiaque à thalamis non aliena ſuis.

Heu

Heu miser, in gelido languent tibi corpora lecto.
Heu miser, ignavo nox tibi tota perit.
Nec dulces natos, Veneris nec præmia nosti,
Et quicquid taciti numinis uxor habet.
Novimus hæc, tantoque magis, vir docte, dolemus.
Ipse mei nunc est causa doloris amor.
Sed fato disruptus amor. Tu cœlibe vita,
Tu thalamo gaudes frigidiore frui,
Et curas sacrare Deo. mihi Barbara lecti
Pars fuit, & juxta cura laborque Deus.
Dissentire juvat. pietas tibi conjugis expers,
At mihi plus conjux cum pietate placet.

Ad Ampl. virum
WINANDVM SCHVYLIVM.

QVod mihi misisti Muydensis munus amici,
Hirsutus, levipes creditur esse lepus.
Adpropera, VVinande. tibi tua fercula reddam.
Hæc etiam vestri victima dentis erunt.
Sint timidi lepores, sint longis auribus hirti,
Sit proprio multùm fœda cruore cutis;
Nos tamen in cunctos nitidi grassabimur armos,
Nec metus in patina vel timor ullos erit.
Qui gelidos vivus fluvios potavit & amnes,
Mortua selecto proluet exta mero.
Cras ubi se medio Phœbus subduxerit axi,
Ad mea veloces dirige tecta pedes.
Nec velox, sed tardus abi. qui fugerit, ille
Dicetur sociis omnibus esse lepus.

Ad
P. HOOFDIVM,
Satrapam Muydensem.

MIttis aves? nihil est. viduo non ista parantur
Fercula. lascivas respuit ille dapes.
Das leporem? nihil est. tu pulpamenta require,
Quem fovet amplexu pulchra marita suo.
Mittere vis aliquid, quod non nimis uret amantem?
Mittere vis viduo munera grata thoro?
Mittere vis aliquid, veterem quod placet amicum,
Quodque mihi mitti postulo, mitte nihil.
Si tamen hoc mitti nequeat, quod postulo mitti;
Ad nos tot donis gratior ipse veni.

In
FRANCISCÆ DVARTÆ
Modulos.

QVà nitidis surgit formosa Alcmaria tectis,
Et sibi surreptas Schermera luget aquas:
Omne genus volucrum dulci modulamine silvas
Perstrepit, & vario murmure mulcet avis.
Hic gemit amissâ viduatus compare turtur,
Hic petulans alio carmine passer amat.
Plaudit anas, celsa cantillat in ilice cornix,
Et moriens alibi concinit albus olor.
Iam fringilla canit. nunc interludit alauda.
Excitat aërias ipse susurrus apes.
Garrula quin etiam tribulos percurrit acanthis,
Et volitans humiles stringit hirundo lacus.
Sola deest Philomela. domos, pomœria, cives
Odit & hæc circum mœnia nulla volat.

In causa es Francisca. tuæ concedere voci
Nescit avis modulis ambitiosa tuis.
Tu potior Philomela. tuo quæ gutture cœlos
Afficis, & Superos detinuisse queas.
Non mihi pro vitio jam gloria ducitur. ipsas
In Frisiis postquam gloria vexat aves.

Aliud.

IAm priscis celebrata, mihi non creditur esse
Fabula. tot vatum carmina vera puto.
Orphea jam credo rabidos flexisse Leones,
Et rigidas sola voce stitisse feras,
Eurydicen credo Stygiis rediisse tenebris,
Et cantu illectum tunc siluisse Canem.
Iam credo struxisse suas Amphiona Thebas,
Saxaque mellito disposuisse sono.
Fingitur, argutum qui vexit Ariona, Delphin.
Fabula temporibus convenit ista meis.
Commentis, Francisca, fidem facis. omnia per te
Credimus. hoc majus tempore nomen habes.
Cum caneres, stupui totus, dubiusque resedi,
An fierem Delphin ilicet, anne lapis.

Ad

P. HOOFDIUM,

Satrapam Muydensem, cum libris Poëmatum suorum me donasset.

DVm mihi Pegaseos vatum celeberrime cantus,
Ingeniique offers tot monumenta tui;
Hinc tragicum me raptat epos, grandisque cothurni
Auribus infrendet vox miseranda meis.
Inde fatiscentes iterum mihi ventilat ignes,
Et tua Barlæum Cypris amare facit.

Sto

Sto medius lachrymas inter Veneresque jocosque
Et tua quam donas pagina, luget, amat.
Altera Democriti est, flentis pars una magistri,
Fungitur officio luctus amorque suo.
Hæc vitæ jam scena meæ est. sic vivimus Hoofdi.
Afflictos reficit lætior hora dies.
Me reficit speratus amor. cum prisca recordor,
Cogor adhuc thalamis illachrymare meis.
Fortunæ sum verna. miser felixque gemisco
Et jocor. ô Vates, sum tuus ipse liber.

In Cornu vetus, quo apud P. HOOFDIVM in arce MVYDENSI bibitur.

CVr bibimus rigido Bacchi libamina cornu?
Tot potare viros cornibus, omen habet.
Nil moror. haud fallet viduum mala nupta poëtam.
Vos, quibus est conjunx, plus manet iste metus.

In convivium MVYDENSE, cui interfuere viri Doctissimi, HOOFDIVS, HVGENIVS, VOSSIVS, WICKEFORTIVS, SCHVYLIVS, aliique.

QVæ magnum scelerata, ferox & perfida quondam
Clausisti fœdo carcere, Muyda, Ducem:
Pieridum jam blanda duces & lumina claudis,
Lumina Battaviæ suspicienda tuæ.
Mortales coiere Dii. velut æthere in alto
Errantes videas se sociasse faces.

Aula, Scholæ, rigidæque ſimul ſedere ſecures,
Quique bonæ mentis laudibus addit opes.
Quæ dum clara tuas illuſtrant ſidera turres,
Omnis ab his, Hoofdi, ſedibus error abeſt.

Ad CONSTANT. HVGENIVM,

cum manentibus Muydæ amicis aliquot ob tempeſtatem, ὑδροφοβίαν hoc eſt aquarum metum mihi exprobraſſet.

I.

CVm tua te veheret velis audacibus Argo,
Cum veherent matres tranſtra ſuperba duas,
Diviſit ſors læva viros. pars horruit undas,
Pars medias ſecuit neſcia mortis aquas.
Detinuit timidos Hoofdi tunc Suada poëtas.
Detinuit vates Heleonora ſuos.
Detinuit Suſanna chelyn, quæ paſſeris artes,
Quæ cecinit doctas, Aulice ſcriptor, aves.
Si timui, tanto prudentia juncta timori eſt.
Si timui, juſſus (crede) timere fui.
Si timui, ſi vela fui non veſtra ſecutus;
Sic placui Domino, ſic placui Dominæ.

II.

NOn me Muyda tui nuper tenuere liquores,
Non ea vis Bacchi, non fuit illa gulæ.
Vt decuit, timui Superos, Tethynque Iovemque,
Nec potui tantis obvius ire Diis.
Hos, vir dure, pius timui. nam piſcibus æquor,
Non homini fallax deſtinat unda viam.

Si tua nacta fuit speratum audacia portum,
Fortunâ minus est, plus pietate regi.

III.

Cum dubias anceps traheret sententia mentes,
Et vellem, nollem te, Zulecheme, sequi;
Me sequitur magni facilis clementia Vossi,
Inque meas partes mox Ioachimus abit.
Tres sumus excordes numero. tres torva timemus
Flumina. tres solito tingimus ora mero.
Tres fugiunt, nec sueta Ducis vexilla sequuntur.
Et sociam gaudent tres violare fidem.
Res omnes facit ista reos. peccavimus in te.
At Satrapas, quo vos arguat, actor habet.

IV.

Vade per iratas, mi Constantine, procellas.
Vade per adversos, navita magne, Notos.
Hæsimus in ripa. fateor. cur? damna timemus,
Quæ mediis sensit dux Palinurus aquis.
Hæsimus in ripa. fateor. cur? æquore mersa
Non didicit modulis dextra natare suis.
Hæsimus in ripa. fateor. cur? nolo poëtis,
Nolo meis toties esse vocatus Hylas.
Icarus Icareo si fecit nomina ponto:
Fluctus Abydeno si fuit urna proco:
Si Tiberim sese jecit Tiberinus in ipsum:
Femina si Thracum nomina fecit aquis;
Si Sappho mulier saltus aggressa viriles,
Non formidata Leucade mersa fuit;
Nil moror. hac pereant fama, quos pœnitet ævi.
Non vacat exemplo deteriore mori.

Ad

Ad SVSANNAM BARLÆAM,

conjugem C. HVGENII, cum per latus mariti, ob aquarum metum me acrius impetiisset.

I.

VIcisti, Barlæa, viros. plus ausa fuisti.
Plus animi, quàm nos, mascula mater habes.
Erravit natura parens, cum condere te, me
Vellet, & in tanta culpa parente fuit.
Illa tibi grandes animos studiumque virile
Indidit, & voluit viribus esse marem.
At mihi femineos animos pectusque remissum
Dum dedit, hac fecit conditione virum.
Ista mares tibi causa dedit, natosque virosque.
Dum mea femineo murmure tecta strepunt.
Hinc fluctus, hinc spernis aquas animosa Notosque.
Virque Deos contra, femina sola viro es.
Me mea dum negat esse virum formido, vocari
Iam barbata tibi femina promereor.

II.

SVccubui generosa tuo Barlæa marito,
Et dedimus victas, magna virago, manus.
Nunc chartis ovat ille meis. victoque poëtæ
Exprobrat & me vult succubuisse tibi.
Cedam iterum. intrepidæq; volo succumbere matri.
Et Constantinæ laudibus esse minor.
At si forte tua est potior mea causa, pudoris
Hoc etiam fuerit dissimulasse mei.

Roma

III.

ROma stupe. de me victrix jam nupta triumphat,
Fortuna nunquam sors fuit illa tuæ.
Captivus victusque trahor. mihi scommata mater
Objicit, & salso conspuit ore Scholas.
Tanti undam timuisse fuit. me mergite fluctus.
Mergite vesanos pontus & Ya metus.
Vlterius nolo proprio superesse pudori.
Infamis tanto crimine fama mihi est.
Scilicet, adscendet doctorum pulpita mater,
Et timidam cupiet vitta docere togam.
Peccavi, Superi. sexum mutate timentis.
Vestiat ignavos pallida palla pedes.
Aut si Barlæam cupitis me recta docere,
Signa gerat sexus tanta magistra mei.

IV.

ORta mari Venus est. Veneris Barlæa propago est.
Quid mirum? nullas si timet uxor aquas.
Formavit tellure senex mea membra Prometheus.
Quid mirum? terra si sua terra placet.
Nec culpa est, timuisse, nec has sprevisse procellas.
Nempe suo duplex causa probata Deo est.

V.

SI fatear peccasse viros, si prodita facti
Causa, satisfactum non sibi Iuno putet.
Si verè Phrygias, at non Phrygas esse poëtas
Eloquar, haud factum sit tibi Iuno satis.
Si potui placare Iovem tot versibus, isto
Thure satisfactum non sibi Iuno putet.
Si scribam pelago matres periisse maresque
Sæpe, satisfactum non sibi Iuno putet.

Mollia

Mollia Barlææ tu ſuggere verba maritæ,
Mollibus hanc ipſam ſæpius abde jocis:
Suavius arride; nutu teſtare, quid optes;
Tange verecundos, navita magne, ſinus:
Baſia baſiolis ſuperingere mille vel ultra:
Crede, ſatisfactum jam ſibi Iuno putet.

IN OBITVM
Illuſtriſſimi Principis
MAVRITII,
Haſſiæ Lantgravii.

HAſſia, quæ celebri donas cunabula Cattho,
Haſſia, Naſſoviis inclyta terra meis:
Suſpice Mauritii cineres, & funere in iſto
Exanimes credas occubuiſſe Deos.
Non ſolum tenet urna Ducem. tot numina juxta
Hic proprios ſpecta depoſuiſſe rogos.
Clauditur hoc Pallas tumulo, Phœbuſq; Themiſque;
Et buſto pietas ingemit ipſa ſuo.
Hic Princeps cum Vate coit, cum Principe Vates,
Dexteraque in ſacros ingenioſa modos.
Et qui flammiferum radio deſcripſerat orbem,
Nunc ſua, quæ vidit longius, aſtra putat.
Deplorent homines alii; nos funera Divûm;
Sceptraque nunc populo, nunc operata Deo.

In picturam Coronæ matronalis, HVGENII abituriuntis conſtantiam expugnantis.

PInge virum, pictor, victum depinge poëtam,
Feminei lepidum pinge furoris opus.
Pinge vices rerum, Conſtantem Protea pinge,
Proſtratum facili turbine pinge patrem.

Pinge

Pinge laborantem ſeptem cum matribus Aulam,
Pinge fatiſcentis dulcia fata viri.
Maxima res nobis, ſed ludicra ſcena paratur.
Diſcimus exemplo, quod nocuiſſe queat.
Nos ſuadere viros, ſed perſuadere maritas,
Ingens dedecori gloria juncta virûm eſt.

VIRTVTI AC FAMÆ
Fortiſſimi Ducis
CORNELII IOHANNIS,
cognomento GALLI,

Monumentum hoc poſuerunt Directores & vindices Oceani Septentrionalis.

ADſpice ſpectator noſtræ miracula gentis,
Geſtaque victrici bella ſtupenda manu.
Hic jacet, Eoum qui duxit vela per orbem,
Atque Arabum Heſperio ſanguine tinxit aquas.
Quem modo prædatrix potuit Duynkerka timere,
Cum Morinûm captæ ſuccubuere rates.
Vna triumphatum toties ſe torſit in hoſtem
Puppis, & adverſos exuit una duces.
Vt vincatur Iber, Batavo non claſſibus ultra
Eſt opus. una ratis, dux ſatis unus erit.
Qui dum ſe Patriæ mediis bellator in undis
Devovet, illuſtri funere victor obit.
Iam Decios jactare mihi ceſſate quirites.
Hæc etiam Decii marmora corpus habent.

In tumulum parentis mei

CASPARIS BARLÆI,

qui Bommeliæ Salinarum in Sicambris visitur.

Maxima quem pro se scribentem Antvverpia vidit,
Et quondam chartis consuluisse suis,
Hic jacet ad Vahalin. validis ubi mœnibus hostem
Arcet & objectis Bommela spernit aquis.
Trusit in has patrem belli fortuna Salinas,
Dum patria exoptat tempora blanda suæ.
Palladis hic artes coluit, vatesque triumphos
Et memori cecinit bella ducesque tuba,
Et laudes, Battave, tuas. successimus illi,
Et sobolem juxta carminis urget amor.
Mauritium fratremque duo dum scribimus orbi,
Mixta viget famæ gloria nostra Ducum.

In obitum doctissimi viri

IACOBI BARLÆI,

Brylani Gymnasii moderatoris, patrui mei.

Hic est Verniacæ qui dudum sceptra juventæ
Flexit & ingenio noluit esse rudem.
Briela procellosis ubi Tethyn conspicit undis,
Et turrita suum tollit ad astra caput.
Doctrinæ melioris amans & censor honesti
Maximus, hac placuit conditione suis,
Formavit ratione viros. Respublica nostri
Nomina crescentis fulgidiora scholæ.
Quæ didicere, forum, fasces & templa loquuntur.
Et pueros, Patriam lingua docentis erat.

Hoi

Hoc duce prætextâ ſapui, totuſque Camœnis
Tum ſacer, Aonio pocula fonte bibi.
Quem genuit celebres Antvverpia Scaldis ad undas,
Huic refluis feſſus Moſa parentat aquis,
Et ſolvit jam juſta ſeni. quin ipſe loquentem
Me facit & patrui carmina jure refert.
Hunc tu, Briela, tuis primum ſplendoribus adde,
Quo plus fulſit honos erudiente tuus.

In Poëmata & obitum
MELCHIORIS BARLÆI,
clariſſimi apud Brabantos
Poëtæ, patrui.

CVm Patriam charoſq; furens Bellona Brabantes
Perderet, & Martis, Belgica, præda fores,
Et miſera ultorem gemeres Antverpa Philippum,
Et pax Advaticis exul abiſſet agris :
Tu placidis, Barlæe, dabas læta ocia Muſis,
Solamenque malis tunc tibi Pallas erat.
Tunc populos gentiſque tuæ primæva canebas
Tempora & Auſtriacos, magne Poëta, duces.
Tunc Superum genus ex alto duxiſſe voluptas,
Et ſcripſiſſe Deos cura laborque fuit.
Ludicra tunc pigris agitabas bella cicadis,
Cum Venetus lepidum rector amaret epos.
Implebas Latium famâ. te Parma poëtam
Vexit & officiis inclita Roma ſuis.
Tunc Schettis dilectus eras. urbs maxima Belgî
Vnanimi vatem dixerat ore ſuum.
Montibus Hannoniæ mereris. non carminis iſtud
Fulgur & ingenii vis generoſa tui.
Nos aliam Patriæ faciem miramur. at idem
Tu, calamo nunquam deficiente, manes.

In libros
GVSTAVIDOS VENCESLAI CLEMENTIS.

Cum canis audaci Gustavi bella cothurno,
Et tot belligera parta trophæa manu,
Applaudunt doctis Parnassia numina curis,
Et numeris gaudent Mars & Apollo tuis.
Sarmaticas legimus regi cessisse phalangas,
Et per te nobis gratulor illa legi.
Cum cadit Arctoo non tutus frigore Moschus,
Et premitur fessis Dacus anhelus equis,
Hîc etiam tecum Gothicis subscribimus armis,
Et passim grati nomina vatis habes.
Cum ferus ultrices frustra despumat in iras
Ister, & exuti Cæsaris arma canis,
Vt sua magnanimus submittat sceptra Borussus,
Et pavidas Viadrus colligat æger aquas,
Vt totis aquilas pellat victoria campis,
Et cæsum toties Tillius agmen agat:
Materiem vatemque probo. cum rege triumphas,
Parrhasioque ingens cum Iove scriptor ovas.
Omnia cum placeant, unum Germania vellet,
Vnum est, quod cuperet Suecia posse cani.
Vnum est, quod cuperem cunctos cecinisse poëtas:
Gustavum in terris non potuisse mori.

In prægrandem SPHÆRAM PTOLEMAICAM, à GVILIELMO BLAEV constructam.

QVi medio vastam suspendit in aëre terram,
Clausaque cancellis æquora, Numen erat.
Qui terræ pelagoque suos circumdedit orbes,
Tantaque disposuit corpora, Numen erat.
Hoc potuit mens gnara Dei. nunc, adspice, cœlos
Fabricat & terræ pondera librat Homo.
Omnis in armillis labor est. hic fulget Olympus,
Et duodena suis sedibus astra meant.
Vadit in obliquos lampas Titania ductus,
Et plus veloces Luna fatigat equos.
Grande rudimentum, magni vestigia mundi
Cernimus, & dextræ nobilioris opus.
Quæ cum terrarum miraberis incola, clama,
In terris etiam nunc habitare Deos.

In ejusdem SPHÆRAM COPERNICANAM.

INversas Superûm sedes & mœnia mundi
Suspice, qui mundi sceptra capessis, homo.
Suspice currentem circum tria sidera terram,
Atque alio Venerem Mercuriumque loco.
Suspice distantem spatiis immanibus æthram,
Et procul à Phœbo tot radiare faces.
Stat Phaëton, nullasque immotus flectit habenas.
Fabula tot vatum futilis ille fuit.
Terra ruit. ruimus securis motibus ipsi.
Atque oculos nostros devius error habet.

Non

Non hoc Persa sagax, non hoc scivistis Athenæ.
Nil thalamis debent hæc, Ptolemæe, tuis.
Heu serò sapimus. dum terra senescit & æther,
Vix miseri tantæ discimus artis opus.
Vive, tuoque comes fulge, Copernice, Phœbo,
Nec laudes terræ verberet umbra tuas.
In centro cum Sole mica. sic cerneris orbi,
Teque repertorem suspicit ille suum,
Qui mediis Solem disponit sedibus, illi
In medio Solis debuit esse locus.

Nobilissimo viro

D. IACOBO WESTERBANIO

Domino in Brandvvijck.

QVi lepus augustis insons cadit hostia mensis,
Insolitas nobis præbuit ille dapes.
Forte quid augustum fingunt scribuntque poëtæ,
Atque aliquid Musæ nobilitatis habent.
Prælucent humili Gracchorum stemmata turbæ,
Æneadumque suo sanguine surgit honos.
Hoc illustre, suæ Paulos prætendere genti.
Aut claris Latii patribus esse satum.
Nec tu degeneres, vel solo carmine, vates
Crede. suum sub te judice, lumen habent.
Si mea regales cecinerunt carmina tedas,
Auriacos toties si cecinere Duces,
Si toties procerum vultus, si scripta fuere
Funera & exequiis fulgida busta suis,
Quam bene me censes judex bellaria regum,
Eximiasque Ducum promeruisse dapes.
Vt quo nobilium trivit præconia vates,
Illo nobilium conterat ore cibos.

Ad doctissimum Iuvenem
CONRAD. BEVNINGIVM.

Optima Beuningî soboles, tua carmina legi
Lætior, ingenii pignora verna tui.
Si valeo, melius te sic scribente valebo.
Et tua spes nostræ Musa salutis erit.
Illa meo lentam proscribet corpore febrem,
Languidulosque mihi fulciet illa pedes.
Ver favet, & primi facies clementior anni,
Cunctaque in auxilium sidera prona meum.
His tua præsidiis accedant carmina, sic te,
Sic totus, Phœbo vindice, sospes ero.

In Coronam anni, diserta Oratione descriptam à Cl. Viro
THEODORO SCREVELIO.

Qvid ver purpureum, quid turgida messibus æstas,
Autumnusque ferax gignat & acris Hyems,
Fecundi tot dona soli, tot munera cœli
Implicuit strophiis ista corona suis.
Quaque renascentem decurrit Signifer annum,
Munificum celebrat lingua diserta Deum.
Cùm Superis Aries æqualem dividit orbem,
Et calet à radiis languida terra novis,
Exerit ipsa suas gliscens facundia voces,
Neve decus fandi dividat, una capit.
Cum premit ardentem lampas Phœbæia Cancrum,
Vltimaque Arctoos meta fatigat equos,
Altius in Divûm graditur præconia Rhetor:
Nec tamen hic Suadæ meta futura suæ est.
Quod si Libra pares terrarum fecerit horas,
Æthereas vocum pondere librat opes.

Mox

Mox ubi claudit hyems effœtæ viſcera terræ,
Et ſua jam moriens pignora Veſta tegit:
Invenit in medio manifeſtum frigore Numen,
Et varia Superos fronde latere docet.
Cedite Romanæ victricia ſerta coronæ.
Hæc, quo non uno nomine præſtet, habet.
Hanc Pietas, illam tumidi coluere Quirites.
Illa omnes, ſolos ambiit illa duces.
Si Latium Batavis præfers, conferte Coronas;
Hæc hominum manibus texitur, illa Dei.

Ad ZVLECHEMI DOMINVM CVM ANNAM MARIAM

Virginem Vltrajectinam è tenebris in Solem protrahi cuperet.

SI cupis, ut claro ſpectetur ſole virago
Maſcula, & in medio luceat Anna die,
Omnis doctorum pandatur ſcena ſororum,
Et Clariæ veniant in tua verba nurus.
Dic, nunquam Aonias tenebris latuiſſe Camœnas;
Carminibus ſexum dic viguiſſe ſuum.
Pallada dic, dic facundas ſcripſiſſe Columnas.
Dic lyricis Sappho claruit illa modis.
Objice, quæ magno Aſpaſia eſt ſociata Pericli,
Objice Caſſandras, objice Zenobias.
Objice Deiphoben, vivaciſque ora Sibyllæ,
Et dic: Lucani Polla diſerta fuit.
Claudia quam fuerit Statio celebrata poëtæ,
Quaque Crati vixit docta marita comes.
Hæc ubi præclaræ objicies exempla puellæ,
Exemplis cupiet clarior eſſe tuis.

Sic totum elicies è docta virgine ſolem,
Et Solis fies tù pater, illa parens.

In Mercatores in cloacam lapſos.

DVm ſibi magnificas mercator ſplendidus ædes
Quærit , & ex emptis lucra petuntur agris ;
Corruit emptores quæ ceperat area tantos,
Et nitidos merſit fœda cloaca viros.
Stillabant lento lachrymantia ſerica tabo,
Et facies ſcenæ vociferantis erat.
Tunc riſit natura parens. & ſordida dixit,
Quæ petitis cives commoda, ſtercus olent.

In Dæmonem vitro Hermetice incluſum Iocus.

ADſpice in anguſto concluſum Dæmona vitro,
Et Stygium pulchra ſede latere Deum.
Hîc domus hîc nigri pellucet regia Ditis,
Tartareoquè patet janua nulla Iovi.
Hoc dubium : natura ſagax an dextera ſolers
Fecerit argutæ pulchrius artis opus.
Plaudite mortales , captum Phlegethonta tenemus,
Et capitur noſtris ſubdolus ille dolis:
Quàm cuperem totum his claudi penetralibus Orcum.
Sic liceat nobis tutius eſſe malis.

ECHO

Iocoſa ad Nobiliſſimum virum

D. THEODORVM DOVSAM.

NObilium ſanguis, magni rediviva parentis
Gloria, tot ſuetus fratribus ire comes,
Cujus Apollineis reſonans in rupibus Echo
A viduo reſonum vate repoſcit epos:

Quid

Quid misero mihi, quid toties clamatur? amatur.
Quæ nimium lento crux in amore? moræ.
Posco individuam? viduam. cum conjuge quæ spes?
Æs. quibus hanc terris inveniam? veniam.
An placidi mores? ô res. ut forma maritæ est?
Ritè est. num vates depreciat? preciat.
Versiculos lectura venit? venit. anne recondet?
Condet. an excellens ingenio? genio.
Num Phœbo furit? urit. amans testudinis illa est?
Illa est. an modulis præfuerat? fuerat.
Ambo pares studiis sumus & virtutibus ambo.
At quid si loculis me superabit? abit.

In Nobilissimi viri
GODEFRIDI de HAESTRECHT
Musæum Basilicæ Vltrajectinæ annexum.

INter templorum vivis laquearia & istud
Augusto pietas fornice pectus habet.
Altius hic, Vir magne, habitas, mentemque domumque
Celsius ignavæ plebis honore levas.
Astra vides & visa capis, Solisque labores
Et Lunæ varias scis, Godefride, vices.
Si faber ingenio darer, inter sidera, cœlos
Inter, Phœbe, tuos tecta domosque darem.

Ad Præstantissimam matronam
ANNAM WICKEFORT,
uxorem Nobil. viri
IOACHIMI WICKEFORTII.

QVæ mea selectis recreas mœstissima mensis
Tempora, nec solitas me cupis esse dapes,
Optima VVickfortî conjux, venerabile nectar
Ambrosiamque tibi destinat aula Deûm.

Tu mihi, tu vitam reddis placidissima, curas
Tu facili toties discutis ore meas.
Si Superûm pater, in cœlo si Iupiter essem,
Magna Iovis conjux cederet ipsa locum.
Illa cibos tibi porrigeret. mortalia donas
Tu mihi, plus cœlo traderet illa Tibi.

In natalem filioli Amplissimi Viri
ANDREÆ BICKERI,
Consulis Amstelodamensium.

DVm tuus arboribus vernat juvenilibus hortus,
Consul, & in patulis luxuriatur agris,
Dum nova ab aridulis prolectat gramina campis
Iupiter & siccos corrigit imbre lacus,
Dum crescunt lætæ salices, dum parturit annus,
Et pulchris surgit fraxinus ordinibus,
Naturam sequitur mater Bickera, domumque
Consulis egregiæ prolis honore beat.
Crescite nunc horti melius. nunc arva virete
Lætius, uberius gramina funde Pales.
Parturiit genitrix. pudor est, dum consulis uxor
Mascula progenerat pignora; rura mori.

Aliud.

ABstulerat, vir magne, ferox Libitina Iohannam,
Et spolium subitæ filia mortis erat.
Non tulit hoc Lucina malum. cur perdimus, inquit,
Recturam digna posteritate domum?
Si tantum Libitina fuit tibi juris in illam,
Vt tua virgineum tolleret ira caput:
Ius vitæ sobolisque meum est. dispendia fati
Restituet Superûm, me præeunte, favor.

Pro-

Progenuit Bickera marem. tunc omine læto
  Dicitur hæc Lachesis verba locuta patri:
Hic Bickerus erit, clari gaudete penates,
  Hæc soboles priscos mascula reddet avos.
Hic hæres virtutis erit. si vivere terris
  Fata sinent, de te consule consul erit.

Ad

MARTINVM LOONIVM

itineris socium.

QVi comes & cymba pariter curruque fuisti,
  Quem sociũ tellus, quem dedit unda mihi;
Qui lepidus totas potuisti fallere luces,
  Cum flueret vicibus fabula crebra suis:
Quem pluviæ vetuere sequi leporesque ferasque,
  Quem pluviæ mecum detinuere domi:
Iam Looni dilecte vale. nos Amstelæ rursus,
  Nos vocat ad veteres lætior Ya lares.
Si leporum sperata duos captura fefellit,
  His tua nunc lucrum majus amicitia est.

Ad generosissimum virum

CHRISTIANVM FRISIVM,

cum Angliam peteret.

ANglia, si Frisii nomen, si nomina nosti
  Sueta sub Arctoo regibus axe loqui:
Excipe laudati germen præclustre parentis,
  Et Tamesi tantum vindice pignus ama,
Parrhasium genitor civis prudentibus orbem,
  Et studiis fulcit Balthica sceptra suis.
Dum soboles per regna procul terrasque vagatur,
  Et fugienda sibi vel facienda notat.

Tu fluctus compone tuos, compone procellas,
Tu Frisio facilem per mare sterne viam.
Sidera si mœstas recreant orientia terras,
Hunc juvenem fausti sideris instar habe.

In nummum triumphalem

BREDA

recepta excusum.

INcubat & mediis Batavûm Leo frendet in armis,
Et ferus immissis unguibus ista tenet.
Hîc gladios hastasque vides, vexilla, globosque,
Et varium dextræ bellipotentis opus
Breda jacet cumulatque tuos, Friderice, triumphos,
Et domino gaudet succubuisse suo.
Cingunt gramineæ validissima mœnia glebæ,
Clauditur & clausus vincitur hostis Iber.
Sculpite res tantas Batavi. non sculpitur illud:
Oppida nunc vinci; nunc mihi sculpta dari.

In prædium

D. ADRIANI PLOSII,

Equitis, absente domino à me lustratum.

VIdimus Amstelii surgentia culmina Ploosî,
Vidimus illustrem nobilitate domum.
Tunc risere oculi, cum vidimus omnia; sed cum
Non vidi dominum, plus doluere oculi.

In

In libros Ephemeridum Clarissimi Viri
ANDREÆ ARGOLI
Mathematici Patavini.

IN cœlis habitare Ioves non miror, & astris
Non procul amotos dicere jura Deos.
Qui terris dant jussa, suis contermina terris
Imperiisque duces proxima regna tenent.
Argole, tu terras habitas & sidera versas,
Atque alio superos fixus in orbe vides.
Tu Phœbo Lunæque vias & tempora signas,
Tantaque spectator corpora pone premis:
Disponit grandes humana industria mundos,
Terribilesque nova contrahit arte faces.
Hic habitas, atque omne latus percurris Olympi,
Et secretâ Deûm vastaque regna notas.
Sic cœlos meruisse potes. Si Iupiter essem,
Non tibi terra domus, sed Iovis aula foret.
Qui convexa, Deos, qui luces ordinat, inter
Debebat medios hic habitare Deos.

In titulum
CELSITVDINIS
à Christianissimo Galliarum Rege
donatum Principi
AVRIACO.

GAllia, quæ nostris junxisti fœdera terris,
Gallia, quæ socias jungis in arma manus;
Gallia, quæ Batavo ostendis sat prona Leoni
Lilia, & Vnanimes erigis una Patres:
Auriaco nunc prona faves. Comitisque Ducisque
Nominaque & titulos splendidiora facis.

Ille suis celsus Princeps virtutibus audit.
Et jam Borbonio judice Celsus abit.
Non celsum, Ludovice, facis, das nomina solum.
Sic vocitasse tuum est: sed meruisse, Ducis.

IN OLOREM
mihi ab Amplissimo viro
IACOBO SAS,
Senatore Vltrajectino, missum.

Fingitur ipse suo cantare in funere cygnus,
Indubiæque notam carmina mortis habent.
Fallimur. hic tuus instanti modulamina fato
Nulla dedit. siluit jam moriturus olor.
Sed postquam conviva meus discerpsit olorem,
Et Sponsæ factus victima grata fuit:
Me fatalis olor fecit post fata poëtam.
Et quæ cantillo carmina, jussit olor.
Fabula si ficta est, vatum mendacia vates
Corrigit, & cygno nunc moriente canit.
Dum mea cygneas imitantur tempora plumas,
Ingemit extremum fortè senecta melos.

In liberationem Captivorum in arce Lupesteinia.

Quos tristes tenebræ, formidatique penates
Ferratæque diu detinuere seræ,
Excessere omnes latebris. sic victa dolore,
Ipsa sibi pietas repperit arte viam.
Et quod non potuit precibus, jam perficit astu,
Fortunæ vindex ingeniosa suæ.
Claudite, Idumæi, vastâ sacra funera petrâ,
Et tumulum armiferis cingite militibus,

Claudite vos Christo simul antia nomina, Belgæ,
Et captos totis cingite fluminibus.
Nil agitis. cessere Deo custosque foresque.
Iam famulis, illo vindice, claustra patent.

In quercum, ex arido & mortuo stipite, mediis in aquis nascentem, in prædio Nobil. viri
D. SCHONCKII.

ADspice. ab exucco tollit se stipite quercus,
Et medio veluti funere vita redit.
Ista resurgentis certissima symbola carnis
Suspice; qui dubitas talia posse Deum.

Ad
ARTVRVM IONSTONVM
Medicum Regium.

GAllia Ionstono celebris fuit. itur in Arcton,
Grandiaque Arturi nomina Scotus amat.
Crescit virtuti precium. sibi vendicat illum,
Et Tamesis tantum possidet aula virum.
Clarior invictis vates sub regibus audit.
Et Clarias ornat purpura crebra Deas.
Nunc Carolo mens ista vacat. regisque saluti
Dum studet, incolumi Principe quisque valet.
Officium Medicina facit Phœbusque. nec ostrum
Funus ab ingrata posteritate timet.
Sceptra canit sanatque simul. cum fata minantur,
Ille diem regi protrahit, ille decus.
Vita duplex regi conceditur. una medentis,
Altera, vel Carolo judice, vatis erit.

In effigiem Sereniſſimi Principis
BERNARDI,
Saxoniæ, Iul. Cl. &c. Ducis.

ADſpice Germanis referentem ſigna Camillum,
Et nullo fractum turbine cerne Ducem.
Dum pacis bellique vaga eſt fortuna, triumphos
Colligit, & fuſo victor ab hoſte redit.
Captivoſque duces & magni Cæſaris urbes
Apponet ſpoliis, Mars violente, tuis.
Saxonicæ ſpes ſera domus & ſtirpis avitæ
Gloria, VVimarios pone relinquit avos.
Saxone ſic Cæſar, ſic gaudet Saxone Gallus,
Et diſtincta Ducum prælia cauſa facit.
Alter in Arctoas acies, ruit alter in Iſtrum,
Tantaque diſſimili bella nepote vigent.
Federibus pugnat noſter, Celtamque Gothumque
Armat, & hæc ſummis regibus arma probat.
Oppida, regna capit: frenoque auguſta coërcet
Flumina, & Alpinis belliger audit aquis.
En, ſuſpenſa nitent mediis anathemata templis.
Fornicibuſque Deûm parta trophæa volant.
Hoc, Bellona, ſtupe: VVitikindo rege creatum
Tandem pro Gallo Saxona ſtare ſuo.

In filiolam natam
CONSTANT. HVGENIO,
poſt quartam prolem maſculam.

I.

HActenus auſpiciis thalamos auxere ſecundis
Sidera, ſed ſolos quæ genuere mares.
Iupiter, Hugeni, partes exorſus amandi eſt.
Et puero ingenium mite decenſque dedit.

Alter

Alter ab Odrysio est. & , ni mea carmina fallunt,
Belligeras quatiet Martia dextra faces.
Tertius imbelli debet cunabula Phœbo,
Et Clariæ discet plectra movere lyræ.
Quartus Atlantiadæ fecundo nascitur astro,
Verbaque jam patriæ format & ora suæ.
Restabat Deus ille senex & falciger ignes
Cœperat in thalamos explicuisse tuos.
Cùm Venus & Dictynna comes, Saturnia contra
Oppressere suis sidera sideribus,
Et tristem pepulere Deum. Lucina puellam,
Edidit & gratas fecit amica vices.
Exultas hac prole pater. dumque adspicis illam,
Cernis in hac Phœben, cernis in hac Venerem.
Non decuit tristi sobolem tibi sidere nasci,
Qui tetricos hilari pellis ab æde deos.

II.

Portia si genita est, genita est nova nata Catoni.
Tullia si, soboles hæc Ciceronis erit.
Clœlia si fuerit, fluvios tranare virago,
Et reges poterit fallere virgo novos.
Dic fore Penelopen : alius nascetur Vlysses.
Pallada dic : poterit Iupiter esse pater.
Dic Sapphum : poterit pulchro nupsisse Phaoni.
Dic Pyrrham : cupiet Deucalione frui.
Dic, Tanaquil fiet : fatorum præscia mater
Forte geret Latii sceptra superba soli.
Singula si fiet : tantum duo deprecor illi,
Ne soror aut fiat Castoris, aut Hecuba.

III.

DIspar sors homini est. dispar fortuna cubilis.
Nubitur haud una conditione thori.
Huic sterilis conjux & inanis gloria lecti est.
Huic solos volupe est progenuisse mares.
Alter in imbellem profundit basia sexum,
Femineumque suo limine syrma trahit.
In te mista fluit duplex fortuna. tuosque
Perficit, Hugeni, femina virque lares.
Macte heros, niveæque pater post pilea vittæ,
Te mirare modis omnibus esse patrem.

IV.

ET vates patresque sumus. nunc mascula vis est,
Nunc velut amissa cuspide carmen hebet.
Haud aliter pharetratus amor, nunc optima gignit,
Nunc cum cuspis hebet, deteriora facit.

In Barbaram Thibautiam.

SI rigidos lenit pietas & gratia mores,
Lector, in hoc tumulo Barbara nulla jacet.

II.

VIrtutum fecunda, sui laus maxima sexus
Hic jacet, & pergit virginitate frui.
Nulli tacta viro, talem se reddidit astris,
Et qualem genuit mater, Olympus habet.
Virgo decens, facilis, comis, mansueta sagaxque,
Dic mihi, quo casu Barbara dicta fuit?

Ad

Ad Nobilissi. virum
LODOVIC. van ALTEREN,
Domini in Iaersfeld filium.

Vidimus ad placidū prætoria splendida Leccam,
Vidimus arboribus prædia cincta suis.
Vidimus expansos pulchris quincuncibus hortos,
Vidimus exculti jugera multa soli.
Turturis innocuos gemitus audivimus, & nos
Cydonio fragrans flore refecit odor.
Præbuit asparagus gustanti fercla palato.
Præbuit exactas agna tenella dapes.
Delicias inter tantas, quam tangere posses,
VVavera, Iaersfeldi, defuit una tibi.
Vt sensus capiant omnes sua gaudia: jam dic:
VVavera blanda veni, VVavera sponsa veni.
Vates noster adest. nam quæ tibi basia mille,
VVavera, defigam cominus, ille canet.

In
CONSTANT. HVGENII
filii, pileolum.

Pileus in summo nutat tibi vertice. qualis
Instabili regum vertice nutat apex.

In ejusdem humeros.

His humeris forsan patrium portabis Olympum,
Qui juvenis jam nunc fers Helicona tuis.

In ejusdem manus.

Non hirsuta tibi manus est. scis, optime, causam?
Hirsuto fratri non volo te similem.

In

In palliolum ejuſdem.

Serica quantumvis velent Te pallia, non es
Græculus, at nudo pectore Belga pates.

In thoracem ejuſdem.

Thoracis pars clauſa tibi eſt, pars una pateſcit.
Cur? quia cum loqueris plurima, plura ſiles.

In femur & femorale.

Si femur & femorale tuum mihi gignere Bacchum,
Poſſet, adorandum ſternerer ante genu.

In caligas & ocreas.

Ne fias Cæſar, caligæ qui nomina geſſit,
Abſcondit caligas ocrea denſa tuas.

In pedes.

Eſt, bene quem novi, bipedum nequiſſimus, at Te
Quadrupedem glacies vidit & alipedem.

In chirothecas ejuſdem.

Claudit theca manus. ſi nobis porrigis, audes
Impurum nobis porgere forte canem.

In umbilicum ejuſdem.

Nugarum ſatis eſt, ephebe Conſtans,
Iam pervenimus uſque ad umbilicum.

EPITAPHIUM
Domini van
DYDEN,
Victoris & Gubernatoris VESALIÆ.

QVo victor stetit, hoc recubat sub pulvere victus,
Atque eadem famæ & mortis arena Duci est.
Qua titulos, illa tumulum quoque sede meretur,
Et tantas una sentit in urbe vices.
Hic lauros parat & pronas in fata cupressos
Belgica, & officium præstat utrumque tibi
Maxime Dydeni. quæ victrix mœnibus hisce
Visa fuit, dominum bajulat illa suum.
Quasque ferox portas ferro Bellona reclusit,
His testis facti sit Libitina tui.
Quique triumphanti cives plausere, jacentem
(Si modo fas fleri militis ossa) dolent.
Hac tamen exequias specie solamur: eundem,
Qui tuus, Hispani nominis esse rogum.

In Veterum dicta ab Amplissimo viro
D. N. N.
collecta.

HÆc sunt Socraticæ, Frisii, præcepta senectæ,
Hæc Latium, hæc voluit Græcia docta loqui.
Errant immixtæ salibus, ceu sesama, gnomæ.
Et gravis hic fatur cum Cicerone Cato.
Mirantur sua verba Thales, Solonque Biasque,
Sensaque subtilis lector acuta stupet.
Invenit hic vocum globulos juvenisque senexque,
Invenit hic mores femina virque suos.
Discit amor, discit livor, malesana voluptas
Spernitur, insanus vapulat, ira sapit.

Ferte

Ferte gradum, quotquot melioris gratia dicti
Dogmataque argutos ingeniosa movent.
Pagina quæque Schola est, & nostræ regula vitæ.
Et præceptores mille libellus habet.
Discitur hic monitis probitas, interque tot ævi
Crimina, nos faciunt secula prisca bonos.

In
GVILIELMVM
Principem Auriacum, cum novæ Domus, quam Sagittariorum vocant, fundamenta Hagæ jaceret.

I.

HÆc est Auriaci patriam servantis imago.
Hæc teneri species suspicienda Ducis.
Ædificat, primusque puer fundamina tecti
Ponit, & imperii dat documenta sui.
Vna manus gladium, lapidem gerit altera. cives
Scilicet illa suos asseret, ista domus.

II.

SVspice surgentis specimen spectator Iüli,
Et lapidem, dextrâ quem gerit ille, nota.
Hic lapis est, quo tota domus se machina fulcit.
Hic lapis est, ista primus in æde labor.
Hic lapis est, quo stante domus subducta ruinæ est.
Si ruet, hac primùm parte ruente ruet.
Tu Batavûm lapis es, Princeps Guilielme, salusque,
Sospite quo constant, quo moriente cadent.
Vt patriæ fortuna tuis se vindicet ausis,
Prospera das genii signa fidemque tui.
Fit tandem lapis iste domus; tu parvule, Princeps,
Crescunt principiis tecta Ducesque suis.

Ædifica

Ædifica puer, ædifica dum tecta struuntur,
Auguror à puero nunc quoque regna strui.

III.

HÆc domus est, quam tot ferient impune sagittæ,
Hæc domus est arcus testis, Apollo, tui.
Fundamenta locat teneris Guilielmus in annis.
Et fictis jamnunc ludit imaginibus.
Conditur armorum sedes, jocularis arena.
Inchoat imbellis bella futura puer.
At postquam firmata virum perfecerit ætas,
Tela Ducis propius sentiet hostis Iber.
Sic puer, Ausonias dum territat Hannibal arces,
Ante suos jurat Punica bella Deos.

IV.

VOs, ô vos sancti Manes gaudete Georgî,
Fulmineo cujus concidit ense Draco.
Auriacus tibi sera locat jam tecta domosque,
Ordinis Auriacus pars speciosa tui.
Hunc tu forma equitem, studiisque virilibus apta,
Et tua Nassovias impleat hasta manus.
Si tibi victori quondam cecidere dracones;
Illius Hesperius concidat ense Draco.

In ARNOLDVM & CHRISTINAM,

Satrapæ Muydensis liberos, optimis artibus initiatum pat.

IMbibit Arnoldus Latiæ præcepta Minervæ,
Et Christina potest verba latina loqui.
Ad numeros frater canit & soror æmula fratris.
Hæc facies parvi Castoris, hæc Helenæ est.

Crescite

Crescite præstantes pueri & præludite magnis.
Vestra patri messem nunciat herba bonam.

Ad

CONSTANT. HUGENIUM,

Fil. cum carmine suasisset deditionem Sagunthi, Frater Christianus dissuasisset.

NUper ad obsessam Pœno oppugnante Saguntum
Scripsisti heroo carmina fulta pede.
Vis dedi miseram attritis jam civibus urbem,
Dum malè consultans Roma moratur opem.
Hugeni, placuere mihi versusque laborque,
Sed potuit solus displicuisse timor.
Plus animi, plus frater habet constantis Ephebi.
Cui potior visa est deditione fames.
Tu Christo, quia bella vetas & funera Rhetor,
Has poteris partes fortè probare magis,
Χριστιανὸς meruit sic Constantinus haberi,
Et Constantinus nomine, Χριστιανὸς.

In prædium

CONSTANTINI HUGENII

Vitaulium, quod ad fossam Voorburgianam conspicitur.

PArva domus, magni domus hospitis ista, Viator,
Ad placidas, Hagæ proxima, surgit aquas.
Tuscula si quæris, Zulechemi Tuscula sunt hæc.
Invenit hic Tybur publica cura suum.
Hæc fessæ Cajeta patet peramabilis aulæ.
Hic Capreæ, studio sed meliore, jacent.

Hoc

Hoc doctis toties Prytaneum arridet amicis,
Hic socio Pollux Castore latus agit.
Lucullo si villa fuit, cui Pallas, Apollo,
Nomina cui quondam clara dedere Dii,
Hoc etiam nobis Batavis in Apolline cœna
Sumitur, hac etiam Pallade sumat olus.
Gaudet & alternis fruitur mens provida curis,
Et placet officiis exonerata quies.
Est animis studiisque suum nimis. expetit oti
Commoda, qui patriæ vult studuisse suæ.
Aula Ducem curat, dominum hæc Vitaulia. quantum
Illa sapit, cupiunt hæc sapuisse minus.
Iam similis Zulecheme, Iovi es. qui fessus Olympum
Deserit & pransum vadit ad Æthiopas.

Nobilissimo viro

IOANNI FORESTO,

Consiliario, cum una mecum rate veheretur, post intermissa aliquot lustris amicitiæ officia.

Felix, quæ veterem mihi conciliavit amicum,
Et vatem vati junxit amica ratis.
Crescit amicitiæ titulus, dum dulcis Iacchi
Nimbulus adspergit, docte Foreste, duos.
Ipse ego. ne tanto credar non dignus amico,
Hoc tibi Reginæ trado, Senator, epos.
Sic dixi & cecini Mariam, triplicisque coronæ
Mater in his chartis seque suosque legit,
Auriacique Ducis thalamos, venerandaque Belgis
Federa, & hinc Regum, Cæsaris inde domos.
Debemus quam multa rati. post prandia, Musas,
Te penè amissum reddidit illa mihi.

In diem Veneris, Cruce & Paſſione Servatoris noſtri funeſtum.

QVisquis adorandi juras in nomen Ieſu,
Non Veneris, Chriſti ſed venerare diem.
Pendet in infami peccantum gloria ligno,
Et cœli ſoboles creditur eſſe nocens.
Affligit Patris ira, Patris qui mitigat iras.
Seque mali alterius vult Deus eſſe vadem.
Quam ſpectas trabe, concurrunt altare, ſacerdos,
Victima, & in tanto funere culpa deeſt.
Spectator reus eſt, moritur ſine labe redemptor,
Scena laborantes Numinis iſta fuit.
Non hunc Phœbe diem, feciſti gratia. lux hæc
In media ſcelerum nocte ſerena micat,
Quid natura pudes? cur Sol ſine crimine luges?
Conveniens cauſæ plus pudor ille meæ eſt.
Vultus ipſe meos, Chriſto moriente, recondam.
Detegat ut vultus lux rediviva meos.

In Poëmatum REINERI NIEVHVSII, Alcmariani Rectoris libros.

CVr hederam doctis poſcis, Reinere, libellis?
Non opus eſt hedera deficiente tibi.
Ipſe tuo radias vates fulgore. faceſſant
Lumina, luminibus non ſatis æqua tuis.
Scandere Parnaſſum nuper mihi viſus, in ipſo
Culmine ſtas, & jam celſior ire paras.
Deficiunt apices. noſter miratur Apollo,
Talia naſcentes ſcribere poſſe Scholas.
Nam poſtquam ſapuit ſub te rectore Iuventus,
Ipſa, domus Phœbi, Cirrha relicta fuit.

In

In Expeditionem

FLANDRICAM,

hinc Galliarum Regis, illinc Ordd. Federatorum.

FLandria, quæ gemino nunc oppugnaris ab hoste,
Et bellatrices adspicis ægra manus,
Hinc Gallo exultante, hinc insidiante Batavo,
Prospice fortunæ damna futura tuæ.
Imminet adversis Francorum purpura turmis,
Iamque tuum victrix Gallia littus habet.
Parte alia terris magnus Dux incubat. & nunc
Auriacum grandis Ganda timere potest.
Cingeris excubiis latè Regumque Ducumque,
Inque tuum jurant fœdera tanta caput.
Prima potens Grevelinga ruit, Brugæque tremiscunt,
Et portis metuit VVasia tota suis.
Expeteris spolium populis. vis salva tueri
Omnia? vis priscis esse beata bonis?
Lilia Belgarumque libens venerare Leonem,
Finitimisque soror gentibus esse velis.
Displiceat tibi solus Iber, vicina placebis.
Quique tuus noster Flandria civis erit.
Omnis in inviso lis hæc versatur Ibero.
Vnum hoc bellorum nomina nomen habet.
Pelle homines nomenque. tuis concordia terris
Hac & non aliâ conditione datur.

In
GREVELINGAM
Flandriæ frontiſpicium ſub Rege puero captam.

EN, puero cedunt urbes, & regius infans
Belliger in Morinûm finibus arma quatit.
Ipſa Ducem fundunt cunabula. natus in oſtro
Naſcitur in portis victor, Ibere, tuis.
Laurea prætextam decorat. Bellona triumphans
Vagit & è tenero fulminat ore minas,
Acceditque faces belli. & metuenda revellit
Oppida. & impubis præmia Martis habet.
Quondam victa viris ſpolium Grevelinga juventæ (eſt:
Formaque regnantis parvula, grandis ovat.
Flandria quàm metues, quàm formidabis adultum,
Qui puer in frontem verberat Auſtriacum.

In
GREVELINGAM
captam tempore Conventus Monaſterienſis.

QVæ vallis, quæ ſe foſſis Grevelinga tuetur,
Cui totum faciles commodat æquor aquas,
Gallia quam vultu adſpexit vicina ſiniſtro,
Quam prima validam Flandria fronte locat,
Illa dolis toties & inexpugnabilis armis,
Corruit, & victas dat generoſa manus.
Degeneri nec ſorte cadit. ſub Rege fatiſcit.
Non niſi regali cedere ſueta manu.
Aurelio Duce pugnatum eſt, ringente Philippo.
Et velox belli viſa procella fuit.
It ſoror in fratrem. ſolum diſcordia regni eſt.
Ambo pro populi bella ſalute gerunt.

Tu Duynkerka time. victori proxima Gallo es,
Et pavidum claudunt Celtica signa latus.
Scribite Vos mediis pacis commenta Cheruscis.
Scribite quid magni Cæsaris aula velit,
Quid Cimber, Sueonumque patres. qui subruit urbes
Et pacem victis imperat, ille facit.

In menses XII à
IOACHIMO SANDRARTIO
pictos, & Bavarûm Ducis Filio inscriptos.

CVi patriis vernans crescit virtutibus ætas,
Et pietas certam spem facit ipsa sui:
Accipe Zodiaci menses & sidera, Princeps,
Et toto Solis tramite sospes age.
Qui puer imperii tot signis emicat, illi
Fas est Signiferi tot famulare faces.

IANVARIVS.

IAnus adest, geminoq; bifrons sua lumina Phœbo
Objicit. hinc veteri proximus, inde novo.
Frigidus humentem profundit Aquarius Vrnam,
Et liquidas stringit vis glacialis aquas.
Sulcamus ferro fluvios, portamur ab undis.
Dum gelidus solem quærit in igne senex.
Penite, mortales, veteris tot nomina culpæ.
Hic veniens aliis moribus, annus eat.

FEBRVARIVS.

EN fervent calidæ, cœli sub Piscibus, ollæ.
Et dapibus gaudet fœta culina suis.
Cruda jacent passim laxis obsonia mensis.
Materies laudis quanta, Magire, tuæ est.

Qui Curios simulant, jam Bacchanalia vivunt.
Et Stygio vultu dissimulatur homo.
Vera loquar: quisquis ficto sub dæmone prodis
Stultitiam, multum dæmonis intus habes.

MARTIVS.

Martius hic à Marte animos & nomina sumit.
Inchoat hoc veteres Itala terra dies.
Ver oritur pellitque trucis tot tædia vitæ.
Et captura maris piscibus ampla datur.
Pellitur in scopulos puppis, totum æstuat æquor.
Et socio tonitrus fulmine summa ferit.
Dum medium lampas Titania scindit Olympum,
Virtutis medium nos teneamus iter.

APRILIS.

Terribilis cœlo vernantem trudit Aprilem
Taurus & adstrictam frigore solvit humum.
Gramina jam campis redeunt, tot floribus hortus
Pingitur & superûm munere ridet ager.
Prima suam Daphnis vocat ad mulctralia Nisam,
Dum violas calathis colligit ille suis.
Sed tu Nisa cave, occultam ne forte per herbam
Tentet inexpertam Daphnis inire viam.

MAIVS.

Nunc Meliboœ tuæ gliscant in Doride flammæ,
Dumque virent passim prata, virete duo.
Sol est in geminis. gaudent hoc sidere nuptæ,
Et faciles spondent astra benigna thoros.
Cœlum, terra, dies omnes noctesque procantur,
Dum tulipam digitis demetit Ida suis.

Lesbia cur tacitum nutrit sub pectore vulnus?
Dissimilis matri non cupit esse suæ.

IVNIVS.

DVm Cancri chelis Phœbeos implicat ignes
Signifer & summum lux vehit alma diem,
Lanigeras tondet pecudes intonsa senectus.
Et nunquam querulæ vellera carpit ovis.
Quas geritis domini vestes hæc lana fuere,
Materiam fastus sordida præbet ovis.
Junius est. assurge puer, dumque ætheris altæ
Sol habet, in recti vertice fige pedem.

IVLIVS.

POne premit Titan Nemeæi terga Leonis,
Et ferus exsuccos Sirius urit agros.
Pascua diffusis resecantur gramina campis,
Pabulaque hinnitu belliger optat equus.
Nunc pisces fluviis, gaudet falconibus æther,
Et spoliis aër totus & unda patet.
At tu Nympha tuis pisces quæ retibus abdis,
Effuge amatoris retia vafra tui.

AVGVSTVS.

TRiptolemi jam dona vides Cererisque beatæ,
Quasque ferax messes colligit omnis ager.
Fasciculos Corydon densis adstringit aristis,
Et tot fasciculis horrea plena tument.
Adspicit hæc virgo, & cuperet non virgo vocari,
Et fœtus etiam gignere posse suos.
Curia, Palladiæque vacant hoc mense cathedræ,
Cumque facit tellus maxima, nil facimus.

SEPTEMBER.

Libra dies noctesque pares suspendit in astris,
Et medio Phœbus cernitur ire gradu.
Poma dat autumnus, morbisq; alimenta ministrat,
Prunaque, quam spectas, rustica Chloris amat.
Venantur Bavarûmque duces, Bavarûmque juventus,
Et fugiens mediis præda tenetur aquis.
Aëris aura tepet. qui sidera respicis, ignes
Concipe, non tepida relligione, pios.

OCTOBER.

Scorpius adversi dum spectat sidera Tauri,
Pone sequi Caprum Philliridenque videt.
Ecce, novum potat noster Silenus Iacchum
Et sociis risum spongia plena facit.
Grus, anser, merula & turdus, fringilla, scolopax
Advolat in cupidam victima crebra gulam.
Tempestas anni varia est. ea pessima non est,
Fercula quæ denti fert peregrina meo.

NOVEMBER.

Iam nova Nobilium mensis obsonia fumant,
Pabulaque in luxum frigida prata ferunt.
Iam damæ, lepores, cervi, sunt præda molossis,
Et profugæ laqueis tot capiuntur aves.
Lapsa cadunt folia arboribus. Chironque superne
Flaminaque & pluvias ejaculatur aquas.
Venator toto canibus venare Novembri,
Securus, num sit mœcha marita domi.

DE-

DECEMBER.

DElitet in tenebris, dum lux Phœbea fatiſcit,
Cereaque exanguis lumina portat anus.
Nec tamen illa latens Iudæum porca Decembrem
Arguit, hos jugulos horret Apella ſacer.
Sus immunda placet nobis. his vivimus extis,
Dummodo cœnoſum proluat unda pecus.
Optima ſus, quoties tua teſtamenta reſignas,
Me dic hæredem ſuminis eſſe tui.

DIES.

PVlchra dies pulchram forma fulgente juventam
Exhibet. ô vitæ dulcis amica meæ.
Irradiat ſemet radiis, mundumque videndum
Objicit, inque oculos quæ latuere, rapit.
Solis fida comes ſurgit cum ſole, caditque
Præcipitatque ſuas ſole ruente faces.
Si natura diem nobis conceſſit, in ipſo
Fas eſt juſtitiæ nos habitare die.

NOX.

LAnguida, dormitans hæc fœmina noctis imago
Sideribus veſtes undique picta ſuas. (eſt,
Cingunt demiſſam Lethæa papavera frontem
Et pueris juxta membra ſopore jacent.
Interea pernox ferali carmine bubo
Ingemit, & toto muſſat in orbe quies.
Evigila è tenebris anima, & dum cœlica verſas,
Diſpliceat vitæ nox ſcelerata tuæ.

In Incendium Templi
AMSTELODAMENSIS.

I.

AMstela, dum subitis flagrant tua templa favillis,
Et pereunt uno sacra laresque foco;
Dum nudatæ suo fumant fastigia tecto,
Horrescitque aliis ipsa ruina minis;
Creditur hæc vultu nobis dixisse sereno
Relligio & dictis vix gemuisse suis:
Tunc vigui, cum nulla humilis mihi conderet orbis
Culmina, nec pulchro fornice culta fui.
Cum templum spelunca fuit, latebræque ferarum,
Araque de viridi cespite staret inops.
Cum silvis latuere pii, cryptisque fideles,
Et mediis Christi vox resonaret agris.
At postquam nitidis fastu sum tradita templis,
Et Regùm impensis tam preciosa fui;
Et meus augustis voluit me claudere cultor
Sedibus, & cœtus hîc habitare meos:
Defeci, miseræque mihi cultusque decorque
Languit & formæ vis veneranda meæ.
Cordibus intepui, & dum comta, superba frequentor,
Decessit studiis gloria vera piis.
Audivit mea verba Deus. flagrare penates
Iussit & in cineres nobile vertit opus.
Discite mortales, tectis secernere Numen.
Nec lapides summum claudere posse Deum.
Illa malos justosque capit domus. intus honestum
Quæ colit & Christum possidet. una Dei est.

Tecta

II.

TEcta ruunt, cecidere trabes, tabulata, coronæ,
Sacrataque Domus Area nuda patet.
En, Veri domus illa fuit. nunc cernitur illud.
Sublato flammis tegmine, nulla latent.
Adspicit ex altis hæc rudera sedibus æther.
Et sacrum irradiat Luna diesque locum.
Hactenus humano sonuit sub judice verum,
Et potuit dictis terra favere piis.
Nunc, quicunque soles mystes cœlestia fari,
Hic poteris, Cœlo judice, vera loqui.

III.

NE lugete Novi, Cives, dispendia Templi.
Hoc locuples vobis dextera reddet opus.
Flagravere trabes. alias speramus ab Arcto.
Et cupiunt silvæ nunc magis esse piæ.
Exiliunt ultro terris Borealibus orni.
Et facili pinus cæsa labore ruit.
Ardua, vix ullis percussa securibus, ilex
Labitur, in sacros officiosa lares.
Hæc lugete magis, Cives, dispendia: flammis
Exuri priscum non potuisse nefas.
Hæret adhuc animis veteris contagio vitæ.
Nostraque ab ignavo frigore corda stupent.
Si magis in cœli cultum pietate calemus,
Vtiliter nobis arserit ista Domus.

IV.

CVm gravis in Solymæ muros incumberet Assur,
Arsit adorando Fabrica structa Deo.
Nec periit tunc salva Fides. stetit illa superstes
Ignibus atque isto luxit in igne magis.

Ardeat & fœdæ jam ſit vicina ruinæ
Hæc Domus, & lapidum corruat alta ſtrues;
Stant, queis nixa fuit, meliori ſorte columnæ.
Quæque domum librant, fulcra ſtupenda manent.
Hinc omen dextrum capimus. ſtant ſalva piorum
Dogmata, ſtat nullo mobilis igne Fides.
Inconcuſſa jacent ſalvis fundamina muris.
Et Pietas in quo noſtra recumbat, habet.
Nitimur unanimes Chriſto. ſi machina mundi
Ardeat, hoc poſſum tutus abire Deo.

V.

QVid gemitis pavidæ matres? quid pectora mœſtæ
Tunditis? & lachrymis tingitis ora piis?
Non gravis eſt jactura boni. decuſſa caluptra eſt;
Et Superûm facies ſpectat aperta domos.
Iam colitis ſine nube Deum, ſine tegmine cœlos.
Sic flammæ, ſic vos erudiere faces.

VI.

ARſit ſola ſuis Eccleſia noſtra favillis.
Nec facta eſt damno proximiore nocens.
Tot circum innexi flamma caluere penates.
Et tamen in nullam ſævüt illa domum.
Vndique ſalva atque incolumis vicinia manſit.
Noxaque communis non fuit, horror erat.
Nam quæ vera cupit cenſeri Eccleſia mater,
Noxia filiolis non cupit eſſe ſuis.

VII.

DVm vera in terris calidis Eccleſia rixis
Quæritur, & veri templa locuſque Dei:
Iamque alius Latia ſuſpendit ab urbe ſalutem;

Alter amat mentis libera sensa suæ:
Dum bellis, dum Regum armis hæc ipsa probantur,
Et potior victrix creditur esse fides:
Ridet cuncta Deus querulæ molimina turbæ,
Et veram, mediis litibus, igne probat.

VIII.

NOn Aurora domum sacram, non Vesper adussit,
Sed medio flammæ sæviit ira die.
Sol tragicus spectator erat: spectabilis urbi
Res erat, intentis civibus, arsit apex.
Tot testata fuit Majestas testibus iram.
Nec voluit populos ista latere suos.
Supplicium commune fuit. si nostra fateri
Crimina non pudeat, publica culpa fuit.

IX.

In ORGANA exusta.

QVæ toties cecinere Deum, quæ carmine sancto
Tot placuere piis organa, lapsa jacent.
Summa nocent imis. pars hæc malè sævit in illam.
Inque mali partem cuncta ruina rapit.
Igne tubi, pulchri flamma periere canales,
Ordinibusque suis qui sonuere, silent.
Æstuat in dulces rabies Vulcania cannas,
Aptaque centenis vocibus ora liquat.
Confunditque sonos omnes & barbara miscet,
Materiæque artem tollit iniqua suam.
Redde melos solitum Iubal, tot redde loquelas.
Fac iterum nobis docta metalla loqui.
Sic plus in templis Deus & divina placebunt.
Ipsa voluptates Sacra decenter amant.

X.

In exuſtum SVGGESTVM.

HIc arſit Chriſti ſtudiis & vocibus umbo.
Nunc ardent flammis pulpita ſacra malis.
Hinc noſtri tonuere patres, & fulmina quiſque
Torſit in humanum relligioſa genus.
Mulciber in ſedes & ſellas fulminat iſtas.
Et ferus hîc partes cuncta vorantis agit.
Tu flammas lymphis & toto flumine, Civis,
Obrue, & iratas in tua ſacra faces.
Et quos non audis fundi ſuggeſtibus altis,
Auditor, monitus, à ratione cape.

X I.

In CORONAS & LAMPADES liquefactas.

QVæ populis luxere faces, grandeſque coronæ,
Rudera ſunt ,fœdo deſpicienda ſitu.
Æra fluunt : ſquallent , quæ mox fulſere, metalla:
Atque aliis facibus diſperiere faces.
Quid fiet ? tenebris miſeri vivemus in ipſis ?
Et nulla civis lampade flectet iter ?
Amſtela, quæ longè facibus præluceat iſtis,
Fax micat, & certam monſtrat ad aſtra viam.
Illa Dei Lex eſt, palantis regula vitæ.
Illa præit pedibus lux veneranda tuis.
Decepere faces alios. hæc neſcia fraudum eſt,
Erranteſque ſuo diſcutit igne faces.

XII.

In SEPVLCHRA ruinis adaperta.

QVis furor in sacris? turbant incendia Manes.
Et placidos aperit crebra ruina rogos.
Marmora dissiliunt. inque ipsa cadavera lapsæ
Desuper, horribili sorte, stetere trabes.
Credibile est aliquem è tumulo (si cura quietos
Sollicitat) tales ingeminasse sonos:
Parcite, mortales, cineres violare sepultos.
Non hîc impietas, quod sibi quærat, habet.
Quid patriam, quisquis facis hæc, inquiris in urnam?
Aut pacata tuæ conjugis ossa cies?
An, Iudex metuende, venis? & corpora poscis?
Meque resurgentem vis tibi, Christe, dari?
Omnia collucent flammis. hæc ultima mundi
Perditio est. summum sistimur antè Deum.
Saxa crepant, sua frusta vomunt monumenta. piasq;
Exuvias altè flamma profana vorat.
Dixerit hæc. sed nos qui vivi vidimus ista,
Dicimus, extremum hæc antevenire diem,
Atque has venturæ flammas præludere flammæ.
O homo, quam grandi nunc monitrice sapis.

XIII.

CVrritis & totam, Cives, confunditis Vrbem.
Et cunctos Templi publicus ardor agit.
Hi scalas validis librant cervicibus. illis
Dissecat adstrictas crebra securis aquas.
Scanditis & celsis altè laquearibus undas
Fertis & immenso luditur igne labor.
Cunctorum pereunt operæ. subvectus in auras
Auxiliatricem respuit ignis opem.

Sistite præcipites operas. exstinguier ignis
Nescit & excelso vertice flamma furit.
Quid cœlos urnis petitis? demissior hîc vos
Plusque nocens animis flamma, perurit humi.
Ardet amor lucri cupidis in mentibus. ira
Æstuat & facibus cœca libido suis.
Huc agiles properate, istas exstinguite flammas,
Huc omnes sanæ fundite mentis aquas.
Expedit hos frigere focos. nil flumina prosunt.
Pabula peccatis tollite, frigus erit.

XIV.

In TVRREM & CAMPANAS lapsas.

LAbitur ex alto turris, tot salva per annos.
Et lapsu Manes contremuere pii.
Campanæ cecidere, pia pro gente loquaces.
Nec, quod jam populis æra loquantur, habent.
Nempe, luunt pœnas Superis. à cœtibus absunt,
Et procul, in templi vertice, quæque sonat.
Immemoresque Dei, crebra nos voce lacessunt,
Et memores summi Numinis esse volunt.
Hinc mediis lapsæ templis damnantur inesse,
Vox ubi damnatis publica jure silet.

XV.

In effigiem CÆSARIS in vitris exustam.

EXusti periere duces. & Cæsaris illud
Augustum in vitris desiit esse caput.
Quam leve, si vitreus Cæsar subducitur urbi.
Aureus in nummis restat adhuc Carolus.

XVI.

ACcendit Latium Didonis flamma poëtam,
Et Phrygii incaluit Principis igne Maro.
Flamma fuit, quæ vesanos accendit Orestas.
Vrit amatores Cypria flamma suos.
Nos quoque, dum sacris ludunt incendia templis,
Vrimur, & vates improba flamma facit.
Attamen in flammis sapimus. quia frigora prosunt,
Carmina frigoribus frigidiora damus.
Dum desunt latices, constrictaque flumina, forsan
Exstinguent istas frigora nostra faces.

In TEMPLI GALLICI

Et Aulici Incendium, quod accidit Hagæ Comitis, me spectante.

VIdimus infandis Superûm flagrare favillis
Limina. terribiles vidimus igne focos.
Rudera sunt delubra Dei, laquearia sordes,
Quæque precum fuerant atria, sunt cinerum.
Quæ populum Christique gregem campana vocabat,
Liquitur, inque suo funere muta silet.
Organa, quæ modulis recreant cœlestibus aures,
Fœda situ vultus occuluere suos.
Quæ circum monumenta Ducum suspensa nitebant,
Virtutum memores disperiere notæ.
Ex alto cecidere enses, calcaria, cristæ,
Depictosque furens flamma peredit avos.
Auriaci periere patris subsellia. quaque
Relligiosa sedet Patria, fumat humus.
Optima vaticinor. Pietas incendia fecit,
Vt flammis caleant pectora nostra piis.

Vt cedat ferale gelu, quod ſtrinxerat omnes.
Et fervens animi diſſipet aura nives.
Forſitan & ſacris gliſcent in vatibus ignes,
Et novus æthereis mentibus ardor erit.
Forſan ab his facibus frendens exuritur error,
Et verum facie ſplendidiore micat.
Forſitan his ipſis vicinior Aula calebit
Ignibus, inque Deum pronior ibit amor.
Aut Batavûm præmiſſa acuent hæc fulmina Martem,
Flammaque Cantabricos acrior uret agros.
Si malè vaticinor, tu Civis, diſce: piorum
Poſſe quati flammis limina, ſtare pios.

IN NVPTIAS

Ornatiſſimi, doctiſſimiq; viri

D. IOHANNIS BLAEV,

I.V.D. Et Mathematicorum ſtudiorum cultoris ſerii;

Et laudatiſſimæ Virginis

GEERTRVDIS VERMEVL.

QVàm tibi nunc aliæ gliſcunt ſub pectore curæ;
Quàm ſpeciem, Blavi, vultus amantis habet.
Quàm tibi vita prior jam faſtiditur; & illi,
Conjugis ignari qui periere, dies.
Nil tibi cum libris, vel ſiccæ cortice chartæ eſt.
Nec vigiles laſſat pagina crebra manus.
Prœla jacent. ceſſant operæ. nec dextera ſolers
Ordinat ingenii docta reperta tui.
Non jam flammiferos, claro cum patre, penates,
Et ſpatiis ſcribis ſidera quæque ſuis.
Pleias ubi, radietque ſua cum conjuge Cepheus,
Æmula vel Sponſæ Caſſiopæa tuæ.

Ipse suis te subductum cervicibus Atlas
Sentit, & ingenti pressus ab axe gemit.
In terris alii surgunt tibi, Sponse, labores.
Altera adest studiis Sphæra parata tuis.
In qua flammeolos Sponsæ mireris ocellos,
Atque aliam videas luxuriare Comam;
Collaque, & in pulchra fulgentia Cingula pallâ.
Quasque sibi Virtus nexuit ipsa Deas.
Si tibi prægrandem versat Ptolemæus Olympum,
Et longo perstat terra quieta situ:
Si tibi prægrandem sistit Copernicus æthram,
Et novus hic gyro nos breviore rotat:
Tertia Sphæra tua est. quæ jam tibi nubilis adstat.
Sphæra novi motus, Sphæra quietis amans.
Hunc orbem, Vir docte, tuis virtutibus orna.
Hîc Veneres omnis pone Cupido tuas.
Quodque rei caput est, Tu, Blavi, volve puellam.
Et dic: Sphæra meis volvitur ista jocis.
Quære polos, axemque vigil. dumque omnia laudas;
Tota tibi fiat femina Zodiacus.

In effigiem GVSTAVI Suecorum Regis.

HÆc Martis facies, hæc magni Regis imago est.
Talia Gustavus belliger ora tulit.
Se major Natura fuit, cum gigneret illum,
Et statuit posthac gignere nolle parem.
Vnus Pellæo juveni si succubat orbis,
Huic orbes poterant succubuisse duo.

In

In effigiem
FREDERICI
AVRANSIORVM PRINCIPIS
equo insidentis.

QVem procerum votis, populi quem voce petebas,
Fortunæ columen suspice, Belga, tuæ.
Talis erat Cyri facies, cum vinceret urbes.
Hæc species Pyrrhi belligerantis erat.
Talis Pellæo sonipes surrexit alumno,
Et magno domiti frenduit orbis hero.
Auriacos hic portat equus. natumque patremque.
Hîc decus invicti fratris & ora vides.
Tres coïere Duces, & quæ divisa beatos
Efficiunt, uno in Principe mixta fluunt.
Collige Roma tuos vario ductore triumphos,
Imperii finis Tigris & Ister erunt.
Promovit Fredericus iter. jam pugnat ad Indos.
Ignotoque procul sidere bella gerit.
Surgunt cum Phœbo tituli. cum mergitur ille,
Occiduis victrix gloria surgit aquis.
Horret Iber, miratur Arabs, formidat Hydaspes,
Istaque longinquus nomina Persa colit.
Nec satis est pugnasse Ducem. respublica felix
Pacatæ laudem relligionis habet.
Libertas secura domi, quæ vicimus, inquit,
Non tua sunt, Princeps, commoda. civis erunt.

In

In effigiem Nobilifs. viri
PETRI HOOFT
Prætoris Goilandiæ & Satrapæ Muydenfis.

SVfpice, Belga, virum, tragico quo vate paratu
Cœpit & Arctoo fcena fub axe loqui.
Gallia quem titulis, Batavus tot fafcibus ornat,
Et dominum gaudet Muyda præeffe fibi.
Qui patrias fcripfit Veneres. Cyprumq; Gnidumque
Tranftulit in terras, Amftela clare, tuas;
Sceptraque Borbonii vitamque & fata recenfet,
Et tantum dictis grandibus implet opus.
At cum gefta leges noftris quoque bella fub oris,
Victaque Naffoviâ regna ducefque manu:
Dic, illum quæ nos facimus, fic fcribere; tanti
Vi fuerit, Reges fuccubuiffe tibi.

In effigiem celeberrimi viri
GERARDI VOSSII.

CErne Palatinæ, lector, miracula terræ.
Quem fuus haud una perficit arte labor.
Sufficit acta dies aliis, non fufficit illi.
A folida ftudiis tempora nocte petit.
Quid non exequitur fcriptor? nos fponte fatemur,
Non alia fcribi fecula poffe manu.
Et puer & juvenis chartis impalluit & vir,
Et nunc non alium fe cupit effe fenex.

In

In effigiem Cl. viri & Medici
SAMVELIS COSTERI.

CVi toties molli recitata est fabula socco,
Qui tragicum Batavo carmine scripsit epos;
Serius adspicitur, vultumque Machaonis orbi
Exhibet, & Cois legibus ægra juvat.
Ista sales fundit gravitas, vindexque bonorum
Arguto solos verberat ore malos.

In effigiem Nobiliss. viri
CONSTANT. HVGENII
Equitis, quinque liberis stipatam.

PIngeris, Hugeni, propriis permixtus Achivis,
Parsque tui totum cingit amica patrem.
Autor honoratæ sobolis circumspicis omnes.
Dissimilesque tibi persimilesque vides.
Splendida concordes exornant atria fratres
Quatuor, & vultu Tyndaris una suo.
Hæc thalami fortuna tui, & spes tota nepotum est.
Hæc dominum cingunt sidera quinque Iovem.
Assideat matrona Iovi, perfecta tabella est.
Mater ubi, soboles prostat & ipse pater.
Non aliam, Hugeni, matrem, nec quære novercam;
Ne læva adspiciat, quos negat esse suos.

In effigiem Clariss. viri
CLAVDII SALMASII.

GAllia quo nuper, jam sidere Leida superbit.
Prælucet magnis artibus ista Pharos.
Hæc sunt perspecti, Lector, compendia mundi.
Fronte sub hac Pallas prodigiosa latet.

Partimur

Partimur doctrinam alii. hîc se tota recondit.
Immensosque habitat mens spaciosa lares.
Scribite scriptores. cui pagina scripta Solini est,
Iudice me, scripti circulus orbis erit.

In effigiem
PETRI VÆNII,
Syndici Hagensis, à filio sculptam.

TAlem decrepita Batavum vixisse senecta
Vidimus & trepidis consuluisse reis.
Hæ rugæ sapuere Deo, patriæque, suisque.
Hac facie, Væni maxime, Zeuxis eras.
Non simplex est forma viro. Themidemq; Fidemque,
Et non corrupti Nestoris ora vides.
Pingitur à nato genitor. res mira. parentis,
Qui genuit, facta est dextra lima sui.

In effigiem
NICOLAI COPERNICI.

NAturæ novus iste faber fuit. æthera, terras
Restituit magna cum ratione senex.
Quam calcamus humum, mediis suspendit in astris,
Et Lunæ comites altius ire cupit.
Mercurius priscis migrat de sedibus. ipse
Immensi medium Cynthius orbis habet.
Hunc circum raptamur & omnis machina mundi.
Immotoque hominum quilibet igne calet.
Inversa est rerum facies. humana quid ultra
Mens queat? hic nostri terminus ingenii est.
Cuncta sibi constant, luces noctesque, minorque
Est labor, hoc cœlos constituisse modo:
Confudit mundum Ptolemæus gentibus. unus
Hic verum potuit reddere. quis potior?

In effigiem
TYCHONIS BRAHE
Dani.

INcola terrarum summis habitavit in astris,
Semideûmque inter sidera vixit humi.
Emensus Phœbi cursus Lunæque Iovisque
Transtulit in terras astra Deosque suas.
Vtque oculis totum humanis exponat Olympum,
Æmula naturæ Sphæra reperta fuit.
Quæ terras, quæ tecta Deûm, fluctusque coërcet.
Et spacio mundum dat breviore capi:
Dic mihi, spectator, Tycho, qui supputat astra,
Quique locis pernox ordinat illa suis,
Qui lapsus astrorum omnes signavit & ortus,
Num meruit cœli Iupiter esse sui?

In effigiem
GVILIELMI IOH. BLAEV,
Astrologi & Typographi celeberrimi.

HIpparchos antiqua suos si prædicat ætas,
Sosigenem Memphis relligiosa colit:
Cantaber Alphonso, Cimber Tychone superbit,
Atque aliquid tantæ Sarmata laudis habet:
Cæsius hoc omne est Batavis. quem fulgida dudum
Vraniæ lumen credidit esse suum,
Et toties istis nixus cervicibus Atlas,
Vestaque, quam tabula jam manus una gerit.
Ære emitur parvo mundus, quis venditor? hic est.
Hic minimâ docuit sidera puppe vehi;
Portari Oceanum ratibus, portusque viasque,
Littora, & immensis dissita regna plagis.
Navita, quid noctu gelidas inquiris in Arctos?
In puppi ante oculos Arctos iterque patent.

In

In effigiem
SIMONIS EPISCOPII
exulis.

QVem tu Leida prius, Synodus mox ipsa loquentem
Audiit, hoc vultu vivit Episcopius.
Vivit & externis pandens sua lumina Gallis,
Exoptat Patriæ tempora blanda suæ.
Tempora dant precium, rapiunt quoque tempora doctis,
Ludit & in magnis sors malesana viris.
Res levis exilium est. grande hoc: mens nescia pravi.
Hac duce securus vixit ubique domi.

In effigiem
TROMPII,
Archithalassi.

ADspice victoris vultus & prælia Trompi,
Et cinctum rostris Belga tuere caput.
Nos quoque Pompeios stantesque in puppe Cimones,
Intrepidumque mari Timoleonta damus.
Hic alia Salamine, alia stant Aulide classes,
Atque alias alius poscit Iäson opes.
Flamma furit. tabulata ruunt & transtra forique,
Et mediis Chalybum fluctibus æra tonant.
Hostibus immixtus trucibus trux hostis inerrat.
Nec nebula Hispanum dedecus atra tegit.
Pro Batavo pugnant Zephyri, cœlumque Deusque,
Parvaque vis valido perniciosa Tago est.
Classica Trompiadem celebrant; lituique tubæque,
Nec moritura Ducum præmia victor habet.
Attilios dic, Roma, tuos. nos diximus illum,
Briela cui patriam, Duna trophæa dedit.

In effigiem
ADRIANI SPIGELII,
Medici & Anatomici apud Patavinos celeberrimi.

QVem terris Bruxella dedit, Patavîque Lycæum
Obstupuit grandi Palladis ore loqui,
Talis erat Veneto radians Spigelius auro,
Talis erat, vivum quem volet ipsa salus.
Exuviis latè nostris clarescit & extis.
Materies famæ fulgida sectus homo est.
Hunc Italis Belgæ dedimus. novus iste Machaon
Luxit in Ausonio fax peregrina solo.
Non querimur, Patres Veneti. nunc redditis illum.
Inter scripta sibi frusta superstes agit.
Emeruere Duces servato cive triumphum.
Hic in dissecto cive disertus ovat.

In effigiem
ALBERTI BANNII,
IVRISCONSVLTI
& Musici summi.

QVi Themidem ad leges, cantum revocavit ad artem
Bannius, hoc vultu conspiciendus erat.
Muta sonos numerat facies. cantare videntur
Omnia, frons, oculi, dextera, labra, genæ.
Sic reor: audiri Cherubinos inter & ipsos
Angelicos aliquid discere posse choros.
Scilicet in verbis vis est inventa canenti.
Hoc plus antiquis Musica nostra sapit.
Lætitiæ dator in terris, cantillat in astris.
Quoque homines olim, jam canit ore Deum.

In

In effigiem Sereniſſimæ Palatinorum Principis

IVLIANÆ LOYSÆ,

matris Frederici Electoris & Bohemiæ Regis.

AVriaci ſoboles, titulis illuſtris aviſque,
Magnorum genitrix ſuſpicienda Ducum;
Exhibet hos vultus populis. Veneranda Loyſa eſt,
Inque oculis princeps femina numen habet.
In nato Regum thalamos ſuſpexit & oſtrum,
Sceptraque quæ dederat ſors, violenta rapi.
Inconcuſſa malis, non fecit, ſentiit hoſtes.
Imperii rectrix relligioſa ſui;
Immiſcet Superis Fratres Bellona, ſuumque
A gemino robur vindice Belga capit.
Sed dum ſceptra thoroſque rotat Fortuna duceſque,
Immota Princeps vim pietatis amat.

In effigiem

MARIÆ,

Regis Britannorum Filiæ, uxoris Celſiſſimi Principis GVLIELMI Auranſiorum Principis.

PRincipis hæc Mariæ facies. ſic filia Regis
Cernitur, & reges inclita ſpirat avos.
Auriaco jam nupta Duci, lux maxima Belgis
Emicat, & terris gaudet adeſſe ſuis.
Creſcit & id magnos adoleſcit Sponſa nepotes,
Naſſovioſque dabit mater adulta Duces.
Publica res amor eſt. ſed regum ducere natas,
Non thalami res eſt ſola, ſed imperii.

In effigiem MAXIMILIANI, Serenissimi Ducis Bavariæ, &c.

Quisquis in imperio leges, in legibus æquum
Asseris, & cives moribus ipse facis,
Suspice, quem spectas Bavarum. tot nomina recti,
Tot virtutum apices Maxmilianus habet.
Irradiat priscos majorum gloria fasces.
Qui se jure ducem, plus ratione probat.
Prælucet titulis pietas, Regumque coronas,
Sceptraque conjugiis miscet avita suis.
Bella gerit, gladiumque Aquilis impendit & Istro,
Dum grave momentum Cæsaris esse putat.
Et tamen hæc pacis studiis se bella tubasque
Tradere, si posset, vellet imago loqui.

In effigiem Celsissimi Principis GVILIELMI, FREDERICI ARAVSIORVM Principis Filii.

Qui prius imbellem thalamis induxit amorem,
Cum data Nassovio regia Sponsa fuit,
Cernitur his ipsis Princeps cataphractus in armis.
Et patriis crescens moribus, illa quatit.
Spirat avos patruosque Duces generosa Iuventus.
Et patrem ante annos, noster Iüle, refers.
Fortè etiam nova per Batavos tibi conditur Alba,
Romanosque ex te Iuliadasque dabis.

In effigiem

ELIZABETHÆ

Electoris Palatini & Regis Bohemiæ Filiæ.

ADſpice ſceptriferæ germen venerabile gentis,
Cujus in innumeros purpura currit avos,
Regnantis neptim Caroli. quam, Rege Bohemo
Patre, Palatini nominis aula vehit.
Irradiat pulchros majeſtas Cimbrica vultus,
Totaque cognatum ſupputat Arctos ebur.
Pinge tibi Tameſis Venerem, tu Rhene Minervam.
Hac eadem pingi numina fronte volent.
Pingite Caſtalidum veneranda exempla ſororum,
Fulgeat has inter Caſtalis illa deas.
Si natale ſolum & poſſeſſum deficit oſtrum,
Hoc regale, ſuis poſſe carere focis.
Sceptrorum ſatis una gerit, quæ ſceptra meretur.
Hoc quoque diſſimulans, regnat Eliza magis.

In effigiem

ADOLPHI NASSOVII

Cæſaris.

CÆſaris auguſtum geſſi diadema. mihique
Imperii ſeptem vota dedere decus.
Non tulit Auſtriacus, ſolioque excuſſit Adolphum,
Et rapuit faſces ira furorque meos.
Poſteritas fuit ulta nefas: lux altera Iulì
Alberto vidit cedere Naſſovium.
Altera lux Iulì, ſeris venientibus annis,
Albertum vidit cedere Naſſovio.

Cum mediis Morinûm ruerent hostilia campis
Agmina & Austriaci succubuere duces.
Discite vos etiam scelere abstinuisse potentes.
En, notat admissi posthuma pœna diem.

In effigiem RENATI de CHALON, Principis Auriaci.

PRo Carolo miles pugnasti Cæsare. mox te
Gallia pro Carolo succubuisse dolet.
Nassovium facis Auriacum, sobolique tuorum
Auriaci donas sceptra vetusta soli.
Magne Renate, tuas iterat Chalonia laudes,
Dum vultus iterat terra Batava tuos.

In effigiem fortissimi Herois GISBERTI HOGENDORPII, Militum Tribuni & Moguntiæ nuper Gubernatoris.

PRussia quem Gothicis pugnantem vidit in armis,
Et timuit rapido Sarmata vectus equo;
Cum multo madidum Gustavus sanguine corpus
Crudaque bellaces cerneret ora viri;
Quem tua, magne Ducum, clades & funera, Tilli,
Per populos fama splendidiore vehunt;
Ipsa cui claros devicta Moguntia fasces
Tradidit & regni sceptra verenda sui;
Talis Hogendorpî facies. sic cernitur orbi.
Talis Hyperboreas duxit in arma manus.
Objice sic pictum castris hostilibus. ipsa
Cæsareos jam mox pellet imago Duces.

In effigiem

ABRAHAMI DOMINICI,

Leovvartii, Concionatoris in Frisiis paludibus.

SI pingi possent pietas, facundia, candor,
Et non fucatæ relligionis amor,
Hæc species, hæc forma foret. Leovvartius isto
In Frisiis jamnunc cernitur ore suis.
Plura loquar. magni pandit mysteria Christi,
Oblitumque Dei fulminat in populum.
Quæque sibi privata putat, sunt carmina, Musæ.
Quàm vates gleba deteriore latet.
Nec satis est, Hebræa loqui. magis illud, amari.
Vtque hominem fas sit vivere, posse loqui.
Hæc, Abrahame, doces. mihi pro doctore tabella est.
Nam, quem non loquitur, spirat imago Deum.

In effigiem

CORNELII BOII,

Advocati & Poëtæ eximii.

QVi Themidi loquitur Phœbum, vatesque tribunal
Concutit & trepidos asserit ore reos,
Talis Boyus agit. VValachrûm cui fluctus & æquor,
Et patriam dulces dant Heliconis aquæ.
Exuvias hic vatis habes. nihil adspicis ultrà.
Mentitur verum tota tabella virum.
Sed Rhodopen, raptasque nurus Silonque pererra.
Non alibi Boyum cernere, Belga, potes.

In effigiem præstantissimæ Virginis
APOLONIÆ à VEEN,
sculptam à fratre.

SCulpis Apollineam, frater germane, sororem.
Et tamen hîc nullam sculpis Apoloniam.
Sculpe oculos, exsculpe manus, exsculpe capillos,
Hoc, quod dextra nequit sculpere, Apolonia est.

In effigiem & obitum
EVERHARDI vander SCHEVREN,
Iurisc. & Advocati Vltrajectini.

SVspice, quem pacis studiis secrevit alumnum
Illa reis nimium litigiosa Themis.
Maluit arbitrio dirimi, quam jure, querelas.
Et facilis stricto prætulit æqua foro.
Dum trahit invisas Minois Curia causas,
Abrumpit lentis jurgia grata togis:
Nunc Themidis nunc juris habes placidissima, Scheuri,
Præmia & æthereo judice salvus abis.
Quique boni civis partes patronus obisti,
Post obitum Superis desinis esse reus.

In effigiem
M. ZVERII BOXHORNII.

ADspice Palladii vultum spectator ephebi,
Claraque facundis vocibus ora stupe.
Ipsa senum velox sapientia prævenit annos.
Et spatiis ætas fallitur acta suis.
Vir loquitur, scribitque senex vernante juventa,
Et Satyra mores liberiore notat.

In Batavis prætexta sapit. sub sidere nostro
Pene puer fatur mascula verba Cato.
Pingitur imberbis, qualem se pingit Apollo.
Quantum est, ipsa etiam fronte referre Deos.

In effigiem Nobilissimi viri TH. GRASWINCHELII, Eq. Fisci Holl. Advocati.

ADspice, non quem Cirrha dedit, sed Belgica va-
Cui sacrum ætherea Phocide fluxit epos. (tem.
Principis Hebræi numeros & verba disertus
Fatur, & ad Latii plectra Sionis opus.
Palladis augustas implet Sapientia chartas,
Gorgoneasque timet livor & ira minas:
Regia seu pulchris majestas scribitur ausis,
Seu Veneti sedes imperiosa soli.
Publica cum dubias aperit facundia causas,
Isto Mercurium credimus ore loqui.
Ipsa dedit Nemesis gladios, Astræa bilancem,
Et Batavûm tali vindice jura valent.
Cingitur his patriæ famulans insignibus ætas,
Et Superos gaudet conciliasse sibi.
Desine pro rostris mirari, Belga, loquentem.
Cum tot numinibus rem Theodorus habet.

In effigiem Clariss. Rotterod. Ecclesiastæ & Medici FRANCISCI LANSBERGII.

CErnitur elinguis, cujus facundia cives
Attonitos tenuit, Rottera, sæpe tuos.
Cernitur exanimis, vitam qui reddidit ægris.
Et celeres jussit tardius ire dies.

Virtutum tuba, cœlestis præceptor honesti.
Maxima quo timuit Roma loquente loqui.
Cernitur imbellis, qui fratrum bella vetabat.
Et pacis rupto fœdere suasit opus.
Lansbergi, sanare animas & corpora noras,
Et geminæ nobis causa salutis eras.
Sic totus tibi debet homo. Te vindice nostri,
Una homini sospes pars fuit, una Deo.

In effigiem Reverendi viri

P. SYLVII,

Amstelodamensium Ecclesiastæ.

CVjus adorandum docuit facundia Christum,
Et populis veram pandit ad astra viam,
Talis erat Sylvî facies. audivimus illum
Amsteliis isto civibus ore loqui.
Hoc Frisiis præcepta dedit. pietasque sub illo,
Relligioque diu vindice tuta stetit.
Præluxit veneranda suis virtutibus ætas.
Erudiitque ipsos fessa senecta senes.
Simplicitatis amans fucum contemsit honesti.
Nec sola voluit fronte placere bonis.
Sic statuit: Iesum vita meliore doceri
Rectius & vocum fulmina posse minus.
Amstela, sis memor extincti. qui condidit urbem
Moribus, hanc etiam post sua fata docet.

In effigiem Reverendi viri

GERARDI ANSLO

Theologi.

QVi patriæ mores & perdita secula damnat,
Innocua fretus relligione senex,

Qui

Qui mundum meliore volet splendescere vultu,
Et Christum studio fervidiore sequi;
Cedit in exemplum Batavis. sic pingitur Anslo,
Sic pietas vultus exhibet ipsa suos.
Ut si forte loqui cesset grandæva senectus,
Ad populum præsens possit imago loqui.

In effigiem Clarissimi viri
IOHAN. VTENBOGARDI
tum exulis.

QVem pietas cœlo, rerum prudentia terris,
Tutaque commendat simplicitate fides:
Cujus Arausiacis tonuit facundia templis,
Et potuit lituos inter & arma loqui;
Hic silet, atque aliqua præbet se parte videndum,
Ut totum cupias posse videre virum.

In locum Anatomicum recens
AMSTELODAMI
exstructum.

QVi vivi nocuere, mali, post funera prosunt,
Et petit ex ipsa commoda morte Salus.
Exuviæ sine voce docent. & mortua quamvis
Frusta, vetant ista nos ratione mori.
Hic loquitur nobis docti facundia Tulpi,
Dum secat artifici lurida membra manu.
Auditor te disce. & dum per singula vadis,
Crede vel in minima parte latere Deum.

IN NVPTIAS
Spectatissimi viri
NICOLAI PANCRASII,
Et lectissimæ Virginis
PETRONELLÆ de WAERT.

Perdiderat sacros feralis flamma penates,
Istaque Vulcani damna furentis erant.
Spectabant mœsti miseranda incendia cives,
Quique stetere diu, disperiere Lares :
Tunc Cytheræa, sui furiis offensa mariti,
Accendit Paphias officiosa faces.
Si flammis, ait, ille suis veneranda perussit
Culmina & in summos sæviit igne Deos,
Conjugis officium est, tantos lenire dolores,
Conjugis est, aliis ignibus esse bonam.
Non mea crudeles sanctis penetralibus ignes
Inferet aut Superûm subruet ira domos.
Mitius ingenium est Veneri. tu tela, Cupido,
Suffice, tu tædas porrige, Nate, meas.
Flagrent his facibus soboles magnique penates
Consulis & totam, flamma, perure domum.
Vrat Amor jam Pancrasium. dum consulit Vrbi
Et civi Genitor se ratione probat,
Exemploque regit ; victrix Erycina triumpho,
Et, non invito Consule, læta loquor.
Ardet Sponsa meis, populo gaudente, favillis,
Et facili Sponsum blanda calore fovet.
Non hæc attonitos reddent incendia cives,
Plaudit ad has ipsas urbs spaciosa faces.
Scilicet his poterit facibus flammisque renasci
Consul & à sera posteritate coli.
Vitalis Fax ista patri matrique nepotes,
Et generi vestro nomina digna dabit.

Sic non, Sponsa, tibi Sponsum, sed civibus optas,
Amsteliisque parens vis peperisse tuis:
Sic dum; Sponse, tuis amplexibus abditur uxor,
Ardet inoffensis publica causa focis.
Has, Cives, has, Sponse, cave restinguere flammas.
Non opus hîc gelidis, Amstela noster, aquis.
Ignibus his flagrate diu. speratáque vobis
Et patriæ & patri commoda flamma ferat.

In Maximi Viri
PHILOMVSI
MVSAS IVVENILES.

ITala gens, Batavos quæ quondam Martia fra-
Imperiique tui socios erecta vocasti; *(tres*
Iam Batavos vatum socios fratresque tuorum,
Post tot secla, voca. Cirrha concludimur una,
Pegaseisque simul populi conspergimur undis,
Et Phœbi communis amor nunc incitat acrem
Ausoniam, nunc vult Musis adsuescere Belgam,
Dum Latios Arctoa vehunt præconia patres,
Nostraque Senensi applaudit fiducia vati.
Illustris Philomuse, tuæ generosa loquelæ
Verba placent; seu per grandes augusta cothurnos
Sensa rapis, lenique elegos diffundit ab ore
Calliope, seu per Lyrici modulamina cantus
Vectus honoratam compellat purpura Romam,
Et magnis fatur patribus, patrumque cathedræ
Annuit, & summis Vrbanum destinat astris.
Prisca superstitio, venerandi nescia Christi,
Infames tonat ore Ioves, Venerisque profanus
Perstrepit illecebris Helicon, mentitaque multum
Pagina Pieriam meruit decerpere laurum,
Et lethi calcare domos. Hoc sanctior ævo
Nascitur Aoniæ felix opulentia venæ,

Et gaudet meliora loqui. non fabula vati
Priamides canitur, fictæque insanus Elisæ
Æneæque furor, vel versæ in corpora formæ.
Longe alios vultus Italûm sapientia terris
Exhibet, & totum pietas facit ipsa poëtam;
Canaque relligio, Clariis dum splendida fulget
Artibus, atque alte Phœbeos imbibit ignes,
Sacrosancta canit, solumque in carmine mutat
Materiam, & studiis Senam cœlestibus implet.
Felix Sena viro, quem cum produceret Orbi
Tot vatum Lucina parens, sua flumina large
Castalii fudere lacus, risere Camœnæ,
Et teneræ cœpere hederam prætexere fronti,
Et melius posthac nobis promittere carmen;
Miratæ puerile decus, lususque juventæ,
Et consummati roburque & numen ephebi.
Legi grandis epos Bembi: placuere furores
Naugerii, Strossæque patris, magnique Maronis
Æmula Sinceri rabies post illa, labantes
Restituis, Philomuse, Deas, patriæque poëtæ
Infers immortale jubar. Tibi sufficit una
Ad famam validis animosa Tragœdia nervis,
Et fatum, Pompeje, tuum. quem Corduba Magnum
Dixit, Sena facit magnum, & dum damnat Achillã,
Voces pro Latio & pro te, Romane, loquentis
Approbat, & generi defendit mascula causam.
Quæ, si non Superis, saltem placuisse Catoni
Creditur, &, si non armis, ratione triumphat.
Hæc te scena dabit seclo, quantum illa meretur!
Quam cerni vult luce palam! quin pulpita scandis
Itala & orchestram conjux Cornelia pulsas?
Indignata tui crudelia fata mariti,
Decussumque caput Romæ. quo tota cadente
Libertas collapsa fuit, fœdoque Quirites
Servitio sensere suæ dispendia culpæ,
Et sicas acuit Bruti vindicta feroces.

Magne vir, his olim cœptis agnoſcimus omnes
Ingenii momenta tui, juveniſque virile
Condis opus, tragicoque exſurgis clare theatro.
Dic juvenes Muſas, quas mecum dicis adultas,
Phœbe pater, ſeniique graves prævertere curas.
Hæc ævi ſors læta mei eſt, ſpectare potentum
Carmina Pieriaſque faces. nunc eſſe beatam
Auguror Italiam, cum te Reſpublica vatem
Repperit, & grandi rerum prudentia cauſæ
Applicat, & tali vult ſub rectore paciſci,
Bellorumque truces furias componis Apollo.

ÆNIGMATA.

Liber.

M*Agna mihi rerum vis eſt, vis maxima vocũ,*
Et tamen hic vili venditur ære labor.
Ignarus doceo, credor ſine voce magiſter.
Cum proſum, taceo: non ſapiens, ſapio.
Sæpius exuror, dominis peccantibus, inſons
Victima, nec culpæ conſcius ipſe meæ.
Veſtior exuviis, vinclis conſtringor ahenis,
Et tandem tineis vermibus eſca teror.

Eadem vox.

I*Ntegra ſi fuerim, potero placuiſſe Latinis,*
a *Principium tollas, diſpliceam Batavis.*
a Iber.

Farcimen.

T*Ota mihi teretem mentitur forma cylindrum;*
Et fæta in medio ſus mihi ventre latet.
Quam me Belga colit, tam me faſtidit Apella;
Heu quam diſſimili ſpernor amorque fide!
Non mihi ſupplicium, non mors decernitur una.
Mergor aquis, flammis torreor, ore voror.

Osculum.

PRima mihi lepidis blanditur portio dictis,
Posterior fœdo vilis odore mihi est.
Prima trahit vitæ causas, exsibilat illas
Vltima. (crede) fuit, qui caret alterutro.

Colus.

CIngit lana caput, contortaque viscera corpus,
Parte mei moveor, parte quiesco mei.
Quos sine me nudos paupertas detegit artus,
Hos opibus per me dextera fulta tegit.
Lingua, manus, digiti, facto glomerantur in uno:
Decedens capiti gloria finit opus.

Ocrea.

HOc decus, hos habitus prisci petiistis Achivi,
Mæonidæque meo nomine charta tumet.
Bos, vitulusque fui, quæ carpsi gramina, calco:
Et premo, quæ timui, colla minacis equi.
Me fastus documenta sui cupit esse Batavus,
Et Martis propriam nunc studiosus amat.

Pluteus.

QVæ fueram duris infesta bipennibus ilex,
Nunc domini custos abdita servo mei.
In me demorso vates sacer ore recumbit,
Ingeniique sagax expedit ausa sui.
Aonidum me lassat opus. laus unica nobis,
Doctorum celebres sustinuisse manus.

Navis.

INnatat Oceano; cœlo spectatur in ipso:
Ventre premit laxo cærula, dente vadum.
Rostratas meruit bellis infracta coronas;
Et spolium è diti Colchide grande tulit.

a *Tolle caput, volitat*; b *ſublato ventre tyrannis*
Annuit; *audaces* c *tota pererrat aquas.*

a avis. *b* vis. *c* navis.

Bubo.

a *INguina ſollicitat, miſeroſque exaſperat artus;*
Cecropiâque frequens viſus in urbe fuit.
Ægida depingit: doctis inſignia præbet:
Stultitiæ pariter ſymbolon, & Sophiæ.
Impatiens Phœbi, mundo ludibria debet:
b *Nominibuſque ſimul terret, &* c *ominibus.*

a Bubo tumoris eſt ſpecies apud Medicos.
b βȣ̃. *c* Statius: Feralia bubo Damna canens.

Curro.

DIvidor, & membro Sapientia creſcit ab a *uno:*
b *Irato reliquum frendeat ore canis.*

a cur quærendi eſt adverbium,
b ῤ, canina littera eſt.

Portus.

ADſpicio Solem a *mutilus,* b *navalia totus,*
Sola poteſt læſum flectere c *cauda Iovem.*

a ortus, *b* portus, *c* thus.

Ovis.

ME Graii petiere duces: mactavit Apella:
Et toties Superis victima grata fui.
Muta Redemptorem refero: ſine crimine, eundem.
Prata meis reſonant templaque nominibus.
Mille meas Siculo Corydon in monte ſorores
Ducit, & ingenium ſimplicitate probat.
Exuviis nitet aula meis: quid ſtercora damnas?
Stercora delitiis ſunt mea mixta tuis.

Annu-

Annulus.

O*Ptima forma mea est, Megaræ laudata magistro.*
Principium passim, finis ubique mihi.
Fulgeo, claudo, premo, medeor, promitto, corono,
Gestor, cædor, amor, do capioque fidem.

Currus.

T*Raximus Hippolytum, distraximus Hectora magnum:*
Et belli quondam pars scelerata fui.
Falcatum me Persa cupit: sine falce Batavus,
Sustinui stantes altius a *Æmilios.*
Persephonen rapui: scindant vada cærula puppes,
In Batavis etiam pontus b *arena mihi est.*

a ſtantes in curribus Æmilianos.
b notatur currus velifer Principis Mauritii.

Penna.

A*Eriis quondam volitans in nubibus hæsit,*
Et refluis eadem viva natavit aquis.
Magnificas procerum decorat, sed mortua, mensas,
Et tremulam summo vertice Teuto quatit.
Præteritos reddit, præsentes prorogat annos,
Invidiam seri temporis una domat.
Absenti loquitur, lædit rostrata, juvatque:
Dumque aliis vitam fœnerat, ipsa caret.

Sus.

M*Actatur Cereri,*a *Romanaque federa firmat,*
Arcadibus multum culta, b *perosa Pharũ.*

a Virg. Cæſa jungebant federa porca.
b Sus Ægyptiis abominationi erat.

Sordet

Sordet c *gemma, rosæ:* d *capiti si littera desit,*
Grajugenis fiet, quod fuit Ausoniis.

c Proverbium est sacrum : Margaritas non esse projiciendas porcis.
d ὗς Græcis idem, quod Latinis sus.

Pileus.

M*E gaudet pugnax capiti circundare* a *Sparta,*
Græcia me testem nobilitatis habet.
b *Libertas per me Latiæ portenditur urbi:*
c *Istaque Romanus præmia servus amat.*
Me Brutus, me Galba suo spectavit in ære:
Ipse meum vindex pugio fulcit onus.

a Lacones pileati pugnabant.
b patet ex Bruti numismatis.
c servi manumissi Imperatoris triumphantis currum pileati sequebantur.

Venter.

a O*Pprobriū Cretæ: tonitrus domus: abdita vitæ*
Regia : b *Mennenī fabula ; meta gulæ,*

a Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσαι, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί.
b Mennenius orator Romanus fabula de Ventre populum Romanum in urbem revocabat.

Manus.

N*Oxia sum, si bella geram :* a *si proluor, insons:*
b *Viribus,* c *auxilio,* d *relligione probor.*

a Gestus abluendarum manuum innocentiæ signum erat. Deuter. cap. 21.
b Manus pro robore & potentia sumitur.
c Hinc proverbium .manus manum fricat. & apud Græcos τὴν χεῖρα ἐπιβάλλειν, manum admovere.
d Multa Iovem manibus supplex orasse supinis. Virgil.

Oscula

Oscula do supplex: mihi me permiscet Achates,
e *Rhetoribus laxor, claudor Aristoteli.*

e Zeno Rhetoricam palmæ, Logicam pugno comparabat.

Barba.

a *QVid Thetis ipsa Iovi?* b *Cynico nonaria vellit?*
Quæque virum pariter res facit, atque c *caprum?*

a Apud Homerum Iliad. *α*, Thetis Iovi barbam vellicat.

b Persius: Si Cynico barbam petulans nonaria vellat. *c* Lucretius barbigeras capellas vocat.

Aqua.

ME sitiens vates; me torrida prata biberunt.
a *Pindaricæ ferio barbita prima lyræ.*
Credor Aristoteli pars corporis; b *omne Thaleti.*
c *Sto, moveor: Tiphyn stans fero, mota ratem.*

a Ἄριστον μὲν ὕδωρ.

b Thales Milesius omnia ex aqua constare dicebat. *c* Glacie constricta.

Toga.

PEr me Grajugenûm populis discernitur a *Auson,*
b *Bilbilicus raram me volet esse sibi.*
c *Arma odi, terrensq; sagum:* d *peto candida fasces.*
Pulla rogum, lætum pura e *tyrocinium.*

a Romani togati, Græci palliati incedebant.

b Martialis: Lis nunquam, toga rara.

c Cedant arma togæ.

d Toga candida induebantur, qui magistratum ambiebant. unde Candidati dicti.

e Puram togam induebant tyrones forenses, ipso tyrocinii die. Lucan. lib. 7. Pura venerabilis æque, Quam currus ornante toga.

Zona.

Zona.

a *VIrginitas dilecta mihi est; vinclumque jugale.*
b Templa mihi mediâ Cecropis urbe patent.
Ætheris immensos etiam distermino tractus.
At, me qui sociam perdidit, c Irus erit.

a Homerus: Λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην.
Catullus: Qui zonam soluit diu ligatam.
b Athenis fanum fuit Solvizoniæ Dianæ sacrum. vid. Apollonium Argon.
c Ibit eò quo vis qui zonam perdidit. Horat.

Adamas.

DVrities mea grata mihi est: damnatur amicæ.
Si libeat, a verbum, mox quoque b nomen ero.

a amas. *b* adamas.

Leo.

a *AVsonias traxi, populo spectante, quadrigas,*
b Pelidæque meus vultus & ira fuit.
c Partem hominum apposuit stomacho pater ipse Prometheus,
d Indomitusque licet, parco tamen domitis.

a Antonius leonibus triumphavit.
b Hom. de Achille: Λέων δ' ὣς ἄγριος οἶδεν.
c Horat. Insani leonis Vim stomacho apposuisse nostro.
d Ovid. Corpora magnanimo satis est prostrasse leoni.

Marmor.

IAm a Superos adspectat ovans: jam b tartara lugens
Respicit, objectis triste cadaveribus.

a colossos marmoreos intellige.
b marmora sepulchralia.

Sæpius

Sœpius c *illachrymat,* d *lachrymis sed flexile nullis.*
Dant Ligures, nescit Belgica, Roma colit.

c Etiam nunc marmora plorant. Ovid.
d Ad surdum lachrymas nequicquam emittere marmor.

Tabacum.

NOn bibor, & bibor, & populo sum potus, & haud sum.
Mandor ab Occiduis, nec tamen esca fui.
Cum bibor, ipsa sitis crescit. sum victima vulgi.
Torqueor, incidor, torreor, uror idem.
Consedere viri, & conspecto munere Divûm,
Qualibet exitio est dextra reperta meo.
Pars in frusta secant, pars igni humentia siccant
Corpora, pars flammas admovet, atque faces.
Otia qui fugiunt, in nobis otia perdunt,
Et magnâ peragunt sedulitate nihil.
Quo capior, perdor. quo claudor, pellor ab ore,
Nostraque mox difflat fercula, quisquis amat.
Quæ mihi, quæ nitidos aperis, matrona, penates,
Præmia tam clari sputa laboris habe.

Canis.

PRæpositus Laribus, Romæ Capitolia Gallis
Prodidit, & facti crimina morte luit.
Hunc Cynici coluere patres. miraris? a *acutis*
Cum verum toties colligat ille modis?
Littera vesanum testabitur una b *furorem:*
Signaque qui c *fidei, nulla pudoris, habet.*

a Vide Lipsium in epistola de Canibus.
b R.
c Canis, fidei & impudentiæ symbolum.

Asinus.

Parte mei quidam Phrygios supereminet omnes,
Solaque litigium corporis umbra parit.
Vapulo, contemnor, nec, cui contemnimur, à me
Dissidet, ingenio proximus ille meo est.
Auriculas nostras quis non habet? accipe sacrum
a *Phœbe tibi, vel me sume* b *Priape tibi.*
Si stolidum plebs esse putat; cur turgida quæso
Doctorum nostris scrinia sunt c *titulis?*
Si vocat ignavum: cur lassant tergora merces?
d *Nec statuam spernit Martia Roma meam?*

a Τέρπουσι λιπαραὶ Φοῖβον ὀνοσφαγίαι,
Exhilarant Phœbum pingues epulæ ex asino.
b Etiam Priapo sacer asinus.
c De Asino scripsit Apulejus, aliique.
d Vide Pier. in Hieroglyphicis.

Nasus.

Cæsar gibbosum, a *Cynicus me ostentat aduncũ,*
Et vates de me nomina grandis habet.
Hac qui parte valent, credam magis esse b *sagaces.*
Emunctum quisquis me volet, ille sapit.

a Proverbium, naso aliquem suspendere, pro irridere. Persius:
Callidus excusso populum suspendere naso.
b Hominem acri judicio præditum dicimus emunctæ esse naris, & apud Oneirocritas, qui se magno naso per somnium viderit, magna in rebus agendis prudentia & sagacitate fore promittitur.

Lingua.

Quam a *noceo, quam prosum eadem! sum pessima rerum,*

a Anacharsis rogatus, quid esset in homine pessimum, quidque optimum, Lingua, respondit.

Opti-

Optimaque: b *Ausonio pulsa, recepta solo.*
Mercurio sum sacra deo, Samiusque magister
Alligat imperio tempora nostra suo.
c *Fulvia, quid fodis exanimem? manet illa superstes;*
Suspendis rostris dedecus ipsa tuum.

b Rhetores Romæ aliquando prohibiti sunt aperire ludum.

c Fulvia Antonii uxor exsectam Ciceronis linguam acu perfodisse perhibetur, & rostris affixisse.

Oculus.

Nomine lascivo placuerunt nostra Catullo,
Nomine laudatur virgo puerque meo.
Si vivam, pateo; moriar, si claudar. a Ἀ'θήνη
Me glaucum, b *nigrum Graja puella velit.*

a Γλαυκῶπις Ἀ'θήνη.

b Apud Græcos in precio erant nigris oculis præditæ.

Quercus.

a *Augusti stetit ante fores intersita lauris,*
b *Signaque servati splendida civis habet.*
c *Triptolemus lætis illam mutavit aristis;*
Quique hominum fuerat, jam cibus ille suum est.

a Ovid. Postibus Augustis eadem fidissima custos
Antè fores stabis, mediamque tuebere quercum.

b Corona civica ob cives servatos è quercu erat.

c Virgil. Triptolemus pingui glandem mutavit arista.

Lepus.

Quot timidum vexant a *Hecubæ, lassantque fugacem,*
Exspacior propriis dum ποδὸς ὠκὺς *agris.*

a canes. Hecubam enim in canem mutatam fingunt poëtæ.

Me comedat Marcus, formosum Gellia dicet :
Quin pulpamento discet amare meo.

b Martialis : Si quando leporem mittis mihi, Gellia, mandas,
Formosus septem, Marce, diebus erit. &c.

c Pulpamento vis effœminandi inesse creditur. Terentius : Tute lepus es, & pulpamentum quæris?

Vulpes.

ME fecit natura vafram, sed fabula Davum :
Cauda Philistæos depopulatur agros.
Nostra leoninæ si jungas tergora pelli,
Quæ nequiit virtus, perficit illa dolus.

Corvus.

a *IMpatiens sobolis,* b *venturos nunciat imbres ;*
c *Scenaque sub tali tristia voce vovet.*
d *Hæc quoque Romanus non spernat nomina ductor.*
Barbara vox quamvis, ingeniosa e *gula est.*

a Corvi pullos suos, si quando volandi potestatem assecuti fuerunt, nido expellere dicuntur.

b Corvus imbrium augurium habet.

c Proverbium apud Græcos Comicos usitatissimum, Ἐ'ς κόρακας.

d Messala Corvinus.

e Refert Plutarchus, corvos, si quando in urnas immissis capitibus aquam sorbillare nequeunt, lapillos conquirere, iisque in urnam injectis, assurgente aquâ, sitim explere.

Capra.

CVm mihi sint similes Satyri, Panesq; quid unus
a *Æpolus absimilem se dolet esse mihi?*

a Locus est Theocriti.
Æpolus inscendi videat si quando capellam,
Liquitur obtutu, quod non caper ipse creatus.

Cur

Cur ſculpor priſcis b *Auguſto Cæſare nummis?*
Cum mactor c *Baccho, diligor una* d *Iovi?*

b Auguſtus ſub Capricorno natus nummos argenteos excudi juſſit cum capricorni imagine.
c Capra Baccho immolabatur, quia vitibus noxia.
d Iovem à capra nutritum Poëtæ fabulantur.

Mola.

BRachia ſpirantes laſſant immania Cauri,
Primaque ſum menſæ, prima miniſtra gulæ.
Ala alam feſtina premit, paribuſque rotatæ
Viribus, antevenit nulla, priorque gradu eſt.
Quid procul intentos arces induſtria fures?
Hæc domus, hæc domino regia fure patet.

Olor.

ADſpice a *fatidicum, quin me mirare* b *poëtam:*
Ad vada Mæandri cum cano dulce melos.
Induit ipſe meos Orpheus & Flaccus honores,
c *Gaudet & augurio navita ſæpè meo.*
Quin ego purpureis frenatus colla capiſtris,
d *Laſcivam Venerem per loca juſſa traho.*
e *Candida decrepitæ ſimilis mihi forma ſenectæ eſt.*
Sed dubito, num ſit Lesbia candidior.

a ob præſagia mortis.
b Notum, poëtas cygni ſymbolo & appellatione ſignificari.
c Auguria lege apud Virgil. lib. 1. Æneid. & Cælium Calcag. lib. de naut.
p Fingunt poëtæ Veneris currum è cygnis trahi.
e Ovid. Iam mea Cygneas imitantur tempora plumas,
Inficit & nigras alba ſenecta comas.

Pavo.

DEformis pedibus, plumis formosior, Irin
Æmulor, & a Samiæ sum sacer usque Deæ.
Cum gradior, quid me dicis matrona superbam?
Non gressus formæ convenit iste tuæ.
Cum gradior, quid iniqua pedes virguncula damnas?
Si mihi pes, sordent vultus & ora tibi.

a Pavo Iunoni sacer.

Gallus.

AVroram clarâ consuetus voce vocare,
Post sua gavisus prælia victor ovat.
Non capiti cristæ, pedibus calcaria desunt,
Sola gulæ rabies a *non sinit esse virum.*
Non valeant ipsi contrà me stare b *leones,*
Ilicet infamis sed meminere fugæ.

a solent enim castrari, ut pinguescant, in gulæ gratiam.
b Ad cantum galli fugit leo.

Loca Bataviæ, unde cespes eruitur.

DIc, quibus in terris pereunt sua rura colonis,
Ipsaque concepto fomite flagrat humus?
Et mox effòssi vectantur navibus agri,
Naiadesque natant nunc, ubi Vesta stetit?

Cuculus.

OMnia cum a *timeam,* b *sociis cum ridear, ecce,*
Credor c *adulterio spurcior esse meo.*
Tempora verna fero, repetitaque carmina canto.
Quid rides? similis tu quoque fortè mihi es.

a Cuculus avium timidissimus.
b ludibrium debet avibus & hominibus.
c Adulteræ uxoris maritum cuculum vocamus.

Cicada.

SI cythiso pascuntur apes, ego victito rore.
Et mea, si dubitas, carmina Thyrsis amat.
Thyrsi Musa placet, soli nocitura magistræ;
Vatibus hæc merces debita, certa fames.

Anas.

a TOta nato; b sine fronte, natas; c inversa mederi
Te volo: d pluralis, sed sine fronte, strepit.
e Lamda facit Lanas, f latrantum murmura ranas.
Adde g suem Argolicam, pars mea nasus erit.

a anas *b* nas *c* sana *d* nates *e* adde l, erit lanas, *f* præfige litteram caninam. *g* ad syllabam nas, adde ὗς, erit nasus.

Culter.

PArs bove, sed stricto constat pars altera ferro.
Totus taurinis abditur exuviis.
Non uno nocet ille modo. pungitque, secatque,
Istaque ruricolûm postulat arma furor.

Formica.

ADspice fecundis inimicum messibus hostem,
Et piger exemplum sedulitatis habe.
a Agricolis pluviam, b sævo mala fata Neroni
Nunciat, at c diti prosperiora Midæ.
d Si pennata volet, Veneri jam prompta medetur.
Credimus hoc nasci semine Myrmidonas?

a Vide Suetonium in Nerone.

b Midæ dormienti formicæ in os tritici grana congessere, ex quo ditissimum fore prædictum est.

c Satyriasin excitare creduntur formicæ alatæ. Galenus in libro secretor.

d Nota est fabula de formicis in homines mutatis. hinc ἀπὸ τῶν μυρμήκων Μυρμίδονες ἐκλήθησαν.

Culex.

QValia terribili resonant fera classica cantu,
Terrificos edit a *buccina nostra sonos.*
Sum pecudum custos, somni gravis hostis, & otî,
Et propero, noctu quo properabit amans.
Labra, manus, oculos, & eburnea colla pererro,
Quin magis abstrusa parte latere velim.
Meque aliquis poterit longè sentire volantem.
Hei mihi, dum lumen depereo, pereo.

a Martialis lib. 8 Epigram. de phiala : Illa potest culicem longè sentire volantem &c.

Pediculus.

a *GRæculus interitu : pedibus sed glorior Auson.*
Quæq; animi domus est, est domus illa mihi.
Vt vigilent homines, vigilo : sum filius otî.
Corporaque infesto regia dente neco.
Dum capior, perdor ; dum non capior, tibi servor :
Ferculaque antiquis præbeo phtheirophagis.
b *Pignora cur nasci vobis invisa doletis ?*
Nascitur è quorum corpore tale pecus.

a Græcis φθὲιρ à φθείρω, corrumpo.

b Aristippus, causante quodam, quod filium, quasi non ex se natum projiceret : An vero, inquit, ignoramus, & pituitam & pediculos gigni, quæ tamen, ut inutilia, quam longissimè projicimus. Laertius in vita Aristippi.

Papilio.

NOn hanc bruma rigens, sed torrida conspicit æstas,
Candidulamque, licet stercore surgat, avem.
a *Mellificis infesta apibus, fit præda juventæ*
Ludicra, dum toto clauditur à petaso.

a Columella papilionem apibus exitio esse scribit lib. 9. cap. 14.

b *Cur celerem Cancri chelis, Auguste, moraris?*
Præcipiti gaudent sceptra, ducesque mora.

b Augustus Cæsar pro symbolo habuit papilionem, cancri marini chelis prehensum, ut ostenderet, Principibus convenire lentam festinationem.

Concha.

NOn animal, non planta vocor, vicinior illi.
Tardigradam mediis testa moratur aquis.
Me legis Oceani spolium a dux magne Quiritum,
Nereidesque ista personuere tuba.
Officium mirare duplex: do fercula mensis,
Exuviasque petit spurca latrina meas.

a Caligula.

Grus.

a *ME Palamedis avem: ne natam Strymone specta.*
Cui gula mandenti gaudia longa facit.
Occurrit parvis nobis bellator in armis.
Doctaque litterulas ordine penna facit.
Me veniente solo sulcos inducit arator,
Me fugiente ferox frigora portat hyems.
Ibycus ut periit, veni justissimus ultor.
Discitur exemplo cura fidesque meo.

a Vide Lucanum lib. 5.

Bombyx.

PEnè nihil fueram: jam longum tendor in orbem:
Nunc eo: mox pennâ liberiore volo.
Iam lateo tectis: mox rursus liberor iisdem:
Nunc dapibus potior: nunc dapibus careo.
Iam piger incedo lentè: jam fila laboro:
Iam Veneris posco gaudia: jam fugio.
Vixi, &, quem dederat cursum natura, peregi.
Fataque dum subeo plurima, sponte necor.

Quod-

Quodque prius fueram, rursus dissolvor in ovum,
Principio fini conveniente suo.

In librum clarissimi viri
IOHANNIS BEVEROVICII,
de Calculo vesicæ & renum.

TRaximus è saxis rigidæ primordia vitæ,
Istaque nascendi semina Pyrrha dedit.
Hinc documenta damus, qua simus origine nati,
Et præfractum aliquid quilibet intus habet.
Quid mirum! occultis rigeant si viscera saxis,
Et medio lateat plurima ventre silex.
Principiis duris nati, succrescimus iisdem,
Suppliciumque ferox mens truculenta parat.
Non satis est vitiis irasci sidera. de se
Ipse capit pœnam, qui sibi peccat, homo.
Dic lapides, Beverovici, describe lapillos.
Dic quibus hos gignat flamma calorque locis.
Forte malis poteris tantis, vir docte, mederi
Et minus à medica sæviet arte malum.
At lapides causasque simul tunc crede repelli,
Cum sibi peccator desinet esse lapis.

In picturam
SANDRARTII,
qua Iesum Servatorem, Annam, Mariam,
Ioannem & Iosephum exhibebat
Electrici Bavariæ.

SVblimis Bavarûm Princeps, quæ lumina coram
Cernis, adorando chara fuere Deo.
Hos vultus exemplar habes sanctique boniqne.
Grandis ubi sociâ Filia matre sedet.

Hic Annam Mariamque vides, tua nomina. quæ
Proxima nominibus ſtant ſpecioſa piis. (nunc
Conſidet has inter matres venerandus Iöſeph,
Et tacita verſat mente ſalutis opus.
Adſpice, ut impoſitum gremio tibi monſtret Iëſum,
Prævius ille gravi relligione puer.
His ducibus, magna Electrix, dum vivis, honeſtum
Credimus hæc oculis expoſuiſſe tuis.

Ad Nobiliſſimum virum

D. GODEFRIDVM HAESTRECHTIVM,

à nephreticis doloribus convaleſcentem.

HVmani generis genitor, tot prima virorum
Materies vati creditur eſſe Lapis.
Deucalion poſt terga mares, ſed Pyrrha puellas
Iecit & è ſaxis gens mala nata ſumus.
Non hæc, Haeſtrechti, nos fallit fabula. verùm
Fabula quos lapides finxerat, eſſe reor.
Moribus, ingenio præduri naſcimur, & nos
Virtutum indociles arguit iſte Lapis.
Corpora ſi ſpectes, latitant hic ſaxa. dolenſque
Exemplo poterit quilibet eſſe tuo.
Tot lapides intus nutris, Godefride. ſed iſtis,
Naturæ validus munere, liber abis.
Quid mirum ? quem fecit amor, quem Gratia mol-
Vexari ſaxis non cupit æqua Salus. (lem,

In

In obitum Illustriss. Herois
HENRICI CASIMIRI,
COM. NASSOVIÆ,
Frisiæ Gubernatoris.

QVò, Casimire, ruis? densum quò ferris in hostem?
Et medios inter truderis acer equos?
Laberis & fatale latet sub pectore telum,
Victurumque necat glans inimica Ducem.
Sic Decios inter fulges, clarissima quorum,
Fuso pro patria sanguine, fama viget.
Exuvias servat Frisius. devotaque Marti
Dextra, sub hoc ipso pulvere bella ciet,
Et pugnas, Heros, alias & prælia spiras,
Auriacumque voles & tua castra sequi.
Tu frater, Guilielme, pios ulciscere manes,
Et cum Belgarum fascibus, arma cape.
At geminos, tu Belga, stupe Mavortis alumnos,
Quorum hic bellator nascitur, ille cadit.

In obitum honestissimæ matronæ
ALETHÆ,
amplissimi Consulis
GERBRANDI N. PANCRAAS
conjugis.

FElix Aleida, quæ faventis Amstelæ
Decora vixti sedibus,
Recti, pudoris & modestiæ, & piæ
Exemplar innocentiæ;
Tot Gratiarum mater inter Gratias,
Matrumque mater optima:

Quàm nunc beatis mixta cœtibus Deum
Tueris, & totam capis
Æternitatis orbitam & Christo comes
Deforme fastidis solum,
Inter furores totque vultus criminum
Tumultuantis machinæ.
Marita nuper fascibusque Consulis
Illustrior Pancrasii,
Iam Consulatus vecta terrenos super
Trabeasque & ora civium,
Plus dignitate, plus honoribus nites,
Majoris imperî capax.
Nec prolis expers, sedibus cœlestium
Piæ parentis nomina
Et signa transfers, teque subductam tuis
Thalamoque donas ætheri.
Hîc Sanctitatis totque virtutum chorus,
Decensque sexum Comitas,
Et illa morum prædicanda Lenitas,
Et rara seclo Castitas,
Facesque calcans litium Concordia,
Pandunt beatorum domos,
Et sempiterna fronde cingunt verticem,
Laudesque colligunt tuas.
Aleida, quàm nos impediti vinculis
Mortalitatis, longius
Distamus à te. mille mercántum globis
Permista nuper, adspicis
Feliciores Angelorum exercitus,
Et gloriosos ordines.
Nec jam tumescens fluctibus tuas ferit
Neptunus insolens domos
Et limine arcet hospitem malus tuo,
Ratesque tectis admovet.
Non timida matrum corda terret Æolus,
Et vis furentis Africi.

Secura nescis quot sit ægritudinum
Hic noster orbis atrium.
Vbi nos profusis busta lachrymis pii,
Cineresque tingimus tuos,
Mœstumque vates consecro tibi melos,
Fatique testem næniam.
Et nulla quamvis deditum pectus Deo
Perverterit famæ sitis,
Vivis superstes, invidisque dentibus
Oblivionis eximis
Sublime nomen consularis feminæ,
Et matris optimæ decus.
Quiesce conjunx digna conjugis tui,
Et quæ sepulta conderis,
Resurge melior. ecce porrigunt manum
Tibi Redemptor & Salus.

In Poëmata Maximi viri,
D. SIMONIS BEAVMONTII,
Nuper Reip. Middelburgensis in Walachris,
nunc Rotterodamensis in Batavis,
Syndici dignissimi.

HÆc docta magni Musa Bellimontii est.
His illa chartis ludit, osque Teutonum
Miscet Latino, turbidisque è fluctibus,
Vbi VValachrus udo civis emergit salo,
Madidasque quassat belliger Leo jubas,
Apollinarem læta percutit chelyn.
His sæpe Triton torvus allusit jocis,
Acremque dictis glaucus adspersit salem.
Neptunus alga tectus horridum caput
Hæc è tridenti verba suspendit suo,
Marisque tum legenda porrexit diis.
Narravit illa Doris almæ Tethyi,

 Meli-

Melicerta claro Phorbadi, Nereus senex
Matri Amphitritæ, Protëus Palæmoni.
Cum sacra ponto Najadum fecit chorus
Panopæa virgo conchulis strepentibus,
Galatæa virgo rombulo rotatili,
Lasciva Spio mugiente buccino,
Petulans Calypso tinniente cymbalo,
Variisque Iole clara turbinum sonis,
Simonis hymnos intulit mensis deûm,
Nymphisque jussit præcini sororibus.
Posuere fluctus æquora, & ne carminum
Auram suävem fortè differrent Noti,
Siluere venti. Sensit ipse navita
Feliciores classibus portus dari,
Turgere vela laxius, sublimibus
Aplustre malis explicari lætius,
Sub vate tanto. Quæ procellarum fuit
Invisa sedes, sævientis Æoli
Carcer domusque, naufragæ gentis parens,
Zelanda tellus, hoc canente Phocis est,
Clarosque facta, & Cyrrha & aula Castalis,
Aganippidumque terra & arx Pimpleidum,
VValachræque Athenæ, & Aonum dives solum.
Dum castra campis explicat Neptuniis
Nerei propago, & Martiæ natant trabes,
Geminumque Solem jungimus commerciis,
Ridet poëta tot conatibus peti
Mundi pusillum. dum minamur Vespero
Belgæ potentes, aureamque Colchidem
Prædamur avidi, gaudet otio suo
Frui serenus, Colchis ipse tum sibi,
Opesque & aurum. Dum petax lucro manus
Inhæret uni, nescias recti manus
Musæ flagellant. Dum per ambitus leves
Strumæ vagantur, dignitatum hirudines,
Viles honorum spongiæ, pleni spei,

Folles

Folles inanis gloriæ. Beaumontius
Virtutis unum nomen inclytum putat,
Famamque honesti. dum ferocis Belgii
Orchestra crudis immadescit cædibus,
Sine cæde mactat, bella, pacem cogitat
Apollo noster. dum cadaverum strues
Mavors cruentus colligit, sternit duces,
Lauros reposcit, æra tympanis ciet,
Magnus Senator Rotteræ Cyrrham movet
Blando tumultu, cantibusque personat
Heliconis arces. Seu cubilibus melos
Geniale dictat, seu triumphat Principum
Ducumque dignus præco, seu se præficam
Bustis suorum commodat, seu dulcibus
Epos jocosum dividit sodalibus,
Aut sacra fatur, & severa civibus
Consultus æqui. Sic verenda possidet
Astræa vatem, Pieris juris patrem,
Ut mutuis sororient amplexibus
Claræ sorores. Inter æstus publicos
Et civitatum commoda atque incommoda
Scribit disertus, Curiamque civibus
Musisque donat. Talis olim Tullius
Patribus vacabat Consul, & suo domi
Vates Arato; jamque fasces Pollio
Regnique formas, jam parabat carmina
Legenda sceptris. Ecce, vatis ad modos
Auscultat undans Mosa, Merva proximus
Hæret sub urbis mœnibus, Nymphæ canunt,
Ripæ loquuntur, plectra vates sentiunt,
Et os Erasmi mite pulchrius nitet.

IN

IN LIBROS XII MAVRITIADOS,

Clarissimi viri

FRANCISCI PLANTE,

nuper apud Brasilienses Ecclesiastæ.

DVm tuus adversos acer bellator in hostes
Dux ruit, atque alio sidere bella gerit,
Nassoviæque volant per barbara regna phalanges,
Et circum attonitis gentibus, horret Iber;
Tu Phœbi, Francisce, tubam non Martius inflas,
Quaque Deum, lituos voce ducesque canis.
Buccina cælestis fidei, jam buccina belli es.
Et placidæ pacis præco cruenta sonas.
Vt jaculis pictoque tuus trux accola vultu
Militet, & nudus corpora victor ovet.
Vt victos laniet crudis sub dentibus artus,
Tantaque victorum præmia ventre gerat,
Et credat potuisse mori, quos vincere nollet,
Et vitæ fieri pabula membra ducum.
Scilicet ignorant Samii præcepta magistri
Et sapidis vesci carnibus esse nefas.
Ista per Occiduos narras pugnata recessus,
Quaque cadit Titan curribus, exoreris,
Et vates vexilla levas. cælique minister
Victrices memoras Numinis esse manus.
Mauritium tua Musa vehit, quem vexerat Orbis.
Famaque carminibus spargitur ampla tuis.
Quas lauros meruere, domi meruere, Camilli.
Quas noster, voluit promeruisse foris.
Æmulus Æneadum, Drusique, per æquora Martem
Vexit & ignoto fixit in orbe pedem.

Hespe-

Hesperiasque accidit opes, Batinque Tagumque
Exuit, & puppes, magne Philippe, tuas.
Iam nostræ fundunt dulcissima sacchara cannæ,
Et Batavûm versat barbara dextra molas.
Iam procul hinc victis cives habitamus in oris,
Nostraque Pantagonum facta farina fuit.
Clauditur hoc uno Pellei gloria mundo,
Herculei Gades meta laboris erant.
Implet Nassavius geminos & militis hujus
Æthiopum longè gloria transit aquas.
Tiphi novos orbes aperi. si tertius esset
Hoc etiam posset littore stare Comes.

ELEGIA

Ad Illustrem virum

D. WILHELMVM ADOLPHVM CROSECQ,

Sereniffimæ Haffiæ Comiti à confiliis, & ejusdem in celebri Conventu Monafterienfi Plenipotentario, cum poft afflictam valetudinem Sofpes ad Batavos rediisset.

O Ptime Nobilium, priscæ virtutis imago,
Hassia quo gaudet gentibus ore loqui,
Seu tua, Crosecqui, veterem facundia Cattum
Asserit & patrii regna decusque soli;
Seu mediis loqueris pacis consulta Cheruscis,
Consiliisque juvas grandia cœpta tuis;
Cur subducte meis oculis tam grata moraris
Tempora, & à Batavis longius hospes abes?
Iam te Chaucorum invisæ tenuere querelæ,
Et Frisiis hærens belliger Hessus agris;

Iam fera languenti, lævo sub sidere, febris
Morborumque graves incubuere moræ.
Sæpius ad nostras pervenit lethifer aures
Nuntius & fati prodiga fama tui.
Tunc miser indolui toties, gemuique feroces
Stamina Parcarum præsecuisse manus.
Increpuique Iovem & vitæ tot Numina nostræ.
Et tibi Diva Salus parcere jussa fuit.
Nunc periere malæ voces & nescia veri
Nuntia. plus faciles sensimus esse Deos.
Incolumis salvusque mihi jam cerneris, & quæ
Ægra fuit nuper dextera, sana datur.
En iterum læti mensis accumbimus isdem,
Et bibimus reduci vina falerna tibi.
Et veteres longè, Batavo gaudente, dolores
Pellimus & quicquid triste ferumque fuit.
Nunc juvat Æmiliæ grandes memorare labores,
Sumptaque in Austriacos Principis arma tuæ.
Cum Gallo quid Cattus agat, cum Cæsare Gallus,
Belgica quas socias jungat amica manus.
Nunc Bavari crebras, media inter pocula, pugnas
Pingimus, & pugnæ pars, procul hoste, sumus.
Aut spectata Patrum jactamus nomina, quæ nunc
Destinat Europæ pax veneranda suæ.
Aut in Palladias animam diffundimus artes,
Et loquimur pedibus carmina fulta suis.
Sublimemque Helicona tuis conscendimus ausis,
Quo ruit ingenii vis animosa tui.
Hic tibi inexhaustis manat Sapientia rivis,
Castaliasque bibis non saturatus aquas.
Teutonicumque potes pleno mihi fundere carmen
Flumine, & hæc nullo nata labore loqui.
Publica sic misces privatis commoda curis.
Et pulchras obeunt Mars & Apollo vices.
Et Batavo nunc orator, nunc esse poëta
Crederis, & studio dispare sæpe places.

Maxime

Maxime vir, faciles currant tibi lenius anni,
Nec malus afflictum te velit esse dolor.
Quin potius vacuam rugis exporrige frontem.
Crede mihi; his poteris vultibus esse meus,
Et pulchræ meruisse fidem amplexusque serenæ
Virginis, aut viduæ basia casta tuæ.
Blanditias Cytheræa cupit. non illa Catones
Eligat. austeros nescit amare Deos.
Aut quibus ille niger turbat præcordia sanguis,
Et Veneres mœrens odit habere suas.
Hæc iterum te lege velim. dic ire caballos,
Dic celeres nitidis curribus ire rotas.
Tunc lateri me junge tuo. consorsque bonorum
Claudat honoratum virgo decora latus.
Imus & augustam pariter raptamur in urbem,
Et properant currus, quò nequiere pedes.
Et, mox optatis silvarum abscondimur umbris,
Et foliis circumfundimur & tiliis,
Ne noceat Titan capiti. tunc Principis illic
Obvia fit bigis forte quadriga tuis;
Aut reginarum vultus spectamus & ora,
Aut socios secum quos trahit aula duces.
Faunorum passim latebras scrutamur, & illic
Quid Corydon faciat Nisaque, scire parum est.
Inde domum reduces, siccas damnamus arenas,
Et sitis affuso pellitur ægra mero.
Et fit cœna brevis, finitque hæc gaudia vesper,
Quæque venit placido nox peramica pede.
Dic age, Crosecqui: melior num vita Deorum est?
Aut meliore putas ludere sorte Iovem?
Hæc mihi stat regum titulis prælata voluptas,
Ista sodalitii gratior aura tui est.
Lætitiæ dator, in Batavis agnosce poëtam,
Qui tibi morosus vel gravis esse nequit.
Dum rident cœli facies, annusque, diesque,
Temporibus nolo degener esse meis.

Ad Illuſtres & generoſos Dominos Barones

OXENSTERNIOS

Patrueles, Propempticon.

QVos facit illuſtres bellatrix Suecia, & ipſa
Erigit in laudes Parrhaſis Vrſa ſuas,
Iamque hinc nobilitas, illinc doctrina perennes
Nuncupat & patriæ vult ſupereſſe duos,
Spes Sueonum, Decus Arctoum, ſurgentia regnis
Aſtra, juventutis fulgidioris honos:
Tyndaridæ gemini, veluti cum Caſtore Pollux,
Et conſanguinei biga ſodalitii:
Ite meis reduces Muſis & Apolline noſtro,
Et comes ambobus gratia vatis eat.
Gratia, quam veſtri peperit clementia vultus,
Et favor & ſtudiis pronior aura meis.
Credite, me reddit præſens fortuna ſuperbum,
Et per vos poſſum plus placuiſſe mihi.
Glorior heroum menſis accumbere & inter
Tot Batavos veſtrum me tetigiſſe latus,
Et tectis cyathiſque humilem maduiſſe ſub îſdem,
Et Rhenenſe pari lege bibiſſe merum.
Seu Regina ſuæ ſenſit fecunda ſaluti
Pocla dari, & vatem non renuiſſe ſuum:
Seu noſtros pleno Proceres immerſimus auro,
Et potuit nobis Belgica tota bibi.
Seu pater Auriacus, ſeu mœnibus Amſtela turgens:
Convivas voluit nos benè velle ſibi.
Tunc narrata fuit ſtantis ſententia cœli,
Quæque queat totum vis agitare ſolum.
Num medio rutilet lampas Phœbeia centro,
Inque procul poſitam lumina vibret humum.
Sic lepidas docto ſermone fefellimus horas,
Et ſapiens nimium menſa graviſque fuit.

Nec satis hoc: patuit grandis facundia Vossi,
Et latè celebris sensimus ora senis.
Atque hominem, qui cuncta capit, verique recessus
Et contenta libris omnibus, intus habet.
Gallia si visa est vobis, plus mentis in illo est.
Illa potens armis prævalet, hic calamo.
Si teneri visa est facies innoxia Regis,
Hic aliquid, Phœbo judice, Regis habet.
Palladias dudum scriptus Dictator in artes,
Fulget Apollinei fax speciosa chori.
Qui dum fercla mihi, dum vobis fercula lætus
Sufficit, officium Palladis esse reor,
Et nos excepisse Deam. Vos dicite Suedis,
Cum dapibus libros doctaque scripta dari.
Et veteres inter voces desuetaque nobis
Verba, trahi vinis prandia nostra novis.
Ite duo, & cum Parrhasium defertis in orbem
Carmina & hæc Musæ dona pusilla meæ,
Plus Patribus, plus Axelio promittite, cum me
Pertrahet in thalamos regia nupta suos.
Et qui Gustavum cecini, te, Filia, dicam,
Maxima Semideûm filia digna thoro.
Forte, procellosum dum vos conscenditis æquor,
Hæc tetricos fallet pagina lecta dies.
Aut si displiceat, cum fastidita movebunt
Æquora vos salsis fluctibus, evomite.

In Nobilissimi viri,

CONSTANTINI HUGENII

Equ. Zulechemi Domini, & Celsissimo Arausionensium Principi à consiliis & secretis.

DIES FESTOS.

Silete noctes Atticæ & vos Vesperæ
Siculis feroces, vosque noctes & Dies
Scribentis Ascræ. insanientis Græciæ
Silete festa, queis Eleusis tollitur,
Vel Roma fœdis dissoluta gaudiis,
Colit Lupercal; seque Baccho devovet
Lascivientis fex profana Romuli.
En, Christianis Vesperæ, Noctes, Dies
Alii refulgent, & fugatis noctibus
Cæcutientis seculi, crepusculum
Illustre mundi deviis mortalibus
Cœleste lumen fundit & sacrat Deo.
Zulechemius Aulæ cultor & Celsi ducis,
Divina fatur, & salutis principes
Sacrosque nobis tot dies loqui facit.
Qui nuper orbi tot diserta prodidit
Commenta vates, ingeniique fulgetra,
Qui curtum & acre in multiformes nænias
Epigramma torsit, & per impetus breves
Saliens, acutam provocavit Bilbilim:
Satur latini masculique spiritus,
Latiique doctis expeditus vocibus;
Iam verba donat Belga Belgis matribus,
Decusque grandis Hoofdiæ in lucem rapit,
Sacerque linguam mutat & facundiam.

Nunc

Nunc Solis illam mystici illustrat die,
Causasque prodit ter verendi nominis,
Solemque Soli ab ipso Sole fœnerat.
Egressus annum, ceu renascens Virbius,
Novum salutat, hospitemque corporis
Animum reformat, induitque vestibus
Recti, pudoris, juris, innocentiæ,
Humanitatis, gratiæ & modestiæ.
Dum vagientis quærimus cum Regibus
Cunas Iesu; & stella prælucet Magis,
Sequitur satelles noster, & per invias
Vias eunti stella fit puer Deus.
Sol ora condit, occidente Cynthio
Æternitatis, sed medentem crimini
Crucem tuetur, qui suum dolet nefas,
Diemque pœnis horridum placat sibi.
Ruentis iram & sævientis Angeli
Evadit ictus, qui cruenta limina
Nihil merentis victimæ tabo madent.
Hoc Pascha vatis. Illa gentibus fuit
Aurora felix, quæ sepultum reddidit
Vitæ parentem & morte mortem contudit.
Mox raptus altè nubiumque curribus
Vectus poëta, se potentis vindicis
Infert triumphis, seque adunari cupit,
Ceu Sponsa Sponso, filius suo patri,
Capitique membra, miles optimo duci,
Fraterque fratri, palmes ipsi vineæ.
Hinc lapsum ab alto Flamen omnes occupat,
Variisque linguis dum loqui facit Patres
Bissex, in ipso Vate fit miraculum,
Vnoque Batavis ore diversum sonat,
Grajusque Grajo, Belga Belgis, Ausoni
Respondit Auson, Celta genti Celticæ.
Præsepe sanctum, pauperes Christi lares,
Deforme tectum sospitatoris Dei,

Supplex adorat, sordidisque culcitris
Vna quiescens, invenit sibi locum,
Quicumque fastum damnat hoc fœno suum,
Opesque quærit indigum juxtà Deum,
Tandem patescit mensa, quæ det pabula
Animæ labanti, & sanguine occultam sitim,
Famemque carne pellat indomabilem.
Donat seipsum corpus & simul datur.
Idemque sanctis pluribus corpus datur.
Quin plus farina vescimur. mens digerit,
Quod dens nequivit, intrat os pium Ceres
Stupenda, mentes esca fracti corporis.
Res tota vera est, discrepamur in modis.
Hos discrepantes dulcis uni Charitas.
Hæc sacra scribis Autor Hellemantiæ,
Dumque Orbis orbi donat orbis frustula,
Strenisque amoris vincla stringit vilibus,
Tu summa donas, quemque cuncti poscimus,
Quo cuncti egemus, involutus fasciis,
Cadens, resurgens, tot repertus Regibus,
Tot dona mittens, Strena mittitur Deus.

Ad Amplissimum virum

SILVEST. DANCKELMAN,

Territorii Lingensis Iudicem.

Linga potens, Batavûm bellis illustris & armis,
Per varias Martis capta, recepta vices,
Nassoviæ dos prisca domus, quæ juncta Cheruscis
Innocuis Amasis læta rigaris aquis?
Non jam belligeras in proxima rura phalanges
Evomis, & Frisio vis gravis esse solo.
Neutra places, motusque truces & prælia nescis.
Nec veteri nobis more cruenta noces.

Nempe

Nempe alio felix jam possessore triumphas.
Et tua Pieridum mœnia cultor habet.
Bella legit, sed nulla cupit. turmasque Quiritum
Volvit, at has terris gaudet abesse suis.
Totus in historia veterum est, Romamque recenset,
Et transacta Ducum tempora mente notat.
Dum paci, vacat Astrææ, & Mavortia quondam
Limina vult Themidi jam patuisse suæ.
Sunt Phœbi, quas fulmineus Mars condidit, arces:
Claraque Bellonæ regia, facta Claros.
Mutasti Lingæ faciem, Vir magne, Ducumque
Area judiciis annuit æqua tuis.
Quæ fuit Auriaci statio, quæ regis Iberi,
Iudice tam facili, jam quoque Linga mea est.

Ad Ampl. doctissimumque virum IOHANNEM INGELIVM, Advocatum & Poëtam insignem.

INgeli, mea quo toties sub judice Musa,
Afflata est Batavos officiosa suos;
Sume tui versus irritamenta furoris,
Et tibi non spreti carmina vatis ama,
Tu placidum Vechtæ vacuus modularis ad amnem,
Grata tuis quoties otia quæris agris.
Nos medias inter, Phœbo indignante, paludes
Scribimus, & nostrum sordet & horret epos.
Illic Cirrha tibi est, illic cantillat Apollo
Suavius, & tersum fundit ab ore melos.
Cum voci citharam, cum barbita cantibus aptas,
Quæque canis, sequitur ludere docta manus.
Cum tua Terpsichore, cum docti Filia patris
Orphea vult plectro detinuisse suo.
Sperne fori rixas, mercantum sperne tabernas,
Sperne nimis trepidis limina tarda reis,

Optime, quas nescit decidere Curia lites,
Abrumpunt modulis Tuscula vestra tuis.

Ad
GERARDVM NIENDALIVM
de Nuptiis Vltrajecti disputaturum.

DVlces conjugii tabulæ primævaque mundi
Fœdera, non ullo dissocianda die,
Iam litis sunt caussa foro. queis jungimur omnes,
Disjungunt totas oscula casta scholas.
Et de basiolis nunc disceptare Cupido
Audet & in partes optima Cypris abit.
Cur? quia Niedalio Paphii placuere furores,
Et validus quinta prole superbit amans;
Hoc Citherea cupit dici sub Præside caussam,
Et pro se expertum basia stare virum.
Vos Themidis juvenes thalamos defendite verbis.
Rem Veneris melius, qui pater audit, aget.

IN OBITVM
Illustris ac Eruditionis fama celeberrimi viri
HVGONIS GROTII,
Serenissimæ Suecorum Reginæ, apud Christianissimum Regem, cum viveret,
LEGATI.

SIstite cantandi rabiem, celeberrima, Musæ,
Numina & afflictam dilacerate chelyn.
Pegaseos subverte apices & culmina & omnes,
Queis passim coleris, subrue, Phœbe, domos,
Et Claron & Pataram Tenedonque, & quicquid
Et toto sacrum Vatibus orbe fuit. (amœnum

Vile poëtarum est, prostrato Principe, nomen,
Et tuus Illustri funere marcet honos.
Divà Themis, sileant leges & rostra, feroxque
Damnet & attonitos negligat hora reos.
Iam Minöe carent. justique interpres & æqui
Vult tibi, vult profugis legibus ire comes.
Gallia, quæ Gothicis misces tua tela sarissis,
Iam caussas, Gothico cum Iove, litis habet.
Cur, Tethys malesana, furis? tibi nexa refringens
Vincula, liberius per Mare stravit iter.
Nunc jus omne tuum, Mavors, rescinde. furori
Do veniam. tanti destina juris obit.
Optima Pax, terris nimium crudelibus exi.
Ille tuus, læso Numine, doctor abit.
Belgica, Hyperboreis irascere fluctibus. & tu,
Æole, flagranti crimine, conde caput.
Barbarus es. docto claram Pharon eripis orbi.
Sceptraque præcelsæ mentis egere facis.
Infelix Europa, tuo pars ista dolori
Additur & decori deficis ipsa tuo.
Nec laudum jam vecta tubâ per regna, per urbes,
Gentibus hunc monstras, Delfa superba, virum.
Doctrinæque facem cunctis ostendis Athenis,
Et nostro exortum grande sub axe jubar.
Exequias comitatur Arabs, Chaldæus & Assur,
Hebræusque suum suspicit autor opus.
Cunctorum vox hujus erat. tot scripserat annis,
Et puer hæc dixit, quæ stupuere senes.
Quo quondam latuit tenebroso carcere, fulgens
Et celebris captæ Palladis Aula fuit.
Hic secura suas mens exspatiata per artes,
Tot veterum secum sola recoxit opes.
Reddita libertas. angustis finibus, ingens
Quem Famæ spatium non capit, arca capit.
Tunc Batavûm spissis Solem latuisse tenebris
Vidit & obstupuit Sol pater ista geri.

Tunc

Tunc Vahalis tunc Mosa ipsi jurasse salutem
Creditur & ventos increpuisse truces,
„ Et dixisse : vehis contractum capsula Magnum.
„ Qui mox, in Sueonum commoda, major erit.
Et fuit, & tantæ motus ac pondera caussæ,
A sera voluit posteritate legi,
Posthuma nascentes ibunt in secula libri.
Et tua prælustris prælia, Belga, leges,
Excussumque Tagi Dominum, partosq; triumphos,
Assertamque inter busta necesque Fidem.
Lux Prisci, lux ille Novi, se subtrahit Ævo.
Scriptoremque necant tempora scripta suum.
En, Moses sine nube patet, sine tegmine Christi
Pagina, & hoc totus discitur ore Deus.
Non, Groti, me teste, viges: te purpura dudum
Extulit & Regum crevit honore tuus.
In te Borbonius nostræ miracula terræ,
Et Patriæ potuit fata notare tuæ.
Docta Caledoniæ tetigisti sceptra coronæ,
Parrhasiumque tibi, Maxime, favit ebur.
Quem venerata fuit totis Sapientia castris,
Vndique tot mundi Regibus horror eras,
Et sacrum caput Augustis. quo sospite forsan
Bella suum poterant dedidicisse nefas.
Indoluit sors læva tuisque asperrima rebus,
Invidiam in partes traxit iniqua suas.
Subductamque suis, non jam subduxit Olympo.
Vnius spolium sed sinit esse Dei.

FINIS.

Iacobo cattlio de odoribus hispanis. pag. 254 – in ejus praedium – 257 in Ruggle= ta poma 229 –

